

Indkomne hørings svar til fremtidens planlov

Oversigt over indkomne hørings svar:

- Albertslund Kommune
- Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation (ABF)
- Anne Midtgaard Jønsson
- Anne-Mette Hjalager
- Arbejdsgruppen vedr. dataudbredelse under hensyn til bevaringsværdige landskaberelse af data
- Arkitektforeningen
- Arkitektskolen Aarhus
- Arkitekturoprøret i Danmark
- Arne Post
- AutocamperGruppen
- Bent Kloster
- Bent Møller Rasmussen
- Bente Krohn
- Billund Kommune
- Birkerødgård, Kurt Sørensen ApS
- Bygnings Frednings Foreningen BYFO og Foreningen for Bevaringsværdige Bygninger
- Bygningskultur Danmark
- Byplanfagets professorer ved fire universiteter
- Carlsens Planer IVS
- Carsten Mægaard
- Coop Danmark A/S
- COWI
- Cyklistforbundet
- Danmarks Idrætsforbund (DIF)
- Danmarks Naturfredningsforening (DN)
- Dansk Akvakultur
- Dansk Byplanlaboratorium
- Dansk Detail
- Dansk Erhverv
- Dansk Gartneri
- Dansk Industri
- Dansk PersonTransport
- Danske Landskabsarkitekter og Park & Natur Forvalterne

- Danske Regioner
- Danske Shipping- og Havnevirksomheder
- De Samvirkende Købmænd
- DGI
- Dorthe Ullemose
- Egedal Kommune
- Energinet
- Enhedslisten Vanløse
- Esben Munk Sørensen
- Foreningen for Bæredygtige Byer og Bygninger
- Foreningen til Gamle Bygningers Bevaring
- Fredensborg Kommune
- Frederikshavn Kommune
- Frederikssund Kommune, Plan og Erhverv
- Friluftsrådet
- Furesø Kommune
- FødevarerDanmark
- Green Cities for a Sustainable Europe
- Haderslev Kommune
- Helle Tegner Anker
- Hjørring Kommune
- Hjørring Kommune, Lokalplanafdelingen
- HK Handel
- Holger Ove Bisgaard
- Jacob Ordrup Pedersen
- Jan Engell
- Jana Eger Schrøder
- Komitéen Bæredygtig Kystkultur
- Kommunernes Landsforening (KL)
- Kommunalteknisk Chefforening (KTC)
- Københavns BeboerNetværk
- Landbrug & Fødevarer
- Landinspektørfirmaet LE34
- Landsbyerne i Falsters Hjerter
- Landsforeningen Bofællesskab.dk

- Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur
- Lars Madsen
- LivingCities
- Lyngby-Taarbæk Kommune
- Lægemiddelindustriforeningen
- Magne Sandgaard
- Matas Operations A/S
- Miljøpunkt Indre By & Christianshavn
- Movia
- Odense Kommune
- OP & NED ApS
- Otto Kjær
- Ringkøbing-Skjern Kommune, Plan og Vejanlæg
- Sammenslutningen af Danske Småøer
- Silkeborg Kommune
- SLA
- SMVdanmark
- Stad & Egn - Forum for Bolig, Plan og Byggekultur
- Stevns Kommune
- SuperBrugsen i Fredensborg
- Torben Krath
- Tænketanken Demokratisk Erhverv og Landdistrikternes Fællesråd
- Vanløse Lokaludvalg
- Vordingborg Kommune
- Ærø Kommune

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 30-01-2020 12:53

Afsender:

Albertslund Kommune

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

Der er hos Albertslund Kommune ikke tvivl om, at naturkvaliteten af de grønne kiler kan øges. Kommunen ser dog ikke, at planloven er til hindring for dette.

Det vil der være gavnligt for de rekreative muligheder for borgere, hvis der gøres en indsats for at dæmpe den betydelige motorvejsstøj, der præger blandt andet Vestskoven. Hvis det skal lykkes bør der satses langt mere på kollektiv trafik -også på tværs af byfingern. Ligeledes bør det sikres, at Fingerplanens regelsæt fordrer at omdannelse af den eksisterende byzone prioriteres højere end nyudlæg i landzone og landindvinding.

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

Ikke relevant for Albertslund Kommune

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

Albertslund Kommune opfordrer til, at en kommende Fingerplan revideres på baggrund af en tværministeriel analyse af de trafikale og erhvervs mæssige forhold samt en analyse af bosætningen og befolkningssammensætningen.

I Albertslund Kommune er der en meget store rumlighed til byudvikling ved omdannelse i eksisterende byzone både i erhvervsområder og funktionstømte offentlige arealer. Arealerne ligger stationsnært og der er mulighed for byintegrerbart erhverv. Hvis byomdannelsen skal lykkes i hovedstaden, kræver det blandt andet, at der ses på hovedstadens udvikling samlet, og at man går bort fra at ville at løse centralkommunernes udfordringer centralt, ved for eksempel at etablere projekter som Lynetteholmen, frem for at omdanne eksisterende byzone.

Der ud over er det afgørende, at områderne er velforsynet med kollektiv trafik, og at der er nærhed dagligvarer, grønne områder og ikke mindst arbejdspladser.

I Albertslund Kommune er det kun ca. en tredjedel af de beskæftigede, der pendler til centralkommunerne. Langt de fleste borgere har hele deres daglige liv på Vestegnen, både i forhold til arbejde og fritidsliv og ikke mindst indkøb.

Der henvises til Boligøkonomiske Videnscenter artikel "Et kritisk blik på Fingerplanen" hvor der blandt andet står:

I stedet for ét center, så har de (moderne komplekse byer) flere, og nye arbejdspladser opstår i høj grad udenfor den centrale by og ikke inde i city i et CBD. Det er polycentriske byer. Det gælder også Region Hovedstaden i 2018.

En byplan eksisterer i en økonomisk virkelighed såvel som i en politisk, social og miljømæssig virkelighed. Alle disse hensyn skal planer kunne tage hensyn til, men dette er vanskeligt i en monocentrisk plan. I en sådan plan vil man se boligpriserne skyde i vejret inde i håndfladen og aftage, jo længere man kommer ud.

I forhold til detailhandel vil det være hensigtsmæssigt, hvis Erhvervsstyrelsen igen kunne gøre indsigt mod uhensigtsmæssig detailhandelsplanlægning.

Konkret har et nyt lokalcenter i Brøndby Kommune, betydet at en Netto er flyttet fra en stationsnær placering i Albertslund Centrum til en ikke stationsnær placering i det nye lokalcenter.

Brøndby Kommune valgte i lokalplanprocessen ikke at tage hensyn til høringsvaret fra Albertslund Kommune, der gjorde opmærksom på at dette vil blive et muligt scenarie.

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

Det vil være hensigtsmæssigt, hvis Fingerplanen i højere grad tager udgangspunkt i den eksisterende erhvervsstruktur i hovedstadsområdet pba en evaluering af om den hidtidige regulering har virket efter hensigten.

Albertslund Kommune har indtryk af, at en del virksomheder med særlige beliggenhedskrav ikke er placeret i de områder, der er udlagt til disse. Der er også noget der tyder på, at der bliver placeret større kontorvirksomheder udenfor de stationsnære områder.

Albertslund Kommune mangler viden om hovedstadens samlede erhvervsstruktur, der vil kunne kvalificere kommunens egen erhvervsplanlægningen.

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

Albertslund Kommune savner, at landsplanredegørelserne udkommer i et fast interval. Der savnes også et mere planfaglig indhold i landsplanredegørelserne.

Man kunne lade sig inspirere af landsplanredegørelsen fra 2006, hvor der henover 108 sider var en beskrivelse af de generelle udviklingstendenser, en beskrivelse af udfordringer og potentialer i de forskellige regioner samt en beskrivelse af regeringens politik for en række sektorer, som har konsekvenser for den fysiske planlægning.

Seneste landsplanredegørelse indeholdte en gennemgang af moderniseringen af planloven og bragte kun få nye oplysninger til kommunerne.

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

Planlovens krav til indholdet af kommuneplanen er mange og detaljerede.

Kommuneplanen er efter kommunalreformen tiltænkt en central rolle ikke bare i den fysiske planlægning, men også i forhold til andre lovgivninger og planer, der har et fysisk aftryk. Det gælder

sektorplaner samt lovgivningen for blandt andet drikkevandsforsyning, husdyrbrugsloven, anlægslove, habitat bekendtgørelsen m.fl. Kommuneplanlægningen favner derfor meget bredt og skal dermed både være overordnet og strategisk samt meget detaljeret og regulerende.

Retningslinjernes retsvirkning er ikke tydelige og sammenholdt med de meget detaljerede redegørelseskrav inden for visse emner og kommuneplanrammers detaljeringsniveau, bliver kommuneplanens rolle i planhierarkiet uklar og planen har ikke den vægt, som den var tiltænkt.

Kommuneplanen bør kun regulere overordnede forhold og sikre sammenhæng i interesseafvejningen af den fysiske arealanvendelse. Dermed begrænses kommuneplanens omfang og detaljeniveau og Kommuneplanens rolle i planhierarkiet bliver tydeligere.

Kommuneplanen bør få en fast struktur, med en klar opbygning, hvor de forskellige elementer tydeligt er relateret til hinanden, på samme måde som lokalplaner har. Den detaljerede planlægning bør kun ske i sektorplaner og lokalplaner.

I realiteten sker hovedparten af rammeplanlægningen via kommuneplantillæg. I runde tal vedtages der årligt 700-750 lokalplaner i Danmark og 500-550 kommuneplantillæg. Kommuneplanrammerne er dermed reelt uden retsvirkning og de mange kommuneplantillæg udhuler kommuneplanens legitimitet.

Det synes unødvendigt at have kommuneplanrammer for områder, der er bebygget i overensstemmelse med gældende lokalplan, da kommuneplanrammerne kun regulerer indholdet af fremtidige lokalplaner. Hvis Kommunalbestyrelsen ikke påtænker udarbejdelse af en ny lokalplan i et bebygget område, har kommuneplanrammen intet formål.

Kommuneplanrammerne foreslås udgået som planinstrument. De overordnede beslutninger om arealanvendelse mv. sket i kommuneplanens retningslinjer.

Hvis der er behov for mere detaljerede beslutninger om bebyggelsesprocenter, bygningshøjde mv. kan det ske i en form for mellempplanlægning (f.eks. rammelokalplaner), som kan omfatte en landsby eller en bydel. Mellempplanlægning kan anvendes til dialog med borgerne om fremtidig omfang af bebyggelsen, og bliver dermed mere nærværende og bindende end kommuneplanrammerne.

Det kan med fordel overvejes at indføre rammelokalplaner som et egentligt begreb i planloven og dermed også lovmæssigt adskille byggeretsgivende og ikke-byggeretsgivende lokalplaner.

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

Albertslund Kommune har for nu fravalgt digitale løsninger til udstilling af kommuneplanen og lokalplaner. Planerne bliver kun udarbejdet som et PDF dokument. Den almindelige borger interesserer sig normalt kun for lokalplaner. Albertslund Kommune vil gerne efterspørge en undersøgelse, der viser at borgere foretrækker en digital udstilling af lokalplaner frem for en PDF.

Kommuneplanen er primært et redskab for de kommunale forvaltninger og professionelle aktører. Albertslund Kommune se ikke der er behov for at indberette redegørelser og retningslinjer digitalt til

plandata.dk og efterspørger en undersøgelse, der viser, at nogen skulle have behov for at tilgå redogørelser på en anden platform end en almindelig pdf.

Det vil være hensigtsmæssigt at gøre de digitale retningslinjekort og rammekort, der skal indberettes til plandata.dk til de juridisk gældende. Der er åbenlyse fordele ved at kunne zoom ind på et kort og se den nøjagtige afgrænsning af et arealudlæg, samt at kunne hente kortene (via WFS, WMS løsninger) ind i egne digitale løsninger.

== Tema 8: Klagesystemet ==

Albertslund Kommune har kun begrænset erfaring med klagesystemet. Adgang til principielle afgørelser savnes dog.

Til Erhvervsstyrelsen

København, d. 28/01/2020

Høring i forbindelse med evaluering af planloven

Til Idéportal: Fremtidens planlov – bedre byer og landdistrikter har ABF følgende at bemærke:

ABF foreslår, at der i et nyt planlovsgrundlag indskrives, at kommunerne i kommuneplansarbejdet skal kunne beslutte, at "op til 25 % af boligmassen i et nyt boligområde skal være almene **eller andelsboliger**".

Baggrund

Nye boligområder kan både være med til at tiltrække nye borgere udefra og fastholde de, der allerede bor i kommunen. Planlægning for boliger kan med andre ord bruges som et strategisk værktøj til udvikling af kommunen. Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for beliggenheden af områder til forskellige byformål, fx boligformål, herunder almene eller andelsboliger. Det er op til kommunalbestyrelsen at beslutte, hvilke typer boliger man ønsker at planlægge for, og hvordan fordelingen af eksempelvis villaer, etageboliger og rækkehuse skal være. Planloven giver mulighed for, at en kommune i lokalplanen kan beslutte, at op til 25 % af boligmassen i et nyt boligområde skal være almene boliger. For at kunne stille krav om almene boliger i en lokalplan, skal der først vedtages retningslinjer og rammer for beliggenheden af almene boliger i kommuneplanen.

Argumenter for at indskrive andelsboliger i planloven

Som planloven er i dag, er det ikke muligt at indskrive andelsboliger som et strategisk redskab. Flere kommuner efterspørger denne mulighed; dels for at sikre et mere varieret boligudbud, og dels som et redskab til at sikre flere spekulationsfrie boliger, idet andelsboligen er underlagt en lovbestemt maksimalpris. Det vil særligt være et brugbart redskab for kommuner, der i forvejen har en høj andel af almene boliger, og for kommuner, der har et politisk ønske om bedre at kunne sikre "blandede byer" for flere indkomstgrupper. Det vil også være et brugbart redskab for kommuner, der ikke ønsker eller har økonomi til opførelse af yderligere almene boliger, da de almene boliger belaster det kommunale budget, modsat andelsboligerne.

Andelsboligen er en ejerform, som er billigere at "købe sig ind i" end tilsvarende ejerboliger, og som dermed appellerer den til en bredere befolkningsgruppe. ABF mener, at det er afgørende at fastholde og udbrede andelsboligen som en boligform, der ligger mellem leje- og ejerboliger. Andelsboligen er en unik boligform, som er præget af fællesskab og beboerdemokrati. En boligform, der giver muligheden for væsentlig indflydelse for beboerne, og hvor mobiliteten er lettere end på ejerboligmarkedet på grund af lavere transaktionsomkostninger. Derfor skal kommunerne have muligheden for at fremme andelsboliger via planloven.

Med venlig hilsen
Jan Hansen, direktør

Andelsboligforeningernes
Fællesrepræsentation

Vester Farimagsgade 1, 8. sal
1606 København V

Tlf. 33 86 28 30

abf@abf-rep.dk
www.abf-rep.dk

ABF er interesseorganisationen for de private andelsboligforeninger. ABF varetager foreningernes interesser over for politikere og myndigheder. ABF tilbyder desuden juridisk og økonomisk rådgivning, kurser, arrangementer og medlemsbladet ABFnyt. ABF har mere end 5.000 medlemsforeninger og repræsenterer over 100.000 andelshavere.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 21-01-2020 12:35

Afsender:

Anne Midtgaard Jønsson

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

For mig vil det være MEGET VIGTIGT, at en opdateret planlov kommer til at indeholde bestemmelser, der sikrer mulighed for bæredygtig renovering/restaurering af de mange smukke bygninger, der ligger rundt omkring i vores skønne Danmark.

Planloven skal derfor indeholde bedre i forhold til at passe på vores historiske bygninger.

Både husejere, erhvervsliv, turister og borgere i almindelighed vil have stor glæde dette. Planloven skal give ejere af bygninger, der har en bygningskulturel værdi, mulighed for at få støtte til renovering og restaurering med bæredygtige materialer samt grøn energioptimering med et bygningstilpasset sigte. Det vil sikre at de enkelte bygninger bevarer æstetikken, hvilket igen vil det højne kulturoplevelsen for alle de, der søger ud i landet for at få rekreative oplevelser.

Vore landdistrikter har så mange smukke landsbymiljøer at byde på. Som planloven er skruet sammen i dag, er disse kulturmiljøer ikke sikret med mindre der tilfældigvis er politisk fokus i de enkelte kommunalbestyrelser. Dette er desværre langt fra tilfældet, idet landkommunerne i høj grad prioriterer andre kerneområder.

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

Der er ikke tvivl om, at landdistrikterne SKAL have bedre muligheder for at sikre udvikling og udnyttelse af de bygninger, der er bærende for oplevelsen af en landsby. Igennem en årrække har mange kommuner haft glæde af Landsbypuljemidlerne. Landsbypuljen rummede mulighed for at give tilskud til istandsættelse, men også mulighed for at støtte nedrivning, hvilket mange kommuner valgte. På den konto er rigtig mange bygninger med kulturhistorisk værdi blevet jævnet med jorden.

En revideret planlov skal sikre, at kommunerne får PLIGT TIL at foretage en professionel screening og udarbejde helhedsplaner. Helhedsplanerne skal omfatte SAVE-vurderinger, som danner baggrund for den efterfølgende lokalplanlægning. På den måde sikrer vi, at bygninger der igennem en restaurering kan skabe merværdi til et landsbysamfund BEVARES og istandsættes så de får nyt liv i stedet for at blive revet ned.

Aarhus Arkitektskole har i samarbejde med Realdania udarbejdet værktøjet SAK (Screening af kulturmiljøer), der er eminent til formålet.

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

Som allerede nævnt skal den kommende Planlov sikre, at kommunerne får PLIGT TIL at udarbejde helhedsplaner og vedtage en arkitekturpolitik for byernes udvikling. Flere kommuner er heldigvis allerede i gang med dette, men der er lang vej igen. En præcisering om pligt i Planloven vil betyde, at de kommuner der endnu ikke er i gang, kommer det.

Regionerne kunne med stor fordel få et nyt arbejdsområde som rådgivende instans. De enkelte kommunalforvaltninger skal så ikke selv skal have merudgifter til ansættelse af eksperter.

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

Udvalget til levedygtige landsbyer (nedsat af den tidligere regering) fremsatte 17 anbefalinger. Her lød anbefaling nummer 6 sådan:

”Udvalget anbefaler, at der nedsættes et ekspertudvalg med kendskab til finansiering og landsbyernes særlige behov for modernisering af boligmassen med henblik på at udvikle en model for privat finansiering i kombination med offentlig og/eller filantropisk tilskud til renoverings-, sanerings- og ombygningsopgaver samt eventuel nedrivning i landsbyer og landdistrikter”.

Det er tvingende nødvendigt, at en revision af Planloven giver mulighed for – ikke kun et ekspertudvalg, men også kommer til at sikre en efterfølgende implementering.

Når en screening og en helhedsplan viser, at der er udviklingsmuligheder indenfor enten erhverv, turisme, bosætning eller andet, der kan give merværdi til et lokalsamfund, skal det udløse økonomiske støttemuligheder for ejeren. Dette skal gælde i alle landdistrikter. Ikke kun i de kystnære områder.

Økonomien til istandsættelse og ny-udnyttelse af funktionstømte landbrugsbygninger, ditto andelsbygninger, skoler, stationsbygninger, forsamlingshuse og andre markante og for landsbysamfundene vigtige bygninger hverken kan eller skal løftes af den enkelte husejer alene. Tilskudsordninger skal som tidligere nævnt sikre, at bygningerne vedligeholdes og restaureres med sigte på at bevare æstetik og oprindelige bygningsdetaljer.

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

Der er i allerhøjeste grad behov for at kigge på en fornyelse af rammerne for landsplanlægning, så det bliver muligt fra statslig eller regional side at nedlægge veto omkring lokalplanlægning, der ikke tager højde for sikringen af den danske bygningskultur. Herunder skal vi huske, at bygningskultur både rummer den ældre bygningsmasse – historiske bykerner, industrisamfundets betonbygninger og fortællingen om en udvikling.

Jeg foreslår derfor, at der i forbindelse med evaluering af Planloven også bliver igangsat arbejde med en evaluering af Bygningsfredningsloven, så de to love komplementerer hinanden og tilsammen giver en bedre sikring af vores bygningskultur.

Som det er i dag, er det investorer og developere, der i stor stil bestemmer, hvad der skal bygges ved fx de danske havnemiljøer og i de gamle bykerner. Det er IKKE i orden. Byudvikling og byfortætning skal og bør i fremtiden ske efter en grundig helhedsplanlægning og med blik for det bestående. Alle

der rejser søger destinationer, der giver gode oplevelser for både øjet og sjælen. Sådan skal fremtiden også være i skønne Danmark.

Hvis kommunalpolitikere ikke selv kan finde ud af at sikre, at dette bliver tilfældet, skal der som tidligere nævnt nedsættes regionale udvalg, der varetager opgaven og rådgiver politikere og forvaltninger.

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

Lokalområderne i de enkelte landdistrikter rummer et utal af kompetente borgere. Mange af disse borgere er medlemmer af lokalråd. Planloven bør i fremtiden sikre, at lokalrådene bliver en vægtig og vigtig samarbejdspartner når der skal udarbejdes kommuneplaner. Det skal være nemt for den enkelte borger at se sammenhængene og der må ikke være tvivl om, at man som borger kan blive hørt, når man involverer sig i lokalrådenes arbejde.

Et af de emner, der i for høj grad afhænger af frivillighed i dag, er adgangen til og tilgængeligheden i naturen. Det samme gælder kommunernes muligheder for skovrejsning og genslyngninger af åer og vandløb. Disse er nærmest ikke-eksisterende. En allemandsret som i Sverige ville være helt fantastisk, men dette er nok stadig ønsketænkning?

Jeg henviser igen til de anbefalinger, som Udvalget til levedygtige landsbyer fremkom med. Anbefaling nummer 9 lyder:

“Udvalget anbefaler, at kommunerne i deres fysiske planlægning er opmærksomme på i dialog med lodsejerne at fastholde og om muligt øge tilgængeligheden til landskab og natur som en særlig attraktion og bosætningsmotiv i landsbyerne”.

For at sikre, at borgere der er aktive i lokalrådene faktisk KAN afse tid til dette arbejde, bør der kigges på mulighederne for, at der kan gives en form for økonomisk dispensation eller diæter ved deltagelse i §17.4 udvalgsarbejde og lignende. Dette vil fremme lysten til og mulighederne for den enkelte til at deltage i det ellers frivillige arbejde.

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

Nej - men jeg kan se idéen. Det er indlysende, at det vil lette borgerrådgivning m.v.

==Tema 8: Klagesystemet==

Ikke umiddelbart. Vil blot pointere, at det skal være tydeligt beskrevet, hvordan man klager, og det skal være NEMT, så den enkelte borger ikke bliver klemt af, at det er uoverskueligt.

Anne-Mette Hjalager

Professor. Medlem af Historiske Huse

Syddansk Universitet

Universitetsparken 1, 6000 Kolding

hjalager@sam.sdu.dk

Oplæg vedrørende evaluering af planloven 2020

8.1.2020

Planloven og bygningskulturarven

Generelt

Tak for indbydelsen til at bidrage til en udvikling af planlov og plankultur i Danmark. Planloven skal tage hensyn til den løbende samfundsudvikling. Men som et af de allervigtigste redskaber i samfundets arealregulering skal planloven også være robust på det meget lange sigt, fordi arealanvendelsen i helt overvejende grad er uforandret over årtier eller århundreder. Man skal således være overordentlig varsom med at lægge politiske modeluner og aktuelle sektorbehov ind i loven. Der har gennem de senere år og især i forbindelse med ændringerne i 2017 desværre været en tilbøjelighed til at gøre planloven til et element i en symbolspolitik. Det giver uklarheder for kommuner, andre myndigheder, virksomheder og borgere.

Danmark fik sin første sammenhængende planlov efter kommunalreformen i 1970. Det var en ekstremt fremsynet lov på flere måder. Den manifesterede et klart hierarki af sammenhængende plantyper. Den gav kommunerne pligt og ret i planlægningen, og planloven er dermed i alt overvejende grad en velassorteret værktøjskasse for kommunerne, som har hovedansvaret for planlægningen. Desuden skabte den metoder til offentlighed, borgermedbestemmelse og klagemuligheder. Hovedprincipperne i planloven er uforandrede. Der er ikke noget i samfundsudviklingen, som tilsiger, at der bør ske væsentlige ændringer i den grundlæggende tankegang og hovedprincipperne i loven.

Erhvervsstyrelsen har i sit oplæg anmodet om, at kommentarer til loven indgives under en række tematikker. Der kan være mange gode grunde hertil, og man kan være helt enig i, at temaerne omhandler vigtige emner, som er relevante i forbindelse med drøftelser af planloven. En af de ting, som desværre ikke optræder i listen over Erhvervsstyrelsens liste over temaer er kulturarven. Vores byggede miljø og landskaberne er en ressource for samfundet i mange henseender – økonomisk, kulturelt, socialt, miljømæssigt mv. Der er brug for at fastholde et fokus på en balance mellem bevaring og udvikling.

Der er megen debat om planloven. Desværre er det min oplevelse, at de fleste, som udtaler sig, ikke har sat sig ind i lovens virkemåder. Det gælder både politikere og andre meningsdannere. Når det gælder om bygningsbevaring og udvikling af kulturarv, er der allerede et sæt af værktøjer i planloven, som kommunerne kan bruge til at sikre kulturarv, bygningsværdier og kulturlandskaber. Men min opfattelse er, at mange kommuner i vidt omfang underudnytter værktøjerne, og at de dermed spiller sig muligheder af hænde for sikre en bevaring af vores kulturarv. Med andre ord er kommunernes planlægning i medfør af planloven og statens indsat i medfør af bygningsfredningsloven og andre lovkomplekser ikke optimalt og konstruktivt i synkronisering.

Jeg vil i det følgende gennemgå udvalgte paragraffer i den eksisterende planlov for at pege på områder, hvor der indenfor planlovens logik kan sættes mere fokus på kulturarven.

Paragraf 1

Dette er lovens formålsparagraf. Der sigtes blandt andet særligt imod "at der skabes og bevares værdifulde bebyggelser, bymiljøer og landskaber." Heri ligger der en intention om bygningsbevaring. Man kunne ønske sig, at "kulturarv" i højere grad bliver et ord og begreb, som anvendes i planloven. I den gældende lov fremstår den kulturhistoriske side meget svagt.

Paragraf 2

Denne paragraf handler om landsplanlægningen. Det er en i høj grad behovsbestemt indsats, som udmøntes gennem landsplanlægningen. Historiske Huse, som organiserer ejere af fredede og bevaringsværdige ejendomme, vil være opmærksom på fremover at rette henvendelse til erhvervsministeren om at adressere forhold omkring bygningsbevaring og kommunernes håndtering heraf i planlægningen i de redegørelser, som ministeren skal afgive. Som medlem af foreningen vil jeg opfordre til, at dette behov indgår i bemærkningerne til loven.

Paragraf 5 h-j

Paragraffen omfatter planlægningen af Hovedstadsområdet. Det skal i denne anledning fremhæves, at der i Hovedstadsområdet er en overvægt af fredede og bevaringsværdige bygninger samt sammenhængende bymiljøer, parker og grønne områder. Hertil kommer de enestående relationer mellem den historiske bygningsmasse og havne- og andre vandarealer. Der nævnes i loven byomdannelsen i de indre storbyområder, hvor der i helt særlig grad er en koncentration af bevaringsinteresser. Loven nævner hensynene til trafikbetjeningen, men ikke kulturarven. Vi mener, at kulturarven også bør indgå som en tungtvejende præmis. Det bekymrer os, at der indirekte gennem lovens formuleringer ("byomdannelse og byudvikling") lægges op til en fortætning af bygningsmassen i de historiske bykerner. Der savnes en effektiv "stopklods" for ibrugtagningen af stadig flere kvadratmeter og kubikmeter af bygningsmassen i centrale bydele, en udvikling som ofte sker med konsekvenser i form af en kompromittering af både bevaringsværdier og livskvalitet for borgerne.

Man må konstatere, at den forcerede byudvikling og fortætning især i Københavns Kommune er et resultat af en manglende regional instans til at styre den samlede udvikling af hovedstadsregionen. Det var en opgave for Hovedstadsrådet før rådets nedlæggelse at tøjle den uhæmmede interkommunale konkurrence, som også har vist sig i form af en for bygningsarven ufølsom planlægning og developerstyret ibrugtagning af både private og offentligt ejede arealer. Vi vil opfordre til, at der i en kommende planlovsrevision skabes et stærkere planberedskab for hovedstaden som samlet region, og at kulturarven også indgår i opgaveporteføljen. Paragraf 5 h-j fremstår i øjeblikket som alt for afmægtig, og reglerne risikerer ikke få en betydning i praksis. Jeg vil minde om, at der stigende grad både i hovedstadsregionen og i andre byer i øjeblikket sker en mobilisering af vrede borgerne, som finder, at de ikke høres, og at udviklingen sker hen over hovedet på dem. Det er ikke ønskeligt, hvis tilliden til planloven og kommuneplanlægningen skrider for eksempel ved en omfattende dispensationspraksis.

Paragraf 5 l-t

Disse paragraffer omfatter detailhandelsplanlægningen. Detailhandlen er under en radikal strukturudvikling, hvor der i disse år er brug for en særlig opmærksomhed. De historiske bykerner er centre for handel, service, bespisning m.v., og bykernerne er netop på grund af deres mange facetter og muligheder vigtige turistattraktioner. Der er brug for at bevare ikke bare bygninger og kulturarv, men også funktionerne i bycentrene. Bycentre af alle størrelser har gennem de senere år været udsat for en kraftig funktionstømning. Det har i mange tilfælde givet negative effekter for bevaringen. Det skyldes, at ejernes indkomstgrundlag

og investeringsmuligheder mindskes. Bygninger forfalder, og det medvirker til en negativ spiral for kulturarven.

Planlovens bestemmelser, som de kom ind i 2017, har desværre ikke medvirket til at bremse denne udvikling. Tværtimod er bestemmelserne om butiksstørrelser og "aflastningscentre" (et begreb, som gav mening i 1970'erne, men ikke nu), bidraget til at fremskynde en negativ udvikling for bycentrene.

Kommunerne er i disse år udsat for et meget hårdt og (set fra borgernes synspunkt) uafbalanceret pres fra store aktører inden for detailhandlen samt hotel- og restaurantsektoren, og der er en kraftig konkurrenceforvriddning i forhold til de mindre erhvervsdrivende og boligejerne. Derfor er detailhandlens og serviceerhvervenes udvikling i byerne et emne, som bør tages op straks og generelt udgøre en større bevågenhed fra erhvervsministerens side, herunder også med inddragelse af andre aktører end de traditionelle erhvervsorganisationer og kædevirksomheder. Jeg vil foreslå, at de planlovsbestemmelser, som er kontraproduktive for bycentrene, ændres. Men jeg vil også foreslå, at erhvervsministeren ser på samspillet med andre lovkomplekser. Endelig vil jeg også foreslå igangsætning af udviklingsarbejder og forsøgsprojekter, hvor man langt mere aktivt arbejder sammen med kommuner, ejere, erhvervsdrivende og beboere omkring bykernernes udvikling, og hvor der afsættes midler til at skabe relevante mageskifter og omlokaliseringer, praksiskabende og ikoniske istandsættelser, samlokalisering og multifunktionalitet i offentlige funktioner osv. osv.

Paragraf 5r forekommer slet ikke gennemtænkt og kan i værste fald og forkert anvendt lede til en yderligere funktionstømning i bycentrene. Derimod ser jeg med tilfredshed på lovens fremhævnning af, at udviklingen kan styres gennem lokalplaner. Jeg mener, at kommunerne i langt højere grad bør udvikle lokalplaner, som aktivt og noget mere detaljeret tager stilling til bycentrenes detailhandels- og serviceudvikling. Gennemgang af en række lokalplaner for bycentre indikerer, at der er et alarmerende behov for en fornyet lokalplanpraksis for bycentrene, hvor kulturarv og detailhandels- og serviceudvikling går hånd i hånd.

Paragraf 11a

Paragraffen lister emner, som kommuneplanens retningslinjer skal indeholde. Her fremgår kulturarv faktisk, og det er tilfredsstillende: "... sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier". Jeg vil opfordre erhvervsministeren til også i de periodiske redegørelser at følge specifikt op på dette emne, idet det er min opfattelse, at kommunerne generelt ikke lever op til bestemmelsen.

Paragraf 11b

Paragraffen handler om indholdet i kommuneplanernes rammedel. Det er en del af en kommuneplan, som ikke vies den fornødne opmærksomhed, og hvor kommuner ofte ukritisk overfører bestemmelser fra en planperiode til den næste. Der skal naturligvis være en kontinuitet på dette for grundejerne vigtige felt, men der er også brug for en aktiv monitorering af formålstjenligheden, og kommunerne skal foretage ændringer hvor nødvendigt. Loven giver kommunerne muligheder for at arbejde med rammebestemmelser, som vedrører kulturarven, men det nævnes ikke i selve loven. Det vil være ønskeligt, at det kommer til at ske.

Der er hårdt brug for, at staten understøtter kompetencer og viden i de kommunale forvaltninger. Kommuneplanens rammedel er et af de vigtigste redskaber til at sikre en balanceret bevaring og udvikling i områder med essentiel kulturarv. Men de redskaber, som kommunerne faktisk har til rådighed i medfør af loven, benyttes på måder, som ikke optimale. Der mangler for så vidt ikke værktøjer i loven, men der mangler et opgraderet planberedskab i kommunerne og i den statslige administration på dette felt.

Paragraf 13

Denne paragraf omhandler lokalplanlægningen. Det er en for kulturarv og bevaringsindsats aldeles central del af planloven. Det er nemlig ikke mindst i lokalplanerne, at bevaringsbestemmelser med en bindende retsvirkning kan pålægges de enkelte ejendomme. Med gode lokalplanbestemmelser forpligtes og forenkles kommunernes fremtidige administration. Dette bør fastholdes. En lokalplan tilvejebringes oftest forud for større byggerier eller arealændringer, men loven fremhæver på relevant måde, at andre forhold også kan lede til udformningen og vedtagelsen af en lokalplan. Det bør fremgå klarere af loven og bemærkningerne, at en lokalplanlægning kan iværksættes, hvis kommunen eller andre aktører ønsker at opprioritere kulturhistoriske bevaringsformål.

Lokalplanlægning er fagligt set et stort felt med en meget udbygget praksis udviklet over mange år i kommunerne, i det til enhver tid ansvarlige ministerium, i interesseorganisationerne, på de højere læreanstalter m.v. Men efter en periode med en i høj grad developerstyret lokalplanpraksis, er der brug for at "genstarte" en udvikling, hvor borgernes og de mindre erhvervsdrivende behov også kommer stærkere til orde. Det er især af stor vigtighed i bycentre med store bevaringsværdier, men også i landsbyer og mindre byer med vigtig kulturarv. Jeg vil opfordre til, at alle lokalplaner for historiske områder gennemgås i Erhvervsministeriet i samarbejde med vidensmiljøer inden for kulturarvsområdet, idet stikprøver viser, at eksisterende planer ofte er meget utidssvarende. Der bør også opfordres til, at kommunerne fremskynder en lokalplanlægning for bevaringsværdige områder, hvor sådanne ikke findes. Det kan her som eksempel nævnes, at store dele af Middelalderbyen i København er uden lokalplaner, hvor reguleringen af dem udelukkende sker på grundlag af meget udetaljerede og dermed for ejere og investorer tvivlsskabende rammebestemmelser.

Kommunerne oplyser indimellem Historiske Huse og andre om, at bevaring er Kulturministeren og Slots- og Kulturstyrelsens område, og lokalplaner derfor ikke er nødvendige. Jeg mener, at det er en helt fejlagtig opfattelse. Slots- og Kulturstyrelsens løbende arbejde med kulturarvens bevaring skal understøttes af gode lokalplaner, blandt andet fordi sådanne lokalplaner omfatter hele miljøer og (nabo)bygninger og anlæg, som ikke er fredede.

Der findes rundt omkring i landet eksempler på bevarende lokalplaner for hele landsbyer, herunder landzonelokalplaner. Et eksempel er Ballum ved Vesterhavet. Det er et godt eksempel på, hvordan man med en lokalplan kan understøtte og motivere borgerne til en indsats for bygningsbevaringen. Der er mange andre steder i landets landzoner, hvor det tilsvarende kunne være relevant med en landzonelokalplan, herunder med redegørelse for og beskyttelse af bevaringsværdier. Det er brug for, at det i planlovens paragraf 13-15 langt klarere fremstilles, at lokalplaner er af central betydning for kulturarvens beskyttelse og bevaring. Det gælder ikke bare bygninger, men også landskabstræk, beplantning, gadeudstyr, skiltning, m.v.

Paragraf 16

En lokalplan skal ledsages af en redegørelse. Uanset hvad lokalplanen omhandler, kan det være relevant at redegøre for forholdet til kulturarv. Redegørelsen er et middel til at bevidstgøre ejere og beboere om bevaringskvaliteter og fremme en stolthed over kulturarven. Det bør understreges bedre og klarere i loven og bemærkningerne hertil.

Paragraf 25

"Forslag til kommuneplaner og lokalplaner, der omfatter områder med kulturmiljøinteresser, skal samtidig med offentliggørelsen sendes til det lokale kulturmiljøråd." Denne paragraf bør for lokalplaners vedkommende udvides til også at omfatte "naboområder med kulturmiljøinteresser". Byggeprojekter har ofte bredere og indirekte virkninger. Historiske Huse og dens medlemmer vil gerne modtage sådanne fremsendel-

ser med henblik på at videreformidle til grundejere og andre interessenter, foreninger m.v., som kommuner og kulturmiljøråd måske ikke er opmærksom på.

Paragraf 33a

Med FNs verdensmål har Agenda 21 måske udspillet sin rolle. I den forbindelse er det værd at tage i betragtning, at kulturarv indgår i verdensmålene, blandt andet ud fra det synspunkt, at genbrug med miljøøjerne er bedre end nybyggeri. Der er formentlig brug for, at Agenda 21 udgår af planloven, og at miljøet i langt højere grad mainstreames ind på andre måder, både for så vidt angår indsatser og borgerinddragelse.

Paragraf 34

Opdelingen af landet i byzoner, sommerhuszoner og landzoner stammer fra lovens start, hvor den ikke kunne vedtages med Venstres stemmer med mindre, at landbrugets arealer blev holdt uden for planlægning. Selvom tiden ud fra mange perspektiver nok løbet fra denne tankegang, så består distinktionen, og planlægning for landzoner sker derfor stadig som en "enkelt­sagsbehandling", landzoneadministration.

Der er en række andre areallove, som dækker områderne uden for by- og sommerhuszonerne. Senest i december 2019 har Miljøministeren åbnet op for muligheder for at etablere forskellige former for byggerier og anlæg inden for strandbeskyttelseslinjen i nærheden af de mindre havne. Der forekommer uigennemtænkt og ulogisk, hvis ikke en sådan ny anvendelse nøje koordineres med kommunernes planlægning. Havnene og deres naboarealer er af stor interesse i forbindelse med kulturarven, idet disse arealer ofte er beliggende i eller ved andre kulturmiljøer. Dette er et godt eksempel på, at de statslige myndigheder på arealforvaltningsområdet ikke bør spilles ud mod hinanden i en popularitetskonkurrence. Det er også en indikator på, at det samlede kompleks af areallove inden for en kortere årrække bør underkastes en fagligt tilbunds­gående og uvildig kommissionsvurdering.

Paragraf 37

En lang række kulturarvsmiljøer er i landzone, herunder herregårdene, men også mange andre huse, bøndergårde, monumenter, møller, industriminder, m.v. Nogle af disse er fredede, men langt fra alle. Denne paragraf er meget vigtig i en kulturarvssammenhæng. Den giver mulighed for at anvende overflødiggjorte bygninger i landzone til andre formål, og det er noget, som i de senere år har bidraget til en bevaring af for eksempel de kulturhistorisk vigtige herregårdsmiljøer, men også andre steder. Det er helt essentielt at stimulere et erhvervsgrundlag på landet, idet det giver mulighed for at vedligeholde fredede og bevaringsværdige bygninger. Bosætningsmæssigt er det også af betydning.

Tilladelse til småhusbyggerier i landzonen bør kontrolleres, men her er der måske givet for mange frihedsgrader i de seneste revideringer af planloven. Landdistrikterne har en anden karakter end for eksempel parcelhusområder, og jeg finder det af betydning i et kulturhistorisk perspektiv, at der er en visuel sammenhæng i byggeriet. Det er også af betydning for turismen. Jeg erkender, at det er et område, som er meget omdebatteret, og derfor er samtalen med indbyggerne på landet og deres organisationer meget påtrængende.

Paragraf 59

Planlovens klagesystem synes generelt velfungerende. Ud over sagens parter har landsdækkende foreninger og organisationer med hovedformål om beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen en direkte klageadgang til Planklagenævnet. Reelt er det kun Danmarks Naturfredningsforening, som synes at benytte en sådan ret. Jeg vil gerne opfordre til, at ministeren inviterer til, at organisationer med arbejdsområder inden for det byggede miljø også manifesterer sig her. Historiske Huse opfylder de formelle betingelser.

Erhvervsministeriet og COWI er velkommen til at rette henvendelse, hvis jeg kan være behjælpelig med uddybninger og eksempler.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 30-01-2020 23:10

Afsender:

Arbejdsgruppen vedr. dataudbredelse under hensyn til bevaringsværdige landskaber af data

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

Note: Jeg er lægmand og kender ikke planloven i detaljer hvilket indsendelsen vil bære præg af. Ikke desto mindre er der noget der må gøres opmærksom på. Princippet om at vi skal bevare følsomme landskaber ser ud til nogle gange at blive forbigået, nogle gange i ubemærkethed, dels i travlhed og dels i uvidenhed.

Det har vist sig at der opstilles telemaster i Kystnærhedszonen selvom gældende mastevejledninger forhindrer dette. Masterne opstilles en for en og heldigvis er det kun få steder det giver problemer. Men alligevel kommer problemet overalt i landet.

Mastevejledningen i Norddjurs kommune beskriver: I zone et må der ikke opstilles master medmindre der er helt særlige hensyn. Zone to bestyrker dette idet zone to beskriver at der i denne zone kun må opstilles master hvis tekniske ufravigelige hensyn kræver det.

Det er et problem at man tager alle tænkelige hensyn i mastevejledningerne for at skåne landskaberne men at man så i de konkrete sager kan lave en lokalplan som strider mod vejledninger.

Man bør stille krav om at der i kystnærhedszonen ikke kan opstilles master, ellers er der til sidst ikke noget at beskytte.

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

"Note: Jeg er lægmand og kender ikke planloven i detaljer hvilket indsendelsen vil bære præg af. Ikke desto mindre er der noget der må gøres opmærksom på. Princippet om at vi skal bevare følsomme landskaber ser ud til nogle gange at blive forbigået, nogle gange i ubemærkethed, dels i travlhed og dels i uvidenhed.

Det har vist sig at der opstilles telemaster i Kystnærhedszonen selvom gældende mastevejledninger forhindrer dette. Masterne opstilles en for en og heldigvis er det kun få steder det giver problemer. Men alligevel kommer problemet overalt i landet.

Mastevejledningen i Norddjurs kommune beskriver: I zone et må der ikke opstilles master medmindre der er helt særlige hensyn. Zone to bestyrker dette idet zone to beskriver at der i denne zone kun må opstilles master hvis tekniske ufravigelige hensyn kræver det.

Det er et problem at man tager alle tænkelige hensyn i mastevejledningerne for at skåne landskaberne men at man så i de konkrete sager kan lave en lokalplan som strider mod vejledninger.

Man bør stille krav om at der i kystnærhedszonen ikke kan opstilles master, ellers er der til sidst ikke noget at beskytte."

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

"Det vil være godt for beskæftigelsen af folk med såvel kort, mellemlang og lang uddannelse i landdistrikterne hvis der bliver arbejdet for at sikre tilstrækkelig dataadgang uden at skæmme landskaberne. Pt udbreder vi data vha master selvom der er alternativer. Disse er dyrere men meromkostningen er værd at vurdere når det holdes op imod værdien af de områder som turister kommer for at nyde. opgaven med at organisere landskabsvenlig udbredelse af data kan gøres uden for København og Århus.

Får vi de rette systemer kan de også eksporteres til andre lande om har brug for at beskytte deres landskaber mod master i bevaringsværdige områder. Pt udbredes data med teleselskabernes standardløsning som selvfølgelig er den billigste. Men der kan være arbejdspladser i at udvikle nye systemer, herunder både tekniske nyskabelser, finansieringsformer og organisering."

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

"Ja, staten bør sikre at man ikke lokalt skader kystnære områder. Tanken om at planlægningen bør varetages lokalt er lavet i bedste mening men i praksis risikerer landskabshensynet at drukne i skolelukninger, ældrepleje, brandmeldere, kommuneveje og al den slags. Desværre laves lokalplaner så snart TDC betaler for det selvom planen strider mod forudgående arbejder.

Senest har vi i arbejdsgruppen aftalt at mødes med Teleindustrien da man også her kender problematikken om master. Det er meget positivt at vi har fået dette møde. Vi arbejder derfor videre med at samle operatørerne, universiteterne og kommunerne for at arbejde med denne sag. Det bør kunne sikres at der bliver tilstrækkelig data uden at ødelægge operatørernes forretninger og uden at der skal være diskussioner i alle kommuner. Det slider på alle og arbejdsgruppen gør sit for at gøre det bedre for alle. Staten kan bidrage ved lave loven således at der i værdifulde områder skal tages hensyn ud over det foreliggende hvor man diskuterer om en mast kan flyttes nogle få meter.

Samtidig inviteres alle til at deltage i den kommende konference som sætter fokus på hvordan vi vender disse diskussioner til at blive ny forretningsmulighed i form af landskabsvenlig udbredelse af data.

Konferencen er med Norddjurskommune som eksempel og er opstået på kommunens opfordring efter forslag fra arbejdsgruppen.

Noget tyder på at der i kommunerne ikke er tilstrækkelig kompetence, det kan foreslås at samle kompetencer"

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

Kommunerne er overbebyrdede så selvom man sender høringssvar kører sagerne videre, Man får dog en kvittering. Men det betyder ikke at kommunen laver et dybtgående arbejde med at se om deres egen mastevejledninger er overholdt eller om der kunne være et alternativ til master. Dermed er strategien om at beskytte landskabelige værdier nok tænkt rigtigt men i praksis fungerer det ikke.

==Andet==

Med masteeksemplet har vi set at myndighederne tager for gode varer når fx TDC siger der skal en mast op. Men det siger ikke noget om hvorvidt det er den bedste løsning. Den del interesserer normalt ikke. Stor ros til Norddjurs kommune for at interessere sig for om vi er på rette spor istedet for blot at vedtage en lokalplan som medfører store påvirkninger. Fremtiden bør være præget af individuelle løsninger, skånsomme tiltag, hensyn til universelle værdier, samspil mellem interessenter. Man kan også skele til verdensmålenes delmål og som administration og som virksomhed gøre sig klart at der kan være både fornuft og forretning i at lave hensynsfulde løsninger og partnerskaber. Planloven kan sikkert omdannes eller tilføjes elementer som fremmer en moderne, bæredygtig og langsigtet tankegang. Og hvor det ikke er standardløsninger og profit per enhed, men forretning og vækst baseret på værdier og hensynsfuldhed.

Mastgruppen
v. Tommy Glindvad

Grenaa, 12.01.2020

Til
Kommunalbestyrelsen
Norddjurs Kommune

Kommunalbestyrelsens beslutning vedrørende endelig vedtagelse af lokalplan 083-707 Mobilmast på Kystvej i Grenaa

Hermed en status på arbejdet med planlægning af en konference om etablering af data- og mobildækning i sårbare landskaber til orientering for Kommunalbestyrelsen.

Den 8. oktober 2019 besluttede Kommunalbestyrelsen at udsætte beslutningen vedrørende den endelige vedtagelse af lokalplanen, så der – som foreslået af en rådgivergruppe af sommerhusejere m.fl. – er mulighed for at afholde en konference til belysning af mulighederne for at finde en natur- og landskabsvenlig løsning på det fremtidige behov for data- og mobildækning.

Der var i forbindelse med behandlingen af lokalplanen indkommet et betydeligt antal indsigelser, der i hovedtræk gik ud på, at en 36 m høj mast ville skæmme det sårbare landskab, som er en kulturel perle med gamle bevaringsværdige sommerhusbebyggelser og en meget fin badestrand og klitlandskab ganske få meter fra masten. Desuden blev der sat spørgsmålstegn ved det reelle behov for bedre dækning.

Ved beslutningen bad man samtidig rådgivergruppen om at planlægge og afholde konferencen, og ved brev af 9. oktober 2019 blev gruppen opfordret til at påbegynde arbejdet.

Arbejdsgruppen består i dag af:

Flemming Bram, sommerhusejer, Klitten 14 og 16 (familien Bram)
Mikkel Willum, sommerhusejer, Klitten 69
Birgit Skov Jensen, sommerhusejer, Bag Klitten 13
Jens Bonde Thomsen/Arne Holm-Hansen, Danmarks Naturfredningsforening
Tommy Glindvad, sommerhusejer, Klitten 41

Arbejdsgruppen har i den indledende fase søgt at skabe overblik over den aktuelle udvikling på data- og mobilforsyningen i landet, hvad er de tekniske muligheder og udviklingstendenser, samt hvilke interessenter, der arbejder med problematikken.

I den forbindelse har vi været i kontakt med bl.a. følgende:

- Danmarks Tekniske Universitet, DTU og Aalborg Universitet, som begge arbejder med og forsker i nettets fremtid.
- Kommunernes landsforening, som bl.a. planlægger afholdelse af Kommunernes digitaliseringstræf den 23. april i Odense.
- Kommuner, der har samme udfordringer som Norddjurs Kommune med lang kystlinje og store naturområder af kulturel- og turistmæssig betydning. Herunder kontakt til Region Nordjylland, der sammen

med Business Region North Denmark og 11 nordjyske kommuner har formuleret en fælles politik for Mobilmaster i de Nordjyske Kommuner.

- Energistyrelsen, som er i gang med at udarbejde vejledende materiale til brug for kommunernes sagsbehandling i forbindelse med bl.a. mastesager. Det forventes at foreligge på Energistyrelsens hjemmeside primo 2020.

- Syddjurs Kommune.

- Teleindustriens brancheforening

- En række enkeltpersoner, som har kunnet rådgive gruppen på det tekniske og forskningsmæssige område.

På denne baggrund kan vi konstatere:

- at problemet med at finde placering til masterne er velkendt og giver anledning til mange klagesager.
- at der kan laves alternative systemer til udbredelse af data.
- at der er indikation for, at udbredelsen af bredbånd vil kunne aflaste det eksisterende luftbårne system.
- at datadækningen for de 4 store televirksomheder i området Grenaa Strand er jf. Energistyrelsen, helt i top.
- at fremtidens digitalisering af en lang række funktioner i samfundet kan kræve andre løsninger, som vi endnu ikke kender.
- at iveren for at skaffe optimal data- og mobildækning ofte overskygger de natur-, kultur- og miljømæssige hensyn, men at der er en stigende tendens til at inddrage disse i afgørelser og beslutninger.

Derfor er vi nu nået til at udarbejde en skitse til program for konferencen, som vedlægges.

Det fortsatte arbejde vil koncentrere sig om at træffe aftaler med oplægsholdere, finde fysisk og tidsmæssig placering af konferencen, samt ikke mindst finde finansiering til afholdelsen. Ud over deltagergebyr påregner vi at søge en række fonde om bidrag til afholdelsen.

Efter afholdelse af konferencen vil arbejdsgruppen tilrettelægge et møde med kommunalbestyrelsen eller MTU. tidspunktet aftales straks vi har datoen for konferencen

Vi skal hermed bede om tilbagemelding fra Norrdjurs Kommune på det foreløbige program og de overvejelser der ligger bag, og imødeser naturligvis gerne forslag til ændringer eller tilføjelser.

Venlig hilsen

Mastegruppen

Erhvervsstyrelsen

Høring i forbindelse med evaluering af planloven

30.01.2020

Arkitektforeningen takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med høring om evaluering af planloven. Det fysiske miljø, og hvordan vi regulerer dette, vedrører alle borgere i samfundet, fordi det udgør rammen om vores liv. Derfor vil Arkitektforeningen også kvittere for, at Erhvervsstyrelsen på denne måde åbner op for, at borgere, organisationer og andre interessenter kan komme med idéer og forslag til fremtidens planlov.

Planloven er helt central i forhold til at opfylde ambitionen om at opnå 70 % CO₂ reduktion i 2030, som et bredt flertal bestående af regeringen og samtlige partier foruden Nye Borgerlige står bag. Derfor er Arkitektforeningens bemærkninger især centreret om vigtigheden i at koble den fysiske planlægning, og derved planloven, sammen med den bæredygtige omstilling af vores samfund, herunder reduktion af udledningen af drivhusgasser.

Ad tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur

Den fysiske planlægning, og dermed planloven, er et vigtigt redskab i opfyldelsen af regeringens ambitiøse klimamål om CO₂ reduktion på 70 % i 2030. Det er den, fordi bystrukturen, herunder stationsnærhedsprincippet, byomdannelse, placering af boliger, erhverv og byfunktioner mm. , har overordentlig stor indflydelse på vores transportmønstre – herunder valg af transportform – og derved, hvorvidt cykel og kollektiv trafik bliver valgt frem for bilen. Derfor bør planloven også blive tænkt ind i de kommende klimahandlingsplaner. Overordnet kan planloven også bruges til at forene erhvervs- og klimahensyn.

Arkitektforeningen foreslår, at en understøttelse af den bæredygtige omstilling og klimasikring skrives ind i planlovens formålsparagraf for at sikre, at disse områder indgår i de overordnede overvejelser, når den fysiske planlægning udfoldes i kommunerne. Det ville fx ud fra et klimamæssigt perspektiv give god mening, at redegørelser for lokalplaner skal indeholde vurderinger af klima- og miljømæssige konsekvenser. På længere sigt skal kommunerne også beregne lokalplanernes CO₂ udledning og kunne stille krav om CO₂ reduktioner. Fx ved at forholde sig til om byudviklingen sker ved omdannelse af eksisterende byområder, stationsnærhedsprincippet, og om der genereres uproduktiv trafik. Man kan forestille sig, at der

med et samlet udgangspunkt i henholdsvis planloven, Byggeloven og Bygningsreglementet beregnes et samlet klimaafttryk for de konkrete lokalplaner, og at den fysiske planlægning i kommunerne derved får endnu større betydning for den grønne omstilling.

Ad tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling

Akademisk Arkitektforening bakker op om tiltag, der skaber gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling. Det åbne land, biodiversiteten og de kvaliteter, som knytter sig til landskabet, er afgørende for attraktiviteten og livskvaliteten og dermed mulighederne for en styrkelse af bosætningen i landdistrikterne. Derfor er byggeri i det åbne land, både bolig og erhverv, noget, som der overordnet skal reguleres for og undgås. Og i de tilfælde, hvor det ikke kan undgås, bør det være på baggrund af en faglig vurdering, for at sikre kvaliteterne i landdistrikterne og det åbne land bedst muligt.

Ad tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder

Den fysiske planlægning, og dermed planloven, er et vigtigt redskab i opfyldelsen af regeringens ambitiøse klimamål om CO₂ reduktion på 70 % i 2030. Derfor bør planloven i en bysammenhæng have som overordnet princip, at kommunerne hovedsageligt udvikler byerne ved omdannelse af eksisterende byområder, den såkaldte brownfield udvikling, med stationsnærhedsprincippet som omdrejningspunkt. Dette vil medvirke til at understøtte en eksisterende bystruktur og hindre unødigt byspredning, som vil medføre øget trafik på vejene og behov for ny infrastruktur. I denne sammenhæng er det også vigtigt, at planloven sikrer en adskillelse mellem bolig og miljøbelastende erhverv, således at miljøkonflikter om støj og lugt undgås. Dette vil dels sikre de respektive parter interesser, men også åbne op for en mere langsigtet planlægning og investeringssikkerhed for alle parter.

25 % regel for flere ejer- og boformer

At skabe og fastholde blandede byer med butiksliv, arbejdspladser og gode sunde boliger kræver helhedstænkning. Arkitektforeningen bakker op om planlovens 25 % regel for almene boliger. Det er et vigtigt redskab for kommunerne, i forhold til at skabe og fastholde blandede byer og derved modarbejde segregering. Men det er ikke nok. Arkitektforeningen foreslår at 25 % reglen udvides til også at inkludere flere typer af ejer- og boformer, herunder byggefællesskaber, seniorbofællesskaber med mere.

Aflastningsområder

Den moderniserede planlovs muligheder for at etablere og udvide aflastningsområder bør indskrænkes væsentligt eller midlertidigt sættes helt i bero, mens konsekvenserne af ændringen evalueres, fordi aflastningsområder har en negativ effekt på bymidter, klimaet, landskabet og biodiversiteten.

Undersøgelser har vist, at aflastningsområder har en negativ indflydelse på bymidternes attraktion¹. Generelt er bymidterne i forvejen udfordret på stigende e-handel, ændrede handelsmønstre, og et fald i antallet af fysiske handelsbutikker. Den moderniserede planlovs åbning for at etablere flere aflastningsområder har sandsynligvis været med til at eskalere denne proces, som har negativ indvirkning på landets bymidter. Ifølge Erhvervsstyrelsens *redegørelse for kommunernes anvendelse af de nye muligheder i planloven 2019* havde 15 kommuner pr 31. december 2018 sendt planforslag for aflastningsområder i offentlig høring².

I forbindelse med høringen om den moderniserede planlov påpegede Arkitektforeningen de mulige negative konsekvenser, en lempelse af reglerne for aflastningsområderne vil have. Her anbefalede vi samtidig at bruge modeller, som, medtager flere parametre end dem, som kun er relateret til detailhandel, inden selve proceduren for at træffe beslutning om et aflastningsområde gives. En sådan model kan bruges som redskab til at synliggøre alle de samfundsmæssige konsekvenser af aflastningsområderne, hvilket igen vil sikre, at en beslutning om et nyt aflastningsområde træffes på et fuldt oplyst grundlag. Udover at vurdere konkurrence, pris, vareudbud og kundegrundlag bør modellen også analysere effekten på butiksudbud, detailhandelsstruktur, arbejdspladser, tilgængelighed og klimabelastning, herunder transportafstande og konsekvenser for den kollektiv trafik. Modellen bør også analysere konsekvenserne på regionalt niveau, herunder oplandseffekten i de tilstødende kommuner.

Aflastningsområder er særlig problematiske, når de har en negativ effekt på detailhandlen og trafikken i nabokommuner. Regional tænkning og planlægning i forhold til aflastningsområder, bymidter og detailhandel vil kunne bidrage til at imødegå denne slags negative konsekvenser for nabokommuner.

I forhold til aflastningsområder og bymidter er der også en klimamæssig problemstilling ved, at bygninger overflødiggøres og står tomme i bymidter samtidig med, at der opføres op imod 500.000 m² nye bygninger i forbindelse med den moderniserede planlovs muligheder for udvidelse og etablering af aflastningsområder³. Modsat, når alle butikker er placeret i bymidten, vil der endvidere også været et øget transportbehov, når handlende er nødsaget til at anvende bil for at komme til aflastningsområdet.

Ad tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling

Det er vigtigt, at miljø- og klimabelastning også bliver tænkt ind i planloven i forhold til en styrket erhvervs- og turismeudvikling. Dette gælder både i forhold til at sikre, at de danske kysters attraktivitet fastholdes, men også i forhold til at sikre

¹ <https://icp.dk/wp-content/uploads/2017/11/Detailhandelen-og-bymidterne-Udvikling-og-udfordringer-ICP-maj-2017-1.pdf>

² <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/ERU/bilag/89/2116009/index.htm>

³ <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/ERU/bilag/89/2116009/index.htm>

merværdi i de forestående kystsikringsinitiativer.

Den danske kystlinje er unik ved, at den er relativt uspolet og offentlig tilgængelig. Der er også en kvalitet i selve kontrasten mellem kyst og by i Danmark. Det er det, turisterne kommer for. Arkitektforeningen er tilhænger af den eksisterende regel i planloven om, at kystnærhedszoner overordnet skal friholdes for byggeri og anlæg. Derfor bør vi også fremover være forsigtige og fagligt velfunderede, når der planlægges for byggeri langs kysterne. Hvis en kommune anmoder om at skabe byudvikling i kystnærhedszonen, skal det ske på baggrund af en grundig landskabelig analyse med respekt for den lokale stedsidentitet, sociale sammenhænge, landskabet, arkitekturen og med fokus på høj kvalitet. Byggeri i kystnærhedszoner bør kun tillades, når en arkitektonisk analyse vurderer, at byggeriet styrker stedets kvalitet. Det er ikke tilstrækkeligt kun at kortlægge naturforhold, og derved tillade byggeri. Det er desuden vigtigt at både byggeri og funktioner samles frem for at blive spredt i landskabet.

Kystsikring skal sikre merværdi

De kommende kystsikringsinitiativer skal ske ud fra en helhedsorienteret tilgang, der ikke alene omfatter konkret sikring mod vandstigning eller erosion mm, men også sikrer merværdi ved at kombinere funktion med æstetik med et bedre by- eller landskabsmiljø.

Sommerhusområder

Moderniseringen af planloven åbnede med planlovens § 5 b, stk. 4, op for konvertering af sommerhusområder. Dette har åbnet op for en praksis, hvor sommerhusområder i kystnærhedszonen som er ubyggelege, fordi de ligger omfattet af fx strandbeskyttelseslinjen eller klitfredning, bliver konverteret om med nye bebyggelige arealer i kystnærhedszonen. Arkitektforeningen mener, at denne utilsigtede måde at omgå reglerne og intentionerne i planloven bør stoppes.

Ad tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne

Arkitektforeningen mener, at bedre regional plantækning mellem stat og kommune, og derved mellem landsplanlægningen og kommunalplanlægningen, vil kunne bidrage til at forny og forbedre landsplanlægningen og skabe bedre balance og fremme og styrke vækst og udvikling i hele landet. Overordnet vil mere regionalplantækning ruste kommunerne bedre til at håndtere fremtidige udfordringer, der går på tværs af kommunegrænserne, såsom klimaforandringer, øget trængsel på vejene, ændrede bosætningsmønstre, segregering af byer, herunder opfylde ønsket om blandede byer og bydele. Endelig vil et regionalt planlægningsniveau i den fysiske planlægning bidrage til realiseringen af de ambitiøse CO₂ reduktionsmål. Til at facilitere og koordinere den regionale plantækning kunne Danmark i lighed med Sverige etablere en Rigsarkitekt-funktion. Ud over at have ansvaret for den nationale arkitekturpolitik ville en rigsarkitekt kun få ansvaret for at fremme, udvikle og understøtte kommunernes og statens arbejde med arkitektur og fysisk planlægning. Bl.a. ved at rigsarkitekten fremmer og koordinerer samarbejde

mellem kommunerne og regionerne og samtidig fungerer som uvildig rådgiver i spørgsmål vedrørende fysisk planlægning, herunder planlægning på tværs af kommuner og regioner.

Ad tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne

Der er behov for en tættere kobling mellem planloven og byggeloven, således at kommunen i forhold til et konkret projekt har mulighed for at drøfte arkitekturen og den arkitektoniske kvalitet, herunder bebyggelsesprocent, overordnet udtryk og placering i byrum med mere. Dette gælder både i forhold til bygherre (rådgiver), men også i forhold til borgere, hvilket for eksempel kunne kræve en 14 dages høring.

Ad tema 7: Digitalisering af planer og data

Ingen bemærkninger

Ad tema 8: Klagesystemet

Ingen bemærkninger

Andet

Planloven bør afbureaukratiseres

Planloven er en af de mest komplicerede love, vi har – ikke mindst som følge af en lang række lappeløsninger gennem tiden. Et væsentligt element i loven er borgerens retssikkerhed, som svækkes, hvis det er for vanskeligt for borgerne at forstå planloven og lovgrundlaget for de foreslåede planer. Der er derfor stadig, på trods af de seneste moderniseringer af planloven, et konkret behov for at forenkle planloven, samtidig med, at kerneværdierne bevares. I samme forbindelse bør der ses på praksis i kommunerne, således at lokalplanlægningen bliver lettere at administrere og lettere for borgerne at forstå og sætte sig ind i.

Evaluering af ændringerne i forbindelse med moderniseringen af planloven

I forbindelse med evalueringen er det oplagt at der sker en større erfaringsopsamling af ændringernes betydning. Dette gælder særligt i forhold til detailhandelsplanlægning, udviklingsområder i kystnærhedszonen og udviklingen i det åbne land. (Tema 2 og 3) samt udnyttelsen af de lempede muligheder for bebyggelse i det åbne land.

Med venlig hilsen

Lars Autrup
Direktør

Erhvervsstyrelsen
fremtidensplanlov@erst.dk

HØRINGSSVAR VEDR. EVALUERING AF PLANLOVEN

Dato: 28/1-2020
Side 1 af 7

J.nr. 054/1-12
MO/LR

Hermed fremsendes høringssvar vedrørende evaluering af planloven og ønske om idéer og forslag til fremtidens planlov. Udover dette dokument, har Arkitektenskolens Aarhus udarbejdet et separat høringssvar vedrørende planlægning for kulturmiljøer. Dette høringssvar er opbygget således, at der er valgt en række temaer ud, der relaterer sig til forskellige sammen- hængende elementer i loven.

Introduktion

Den nuværende planlov har sit udgangspunkt i planreformen fra start 90'erne med senere revisioner. I dette høringssvar fokuseres særligt på den tidligere regerings forlig med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti & Det Konservative Folkeparti kaldet 'Et Danmark i bedre balance' der udmøntede sig i 2017-reformen. Grundlæggende er der tale om det samme plansystem som før 2017, men mængden af ændringer, er ikke set tilsvarende siden nuværende planlovs vedtagelse i start 90'erne. For at gøre dette dokument overskueligt, er kommentarerne derfor ordnet efter emner, og følger således ikke nødvendigvis kapitelordnen i planloven.

Om formålet (§ 1)

I formålet med planloven blev der i 2017 indskrevet, at et delformål er, at der skal skabes gode rammer for erhvervsudvikling og vækst. Dette kan dog synes overflødig, idet dette er et implicit formål med overhovedet at have en samordnende planlægning. At økonomiske hensyn/vækst nu er indskrevet i formålet, må dog anses som et udtryk for at planloven som et hele skal fortolkes med en prioritering af sådanne interesser der er *højere* end den var før. Således må logisk slutes, at der er andre formål der vægtes *lavere* end før - hvilket nødvendigvis må være bl.a. natur og miljø. Denne vægtning

kan have konsekvenser i fastsættelsen af retspraksis og naturklagenævns- praksis i mere principielle afgørelser, ligesom det kan have konsekvenser for vægtningen af sagsforhold i f.eks. § 35-afgørelser (landzonetilladelser).

Med 2017-reformen blev biodiversitet ligeledes fremhævet i formålet med planlovgivningen. Det bliver interessant, hvorvidt det vil give anledning til en ændret forvaltningspraksis hos planmyndighederne og vi må se om kommunernes arbejde med Grønt Danmarkskort i den kommende revision af kommuneplanerne giver indtryk af en ny praksis.

Om kystnære forsøgsprojekter

Overordnet set er det interessant med de nye kystnære forsøgsprojekter. Det er tilsyneladende uafklaret, hvorvidt der kan laves nogle robuste businesscases på projekterne. I debatten er det efter 2017-reformen af nogle interessenter blevet fremhævet, at projekterne burde være *endnu* større for at være rentable. Det vil vi vurdere uhensigtsmæssigt set fra landskabelige hensyn og derfor fraråde. Kystområderne er en national landskabsresource, og store rekreative projekter, der end ikke underlægges en grundig arkitektonisk censur, er højst problematiske. Projekterne bør rumme arkitektoniske og oplevelsesmæssige værdier i international klasse - ellers vil en transformation af de eksisterende kystnære hytte-byer være langt mere relevant. De kystnære områder må anses som en væsentlig og knap resource, og der bør økonomiseres med den.

Det indledende spørgsmål burde dog i stedet være hvorfor det er nødvendigt med den nye § 4 a. Erhvervsministeren har beføjelser til punktvis at 'kortslette' plansystemet gennem landsplandirektiverne, og det er et spørgsmål om at benytte denne eksisterende beføjelse.

Kriterierne for bedømmelse af projekterne som bl.a. fremgår af kommentarerne til lovgivningen virker umiddelbart fornuftige, ligesom en udløbstid virker fornuftig - vi vil dog særligt notere at den arkitektoniske indpasning i landskabet bliver helt essentiel i sagsbehandlingen af de ønskede projekter. På samme måde som mht. planlægning for udviklingsområder og fremtidige sommerhusområder, bør sagsbehandlingen basere sig på en grundig konsekvensanalyse, herunder visualisering, et grundigt og omfangsrigt tegningsmateriale og en reel landskabsarkitektonisk analyse af projektets forventede konsekvens.

Om udviklingsområder i kystnærhedszonen (§ 5a & § 5b) Planlægning for de såkaldte 'udviklingsområder' bør basere sig på en 'konkret og systematisk' vurdering af kystlandskabet efter Landskabskaraktermetoden eller lignende metode. Det er helt afgørende at foretage en grundig analyse af den eksisterende landskabskontekst, men i samme åndedrag, må det vil også være af afgørende betydning, at *konsekvensen* af den nye

Dato: 28/1-2020
Side 2 af 7

J.nr. 054/1-12
MO/LR

planlægning vises på en overskuelig og retvisende måde for på bedste og mest transparente vis at inddrage borgerne i planprocessen.

Vi er indforståede med, at en §5 b, stk. 3 - tilladelse i princippet falder før en detaljeret planlægning sættes i værk - det er dog ikke ensbetydende med at det på denne måde er *hensigtsmæssigt* at dele planprocessen op i to dele. Man bør foretage en konsekvensvurdering på baggrund af en indledende skitseplan - herunder visualiseringer, snitundersøgelser og såkaldte 'view- shed' analyser. Det må formodes at der ofte ansøges om § 5 b, stk. 3-tilladelse med udgangspunkt i et projekt. I disse tilfælde må det være så meget desto lettere lettere at udarbejde konsekvensanalyser for landskabelige konsekvenser og visualiseringer, udarbejde terrænsnit, volumenstudier etc. På samme måde som med forsøgsprojekterne er vi bekymrede for, hvorvidt der foretages en *egentlig* arkitektonisk konsekvensanalyse. Det er væsentligt at der foretages en landskabelig vurdering på styrelsesniveau - ikke blot ifm. udpegningsområdet i kystnærhedszoner, men også i en efterfølgende godkendelsesprocedure hvor kommunen bør søge godkendelse af udviklingsområde-lokalplaner hos såvel Erhvervsstyrelsen som Miljøstyrelsen for så vidt angår de landskabsarkitektoniske konsekvenser. Vi vurderer at det ikke blot er konsekvensanalysen der hér bør være i fokus, men i mindst lige så høj grad vurderingen af hvorvidt disse konsekvenser er *rimelige*. En sådan vurdering af skønnet findes f.eks. for klageadgangen for skøn i § 35-sager.

Dato: 28/1-2020
Side 3 af 7

J.nr. 054/1-12
MO/LR

Om formålet med detailhandelsplanlægning

Her skal blot kommenteres, at uanset hvad der skrives ind som overordnet formål, vil konsekvensen af større butikker alt andet lige være færre butikker. Færre butikker giver alt andet lige større afstand til butikker. Frigivelsen af arealstørrelser for udvalgswarebutikker arbejder imod ønsket om bæredygtige og varierede bymidter. Det samme gør sig gældende for de vedtagne større dagligvarebutikker. Hvis man via loven vil tilsi en mere finmasket detailhandelsstruktur tættere på forbrugeren, burde arealgrænserne jo skærpes og sættes *ned* og ikke op som det skete i 2017-reformen.

Om aflastningsområder

Reintroduktionen af aflastningsområderne i 2017-reformen bør vække en særlig opmærksomhed. I kommentarerne til 2017-lovforslagets nr. 17, står det udtrykkeligt, at:

"Bydelscentre, aflastningsområder og lokalcentre bør som hidtil ikke placeres på en sådan måde, at de samlet set vil medføre en funktionstømning af bymidten."

Aflastningsområder har dog tilsyneladende allerede medført en vis funktionstømning af bymidter - se blot på forskellene i detailhandelsplanlægning-

gen for Kolding vs. Vejle. Man må formåde at de også i fremtiden vil medvirke til en funktionstømning af bymidter. Især i kombination med de nye bestemmelser for udvalgswarebutikker. Caseeksempler med erfaringer med aflastningsområder kunne være Kolding, Herning eller Odense. Odense er et af de mere velbelyste af slagsen, og ICP foretog i 2014 en undersøgelse af detailhandelsstrukturen på Fyn for Naturstyrelsen. Af s. 27 fremgår, at:

"I 1999 var der stort set omsætningsmæssig ligevægt mellem Odense by- midte og aflastningscentret med bl.a. Rosengårdcentret. Udviklingen siden, hvor Ikea er etableret og Rosengårdcentret er blevet renoveret og udvidet, er gået i retning af et stadigt mere markant aflastningscenter og i dag svarer omsætningen i bymidten kun til ca. 60 % af omsætningen i aflastningscen- tret.

I bymidten er der forsvundet omkring 75 udvalgswarebutikker siden 1999, svarende til ca. 25 %. Tilsvarende er også 25 % af bruttoarealet til udvalgs- varer nedlagt. Omkring 10 % af beklædningsbutikkerne og ca. halvdelen af boligudstudsbutikkerne er forsvundet, bl.a. er en markant butik som Elgi- ganten lukket i Kongensgade."

Dato: 28/1-2020
Side 4 af 7

J.nr. 054/1-12
MO/LR

Det vurderes bl.a. på denne baggrund, at det bør være obligatorisk med en nøgtern, og grundig undersøgelse af den lokale detailhandelsstruktur, og som foreslået med landskabsvurderingerne bør også rimeligheden i vurde- ring og skøn foretages af Erhvervsstyrelsen. Mere overordnet set mener vi, at Erhvervsstyrelsen bør igangsætte en større analyse af aflastningsområ- ders indvirkning på bymidter for at få et mere tilbunds gående beslutnings- grundlag.

Det nyere eksempel med nyt aflastningsområde i Brande viser problemet med genindførelsen af aflastningsområder med al ønsket tydelighed. Der kan næppe argumenteres planlægningsmæssigt meningsfuldt for nødven- digheden af et aflastningscenter i Brande. Det kan ligeledes være svært ikke at se Brande-casen som dannende en vis præcedens for alle byer fra 7.000 indbyggere og opad. Givet 2017- lovforslagets kommentarer om at der ikke må ske en funktionstømning af bymidterne, virker det besynderligt at planforslaget til Brande-projektet ikke er blevet mødt af en indsigelse fra Erhvervsstyrelsen. I detailhandelsanalysen der hører med til planforslaget redegøres netop for hvilke butikker man forventer vil lukke - bl.a. i Brande midtby.

Om enkeltstående butikker

En fravigelse af 500 m afstandskravet ifm. etablering af enkeltstående butik- ker, må formodes at skabe nogle nye klyngedannelser - således at der f.eks. langs indfaldsvejene vil kunne etableres en lang række dagligvarebutikker - så længe de ikke opleves som sammenhængende center-dannelser. En sådan klyngedannelse i sammenhæng med en let forøget grænse på tilladt areal, må formodes at medføre en dårligere geografisk fordeling af butiks- dækningen for dagligvarer. Fravigelse af 500 m kravet må således formodes at trække i samme retning som ændringer i grænserne i butiksstørrelserfor

udvalgsvarebutikker - en decentralisering *internt* i de større byer sammenholdt med en centralisering *på tværs* af byer.

Om den nye metode for afgrænsning af bydelscentre

I alle byer med mere end 20.000 indbyggere kan man nu mere frit kan sætte maksimale arealgrænser og samtidig ikke længere benytte den statistiske metode til afgrænsningen af bymidter. Ændringen må de facto forstås således, at der nu kan laves 'mini-aflastningsområder' - også i små og mellemstore byer. Der skal naturligvis redegøres for rimeligheden og de skal have en placering 'inden i' byfiguren, men en 'aflastning' af midtbyen synes stadig at være hensigten. Konsekvensen af disse redefinerede bydelscentre, må sidestilles med problemerne med almindelige aflastningsområder; butikkerne i bymidterne må forventes at blive relativt svækkede i konkurrencen med nye større udvalgsvarebutikker beliggende i bydelscentre.

Dato: 28/1-2020
Side 5 af 7

J.nr. 054/1-12
MO/LR

Om Grønt Danmarkskort

Det bliver interessant at følge kommunernes udarbejdelse af det grønne danmarkskort. Det kan dog undre, at det ikke er en overkommunal opgave, som enten en ny regional instans eller Miljøstyrelsen skulle udarbejde eller godkende. Det bør undgås at Grønt Danmarkskort blot bliver en samtegning af eksisterende kortudpegninger, men derimod bliver et reelt værktøj til prioritering af naturindsatser.

Det må formodes, at kortet bl.a. skal anvendes i prioriteringsarbejdet med udpegningen af fremtidige naturområder i det åbne land - lige så relevant kunne det dog være at også byzonerne bliver integreret i arbejdet med det grønne danmarkskort. Dette ville ligge i direkte forlængelse af sektion 9 og Begrundelsen i 'Om vores livsgaranti, vores naturkapital: EU's biodiversitetsstrategi frem til 2020' som vedtaget i EU-parlamentet 21/3-2012.

Om placering af ny byzone ved eksisterende byzone

Det er en smule uklart, hvorfor der har været nødvendigt at indføre princippet om byzone-ved-byzone, idet det allerede er forvaltningspraksis og nævnt i bemærkningerne til tidligere udgaver af planloven. Hvis det indføres pga. uheldige erfaringer, ville det være interessant at få disse belyst. Hvis det er fordi der er for mange diskussioner mellem Erhvervsstyrelsen og kommuner, ville det også være interessant at få belyst omfanget og karakteren af disse diskussioner.

Det kan dog virke kontraintuitivt, at der ikke også uden for kystnærhedszonen har været et ønske om 'forsøgsprojekter'. Forsøgsprojekter hvor der kunne planlægges byzone løsrevet fra øvrig byzone. Argumentet om byzone-til-byzone hænger sammen med det at modvirke spredt og uplanlagt bebyggelse, hvilket naturligvis kan have sine æstetiske og funktionelle grundelser og modvirke det såkaldte 'investeringsspild'.
Forsøgsprojekter

med spredt og *planlagt* bebyggelse er dog en underbelyst 'by-genre'. Dette kunne være interessant at afsøge i forsøg - f.eks. i forlængelse af en arkitektkonkurrence, som den Statens Kunstfond afholdte i 1967¹. Fra udlandet kender vi f.eks. Siedlung Hallen ved Bern opført fra 1955 til 1962. Det er netop et eksempel på smukt byggeri løsrevet fra byen, der på den ene side økonomiserer med arealressourcen og på den anden siden tilbyder nogle unikke boligkvaliteter.

Såfremt formålet med byzone-til-byzone i øvrigt kan tilgodeses (ift. infra- struktur, landskab og natur), kunne en forsøgsordning således været interessant. I og med det ville være en forsøgsordning, sikres imod en præcedensvirkning der eventuelt ville kunne påvirke landbruget ift. jordpriser, arronderingsinteresser etc.

Om motorvejsnære erhvervsområder

For at sikre sig mod den uheldige korridordannelse langs motorvejene som vi ser stadig mere af, bør man i størst mulig omfang afstå fra at udlægge erhvervsområder langs motorvejene, men placere dem i tværgående bånd i stedet. Dermed sikrer man sig at motorvejsnære erhvervsarealer etableres til de der reelt har et behov for motorvejsnærhed og ikke blot etableres til de der ønsker facadegrund mod motorvejen. Herudover bør der stilles krav om særligt fokus på landskabelig bearbejdning af udearealer langs motorveje.

Den oprindelige tanke om motorveje placeret i det store landskab (som f.eks. den Østjyske Motorvej) er flere steder under pres fra uskøn placering af bebyggelse og manglende landskabelig bearbejdning af virksomhedens udenomsarealer. Dette bør modvirkes i det fremadrettede arbejde med planlægning for motorvejsnære erhvervsområder.

Om konkretisering af ministeriets beføjelser

Der er ikke argumenteret for hensigtsmæssigheden af at indskrænke indsigelsesbeføjelserne ift. kommuneplaner. Det der før 2017 hed 'overordnede interesser' burde være en dækkende formulering. Ifølge lovbemærkningerne til lov 571/2005, dækker 'overordnede forhold' over forhold der typisk har interesse ud over kredsen af en kommunes indbyggere. En udtømmende liste - de 'nationale interesser', fratager ministeren indsigelsesmulighed, over for noget der kunne være en 'overordnet interesse'.

Hertil kommer at det er 'ministre' og ikke 'myndigheder' der kan give indsigelse mod lokalplanforslag. Formålet med ændringerne må forstås således, at der fremover skal gøres færre indsigelser. Argumentet for dette fremgik ikke klart ved 2017-reformens vedtagelse og det fremstår stadig ikke klart.

¹ Konkurrence om boligområdernes udformning - bl.a. omtalt i Haxner, Malene, (2002), *Med himlen som loft*, s. 298-301

Om nationale interesser og landskabsbeskyttelsen

Der er tilsyneladende også sket en uheldig 'forsigtighed' ifm. tilsynet med kommuneplan og kommuneplantillæg. Miljøstyrelsen har nu en praksis hvor de kun konsekvensvurderer et kommuneplantillæg med tilhørende lokalplan, såfremt den har et overlap med en kommunalt udpeget landskabeligt interesseområde. Dette må bero på en misforståelse, idet beskyttelsen af landskabet som national interesse nødvendigvis må gå videre end den kommunale planlægning. Selvfølgelig bør staten kunne gøre indsigelse for at tilgodese planlovens formålsbestemmelser - også i områder der ikke af kommunen er udpeget som værende landskabelige interesseområder. Især når et højt byggeri beliggende uden for landskabelige interesseområder har landskabelige konsekvenser langt ind i landskabelige interesseområder. Det 320 m høje tårn i Brande vidner herudover på en svaghed i systemet som vi ser det. Miljøstyrelsen har vurderet sagen og fundet at man godt kan gøre indsigelse og at det er gjort før for mindre projekter. Men idet sagen pga. dens størrelse ifølge styrelsens interne retningslinjer skal forelægges ministeren, ender der med ikke at blive anmodet om indsigelse til Erhvervsministeren. Miljøstyrelsen har senere gjort indsigelser i sager uden ministerforelæggelser. Denne inkonsistens i plansystemet er med til at underminere landskabsbeskyttelsens integritet.

Dato: 28/1-2020
Side 7 af 7

J.nr. 054/1-12
MO/LR

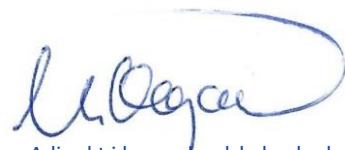
Om store boliger i landzonen og arkitektonisk censur

Ændringerne må her anses som en stor lempelse i forhold til måden landzonebestemmelserne blev administreret før 2017. Vores indtryk er, at de fleste kommuner godt vil acceptere boliger på over 250 m², men at de før 2017 benyttede hjemlen (krav om §35-tilladelse) til at sætte vilkår om placering og udformning - især i områder udpeget i kommuneplanen som landskabelige eller kulturmiljø-interesseområder. Denne hjemmel til at stille arkitektoniske krav forsvandt stort set i 2017 idet man må formode at det er et fåtal at beboere der ønsker at udvide beboelsen til over 500 m². Især i de nævnte interesseområder, må den nye undtagelsesbestemmelse forventes at have visuelle konsekvenser, idet sådanne store boliger kan virke voldsomme - særligt i mindre landskabsrum. For at imødekomme konsekvenserne, bør det som minimum indføres, at der kan stilles vilkår om placering og udformning (arkitektonisk censur) fra 250 m² op til de 500 m² - men at tilladelsen i udgangspunktet skal gives. Lignende planprincip findes for gyllebeholdere jf. planlovens § 36, stk. 2.

Vi er af den opfattelse at planloven kan og bør understøtte smukke, bæredygtige og inkluderende byer og landskaber og 2017-reformen var desværre et tilbageskridt på flere områder. Vi står naturligvis til rådighed for en uddybning af pointerne

Venlig hilsen

Torben Nielsen
Rektor
Arkitekt MAA

Adjunkt i by- og landskabsplanlægning
Arkitekt, Ph.d.

Erhvervsminister
Simon Kollerup

KULTURMILJØER I FREMTIDENS PLANLOV

Dato: 28.01.2020
Side 1 af 4

Tak for invitationen til at komme med ideer og forslag til forbedring af planloven. Arkitektskolen Aarhus har siden 2015 gjort Danmarks kulturmiljøer til et prioriteret indsatsområde på skolen. Forskningen har bl.a. vist at der er behov for et væsentligt større fokus på kulturmiljøområdet i fremtidens planlov.

Generelt

Fra et overordnet perspektiv er det uhensigtsmæssigt, at håndteringen af de kulturhistoriske interesser i planlægningen, kulturmiljøerne samt de bevaringsværdige og fredede bygninger, er placeret i hver sin lovgivning og administreres af to forskellige ministerier/styrelser. Der bør i fremtidens planlov arbejdes hen imod et større samspil mellem planloven (Erhvervsstyrelsen) og bygningsfredningsloven (Slots- og Kulturstyrelsen), så det bebyggede miljø og bygningskulturarven indordnes under samme lovgivning – eller at der sker en markant stærkere koordinering. At byggeloven ligger i et tredje ministerium gør det yderligere uhensigtsmæssigt. Et bedre samspil mellem lov-komplekserne er afgørende for, at vi i den fremtidige udvikling af byer og landdistrikter kan sikre vores kulturmiljøer og den arkitektoniske kvalitet i højere grad end i dag.

Kulturmiljøer

Kulturmiljøerne i Danmark udgør store bygningskulturelle værdier. De viser, hvordan Danmark har udviklet sig som land og er fysiske manifestationer, der rummer kulturhistoriske fortællinger, som giver os en forståelse af, hvem vi er, og hvor vi kommer fra. Ved at sætte disse fortællinger i spil kan vi bevare og udvikle kulturmiljøernes iboende potentialer som ramme for, hvordan vores liv skal udfolde sig i fremtiden. Vi skal sikre kulturmiljøernes arkitektoniske kvaliteter og sørge for, at fremtidig udvikling sker med en tilsvarende kvalitet.

Arkitektskolen Aarhus har igennem et stort forskningsprojekt der blev igangsat i 2015 samarbejdet med foreløbig 52 kommuner om at screene

værdifulde kulturmiljøer. Konklusionerne fra projektet viser, at kommunerne har store udfordringer med deres håndtering af bevaringsværdige helheder og kulturmiljøer. Samtidig har kommunerne generelt stor motivation til at udvikle deres bymiljøer i overensstemmelse med de kulturhistoriske og arkitektoniske kvaliteter, som kulturmiljøerne rummer. I dag understøtter planloven og de kommunale planredskaber ikke arbejdet med at skabe bæredygtig udvikling i kulturmiljøerne, hvorfor der er behov for at justere planloven indenfor dette vigtige og oversete område.

Planlovens formål

Kulturmiljøer omfatter helheder, der ofte indeholder strukturer med både fredede, bevaringsværdige og ikke-bevaringsværdige bygninger og anden kulturarv. For at fremme kommunernes arbejde med kulturmiljøer foreslås det, at kulturmiljøer står tydeligere frem i planlovens formål.

Dato: 28.01.2020
Side 2 af 4

§1 Stk. 2. nr. 2.

Det foreslås, at kulturmiljøer tilføjes under planlovens formål om at skabe og bevare værdifulde bebyggelser, bymiljøer og landskaber. Det vil tydeliggøre, at planlovens formål også er at sikre vores kulturmiljøer, så de kan bruges til at skabe udvikling forankret i vores kulturarv.

Kommuneplanlægning

I forbindelse med udpegningen af kulturmiljøer foreslås det, at loven ændres, så retningslinjerne for udpegede værdifulde kulturmiljøer skal indeholde mere specifikke bestemmelser for sikring af kulturmiljøer.

§ 11 a Stk. 1. nr. 15.

Det er et krav til kommuneplanen, at den skal indeholde retningslinjer for "sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier." Kommuneplanen er dermed afgørende for udpegnings- og sikring af vores kulturmiljøer og helhedsmæssige kulturarv. Kommuneplanerne sikrer imidlertid ikke kulturmiljøer tilstrækkeligt, og hovedparten af kommunernes retningslinjer er formuleret som generelle hensigtserklæringer, der reelt efterlader kommunerne uden handlemuligheder, hvilket gør det vanskeligt at planlægge ud fra. Mange kommuner oplever ofte dette, eksempelvis i forbindelse med nedrivningssager.

En reguleret bevaring af kulturmiljøer er i dag mulig gennem udarbejdelse af lokalplaner, hvilket er en tidskrævende proces og ikke omfatter de værdifulde kulturmiljøer, der ligger placeret i det åbne land uden for byerne, som f.eks. mindre landsbysamfund, husmandskolonier, fiskerlejer og herregårdslandskaber. Drejer det sig om et bevaringsværdigt kulturmiljø i byerne - som udgør størstedelen af de danske kulturmiljøer - kræver en sikring af kulturmiljøet, at kommunen udpeger kulturmiljøet, foretager en SAVE-registrering for at udpege bevaringsværdige bygninger samt laver en lokalplan med bestemmelser, der sikrer og regulerer

værdierne i kulturmiljøet. Det er omfattende, og det er de færreste kommuner, der er nået i mål med at lave lokalplaner for deres kulturmiljøer. Hertil kommer, at resultatet ofte ender med at mangle en dynamik, der kan tilpasses det fysiske miljøes forandringer og vores syn på kulturarven.

Det foreslås, at planloven ændres, så der stilles højere krav til kommunernes retningslinjer for værdifulde kulturmiljøer. Retningslinjerne bør indeholde specifikke retningslinjer for hvert enkelt kulturmiljø. I retningslinjerne skal de specifikke værdier, elementer eller strukturer, der gør kulturmiljøet værdifuldt, specificeres, så det fremgår tydeligt for borgere og kommune, hvad der skal sikres for at understøtte kulturmiljøets værdifulde træk. Det vurderes, at dette vil lette den kommunale arbejdsgang, da en udpegning af et kulturmiljø, med specifikke og retningsgivende bestemmelser, vil kræve mindre arbejde end udarbejdelse af en lokalplan til alle udpegede kulturmiljøer, hvilket samtidig vil bidrage til at gøre resultatet mere mere dynamisk.

Dato: 28.01.2020
Side 3 af 4

§11b Stk. 1. nr. 3.

Det foreslås, at kulturmiljøer tilføjes, således at der skal tages hensyn til bebyggelsesforhold, herunder rammer for bevaring af bebyggelse, bymiljøer og kulturmiljøer. Kulturmiljøer kan relateres direkte til kravet om udpegning af værdifulde kulturmiljøer.

§ 11 e.

I forbindelse med udpegningen af kulturmiljøer foreslås det, at loven ændres, således at kommuneplanen skal ledsages af en redegørelse for kommuneplanens forudsætninger og retningslinjerne.

For at redegøre og præcisere retningslinjerne for sikring af de værdifulde kulturmiljøer bør der i planloven tilføjes et krav om, at kommuneplanen skal ledsages af en redegørelse, der præciserer kulturmiljøernes værdier og bærende elementer samt skitserer udviklingsmuligheder i kulturmiljøerne.

Mange kommuner har allerede i dag en redegørelse for udpegningen af deres kulturmiljøer. Redegørelsen har afgørende betydning for borgernes muligheder for at forstå udpegningerne og gøre sig bekendt med, hvilke bevaringsværdier der lægges til grund og som skal sikres. Retningslinjerne vil ligeledes kunne gøres mere præcise, hvis kommuneplanen ledsages af en redegørelse indeholdende fagligt begrundede analyser og værdisætninger af kulturmiljøerne.

Det er Arkitektskolen Aarhus' vurdering, at en ændring af planlovens § 11 vil medføre bedre planlægning for kommunernes kulturmiljøer og bygningskulturarv. I dag har omkring halvdelen af landets kommuner udpeget kulturmiljøer, der bygger på mere eller mindre grundige redegørelser foretaget før 2007 af de daværende amter, hvilket ofte skaber uoverensstemmelser mellem udpegningsgrundlaget og kommunernes

udpegning og sikring af kulturmiljøerne i dag. Det vil endvidere være en god idé med en samlet planlægning for området, som ved ændringen af planloven i 2017 og oprettelsen af Grønt Danmarkskort.

Lokalplanlægning

I forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner foreslås det at loven ændres, så der stilles krav om, at lokalplaner skal forholde sig til både kulturmiljøer indeholdt i lokalplanens afgrænsning eller nært beliggende kulturmiljøer. Det foreslås, at dette kan gøres to steder: I lokalplanens bestemmelser og i redegørelsen, der ledsager lokalplanen.

§15 Stk. 2.

I forbindelse med udarbejdelse af en lokalplan listes bestemmelser, der kan indeholdes i denne. Her foreslås det, at loven ændres, så det også nævnes, at lokalplanen kan indeholde bestemmelser omkring kulturmiljøer. Hvis en ny lokalplan indeholder et, eller dele af et kulturmiljø, bør lokalplanen udarbejde bevarende bestemmelser for kulturmiljøet jf. kommuneplanens udarbejdede retningslinjer og med afsæt i redegørelsen omkring det specifikke kulturmiljø. Samtidigt bør der i lokalplaner beskrives hvilke forhold der tages for, at kulturmiljøet ikke påvirkes unødigt.

§16.

Det foreslås, at loven ændres så der i §16 stilles krav om at der i redegørelsen for en lokalplan beskrives, hvordan lokalplanen forholder sig til nærtliggende kulturmiljøer og kulturhistoriske landskaber. Eksempelvis på samme måde som med Natura 2000 områder. I redegørelsen bør det fremgå, hvordan lokalplanen forholder sig til eventuelle udpegede kulturmiljøer – både dem indeholdt i lokalplanområdet og nærtliggende. Det bør præciseres, at der i redegørelsen for den givne lokalplan skal tages stilling til, hvordan den nye lokalplan visuelt påvirker omkringliggende kulturhistoriske landskaber og udpegede værdifulde kulturmiljøer, samt hvordan den nye lokalplan generelt påvirker disse. Dette har stor vigtighed, da nye lokalplaner ofte udføres uden stillingtagen til, hvordan de kan påvirke eksisterende miljøer.

Erhvervsministeriet er velkommen til at rette henvendelse, hvis Arkitektskolen Aarhus skal uddybe nærværende forslag ligesom vi gerne bidrager til det fremadrettede arbejde med ændring af planloven.

Med venlig hilsen

Torben Nielsen
Rektor

Simon Ostenfeld Pedersen
Lektor i kulturmiljøer

Mogens A. Morgen
Professor i arkitektonisk kulturarv

Kasper Albrektsen
Erhvervs-Ph.d.-stipendiat

Planloven og bygningskulturarven

Arkitekturoprøret blev ikke indbudt til at bidrage til udvikling af planlov og plankultur i Danmark. Alligevel sender vi hermed vores tanker.

Med ca. 4.000 medlemmer af vores Facebookgruppe er vi Danmarks mest aktive forening i kampen for gode bymiljøer. Vi søger at indtage en rolle i bymiljøsagen, der modsvarer Danmarks Naturfrednings rolle i naturmiljøsagen. Vi mener ikke, at forvaltningen af Planloven har opfyldt sit formål.

Planloven tilsigter iflg. §1, at der skabes og bevares værdifulde bebyggelser, bymiljøer og landskaber. Mens naturmiljøsagen har sejret og har fuld politisk bevågenhed, har bymiljøsagen tabt. Alting er blevet forværret. Fredningsloven kan ikke det, den bør kunne, nemlig frede hele områder; ej heller kan der facadefredes. Derimod bruges den nu flittigt til affredning. Der er intet ministerium, der aktivt varetager bymiljøsagen. Slots- og Kulturstyrelsen synes uinteresserede i bybevaring. Dens mange roller i sagen om Nyborg Slot er i strid med forvaltningsretlige krav om 'checks and balances'. Det særlige Bygningssyn har ingen magt, og dets dobbeltroller i sagen om Nyborg Slot savner sidestykke.

Kommunerne har fået enevældig magt, men de magter ikke opgaven som forvaltere af vores vigtigste kulturarv. "Udvikling og fremskridt" er ofte vigtigere (ganske som da man rettede Skjern Å ud). Amterne er forsvundet som ankeinstans. Politisk har bymiljøsagen stadig kun ringe forståelse.

Det væsentlige for os er gode bymiljøer med liv og atmosfære, d.v.s. byrum for flere end blot brugerne af de nye huse – f.x. torve, gader, stræder, åer, havne og andre samlingspunkter. Vi taler helst ikke om arkitektur. God arkitektur er hverken tilstrækkeligt eller nødvendigt for gode bymiljøer. Nationalbanken er stor arkitektur, men den har ødelagt et fint bymiljø. Omvendt er Allinge Havn et fint bymiljø, skabt af murermesterhuse.

Arkitekturoprøret konstaterer for det første, at næsten alt nybyggeri i gamle byområder har været hensynsløst; det har slået sammenhæng og harmoni i stykker. For det andet, at næsten ingen forstæder eller kvarterer, bygget i de sidste 70-100 år, har det liv og den atmosfære, som de ældre bydele har. Hvorfor skal der være mindre atmosfære i Hvidovre end på Vesterbro? Ligeledes har nybyggeri på havne taget fra omgivelserne uden at give noget tilbage.

Noget er gået galt. Det burde være gjort bedre. De sidste hundrede år har været de spildte chancers tid.

Der er brug for et bymiljøankenævn, der kan forhindre nedrivninger (som f.x. Slagtergårdene i København). Det skal beskytte helheder, ikke bare enkelte huse. Et hus kan være bevaringsværdigt, blot fordi det indgår i en sammenhæng – uden at det selv har nogen særlig arkitektonisk eller historisk kvalitet.

Der burde også være et lovkrav om, at der udarbejdes bevarende lokalplaner for de gamle bykerner i vores 76 middelalderkøbstæder. Et flertal af dem er i en sørgelig forfatning (se under 'Byvurderinger' her:

<https://www.arkitekturoproeret.dk/home/>).

I den sammenhæng bør det præciseres, at Planlovens §49 ikke gælder i de områder, der er omfattet af bevarende lokalplaner.

Allerbedst ville det være, hvis man kunne gøre, som man gjorde i Frankrig for 58 år siden med André Malraux' lov, der direkte beskytter alle historiske byområder (vedhæftet).

Med venlig hilsen

Jep Loft, formand for Arkitekturoprøret i Danmark.

taire âgé de moins de 65 ans contre l'occupant non assujéti à l'impôt sur le revenu des personnes physiques et qui, à la date de la promulgation de la loi n° 62-902 du 4 août 1962 est âgé de plus de 70 ans et occupe effectivement les lieux. »

Art. 15. — Le deuxième alinéa de l'article 40 de la loi précitée du 1er septembre 1948 est remplacé par les dispositions suivantes :

« Toutefois, sont autorisées les conventions par lesquelles tout locataire ou occupant s'engage, postérieurement à son entrée dans les lieux et à l'occasion de l'exécution de travaux afférents à l'immeuble et déterminés dans la convention, à participer à tout ou partie des dépenses exposées pour leur réalisation. »

Art. 16. — Le premier alinéa de l'article 46 de la loi précitée du 1er septembre 1948 est ainsi modifié :

« Sous réserve des dispositions de l'article 5, toutes les contestations... (le reste sans changement). »

Art. 17. — L'article 78 de la loi précitée du 1er septembre 1948 est complété *in fine* par un nouvel alinéa ainsi rédigé :

« Le locataire a la faculté de léguer son bail par legs universel, à titre universel ou particulier. »

Art. 18. — I. — Le deuxième alinéa de l'article 79 de la loi précitée du 1er septembre 1948 est ainsi complété :

« Le fait que l'un des locaux échangés n'est pas soumis à la présente loi ne peut être invoqué que par le propriétaire dudit local. »

II. — Il est ajouté à l'article 79 un alinéa final ainsi rédigé :

« Les dispositions du présent article sont applicables aux échanges de logements entre le territoire métropolitain de la France et l'Algérie. »

Art. 19. — I. — L'article 1751 du Code civil est rétabli avec la nouvelle rédaction suivante :

« Art. 1751. — Le droit au bail du local, sans caractère professionnel ou commercial, qui sert effectivement à l'habitation de deux époux est, quel que soit leur régime matrimonial et nonobstant toute convention contraire, et même si le bail a été conclu avant le mariage, réputé appartenir à l'un et à l'autre des époux. »

« En cas de divorce ou de séparation de corps, ce droit pourra être attribué, en considération des intérêts sociaux et familiaux en cause, par la juridiction saisie de la demande en divorce ou en séparation de corps, à l'un des époux, sous réserve des droits à récompense ou à indemnité au profit de l'autre époux. »

II. — Sous réserve des décisions judiciaires passées en force de chose jugée, les dispositions du présent article sont applicables aux baux et aux instances en cours à la date de la publication de la présente loi.

Art. 20. — L'article 6 de la loi n° 56-672 du 9 juillet 1956 est abrogé et remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 6. — Par dérogation à l'article 1244 du Code civil, les juges pourront accorder des délais de grâce pendant toute la durée de la présence en Afrique du Nord et les six mois suivants aux débiteurs militaires appartenant à une unité stationnée en Afrique du Nord ainsi qu'à ceux visés à l'article premier. »

« Dans les mêmes conditions, les juges pourront accorder les mêmes délais de grâce au conjoint du militaire remplissant les conditions du premier alinéa, à ses ascendants, descendants et, lorsqu'elles justifient qu'elles sont à sa charge, aux personnes membres de sa famille. »

« En cas de décès ou de disparition du militaire, les mêmes dispositions peuvent être invoquées par les personnes visées au présent article pendant un délai de trois ans à compter de la disparition ou du décès du militaire. »

« En matière fiscale, des délais de paiement pourront être accordés par les services du recouvrement aux contribuables remplissant les mêmes conditions et pour la même durée. »

Art. 21. — L'article 340 du code de l'urbanisme et de l'habitation est ainsi complété :

« 3° Les garages et remises mentionnés à l'article 2 de la loi du 1er septembre 1948 modifiée ne peuvent être affectés à un usage commercial, industriel ou artisanal. (Le reste sans changement.) »

Art. 22. — Le troisième alinéa de l'article 45 de la loi n° 48-1360 du 1er septembre 1948 ainsi que les articles 9, 12 et 13 de l'ordonnance n° 45-2394 du 11 octobre 1945 sont abrogés.

La présente loi sera exécutée comme loi de l'Etat.

Fait à Colombey-les-Deux-Eglises, le 4 août 1962.

Par le Président de la République :

Le Premier ministre,
GEORGES POMPIDOU.

Le garde des sceaux, ministre de la justice,

JEAN FOYER.

Le ministre de la construction,
JACQUES MAZIOL.

LOI n° 62-903 du 4 août 1962 complétant la législation sur la protection du patrimoine historique et esthétique de la France et tendant à faciliter la restauration immobilière (1).

L'Assemblée nationale et le Sénat ont adopté,

Le Président de la République promulgue la loi dont la teneur suit :

Art. 1er. — Des secteurs dits « secteurs sauvegardés », lorsque ceux-ci présentent un caractère historique, esthétique ou de nature à justifier la conservation, la restauration et la mise en valeur de tout ou partie d'un ensemble d'immeubles, peuvent être créés et délimités :

1° Par arrêté conjoint du ministre des affaires culturelles et du ministre de la construction, sur avis favorable ou sur proposition de la ou des communes intéressées ;

2° Par décret en Conseil d'Etat, en cas d'avis défavorable de la ou d'une des communes intéressées.

Dans les secteurs sauvegardés, il est établi, par décret en Conseil d'Etat, un plan permanent de sauvegarde et de mise en valeur.

Art. 2. — A compter de l'arrêté interministériel ou du décret délimitant un secteur sauvegardé, tout travail ayant pour effet de modifier l'état des immeubles est soumis soit à autorisation dans les conditions et formes prévues pour les permis de construire, soit à autorisation spéciale pour les travaux qui ne ressortissent pas au permis de construire. Cette autorisation ne peut être délivrée que si les travaux sont compatibles avec le plan de sauvegarde et de mise en valeur.

Pendant la période comprise entre la délimitation et l'approbation du plan de sauvegarde et de mise en valeur, les travaux de la nature de ceux qui sont indiqués ci-dessus peuvent être provisoirement interdits pendant une période qui ne peut excéder deux ans.

L'autorisation énonce les prescriptions auxquelles le propriétaire doit se conformer.

Loi n° 62-903 TRAVAUX PRÉPARATOIRES (1)

Sénat :

Projet de loi n° 33 (1961-1962) ;
Rapport de M. de Maupeou, au nom de la commission des affaires culturelles, n° 92 (1961-1962) ;
Avis de la commission des lois, n° 111 (1961-1962) ;
Discussion et adoption le 7 décembre 1961.

Assemblée nationale :

Projet de loi, adopté par le Sénat (n° 1607) ;
Rapport de M. Mignot, au nom de la commission des lois (n° 1839) ;
Avis de la commission des affaires culturelles (n° 1838) ;
Discussion et adoption le 23 juillet 1962.

Sénat :

Projet de loi, modifié par l'Assemblée nationale, n° 316 (1961-1962) ;
Rapport de M. de Maupeou, au nom de la commission des affaires culturelles, n° 316 (1961-1962) ;
Discussion et adoption le 24 juillet 1962.

Assemblée nationale :

Projet de loi, modifié par le Sénat (n° 1876) ;
Rapport de M. Mignot, au nom de la commission des lois (n° 1877) ;
Discussion et adoption le 24 juillet 1962.

Art. 3. — Sont réalisées conformément aux dispositions ci-après :

1° Les opérations de conservation, de restauration et de mise en valeur des secteurs sauvegardés ;

2° Les opérations de restauration immobilière comportant des travaux de remise en état, de modernisation ou de démolition ayant pour conséquence la transformation des conditions d'habitabilité d'un ensemble d'immeubles lorsque ces opérations sont réalisées à l'intérieur d'un périmètre fixé par arrêté du ministre de la construction après enquête publique et sur avis favorable de la ou des communes intéressées.

Ces opérations peuvent être décidées et exécutées soit dans les conditions fixées par le décret n° 58-1465 du 31 décembre 1958 relatif à la rénovation urbaine, soit à l'initiative d'un ou de plusieurs propriétaires, groupés ou non en association syndicale. Dans ce cas, ce ou ces propriétaires y sont spécialement autorisés dans des conditions qui seront fixées par un règlement d'administration publique qui précisera notamment les engagements exigés d'eux quant à la nature et à l'importance des travaux.

Les immeubles acquis par l'organisme de rénovation ne peuvent, après restauration, être cédés de gré à gré qu'aux conditions d'un cahier des charges type approuvé par décret en Conseil d'Etat.

Art. 4. — Un règlement d'administration publique fixera les conditions d'application des articles précédents et, en particulier, les conditions dans lesquelles s'appliqueront notamment le code de l'urbanisme et de l'habitation, la loi du 31 décembre 1913 sur les monuments historiques et la loi du 2 mai 1930 sur les sites, dans le cas où des immeubles relevant de l'une ou de l'autre de ces législations sont compris dans les secteurs sauvegardés.

Art. 5. — Sous réserve de l'application du premier alinéa de l'article 3 de l'ordonnance n° 58-1447 du 31 décembre 1958 relative à diverses opérations d'urbanisme et des articles 9 et 10 du décret n° 58-1465 du 31 décembre 1958 relatif à la rénovation urbaine, les droits et obligations des locataires et occupants des immeubles faisant l'objet des travaux prévus à l'article 3 sont régis par les dispositions ci-après.

Art. 6. — Les locataires ou les occupants de bonne foi de locaux à usage d'habitation, ainsi que les locataires de locaux à usage commercial, industriel ou artisanal situés dans les immeubles devant faire l'objet de travaux visés à l'article 3 ne peuvent s'opposer à l'exécution de ces travaux.

Si l'exécution des travaux l'exige, ils sont, sous réserve des dispositions des articles 7, 8 et 9 ci-après, tenus d'évacuer tout ou partie des locaux.

Dans ce cas, le bailleur doit donner à chaque locataire ou occupant un préavis de six mois pour quitter les lieux loués.

Art. 7. — Après le premier alinéa de l'article 12 de la loi n° 48-1360 du 1er septembre 1948, il est inséré l'alinéa suivant :

« Il en est de même lorsque le propriétaire effectue des travaux nécessitant l'évacuation des lieux compris dans un secteur ou périmètre prévu à l'article 3 de la loi n° 62-903 du 4 août 1962 et autorisés ou prescrits dans les conditions prévues audit article. »

Art. 8. — Le bailleur d'un local à usage d'habitation ou à usage professionnel peut, en cours de bail, reprendre les lieux en tout ou en partie pour exécuter des travaux nécessitant l'évacuation des lieux, compris dans un secteur ou périmètre prévu à l'article 3 et autorisés ou prescrits dans les conditions prévues audit article, s'il offre de reporter le bail sur un local équivalent dans le même immeuble ou dans un autre immeuble ; cette offre précise les caractéristiques du local offert. L'offre doit être notifiée au moins un an à l'avance.

Le locataire doit, dans un délai de deux mois, soit faire connaître son acceptation, soit saisir des motifs de son refus la juridiction prévue au chapitre V de la loi du 1er septembre 1948, faute de quoi il est réputé avoir accepté l'offre.

Art. 9. — L'article 3 de la loi n° 48-1360 du 1er septembre 1948 est ainsi complété :

« Les locaux dans lesquels ont été effectués des travaux compris dans un secteur ou périmètre prévu à l'article 3 de la loi n° 62-903 du 4 août 1962 et autorisés ou prescrits dans les conditions prévues audit article, lorsqu'ils ne sont pas occupés par un locataire ou un occupant bénéficiaire des dispositions de l'article 15 ou de l'article 8 de la loi du 4 août 1962. »

Art. 10. — Lorsque le relogement d'un locataire ou d'un occupant d'un local à usage d'habitation visé à l'article 6 aura été assuré à la demande du propriétaire, avec le concours d'une collectivité publique ou de la bourse d'échanges de logement créée par la loi n° 60-1354 du 17 décembre 1960, il sera pourvu par l'intermédiaire de cet organisme à l'occupation du local restauré.

Art. 11. — Les titulaires de baux de locaux à usage commercial, industriel ou artisanal faisant l'objet de travaux de restauration exécutés par le propriétaire autre que l'organisme de rénovation ou pour son compte, bénéficient d'un droit de réintégration dans le local qu'ils ont abandonné sauf au cas où des dispositions législatives ou réglementaires s'opposeraient à l'exercice dans ce local de l'activité prévue au bail. Dans ce dernier cas, le titulaire du bail, si celui-ci ne le prévoit, peut être autorisé par le tribunal de grande instance à changer la nature de son commerce ou de son industrie sous réserve des dispositions législatives ou réglementaires qui s'opposeraient à l'exercice dans ce local de l'activité prévue au bail.

Les locataires bénéficiant de la réintégration dans leur ancien local sont indemnisés des conséquences dommageables de la privation temporaire de jouissance et remboursés de leur frais normaux de déménagement et de réinstallation. En cas de contestation, seront applicables les règles de procédure fixées par le titre VI du décret n° 53-960 du 30 septembre 1953.

Les baux des locaux évacués durant la période d'exécution des travaux sont considérés comme ayant été suspendus et reprennent cours à la date à laquelle la réintégration aura été possible.

Toutefois, les conditions de location sont modifiées compte tenu du nouvel état des lieux, à la demande de la partie la plus diligente, selon la procédure fixée par le titre VI du décret n° 53-960 du 30 septembre 1953.

Lorsque la réinstallation dans les conditions prévues à l'alinéa 1er n'est pas possible, les commerçants, industriels ou artisans sont indemnisés conformément aux dispositions du chapitre III de l'ordonnance n° 58-997 du 23 octobre 1958.

Art. 12. — Après le premier alinéa de l'article 10 du décret n° 53-960 du 30 septembre 1953, il est inséré l'alinéa suivant :

« Il en est de même pour effectuer des travaux nécessitant l'évacuation des lieux compris dans un secteur ou périmètre prévu à l'article 3 de la loi n° 62-903 du 4 août 1962 et autorisés ou prescrits dans les conditions prévues audit article. »

Art. 13. — Après le premier alinéa de l'article 20 du décret n° 53-960 du 30 septembre 1953, il est inséré l'alinéa suivant :

« Toutefois, par dérogation au précédent alinéa, dans le seul cas prévu à l'alinéa 2 de l'article 10, le locataire doit quitter les lieux dès le versement d'une indemnité provisionnelle fixée par le président du tribunal de grande instance statuant au vu d'une expertise préalablement ordonnée dans les formes prévues à l'alinéa 2 de l'article 29. »

Art. 14. — Après l'article 38 du décret n° 53-960 du 30 septembre 1953, il est inséré le nouvel article suivant :

« Art. 38-1. — Le bailleur d'un local à usage commercial, industriel ou artisanal peut, au cours du bail originaire ou d'un bail renouvelé, reprendre les lieux en tout ou partie pour exécuter des travaux nécessitant l'évacuation des lieux compris dans un secteur ou périmètre prévu à l'article 3 de la loi n° 62-903 du 4 août 1962 ; s'il offre de reporter le bail

sur un local équivalent dans le même immeuble ou dans un autre immeuble. Cette offre précise les caractéristiques du local offert, lequel doit permettre la continuation de l'exercice de l'activité antérieure du locataire. L'offre doit être notifiée un an à l'avance.

« Le locataire doit, dans un délai de deux mois, soit faire connaître son acceptation, soit saisir des motifs de son refus la juridiction compétente, faute de quoi il est réputé avoir accepté l'offre.

« Le locataire dont le bail est reporté a droit à une indemnité de dépossession qui comprend l'indemnisation des conséquences dommageables de la privation temporaire de jouissance, compte tenu, s'il y a lieu, de l'installation provisoire réalisée aux frais du bailleur et du remboursement de ses frais normaux de déménagement et de réinstallation.

« Lorsque l'offre a été acceptée ou reconnue valable par la juridiction compétente, et après l'expiration du délai d'un an à compter de la ratification de l'offre, le locataire doit quitter les lieux dès la mise à la disposition effective du local offert et le versement d'une indemnité provisionnelle dont le montant est fixé dans les formes prévues à l'article 11.

« Les prix et les conditions accessoires du bail peuvent être modifiés à la demande de la partie la plus diligente. »

Art. 15. — Les propriétaires, locataires ou occupants d'immeubles visés par la présente loi, ne peuvent s'opposer à la visite des lieux par un homme de l'art spécialement habilité à cet effet par le maire, dans des conditions qui seront fixées par décret.

Art. 16. — En cas d'infraction aux dispositions de la présente loi, les articles 102 et 103 du code de l'urbanisme et de l'habitation sont applicables.

Toutefois, pour l'application du présent article, le représentant du ministre des affaires culturelles exerce, concurremment avec celui du ministre de la construction, les attributions dévolues à ce dernier par l'article 103 du code de l'urbanisme et de l'habitation.

Art. 17. — Les infractions aux dispositions de la présente loi sont constatées, d'une part par les officiers ou agents de police judiciaire, d'autre part par les membres du corps de l'inspection générale de la construction, les directeurs départementaux de la construction, les inspecteurs de l'urbanisme et de l'habitation, les conservateurs régionaux et les architectes des bâtiments de France assermentés à cet effet.

Art. 18. — La loi de finances déterminera chaque année les conditions de financement des opérations prévues par la présente loi.

Art. 19. — Les dispositions de la présente loi sont applicables aux collectivités publiques, qu'elles soient propriétaires ou locataires des immeubles situés dans les secteurs et périmètres visés à l'article 3.

La présente loi sera exécutée comme loi de l'Etat.

Fait à Colombey-les-Deux-Eglises, le 4 août 1962.

C. DE GAULLE.

Par le Président de la République :

Le Premier ministre,
GEORGES POMPIDOU.

Le ministre d'Etat chargé des affaires culturelles,
ANDRÉ MALRAUX.

Le garde des sceaux, ministre de la justice,
JEAN FOYER.

Le ministre de l'intérieur,
ROGER FREY.

Le ministre des finances et des affaires économiques,
VALÉRY GISCARD D'ESTAING.

Le ministre de la construction,
JACQUES MAZIOL.

LOI n° 62-904 du 4 août 1962 instituant une servitude sur les fonds privés pour la pose des canalisations publiques d'eau ou d'assainissement (1).

L'Assemblée nationale et le Sénat ont adopté,

Le Président de la République promulgue la loi dont la teneur suit :

Art. 1er. — Il est institué au profit des collectivités publiques, des établissements publics ou des concessionnaires de services publics qui entreprennent des travaux d'établissement de canalisations d'eau potable ou d'évacuation d'eaux usées ou pluviales une servitude leur conférant le droit d'établir à demeure des canalisations souterraines dans les terrains privés non bâtis, excepté les cours et jardins attenants aux habitations.
L'établissement de cette servitude ouvre droit à indemnité.

Art. 2. — Les contestations relatives aux indemnités sont jugées comme en matière d'expropriation pour cause d'utilité publique.

Art. 3. — Les modalités d'application de la présente loi sont déterminées par décret en Conseil d'Etat de manière notamment que les conditions d'exercice de la servitude soient rationnelles et les moins dommageables à l'utilisation présente et future des terrains.

La présente loi sera exécutée comme loi de l'Etat.

Fait à Colombey-les-Deux-Eglises, le 4 août 1962.

C. DE GAULLE.

Par le Président de la République :

Le Premier ministre,
GEORGES POMPIDOU.

Le garde des sceaux, ministre de la justice,
JEAN FOYER.

Le ministre de l'intérieur,
ROGER FREY.

Le ministre des finances et des affaires économiques,
VALÉRY GISCARD D'ESTAING.

Le ministre de l'agriculture,
EDGARD PISANI.

Loi n° 62-904 TRAVAUX PRÉPARATOIRES (1)

Assemblée nationale :

Projet de loi n° 65 ;
Rapport de M. Rault, au nom de la commission des lois (n° 131) ;
Discussion et adoption le 16 juin 1959 ;

Sénat :

Projet de loi, adopté par l'Assemblée nationale, n° 40 (1958-1959) ;
Rapport de M. Boulanger, au nom de la commission des lois, n° 58 (1959-1960) ;
Discussion et adoption le 26 novembre 1959.

Assemblée nationale :

Projet de loi, modifié par le Sénat (n° 401) ;
Rapport de M. Rault, au nom de la commission des lois (n° 1371) ;
Discussion et adoption le 16 mai 1962.

Sénat :

Projet de loi, modifié par l'Assemblée nationale, n° 201 (1961-1962) ;
Rapport de M. Boulanger, au nom de la commission des lois, n° 210 (1961-1962) ;
Discussion et adoption le 14 juin 1962.

Assemblée nationale :

Projet de loi, modifié par le Sénat (n° 4768) ;
Rapport de M. Rault, au nom de la commission des lois (n° 1884) ;
Discussion et adoption le 23 juillet 1962.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 29-01-2020 17:57

Afsender:

Arne Post

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"Baggrund

Intentionerne med den kommende klimalov og klimahandlingsplan bør støttes gennem den øvrige lovgivning, der omfatter emner, som er relevante i denne sammenhæng. Fysisk planlægning i form af kommune- og lokalplanlægning er velegnet til dels at regulere og belyse mange forhold af betydning for klimaet, grøn omstilling og varetagelse af naturværdier, dels at inddrage borgerne i en offentlig debat.

I mange kommuneplaner er retningslinjerne for varetagelse af naturværdier lavt prioriteret i forhold til andre interesser. Det tilsvarende gælder redegørelsen for kommuneplanens sammenhæng med den kommunale klimatilpasningsplan og - for de relevante kommuner - risikostyringsplan. Hertil kommer, at redegørelsen for Lokal Agenda 21 i mange (formentlig de fleste?) kommuner er udvandet og ikke handlingsorienteret.

Kommunernes Klimatilpasningsplaner er typisk givet status som tillæg til kommuneplanen, og det vil være naturligt, at de integreres fuldt ud.

Forslag

Som led i bearbejdning af lovens kapitel 1, formål, indarbejdes en formulering om, at klimahensyn skal tillægges vægt i fysisk planlægning efter planloven, og at forebyggelse af klimatrusler samt understøttelse af biodiversitet skal ses som forudsætninger for økonomisk velstand på længere sigt.

Det følges op med bestemmelser om:

at kommunernes planstrategier skal indeholde mål for hvordan kommuneplanlægningen medvirker til at mindske klimaforandringer og håndtere resultater af de klimaændringer, der er uundgåelige samt varetage hensynet til natur og biodiversitet,

at formålsparagraffens sigte om at biodiversiteten understøttes følges op med konkrete bestemmelser om indholdet i kommuneplanerne,

at det i redegørelsen for kommuneplanens forudsætninger beskrives, hvordan de anlæg mv., som kommuneplanen åbner mulighed for, medvirker til forebyggelse af klimaforandringer og understøttelse af biodiversiteten, samt

at der i redegørelsen for en lokalplan gøres rede for hvilke konsekvenser realiseringen kan forventes at have for klimaet.

Bestemmelserne træder i stedet for de dele af planlovens kapitel 6 a, Lokal Agenda 21, der vedrører kommunerne.

Der indarbejdes bestemmelser om klimatilpasning og - for de relevante kommuner også vedrørende den kommunale risikostyringsplan - så de indgår som integrerede dele af kommuneplanen.

Ministeriet/Styrelsen udarbejder vejledninger til støtte for den kommunale planlægning på området, samt indsamler erfaringer fra - og formidler til - de enkelte kommuner mv."

== Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling ==

"Baggrund

Det må kunne forudsættes, at Erhvervsstyrelsens indsamling af kommunernes konkrete erfaringer med landzoneadministration og de udvidede muligheder for byggeri uden landzonetilladelse også omfatter negative virkninger for natur og landskabsoplevelsen af de ændrede bestemmelser. Det samme gælder turismeprojekter og udviklingsområder i kystnærhedszonen.

Kommunalbestyrelsen har mistet kompetence ved, at det er blevet en umiddelbar ret at opføre meget store bygninger i det åbne land.

Undtagelsen fra krav om landzonetilladelse til bolig i forbindelse med generationsskifte og til en medhjælper ved ejendomme på helt ned til 30 ha (§ 36, stk. 1, nr. 14) harmonerer ikke med strukturudviklingen i landbruget.

I mange dele af landet er små landsbyer i realiteten under afvikling, hvilket der bør drages konsekvenser af.

Forslag

Friholdelse af det åbne land og naturværdier for unødvendig bebyggelse og anlæg prioriteres højt, hvilket gives udtryk i konkrete bestemmelser.

Der indsamles løbende erfaringer med resultater af de ændrede regler, og i fornøden grad ændres bestemmelserne, så de bedre beskytter disse værdier.

Kommunalbestyrelserne gives igen kompetence til at stille vilkår forud for evt. opførelse af store bygninger i det åbne land.

Planlovens § 36, stk. 1, nr. 14 fjernes.

Der gives vejledning om, hvordan der planlægges med henblik på afvikling af landsbyer, det er urealistisk at holde liv i."

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"Baggrund

Lovændringerne har medført, at planlægningen af detailhandelsstrukturen i realiteten er flyttet til de store detailhandelskoncerner. Ifølge Dagbladet Information den 14. september 2019 var der ifølge en optælling foretaget af Erhvervsstyrelsen 19 kommuner, som var gået i gang med at etablere nye eller udvide eksisterende butikcentre uden for de store byer - hvilket kan forventes at få negative konsekvenser for både bymidter og butikker i landsbyer.

Ønsker om "blandet by" medfører i en del tilfælde gener i boligområder, bl.a. i form af støj fra virksomheder og trafik, således at beboere i realiteten kommer til at leve på erhvervsvirksomhedernes vilkår imod det ellers gældende princip.

Det bortfaldne forslag L 51 C fra 2018-19 om en mulighed for i en lokalplan at kræve hermetisk lukkede vinduer var i strid med principper, der har været af betydning siden byplanloven af 1938. Det samme gælder den vedtagne mulighed for "transformationsområder", hvor boliger må belastes med støj på op til 5 dB over grænseværdierne.

Forslag

De ændrede bestemmelser om planlægning til butikformål "rulles tilbage".

Det henstilles til kommunerne om at forebygge miljøkonflikter mellem boliger og erhverv mv. gennem planlægning.

Bestemmelserne om et hævet støjniveau for boliger i et transformationsområder ophæves."

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

"Baggrund

Muligheden for at konvertere eksisterende ubebyggede sommerhusområder til nye sommerhusområder jf. § 5 b, stk. 4, er blevet mistolket, så det bl.a. omfattede områder, der er omfattet af regler om klitfredning, strandbeskyttelse og § 3-beskyttet natur. Samtidigt er retningslinjerne for udlæg af nye sommerhusområder i et landsplandirektiv blevet fortolket, så der kan udlægges sommerhusområder inden for områder, der fx er udpeget til Grønt Danmarkskort, er inden for skovbyggelinjen eller på lavbundsarealer, herunder på arealer med risiko for oversvømmelse.

Der er flere steder opført sommerhuse på op til 375 m², som både er dominerende og tager sigte på omgåelse af sommerhuslovens regler om udlejning.

Forslag

Mulighederne for tilladelse til turismeprojekter begrænses og kravene til udpegning af udviklingsområder i kystnærhedszonen skærpes.

Den værdi, de åbne kystområder har for turismen gives udtryk gennem konkrete bestemmelser og Ministeriet/Styrelsen vejleder kommunerne herom.

Retningslinjerne for at konvertere eksisterende ubebyggede sommerhusområder til nye sommerhusområder præciseres, så det kun kan omfatte områder, der ikke er omfattet af regler om klitfredning, strandbeskyttelse, § 3 beskyttet natur mv. Tilsvarende præciseres, at der ikke kan udlægges nye sommerhusområder på arealer, der er omfattet af Grønt Danmarkskort eller af andre bestemmelser til varetagelse af naturværdier og ligeledes ikke på lavbundsområder.

Der indsættes en bestemmelse om en størrelsesmæssig begrænsning af sommerhuse, fx 200 m²."

== Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne ==

"Baggrund:

Gennem en årrække er blevet - og bliver fortsat - arbejdet med projekter, som har regionale konsekvenser og i nogle tilfælde konsekvenser for landet som helhed, men uden at de bliver set og behandlet i en overordnet, landsplanmæssig sammenhæng eller med overordnede klima-orienterede mål. Fx vil en række infrastrukturprojekter have konsekvenser for store dele af landet, og er tilsyneladende baseret på forventning om fortsat udvikling af bilismen: broforbindelser mellem Sjælland og Jylland (Kattegatforbindelsen) og mellem Als og Fyn, Motorring 5, en midtjysk motorvej, udbygning af Københavns lufthavn etc. Af andre projekter, der bør indgå i en klimaorienteret landsplanlægning kan nævnes Lynetteholmen og Holmene ved Avedøre samt projekter som Bestsellertårnet i Brande.

Forslag

Der indsættes bestemmelser om en landsplanlægning, der som overordnet mål har at sikre at fysisk planlægning bidrager til at mindske klimaforandringer og mildne konsekvenserne af de klimaforandringer, der er uundgåelige.

Det oprettes en landsplanafdeling under ministeren, der - naturligvis i samarbejde med relevante sektorministerier - forestår landsplanlægningen. Landsplanafdelingen skal have kompetence til at gribe ind over for eventuelle sektorplaner og projekter samt kommune- og lokalplanforslag, der ikke er i overensstemmelse med retningslinjer i landsplanlægningen.

Landsplanafdelingen foretager løbende indsamling og formidler erfaringer vedrørende fysisk planlægning af betydning for klimaforebyggelse og -tilpasning.

Ministeriets udmeldinger til kommunerne om "nationale interesser" i kommuneplanlægningen suppleres med et 5. interesseområde: Klimaforebyggelse og klimatilpasning."

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

"Baggrund:

Planlovens §§ 23 b og 23 c angiver, at større og væsentlige ændringer i kommuneplanen i forvejen skal fremgå af planstrategien. Mange - formentlig de fleste - planstrategier er fokuseret på overordnede målsætninger og strategier for kommunens udvikling, og har ikke et indhold vedrørende fysisk planlægning, der reelt kan danne grundlag for nye arealudlæg eller andre væsentlige ændringer i den nye kommuneplan.

Hovedparten af kommuneplanerne opfylder ikke planlovens bestemmelser i § 11 b om indholdet i rammer for lokalplaner (sammenhæng mellem arealanvendelse og trafikbetjeningen, forsyning med offentlig og privat service, mv.).

De fleste digitale kommuneplaner er dårlige til at give overblik og samtidigt vanskelige tilgængelige for ikke fagkyndige.

Ifølge lokalplanvejledningen skal lokalplanens formål dække de mål og hensigter, der er lagt til grund for bestemmelserne i planen, og formålet skal fastlægge den planlægningsmæssige begrundelse for planen. Det er der rigtig mange lokalplaner, der ikke lever op til, men som har reelt indholdsløse formålsbestemmelser. Endvidere er der i mange lokalplaner upræcise, irrelevante og direkte ulovhjemlede bestemmelser.

Tidsbesparelsen ved udnyttelse af de forkortede høringstidsfrister for lokalplaner udgør en meget lille del af den samlede tid til tilvejebringelsen, men udnyttelse af de korte høringsfrister kan gøre det vanskeligt for foreninger at få inddraget relevante medlemmer i udarbejdelse af hørings svar.

Forslag:

Der udarbejdes vejledning i, hvordan kommuneplanernes rammer for lokalplanlægning kan gives et mere planlægningsmæssigt indhold.

Der udarbejdes vejledende eksempler på, hvordan der kan skrives meningsfulde formålsparagraffer i lokalplaner samt eksempler på upræcise, irrelevante og ulovhjemlede lokalplanbestemmelser, der bør undgås.

Høringsfristerne føres tilbage til mindst 8 uger, evt. kun 6 uger, medmindre det gennem undersøgelser påvises, at brug af korte høringsfrister har en reel betydning for en hurtig gennemførelse af lokalplanprocess, og er i overensstemmelse med planlovens sigte om at offentligheden i videst muligt omfang inddrages i planlægningsarbejdet."

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

"Baggrund

De digitale kommuneplaner er vanskeligt tilgængelige.

Forslag

Der udvikles en skabelon for digitale kommuneplaner, der giver overblik over hovedstruktur og retningslinjer, samt viser sammenhænge mellem arealanvendelse og betjening med trafik og offentlig og privat service mv. i rammerne for lokalplaner, og samtidigt gør det let at se, hvad der gælder for de forskellige dele af kommunen."

==Tema 8: Klagesystemet==

"Baggrund

Problemet med klagesystemet består primært i meget lange behandlingstider, som er blevet forøget som følge af videnstab ved flytning fra klagenævnet fra København til Viborg.

Det er af stor betydning for borgernes retssikkerhed, at der fortsat er mulighed for at klage over retlige spørgsmål.

Forslag

Muligheden for at klage over retlige spørgsmål fastholdes. Det præciseres, at manglende opfyldelse af bestemmelser om klimaforebyggelse og -tilpasning samt manglende understøttelse af biodiversiteten er omfattet af mulighederne for klage."

==Andet==

"Baggrund

Det er af mange grunde oplagt at foretage en gennemgribende bearbejdning af planloven, bl.a. behovet for at indsætte mål og bestemmelser vedrørende klima jf. tema 1, bestemmelser om landsplanlægning jf. tema 5, samt andre forslag, der bør imødekommes.

Hertil kommer, at planloven gennem en årrække er blevet vanskeligere at finde rundt i og forstå. Det skyldes bl.a., at der er foretaget et stort antal ændringer. Vanskeligheden er forstærket af de ændringer, der blev foretaget i 2017, fx detaljerede bestemmelser til - i en vis grad - at modificere bestemmelser, der svækker beskyttelsen af kystnærhedszonen (§§ 4 a og 5 b) og det åbne land (§ 36). Som et eksempel på kompleksiteten kan nævnes § 58, stk. 1 nr. 1, der har henvisning til undtagelser, der igen har henvisninger til andre bestemmelser osv. - i alt mindst 10-15 henvisninger mv.

Med hensyn til sammenhæng med anden lovgivning skal peges på, at ved flytningen i 2015 til Erhvervsministeriet blev fysisk planlægning på ministeriel niveau adskilt fra lovgivningen vedrørende natur- og miljø, som den har langt større berøringsflader med end de emner, der i øvrigt hører ind under Erhvervsministeriet.

Forslag

Planloven flyttes tilbage til Miljøministeriet.

Der nedsættes et udvalg eller arbejdsgruppe, som får til opgave at udarbejde forslag til redaktionel og indholdsmæssig bearbejdning af planloven med henblik på at indarbejde bestemmelser om en klimaorienteret landsplanlægning mv., samt foretage en gennemgribende bearbejdning, så loven bliver lettere at overskue, og samtidigt opretholder en række ændringer, som er værdifulde redskaber i fysisk planlægning. Som led heri undersøges, om miljøvurderingslovens bestemmelser for kommune- og lokalplanlægning kan integreres i planloven."

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 06-01-2020 18:43

Afsender:

John Ipsen

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

Ændrede rammebetingelser for autocamper overnatning i overensstemmelse med vore nabolande og især den tyske model. Nærmere information på vedhæftet fil

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

Ændrede rammebetingelser for autocamper overnatning i overensstemmelse med vore nabolande og især den tyske model. Nærmere information på vedhæftet fil

==Andet==

For at udvikle autocamper(parkerings)pladser og styrke deres rolle kommunalt og deres forretningsmæssige udvikling bør der blive kikket på autocamperparkeringspladser til få dages ophold, med forudsætninger for at omsætte ændrede rammevilkår til vækst og udvikling. Evaluering af planloven vil give kommunerne større beslutningskompetence ift. udstedelse af tilladelser omkring udvikling og byggeri, og samspillet mellem den stærkt stigende autocamperturisme. Kommunerne får derfor nye og transparente muligheder.

Vejle, den 06.01.2020

Kære Erhvervsminister Simon Kollerup

AutocamperGruppen siger tak for muligheden for at give forslag til fremtidens planlovgivning. Det er helt i tråd med at autocamperturismen har brug for bedre rammebetingelser, for at fremme denne stærkt stigende turistform i både byer og landdistrikter.

AutocamperGruppen har klare forventninger fra politikerne til yderligere at forbedre rammebetingelserne, således at Danmark får fuldt udbytte af det potentiale, som denne stigende tendens indenfor autocamperturisme udgør. Dette vil have stor indflydelse på både byer og især landdistrikter samt turistsvage regioner. Fokus bør være på at gøre det attraktivt at udvide autocamper infrastrukturen i den retning som denne målgruppe efterspørger og er i besiddelse af i vore nabolande. I særdeleshed under ordnede forhold, for at minimere utilsigtet overnatning samt for at øge tømme og forsyningsmuligheder til disse køretøjer efter 2 til 3 dage.

I den forbindelse, er Dansk Kyst- og Naturturisme med blandt andre AutocamperGruppens hjælp, i færd med at lave en undersøgelse i Danmark, Tyskland, Holland, Norge og Sverige der spørger ind til autocamperturisternes adfærd og forventninger til ferie med autocamper i Danmark. Indtil resultatet af denne spørgeundersøgelse afsluttes i februar 2020, må vi henlede til kendte oplysninger og undersøgelser af nyere dato, fra især Tyskland.

Danmark kan benytte den tyske model for overnattende autocampere med succes.

I en undersøgelse fra maj 2019 udført af tyske "Growth from Knowledge" (GfK) siger undersøgelsen at ca 14,2 millioner tyskere over 18 år, at de indenfor de næste 5 år kan forstille sig en ferie i enten autocamper eller campingvogn. Potentialet for det næste år er 5,3 millioner rejsende. 42% af de adspurgte vil vælge en autocamper, 23% en campingvogn og 36% har ikke besluttet sig endnu. Aldersgruppen mellem 25 og 34 år udgør den største gruppe, der i de næste fem år er interesseret i denne ferief orm og udgør 34%.

Uafhængighed, fleksibilitet og tæt på naturen gør mulighederne for målgruppen attraktive.

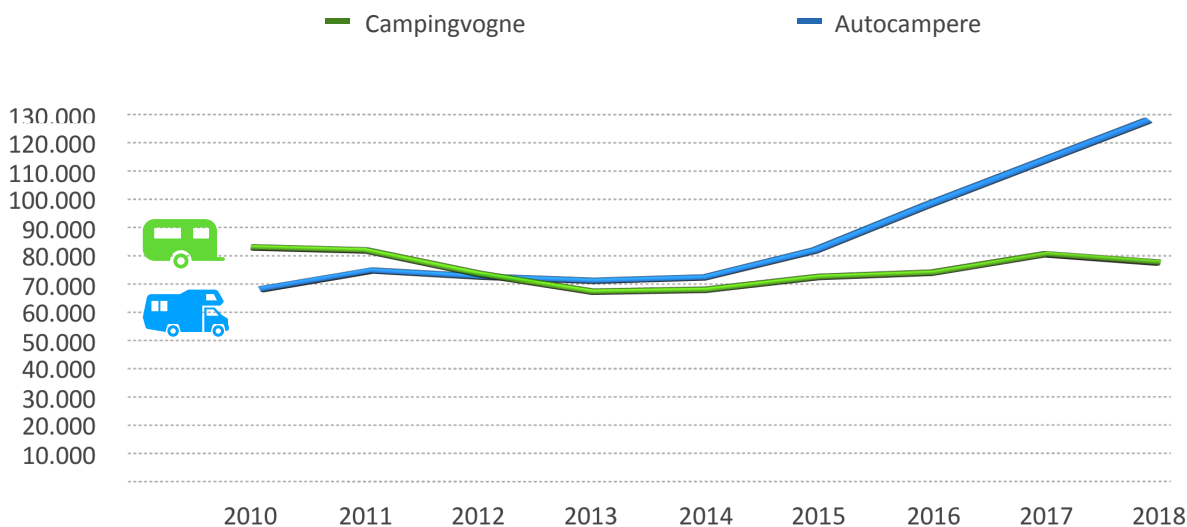
72% af de adspurgte oplyser at de vil være selvbestemmende og være uafhængige, 71% ønsker at være i naturen og 70% vurderer, at de vil være fleksible og spontane når de tager på tur.

De mest populære feriemål med Danmark på en fjerdeplads.

"Growth for Knowledge" (GfK) har også identificeret de mest populære rejsemål. På en 1. plads ligger ikke uventet Tyskland med 85%, 58% ønsker ferie i Frankrig, ligeledes med 58% Nederlandene og måske lidt overraskende **Danmark med 57%** på en fjerdeplads. 56% finder ifølge GfK vej til Italien ! Det er værd at

bemærke at respondenterne ønsker at rejse uafhængigt og være i stand til at navigere fleksibelt mellem de besøgende destinationer.

Stærkt stigende antal autocampere, kræver overnatningspladser til få dages ophold.

Kilde: European Caravan Federation

I januar-november 2019 blev der i Tyskland, der er Danmarks største naboland og ligeledes Europas største autocamperland, solgt dobbelt så mange autocampere som campingvogne i perioden januar til november 2019. Campingvogne: 26.175, autocampere: 52.246 (European Caravan Federation). Grafen ovenover viser årligt europæisk salg fra 2010 - 2018.

I Tyskland har "Deutsches Wirtschaftswissenschaftliches Institut für Fremdenverkehr e.V. an der Universität München" (dwif) den 3. Juli 2019 i en undersøgelse bestilt af Caravaning Industrie Verband e. V.

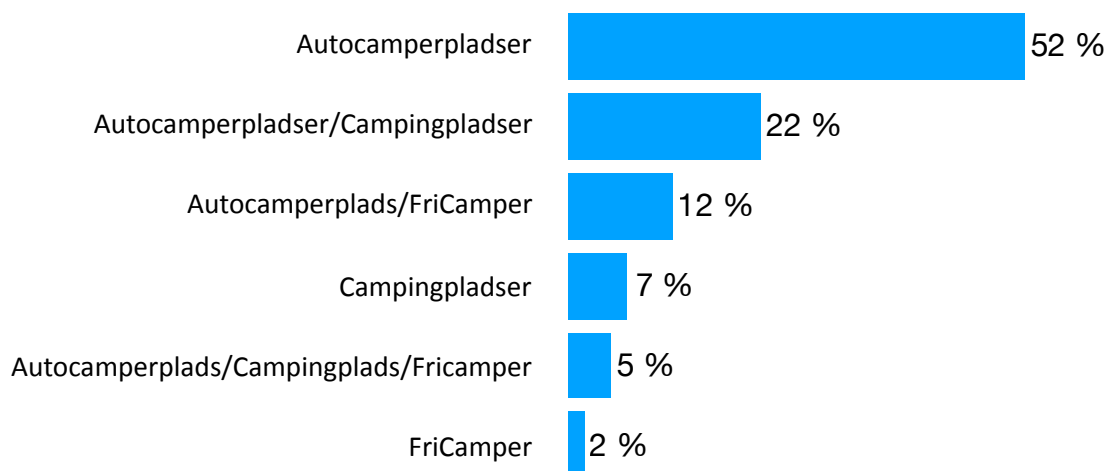
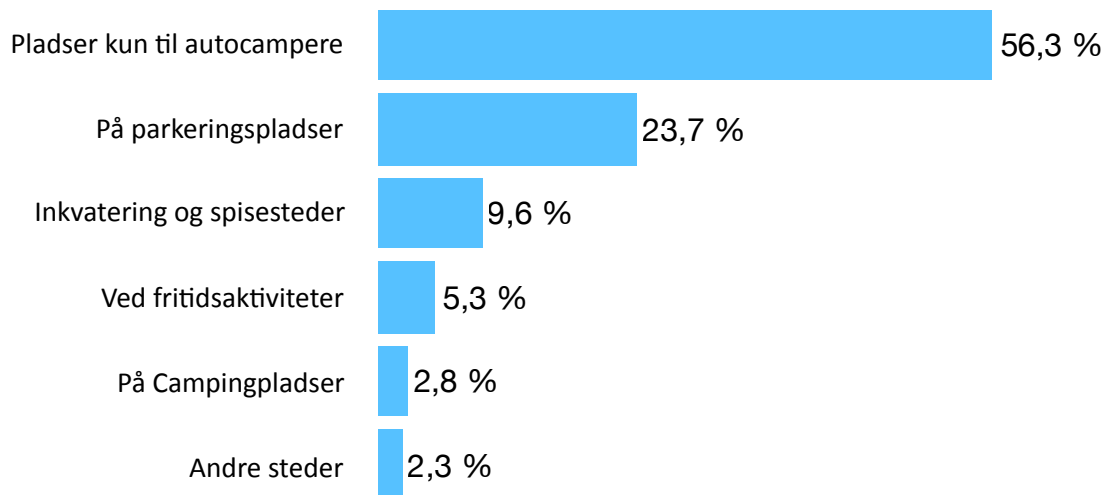
Kilde: Promobil 2017

(CIVD) vist undersøgelsen af betydningen af autocamper- og campingturisme. Denne undersøgelse viser bl.a. at 15,5 millioner overnatninger, foretages af autocampere på autocamperpladser uden for campingpladser (2016: 13,5 millioner) mod 50,5 millioner turist overnatninger på campingpladser (2016: 49,7 mill.) uden fastliggende campister. Autocampere foretog ligeledes 16,5 millioner dagture (2016: 14,5 mill.)

Øget autocamperturisme især fra vore nabolande

Danmarks nærmeste naboer er ved indgangen til 2019 samlet set i besiddelse af ca 910.000 autocampere - Tyskland: 630.000 autocampere inkl. 100.000 ombyggede personkøretøjer (dwif), Holland 119.000 autocampere (NKC), Sverige 101.000 autocampere (Husbildestination Sverige), Norge omkring 50.000 (Bobilverden) og ca. 10.500 i Danmark (DST). I hele Europa er tallet opgivet til 2,08 millioner autocampere pr 31.12.2018.

Det er altså især fra vore nabolande, der skal hentes flere overnattende autocamperturister, og det kræver tilpassede overnatningspladser som udenlandske undersøgelser også viser. Det giver ingen mening at forsøge på at tvinge denne målgruppe ind på campingpladser. Autocamperadfærd ændres ikke med forbud, men med løsningsmodeller. Autocampere kan ikke som et vogntog med en personbil og campingvogn stille "Bodelen" for derefter at køre på opdagelse i området. Hos autocampere følger det hele med og meget få steder er der markeringer på parkeringspladser der er tilpasset størrelsen på autocampere, dertil kommer vægten på de mange især udenlandske autocampere, der vejer mere end 3,5 t.

Raste, campingpladser og autocamperparkering

Citeret fra det danske notat af 1. April 2019 om autocampere: "Der sondres i lovgivningen mellem at "campere" og at "raste". At raste betyder, at man parkerer for at hvile sig - fx hvis man sover, slapper af eller indtager mad med henblik på at kunne fortsætte sin kørsel forsvarligt. **Hvis man derimod indtager et område for en periode med et andet formål end blot at raste, fx ved at opholde sig på pladsen i en længere periode**, slå lejr, have opslåede fortelte eller gøre lignende større indrettelser på parkeringsarealet, **betragtes opholdet som camping** og kan alene ske på en campingplads.

Sommerhuslovgivningen skal sikre, at camping sker under ordnede forhold og med den nødvendige infrastruktur og de rette faciliteter til rådighed. Kommunen er myndighed og kan kun give tilladelse til udlejning af arealer til camping/campingpladser på **mindst 100** campingenheder. Myndighederne kan stille krav til indretning og anvendelse af campingpladser."

Det nye campingreglement siger dog følgende: Dette gælder dog ikke hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, der gør det ubetænkeligt at tillade en mindre kapacitet.

AutocamperGruppen er af den opfattelse, at det ikke giver god mening, at have mindre enheder helt ned til 4-6 pladser efter campingreglementet. Det gør kravet til tilladelser med mindst 100 campingenheder helt overflødig, da langt de fleste overnatningspladser til autocampere er mindre end 100 pladser. Denne type parkeringspladser er efter gennemgang af danske pladser på den hollandske portal "Campercontact" af mindre størrelse og i langt de fleste tilfælde et godt stykke under 100 pladser. AutocamperGruppen gennemgik den 9. Oktober 2019 de tilmeldte pladser i Danmark, med undtagelse af campingpladser.

- Gratispladser Ø12 pladser
- Pladser med en pris op til 10 Euro, Ø11 pladser
- Pladser med en pris over 10 Euro, Ø17 pladser
- Lystbådehavne med et gennemsnit på Ø12 pladser

(Ø = Gennemsnit)

De mindste overnatningspladser uden at der er tale om Bondegårdscamping er på 4-6 pladser, mens den største autocamperplads er på 200 pladser og lavet efter campingreglementet. Den største havneplads til autocampere har 50 pladser.

Udvikling af overnatningspladser til autocampere

For at udvikle autocamper(parkerings)pladser og styrke deres rolle kommunalt og deres forretningsmæssige udvikling bør der blive kikket på autocamperparkeringspladser til få dages ophold, med forudsætninger for at omsætte ændrede rammevilkår til vækst og udvikling. Evaluering af planloven vil give kommunerne større beslutningskompetence ift. udstedelse af tilladelser omkring udvikling og byggeri, og samspillet mellem den stærkt stigende autocamperturisme. Kommunerne får derfor nye og transparente muligheder.

Forretningsudviklingspotentialerne ligger i nye veje til øget turisme og investering, et strategisk samarbejde mellem kommune og campingpladser vil dermed ligeledes få mulighed for at drive overnatningspladser der ikke er omfattet af campingreglementet, udenfor campingpladserne, der er mere end at raste, mindre end en campingplads og ligeledes have muligheden på lige fod med private for at drive denne type pladser i samarbejde med kommuner med en varighed af f.eks 1-3 dage og under forudsætning af, at der ikke må opsættes fortelte eller lignende, og at borde, stole, markise og andre løsørengsstande i forbindelse med de parkerede autocampere kun må stå fremme, når de benyttes. Markering af båsene må kun ske på jorden. Pladserne er skiltet som parkering for autocampere med symbol US7, så der derved også kan parkeres autocampere, der vejer over 3.500 kg på disse særlige parkeringspladser for autocampere. Disse er også i de fleste tilfælde personbiler, kategori M1. Disse pladser kræver tilladelse og at man skal indhente vejmyndighedens tilladelse, inden den offentlige vej benyttes til varig eller midlertidig anbringelse af genstande til et ikke-trafikalt formål. (Borde, stole og markise)

Anlæggelse autocamper overnatningspladser skal ske så skånsomt som muligt for kystmiljøet, naturen og de rekreative værdier. Autocamperpladser er ifølge vores opfatelse skånsomme, da vejanlæg og parkeringsbåse som oftest består af stabilgrus med et tyndt lag pyntesten eller græsarealer der er forsynet med kørefast græsarmering, samt læ skabende beplantning. Derfor skæmmes de ikke naturen, da evt mindre stærkt begrænset bebyggelse som ofte er af en karakter, der kan let fjernes igen. Dermed er det muligt at pakke en hel overnatnings parkeringsplads til autocampere sammen og flytte den, hvis det af en grund skulle blive nødvendigt.

Temaer for udbredelse af autocamper overnatninger ifølge den "tyske model", tager udgangspunkt i følgende

- Bæredygtighed
- Retningslinjer for et bæredygtigt parkeringsplads koncept for autocampere
- Juridiske rammer
- Valg af placering og planlægning
- Miljø og naturlig kompatibilitet
- Tilgængelighed
- Foranstaltninger til fremme af accept
- Særlig skiltning er kendetegnende for denne type pladser, offentlige som private.

AutocamperGruppen har i april 2019 indsendt forslag til overnatningspladstyper i Danmark til Erhvervsstyrelsen. Der er taget udgangspunkt i "Den tyske model" som turistorganisationen DTV i Tyskland står bag, samt den samlede branche, producenter og industrien. I den forbindelse har vi udarbejdet et

gennemarbejdet materiale, som vi tillader os at vedhæfte som links, samt den originale "Planungshilfe" og yderligere Erhvervsstyrelsens opfordring til at få testet modellen ved Vejdirektoratet, KL og VisitDanmark.

VisitDanmark i Tyskland om autocamper overnatningspladser.

Hvad angår VisitDanmark udtalte Mads Schreiner, der er Markedschef for VisitDanmark i Tyskland følgende i DR P4 Syd den 5. April 2018, citat "Det er vigtigt at autocampere elsker friheden og ikke vil tvinges ind på en helt normal campingplads, så det kræver at vi har nogle holdepladser ved attraktioner og Sceneri Spots, som man efterspørger meget. Vi har nogle fantastiske ruter og oplevelser, så en bedre infrastruktur i nærheden af attraktioner og Sceneri Spots og så vi mangler vi også få fortalt at det er der, og også en massiv større indsats i markedsføring."

Rammer for en ny national strategi for bæredygtig vækst i dansk turisme

Der lægges på den baggrund op til at igangsætte arbejdet med formulering af en ny turismepolitisk strategi med fokus på, at den fortsatte vækst i turismen skal ske på en bæredygtig måde. Det Nationale Turismeforum har, jf. lov om dansk turisme, fået til opgave at udarbejde den nationale strategi for dansk turisme. Her vil det være oplagt også at medtage en strategi for autocamperturisme uden for campingpladser. Vi taler her ikke om enten eller, men om både og. I den forbindelse medsender vi et oplæg fra Vejle Kommune "Principper for autocamperturisme i Vejle Kommune". Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati i Vejle Kommune vil styrke lokalsamfund i hele kommunen bl.a. ved at fremme turisme i kommunens landdistrikter. Udvalget har derfor udarbejdet et forslag til en strategi for at gøre kommunen mere attraktiv for autocampister. Det vil skabe et bedre økonomisk grundlag for at drive erhverv i landdistrikterne.

Definition - Her fra Varde Kommune

Langtidsparkeringspladser med mulighed for overnatning i eksempelvis autocamper skal placeres i tilknytning til eksisterende byer eller større ferie- og fritidsanlæg. En langtidsparkeringsplads med mulighed for overnatning skal ikke godkendes efter campingreglementet, og der må derfor ikke camperes på området, men kun overnattes. Varde Kommune betragter det som camping, når man opstiller og fastgør fortelt på autocamperen og til pladsen, man lader borde/stole og andet tilbehør stå ubenyttet fremme, også om natten, eller når ovenstående foregår over et eller flere døgn". Kilde: Referat 5. December 2018 Plan og Teknik, Varde Kommune.

Ifølge Ivan Hansen, Chefjurist i Vejdirektoratet er der heller intet i loven, der forhindrer, at man kan slå en klapstol og et dittobord ud, ligesom loven heller ikke forhindrer, at man bruger en markise for at hindre, at det bliver for varmt i vognen. Et fortelt derimod vil være en markering af, at man har tænkt sig at tage varigt ophold. Se link efter indlægget.

Særlig råden over vejareal - en mulighed

Vi ser vores forslag til den tyske model lidt som to skitsmaer. For det første en "trafikale råden" med parkering af et køretøj og for det andet en form for "særlig råden" for brugen af løsørengstande inden for et til det enkelte køretøj afgrænset eller grønt område i forbindelse med parkeringen.

Vejdirektoratets svar til AutocamperGruppen

Reglerne i vejlovens § 80, stk. 1, om særlig råden indebærer, at man skal indhente vejmyndighedens tilladelse, inden den offentlige vej benyttes til varig eller midlertidig anbringelse af genstande til et ikke-trafikalt formål.

Bestemmelsen finder anvendelse på det areal, der er udskilt i matriklen som vejareal, uanset hvordan det fremtræder i marken. Hvis vejarealet ikke er udskilt, dvs. ligger på en matrikuleret ejendom, gælder

bestemmelsen for det areal, som efter vejmyndighedens vurdering er taget i brug for den offentlige vej. Det kan fx være som kørebaner, skillerabatter, cykelsti, fortov, yderrabatter, skråningsarealer m.v.

Med de undtagelser, der er nævnt i § 80, stk. 1, nr. 2 og 3, anses henstilling af indregistrerede køretøjer og påhængskøretøjer som helt overvejende hovedregel ikke for særlig råden, men som trafikal råden. Det gælder også henstilling af autocampere.

I privatvejslovens § 66, stk. 1, findes tilsvarende regler for private fællesveje i byer og by- mæssige områder.

Spørgsmålet om, hvor autocampere må parkere, eventuelt hvor længe, er derfor omfattet af færdselslovens regler, herunder færdselslovens §§ 28-30 og §§ 89-97. Kilde: Svar fra Vejdirektoratet til Autocampergruppen

Den tyske definition bidrager med flere autocamperturister

En "Wohnmobil-Stellplatz" benyttes ofte i få dage, typisk mellem 24- og 72 timer. Pladstypen benyttes gerne i byer, ved havne, ved sceneri-spots og attraktioner og er ikke en campingplads, men der er mulighed for ophold i et par dage eller tre for at kunne benytte stedets tilbud og oplevelser, hvilket ikke har disse muligheder ved et kort ophold med en overnatning. En yderligere fordel er, at denne model også pga. skiltningen, lovligt modtager autocampere både under og over 3.500 kg, således at turister med store køretøjer ikke føler sig forfordelt. De er ligeledes befæstet til at bære de tunge køretøjer. Max 3 dages ophold giver ligeledes mulighed for rotation i de mange autocamperturister, der ikke har købt en autocamper for at holde en længere ferie på en campingplads og er nødt til at pakke det hele sammen og checke ud for at opleve især området og byen.

Pladstypen vil ligeledes kunne danne samarbejde mellem kommuner og campingpladser eller private aktører. Ligeledes vil disse som oftes være kendetegnet ved at have mulighed for at tømme og forsyne autocampere og komme af med affald, hvilket kun i sjældne tilfælde vil være på transitpladser under regler for raste uden for motorvejsvejnettet og på offentlig basis.

Billede ovenover: Ved autocamperparkering er det ifølge Vejdirektoratet tilladt at sætte bord og stole ud og rulle markise ud for at skabe skygge, hvis det kan gøres på et grønt område, hvor det ikke er forbudt eller inden for båsen. Nat og dag billede blev allerede brugt for at beskrive meningen i 2016 i anledning af en henvendelse til Erhvervsministeriet fra Max Watson, AutocamperGruppen.

AutocampereGruppen står gerne til rådighed for yderligere information, samt eventuelle møder, hvis dette måtte ønskes. Vi ser frem til at denne type pladser fra autocamperturister med ophold i få dage vil kunne skrives ind i planloven på lige fod med campingpladser og lystbådehavne. Ligeledes vil det være ønskeligt at få defineret, hvornår der er tale om camping.

Da der er begrænsning i vedhæftet materiale på 2 Mb, medsender vi istedet links til PDF filer med relevant materiale.

Links fra AutocamperGruppen

[Autocamper overnatningspladser I Danmark - Planlægning og juridiske aspekter](#)

[Erhvervsstyrelsens svar af 29. juni 2019 til AutocamperGruppen](#)

[Henvendelse til Erhvervsministeren 04.04.2019](#)

[Henvendelse til Erhvervsministeren den 17. April 2019](#)

[Svar fra Vejdirektoratet på anmodning fra Erhvervsstyrelsen](#)

[Autocamperturisme - En overset økonomisk faktor](#)

[Manual for autocamperpladser](#)

Danske links

[Vordingborg Kommune - Oplæg til små campingpladser for autocampere](#)

[Vejle Kommune - Udkast til principper for autocampere i Vejle Kommune](#)

[Vejdirektoratet - særlig råden, hvad er det?](#)

[Vejdirektoratet - Vide regler for parkering og overnatning i autocampere](#)

Links til omtalte tyske undersøgelser

[dwif - økonomiske betydning af camping- og campingvognsturisme](#)

[dwif - Økonomisk faktor camping- og bobilturisme i Tyskland 2016/17 - udgave 58/2018](#)

[GfK - Growth for Knowledge undersøgelse](#)

[Et forsøg på at differentiere brugergrupperne og en vurdering af planlægning](#)

[Planungshilfe - med opbakning af den samlede tyske branche](#)

[reisemobil-stellplatz.info - Et samarbejde mellem turisme, ADAC og industrien](#)

Med venlig hilsen
Max Watson & John Ipsen

Max Watson

Privat:
Gartnervænget 15
3520 Farum
Tlf 4015 7200
E-mail: max@watson.dk

John Ipsen

Privat:
Åkæret 5, 6.sal
7100 Vejle
Tlf 2066 2584
Email: john.ipsen54@gmail.com

Faktaboks: Autocamper Gruppen	
<ul style="list-style-type: none"> • Autocamper Gruppen blev dannet i 2016 • Formålet er at sikre autocamperbrugere og autocamperturister bedre forhold i Danmark. • Autocamper Gruppen består af et netværk af specialister omkring autocampere, autocamperpladser og autocamperturisme 	
Faktaboks: Max Watson	Autocamper Gruppen øst
<ul style="list-style-type: none"> • Byggede sin første "autocamper" i 1974. Det var i øvrigt før ordet autocamper var opfundet. • Har kørt i forskellige typer autocampere lige siden og har besøgt et utal af autocamperpladser, både europæiske og oversøiske • Har qua ovenstående mere end 40 års erfaring inden for området • Har med autocamper kørt rundt i stort set alle europæiske lande • Har erfaringer fra kørsel på over 1 mio. km i sådanne køretøjer • Har rejst i mere end 60 lande og har kørt autocamper på 4 kontinenter, med autocamperkørsel bl.a. i Alaska, Australien, New Zealand, Sydafrika og USA på kryds og tværs. • Var formand for Dansk AutoCamper Forening i 8 år (www.dacf.dk), og har været medlem i DACF gennem de seneste 30 år • Var i 6 år præsident for det Nordiske autocampersamarbejde - "Nordic Motor Caravan" • Var formand for AutoCamperRådet i 2 år (www.autocamperradet.dk) • Var bidragsyder til TourismX 2018 • Hjerne kassen på P1 med Peter Lund Madsen om autocamperturisme 2018 	
Faktaboks: John Ipsen	Autocamper Gruppen vest
<ul style="list-style-type: none"> • Startede med at køre autocamper i 2005 • Har kørt i de fleste populære turistlande i Europa • Driver Danmarks største autocamperportal (www.autocamper-info.dk), som havde omkring 300.000 besøgende i 2017 • Har ved to lejligheder siddet i AutoCamperRådets bestyrelse 2013 og 2015 – 2017 • Har deltaget i etablering af flere autocamperpladser i Danmark • Rådgivning til kommuner og private vedr. autocamper overnatningstilbud i forhold til lovgivning • Samarbejder med Europas førende eksperter i autocamperadfærd i Tyskland • Samarbejder med autocamperportaler i Norge • DR P4 SYD den 5. April 2018 om autocamperturisme • Hjerne kassen på P1 med Peter Lund Madsen om autocamperturisme 2018 	

Foto nederst: Havnen Schleswig, Tyskland - Foto øverst: Le Havre, Frankrig

Høringssvar til evaluering af planlov

Tema 2 – omdannelses landsbyer

I arbejdet med at udvikle de lokale samfund, kan værktøjet ”omdannelses landsbyer” være et godt redskab. Det er dog i dag ikke et brugbart redskab, da der er mange begrænsninger. Disse begrænsning er blandt andet disse:

1. Der kan kun vælges 2 byer i hver planperiode, som er 4 år

Når der kun kan udvælges 2 byer i hver planperiode, vil det være meget svært at udvikle flere byer i kommunen på samme tid, hvor de netop kunne hjælpe hinanden i processen. Når der i en ny planperiode skal vælges 2 nye, kan de der er udvalgt i første periode ikke længere være en omdannelseslandsby.

Da udvikling tager mange år, vil der ikke kunne realiseres ret meget inden for den given periode.

Alle lokalsamfund i kommunen bør kunne udpeges til omdannelseslandsbyer, hvis lokalbefolkningen ønsker dette.

2. Der må ikke være en lokalplan i det konkrete lokalsamfund

Hvis der er en lokalplan i det lokale samfund kan byen ikke blive en omdannelseslandsby. Det er netop i de byer der er lokalbyer, hvor der er nok borgere til at understøtte en udvikling af boligmassen. I lokalbyerne er der typisk en lokalplan, som der heller ikke må være, hvis den skal udpeges som omdannelseslandsby. I dag er det kun landsbyerne der kan udpeges, men her er ikke ret mange borgere, derved kan det være, at der ikke er samme lokale engagement, der skal til for at gennemføre dette.

3. Der skal være en tilbagegang

I de lokalsamfund hvor der er en fremgang i antallet af borgere, kan behovet for en udvikling være lige så stort som i byer med en tilbagegang.

4. Der skal nedrives et hus, for at kunne bygge et hus et andet sted

Når der skal rives et hus væk for at få tilladelse til at bygge et nyt, vil der ikke ske en fremgang i antallet af borgere i landsbyen. Nogle samfund kan sagtens klare en udvikling af flere huse, uden der er behov for at fjerne nogle andre huse.

5. Omdannelseslandsbyen følger som hovedregel ikke den naturlige afgrænsning

Med hensyn til hvilket område der kan udpeges som omdannelseslandsby, så bør det følge den naturlige landsby, som oftest er der hvor byskiltene står, mens det ikke er det område der altid står i kommuneplanen.

Ved at vælge den naturlige afgrænsning af det udpegede område, så skabes der en opmærksomhed på dette blandt borgerne i lokalsamfundet.

Ved spørgsmål kan undertegnede kontaktes.

Bent Kloster 40311786 bklo@haderslev.dk

Bo Morthorst Rasmussen

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 06-01-2020 13:13

Afsender:

Bent Møller Rasmussen

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"Der stilles i Planloven ikke krav om natur i byen. Dette gør at kommuner og byer ikke for alvor gør en indsats på området.

Det er et paradoks at prisudviklingen på ejendomme er størst der hvor naturen er nærmest. Der er kvadratmetrene dyrest. Man kan rent faktisk tjene penge på at bringe naturen ind i byen

Natur og rekreative rum bør være bærende elementer i byudviklingen og i byfornyelsesprojekter med de mange gode værdier for flora, fauna og mennesker.

Fornyelse af Søndre Boulevard på Vesterbro i København blev fornyet for omkring 16 mio. kr. hvilket medførte en øgning af den samlede boligværdi på omtrent 350 mil. kr."

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 30-01-2020 20:49

Afsender:

Bente Krohn

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

Man skal give berørte borgere flere muligheder for indflydelse på udviklingen. Magten ligger i alt for høj grad hos store spillere på boligmarkedet og embedsværket, der sidder inde med viden om lovgivningen. Høring og information er ikke tilstrækkeligt, når det drejer sig om kapitalstærke investorer

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

Man skal i højere grad undersøge, hvad der skaber turisme og måske ikke mindst, hvor og hvorfor turisterne bliver væk og agere efter det. Som det er nu virker det som om der mangler mere viden på det område

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

Berørte borgeres rettigheder skal styrkes. I øjeblikket foregår et skindemokrati med høringer og information, uden at borgerne reelt har indflydelse på deres omgivelser. Jo større investor/interesser, jo mindre indflydelse til borgerne. Endnu mere komisk er det, at man skelner mellem, om folk er part i sagen eller blot skal informeres - en skelnen der er uden betydning, når det kommer til de kommunale afgørelser, der ikke behøver at rette sig efter berørte borgeres indvendinger. Desuden er det op til kommunalbestyrelsen at skønne om en given borger er part i sagen eller blot skal informeres, hvilket betyder at mange borgere end ikke ved, at der skal ske noget i deres lokalområde, fordi kommunalbestyrelsen meget belejligt undgår bøvvl ved at skønne at der ikke behøves information eller partshøring. En eventuel fejl omkring informationen betyder blot at høringen går om, ikke, at man lytter til eventuelle indvendinger omkring planerne.

==Andet==

I Planlovens formål står der at borgerne i videst muligt omfang skal inddrages. Ordet 'inddrages' dækker over det skindemokrati, der foregår, hvor man tilsyneladende med høringer etc. inddrager borgerne, men reelt ikke giver borgerne nogle rettigheder i forhold til deres lokalområde.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 31-01-2020 09:52

Afsender:

Louise Andersen

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"Det er behov for hjælp fra staten til planlægning af vindmølle anlæg og biogasanlæg. Der er behov for at se på større geografiske områder, der i mindre grad forholder sig til kommunegrænserne. Derfor kan det være mere hensigtsmæssigt med en statslig interesse og ansvar for vindmølle anlæg og biogasanlæg. Mange lokalpolitikere ønsker ikke at placere dem i egen kommune.

Kommunerne mangler et fælles kort for klimapåvirkninger så som oversvømmelser, eftersom vand ikke tager hensyn til kommuneplangrænser. Yderligere er der også behov for at kortene har den samme tidshorisont.

Der mangler en mulighed for at stille krav til bæredygtighed i lokalplanen, fx bæredygtige materialer, lavt energiforbrug osv.

Redskaberne i forhold til beskyttelse og bevaring af natur skal styrkes, så naturen kan sikres. Dette kan fx være igennem det grønne Danmarkskort. Der er ikke behov for en ny zone."

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

"I vejledningen til landzoneadministrationen står der "større udvidelser af erhvervs virksomheder til omfattende erhvervs virksomhed eller regulær industri skal [...] henvises til egentlige erhvervsområder i byzone, som er indrettet til formålet". Der er hverken i vejledningen eller i planloven beskrevet, hvad en større udvidelse af en erhvervs virksomhed er.

På grund af de store landbrugsbygninger, har virksomheder mulighed for at etablere sig og udvikle sig væsentligt inden de har behov for en udvidelse af bygningsmassen. Det er derfor svært at henvise dem til planlagte erhvervsområder, da de har investeret meget i ejendommen i landzone.

I planloven står, at overflødiggjorte bygninger må tages i brug til blandt andet håndværk- og industrivirksomheder, men der er ingen definition i vejledningen om, hvad der menes med industrivirksomheder. Der kan derfor sættes spørgsmålstegn ved, om en hvilken som helst virksomhed, her også produktionsvirksomhed kan etablere sig i en overflødiggjort bygning i landzonen.

Der er et generelt forklaringsproblem i forhold til muligheden for at udvide en bolig i landzone med op til 500 m², men kun 100-150 m² til småbygninger.

Det virker til at stride mod landzonebestemmelsernes overordnede formål, at erhverv etableret i overflødiggjorte bygninger i landzone automatisk giver 500m² i udvidelsesmuligheder. Det betyder at en virksomhed etableret i en 100 m² stor overflødiggjort bygning har mulighed for at udvide med

op til 500 m². Det er en væsentlig udvidelse af bygningsmassen og det kan være svært at se sammenhængen til det overordnede hensyn om at undgå spredt bebyggelse i det åbne land. I vejledningen om landbrugsadministration fremgår det, at større udvidelser af erhvervsvirksomheder til omfattende erhvervsvirksomhed eller regulær industri skal, i forlængelse af planlovens formål om at det åbne land forbeholdes landbrugs-, skovbrugs- og fiskerierhvervet og friholdes for spredt bebyggelse, henvises til egentlige erhvervsområder i byzone, som er indrettet til formålet.

Der er mange, som har taget alle deres overflødiggjorte bygninger i brug til ferielejligheder, der ønsker at udvide. Det er svært at forklare, at de ikke har samme mulighed som andet erhverv i landzonen og dermed ikke automatisk kan udvide med 500m²."

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"Planloven indeholder ingen modpart til §15a stk. 1. Planloven indeholder ikke et tilsvarende forbud mod at lokalplanlægge for støjende aktiviteter uden, at det samtidig er sikret, at aktiviteten ikke vil overskride støjgrænserne ift. naboområderne.

Det er svært at henvise de eksisterende erhverv eller nyetablerede erhverv i landzonen til erhvervsområder, når de gerne vil udvide. Der er i planloven ikke nogen klar grænse for, hvor stor en udvidelse der kan gennemføres på baggrund af en landzonetilladelse. Der er heller ikke i planloven en klar grænse for, hvornår lokalplanpligten indtræder, dvs. grænsen for hvornår et projekt forudsætter, at kommunen udarbejder lokalplan. Der er heller ikke en definition af, hvornår noget er en større udvidelse af en erhvervsvirksomhed.

Rammelokalplaner kan ikke bruges som strategisk værktøj, da de rammer ejendomsjere ved beskatning, både mht. bebyggelsesprocenter og ved overgang fra landzone til byzone. Helhedsplaner er ikke juridiske dokumenter og kan derfor ikke benyttes som strategiske værktøj på samme måde som rammelokalplaner.

En løsning kunne være at man lettere kan fritages fra den høje ejendomsbeskatning, så længe der ikke er bygget på grunden. Kommunerne vil gerne lave juridisk bindende planer, uden at det rammer ejendomsjerne med beskatning. Ofte er rammelokalplanerne et udtryk for kommunens strategiske retning, og ikke den individuelle ejendomsjers interesse, da rammelokalplaner rækker ud over et større geografisk byområde."

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

Landsplanlægning af vindmølleanlæg og biogasanlæg. Der er behov for at se på større geografiske områder, der i mindre grad forholder sig til kommunegrænserne. Derfor kan det være mere hensigtsmæssigt med en statslig interesse og ansvar for vindmølleanlæg og biogasanlæg. Mange lokalpolitikere ønsker ikke at placere dem i egen kommune.

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

Plandata kan ikke tage digitalplaner, men skal bruge en pdf, som juridisk dokument. Eftersom flere og flere kommuner er begyndt at benytte digitalplaner, er det upraktisk og gammeldags at plandata ikke kan tage digitalplaner som juridiske dokumenter.

Brevdato 31-01-2020

Afsender Planinfo.dk via erhvervsstyrelsen.dk (erhvervsstyrelsen@email-noreply.dk) Sendt af erhvervsstyrelsen@email-noreply.dk

Modtagere Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk) (Fremtidens Planlov: fremtidensplanlov@erst.dk)

Akttitel Mark Villingshøj Nielsen - Birkerødgård, Kurt Sørensen ApS

Identifikationsnummer 1342046

Versionsnummer 1

Ansvarlig Pedram Yosefipor

Vedlagte dokumenter Der er kommet en ny besvarelse af høring i forbindelse med evaluering af planloven

Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)

Udskrevet 06-02-2020

Til: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Fra: Planinfo.dk via erhvervsstyrelsen.dk (erhvervsstyrelsen@email-noreply.dk)
Titel: Der er kommet en ny besvarelse af høring i forbindelse med evaluering af planloven
Sendt: 31-01-2020 10:43:03

Høringen er indsendt Fredag, 31 januar, 2020 - 10:43

Her kan du se, hvad brugeren har indsendt af oplysninger:

==Dine oplysninger==

Navn: Mark Villingshøj Nielsen
Stilling: Senior Legal Specialist
Afsenderforhold: Jeg deltager i evalueringen som: :
Repræsentant for en organisation/kommune/virksomhed
Hvilken organisation/kommune/virksomhed repræsenterer du?
Birkerødgård, Kurt Sørensen ApS
E-mail: mvnn@cowi.com

==Tema 1==

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

Dine idéer og forslag til tema 1:

==Tema 2==

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

Dine idéer og forslag til tema 2:

==Tema 3==

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

Dine idéer og forslag til tema 3:

==Tema 4==

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

Dine idéer og forslag til tema 4: Se samlet forslag indsendt under punktet "andet".

==Tema 5==

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

Dine idéer og forslag til tema 5: Se samlet forslag indsendt under punktet "andet".

==Tema 6==

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

Dine idéer og forslag til tema 6:

==Tema 7==

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

Dine idéer og forslag til tema 7:

==Tema 8 ==

==Tema 8: Klagesystemet==

Dine idéer og forslag til tema 8:

==Andet==

==Andet==

Dine bemærkninger til planloven:

På vegne af virksomheden Birkerødgård, Kurt Sørensen ApS foreslås administrationspraksis for reglerne om planlovens bestemmelser om landsplandirektiv for Hovedstadsområdet (Fingerplanen) smidiggjort fremover, så der indtænkes sammenhæng til råstofindvinding og udviklingsmuligheder, når virksomheder blot er indstillede på sædvanlige vilkår om fjernelse hvis eksempelvis en Transportkorridor skal udnyttes.

Som eksempel på en konkret problemstillingen med administrationen af de to bestemmelser vedlægges virksomhedens bemærkninger til Vejdirektoratet af d.d, der overordnet ridser problemstillingen op.

Casen om Birkerødgård udgør et konkret og graverende eksempel på, at en fuldstændig naturlig og sædvanlig midlertidig bi-anvendelse af en ejendom anvendt til råstofindvinding (nedknusning og dermed genanvendelse af byggeaffald og jordhotel), som endda anvendes til samme formål som lignende ejendomme i nærområdet, hindres af en alt for restriktiv administrationspraksis.

En ændring af administrationspraksis kan skabes ved passende lovbemærkninger, lovforarbejder, til en kommende revideret planlov, hvilket vi beder ministeren være opmærksom på ved revision af planloven. Såfremt ministeren måtte ønske det, står Kurt Sørensen og virksomhedens rådgivere til rådighed for en drøftelse med ministeren om den konkrete case om Birkerødgård og overvejelser om hvordan administrationspraksis kunne smidiggøres fremover.

Til bemærkningerne hører en række dokumenter udgørende det relevante sagsmateriale. Disse dokumenter overstiger størrelsesgrænsen for vedhæftninger på Planinfo-portalen, hvorfor de eftersendes til den på portalen angivne e-mail; fremtidensplanlov@erst.dk med angivelse i emnefeltet "Planlovens §§ 3 og 5j, forslag til ny planlov".

Med venlig hilsen
Mark Villingshøj Nielsen
COWI
Vedhæft pdf-dokument:

https://planinfo.erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/webform/planlovens_ssss_3_og_5j_forslag_til_ny_planlov.pdf

Mark Villingshøj Nielsen

From: Mark Villingshøj Nielsen
Sent: 31. januar 2020 10:17
To: 'rl@vd.dk'
Cc: 'TRM Kathrine Møller Lise'; annette@bregnebjerggaard.dk; miz (miz@dge.dk)
Subject: RE: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngø (Id nr.: 572157)
Attachments: FW: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngø; Anlæg ved Birkerødgård.pdf

Kære Rasmus

Jeg retter henvendelse til dig på vegne af Birkerødgård i forlængelse af nedenstående mail fra Katrine Møller Lise fra Transport- og Boligministeriet.

Som opfordret til vil Birkerødgård gerne opfordre til, at der i arbejdet med planlægningsundersøgelsen inddrages de forhold og planer for udvikling af Birkerødgård, som fremgår af redegørelse og høringssvar tidligere tilsendt Erhvervsstyrelsen.

Samtlige redegørelser og høringssvar med tilhørende bilag er indeholdt i vedhæftede.

Redegørelser og høringssvar er udarbejdet i forbindelse med Birkerødgårds anmodning til Allerød Kommune om, at kommunen indstillede til Erhvervsstyrelsen at revidere Fingerplanen med henblik på etablering af anlæg til nedknusning og genanvendelse af byggeaffald, samt drift af jordhotel. Disse aktiviteter vil være naturligt sammenhængende med, at der i de kommende år vil blive indvundet råstoffer på Birkerødgård på baggrund af Region Sjællands råstofindvindingstilladelse af 2. februar 2018, hvilken også er indeholdt i vedhæftede.

Anmodningen tog bl.a. afsæt i, at Allerød kommune er i gang med at planlægge for en tilsvarende virksomhed beliggende umiddelbart syd for Birkerødgård, som i lighed med Birkerødgård er beliggende i transportkorridoren, og som blev udtaget af grøn kile i forbindelse med fingerplanrevision spor 1.

På det vedhæftede kortbilag er Birkerødgårds beliggenhed illustreret, samt at ejendommen i nærområdet omgives dels af den ovennævnte tilsvarende virksomhed, af øvrige erhvervsvirksomheder og af store erhvervsområder i Vassingerød.

Det er fortsat virksomhedens ønske at kunne udvikle Birkerødgård som angivet ovenfor og i det vedhæftede.

Vejdirektoratet anmodes venligst om at inddrage dette ønske i planlægningsundersøgelsen og om, i muligt omfang, at indstille til en indsnævring af transportkorridoren i Fingerplanen, der vil muliggøre den i det vedhæftede anmodede udvikling. Som det fremgår af vedhæftede kortbilag er transportkorridoren relativt bred ved Birkerødgård ejendommen, og det ansøgte anlæg ligger i den absolut østligste side af transportkorridoren, hvorfor det synes en nærliggende mulighed at lade transportkorridoren indsnævre for at muliggøre etablering af anlægget.

Har I i arbejdsgruppen spørgsmål til ovenstående eller vedhæftede, står virksomheden og dennes rådgivere, inklusive jeg selv, naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen / Best regards

Mark Villingshøj Nielsen
Seniorjuridisk rådgiver / Senior Legal Advisor Utility, Legal and Surveying

COWI

COWI A/S
Company Reg. no.: 4462 3528
Parallelvej 2

2800 Lyngby
Denmark

Direct: +45 56 40 87 69
Phone: +45 56 40 00 00
Mobile: +45 60 86 95 30
Email: mvnn@cowi.com
Sip: mvnn@cowi.com
Website: www.cowi.dk - www.cowi.com

LinkedIn Facebook Twitter

Print only if necessary

This email including attachments, if any, may contain confidential information and is intended solely for the recipient(s) stated above. If you are not the intended recipient please contact the sender by a reply email and delete this email without producing, distributing or retaining copies hereof.

-----Original Message-----

From: TRM Kathrine Møller Lise <KML@TRM.dk>
Sent: Wednesday, December 4, 2019 1:44 PM
To: Mark Villingshøj Nielsen <MVNN@cowi.com>
Subject: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngby (Id nr.: 572157)

Kære Mark Villingshøj Nielsen

Hermed også et svar fra Transportministeriet vedrørende din henvendelse til Erhvervsstyrelsen om planlægningsundersøgelsen i Ring 5. Jeg beklager, at mit svar har været længe undervejs.

I kommissoriet for planlægningsanalysen i den nordlige del af Ring 5 korridoren er organisationen vedrørende analysen nedsat. Her fremgår det, at analysen gennemføres af Vejdirektoratet. Vejdirektoratet forventer at nedsætte en følgegruppe bestående af Ballerup, Roskilde, Egedal, Furesø, Allerød, Hillerød, Hørsholm, Fredensborg og Helsingør kommuner og Region Hovedstaden. I følgegruppen vil ske en gensidig orientering og drøftelse af de arealmæssige bindinger og planer, som kan have relevans for undersøgelsen.

Birkerødgård er velkommen til enten at ringe eller skriftligt at indsende de opmærksomhedspunkter, som man finder relevante for den videre proces med planlægningsundersøgelsen. Opmærksomhedspunkter kan sendes til Vejdirektoratet, der inddrager disse i det videre arbejde med analysen. Vejdirektoratets projektleder Rasmus Larsen kan kontaktes på rl@vd.dk<mailto:rl@vd.dk> eller 7244 3630.

Jeg har vedhæftet opgavens kommissorium til din orientering.

Venlig hilsen

Kathrine M. Lise
Fuldmægtig

Transport- og Boligministeriet
Ministry of Transport and Housing
Vej- og Brokontoret
Frederiksholms Kanal 27 F
DK-1220 København K

Telefon +45 50998427
kml@trm.dk
www.trm.dk

Til: Mark Villingshøj Nielsen (MVNN@cowi.com)
Cc: TRM Jan Thane (jth@TRM.dk), TRM Kathrine Møller Lise (KML@TRM.dk)
Fra: Jeppe Fisker Jørgensen (JepFis@erst.dk)
Titel: SV: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngø
Sendt: 29-10-2019 13:33:11

Kære Mark Villingshøj Nielsen

Tak for din mail.

Det er er Transport- og boligministeriet, der har ansvaret for planlægningsundersøgelsen vedr. den nord-sydgående transportkorridor. Jeg har sat den ansvarlige medarbejder i ministeriet (Kathrine Møller Lise) cc. Hun sørger for, at du får tilsendt yderligere informationer om planlægningsundersøgelsen.

I forbindelse med fingerplanrevisionens spor 2 besluttede tidligere erhvervsminister, Rasmus Jarlov, ikke at imødekomme Allerød Kommunes ønske om at muliggøre planlægning for etablering af et affaldsbehandlingsanlæg i transportkorridor og grøn kile. Begrundelsen var, at en stillingtagen til dette ønske i første omgang skal afvente resultaterne af førnævnte planlægningsundersøgelse.

Med venlig hilsen

Jeppe Fisker Jørgensen
Chefkonsulent

ERHVERVSSTYRELSEN
Planlægning og byudvikling

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291267
E-mail: JepFis@erst.dk
https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=kIB8YCuRt5RJC_ciWQXHFifJD7W45ICoVHaiJ02mrV3kIoLf4LnFXGQO4Ze8PbxhPgGRtcQcKZjMWtL6wbeVr2sITSwPxWK43QoivqZfECBQ0kSRedF2dQuXgIZczpgBUYjdHg_C8cRx8Nk1chTCfKXotu87JnUdWQB07zDVFqRx6HmLcPzQ2LMW0VkdOqRryvuf9bxXgzYmMkZGvx3eCoz-6hiPirSpiY0DMGoqC7o

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på [erhvervsstyrelsen.dk](https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=ajT5r5x-aMnLK_IWdhWJdiynYxPUbUEVINKnFDDuRRkJ7DwAHb-pqUG8M3_ZZld4vQMjhX-V0q-LACYBuTY_jQM2i-3-V3O2XA5qsYhJfHBGleB_i6ofNMeHw0zBaFf-cYMazZ1gIH5GRUa9EYD9-LMkaoy2Jv9bhpxRmNwwCsgd6DLYsgPphJuxIBGGkZ-2KN5WoOK_c2uWb420QeSHTg5zTv3AFDkoLPURkZf4BzndMEXDOrAoWeXjyqBOrKev)<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=ajT5r5x-aMnLK_IWdhWJdiynYxPUbUEVINKnFDDuRRkJ7DwAHb-pqUG8M3_ZZld4vQMjhX-V0q-LACYBuTY_jQM2i-3-V3O2XA5qsYhJfHBGleB_i6ofNMeHw0zBaFf-cYMazZ1gIH5GRUa9EYD9-LMkaoy2Jv9bhpxRmNwwCsgd6DLYsgPphJuxIBGGkZ-2KN5WoOK_c2uWb420QeSHTg5zTv3AFDkoLPURkZf4BzndMEXDOrAoWeXjyqBOrKev>.
Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på Virksomheder@postboks.dk<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=x90P3RYEPPKiJLjfn0EZiNiSOqJFBYIPHM_lubZ4JSabx1xmBt_XZ9wzMSy5JyzOkoLQHz8_EhH6XEe9DF_SnMfQ_K27VdsxHOYZc2sIBLbepYYs7yVjXwgsPqdvC->

ewYse21o8dFV6Pe78IGajQYbqq9_qI56HWBd3EPRgko3CTsEIB-t0YeLq6TCwHk41uKNjcAzOrY9BaXmMFBwGzIkle6EFvWVsqJ9-0YBIvnxzh_MKk5Sw666svb2kQhXI>.

Fra: Mark Villingshøj Nielsen <MVNN@cowi.com>

Sendt: 29. oktober 2019 09:44

Til: Jeppe Fisker Jørgensen <JepFis@erst.dk>

Cc: miz (miz@dge.dk) <miz@dge.dk>; 'Kurt Sørensen' <annette@bregnebjerggaard.dk>; A095887_Mail <A095887_Mail@cowi.com>

Emne: RE: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngø

Kære Jeppe Fisker Jørgensen

Tak for din mail og orientering.

I styrelsens høringsnotat er angivet at en planlægningsundersøgelse nu iværksættes under inddragelse af relevante aktører. Birkerødgård er beliggende i et allerede relativt tæt udnyttet område og mellem et allerede etableret deponi, affaldsbehandlingsanlæg og eksisterende industriområde. Birkerødgård anmoder, blandt andet på baggrund heraf, høfligst om at blive inddraget som interessent/aktør i den kommende proces, idet virksomheden har en aktuell og væsentlig interesse i undersøgelsen og efterfølgende planproces, hvilket vil have betydning for udviklingen af det område virksomheden er beliggende i.

I styrelsens høringsnotat fremgår det under pkt. 8, at Allerød kommune/virksomheden i forbindelse med Fingerplanrevisionen i "spor 2" havde anmodet om at blive udtaget af den grønne kile, men ikke af transportkorridoren. For så vidt angår transportkorridoren er virksomheden i forbindelse med en tilladelse til etablering af permanent affaldsbehandlingsanlæg indstillet på tinglysning af sædvanligt fjernelsesvilkår, dvs. fjernelse for egen regning såfremt transportkorridoren skal udnyttes. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der i forbindelse med en udvidelse af de nuværende grusgravsaktiviteter med affaldsbehandling ikke er planlagt etablering af permanente bygninger eller anlæg.

Af Allerød kommunens høringssvar fremgår det, at kommunen fortsat ønsker Birkerødgård udtaget af grøn kile. Vi er vidende om at Allerød kommune er i gang med planlægningen for en tilsvarende virksomhed beliggende umiddelbart syd for Birkerødgård, som i lighed med Birkerødgård er beliggende i transportkorridoren, og som blev udtaget af grøn kile i forbindelse med fingerplanrevision spor 1. Det ville være hensigtsmæssigt, at der kunne ske en samlet planlægning for området omfattende begge virksomheder.

Vi imødeser styrelsens svar vedrørende inddragelse i planlægningsundersøgelsen.

Vi anmoder endvidere høfligst om en begrundelse for, hvorfor styrelsen i forbindelse med fingerplanrevision 2 ikke har kunnet imødekomme Allerød kommunes ønske om udtagelse af arealet ved Birkerødgård fra den grønne kile.

Med venlig hilsen / Best regards

Mark Villingshøj Nielsen
Seniorjuridisk rådgiver / Senior Legal Advisor

Utility, Legal and Surveying

COWI

COWI A/S

Company Reg. no.: 4462 3528

Parallelvej 2

2800 Lyngby

Denmark

Direct: +45 56 40 87 69

Phone: +45 56 40 00 00

Mobile: +45 60 86 95 30

Email: mvnn@cowi.com<mailto:mvnn@cowi.com>

Sip: mvnn@cowi.com<sip:mvnn@cowi.com>

Website: www.cowi.dk<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=J0jITAlxg8yxYsrSGLDqARGuCAH7h3v69zMMU_7iLQPyUe_qtXJCF59Rm6qY-

H3OFZNBsHbhTQlgi0X4Aao448oSsdaN2xu86k2AK3iUyJ1y5t8MkTKZ6XWd83Dq86PnX7t0ohv6m0WQbWst8D_tN_EH

UijgZXEpnGVbXhff-0ZjDmAp__-Njk6ea3aNKdnVHmS8PF146ifEuueTMYlbyUPHGhpFRtifgpHCKLi8ZU> -

www.cowi.com<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=6JfwdzBG1MTESJEI4ZqHTRb_UJNcEdN8rVqEs5IOBCH9aZBJXEK3XsYBw9vou9Vn1QqCaB-

VVKer2m_tNXs-

uOKqNRjZkFjsUtXiJNnpW1AIZeCI_qpWOAMbrgZ0usNHv9O0oUgom8QP_Elv_T3nZg4byjXvvWHCqpMVc9prDL6RkJTnvb

leWR8mOKNaSmCrWzIFNCZ-hkJ8ECDVCjyUC-BubtR-hb8v5QyYb7mIf4>

LinkedIn<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=I8w0H7SjIOX_wjsli2uyXq1OkxKGMF5MfzyQBebAArshAt-nAKILDGLGHbvdz9-

4KeHZ3CSiCPTGcXj26r5bv9MtNbsQThpL-IWDDWo7eMk54eaIli18S5477RjYNQix-9BVsBL72hFBx4Hi90pLIWeo0z9hq-

q3HX4aTqBNODu8nK7IF97m4n-

LRcnRZvb76IZI94ZsdAenqvYaSRUHRGAsWUMUpNAaF2AYO6IHfKcThoC52s1KqzJczVDXGShBYG3eCwAc4auQeyCJ9Rt

2oA> Facebook<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=_mndZxINXpu8sTin6Vh9G0R1qwT6HT8RJA6jU-

LG071aG5gsfEHKTxgEsnvdJ4HmuqNQpUDQKIHXscxR1xgOOhmRo0f6VgC5d-tvzHW4BO7_2vwEUgOfT9KIZVvguOfU-

UMfefj45dNmV9Wx1MOhoXn0qc4NVkEOmC5cjQWEbp-PWRObxm83yEzoAwEmxntAboqEWaOQKIXy3v0uhPZiW3oi-

0vFfi0Yip04l_ESVO0RVyDTgQ5LmjLja7L-qZB> Twitter<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=gjwK12q8tbnVkuqMiKwMEnqMrTsH_Ff92SFrwTaAEQWqSeQLlmuCBbp400WzZ8gPWYSjVz-

jIdHiSRMaVppqnS9DuDIWZmQgUdHSOM-

x1uKj402qOv6rnnF1mKhsegIXv9e9OSgB6kvnUW0lteWrOy8TcJkNoLC517Ie0_hBc_Vx5oKrIazBJb-

gyy0ZtFbRNsSW_pG4w91omfM2wdL9EkMuXx5ZodBlfbl8Sa6ZCVU>

Print only if necessary

This email including attachments, if any, may contain confidential information and is intended solely for the recipient(s) stated above. If you are not the intended recipient please contact the sender by a reply email and delete this email without producing, distributing or retaining copies hereof.

From: Jeppe Fisker Jørgensen <JepFis@erst.dk<mailto:JepFis@erst.dk>>

Sent: Monday, September 30, 2019 12:06 PM

To: Mark Villingshøj Nielsen <MVNN@cowi.com<mailto:MVNN@cowi.com>>

Subject: SV: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngby

Kære Mark Villingshøj Nielsen

Tak for din mail.

Fingerplan 2019 trådte i kraft den 29. marts 2019. Den kan tilgås via dette link:

https://planinfo.erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/publikation/fingerplan_2019.pdf<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=JjGHZFo3jSKl9VUdpRi7uEm76eo_SZJhTS_Wm8PQHm1iInMnBtaGydFkuqWK0ZKkns069ntqVGomgP7DFp35aRiYBn4ux6YYRlxFEkK2V9hcLwDac-PX5N-ps1Od7wuPNGxxLXHGUtxvpAAwtah5AcWnd6ogLws5cRN91J4VTsRNGQJY2qvq5ls2ISQb1z8ujB2W2Eu6Z_x4s8hHWWqg9eg6iKpwN3BAnteuZR1-pik_TOgVKZjMNWRVKvd0xeByH0YjELfcE7C5JppqUC98fs7RK4qpEicyGxX6z14cXDeP_YtkP6ums7GIxn-HEpls>

Forud for ikrafttrædelsen blev der gennemført en offentlig høring.

Alt høringsmateriale, herunder det høringssvar, som COWI har fremsat på vegne af Kurt Sørensen og høringsnotatet med sammenfatning og bemærkninger til høringssvarene, kan tilgås via dette link:

<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/62693>

Med venlig hilsen

Jeppe Fisker Jørgensen
Chefkonsulent

ERHVERVSSTYRELSEN
Planlægning og byudvikling

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291163
E-mail: JepFis@erst.dk<<mailto:JepFis@erst.dk>>
www.erhvervsstyrelsen.dk<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=wWqThRm5C1APcEAaIYm1N6oz1_yNz-kOHcmLQFUtNviK7k8fKk9Sr0wOI9peIDxCwdsGqQCNCi65wEJOUs1fBV0rb5AdggbHgTu44rh3UgjdyyalvBaUD_M-iyvErggCi-0DlmsOBrbh59kooy9LYLA1rQ2UtY9yFrSGyXubHNcEhRGORWHJUB1dNSbH8SZHEVzbSdA6XzwdW_90Mh65c7mT46Q5sVp92G939ghcY>

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på [erhvervsstyrelsen.dk](http://www.erhvervsstyrelsen.dk)<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=ajT5r5x-aMnLK_IWdhWJdiynYxPUbUEVINKnFDDuRRkJ7DwAHb-pqUG8M3_ZZld4vQMjhX-V0q-LACYBuTY_jQM2i-3-V3O2XA5qsYhJfHBGleB_i6ofNMeHw0zBaFf-cYMazZ1gIH5GRUa9EYD9-LMkaoy2Jv9bhpxRmNwwCsgd6DLySgPphJuxIBGGkZ-2KN5WoOK_c2uWb420QeSHTg5zTv3AFDkoLPURkZf4BzndMEXDOrAoWeXjyqBOrKev>.
Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på Virksomheder@erst.dk<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=x90P3RYEPPKiJLjfn0EZiNiSOqJFByIPHM_lubZ4JSabx1xmBt_XZ9wzMSy5JyzOkoLQHz8_EhH6XEe9DF_SnMfQ_K27VdsxHOYZc2sIBLbepYys7yVjXwgsPqdvC->

ewYse21o8dFV6Pe78IGajQYbqq9_qI56HWBd3EPRgko3CTsEIB-
t0YeLq6TCwHk41uKNjCzOrY9BaXmMFBwGzIkle6EFvWVsqJ9-0YBIvknzxh_MKk5Sw666svb2kQhXI>.

Fra: Mark Villingshøj Nielsen <MVNN@cowi.com<mailto:MVNN@cowi.com>>

Sendt: 27. september 2019 16:05

Til: Erhvervsstyrelsen Postkasse <erst@erst.dk<mailto:erst@erst.dk>>

Cc: 'Kurt Sørensen' <annette@bregnebjerggaard.dk<mailto:annette@bregnebjerggaard.dk>>; miz
(miz@dge.dk<mailto:miz@dge.dk>) <miz@dge.dk<mailto:miz@dge.dk>>; A095887_Mail
<A095887_Mail@cowi.com<mailto:A095887_Mail@cowi.com>>

Emne: FW: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngø

Erhvervsstyrelsen,

Jeg modtog besked om "delivery failure" ved fremsendelse til
fingerplanrevision@erst.dk<mailto:fingerplanrevision@erst.dk>, hvorfor e-mailen genfremsendes til styrelsens
hovedpostkasse.

Med venlig hilsen / Best regards

Mark Villingshøj Nielsen
Seniorjuridisk rådgiver / Senior Legal Advisor

Railways, Metros, Roads and Airports

COWI

COWI A/S

Company Reg. no.: 4462 3528

Parallevej 2

2800 Lyngby

Denmark

Direct: +45 56 40 87 69

Phone: +45 56 40 00 00

Mobile: +45 60 86 95 30

Email: mvnn@cowi.com<mailto:mvnn@cowi.com>

Sip: mvnn@cowi.com<sip:mvnn@cowi.com>

Website: www.cowi.dk<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=J0jITAlxg8yxYsrSGLDqARGuCAH7h3v69zMMU_7iLQPyUe_qtXJCF59Rm6qY-

H3OFZNBsHbhTQlgi0X4Aao448oSsdaN2xu86k2AK3iUyJ1y5t8MkTKZ6XWd83Dq86PnX7t0ohv6m0WQbWst8D_tN_EH

UijgZXEpnGVbXhF-0ZjDmAp__Njk6ea3aNKdnVHmS8PF146ifEuueTMYlbyUPHGHPFRtifgpHCKLi8ZU> -

www.cowi.com<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=6JfwdzBG1MTESJEI4ZqHTRb_UJNcEdN8rVqEs5IOBCH9aZBJXEK3XsYBw9vou9Vn1QqCaB-

VVKer2m_tNXs-

uOKqNRjZkFjsUtXiJNnpW1AIZeCI_qpWOAMbrgZ0usNHv90OoUgom8QP_Elv_T3nZg4byjXvvWHCqpMVc9prDL6RkJTnvd
leWR8mOKnaSmCrWzIFNCZ-hkJ8ECDVCjyUC-BubtR-hb8v5QyYb7mIf4>

LinkedIn<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=I8w0H7SjIOX_wjsli2uyXq1OkxKGMF5MfzyQBebAArshAt-nAKILDLGHBvzd9-

4KeHZ3CSiCpTgcXj26r5bv9MtNbsQThpL-lWDDWo7eMk54eaIli18S5477RjYnQix-9BVsBL72hFBx4Hi90pLIWEOz9hq-

q3HX4aTqBNODu8nK7IF97m4n-

LRcnRZvb76IZI94ZsdAenqvYaSRUHRGAsWUMUpNaA2AYO6IHfckCThoC52s1KqzJczVDXGShBYG3eCwAc4auQeyCJ9Rt

2oA> Facebook<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=_mndZxINXpu8sTin6Vh9G0R1qwT6HT8RJA6jU-

LG071aG5gsfEHKTxgEsnvdJ4HmuqNqPUDQKIHxscR1xgOOhmRo0f6VgC5d-tvzHW4BO7_2vwEUgOfT9KIZVVguOfU-

UMfefj45dNmV9Wx1MOhoXn0qc4NVkEOmC5cjQWEbp-PWRObxm83yEzoAwEmxntAboqEWaOQKIXy3v0uhPZiW3oi-

0vFfi0Yip04l_ESVO0RVyDTgQ5LmjLja7L-qZB> Twitter<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=gjwK12q8tbnVkuqMiKwMEnqMrTsH_Ff92SFrwTaAEQWqSeQLlmuCBbp400WzZ8gPWYSjVz-jIdHiSRMaVpqnS9DuDIWZmQgUdHSOM-x1uKj402qOv6rnnFl1mKhsegIXv9e9OSgB6kvnUW0lteWrOy8TcJkNoLC517Ie0_hBc_Vx5oKrIazBJb-gyy0ZtFbRNsSW_pG4w91omfM2wdL9EkMuXx5ZodBlfbl8Sa6ZCVU>

Print only if necessary

This email including attachments, if any, may contain confidential information and is intended solely for the recipient(s) stated above. If you are not the intended recipient please contact the sender by a reply email and delete this email without producing, distributing or retaining copies hereof.

From: Mark Villingshøj Nielsen
Sent: Friday, September 27, 2019 4:03 PM
To: 'Fingerplanrevision' <fingerplanrevision@erst.dk<mailto:fingerplanrevision@erst.dk>>
Cc: 'Kurt Sørensen' <annette@bregnebjerggaard.dk<mailto:annette@bregnebjerggaard.dk>>; miz (miz@dge.dk<mailto:miz@dge.dk>) <miz@dge.dk<mailto:miz@dge.dk>>; A095887_Mail <A095887_Mail@cowi.com<mailto:A095887_Mail@cowi.com>>
Subject: RE: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngø

Kære Kirsten

På vegne af Kurt Sørensen skal jeg bringe nedenstående e-mail med tilhørende bilag i høflig erindring, herunder anmodningen om at modtage kopi af Erhvervsstyrelsens begrundelse for og overvejelser bag styrelsens beslutning i sagen.

Med venlig hilsen / Best regards

Mark Villingshøj Nielsen
Seniorjuridisk rådgiver / Senior Legal Advisor

Railways, Metros, Roads and Airports

COWI

COWI A/S
Company Reg. no.: 4462 3528
Parallelvej 2
2800 Lyngby
Denmark

Direct: +45 56 40 87 69
Phone: +45 56 40 00 00
Mobile: +45 60 86 95 30

Email: mvnn@cowi.com<mailto:mvnn@cowi.com>

Sip: mvnn@cowi.com<sip:mvnn@cowi.com>

Website: www.cowi.dk<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=J0jITAlxg8yxYsrSGLDqARGuCAH7h3v69zMMU_7iLQPyUe_qtXJCF59Rm6qY-H3OFZNBsHbhTQlgi0X4Aao448oSsdaN2xu86k2AK3iUyJ1y5t8MkTKZ6XWd83Dq86PnX7t0ohv6m0WQbWsT8D_tN_EH UijgZXEpnGVbXhff-0ZjDmAp__Njk6ea3aNKdnVHmS8PF146ifEueTMYlbyUPHGHpFRtifgpHCKLi8ZU> -
www.cowi.com<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-
6R&i=57e1b682&c=6JfwdzBG1MTESJEeI4ZqHTRb_UJNcEdN8rVqEs5IOBCH9aZBJXEK3XsYBw9vou9Vn1QqCaB-VVKEr2m_tNXs-
uOKqNRjZkFjsUtXiJNnpW1AIZeCI_qpWOAMbrgZ0usNHv9OOoUgom8QP_Elv_T3nZg4byjXvvWHCqpMVC9prDL6RkJTnvbleWR8mOKNaSmCrWzIFNCZ-hkJ8ECDVCjyUC-BubtR-hb8v5QyYb7mIf4>

LinkedIn<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-
6R&i=57e1b682&c=I8w0H7SjlOX_wjsli2uyXq1OkxKGMF5MfzyQBebAArshAt-nAKILDLGHBvd9-
4KeHZ3CSiCpTcGxj26r5bv9MtNbsQThpl-lWDDWo7eMk54eaIli18S5477RjYNQix-9BVsBL72hfBx4Hi90pLIWeo0z9hq-q3HX4aTqBNODu8nK7IF97m4n-
LRcnRZvb76IZI94ZsdAenqYaSRUHRGAsWUMUpNAaF2AYO6IHfckCThoC52s1KqzJczVDXGShBYG3eCwAc4auQeyCJ9Rt2oA> Facebook<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=_mndZxINXpu8sTin6Vh9G0R1qwT6HT8RJA6jU-LG071aG5gsfEHKTxgEsnvdJ4HmuqNQpUDQKIHXscxR1xgOOhmRo0f6VgC5d-tvzHW4BO7_2vwEUgOfT9KIZVVguOfU-UMfefj45dNmV9Wx1MOhoXn0qc4NVkEOmC5cjQWEbp-PWRObxm83yEzoAwEmxntAboqEWaOQKIXy3v0uhPZiW3oi-0vFfi0Yip04I_ESVO0RVyDTgQ5LmjLja7L-qZB> Twitter<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=gjwK12q8tbnVkuqMikWmEnqMrTsH_Ff92SFrwTaAEQWqSeQLlmuCBbp400WzZ8gPWYSjVz-jIdHiSRMaVpqnS9DuDIWZmQgUdHSOM-x1uKj402qOv6rnnF11mKhsegIXv9e9OSgB6kvnUW0lteWrOy8TcJkNoLC517Ie0_hBc_Vx5oKrIazBJb-gyy0ZtFbRNsSW_pG4w91omfM2wdL9EkMuXx5ZodBlfbl8Sa6ZCVU>

Print only if necessary

This email including attachments, if any, may contain confidential information and is intended solely for the recipient(s) stated above. If you are not the intended recipient please contact the sender by a reply email and delete this email without producing, distributing or retaining copies hereof.

From: Fingerplanrevision <fingerplanrevision@erst.dk<mailto:fingerplanrevision@erst.dk>>
Sent: Wednesday, March 20, 2019 4:19 PM
To: Mark Villingshøj Nielsen <MVNN@cowi.com<mailto:MVNN@cowi.com>>
Subject: SV: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngø

Kære Mark Villingshøj Nielsen

Hermed kvitteres for modtagelse.

Med venlig hilsen

Kirsten Qvist

ERHVERVSSTYRELSEN
Plantilsyn og Dialog

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000

www.erhvervsstyrelsen.dk<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=wWqThRm5C1APcEAaIYm1N6oz1_yNz-

kOHcmLQFUtnViK7k8fKk9Sr0wOl9peIDxCWdsGqQCNCi65wEJOUs1fBV0rb5AdggbHgTu44rh3UgjdyyalvBaUD_M-iyvErggCi-

0DlmSOBrbh59kooy9LYLA1rQ2UtY9yFrSGyXubHNcEhRGORWHJUB1dNSbH8SZHEVzbSdA6XzwdW_90Mh65c7mT46Q5sVp92G939ghcY>

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på [erhvervsstyrelsen.dk](https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=ajT5r5x-aMnLK_IWdhWJdiynYxPubUEVINKnFDDuRRkJ7DwAHb-pqUG8M3_ZZld4vQMjHX-V0q-LACYBuTY_jQM2i-3-V3O2XA5qsYhJfHBGleB_i6ofNMeHw0zBaFf-cYMazZ1gIH5GRUa9EYD9-LMkaoy2Jv9bhpxRmNwwCsgd6DLySgPphJuxIBGGkZ-2KN5WoOK_c2uWb420QeSHTg5zTv3AFDkoLPURkZf4BzndMEXDOrAoWeXjyqBOrKev>)
Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på

Virksomheden <https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=x90P3RYEPPKiJLjfn0EZiNiSOqJFByIPHM_lubZ4JSabx1xmBt_XZ9wzMSy5JyzOkoLQHz8_EhH6XEe9

DF_SnMfQ_K27VdsxHOYZc2sIBLbepYys7yVjXwgsPqdvC-

ewYse21o8dFV6Pe78IGajQYbqq9_qI56HWBd3EPrgko3CTsEIB-

t0YeLq6TCwHk41uKNjczAzOrY9BaXmMFBwGzIkle6EFvVWsqJ9-0YBIvknzXh_MKk5Sw666svb2kQhXl>.

Fra: Mark Villingshøj Nielsen <MVNN@cowi.com<mailto:MVNN@cowi.com>>

Sendt: 20. marts 2019 16:14

Til: Fingerplanrevision <fingerplanrevision@erst.dk<mailto:fingerplanrevision@erst.dk>>

Cc: Erhvervsstyrelsen Postkasse <erst@erst.dk<mailto:erst@erst.dk>>; japo

(japo@alleroed.dk<mailto:japo@alleroed.dk>) <japo@alleroed.dk<mailto:japo@alleroed.dk>>; Allerød Kommune <kommunen@alleroed.dk<mailto:kommunen@alleroed.dk>>;

annette@bregnebjerggaard.dk<mailto:annette@bregnebjerggaard.dk>; miz (miz@dge.dk<mailto:miz@dge.dk>)

<miz@dge.dk<mailto:miz@dge.dk>>; A095887_Mail
<A095887_Mail@cowi.com<mailto:A095887_Mail@cowi.com>>
Emne: FW: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngø

Erhvervsstyrelsen,

På vegne af Kurt Sørensen, ejeren af ovennævnte Birkerødgård, indgives hørings svar vedrørende Erhvervsstyrelsens revision af Fingerplanen, spor 2.

Vi er blevet opmærksomme på, at Erhvervsstyrelsen agter at meddele Allerød Kommune afslag på en foreslået tilpasning af Fingerplanen.

Den foreslåede tilpasning ville muliggøre kommunens planlægning for aktiviteter på Birkerødgård vedrørende nedknusning og genanvendelse af byggeaffald, samt drift af jordhotel. Birkerødgård er beliggende på matr. nr. 26a, Lyngø By, Lyngø, med adresse Kærhøjgårdsvej 48A, 3540 Lyngø.

Fra Birkerødgård indvindes, og vil også i en lang årrække frem, blive indvundet råstoffer. Kopi af råstofindvindingsstilladelse er fremsendt ved mailen nedenfor men vedhæftes også dette hørings svar i kopi.

Virksomheden er naturligvis ærgerlig over situationen og anmoder høfligt Erhvervsstyrelsen om at genoverveje tilpasning af Fingerplanen. Virksomheden er endvidere bekendt med, at Allerød Kommunes byråd den 28. februar 2019 traf beslutning om at fastholde anmodningen om muliggørelse af de beskrevne aktiviteter på Birkerødgård i forbindelse med kommunens samlede hørings svar til Erhvervsstyrelsen om Fingerplanrevisionen.

Virksomhedens detaljerede begrundede anmodning til Allerød Kommune af 30. juni 2017 om at ansøge styrelsen om tilpasning af Fingerplanen er vedhæftet til orientering.

Kort opsummeret er det virksomhedens opfattelse at placering af de ansøgte aktiviteter er fornuftige, idet

- * Placeringen er trafikalt velbeliggende i forhold til det overordnede vejnet med kort afstand til Hillerødmotorvejen
- * Denne type virksomhed placeres mest hensigtsmæssigt i det åbne land, hvor der er stor afstand til boligområder, hvilket minimerer gener med støj, tung trafik m.v.
- * Placeringen er ideel placering i et område med øvrige erhvervs virksomheder. Anlægget ønskes placeret i umiddelbar tilknytning til eksisterende råstofgraveområde med tilsvarende aktiviteter med materialeoplag, tung trafik m.v. Mod syd findes affaldsanlæg med tilsvarende aktiviteter, mod vest erhvervsområdet Vassingerød. Mod nord findes en vognmandsforretning.
- * Placering af produktion af sekundære råstoffer i tilknytning til eksisterende råstofgrav er essentiel i forhold til at fremme en bæredygtig udvikling, hvor anvendelsen af sekundære råstoffer som erstatning for primære råstoffer øges.
- * Det er vigtigt at kunne fremstille og udlevere sekundære råstoffer og muldjord i tilknytning til primære råstoffer, da det er de samme kunder, som er aftagere af både de primære råstoffer fra råstofgraven og af sekundære råstoffer og muldjord.
- * Bedre udnyttelse af maskiner, da de samme maskiner anvendes til nedknusning og sortering af primære og sekundære råstoffer.

For detaljer om det ansøgte, og foreslåede løsninger på placering af anlæg m.v. af hensyn til området, henvises til den vedhæftede begrundede anmodning til Allerød Kommune.

Virksomheden er fuldt ud indforstået med at underlægge sig vilkår om fjernelse, såfremt ejendommen skal anvendes til transportinfrastruktur eller lignende.

Skulle Erhvervsstyrelsen vælge at fastholde afslag på Allerød Kommunes anmodning anmoder jeg venligst om at modtage kopi af Erhvervsstyrelsens begrundelse for og overvejelser bag afslaget.

Allerød Kommune modtager kopi af dette hørings svar.

Med venlig hilsen / Best regards

Mark Villingshøj Nielsen
Seniorjuridisk rådgiver / Senior Legal Advisor

Railways, Metros, Roads and Airports

COWI

COWI A/S

Company Reg. no.: 4462 3528

Parallelvej 2

2800 Lyngby

Denmark

Direct: +45 56 40 87 69

Phone: +45 56 40 00 00

Mobile: +45 60 86 95 30

Email: mvnn@cowi.com<mailto:mvnn@cowi.com>

Sip: mvnn@cowi.com<sip:mvnn@cowi.com>

Website: www.cowi.dk<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=J0jITAlxg8yxYsrSGLDqARGuCAH7h3v69zMMU_7iLQPyUe_qtXJCF59Rm6qY-

H3OFZNBsHbhTQlgi0X4Aao448oSsdaN2xu86k2AK3iUyJ1y5t8MkTKZ6XWd83Dq86PnX7t0ohv6m0WQbWst8D_tN_EH

UijgZXEpnGVbXhFf-0ZjDmAp__-Njk6ea3aNKdnVHmS8PF146ifEueTMYlbyUPHGHpFRtifgpHCKLi8ZU> -

www.cowi.com<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=6JfwdzBG1MTESJEeI4ZqHTRb_UJNcEdN8rVqEs5IOBCH9aZBJXEK3XsYBw9vou9Vn1QqCaB-

VVKer2m_tNXs-

uOKqNRjZkFjsUtXiJNnpW1AIZeCI_qpWOAMbrgZ0usNHv90OoUgom8QP_Elv_T3nZg4byjXvvWHCqpMVC9prDL6RkJTnvb

leWR8mOKnaSmCrWzIFNCZ-hkJ8ECDVCjyUC-BubtR-hb8v5QyYb7mIf4>

LinkedIn<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=I8w0H7SjIOX_wjsli2uyXq1OkxKGMF5MfzyQBebAArshAt-nAKILDLGHBvzd9-

4KeHz3CSiCptGcXj26r5bv9MtNbsQThpL-IWDDWo7eMk54eaIli18S5477RjYNQix-9BvBL72hFBx4Hi90pLIWeo0z9hq-

q3HX4aTqBNODu8nK7IF97m4n-

LRcnRZvb76IZI94ZsdAenqvYaSRUHRGAsWUMUpNaA2AYO6IHfckCThoC52s1KqzJczVDXGShBYG3eCwAc4auQeyCJ9Rt

2oA> Facebook<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=_mndZxINXpu8sTin6Vh9G0R1qwT6HT8RJA6jU-

LG071aG5gsfEHKTxgEsnvdJ4HmuqNQpUDQKIHxscxR1xgOOhmRo0f6VgC5d-tvzHW4BO7_2vwEUgOfT9KIZVVguOfU-

UMfefj45dNmV9Wx1MOhoXn0qc4NVkEOmC5cjQWEbp-PWRObxm83yEzoAwEmxntAboqEWaOQKIXy3v0uhPZiW3oi-

0vFfi0Yip04I_ESVO0RVyDTgQ5LmjLja7L-qZB> Twitter<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-

6R&i=57e1b682&c=gjwK12q8tbnVkuqMiKwMEnqMrTsH_FF92SFrwTaAEQWqSeQLImuCBbp400WzZ8gPWYSjVz-

jIdHiSRMaVpqnS9DuDIWZmQgUdHSOM-

x1uKj402qOv6rnnFl1mKhsegIXv9e9OSgB6kvnUW0lteWrOy8TcJkNoLC517Ie0_hBc_Vx5oKrIazBJb-

gyy0ZtFbRNsSW_pG4w91omfM2wdL9EkMuXx5ZodBlfbl8Sa6ZCVU>

Print only if necessary

This email including attachments, if any, may contain confidential information and is intended solely for the recipient(s) stated above. If you are not the intended recipient please contact the sender by a reply email and delete this email without producing, distributing or retaining copies hereof.

From: Mark Villingshøj Nielsen

Sent: Thursday, May 03, 2018 3:08 PM

To: 'erst@erst.dk' <erst@erst.dk<mailto:erst@erst.dk>>

Cc: 'Jakob Poulsen' <japo@alleroed.dk<mailto:japo@alleroed.dk>>; 'kommunen@alleroed.dk'

<kommunen@alleroed.dk<mailto:kommunen@alleroed.dk>>;

annette@bregnebjerggaard.dk<mailto:annette@bregnebjerggaard.dk>; miz (miz@dge.dk<mailto:miz@dge.dk>)

<miz@dge.dk<mailto:miz@dge.dk>>

Subject: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngø

Erhvervsstyrelsen,

Vedlagt fremsendes brev af d.d. og tilhørende bilag om Regionens tilladelse til indvinding af råstoffer på Birkerødgård.

Materialet fremsendes høfligst til orientering og brug for Erhvervsstyrelsens behandling af Allerød Kommunes anmodning af 18. oktober 2017 om revision af Fingerplanens bestemmelser om grøn kile.

Allerød Kommune modtager kopi (cc).

Med venlig hilsen / Best regards

Mark Villingshøj Nielsen
Juridisk rådgiver / Legal Advisor
Railways, Metros, Roads and Airports

COWI

COWI A/S
Company Reg. no.: 4462 3528
Parallelvej 2
2800 Kongens Lyngby
Denmark

Direct: +45 56 40 87 69
Mobile: +45 60 86 95 30
Phone: +45 56 40 00 00

Email: mvnn@cowi.com<<mailto:mvnn@cowi.com>>

Sip: mvnn@cowi.com<[sip:mvnn@cowi.com](mailto:mvnn@cowi.com)>

Website: [www.cowi.dk](https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=J0jITAlxg8yxYsrSGLDqARGuCAH7h3v69zMMU_7iLQPyUe_qtXJCF59Rm6qY-H3OFZNBsHbhTQlgi0X4Aao448oSsdaN2xu86k2AK3iUyJ1y5t8MkTKZ6XWd83Dq86PnX7t0ohv6m0WQbWst8D_tN_EH UijgZXEpnGVbXhFf-0ZjDmAp__-Njk6ea3aNKdnVHmS8PF146ifEuueTMYlbyUPHGHPFRtifgpHCKLi8ZU)<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=J0jITAlxg8yxYsrSGLDqARGuCAH7h3v69zMMU_7iLQPyUe_qtXJCF59Rm6qY-H3OFZNBsHbhTQlgi0X4Aao448oSsdaN2xu86k2AK3iUyJ1y5t8MkTKZ6XWd83Dq86PnX7t0ohv6m0WQbWst8D_tN_EH UijgZXEpnGVbXhFf-0ZjDmAp__-Njk6ea3aNKdnVHmS8PF146ifEuueTMYlbyUPHGHPFRtifgpHCKLi8ZU> -
[www.cowi.com](https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=6JfwdzBG1MTESJEeI4ZqHTRb_UJNcEdN8rVqEs5IOBCH9aZBJXEK3XsYBw9vou9Vn1QqCaB-VVKEr2m_tNXs-uOKqNRjZkFjsUtXiJNnpW1AIZeCI_qpWOAMbrgZ0usNHv9O0oUgom8QP_Elv_T3nZg4byjXvvWHCqpMVc9prDL6RkJTnvbleWR8mOKnaSmCrWzIFNCZ-hkJ8ECDVCjyUC-BubtR-hb8v5QyYb7mIf4)<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=6JfwdzBG1MTESJEeI4ZqHTRb_UJNcEdN8rVqEs5IOBCH9aZBJXEK3XsYBw9vou9Vn1QqCaB-VVKEr2m_tNXs-uOKqNRjZkFjsUtXiJNnpW1AIZeCI_qpWOAMbrgZ0usNHv9O0oUgom8QP_Elv_T3nZg4byjXvvWHCqpMVc9prDL6RkJTnvbleWR8mOKnaSmCrWzIFNCZ-hkJ8ECDVCjyUC-BubtR-hb8v5QyYb7mIf4>

LinkedIn<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=I8w0H7SjIOX_wjsli2uyXq1OkxKGMF5MfzyQBebAArshAt-nAKILDLGHBvzd9-4KeHZ3CSiCptGcXj26r5bv9MtNbsQThpL-IWDDWo7eMk54eaIli18S5477RjYNQix-9BVsbL72hFBx4Hi90pLIWeo0z9hq-q3HX4aTqBNODu8nK7IF97m4n-LRcnRZvb76IZI94ZsdAenqvYaSRUHRGAsWUMUpNAaF2AYO6IHfckCThoC52s1KqzJczVDXGShBYG3eCwAc4auQeyCJ9Rt2oA> Facebook<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=_mndZxINXpu8sTin6Vh9G0R1qwT6HT8RJA6jU-LG071aG5gsfEHKTxgEsnvdJ4HmuqNQpUDQKIHxscxR1xgOOhmRo0f6VgC5d-tvzHW4BO7_2vwEUgOfT9KIZVVguOfU-UMfefj45dNmV9Wx1MOhoXn0qc4NVkEOmC5cjqQWEbp-PWRObxm83yEzoAwEmxntAboqEWaOQKIXy3v0uhPZiW3oi-0vFfi0Yip04I_ESVO0RVyDTgQ5LmjLja7L-qZB> Twitter<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=gjwK12q8tbnVkuqMiKwMEnqMrTsH_FF92SFrwTaAEQWqSeQLImuCBbp400WzZ8gPWYSjVz-jIdHiSRMaVpqnS9DuDIWZmQgUdHSOM-x1uKj402qOv6rnnFl1mKhsegIXv9e9OSgB6kvnUW0lteWrOy8TcJkNoLC517Ie0_hBc_Vx5oKrIazBJb-gyy0ZtFbRNsSW_pG4w91omfM2wdL9EkMuXx5ZodBlfbl8Sa6ZCVU>

Print only if necessary

This email including attachments, if any, may contain confidential information and is intended solely for the recipient(s) stated above. If you are not the intended recipient please contact the sender by a reply email and delete this email without producing, distributing or retaining copies hereof.

COWI handles personal data as stated in our Privacy Notice<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=DiVvncm5N5WxCFT91hGbhv8TW-XMHste6JHJoK33uc84sL7uWciTmwSmlnoI-Rey0DYAHDkQ7dGxyqiYuXbGYEsCfJVU00-zx_21Erol1OUnYymnlI_MDJ83nslWpf7XfSGPT3pWUVinv47nkG8L3Lkarivhm03yeE_J6Cb7IfaWKW4E50CYQUjIvvXI8YCPy2V6zPzJXBJ3oLc03iIF1kWlp6GdfqYSAWPo6WAPLGg>.

COWI handles personal data as stated in our Privacy Notice<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=DiVvncm5N5WxCFT91hGbhv8TW-XMHste6JHJoK33uc84sL7uWciTmwSmlnoI-Rey0DYAHDkQ7dGxyqiYuXbGYEsCfJVU00-zx_21Erol1OUnYymnlI_MDJ83nslWpf7XfSGPT3pWUVinv47nkG8L3Lkarivhm03yeE_J6Cb7IfaWKW4E50CYQUjIvvXI8YCPy2V6zPzJXBJ3oLc03iIF1kWlp6GdfqYSAWPo6WAPLGg>.

Brevdato 31-01-2020

Afsender Mark Villingshøj Nielsen (MVNN@cowi.com)

Modtagere Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk) (Fremtidens Planlov: fremtidensplanlov@erst.dk)

Akttitel Mark Villingshøj Nielsen - Birkerødgård, Kurt Sørensen ApS

Identifikationsnummer 1342045

Versionsnummer 1

Ansvarlig Pedram Yosefipor

Vedlagte dokumenter Planlovens §§ 3 og 5j, forslag til ny planlov
FW: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyng
Bilag 2 Ansøgt område 1_2000
Bilag 3 Grave- og efterbehandlingsplan
Bilag 4 VVM screening
Bilag 5 Tilladelse til indvinding af grundvand i Birkerødgård Grusgrav
Bilag 6 Dispensation fra lokalplan 332
Bilag 7 Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3
Redegørelse af 30. juni 2017
Anmodning af 18. oktober 2017
Tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer i Birkerødgård Gru...
Brev af 3. maj 2018
Anlæg ved Birkerødgård

Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)

Udskrevet 06-02-2020

Til: Erhvervsstyrelsen (erst@erst.dk)
Cc: annette@bregnebjerggaard.dk (annette@bregnebjerggaard.dk), miz (miz@dge.dk) (miz@dge.dk)
Fra: Mark Villingshøj Nielsen (MVNN@cowi.com)
Til: Planlovs §§ 3 og 5, forslag til ny planlov
Sendt: 31-01-2020 10:53:47
Bilag: FW: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngbe.emt; Bilag 2 Ansøgt område 1_2000.pdf; Bilag 3 Grave- og efterbeholdningsplan.pdf; Bilag 4 VVM screening.pdf; Bilag 5 Tilladelse til indvinding af grundvand i Birkerødgård Grusgrav.pdf; Bilag 6 Dispensation fra lokalplan 332.pdf; Bilag 7 Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.pdf; Redegørelse af 30. juni 2017.pdf; Anmodning af 18. oktober 2017.pdf; Tilladelse til erhvervsræssig indvinding af råstoffer i Birkerødgård Gru....pdf; Brev af 3. maj 2018.pdf; Anlæg ved Birkerødgård.pdf.

Erhvervsstyrelsen

På vegne af Birkerødgård, Kurt Sørensen ApS er tidligere på dagen indgivet følgende forslag til ny planlov, idet jeg har modtaget kvittering for at forslaget er modtaget:

"På vegne af virksomheden Birkerødgård, Kurt Sørensen ApS foreslås administrationspraksis for reglerne om planlovens bestemmelser om landsplandirektiv for Hovedstadsområdet (Fingerplanen) smidiggjort fremover, så der indtænkes sammenhæng til råstofindvinding og udviklingsmuligheder, når virksomheder blot er indstillede på sædvanlige vilkår om fjernelse hvis eksempelvis en Transportkorridor skal udnyttes.

Som eksempel på en konkret problemstilling med administrationen af de to bestemmelser vedlægges virksomhedens bemærkninger til Vejdirektoratet af d.d., der overordnet ridser problemstillingen op.

Casen om Birkerødgård udgør et konkret og graverende eksempel på, at en fuldstændig naturlig og sædvanlig midlertidig bi- anvendelse af en ejendom anvendt til råstofindvinding (nedkussning og dermed genanvendelse af byggeaffald og jordhotel), som endda anvendes til samme formål som lignende ejendomme i nærområdet, hindres af en alt for restriktiv administrationspraksis.

En ændring af administrationspraksis kan skabes ved passende lovbetragtninger, lovforslag, til en kommende revideret planlov, hvilket vi beder ministeren være opmærksom på ved revision af planloven. Såfremt ministeren måtte ønske det, står Kurt Sørensen og virksomhedens rådgivere til rådighed for en drøftelse med ministeren om den konkrete case om Birkerødgård og overvejelser om hvordan administrationspraksis kunne smidiggøres fremover.

Til bemærkningerne hører en række dokumenter udgørende det relevante sagsmateriale. Disse dokumenter overstiger størrelsesgrænsen for vedhæftninger på Planinfo-portalen, hvorfor de eftersendes til den på portalen angivne e-mail; fremtidensplanlov@erst.dk med angivelse i emnefeltet "Planlovs §§ 3 og 5, forslag til ny planlov".

Med venlig hilsen
Mark Villingshøj Nielsen
COWI*

Som angivet i forslaget følger en række dokumenter med som bilagsmateriale.

Disse dokumenter/bilagsmateriale udgøres af nedenstående og vedhæftede.

Som redegjort nærmere for i forslaget beder vi høfligt ministeren være opmærksom på den nuværende uhensigtsmæssige administrationspraksis af planlovens nugældende §§ 3 og 5j ved revisionsarbejdet.

Vi takker for muligheden for at indgive forslag og ser frem til at følge resultatet af det forestående revisionsarbejde.

Med venlig hilsen / Best regards

Mark Villingshøj Nielsen
Seniorjuridisk rådgiver / Senior Legal Advisor
Utility, Legal and Surveying

COWI

COWI A/S
Company Reg. no.: 4462 3528
Parallevej 2
2800 Lyngby
Denmark

Direct: +45 56 40 87 69
Phone: +45 56 40 00 00
Mobile: +45 60 86 95 30
Email: mvnn@cowi.com
Sip: mvnn@cowi.com
Website: www.cowi.dk - www.cowi.com

LinkedIn Facebook Twitter

Print only if necessary

This email including attachments, if any, may contain confidential information and is intended solely for the recipient(s) stated above. If you are not the intended recipient please contact the sender by a reply email and delete this email without producing, distributing or retaining copies hereof.

-----Original Message-----

From: Mark Villingshøj Nielsen <MVNN@cowi.com>

Sent: Friday, January 31, 2020 10:18 AM

To: rl@vld.dk

Cc: TRM Kathrine Møller Lise <KML@TRM.dk>; annette@bregnebjerggaard.dk; miz (miz@dge.dk) <miz@dge.dk>

Subject: RE: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngbe (Id nr.: 572157)

Kære Rasmus

Jeg retter henvendelse til dig på vegne af Birkerødgård i forlængelse af nedenstående mail fra Katrine Møller Lise fra Transport- og Boligministeriet.

Som opfordret til vil Birkerødgård gerne opfordre til, at der i arbejdet med planlægningsundersøgelsen inddrages de forhold og planer for udvikling af Birkerødgård, som fremgår af redegørelse og høringssvar tidligere tilsendt Erhvervsstyrelsen.

Samtlige redegørelser og høringssvar med tilhørende bilag er indeholdt i vedhæftede.

Redegørelser og høringssvar er udarbejdet i forbindelse med Birkerødgårds anmodning til Allerød Kommune om, at kommunen indstillede til Erhvervsstyrelsen at revidere Fingerplanen med henblik på etablering af anlæg til nedkussning og genanvendelse af byggeaffald, samt drift af jordhotel. Disse aktiviteter vil være naturligt sammenhængende med, at der i det kommende år vil blive indvundet råstoffer på Birkerødgård på baggrund af Region Sjællands råstofindvindingsstilladelse af 2. februar 2018, hvilken også er indeholdt i vedhæftede.

Anmodningen tog bl.a. afsæt i, at Allerød kommune er i gang med at planlægge for en tilsvarende virksomhed beliggende umiddelbart syd for Birkerødgård, som i lighed med Birkerødgård er beliggende i transportkorridoren, og som blev udtaget af grøn kile i forbindelse med fingerplanrevision spor 1.

På det vedhæftede korbilag er Birkerødgårds beliggenhed illustreret, samt at ejendommen i nærområdet omgives dels af den ovennævnte tilsvarende virksomhed, af øvrige erhvervs virksomheder og af store erhvervsområder i Vassingerød.

Det er fortsat virksomhedens ønske at kunne udvikle Birkerødgård som angivet ovenfor og i det vedhæftede.

Vejdirektoratet anmodes venligst om at inddrage dette ønske i planlægningsundersøgelsen og om, i muligt omfang, at indstille til en indsnævring af transportkorridoren i Fingerplanen, der vil muliggøre den i det vedhæftede anmodede udvikling. Som det fremgår af vedhæftede korbilag er transportkorridoren relativt bred ved Birkerødgård ejendommen, og det ansøgte anlæg ligger i den absolut østligste side af transportkorridoren, hvorfor det synes en nærliggende mulighed at lade transportkorridoren indsnævres for at muliggøre etablering af anlægget.

Har I arbejdsgruppen spørgsmål til ovenstående eller vedhæftede, står virksomheden og dennes rådgivere, inklusive jeg selv, naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen / Best regards

Mark Villingshøj Nielsen
Seniorjuridisk rådgiver / Senior Legal Advisor Utility, Legal and Surveying

COWI

COWI A/S
Company Reg. no.: 4462 3528
Parallevej 2
2800 Lyngby
Denmark

Direct: +45 56 40 87 69
Phone: +45 56 40 00 00
Mobile: +45 60 86 95 30
Email: mvnn@cowi.com
Sip: mvnn@cowi.com
Website: www.cowi.dk - www.cowi.com

LinkedIn Facebook Twitter

Print only if necessary

This email including attachments, if any, may contain confidential information and is intended solely for the recipient(s) stated above. If you are not the intended recipient please contact the sender by a reply email and delete this email without producing, distributing or retaining copies hereof.

-----Original Message-----

From: TRM Kathrine Møller Lise <KML@TRM.dk>

Sent: Wednesday, December 4, 2019 1:44 PM

To: Mark Villingshøj Nielsen <MVNN@cowi.com>

Subject: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngbe (Id nr.: 572157)

Kære Mark Villingshøj Nielsen

Hermed også et svar fra Transportministeriet vedrørende din henvendelse til Erhvervsstyrelsen om planlægningsundersøgelsen i Ring 5. Jeg beklager, at mit svar har været længe undervejs.

I kommissoriet for planlægningsanalysen i den nordlige del af Ring 5 korridoren er organisationen vedrørende analysen nedsat. Her fremgår det, at analysen gennemføres af Vejdirektoratet. Vejdirektoratet forventer at nedsætte en følgegruppe bestående af Ballerup, Roskilde, Egedal, Furesø, Allerød, Hillerød, Horsholm, Fredensborg og Helsingør kommuner og Region Hovedstaden. I følgegruppen vil ske en gensidig orientering og drøftelse af de arealmæssige bindinger og planer, som kan have relevans for undersøgelsen.

Birkerødgård er velkommen til enten at ringe eller skriftligt at indsende de opmærksomhedspunkter, som man finder relevante for den videre proces med planlægningsundersøgelsen. Opmærksomhedspunkter kan sendes til Vejdirektoratet, der inddrager disse i det videre arbejde med analysen. Vejdirektoratets projektleder Rasmus Larsen kan kontaktes på rl@vld.dk<mailto:rl@vld.dk> eller 7244 3630.

Jeg har vedhæftet opgavens kommissorium til din orientering.

Venlig hilsen

Kathrine M. Lise
Fuldmægtig

Transport- og Boligministeriet

Ministry of Transport and Housing
Vej- og Brokontoret
Frederiksholms Kanal 27 F
DK-1220 København K

Telefon +45 50998427
kml@trm.dk
www.trm.dk

Til: Mark Villingshøj Nielsen (MVNN@cowi.com)
Cc: TRM Jan Thane (jth@TRM.dk), TRM Kathrine Møller Lise (KML@TRM.dk)
Fra: Jeppe Fisker Jørgensen (JepFis@erst.dk)
Titel: SV: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngby
Sendt: 29-10-2019 13:33:11

Kære Mark Villingshøj Nielsen

Tak for din mail.

Det er er Transport- og boligministeriet, der har ansvaret for planlægningsundersøgelsen vedr. den nord-sydgående transportkorridor. Jeg har sat den ansvarlige medarbejder i ministeriet (Kathrine Møller Lise) cc. Hun sørger for, at du får tilsendt yderligere informationer om planlægningsundersøgelsen.

I forbindelse med fingerplanrevisionens spor 2 besluttede tidligere erhvervsminister, Rasmus Jarlov, ikke at imødekomme Allerød Kommunes ønske om at muliggøre planlægning for etablering af et affaldsbehandlingsanlæg i transportkorridor og grøn kile. Begrundelsen var, at en stillingtagen til dette ønske i første omgang skal afvente resultaterne af førnævnte planlægningsundersøgelse.

Med venlig hilsen

Jeppe Fisker Jørgensen
Chefkonsulent

ERHVERVSSTYRELSEN
Planlægning og byudvikling

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291267
E-mail: JepFis@erst.dk
https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=ajT5r5x-aMkLk_IWdWIdjynYsPUBEvVtNKnFDDaRRkJ7DwAHLb-pqUG8M3_ZZ4d4vQMjbx-V0q-LACYBuTY_jQM2i-3-V3O2XA5qYhJfBHGleB_6onNmHw0zBaFF-cYMazZlgHSGRUa9EYD9-LMkaoy2Jv9bhpRmNvwcCsg6DLySgPphLuxlBGGLZ-6hPrSpriY0DMGoc7o

ERHVERVS MINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgivning for databehandlingen på erhvervsstyrelsen.dk<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=ajT5r5x-aMkLk_IWdWIdjynYsPUBEvVtNKnFDDaRRkJ7DwAHLb-pqUG8M3_ZZ4d4vQMjbx-V0q-LACYBuTY_jQM2i-3-V3O2XA5qYhJfBHGleB_6onNmHw0zBaFF-cYMazZlgHSGRUa9EYD9-LMkaoy2Jv9bhpRmNvwcCsg6DLySgPphLuxlBGGLZ-2KN5WgOk_c2Wb420QsHTg5zTv3AFDkoLPuKZf4BzndMEXDOA0aWeXjyqB0rKev>.
Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på Virk<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=x0P3RYEPPKjLjfm0EZiNiSOqJfBylPHM_lubZ4fSaxb1xmBt_XZ9wzMSy5JyzOkLoQHhZ_EhH6eEeDF_SmRQ_K27VdsxHOYZc2s1BLlepYyS7yVjXwgsPdqC-ewYsc21o8dfV6Pe78lGajOYbqq9_q156HwBD3EPrgko3Ct5EiB-h0YeLqgTCwHk41uKNjcAaOrY9BaXmMFbWgzlke6EFvWsqj9-0YBlvknzh_MKk5Ssw666sv2kQhXI>.

Fra: Mark Villingshøj Nielsen <MVNN@cowi.com>
Sendt: 29. oktober 2019 09:44

Til: Jeppe Fisker Jørgensen <JepFis@erst.dk>
Cc: mir (mir@dge.dk) <mir@dge.dk>; Kurt Sørensen <annette@bregnebjerggaard.dk>; A095887_Mail <A095887_Mail@cowi.com>
Emne: RE: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngby

Kære Jeppe Fisker Jørgensen

Tak for din mail og orientering.

I styrelsens høringsnotat er angivet at en planlægningsundersøgelse nu iværksættes under inddragelse af relevante aktører. Birkerødgård er beliggende i et allerede relativt tæt udyttet område og mellem et allerede etableret deponi, affaldsbehandlingsanlæg og eksisterende industriområde. Birkerødgård ammoder, blandt andet på baggrund heraf, høfligt om at blive inddraget som interessent/aktør i den kommende proces, idet virksomheden har en aktuel og væsentlig interesse i undersøgelsen og efterfølgende planproces, hvilket vil have betydning for udviklingen af det område virksomheden er beliggende i.

I styrelsens høringsnotat fremgår det under pkt. 8, at Allerød kommune/virksomheden i forbindelse med Fingerplanrevisionen i "spor 2" havde ammodet om at blive udtaget af den grønne kile, men ikke af transportkorridoren. For så vidt angår transportkorridoren er virksomheden i forbindelse med en tilladelse til etablering af permanent affaldsbehandlingsanlæg indstillet på tinglysning af sædvanligt feriemæssige vilkår, dvs. ferieløse for egen regning såfremt transportkorridoren skal uddyttes. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der i forbindelse med en udvidelse af de nuværende grusgravsaktiviteter med affaldsbehandling ikke er planlagt etablering af permanente bygninger eller anlæg.

Af Allerød kommunens hørings svar fremgår det, at kommunen fortsat ønsker Birkerødgård udtaget af grøn kile. Vi er vidende om at Allerød kommune er i gang med planlægningen for en tilsvarende virksomhed beliggende umiddelbart syd for Birkerødgård, som i lighed med Birkerødgård er beliggende i transportkorridoren, og som blev udtaget af grøn kile i forbindelse med fingerplanrevision spor 1. Det ville være hensigtsmæssigt, at der kunne ske en samlet planlægning for området omfattende begge virksomheder.

Vi imødeser styrelsens svar vedrørende inddragelse i planlægningsundersøgelsen.

Vi ammoder endvidere høfligt om en begrundelse for, hvorfor styrelsen i forbindelse med fingerplanrevision 2 ikke har kunnet imødekomme Allerød kommunes ønske om udtagelse af arealet ved Birkerødgård fra den grønne kile.

Med venlig hilsen / Best regards

Mark Villingshøj Nielsen
Seniorjuridisk rådgiver / Senior Legal Advisor

Utility, Legal and Surveying

COWI

COWI A/S
Company Reg. no.: 4462 3528
Parallelvej 2
2800 Lyngby
Danmark

Direct: +45 56 40 87 69
Phone: +45 56 40 00 00
Mobile: +45 60 86 95 30
Email: mvnn@cowi.com<mailto:mvnn@cowi.com>
Sjip: mvnn@cowi.com<mailto:mvnn@cowi.com>
Website: www.cowi.dk<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=J0jTAlxg8yxYsrGLDqARGuCAH7h3v69zMMU_7lQPpUe_qtXJCF59m6qY-H30FZNB8Hh1TQl6k0X4Aa0448Ssdan2xu86k2AK3tUy1Jy58MKTKZ6Wd83Dq86PnX7t0ohv6m0W0bW5t8D_n_EHlUjigZXEPrnGvBxhF-0ZjDmAp_--Njk6ea3aNkdnVHms8PF146iEumeTMYbyUPHGHpFRtifgPHCKl8ZU> -> www.cowi.com<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=6Jfw2BG1MTE5Ea4ZqHTRb_UNcEdN8fVgE5IOBCH9zBJXER3X5Yb9v0u9Vn1QqCaB-VVKE2m_1Nms-uOkqNRjZfJ5UdXNnpW1AIZcCl_qpWOAMbrgZ0usNH90OoUgom8QP_Elv_T3uZg49yXvVWHCqPMVc9prDL6RkJTnvbleWR8mOKnaSmCrWzIFNCZ-hk8ECDV/CyJ-C-Bubtr-888v5QyB7mlf4>

LinkedIn<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=I8w0H78jIOX_wjsl2uyQx1OkxGMF5MfzyQBeBArshAt-nAKILDGLHBvzd9-4KeHZ3CSiCpGcX2r65v9MtnBsQThpL-IWDDW07eMk54ealli18S5477RjYJNqix-9Bv5BL72fBx4Hi90pLlWco0z9hq-q3H1x4tG8NODu8nk7l97mfn-lRcmRZv76lZD94ZsdAeqyYASRUJHRGAsWUMUpNaafZAY06HlKcKtThc52s1KqzlcZDXGSHBYG3cWAc4auQeyC9JR2oA> Facebook<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=imadZaInXpu8Tm6Vb9G0RlqW6HTXRJA6JL-LG07lAc2g5EHEKTegSsvsdJ4HmqUjQpUDQKHteser1eg0Ommk0f8VgC5d4evZHw4BO7_2wEUg0P9KZV VgoORU-UMtef45Nm9Wx1MOhXntqg8NVEfOmC5s9qOWEhp-PWROhnm3YEnoawEmmxAbsqfW6OQKXy3v0nhPZiW3o4vFfii0Yip04l_ESVO0RvYdTGQ5Lmljja7l-qZB-7l0t2es<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=gjwK12q8bnVkuqMKwMEqMfTsH_F925FwTaaEQWqSeQLlmcCBhp400Wz28gPWsjVz-jldHHSRMvppq59DmDlWZmQgUdHSON4-x1kJKJ0qOr6mFlmKhsqgDXv9e9OSgB6kvtUW0lteW8TcJkNoLCS17l60_hBc_Vx5okrlazBJb-gy02fzRfNsw_pg4w91omf2wld9EkMuXs5zodBfB85a6ZCU>

Print only if necessary

This email including attachments, if any, may contain confidential information and is intended solely for the recipient(s) stated above. If you are not the intended recipient please contact the sender by a reply email and delete this email without producing, distributing or retaining copies hereof.

Fra: Jeppe Fisker Jørgensen <JepFis@erst.dk<mailto:JepFis@erst.dk>>
Sendt: Monday, September 30, 2019 12:06 PM

To: Mark Villingshøj Nielsen <MVNN@cowi.com>; MVNN@cowi.com<mailto:MVNN@cowi.com>>
Subject: SV: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngby

Kære Mark Villingshøj Nielsen

Sent: Wednesday, March 20, 2019 4:19 PM
To: Mark Villingshøj Nielsen <MVNN@cowi.com>
Subject: SV: Vedtorende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngby

Kære Mark Villingshøj Nielsen
Hermed kvitteres for modtagelse.

Med venlig hilsen

Kirsten Qvist

ERHVERVSSTYRELSEN
Plantilsyn og Dialog

Dahlerups Pakhus
Langlinie Alle 17
2100 København Ø

Telefon: +45 35291000
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSADMINISTRATIV

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på erhvervsstyrelsen.dk
aMlK_LjWbDhWjdnyY4PUBU8vEVlKnaFDduRkRj7DwA8b-pqUG8M3_ZZZid4QMjtlX-VQq-LACYBuTY_QJm2L3-V30XA5qyY1HBHGleB_66nMmHw8rZbafFcMazZlgHGRUu9EYD9-LMkaoy2JA9bhpRmNwCcg6DLYsgphhujtIBGGkZ-2KN5WoOK_c2wB420QeSHTG5zTv3AFDKo.LPUKZf4BzdMEXDRoAoWcXjyB0RKeV->

Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på Virk-<https://erhvervsstyrelsen.dk>
6R&i=57e1b682&c=90P3RYEPKJLjfmEZNiS0qJfByPHM_lubZ4lSaxLxmiH_XZ9wzMSY5JyzOkOQhZ8_EHh6e9EdeFD_SaMRQ_K2VdaxH0YVZc2AlBllepYy57yVjXwsgPqdvC-ewYs2e108dFV6P78IGajQYbq9_q156HwBDEPRgko3CsEIB-0tYLa6TcWH4lUKNjAzOrY9BaXnmFbVgZkl6EFVWv9qJ9-0YBlvknzrh_MkK5Ssw666sv82kqHxL->

Frå: Mark Villingshøj Nielsen <MVNN@cowi.com>
Sendt: 20. marts 2019 16:14

Til: Fingerplanrevision <fingerplanrevision@erst.dk>
Cc: Erhvervsstyrelsen Postkasse <erst@erst.dk>; japo (<japo@alloed.dk>) <japo@alloed.dk>; Allerød Kommune <kommunen@alloed.dk>; <amette@bregnebjerggaard.dk>; <miz@dge.dk>; <miz@alloed.dk>; A095887_Mail <A095887_Mail@cowi.com>; Enne: FW: Vedtorende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngby

Erhvervsstyrelsen,

På vegne af Kurt Sørensen, ejeren af ovennævnte Birkerødgård, indgives høringssvar vedrørende Erhvervsstyrelsens revision af Fingerplanen, spor 2.

Vi er blevet opmærksomme på, at Erhvervsstyrelsen agter at meddele Allerød Kommune afslag på en foreslået tilpasning af Fingerplanen.

Den foreslåede tilpasning ville muliggøre kommunens planlægning for aktiviteter på Birkerødgård vedrørende nedknusning og genanvendelse af byggeaffald, samt drift af jordhotel. Birkerødgård er beliggende på matr. nr. 26a, Lyngby By, Lyngby, med adresse Kærhøjgårdsvej 48A, 3540 Lyngby.

Frå Birkerødgård indvendes, og vil også i en lang række frem, blive indvundet råstoffer. Kopi af råstofindvindingsstilladelse er fremsendt ved mailen nedenfor men vedhæftes også dette høringssvar i kopi.

Virksomheden er naturligvis ærgerlig over situationen og anmoder høfligt Erhvervsstyrelsen om at genoverveje tilpasning af Fingerplanen. Virksomheden er endvidere bekendt med, at Allerød Kommunes byråd den 28. februar 2019 traf beslutning om at fastholde anmodningen om muliggørelse af de beskrevne aktiviteter på Birkerødgård i forbindelse med kommunens samlede høringssvar til Erhvervsstyrelsen om Fingerplanrevisionen.

Virksomhedens detaljerede begrundede anmodning til Allerød Kommune af 30. juni 2017 om at ansøge styrelsen om tilpasning af Fingerplanen er vedhæftet til orientering.

Kort opsummeret er det virksomhedens opfattelse at placering af de ansøgte aktiviteter er fornuftige, idet

- * Placeringen er trafikalt velbeliggende i forhold til det overordnede vejnet med kort afstand til Hillerød motorvejen
- * Denne type virksomhed placeres mest hensigtsmæssigt i det åbne land, hvor der er stor afstand til boligområder, hvilket minimerer gener med støj, tung trafik m.v.
- * Placeringen er ideel i området med øvrige erhvervsvirksomheder. Anlægget ønskes placeret i umiddelbar tilknytning til eksisterende råstofgraveområde med tilsvarende aktiviteter med materialoplag, tung trafik m.v. Mod syd findes affaldsanlæg med tilsvarende aktiviteter, mod vest erhvervsområdet Vasingerød. Mod nord findes en vægmandsforening.
- * Placering af produktion af sekundære råstoffer i tilknytning til eksisterende råstoffer er essentiel i forhold til at fremme en bæredygtig udvikling, hvor anvendelsen af sekundære råstoffer som erstatning for primære råstoffer øges.
- * Det er vigtigt at kunne fremstille og udlevere sekundære råstoffer og muldjord i tilknytning til primære råstoffer, da det er de samme kunder, som er aftagere af både primære råstoffer fra råstofgraven og af sekundære råstoffer og muldjord.
- * Bedre udnyttelse af maskiner, da de samme maskiner anvendes til nedknusning og sortering af primære og sekundære råstoffer.

For detaljer om det ansøgte, og foreslåede løsninger på placering af anlæg m.v. af hensyn til området, henvises til den vedhæftede begrundede anmodning til Allerød Kommune.

Virksomheden er fuldt ud indforstået med at underlægge sig vilkår om fjernelse, såfremt ejendommen skal anvendes til transportinfrastruktur eller lignende.

Skulle Erhvervsstyrelsen vælge at fastholde afslag på Allerød Kommunes anmodning anmoder jeg venligst om at modtage kopi af Erhvervsstyrelsens begrundelse for og overvejelser bag afslaget.

Allerød Kommune modtager kopi af dette høringssvar.

Med venlig hilsen / Best regards

Mark Villingshøj Nielsen
Seniorjuridisk rådgiver / Senior Legal Advisor

Railways, Metros, Roads and Airports

COWI

COWI A/S
Company Reg. no.: 4462 3528
Parallellevej 2
2800 Lyngby
Danmark

Direct: +45 56 40 87 69
Phone: +45 56 40 00 00
Mobile: +45 60 86 95 30
Email: mvnn@cowi.com

Sip: mvnn@cowi.com
Website: www.cowi.dk
H30FZNB8HbhtUQgk0X4Aa0448oSsdan2xu86k2AK3UyJy58MKTkZ6XWd83Dq86PaX710bhvf6m0WQbWst8D_in_EHljJgZXEPrGvBXHF-0ZDmaAp_<Njk6ea3aNKdnVhms8PFI46iEumEtmYbyUPHGHPfrftfpgHCkL8ZU>-<www.cowi.com>
6R&i=57e1b682&c=6fwdzBGIMTESJEI4ZqHTRb_UNjNeEdN8rVqE5IOBCH9AZBjXEk3X5YBw9vou9Vn1QqCaB-VVKEr2m_1NXu-u0KqRjZKfj5UXjNnpW1AIZC1_gpWOAMbrgZ0usNH900oUgoms8QP_Elv_T3nZg4bjXvVWHCPmV9prDL6RkjtVbleWR8mOKnaSmCrWfZFNZC-
hkRECDVcYjU-C-BubR-hb8v5QyYb7ml4->

LinkedIn-[www.cowi.com](https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=18w0H75jIOX_wjsl2uyXq10kxKGMF5MfzyQBeBAArshAt-nAKILD.LGHvzzd9-4KeIHZ3CSiCPGcXj26r5b9MnNbsQThpL-IWDDW07eMk54eall18S5477RjNYqs-9BV6BL72fBx4Hf90plJWCo0z9hq-q3H4X4TqjBND0u8kX7IF97m4n-lRnRzB76JZ94ZaAenyYASRUHGRGASWUmuPnaAF2AY06IHkKCTbcS2z1KqzJczVDXGSHBYG3cWAc4auQeyCJR2oA>-<
LDG071aG5gsEHKtXgEsmJD4HmqNQPUDQKHJsscr1xg00hmR0f6VgC54-svzhW4BO7_2yvwEUGOF9KIZVvGuORU-UMefj45dNm9Wx1MOhoXnq4ncV4kEomC5qjQWEhp-PWR0bxxm83yEzoAwEmxmtAboqEWAOKIXy3v0uhZPw3oi-0vFf0Yip04L_ESV00Rv5YDTgQ5LmjJq7L-qZB>-
Twitter-[Print only if necessary](https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=gjwK12q8tbVkuqMikwMenqMrTsh_F925FrvTAEQWqSeQLlmCxBp400Wzz8gPWySjVzJdHISRMAvppns9DduDmZwQgUDHSOM-x1uKj40Z0v6rmmF1mkhsgdIX-v9e05G6kvnUW0lteWr0Y8tJkNkLCS17le0_hBe_Vx5oKrlazBjB-gy0zFBRnSvW_pg4w91omfM2wld9EkMuXx5z0dBflB85a6ZCVU-></p></div><div data-bbox=)

This email including attachments, if any, may contain confidential information and is intended solely for the recipient(s) stated above. If you are not the intended recipient please contact the sender by a reply email and delete this email without producing, distributing or retaining copies hereof.

From: Mark Villingshøj Nielsen
Sent: Thursday, May 03, 2018 3:08 PM
To: 'erst@erst.dk' <erst@erst.dk>>
Cc: 'Jakob Poulsen' <japo@alloed.dk>>; 'kommunen@alloed.dk' <kommunen@alloed.dk>>; amette@bregnebjerggaard.dk <amette@bregnebjerggaard.dk>>; miz@dge.dk <miz@dge.dk>>

Subject: Vedtorende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngby

Erhvervsstyrelsen,

Vedlagt fremsendes brev af d.d. og tilhørende bilag om Regionens tilladelse til indvindning af råstoffer på Birkerødgård.

Materialet fremsendes høfligt til orientering og brug for Erhvervsstyrelsens behandling af Allerød Kommunes anmodning af 18. oktober 2017 om revision af Fingerplanens bestemmelser om grøn kil.

Allerød Kommune modtager kopi (cc).

Med venlig hilsen / Best regards

Mark Villingshøj Nielsen
Juridisk rådgiver / Legal Advisor
Railways, Metros, Roads and Airports

COWI

COWI A/S
Company Reg. no.: 4462 3528
Parallellevej 2
2800 Kongens Lyngby
Danmark

Direct: +45 56 40 87 69
Mobile: +45 60 86 95 30
Phone: +45 56 40 00 00

Email: mvnn@cowi.com
Sip: mvnn@cowi.com
Website: www.cowi.dk
H30FZNB8HbhtUQgk0X4Aa0448oSsdan2xu86k2AK3UyJy58MKTkZ6XWd83Dq86PaX710bhvf6m0WQbWst8D_in_EHljJgZXEPrGvBXHF-0ZDmaAp_<Njk6ea3aNKdnVhms8PFI46iEumEtmYbyUPHGHPfrftfpgHCkL8ZU>-<www.cowi.com>
6R&i=57e1b682&c=6fwdzBGIMTESJEI4ZqHTRb_UNjNeEdN8rVqE5IOBCH9AZBjXEk3X5YBw9vou9Vn1QqCaB-VVKEr2m_1NXu-u0KqRjZKfj5UXjNnpW1AIZC1_gpWOAMbrgZ0usNH900oUgoms8QP_Elv_T3nZg4bjXvVWHCPmV9prDL6RkjtVbleWR8mOKnaSmCrWfZFNZC-
hkRECDVcYjU-C-BubR-hb8v5QyYb7ml4->

LinkedIn-[www.cowi.com](https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=18w0H75jIOX_wjsl2uyXq10kxKGMF5MfzyQBeBAArshAt-nAKILD.LGHvzzd9-4KeIHZ3CSiCPGcXj26r5b9MnNbsQThpL-IWDDW07eMk54eall18S5477RjNYqs-9BV6BL72fBx4Hf90plJWCo0z9hq-q3H4X4TqjBND0u8kX7IF97m4n-lRnRzB76JZ94ZaAenyYASRUHGRGASWUmuPnaAF2AY06IHkKCTbcS2z1KqzJczVDXGSHBYG3cWAc4auQeyCJR2oA>-<
LDG071aG5gsEHKtXgEsmJD4HmqNQPUDQKHJsscr1xg00hmR0f6VgC54-svzhW4BO7_2yvwEUGOF9KIZVvGuORU-UMefj45dNm9Wx1MOhoXnq4ncV4kEomC5qjQWEhp-PWR0bxxm83yEzoAwEmxmtAboqEWAOKIXy3v0uhZPw3oi-0vFf0Yip04L_ESV00Rv5YDTgQ5LmjJq7L-qZB>-
Twitter-[Print only if necessary](https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=gjwK12q8tbVkuqMikwMenqMrTsh_F925FrvTAEQWqSeQLlmCxBp400Wzz8gPWySjVzJdHISRMAvppns9DduDmZwQgUDHSOM-x1uKj40Z0v6rmmF1mkhsgdIX-v9e05G6kvnUW0lteWr0Y8tJkNkLCS17le0_hBe_Vx5oKrlazBjB-gy0zFBRnSvW_pg4w91omfM2wld9EkMuXx5z0dBflB85a6ZCVU-></p></div><div data-bbox=)

This email including attachments, if any, may contain confidential information and is intended solely for the recipient(s) stated above. If you are not the intended recipient please contact the sender by a reply email and delete this email without producing, distributing or retaining copies hereof.

COWI handles personal data as stated in our Privacy Notice=<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=DiVvncm5N5wxCFT91hGbbv8TW-XMHste6JHJoK33uc84sL7uWGiTmwSmmol-Rey0DYAHDkQ7dGxyqYUxbGYEsCjVU00-zx_21Erol1OUInYymml_MDJ83nslWp7XISGPT3pWUVinv47nkG8L3Lkarivhm03yeE_J6Cb7ifaWkKW4E50CYQJjlvvXl8YCPy2V6zPzXBJ3oLe03iifIkWlp6GdqYSAPw6WApLGg>.

COWI handles personal data as stated in our Privacy Notice=<https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1iPQgX-0001mQ-6R&i=57e1b682&c=DiVvncm5N5wxCFT91hGbbv8TW-XMHste6JHJoK33uc84sL7uWGiTmwSmmol-Rey0DYAHDkQ7dGxyqYUxbGYEsCjVU00-zx_21Erol1OUInYymml_MDJ83nslWp7XISGPT3pWUVinv47nkG8L3Lkarivhm03yeE_J6Cb7ifaWkKW4E50CYQJjlvvXl8YCPy2V6zPzXBJ3oLe03iifIkWlp6GdqYSAPw6WApLGg>.

COWI handles personal data as stated in our Privacy Notice=<<https://www.cowi.com/privacy>>.

Til: fingerplanrevision@erst.dk
Cc: erst@erst.dk, japo@alleroed.dk (japo (japo@alleroed.dk)), kommunen@alleroed.dk, annette@bregnebjerggaard.dk, miz@dge.dk (miz (miz@dge.dk)), A095887_Mail@cowi.com (A095887_Mail)
Fra: Mark Villingshøj Nielsen (MVNN@cowi.com)
Titel: FW: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngø
Sendt: 20-03-2019 16:14:12
Bilag: Brev af 3. maj 2018.pdf; Tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer i Birkerødgård Gru....pdf; Anmodning af 18. oktober 2017.pdf; Redegørelse af 30. juni 2017.pdf; Bilag 7 Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.pdf; Bilag 6 Dispensation fra lokalplan 332.pdf; Bilag 5 Tilladelse til indvinding af grundvand i Birkerødgård Grusgrav.pdf; Bilag 4 VVM screening.pdf; Bilag 3 Grave- og efterbehandlingsplan.pdf; Bilag 2 Ansøgt område 1_2000.pdf; Bilag 1 Oversigtskort 1_25000.pdf;

Erhvervsstyrelsen,

På vegne af Kurt Sørensen, ejeren af ovennævnte Birkerødgård, indgives høringsvar vedrørende Erhvervsstyrelsens revision af Fingerplanen, spor 2.

Vi er blevet opmærksomme på, at Erhvervsstyrelsen agter at meddele Allerød Kommune afslag på en foreslået tilpasning af Fingerplanen.

Den foreslåede tilpasning ville muliggøre kommunens planlægning for aktiviteter på Birkerødgård vedrørende nedknusning og genanvendelse af byggeaffald, samt drift af jordhotel. Birkerødgård er beliggende på matr. nr. 26a, Lyngø By, Lyngø, med adresse Kærhøjgårdsvej 48A, 3540 Lyngø.

Fra Birkerødgård indvindes, og vil også i en lang årrække frem, blive indvundet råstoffer. Kopi af råstofindvindingsstilladelse er fremsendt ved mailen nedenfor men vedhæftes også dette høringsvar i kopi.

Virksomheden er naturligvis ærgerlig over situationen og anmoder høfligst Erhvervsstyrelsen om at genoverveje tilpasning af Fingerplanen. Virksomheden er endvidere bekendt med, at Allerød Kommunes byråd den 28. februar 2019 traf beslutning om at fastholde anmodningen om muliggørelse af de beskrevne aktiviteter på Birkerødgård i forbindelse med kommunens samlede høringsvar til Erhvervsstyrelsen om Fingerplanrevisionen.

Virksomhedens detaljerede begrundede anmodning til Allerød Kommune af 30. juni 2017 om at ansøge styrelsen om tilpasning af Fingerplanen er vedhæftet til orientering.

Kort opsummeret er det virksomhedens opfattelse at placering af de ansøgte aktiviteter er fornuftige, idet

- Placeringen er trafikalt velbeliggende i forhold til det overordnede vejnet med kort afstand til Hillerød motorvej
- Denne type virksomhed placeres mest hensigtsmæssigt i det åbne land, hvor der er stor afstand til boligområder, hvilket minimerer gener med støj, tung trafik m.v.
- Placeringen er ideel placering i et område med øvrige erhvervsaktiviteter. Anlægget ønskes placeret i umiddelbar tilknytning til eksisterende råstofgraveområde med tilsvarende aktiviteter med materialeoplag, tung trafik m.v. Mod syd findes affaldsanlæg med tilsvarende aktiviteter, mod vest erhvervsområdet Vassingerød. Mod nord findes en vognmandsforretning.
- Placering af produktion af sekundære råstoffer i tilknytning til eksisterende råstofgrav er essentiel i forhold til at fremme en bæredygtig udvikling, hvor anvendelsen af sekundære råstoffer som erstatning for primære råstoffer øges.
- Det er vigtigt at kunne fremstille og udlevere sekundære råstoffer og muldjord i tilknytning til primære råstoffer, da det er de samme kunder, som er aftagere af både de primære råstoffer fra råstofgraven og af sekundære råstoffer og muldjord.
- Bedre udnyttelse af maskiner, da de samme maskiner anvendes til nedknusning og sortering af primære og sekundære råstoffer.

For detaljer om det ansøgte, og foreslåede løsninger på placering af anlæg m.v. af hensyn til området, henvises til den vedhæftede begrundede anmodning til Allerød Kommune.

Virksomheden er fuldt ud indforstået med at underlægge sig vilkår om fjernelse, såfremt ejendommen skal anvendes til transportinfrastruktur eller lignende.

Skulle Erhvervsstyrelsen vælge at fastholde afslag på Allerød Kommunes anmodning anmoder jeg venligst om at modtage kopi af Erhvervsstyrelsens begrundelse for og overvejelser bag afslaget.

Allerød Kommune modtager kopi af dette høringsvar.

Med venlig hilsen / Best regards

Mark Villingshøj Nielsen

Seniorjuridisk rådgiver / Senior Legal Advisor
Railways, Metros, Roads and Airports

COWI

COWI A/S
Company Reg. no.: 4462 3528
Parallelvej 2
2800 Lyngby
Denmark

Direct: +45 56 40 87 69
Phone: +45 56 40 00 00
Mobile: +45 60 86 95 30
Email: mvnn@cowi.com
Sip: mvnn@cowi.com
Website: www.cowi.dk - www.cowi.com

[LinkedIn](#) [Facebook](#) [Twitter](#)

Print only if necessary

This email including attachments, if any, may contain confidential information and is intended solely for the recipient(s) stated above. If you are not the intended recipient please contact the sender by a reply email and delete this email without producing, distributing or retaining copies hereof.

From: Mark Villingshøj Nielsen

Sent: Thursday, May 03, 2018 3:08 PM

To: 'erst@erst.dk' <erst@erst.dk>

Cc: 'Jakob Poulsen' <japo@alleroed.dk>; 'kommunen@alleroed.dk' <kommunen@alleroed.dk>; annette@bregnebjerggaard.dk; miz (miz@dge.dk) <miz@dge.dk>

Subject: Vedrørende Fingerplan revision, spor 2 - Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lynge

Erhvervsstyrelsen,

Vedlagt fremsendes brev af d.d. og tilhørende bilag om Regionens tilladelse til indvinding af råstoffer på Birkerødgård.

Materialet fremsendes høfligt til orientering og brug for Erhvervsstyrelsens behandling af Allerød Kommunes anmodning af 18. oktober 2017 om revision af Fingerplanens bestemmelser om grøn kile.

Allerød Kommune modtager kopi (cc).

Med venlig hilsen / Best regards

Mark Villingshøj Nielsen

Juridisk rådgiver / Legal Advisor

Railways, Metros, Roads and Airports

COWI

COWI A/S

Company Reg. no.: 4462 3528

Parallevej 2

2800 Kongens Lyngby

Denmark

Direct: +45 56 40 87 69

Mobile: +45 60 86 95 30

Phone: +45 56 40 00 00

Email: mvnn@cowi.com

Sip: mvnn@cowi.com

Website: www.cowi.dk - www.cowi.com

[LinkedIn](#) [Facebook](#) [Twitter](#)

Print only if necessary

This email including attachments, if any, may contain confidential information and is intended solely for the recipient(s) stated above. If you are not the intended recipient please contact the sender by a reply email and delete this email without producing, distributing or retaining copies hereof.

Bilag 3

Ansøgt indvindingsområde

Birkerødgård
Kærhøjgårdsvej 46A
3540 Lyngby

Signaturforklaring

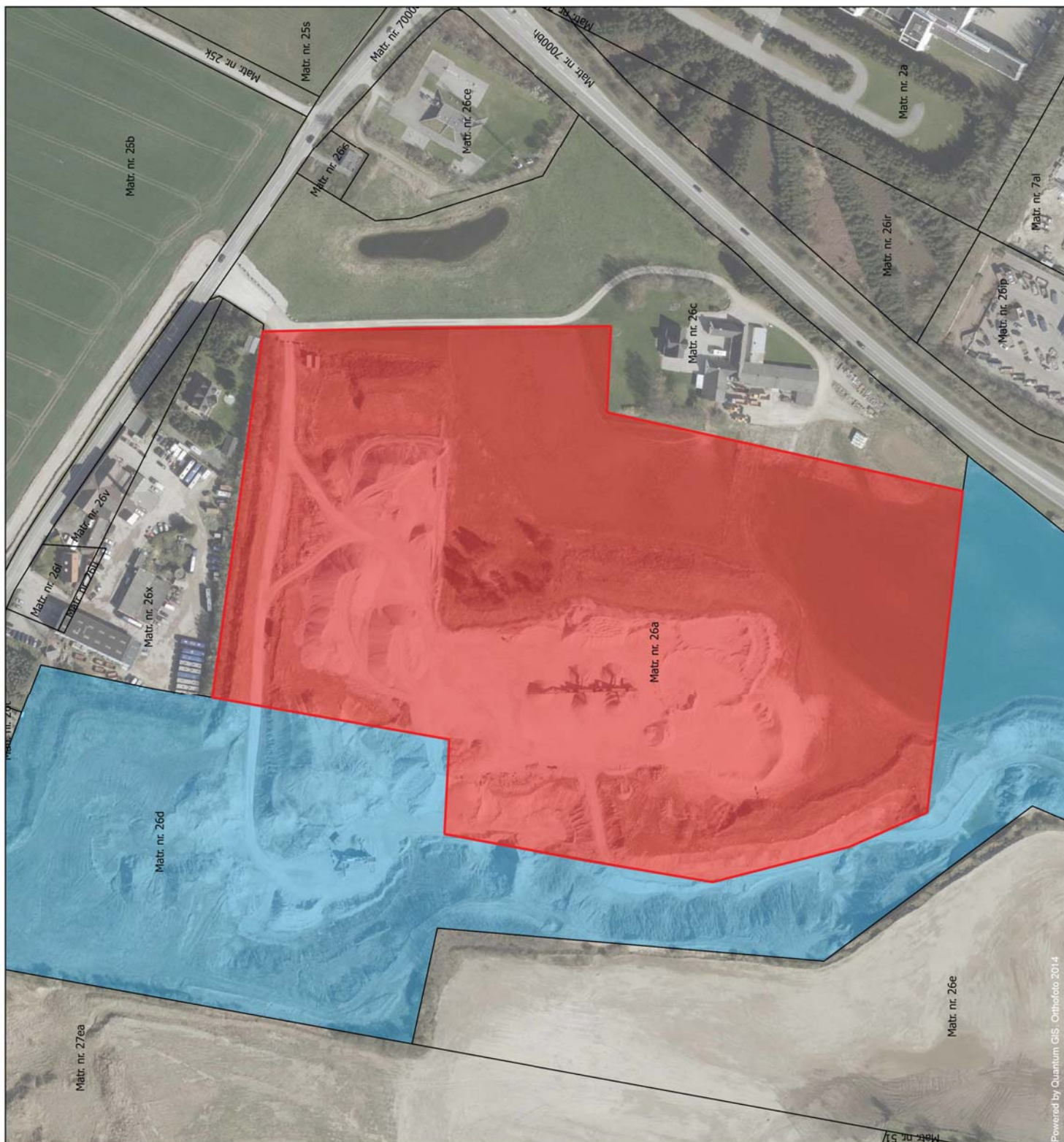
- Matrikelgrænser
Matr. nr. 26a
Andre matrikler
Råstofområder
Udlagt råstofområde
Ansøgt område

1:2.000 (A3) 0 20 40 60 80 100 m

DGE-sagsnr.: 0404435

Udarbejdet af: MIZ

Dato: 13. februar 2015

Bilag 7

Graveplan med graveretninger

Birkerødgård
Kærhøjgårdsvej 46A
3540 Lyngø

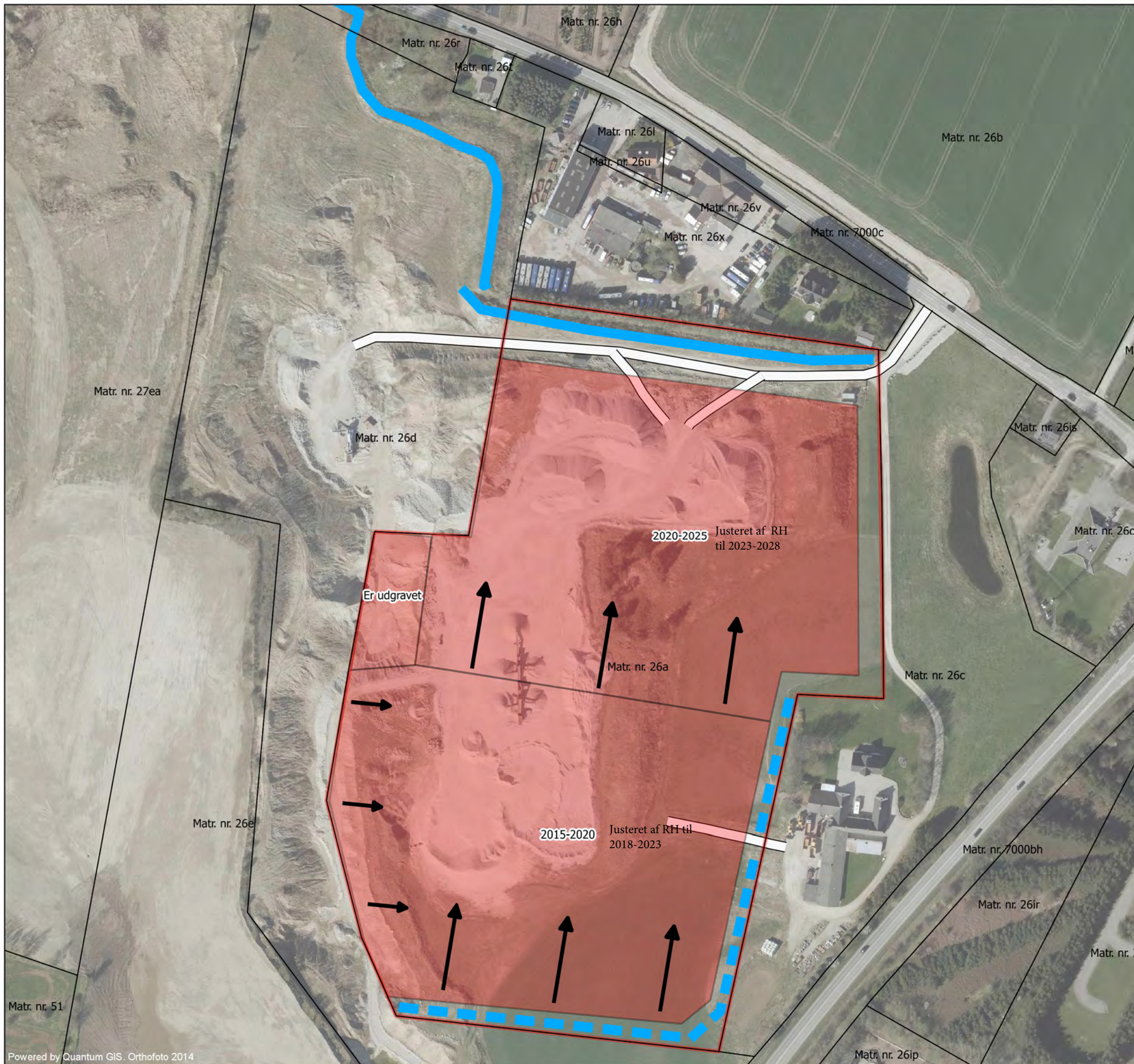
Signaturforklaring

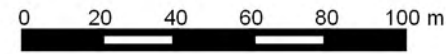
Matrikelgrænser

- Andre matrikler
- Ansøgt område

Andet

- Graveområder
- Adgangsveje
- Eksisterende støjvold
- Planlagt støjvold

1:2.000 (A3)

DGE-sagsnr.: 0404435

Udarbejdet af: MIZ

Dato: 16. februar 2015

Bilag 5

Indvindingsområde - indretning
og drift 2015-2020

Birkerødgård
Kærhøjgårdsvej 46A
3540 Lyngø

Signaturforklaring

Matrikelgrænser

- Andre matrikler
- Ansøgt område

Andet

- Indretning 2015-2020
- Færdiggravet område
- Graveområde 2015-2020
- Adgangsveje
- Eksisterende støjvold
- Planlagt støjvold

1:2.000 (A3) 0 20 40 60 80 100 m

DGE-sagsnr.: 0404435

Udarbejdet af: MIZ

Dato: 18. februar 2015

Bilag 6

Indvindingsområde - indretning
og drift 2020-2025

Birkerødgård
Kærhøjgårdsvej 46A
3540 Lyngø

Signaturforklaring

Matrikelgrænser

- Andre matrikler
- Ansøgt område

Andet

- Indretning 2020-2025
- Færdiggravet område
- Graveområde 2020-2025
- Adgangsveje
- Eksisterende støjvold
- Planlagt støjvold

1:2.000 (A3) 0 20 40 60 80 100 m

DGE-sagsnr.: 0404435

Udarbejdet af: MIZ

Dato: 18. februar 2015

Bilag 8

Foreløbig retableringsplan

Birkerødgård
Kærhøjgårdsvej 46A
3540 Lyngø

Signaturforklaring

Matrikelgrænser

 Matr. nr. 26a

 Andre matrikler

Andet

 Terrænkoter

1:2.000 (A3)

DGE-sagsnr.: 0404435

Udarbejdet af: MIZ

Dato: 18. februar 2015

VVM-screeningskema

VVM Myndighed	Region Hovedstaden
Basis oplysninger om projektet	Tekst
Sagsnavn, sagsummer	Tilladelse til Birkerødgård Grusgrav, Kærhøjgårdsvej 46A, 3540 Lyng. Jour.nr.:08002787
Projekt beskrivelse	<p>DGE Miljø- og Ingeniørfirma A/S har på vegne af Bregnebjerggård v/Kurt Sørensen den 24. april 2015 fremsendt ansøgning om tilladelse til erhvervmæssig indvinding af råstoffer i Birkerødgård Grusgrav beliggende matr. nr. 26a Lyng By, Lyng beliggende Kærhøjgårdsvej 46A i Allerød Kommune. Der er søgt om tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding (sand, sten og grus) i en periode på 10 år. Der ansøges om tilladelse til at indvinde maksimalt 50.000 m³/år sand sten og grus, samt op til 5.000 m³ muld årligt. Den forventede indvinding er på 10.000-15.000 m³ pr. år. Indvindingen vil foregå ned til maksimalt 1 meter over grundvandsspejl, dog aldrig dybere end kote 36,5m DVR 90. Det ansøgte område er beliggende inden for det regionale råstofområde E10 Nymølle i Region Hovedstadens råstofplan 2016.</p> <p>Efter afsluttet indvinding vil arealet blive efterbehandlet til natur og rekreativt område.</p> <p>Det ansøgte projekt har været omfattet af en tidligere råstofindvindingstilladelse, der udløb den 15. maj 2013. Tilladelsen omfattede dele af matr. nr. 26d og 26a Lyng By, Lyng. Endvidere omfattes det aktuelle areal af en landzonetilladelse til oplag og sortering af råstoffer fra grusgraven på Lyngvej 263-265.</p>
Navn og adresse på byherre	Kurt Sørensen, [REDACTED] [REDACTED]
Byherres kontaktperson og telefonnr.	DGE Miljø- og Ingeniørfirma A/S v/Michael Zimmermann Tlf. 61 55 07 43, e-mail: miz@dge.dk
Projektets placering	Matr. nr. 26a Lyng By, Lyng, Ejendomsnummer: 92302 Adresse: Kærhøjgårdsvej 46A, 3540 Lyng
Projektet berører følgende kommuner	Allerød Kommune
Oversigtskort i målestok	Der er sammen med ansøgningsskema om råstofstilladelse fremsendt kortbilag: Bilag 1 i 1:25000
Kortbilag i målestok	Der er sammen med ansøgningsskema fremsendt kortbilag: Bilag 2 i målestok ca. 1:2.000

Forholdet til VVM reglerne	Ikke relevant	Ja	Bør undersøges	Nej	
Er anlægget opført på bilag 1 i bekendtgørelse nr. 448 af 10. maj 2017 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)1)				X	
Er anlægget opført på bilag 1 i bekendtgørelse nr. 448 af 10. maj 2017 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)1)		X			<p><i>Bilag 2, pkt. 2.a - Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning</i></p> <p><i>Bilag 2 pkt. 13.a - Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1).</i></p>
Anlæggets karakteristika:					
1. Arealbehovet i ha:					Ca. 8 ha
2. Er der andre ejere end Bygherre?:				X	
3. Det bebyggede areal i m ² og bygningsmasse i m ³	X				Projektet omfatter ikke bebyggede arealer.
4. Anlæggets maksimale bygningshøjde i m	X				-
5. Anlæggets kapacitet for så vidt angår flow og opbevaring af:					
Råstoffer – type og mængde:					Der er ansøgt om en maksimal indvinding af sand, grus og stenmaterialer på 50.000 m ³ sand sten og grus pr. år samt op til 5000m ³ muld. Den forventede indvinding er på 10.000-15.000 m ³ pr. år.
Mellemprodukter – type og mængde:					
Færdigvarer – type og mængde:					
6. Anlæggets kapacitet for strækingsanlæg:	X				
7. Anlæggets længde for strækingsanlæg:	X				

8. Anlægges behov for råstoffer – type og mængde:					Der er ikke behov for råstoffer i anlægsfasen
I anlægsfasen:	X				Driftsfase: Forventet forbrug af dieselolie ca. 20.000 liter pr. år
I driftsfasen:	X				
9. Behov for vand – kvalitet og mængde:					Anlægsfase: Der er ikke behov for vand i anlægsfasen
I anlægsfasen:					Driftsfase: Op til 1.000 m ³ råvand pr. år til reducere af støvgener.
I driftsfasen:					Allerød Kommune har d. 2. maj 2016 meddelt tilladelse efter vandforsyningsloven til indvinding af grundvand og støvbekæmpelse i forbindelse med råstofindvindingen.
10. Forudsætter anlægget etablering af yderligere vandforsyningskapacitet:				X	Ansøger har oplyst, at der ikke skal etableres yderligere vandforsyningskapacitet i forbindelse med projektet.
11. Affaldstype og mængder, som følge af anlægget:					Ansøger har oplyst, at der inden for arealet ikke vil ske håndtering af farligt affald. Der skabes intet andet affald.
Farligt affald:					
Andet affald:					Ansøger har oplyst, at der inden for arealet ikke produceres spildevand.
Spildevand:					
12. Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger:				X	-
13. Overskrides de vejledende grænseværdier for støj:				X	Det vurderes, at de vejledende grænseværdier for støj i udgangspunktet vil blive overholdt. Hovedparten af aktiviteten vil foregå væsentligt under terræn og i en afstand af over 100m i forhold til de nærmeste boliger på Kærhøjgårdsvej nr. 5, 46, 48 og 52, 3540 Lynges. Ansøger har oplyst, at der efter aftale med ejeren af naboejendommen matr. 26x Lynges By, Lynges vil blive etableret en støjvold langs det nordlige skel og nord for adgangsvejen. Herved dæmpes støjen fra de anvendte maskiner effektivt, og samtidig undgås evt. generende lys fra lastbiler og de anvendte maskiner.

					<p>Til afskærmning i forhold til boligen på matr. nr. 26c Lyngby, Lyngby, Nymøllevej 48 samt trafikken på Nymøllevej og ejendommene øst for Nymøllevej påtænkes etableret en støjvold langs en del af det østlige og sydlige skel. Sorterværker placeres på den laveste del af udgravningen, således at støjbidraget herfra minimeres.</p> <p>Der er i tilladelsen stillet vilkår om, at indvinder kan blive pålagt at foretage støjmålinger til kontrol af, om grænseværdier for støj overholdes. Der er tillige stillet vilkår om, at indvinder kan pålægges at iværksætte yderligere tiltag til dæmpning af støjen, såfremt der mod forventning kan konstateres overskridelser af de vejledende støjgrænser</p>
14. Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening:				X	Der vil være et begrænset bidrag til luftforurening fra udstødning fra gravemaskiner og lignende, men bidraget vurderes ikke at være væsentligt.
15. Vil anlægget give anledning til vibrationsgener:				X	Graveaktiviteterne kan potentielt give anledning til mindre vibrationsgener, men de vurderes ikke at være væsentlige. Ansøger har oplyst, at de forventer, at overholde de vejledende grænseværdier for vibrationer.
16. Vil anlægget give anledning til støvgener:				X	Graveaktiviteterne og råstoftransporten kan potentielt give anledning til støvgener.
17. Vil anlægget give anledning til lugtgener:				X	Der vil være et begrænset bidrag fra udstødningen fra gravemaskiner og lign. men bidraget vurderes ikke, at være væsentligt.
18. Vil anlægget give anledning til lysgener:				X	Nej. Ansøgningen omfatter ikke opsætning af lysmaster eller lignende installationer, der kan forårsage lysgener.

<p>19. Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld:</p>				X	<p>Råstofindvinding vurderes generelt ikke at være en risikovirksomhed.</p> <p>Den største risiko for uheld udgøres af risiko for spild af dieselolie samt af uheld med hydraulikslanger på gravemaskiner og sorteringsanlæg. Risikoen for, at sådanne uheld med gravens maskinel forekommer, vurderes at svare til almindelig landbrugsdrift og trafik.</p> <p>Der vil i tilladelsen blive fastsat vilkår om, at der inden tilladelsens ikrafttrædelse foreligger en af råstofmyndigheden godkendt beskrivelse af håndtering af brændstof m.m. samt procedure for håndtering af forurening ved uheld med spild af brændstof og lignende. Med de fastsatte vilkår vurderes risikoen ikke at være væsentlig.</p> <p>Der er søgt om opstilling af 2 stk. godkendte, mobile brændstoftanke a 1500 l.</p>
<p>Anlæggets placering</p>					
<p>20. Forudsætter anlægget ændring af den eksisterende arealanvendelse:</p>		X			<p>Der har tidligere været råstofindvinding på dele af arealet, og det anvendes i dag til oplag og sortering af primære og sekundære råstoffer.</p> <p>Efter afsluttet indvinding vil arealet blive efterbehandlet til natur og rekreativt område.</p> <p>Arealet er udlagt til graveområde (E10) i Råstofplan 2016.</p>
<p>21. Forudsætter anlægget ændring af en eksisterende lokalplan for området:</p>		(X)			<p>Arealet ligger i landzone og er omfattet af Allerød Kommunes lokalplan nr. 332. En lokalplan må ikke stride mod en råstofplan, jf. planlovens (LBK nr. 1529 af 23/11/2015) § 13, stk. 1, nr. 7).</p> <p>Allerød Kommune har den 17. maj 2016 meddelt dispensation fra lokalplan 332 så lokalplanbestemmelserne er forenelige med råstofindvindingsaktiviteten. Dispensationen er meddelt på vilkår af, at der etableres to søer på hver 400-500 m² inden for indvindingsområdet samt to på nabomatriklen, matr. nr. 26e Lynge By, Lynge. Dispensationen forudsætter endvidere, at området efterlades med bløde kurver, der gør det muligt på sigt at etablere stier.</p>

22. Forudsætter anlægget ændring af kommuneplanen:				X	Nej
23. Indebærer anlægget behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over, hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner:				X	Nej
24. Vil anlægget udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets:					
Råstoffer		X			Råstoffer: Der er tale om indvinding af sand, grus og sten som naturligt kun kan indvindes én gang.
Grundvand:				X	<p>Grundvand: Råstofindvindingsområdet er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), der grænser op til Vassingerød Vandværks tidligere udpegede kildepladszone. Da der kun graves over grundvandsspejl, vurderes projektet som udgangspunkt ikke at ville medføre en påvirkning af grundvandsmagasinet.</p> <p>Den potentielle risiko for forurening af grundvandsressourcen udgøres således kun af risikoen for uheld med spild af olie eller brændstof. Denne risiko minimeres gennem vilkår i tilladelsen, jf. pkt. 19. Derudover vil der i vilkårene blive stillet krav om forbud mod gødskning og anvendelse af kemisk ukrudtsbekæmpelse. Råstofindvindingen vurderes derfor på sigt at være en fordel for vandmiljøet.</p> <p>Der er ikke nogen indvindingsboringer i umiddelbar nærhed af området. Nærmeste private indvindingsboringer er ca. 220 meter syd/sydøst for området (DGU nr. 193.1045) og ca. 280 meter nord for området (DGU nr. 193.2047).</p> <p>Det ansøgte indvindingsområde ligger inden for kildepladszone til Vassingerød. Arealet ligger inden for indvindingsoplande til Vassingerød Vandværk og Sønderø Vandværk.</p>
25. Indebærer anlægget en mulig påvirkning af sårbare vådområder:				X	Der ligger en sø inden for det ansøgte område, som ønskes bortgravet i forbindelse med indvindingen. Allerød Kommune har meddelt dispensation til at fjerne søen på vilkår af, at der etableres to nye søer som erstatning, jf. pkt. 30.

26. Er anlægget tænkt placeret inden for kystnærhedszonen:				X	-
27. Forudsætter anlægget rydning af skov:				X	-
28. Vil anlægget være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker:				X	-
29. Tænkes anlægget placeret i Vadehavsområdet:				X	-
30. Kan anlægget påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder. Nationalt:				X	<p>Nationalt: Nærmeste fredede område er matr. 1r Lynges By, Lynges beliggende ca. 600 meter nordvest for det ansøgte areal. Fredningen vedrører Lynges Kirke. Indvindingsaktiviteten vurderes ikke at være i strid med fredningens formål eller at ville medføre negativ påvirkning.</p> <p>Inden for det ansøgte areal findes en ca. 200 m² stor sø, som er registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Ansøger har oplyst, at søen er en lavning i terrænet, som formodentlig er opstået ved tidligere gravning af grus på arealet, og at der står ikke permanent vand på arealet. Ifølge ansøger afvander søen ikke til vandløb eller søer uden for graveområdet. Allerød Kommune har med afgørelse af 25. januar 2016 meddelt dispensation til at bortgrave søen på vilkår af, at der etableres to erstatningsøer på i alt 400-500 m² på den tilstødende matr. nr. 26d Lynges By, Lynges.</p>
Internationalt (Natura 2000):				X	<p>Internationalt: Nærmeste Natura 2000 område er nr. 123 (Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov) beliggende 1,5-2 km syd for indvindingsområdet. På grund af aktivitetens lokale karakter samt afstanden til Natura 2000 området vurderes det, at fortsat indvinding samt arealmæssig udvidelse ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for habitatområdet.</p>

<p>Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV eller danske rødlistearter:</p>		X			<p>Beskyttede og truede arter: Det fremgår af Allerød Kommunes dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 af 25. januar 2016, at der i 2009 er fundet grøn frø, lille vandsalamander samt larver af stor vandsalamander (sidstnævnte er bilag IV art) i den 200 m² store sø, som kun periodevis er vandfyldt. Kommunen vurderer, at tørlægning af søen vil være en alvorlig beskadigelse af yngleområdet. Kommunen stiller krav etablering af to erstatningsbiotoper i området i forbindelse med nedlæggelsen af søen.</p>
<p>31. Kan anlægget påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet:</p> <p>Overfladevandt: Grundvand: Naturområder: Boligområder (støj/lys og Luft):</p>				X	<p>Grundvand: Region Hovedstaden har foretaget forureningsundersøgelser af ejendommen matr. nr. 26x Lyng By, Lyng beliggende umiddelbart nord for indvindingsområdet og konstateret forurening med klorerede opløsningsmidler i grundvandsmagasinet. Da der ifm. det aktuelle projekt alene indvindes råstoffer over grundvandsspejlet, og der ikke er konstateret forurening i de overliggende jordlag vurderes det, at råstofindvindingen ikke vil påvirke eller være påvirket af forureningen.</p> <p>Generelt: Der er herudover ikke generelt kendskab til overskridelser af fastsatte miljøkvalitetsnormer inden for det område, som råstofindvindingen forventes at påvirke.</p>
<p>32. Tænkes anlægget etableret i et tæt befolket område:</p>				X	<p>Det ansøgte område ligger i landzone. Der er ingen boliger inden for indvindingsområdet. Nærmeste boligområde er Lyng By, som ligger ca. 700 meter vest for indvindingsområdet.</p>
<p>33. Kan anlægget påvirke:</p> <p>Historiske og kulturelle landskabstræk: Arkæologiske værdier/landskabstræk:</p>				X X	<p>Der vil ikke ske ændringer i historiske eller kulturelle landskabstræk.</p> <p>Der er ikke registreret fortidsminder på arealet. I tilladelsen vil der imidlertid blive stillet vilkår om, at aktiviteten straks indstilles, hvis der fremkommer fund af jordfaste fortidsminder, samt at dette anmeldes til rigsantikvaren.</p>

Æstetiske og geologiske landskabstræk:		X			Råstofindvinding vil i aktivitetens natur påvirke landskabet og fjerne dele af de æstetiske og geologiske landskabstræk. I dag er der aktiv råstofindvinding i en del af det område, som det ansøgte omfatter, og der er således allerede sket væsentlige ændringer i landskabets udformning. Allerød Kommune er som planmyndighed indforstået med, at området omlægges fra landbrugsareal til natur, og efterbehandlingen vil sikre, at der efterlades et område, hvor der potentielt kan udvikle sig rig natur. Den gældende lokalplan for området stiller krav om etablering af geologiske profiler. Efterbehandlingsplanen vil understøtte, at denne del af lokalplanen kan realiseres, hvis der er egnede lokaliteter efter afsluttet råstofindvinding.
Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning					
34. Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning:				X	Der er tale om en fortsættelse/udvidelse af en allerede eksisterende aktivitet inden for et planområde udlagt til formålet.
35. Er der andre anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)?		X			Allerød Kommune har 22. december 2009 meddelt landzonetilladelse til oplag og sortering af råstoffer indvundet på matr. nr. 26d Lyng By, Lyng. Med afgørelse af 25. april 2013 forlængede Allerød Kommune tilladelsen og ændrede vilkår for tilladelsen således, at der kunne tilkøres råstoffer fra grusgraven på Lyngvej 263-265. Aktiviteterne som følge af landzonetilladelsen kan potentielt bidrage kumulativt til påvirkning af miljøet primært i form af øget trafik til og fra området. Påvirkningen vurderes dog ikke at være væsentlig.
36. Er der andre kumulative forhold?				X	Nej
37. Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal:					Gravearealet er ca. 8 ha. De udgravede råstoffer må forventes at blive kørt til anlægsprojekter i Allerød Kommune og de omkringliggende kommuner. På baggrund heraf vurderes påvirkningen fra trafik relateret til aktiviteten at strække sig over et større område. Øvrige miljøpåvirkninger vurderes at begrænse sig til indvindingsområdet og de nærmeste omgivelser. Påvirkningerne vurderes ikke at være væsentlige.

38. Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen:					Indvindingsaktiviteten vurderes ikke at ville berøre naboerne væsentligt i forhold til den graveaktivitet, der har været i området indtil videre. Det forventes, at ca.5 ejendomme vil blive berørt i mindre omfang af den ansøgte råstofindvinding.
39. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over regionens område: kommunens område				(X) (X)	De miljømæssige påvirkninger vurderes at være af lokal karakter. Dog vil påvirkningen fra trafik til og fra indvindingsområdet i et vist omfang række ud over kommunegrænsen og potentielt regionsgrænsen, det sidste dog i meget begrænset omfang.
40. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande:				X	-
41. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis eller samlet:				X	Der er ingen af miljøpåvirkningerne for så vidt angår trafik, støj, støv, luft, vibrationer, lugt eller lys i forbindelse med råstofindvindingen, som vurderes at ville være væsentlige, hverken enkeltvis eller samlet.
42. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks:				X	De forventelige potentielle miljøpåvirkninger vurderes ikke at være komplekse, men vil primært bestå af støv, støj og trafik inden for et arealmæssigt begrænset område. Påvirkningerne vil blive reguleret i tilladelsens vilkår.
43. Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen:		X			Råstofindvindingen vil med stor sandsynlighed medføre en miljøpåvirkning i form af trafik, støj og støv. Påvirkningen vurderes at være af mindre væsentlig karakter og regulerbar ved fastsættelsen af vilkår i tilladelsen og tilsyn med efterlevelsen af disse.
44. Er påvirkningen af miljøet – Varig: Hyppig:				X X	De primære miljøpåvirkninger som trafik, støj og støv er forbundet med selve aktiviteten og vil ophøre, når indvindingen afsluttes. I tilladelsesperioden og inden for driftstiderne vil der kunne være en hyppig men ikke væsentlig miljøpåvirkning.

Reversibel:				(X)	Landsskabspåvirkningen som følge af råstofindvindingen er irreversibel. Øvrige påvirkninger vurderes i udgangspunktet at være reversible og at ville ophøre, når indvindingen afsluttes.
Konklusion					
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det anmeldte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der er VVM-pligtigt:				X	<p>På baggrund af ovenstående gennemgang vurderes det, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af grundvand, overfladevand eller naboer, idet der med tilladelsens vilkår vil blive taget højde for evt. påvirkninger.</p> <p>Landskab, geologi og natur vil i nogen grad påvirkes, men da området allerede er kraftigt påvirket af råstofindvinding, og der er taget højde for denne påvirkning ved udlæg af graveområde E10 i Råstofplan 2016 vurderes det ansøgte ikke at være omfattet af VVM-pligt.</p>

Dato: 1. feb 2018

Sagsbehandler: Jonas Prehn/Birgitte Meidahl Petersen

Kurt Sørensen ApS
Slangerupvej 31
3540 Lyngø
(sendt til: annette@bregnebjerggaard.dk)

Tilladelse til indvinding af grundvand til støvbekæmpelse ved råstofindvinding på matr.nr. 26 a, Lyngø By, Lyngø

Kortbilag 1. Råstofområde 'Birkerødgård' med markering af matr.nr. 26 a Lyngø By, Lyngø og de nærmeste indvindingsboringer.

Allerød Kommune

Natur og Miljø

Bjarkesvej 2, 3450 Allerød
Tlf: 48 100 100
E-Mail: kommunen@alleroed.dk
www.alleroed.dk

Dato: 2. maj 2016

Sagsnr. 15/6626

Sagsbehandler:
BISK@alleroed.dk

Direkte telefon:
48 100 132

Indholdsfortegnelse

1. Afgørelse	3
2. Vilkår for tilladelsen	3
3. Sagens behandling	4
4. Vurdering af vandindvindingens påvirkning af omgivelserne	6
5. Vilkår som rækker ud over afslutning af efterbehandlingen	12
6. Grundlag for afgørelsen	12
7. Generelle vilkår fastsat i indvindingstilladelsen mv.	13
8. Lov og regelgrundlag	14
9. Høring	14
10. Klagevejledning og tidsfrister	15
11. Gebyr på klager til Miljø- og Naturklagenævnet	16
12. Referencer	16

1. Afgørelse

Allerød Kommune meddeler hermed:

- Tilladelse til at indvinde 2000 m³ grundvand pr. år fra en frigravet pumpeump til støvbekæmpelse og vask af råstoffer ved råstofgraven ved Birkerødgård.

Afgørelsen er truffet i medfør af Vandforsyningslovens¹ § 20 og Miljøbeskyttelseslovens² § 22. Begrundelsen for afgørelsen, samt oplysning om aktindsigt og klagevejledning fremgår af dokumentet. Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår.

2. Vilkår for tilladelsen

- Indvindingens formål er udsprinkling af vand på råstofgravens veje til minimering af støvgener på vejarealer, dels adgangsveje til Birkerødgård og adgangsvejene til indvindingsområderne på Lyngevej 263 og 265.
- Anlægget består af en frigravet pumpeump beliggende på matr. nr. 26 d, Lyng By, Lyng som flyttes til matr. nr. 26 a, Lyng By, Lyng (samme matrikel som råstofindvindingen). Matriklens placering er afmærket på kortbilag 1.
- I det tilfælde at råstofindvinder ønsker at flytte placeringen af pumpeump skal Allerød Kommune underrettes om de konkrete ændringer af placeringen af pumpeump senest 14 dage før ændringerne iværksættes.
- Der må højst indvindes en vandmængde på 2000 m³/år med sugepumpe med en maksimal ydelse på 5 m³/t.
- Vandindvindingstilladelsen gives for et tidsrum på 10 år og udløber samtidig med råstofstilladelsen.

¹ Bekendtgørelse af lov nr. 1584 af 10/12/2015 med senere ændringer af lov om vandforsyning m.v. (vandforsyningsloven).

² Lovbekendtgørelse nr. 1317 af 19/11/2015 med senere ændringer af lov om miljøbeskyttelse (miljøbeskyttelsesloven).

- Den årlige oppumpning, regnet fra den 1. januar til den 31. december, skal indberettes til Allerød Kommune via drifttimetæller senest den 1. februar det efterfølgende år. Bestemmelse om målemetoden kan til enhver tid ændres af Allerød Kommune.
- Kurt Sørensen ApS får udført en årlig synkronpejling i nærområdet for at få bekræftet placering af grundvandsspejlet (se afsnit om overvågning s. 5 og afsnit om international naturbeskyttelse s. 8).
- Dieselolie, hydraulikolie og lignende skal opbevares på en måde, således at risikoen for udslip og dermed nedsivning til grundvandet undgås. Ligeledes må der ikke gødes og anvendes insekt- eller ukrudsdræbende midler m.v., der kan forurene grundvandet. Der fastlægges dog ikke et 10 m fredningsbælte omkring pumpeumpen efter Miljøbeskyttelseslovens² § 22, da pumpeumpen løbende vil blive omplaceret i råstofgraven.

3. Sagens behandling

Råstofindvinding

Region Hovedstaden har den 24. april 2015 fra Kurt Sørensen ApS modtaget en ansøgning om råstofindvinding på matr.nr. 26 a, Lyngby, Lyngby **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** til /3//3/. Råstofgraveområdet er benævnt Birkerødgård og det ansøgte areal er på ca. 8 ha og området omfatter bl.a. arealer som tidligere har været omfattet af eksisterende tilladelse gældende indtil 15. maj 2013.

Inden for graveområdet vil indvindingen foregå fra vest mod øst. Der holdes en afstand på 5 m til matrikelgrænsen. Den årlige råstofproduktion forventes at svare til en solgt mængde på maksimalt 50.000 m³.

Muldjord skubbes op i 4 m høje volde, efterhånden som indvindingen rykker frem.

Muldjord sælges eller efterlades i depoter. Oplag af nedknuste genbrugsmaterialer med henblik på udlevering af sekundære råstoffer sammen med de primære råstoffer etableres på ekstern matrikel.

Råstofgravningen forventes udført ned til ca. kote +35,5 for anvendelse af kvartære aflejringer i form af smeltevandssand, -grus og -sten. Da grundvandsspejlet ligger i ca. kote +34 vil råstofindvindingen komme til at foregå ned til ca. 1 m over det primære grundvandsspejl.

Vandmængde

Allerød Kommune har den 27. april 2015 fra Kurt Sørensen ApS modtaget en ansøgning om vandindvinding på matr.nr. 26a, Lynges By, Lynges /5/. Der er ansøgt om en indvinding på op til 2000 m³ pr. år til støvbekæmpelse og vask af råstoffer. Vandforsyning i øvrigt (drikkevand og vand til toiletskylning mv.) vil blive tilført i tank, indtil eventuel offentlig planlagt vandforsyning etableres i området.

Forureningsrisiko

Olie til brug i råstofgraven opbevares i tanke, der står i opsamlingskar i henhold til gældende regler. Der opstilles 2 stk. 1.500 l mobile dieseltanke og 200 l hydraulikolie i en tromle.

Der anvendes eksisterende adgangsvej til den nye del af indvindingsområdet på matr.nr. 26 a, Lynges By, Lynges.

Brændstoftanke er placeret ved de to sorterværker, hvor de placeres væk fra køreveje og yderligere sikres mod påkørsel ved en barriere af sten.

Tankene anvendes ligeledes til tankning af det øvrige materiel. Herudover findes en tank i forbindelse med knuseværket. Denne er en integreret del af kraftværket, som forsyner knuseværket med strøm. Mobile maskiner parkeres som udgangspunkt ved selve gården Birkerødgård.

Overvågning

I forbindelse med den planlagte råstofgravning er det vigtigt at få et nærmere kendskab til niveauet for grundvandsspejlets beliggenhed, variationer og eventuelle lækageforhold mellem det kvartære sandmagasin og det prækvartære kalkmagasin, samt fremadrettet at være i stand til at kunne registrere/måle ændringer i grundvandsspejlet, både de naturlige ændringer (årstidsvariationer) såvel som eventuelle ændringer, der kan være forårsaget af selve gravearbejdet og vandindvindingen.

Allerød Kommune ønsker derfor, at Kurt Sørensen ApS får udført en årlig synkronpejling i nærområdet for at få bekræftet placering af grundvandsspejlet og eventuelle lækageforhold i området. Pejling af grundvandsspejlet i nærområdet kan desuden være med til at belyse og bekræfte eksisterende viden om lokale påvirkninger af grundvandsspejlet og strømningsforholdene uden for råstofområdet. Allerød Kommune foreslår derfor, at der udføres årlige pejlinger i følgende borer DGU: 193.113; 193.974 og 193.461.

Vurdering af virkningerne på miljøet (VVM)

I forbindelse med den eksisterende råstofftilladelse dateret den 22. april 2004 er der foretaget en screening i henhold til bekendtgørelse om vurderinger af virkninger på miljøet.

Region Hovedstaden har i forbindelse med ansøgningen om forlængelse af tilladelsen foretaget en opdateret VVM – screening **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** I den opdaterede VVM-screening vurderes det, at justeringen af tilladelsen kun medfører en relativt lille ændring i påvirkning af miljøet og at påvirkningen ikke må antages at være væsentlig. I

vandindvindingstilladelsen er der fastsat en række vilkår, der regulerer de miljø- og naturmæssige forhold i forbindelse med råstofgravningen og modvirker påvirkning fra vandindvindingen.

Resultatet af denne VVM - screening er, at det vurderes, at justeringen af den eksisterende vandindvindingstilladelse ikke vil medføre væsentlige indvirkninger på miljøet på grund af dets art, dimensioner og placering. Begrundelsen er blandt andet følgende:

Vandindvindingstilladelsen omhandler en relativ lille ændring af en eksisterende tilladelse, der foregår på et areal af samme størrelse og med samme indvindingsmængde som i den eksisterende tilladelse.

Hydrologiske beregninger vha. Allerød Kommunemodul /6/ viser dog maksimalt ca. 6-14 cm sænkninger i grundvandsspejlet med en vandindvinding (2000 m³/år hen over sommerperioden) på matr.nr. 26 a, Lyngby, Lyngby. De hydrologiske beregninger viser desuden at der ca. 350 meter fra pumpeumpen ikke ses nogen sænkninger af grundvandsspejlet.

Vandindvindingsperioden forlænges med de 10 år, som er normalt for at sikre, at Råstofindvinder har mulighed for at indgå kontraktlige forpligtelser med modtagere af råstoffer. En del af arealet har en anden placering end det tidligere graveareal (se kortbilag 1), men det er ikke væsentlig tættere på naboejendomme. På matr. nr. 26 a, Lyngby, Lyngby er registreret et § 3 areal (sø), som vurderes at være en lavning i terrænet, som er dannet ved tidligere gravning på arealet (gravesø). Søen er således omfattet af naturbeskyttelsesloven³, hvilket betyder at der ikke må ske tilstandsændringer i søen. Der er fra kommunen udarbejdet en § 3 dispensation til nedlægning af søen og med krav om etablering af erstatningsbiotoper. Afgørelsen havde klagefrist den 24. februar 2016. Krav om, at erstatningsbiotoper skal være anlagt inden der gives tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 26 a er oplyst Region Hovedstaden.

Kommenterede [BS1]: Giver det nogen mening? Forstår ikke denne sætning.... Evt. slet.

4. Vurdering af vandindvindingens påvirkning af omgivelserne

I Vandplanerne /8/ er der angivet en maksimal indvindingsprocent på 35 % af grundvandsdannelsen for hvert enkelt opland. I deloplandene (Havelse Å og Mølleåen) er indvindingsprocenten for de terrænnære og regionale grundvandsforekomster hhv. ca. 3 % for Havelse Å i Vandplan 'Isefjord og Roskilde Fjord' og ca. 7 % for Mølleåen i Vandplan 'Øresund'. Det vurderes hermed, at den maksimale indvindingsprocent ikke overstiges lokalt ved råstofgraven 'Birkerødgård', da der inden for dette areal kun finder en begrænset vandindvinding sted i de terrænnære og regionale grundvandsforekomster.

³ Bekendtgørelse af lov nr. 1578 af 08/12/2015 om naturbeskyttelse (naturbeskyttelsesloven)

Øvrige indvindinger i området

Området, hvor vandindvindingen finder sted er udlagt som graveområde i Region Hovedstadens Råstofplan 2012. Området ligger centralt i et stort område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og området er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) og indsatsområde (IO), og er dermed vurderet til at være sårbart overfor nitrat.

Nærmeste indvinding til almen vandforsyning er Vassingerød Vandværk, som indvinder fra kvartære sandmagasiner fra indvindingsboringerne DGU: 193.1045 og 193.1231. Boringerne ligger hhv. 220 meter og 290 meter sydøst for råstofområdet på matr.nr. 26 a, Lynges By, Lynges.

Indvindingsoplandet for Vassingerød Vandværk ligger nedstrøms råstofgraveområdet, men beregninger fra Allerød Kommunemodell indikerer ikke en påvirkning af indvindingsbetingelser for Vassingerød Vandværk ved en vandindvinding til råstofgravningen på matr.nr. 26 a, Lynges By, Lynges.

Indvindingsoplandet til Bogøgård Kildeplads (Søndersø Vandværk), som indvinder fra Danien kalk under sandmagasinerne, ligger desuden indenfor råstofområdet. Men da der er ca. 6 km fra råstofområdet på matr.nr. 26 a, Lynges By, Lynges, til Bogøgård kildeplads er der ikke nogen indikation på at kildepladsen er påvirket af en indvinding på matr.nr. 26 a, Lynges By, Lynges. Inden for en afstand af 300 m fra det ansøgte areal findes 2 aktive boringer (filtersat i Danien kalk) til erhvervsformål (ikke drikkevandskvalitet) for Brønnum Turistfart.

Der er ikke boliger med egen vandforsyning i nærheden af råstofgraven. Nærmeste ejendom med egen vandforsyning ligger ca. 660 meter (DGU: 193.461) syd for det nye graveareal.

De hydrologiske modelberegninger fra Allerød Kommunemodell har påvist maksimalt ca. 6-14 cm sænkninger af grundvandsspejlet ved en vandindvinding på matr.nr. 26 a, Lynges By, Lynges i sommermånederne (maj til september måned). Det påvirkede område er ca. 200 m omkring råstofområdet og derfor bliver vandløbene i nærområdet til Birkerødgård råstofgrav ikke påvirket ved en vandindvinding fra råstofgraven.

Det vurderes på ovennævnte baggrund, at indvindingsinteresser for grundvand til drikkevandsformål eller andet formål ikke kan blive påvirket af vandindvindingen i råstofgraven.

International naturbeskyttelse

Allerød Kommune må ikke give tilladelser og dispensationer til projekter, der kan skade de internationale naturbeskyttelsesområder, naturtyper der danner grundlag for udpegningen af områderne, beskyttede arter (bilag II-

arter) eller de strengt beskyttede bilag IV-arter. Kommunen skal derfor vurdere den mulige påvirkning i sagsbehandlingen. Følgende vurderinger er under forudsætning af at grundvandstanden sænkes maksimalt 10 cm. Hvis monitoring af grundvandstanden viser at der er sænkning af grundvandstanden ud over 10 cm, vil denne tilladelse skulle tages op til fornyet behandling, i den forbindelse vil der skulle tages stilling til om der er behov for at udarbejde en § 3 dispensation.

Beskyttelsesområde – NATURA 2000

Det udlagte areal til råstofgravning ligger ca. 1,4 km nord for nærmeste Natura 2000 område, Habitatområde 123 'Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov'. Indvindingen finder således sted i stor afstand fra nærmeste Natura 2000 område. Påvirkningen er lokalt i et område, der primært er landbrugsjord. Det vurderes derfor, at projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil kunne påvirke Natura 2000 området væsentligt.

På udpegningsgrundlaget er der følgende arter og naturtyper:

- 1014 Skæv vindelsnegl (Vertigo angustior)
 - 1016 Sump vindelsnegl (Vertigo moulinsiana)
 - 1042 Stor kærguldsmed (Leucorhina pectoralis)
 - 1082 Lys skivevandkalv (Graphoderus bilineatus)
 - 1166 Stor vandsalamander (Triturus cristatus cristatus)
 - 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
 - 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
 - 3160 Brunvandede søer og vandhuller
 - 3260 Vandløb med vandplanter
 - 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
 - 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
 - 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
 - 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
 - 7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
 - 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
 - 7230 Riggær
 - 9110 Bøgeskove på morbund uden kristtorn
 - 9130 Bøgeskove på muldbund
 - 9160 Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
 - 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
 - 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld
- * = prioriteret naturtype

På grund af det ansørgtes afstand til Natura 2000 området samt vurdering af arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget, vurderes der ikke at være risiko for mulig påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder, under forudsætning af, at grundvandstanden ikke sænkes.

Der er således ikke pligt til at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000 området jf. § 6, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 188 af 26/02 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Strengt beskyttede arter

Vandhuller på råstofområdet matrikel nr. 26 a er habitat for stor vandsalamander, der er en strengt beskyttet art – såkaldt Bilag IV art. Stor vandsalamander findes fortrinsvis i næringsfattige, solbeskinnede vandhuller uden fisk. Ved en undersøgelse i 2009 **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** er stor vandsalamander observeret i det beskyttede vandhul midt på matrikel nr. 26 a, Lyngby, Lyngby. Der er desuden observeret larver af stor vandsalamander i en lavning på den sydlige halvdel af matriklen. På baggrund af disse observationer er der udarbejdet en § 3 dispensation med krav om etablering af erstatningsbiotop på matrikel nr. 26 d, Lyngby, Lyngby inden påbegyndelse af råstofindvinding.

På den tilgrænsende matrikel 26 c, Lyngby, Lyngby er der desuden observeret stor vandsalamander og spidssnudet frø (begge bilag IV arter) og her ligger en beskyttet § 3 sø, hvor deres habitatkrav er opfyldt.

Natur

Indenfor det ansøgte graveområde findes der jf. Miljøportalen et areal på ca. 200 m², som er markeret som beskyttet sø (§ 3 areal). § 3 arealet er en lavning i terrænet, og råstofindvinder vurderer at lavningen formodentlig er opstået ved tidligere gravning af grus på arealet (gravesø). Søen afvandes ikke til vandløb eller søer uden for graveområdet.

Råstofindvinder oplyser, at søen ønskes nedlagt i forbindelse med indvinding af råstofferne på det pågældende areal. Kommunen har udarbejdet en § 3 dispensation til nedlæggelse af søen med krav om etablering af erstatningsbiotop inden råstofindvinding påbegyndes.

Der skal etableres en erstatningsbiotop (erstatningssø) i det tidligere råstofindvindingsområde på matrikel 26 d, Lyngby, Lyngby, således at stor vandsalamander fortsat kan yngle i området.

Nærmeste § 3 område udenfor råstofområdet er en beskyttet sø, som er beliggende på matr.nr. 26 c, Lyngby, Lyngby i en afstand af ca. 35 meter øst for indvindingsområdet på matr.nr. 26 a.

Det vurderes på baggrund af modelberegninger i Allerød Kommunemodell, at den nærmeste beskyttede § 3 sø kan blive påvirket af ændringer i vandindvindingen, hvis indvindingstilladelsen (2000 m³/år) udnyttes i sommerperioden (maj til september måned). Den maksimale ændring i grundvandsspejlet ved den nærmeste beskyttede § 3 sø vil være ca. 4-5 cm. Tilsvarende vurderes det, at nærmeste ikke rørlagte vandløb (Lyngby Å, placeret ca. 1000 m nord for råstofområdet) ikke påvirkes af vandindvind-

ingen. Det vil sige at de hydrogeologiske forhold ikke ændres væsentligt i området.

Det vurderes derfor, at vandindvindingen på de eksisterende arealer og det nye areal ikke vil kunne påvirke områder omfattet af Naturbeskyttelseslovens³ § 3 og ikke vil påvirke andre naturarealer i området.

Geologiske forhold

Området omkring råstofområdet præges af et småbakked morænelandskab med randmorænebakker, dødislandskab, issøbakker og store søer primært fra sidste istid, Weichsel. Inden for råstofområdet er området præget af et dødislandskab, som er karakteriseret ved talrige afløbsløse lavninger, der stedvist stadig indeholder småsøer eller lavbund. I dødislandskabet findes endvidere de karakteristiske issøbakker, der typisk hæver sig 10 m over det omgivende terræn. Nord for råstofgraven Birkerødgård er der udpeget flere geologiske interesseområder, som indeholder et karakteristisk udsnit af forskellige landskabstyper og geologiske interessepunkter f.eks. Lynges Grusgrav (Lokalt geologisk interesseområde for information om Terkelskovkalk og om råstofindvinding i Nymølle) og Lynges-Kollerød (Lokalt geologisk interesseområde for moræneflade og fladbakker).

Fra boreoplysninger og geologiske profiler fremgår det, at der i området findes et meget udbredt sandmagasin med kun mellem 5-8 meter lerdække fra terræn. Sandmagasinet har varierende dybde, typisk 30-45 m under terræn.

Udbredelsen af dette sandlag må formodes mindst at svare til det samlede graveområdes udbredelse. Under det kvartære sandlag findes Bryozokalk, som udgør det prækvartære kalkmagasin i området.

Forureningskilder i nærområdet

Umiddelbart i nærområdet til råstofgraven på matr.nr. 26 a, Lynges By, Lynges findes 2 stk. arealer, der jf. Region Hovedstadens oplysninger er kortlagt på vidensniveau 1 og 2 med hhv. kortlægningsnumre 201-00153 (V1) og 201-00083 (V2). Syd for råstofgraven (nedstrøms) ligger der jf. Region Hovedstadens oplysninger flere V2 kortlagte arealer.

Jævnfør de hydrologiske modelberegninger fra Allerød Kommunemodell vil ændringerne af vandindvindingstilladelsen umiddelbart ikke bevirke at strømningsforholdene i grundvandsmagasinerne ændres. Det vurderes dermed at ændringerne i vandindvindingstilladelsen ikke vil påvirke eventuelle forureningsfaner fra V2 kortlagte arealer i nærområdet.

Erstatningsregler

Forudsat at tilladelsens vilkår er overholdt er Kurt Sørensen ApS jf. Vandforsyningslovens¹ § 23, stk. 3 ikke underlagt erstatningspligtig for skader som volder i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. under anlæggets drift.

Der må ikke graves nærmere skel end 3 meter på tredjemands ejendom, det vil sige ejendomme, der ejes af andre end indvinder og de ejere, som Råstofindvinder har indgået kontrakt med.

Den maksimale grave dybde er ca. 10-15 meter under terræn.

Brændstof og olie

Mineralolieprodukter (diesel mv.) må ikke oplagres i underjordiske tanke. Der må kun oplagres mineralolieprodukter i mængder, der er nødvendige i forbindelse med råstofgravningen. I tvivlstilfælde træffer tilsynsmyndigheden i samråd med virksomheden beslutning om størrelsen af oplaget.

Oplag af flydende stoffer (brændstoftanke m.v.) skal anbringes på en sådan måde, at der ikke er risiko for påkørsel. Oplaget skal ligge tilpas langt fra udgravningen, så der ikke er risiko for nedstyrtning i graven. Flydende stoffer, der kan give anledning til jord- eller grundvandsforurening ved lækage eller udslip, skal anbringes på et befæstet og overdækket anlæg med en tæt, oliebestandig overflade (eksempelvis en container).

Reservoiret skal kunne rumme beholdernes volumen.

Vedligeholdelse af mobile maskiner skal foregå uden for råstofgravens område og de tidligere råstofgraves arealer på nabomatriklerne, det vil sige uden for det omgravede areal.

Når der aftappes eller påfyldes flydende stoffer til mobile og stationære maskiner, så skal der anbringes en spildbakke under påfyldningsstudse (opsamlingsbakke) m.v., der effektivt opsamler spild.

Spild af flydende stoffer og affald skal straks opsamles. Hvis spildet medfører jord- eller grundvandsforurening skal forureningen straks fjernes og Allerød Kommune underrettes.

Affald og forurenede jord skal håndteres og emballeres forsvarligt, samt bortskaffes efter Allerød Kommunes anvisning.

Med hensyn til olieaffald til genbrug, skal der søges fritagelse jf. § 56 i affaldsbekendtgørelsen⁴ med mindre olien afleveres efter Allerød Kommunes regulativer eller anvisning.

Ejeren og brugeren har ansvar for, at der ikke – hverken midlertidig eller varigt – henlægges affald under nogen form, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

Kemiske midler

Firmaet må ikke benytte kemiske midler i råstofgraven, f.eks. til at bekæmpe planter, støv mv.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald.

Etablering af oplagspladser

Graven må ikke uden kommunens godkendelse efter planloven⁵ og miljøbeskyttelsesloven² anvendes som oplagsplads, heller ikke for tegl og beton.

Konklusion

Allerød Kommune vurderer, at der kan meddeles om en justering af den eksisterende tilladelse på de vilkår, der er fastsat i den gældende tilladelse og nærværende tilladelse. Justeringen indebærer hovedsagligt, at vandindvindingen flyttes fra matr. nr. 26 d til matr. nr. 26a, begge Lynge By, Lynge.

Indvindingen vurderes at være Natur- og Miljømæssig forsvarlig, og vil ikke påvirke indvindingsinteresser vedrørende grundvand.

5. Vilkår som rækker ud over afslutning af efterbehandlingen

Efter råstofindvindingen vil arealet derfor helt eller delvist være et naturområde og/eller ekstensivt landbrugsareal. Der må dog ikke gødskes eller anvendes pesticider/sprøjtemidler uden Allerød Kommunes skriftlige accept på de efterbehandlede arealer, der ligger indenfor område med særlige drikkevandinteresser.

6. Grundlag for afgørelsen

Der er følgende eksisterende sagsakter tilknyttet vandindvindingstilladelsen på matr. nr. 26 a, Lynge By, Lynge:

- Frederiksborg Amts Vandindvindingstilladelse, dateret den 22. april 2004 til 'Tilladelse til vandindvinding af 2000 m³ grundvand årligt til støvbekæmpelse og vask af råstoffer på ejendommen matr.nr. 26 D m.fl. Lynge by, Lynge, Kærhøjgårdsvej 48, Allerød Kommune'.
- Kurt Sørensen ApS ansøgning om forlængelse af tilladelse til indvinding af grundvand, dateret den 27. april 2015 for 'Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 46A, 3540 Lynge – ansøgning om indvinding af vand til bekæmpelse og vask af råstoffer'.
- Region Hovedstadens brev til Allerød Kommune, dateret den 10. juli 2015 vedr. 'Anmodning om samordning og evt. vilkårsstillelse

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1529 af 23/11/2015 af lov om planlægning.

ifm. ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding i Bregnebjerggård Grusgrav - Kærhøjgårdsvej 46A, 3540 Lyngø.
Herunder Region Hovedstadens VVM- screeningskema for 'Tilladelse til Birkerødgaard grusgrav Kærhøjgårdsvej 46A, 3540, Lyngø'.

- Allerød Kommunes svar på Region Hovedstadens anmodning af samordning, dateret den 18. november 2015 'Birkerødgård: ang. ansøgning om tilladelse til råstofindvinding samt fornyelse af vandindvindingstilladelse'.
- Region Hovedstadens svar på mail af 11. januar 2016 fra Allerød Kommune, 'Birkerødgård: ang. ansøgning om tilladelse til råstofindvinding samt fornyelse af vandindvindingstilladelse', dateret den 18. januar 2016.

7. Generelle vilkår fastsat i indvindingstilladelsen mv.

De ansøgte arealer ligger inden for regionalt råstofgraveområde i Region Hovedstadens Råstofplan 2012. Arealet var også udlagt i Råstofplan 2008. Det nye graveareal ligger inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og området er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) og indsatsområde (IO). Nedenstående er en vurdering af de påvirkninger, som justeringen af gravearealet medfører.

Ændring af vilkår

Allerød Kommune kan fastsætte yderligere vilkår, eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, såfremt det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af vandforsyningslovens formålsbestemmelser. Eventuelle nye vilkår, eller ændringer af eksisterende, vil dog kun blive aktuelle, såfremt der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

Konkurs

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den der driver virksomheden, forpligtet til straks at underrette Allerød Kommune.

8. Lov og regelgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Vandindvindingstilladelsen berører ikke naturområder og forudsætter derfor ikke dispensation efter bekendtgørelse af lov nr. 1578 af 08/12/2015 om naturbeskyttelse (naturbeskyttelsesloven).

I forbindelse med indvinding af råstoffer ønsker råstofindvinder en søen nedlagt. Kommunen har udarbejdet en § 3 dispensation til nedlæggelse af søen med krav om etablering af erstatningsbiotop inden råstofindvinding påbegyndes (se afsnittet om Natur s. 9).

Natura 2000

Projektet er jf. § 7, stk. 10, nr. 1 omfattet af § 6 om vurdering af virkninger på Natura 2000 områder i bekendtgørelse nr. 188 af 26/02/2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Vandforsyningsloven

Tilladelsen til indvinding af grundvand til støvbekæmpelse og vask af råstoffer meddeles i henhold til § 20, stk. 1, nr. 1 i bekendtgørelse af lov nr. 1584 af 10/12/2015 med senere ændringer af lov om vandforsyning m.v. (vandforsyningsloven).

Miljøbeskyttelsesloven

I henhold til § 22, stk. 1, nr. 1 i lovbekendtgørelse nr. 1317 af 19/11/2015 med senere ændringer af lov om miljøbeskyttelse (miljøbeskyttelsesloven) kan kommunalbestyrelsen ikke udlæggelse et beskyttelsesområde omkring vandindvindingsanlægget, når afgørelsen er truffet efter vandforsyningslovens § 20, stk. 1, nr. 1 og 2.

9. Høring

Høringen har omfattet ejer af arealerne og ejerne af beboelsesejendomme i en afstand af ca. 500 m fra det nye graveareal.

- Embedslægeinstitutionen
- Andre udtalelser (øvrige vandværker, naboer, øvrige indvindere, andre kommuner m.fl.)

10. Klagevejledning og tidsfrister

Afgørelser efter Vandforsyningsloven og Miljøbeskyttelsesloven kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøger og enhver, der må antages at have en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald samt interesseorganisationer og myndigheder anført på udsendelseslisten.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, dvs. den 30. juni 2015. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk, typisk med NEM-ID.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. I tilfælde af klage må tilladelsen ikke udnyttes, før sagen er afgjort af Natur- og Miljøklagenævnet, medmindre nævnet bestemmer andet.

Denne afgørelse offentliggøres ved annoncering den 2. juni 2016 på Allerød Kommunes hjemmeside.

Tidsfrist

En eventuel klage over afgørelsen skal være skriftlig og være Allerød Kommune i hænde senest den 30. juni 2016. Klage over afgørelsen skal sendes til Allerød Kommune, Natur & Miljø, Bjarkesvej 2, 3450 Allerød, kommunen@alleroed.dk.

Aktindsigt

Hvis du ønsker at se sagens akter, det vil sige opnå aktindsigt, så skal du rette henvendelse til Allerød Kommune.

Klageberettigede

Alle kan klage over afgørelsen om vandindvinding af grundvand og følgende er klageberettiget:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder

- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

11. Gebyr på klager til Miljø- og Naturklagenævnet

Det er en betingelse for Natur og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at du indbetaler et gebyr, hvis størrelse er oplyst i klageportalen. Nævnet vil efter modtagelsen af klagen sende Dem en opkrævning på gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen af nævnet fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.mnkn.dk.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsens annoncering.

12. Referencer

/1/ Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 46A, 3540 Lyngby - ansøgning om erhvervsmæssig indvinding af råstoffer. Dateret den 24. april 2015.

/2/ Situationsplan: Råstofindvinding ved Lyngbyvej og Birkerødgård, DGE. Dateret den 22. april 2015.

/3/ Region Hovedstadens Ansøgningskema – Til brug for erhvervsmæssig indvinding af råstoffer. Underskrevet af Kurt Sørensen, ansøger den 23. april 2015.

/4/ Region Hovedstadens VVM-screeningskema, UDKAST, Jour.nr.: 08002787, ikke dateret.

- /5/ Birkerødgård, Kærhøjgårdsvej 46A, 3540 Lyngby - ansøgning om indvinding af vand til støvbekæmpelse og vask af råstoffer. Dateret den 27. april 2015.
- /6/ Allerød modelweb – Værktøj til vurdering af påvirkning på grundvand og vandløb. DHI, 2014.
- /7/ Undersøgelser af bilag IV padder og krybdyr i råstofgrave ved Nymølle, Allerød. Vurdering af yngle- og rasteområder. Amphibiologisk rådgivning og planlægning, september 2009.
- /8/ Naturstyrelsens Vandplaner 2010-2015, Isefjord og Roskilde Fjord, Hovedvandopland 2.2 og Øresund, Hovedvandopland 2.3.

Venlig hilsen

Niels Erik von Freiesleben

Birgit Skånvad

Kopi er sendt til følgende:

Kurt Sørensen ApS, Slangerupvej 31, 3540 Lyngby

"DGE Miljø- og Ingeniørfirma A/S" v/ Michael Zimmermann, miz@dge.dk

"Region Hovedstaden", v/ Jens Christian Storgaard raastoffer@regionh.dk

"Embedslægeinstitutionen Region Hovedstaden", seost@sst.dk

"Danmarks Naturfredningsforening – lokal afdeling", alleroed@dn.dk

"Naturstyrelsen", OSJ@nst.dk

"Danmarks Sportsfiskerforbund", post@sportsfiskerforbundet.dk

Bregnebjerggård Grusgrav
v/ Kurt Sørensen
Slangerupvej 31
3450 Lyngø

DISPENSATION

Matr. nr. 26a Lyngø By, Lyngø

Vi har modtaget din ansøgning om dispensation vedrørende efterbehandling af området råstofgraven ved Birkerødgård.

Afgørelse

Ansøgningen om dispensation er behandlet af Allerød Kommunes Teknik- og Planudvalg den 10. maj 2016.

Allerød Kommune meddeler i henhold til planlovens § 19 stk. 1. hermed dispensation fra Lokalplan 332 – Lyngø Natur- og Fritidsområde § 3.14.

Der meddeles dispensation fra Lokalplan 332's § 3.14 angående landskabsformer til formen angivet på bilag 1. Dispensationen meddeles med vilkår om, at:

- der etableres 400-500 m² sø ved punkt 1 på bilag 1.
- der etableres 500 m² sand/grusbunker og 2 søer med et samlet areal på 400-500 m² ved punkt 2 på bilag 1.
- terrænet efterlades med bløde kurver, der gør det muligt på sigt, at etablere stier i området.

Begrundelsen er at det ændrede terræn ikke strider mod lokalplanens formål. Dispensationen med vilkår vil derimod styrke naturindholdet i området.

Sagsredegørelse

Du har søgt Region Hovedstaden om, at få en fornyet gravetilladelse på 10 år til råstofgravning på Birkerødgård, Matr. nr 26a Lyngø By, Lyngø. Region Hovedstaden har bedt Allerød Kommune træffe afgørelser på de områder, hvor Allerød Kommune er myndighed. Afgørelsernes vilkår indarbejdes i den kommende råstofgravetilladelse.

Matriklen er jf. Fingerplanen omfattet af Grøn Kile og Transportkorridoren.

I henhold til Allerød Kommuneplan 2013 er matriklen placeret inden for Økologisk forbindelse.

Endelig er matriklen omfattet af lokalplan 332 - For Lyngø Natur og Fritidsområde. Der er således en række natur- og fritidsinteresser på områder.

Lokalplanen fastlægger, at der kan graves råstoffer i området og at den fremtidige anvendelse er naturområder med mulighed for ekstensivt landbrug.

Allerød Kommune

Forvaltningen Plan og Byg

Bjarkesvej 2
3450 Allerød
Tlf: 48 100 100
kommunen@alleroed.dk
www.alleroed.dk

Åbningstider:
Mandag og tirsdag 10-14
Onsdag lukket
Torsdag 10-18
Fredag 10-12

Dato: 17. maj 2016

Journalnr.: 15/10404

Sagsbehandler: japo

Direkte telefon: 48100327

Af lokalplanens § 3.14 fremgår: "Lokalplanens områder anlægges og udformes i øvrigt med hensyn til landskabsformer, beplantning og vej- og stianlæg i princippet som vist på kortbilag 1 og 2." Kortbilagene viser for matr. nr. 26a og d terrænkoter svarende til det oprindelige terræn.

Ansøgningen om råstofgravning indeholder en efterbehandlingsplan, der efterlader området med svagt hældende skråninger mod midten (bilag 1).

Efter vores møde er der enighed om en mere detaljerede efterbehandlingsforslag.

I området var der tidligere en sø beskyttet i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3, som du har fået dispensation til at nedlægge og anlægge et andet sted. Der er desuden aftalt naturforbedrende tiltag bl.a. til gavn for det EU beskyttede Markfirben.

Lokalplanens formål om at udlægge området til natur- og fritidsareal bliver således styrket med dispensationen og tilhørende vilkår.

Venlig hilsen

Jakob Poulsen
Planlægger

Klagevejledning

Afgørelsen og vilkårene kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, Planlovens § 58, stk. 1, nr. 4.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. lovens § 60, stk. 1.

Klageberettiget er miljøministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, landsdækkende organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inde for arealanvendelsen på betingelse af at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, der dokumenterer dens formål, og repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. planlovens § 59, stk. 1 og 2.

En klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indsendes via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis klagen bliver afvist fordi klagefristen er overskredet, klager ikke er klageberettiget eller Natur- og Miljøklagenævnet ikke har kompetence til at behandle klagen. Gebyret tilbagebetales også, hvis klager får helt eller delvist medhold i klagen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Der findes yderligere information om klageregler, gebyr og Klageportal på www.nmkn.dk.

Ønskes afgørelsen indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra datoen for modtagelsen af afgørelsen, jf. lovens § 62, stk. 1.

Bilag 8

Foreløbig ret

Birkerødgård
Kærhøjgårdsvej 46A
3540 Lyngby

Signaturforklaring

- Matrikelgrænser
- Matr. nr. 26a
- Andre matrikler
- Andet
- Terrænkoter

1:2.000 (A3)

DGE-sagsnr.: 0404

Udarbejdet af: MIZ

Dato: 18. f

Kurt Sørensen APS
Slangerupvej 31
3540 Lyngø

AFGØRELSE

Lovliggørende dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til dræning af sø i råstofgravområde beliggende Kærhøjgårdsvej 46A, 3540 Lyngø, matr. nr. 26a, Lyngø By, Lyngø

I forbindelse med ansøgning om råstofindvinding ansøges der samtidig om lovliggørelse af nedlæggelse af sø på matr. 26a, Lyngø By, Lyngø.

Søen var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3¹, hvilket betyder, at søens tilstand ikke måtte ændres uden tilladelse fra kommunen.

Afgørelse

Der gives hermed en lovliggørende dispensation fra naturbeskyttelsesloven § 3 til dræning af sø beliggende matr. nr. 26a, Lyngø By, Lyngø.

Dispensationen meddeles med hjemmel i naturbeskyttelseslovens § 65² stk. 3 på følgende vilkår:

- Der skal etableres to erstatningssøer (oversigtskort, område 2). Erstatningssøerne skal være etableret inden der gives tilladelse til påbegyndende graveaktiviteter i området (oversigtskort, område 1)
- Det samlede areal af de to nye søer skal være 400 - 500 m², hvor ingen af de to søer må være mindre end 100 m².
- Søerne skal være lavvandede, hvor det dybeste sted skal være 1 – 2 meter dyb.
- Bredzonen skal være jævnt skrående. En optimal hældning i søbunden er et fald på 1 meter over 5 - 10 meter. Hældningen skal være lavest på den nordlige søbred, så der sikres en fladvandet og varm soleksponeret bred.
- Terrænregulering ved etablering af søerne må ikke efterlade unaturlige volde.
- Udlæg af små stenbunker i bunden af søen som skjul for padder og vanddyr.
- Udlæg af sten i nærheden af søen til skjul og overvintring for padder.
- Der må ikke etableres små øer i søen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. september 2009, § 3, Stk. 1. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m², eller af vandløb eller dele af vandløb, der af miljøministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen er udpeget som beskyttede

² Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. september 2009, § 65. Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelserne i § 3, stk. 1-3, og § 18, stk. 1.

Allerød Kommune

Natur og Miljø

Allerød Rådhus
Bjarkesvej 2
3450 Allerød
Tlf: 48 100 100
kommunen@alleroed.dk
www.alleroed.dk

Åbningstider
Mandag-Tirsdag 10-14
Onsdag lukket
Torsdag 10-18
Fredag 10-12

Dato: 25-01-2016

Sagsnr. 15/12883

Dokumentnr. 9

Sagsbehandler:
Margrethe S. Rasmussen

Direkte telefon:
48 100 314

- Der må ikke udsættes ænder eller fisk.
- Der må ikke plantes træer og buske på bredarealet
- Allerød Kommune skal kontaktes inden den endelige udformning af søerne afsluttes.

Beskrivelse af søen og omgivende arealer

Allerød Kommune besigtigede området den 7. september 2015. Besigtigelsen blev foretaget af naturmedarbejdere, Margrethe Rasmussen og Kurt Borella.

Søen er beliggende centralt på matrikel 26a og dermed midt i det ansøgte gravefelt. Nord og vest for søen benyttes arealet til midlertidigt lagerplads til oplag af råstoffer – sten og grus. Syd for søen er overjord fra lagerplads midlertidigt deponeret i en vold. Syd og øst for søen er arealet i øvrigt uudnyttet og fremstår med en høj og tæt urtevegetation siden endelig ophør af markdrift i 2006.

Vest for søen, er anlagt en ca. ½-1 meter høj vold af råstofmaterialer – sten, grus (figur 1). På og omkring volden er en begyndende vækst af bl.a. følfod, slangehoved, taghøgeskæg, gråbynke, skræppe, gederams og vejpileurt. Afstand mellem vold og sø, er ca. 20 meter.

Ved besigtigelsen var søen udtørret (figur 2) og en tydelige afgrænsning mellem sø og øvrige terræn var udvisket fordi søen, søbred og areal mellem træer og vold fremstod tæt tilgroet af kraftige høje stauder, tagrør, siv og urter.

Mellem vold og træer er terrænet tilgroet med en høj tæt vegetation, domineret af canadisk gyldenris, bjerg-rørhvene og stor nælde (figur 3).

Omkring søen vokser birk, gran (plantet), hylde (døde træer og unge træer), canadisk gyldenris, bjerg-rørhvene, stor nælde, gederams, dueurt og mangeløv.

Ved besigtigelsen var søen udtørret, og der var ikke et synligt vandspejl. Naturtypen kunne ikke længere genfindes som sø. Søbunden er domineret af en høj og tæt bestand af lyse-siv og tagrør (figur 4). Der var ingen synlig afgrænsning af søen.

Historiske kort

Der er blevet gennemgået luftfotos fra perioden 1954 til 2015 og lave målebordsblade.

Søen er registreret på de lave målebordsblade og genfindes på luftfoto fra 1954, hvor søen har et areal på ca. 250 m² og ses beliggende midt på agerjord i omdrift. Nord for søen ses begyndende vådområde, som også er registreret på de lave målebordsblade. Vådområdet nord for søen kan ses til og med 1982 hvor området er blevet beplantet med graner.

Luftfotos er gennem 1980'erne, 1990'erne og indtil midten af 00'erne overvejende utydelige og hvor den øgede trævækst i området gør det svært at vurdere søens arealstørrelse.

På luftfoto fra 2006 ses dog et tydeligt vandspejl af søen på mere end 150 m². Samme størrelse ses endvidere på luftfotos 2007-2012 (figur 5).

På luftfoto fra 2013 er vandspejlet i søen forsvundet (figur 6) og lavning og sø fremstår med en ens lysfarvet, brun-sandfarvet, jordbund. Lavningen og søen er blottet for opvækst og der ses regelmæssige 'køre'-spor i bunden af lavningen og søen. Det tyder på at sø og lavning er ryddet for opvækst og døde træer.

På luftfotos fra 2014 og 2015 er det ikke muligt at genfinde et synligt vandspejl i søen.

Ved en gennemgang af luftfotos ses det, at der ikke har været permanent vandspejl i søen siden 2012/2013 og at søens udbredelse har fluktueret mellem 150-250 m².

Vurdering

Allerød Kommune vurderer at søen i perioden 2006-2012 har haft permanent vandspejl >150 m². Søen er desuden indtegnet på de lave målebordsblade og er i 1954 vurderet til at have et vandpejl på omtrent 250 m². I 2009 har konsulentfirmaet Amphi Consult monitoreret området og fundet grøn frø, larver af lille og stor vandsalamander i den pågældende sø. Allerød Kommune vurderer på baggrund af luftfotos og monitoring, at søen har været omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Luftfotos viser endvidere, at vandspejlet er forsvundet i 2013 med tydlige kørespor i lavningen (figur 6). Kommunen vurderer i den forbindelse at søen er blevet nedlagt som følge af køre/graveaktiviteter i området.

Naturbeskyttelseslovens § 3 er en restriktiv lov, der kun dispenseres fra i særlige tilfælde. Allerød Kommune har ikke givet tilladelse til nedlæggelse af søen. På grund af de samfundsmæssige hensyn der er i indvinding af råstoffer, kan det tillades at søen på matr. 26a fjernes, med vilkår om etablering af erstatningsbiotoper inden graveaktiviteter i området påbegyndes. Kommunen vurderer endvidere, at det ikke vil gavne naturmæssigt hvis søen påbydes at blive reetableret på samme sted. Råstofindvinding på matr. 26a forventes at udføres i op til 8 meters dybde og kommende graveaktiviteter vil således påvirke området ved søen i sådan en grad, at søen vil fremstå isoleret med ringe spredningsmuligheder for flora og fauna.

Påvirkning af Natura 2000 områder og bilag IV arter

Før der træffes afgørelse efter Naturbeskyttelseslovens § 3, skal det vurderes, om det ansøgte kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt eller hvis det ansøgte kan ødelægge eller beskadige de plantearter eller yngle- og rasteområder for de dyrearter, som er optaget på Habitatdirektivets bilag IV³.

Nærmeste Natura 2000 område er nr. 139, Øvre Mølledal, Furesø og Frederiksdal Skov og ligger mere end to kilometer fra den nedlagte sø. At søen er blevet nedlagt har ingen indflydelse på Natura 2000 område nr. 139.

I 2009 foretog konsulentfirma AmphiConsult en undersøgelse af bilag IV padde og krybdyr og vurdering af yngle- og rasteområder i råstofgrave ved Nymølle (figur 7). I omtalte sø blev der fundet grøn frø, larver af lille vandsalamander og stor vandsalamander, sidstnævnte en bilag IV art. Tørlægningen af søen anses for at være alvorlig beskadigelse af yngleområdet. Det vurderes imidlertid at søen ikke bør genetableres pga. risiko for isolering. Allerød Kommune stiller krav om etablering af to erstatningsbiotoper i området, som konsekvens af nedlæggelsen af vandhullet uden kommunens tilladelse.

Klagevejledning

De klageberettigede er adressaten, grundejere, relevante offentlige myndigheder, lokale og landsdækkende foreninger og organisationer, som har beskyttelse af

³ henhold til § 7 og 11 i bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

natur og miljø som hovedformål samt enhver, der har væsentlig individuel interesse i sagen med flere, jf. § 86 i naturbeskyttelsesloven.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Afgørelsen meddeles den 26. januar 2016, det betyder at **klagefristen er til og med den 24. februar 2016**. En klage til Natur- og Miljøklagenævnet skal indsendes via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <http://www.nmkn.dk/>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet på 500 kr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Allerød Kommune, Natur og Miljø, Bjarkesvej 2, 3450 Allerød eller på mail til kommunen@alleroed.dk. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Hvis der bliver klaget, har klagen den virkning, at tilladelsen kun må udnyttes, hvis Natur- og Miljøklagenævnet beslutter det.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år jf. naturbeskyttelseslovens § 66⁴.

Hvis sagen ønskes indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder efter modtagelsen af den endelige afgørelse, jf. § 88⁵ i naturbeskyttelsesloven.

Venlig hilsen

Margrethe S. Rasmussen
Natur- og vandløbsmedarbejder

Niels Erik von Freiesleben
Miljøchef

⁴ LBK nr 951 af 3. juli 2013, § 66 Stk. 2. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

⁵ LBK nr 951 af 3. juli 2013, § 88. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der udstedes efter loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Kopi sendes til:

Allerød Jagtforening, allerod@allerodjagt.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dnalleroed-sager@dn.dk
Danmarks Ornitologiske Forening, Kbh. Fredningsudvalg, natur@dof.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk;
lbt@sportsfiskerforbundet.dk; mkh@ka-net.dk
Dansk Botanisk Forening, Fredningsudvalget v/ Per Hartvig, nbu@snm.ku.dk
Dansk Ornitologisk Forening, DOF Allerød, alleroed@dof.dk
Fiskeringen 1970, faciliteter@fiskeringen.dk
Friluftsrådet, nordsjaelland@friluftsradet.dk
Nordsjællands Folkemuseum, eea@museumns.dk
Naturforeningen Naturparkens Venner og Det Grønne Råd v/ Hans Hjordt Hansen,
hans@smed-hjordt.dk
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
Nordsjællands Landboforening, hoejtoftegaard@hotmail.com

 <p>ALLERØD KOMMUNE</p>	<p>Bilag - Mødereferat 19. nov. 2015</p>	<p>Tidspunkt: 24-11-2015 11:05:20 Udskrevet af: Jakob Poulsen Målestoksforhold: 1:4130</p>
--	--	--

Oversigtskort over ansøgt graveområde.

Figur 1. Vold af sten og grus etableret mellem sø og midlertidig lagerplads.

Figur 2. Søbund – tør og uden dyndaflejringer.

Figur 3. Canadisk gyldenris dominerer vegetationen omkring søen.

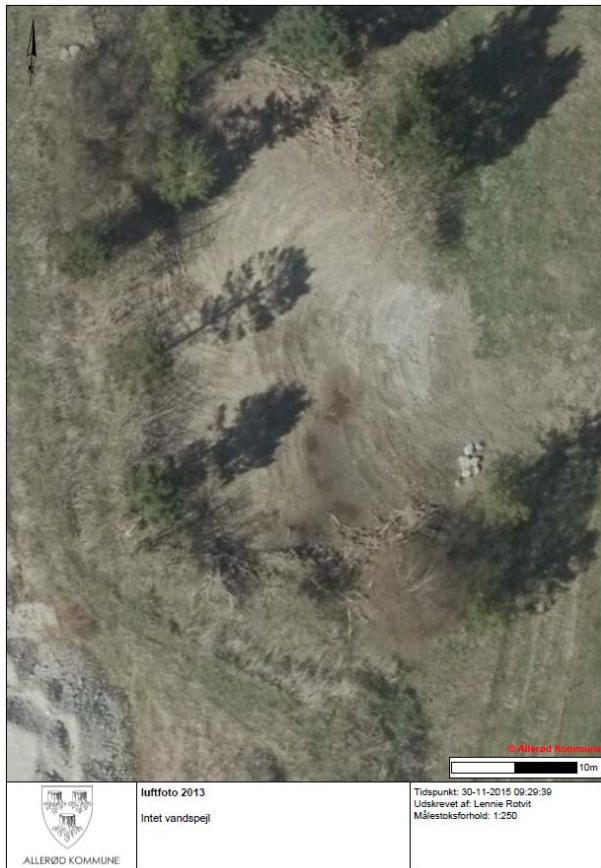

Figur 4. Lysesiv dominerer vegetationen i søbund.

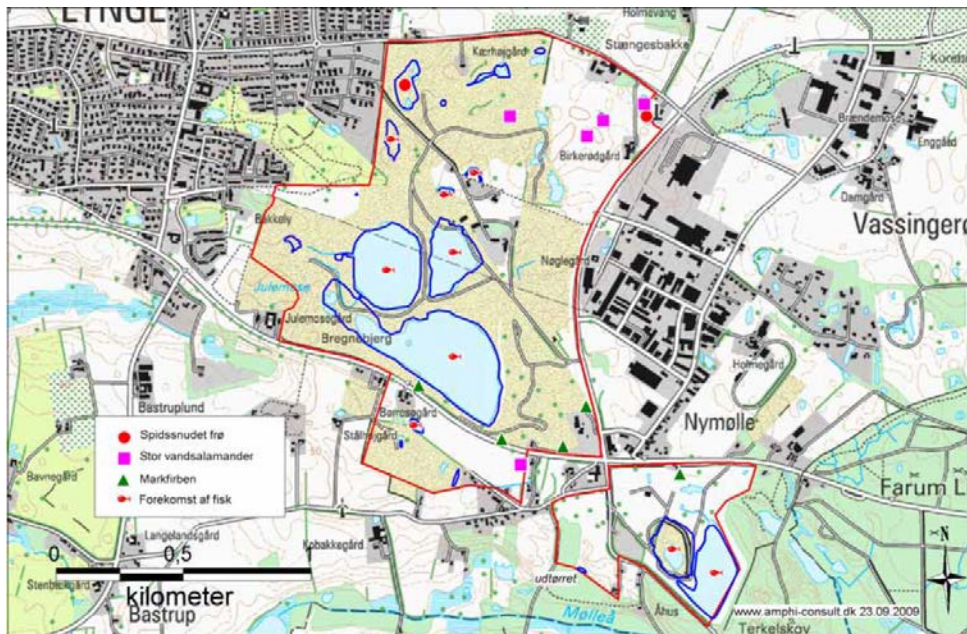

Figur 5. Luftfoto 2012 - vandspejl >100 m2

Figur 6. Luffoto 2013 - Intet vandspejl. Kørespor ses i lavningen.

Figur 7. Oversigtskort over grusgravene ved Nymølle. Amphi Consult rapport 2009.

Allerød Kommune
Bjarkesvej 2
3450 Allerød

30.06.2017
S-0404435
MIZ

Att.: Jakob Poulsen

Fortsættelse og ændring af aktiviteter på anlæg ved Birkerødgård: Etablering af jordhotel samt sortering og nedknusning af bygge- og anlægsaffald

Som aftalt på møde den 19. maj 2017 fremsendes på vegne af Kurt Sørensen ApS en anmodning om ændring af plangrundlaget for del af matrikel 26a, Lyngby, Lyngby, beliggende Kærhøjgårdsvej 48A, 3540 Lyngby, med henblik på at muliggøre en fortsættelse og udvidelse af de nuværende aktiviteter på ejendommen.

De nuværende aktiviteter omfatter indvinding af råstoffer, sortering og nedknusning samt oplag og salg af råstoffer. Aktiviteterne ønskes udvidet til også at omfatte modtagelse og sortering af byggeaffald, nyttiggørelse af byggeaffald ved nedknusning samt modtagelse af jord til fremstilling af muldprodukter.

Allerød Kommune har tidligere meddelt, at en udvidelse af anlægget med de nævnte aktiviteter med jordhotel og forarbejdning af byggeaffald, udover at være i strid med den gældende lokalplan, også strider mod Fingerplanens arealudlæg til de "Ydre grønne kiler".

Allerød Kommune anmodes venligst om at kontakte Erhvervsstyrelsen med henblik på en ændring af Fingerplan 2017 (§ 22, stk. 4) til muliggørelse af de beskrevne aktiviteter.

Kurt Sørensen ApS er opmærksom på, at kommunernes ønsker om ændringer af Fingerplanen skal indsendes til Erhvervsstyrelsen senest den 5. oktober 2017 i det såkaldte "spor 2" om revision af Fingerplan 2013, hvilket der hermed anmodes om.

Herudover anmodes om, at plangrundlaget for arealet ved Birkerødgård ændres, når/hvis Fingerplanen revideres til muliggørelse af det beskrevne.

Kurt Sørensen ApS er indstillet på, at der fastsættes krav til anlægget af hensyn til miljøforhold i forbindelse med miljøvurdering og miljøgodkendelse af anlægget og i en senere lokalplanproces. Kurt Sørensen ApS er endvidere indstillet på, at anlægget vil kunne kræves fjernet ved en eventuel udnyttelse af arealreservationen om en årrække uden at dette medfører omkostninger for hverken Allerød Kommune eller en fremtidig bygherre på arealet.

Baggrund

Kurt Sørensen ApS har i en årrække drevet virksomhed, der indvinder råstoffer ved Birkerødgård. Aktiviteterne omfatter indvinding af råstoffer, sortering og nedknusning samt salg af primære råstoffer. Råstofindvinding, oplag m.v. foregår på matrikel 26d og 26a ved Birkerødgård samt på matrikel 1h og 1g beliggende nord for Kærhøjgårdsvej. På den vestlige del af matrikel 26a findes oplagsplads med sortering og lager af primære råstoffer.

Status for råstofindvindingen på arealerne er, at indvindingen på matr. 1h, 1g og den vestlige del af matr. 26a pågår, mens indvindingen på matr. 26d er afsluttet. Den østlige del af matrikel 26a blev udlagt til råstofområde i forbindelse med Region Hovedstadens Råstofplan 2012 /1/. Virksomheden har ansøgt om tilladelse til at indvinde råstofferne på den østlige del af matrikel 26a og forventer at opnå tilladelse til dette i løbet af 2017. Sagen om råstofindvindingstilladelse er endnu uafsluttet.

Det er hensigten at de tilgængelige råstoffer på arealet indvindes først, hvorefter sorterings- og knuseanlæg etableres på den sydlige del af matrikel 26a på det efterbehandlede areal, som vist på vedlagte situationsplan.

Beskrivelse af aktiviteter

Det ansøgte omfatter fortsættelse og ændring af et permanent anlæg til modtagelse og forarbejdning af byggeaffald, uforurennet jord og have-/parkaffald samt salg af primære og sekundære råstoffer.

Anlægget omfatter i hovedtræk følgende aktiviteter:

- Forarbejdning af primære råstoffer, hovedsagelig fra lokalområdet
- Modtagelse af byggeaffald med henblik på oparbejdning til genbrugsmaterialer eller til deponering på Bregnebjerggård
- Sortering af byggeaffald, herunder frasortering af brændbart m.v. til nyttiggørelse på andre anlæg
- Modtagelse af uforurennet jord til nyttiggørelse
- Modtagelse af have- og parkaffald til neddeling og efterfølgende nyttiggørelse
- Salg af primære og sekundære råstoffer og muldprodukter

Som adgangsvej til anlægget påtænkes anvendt den eksisterende adgangsvej med udkørsel til Kærhøjgårdsvej. Alternativt kan der etableres en ny adgangsvej med udkørsel til Nymøllevej som vist på situationsplanen.

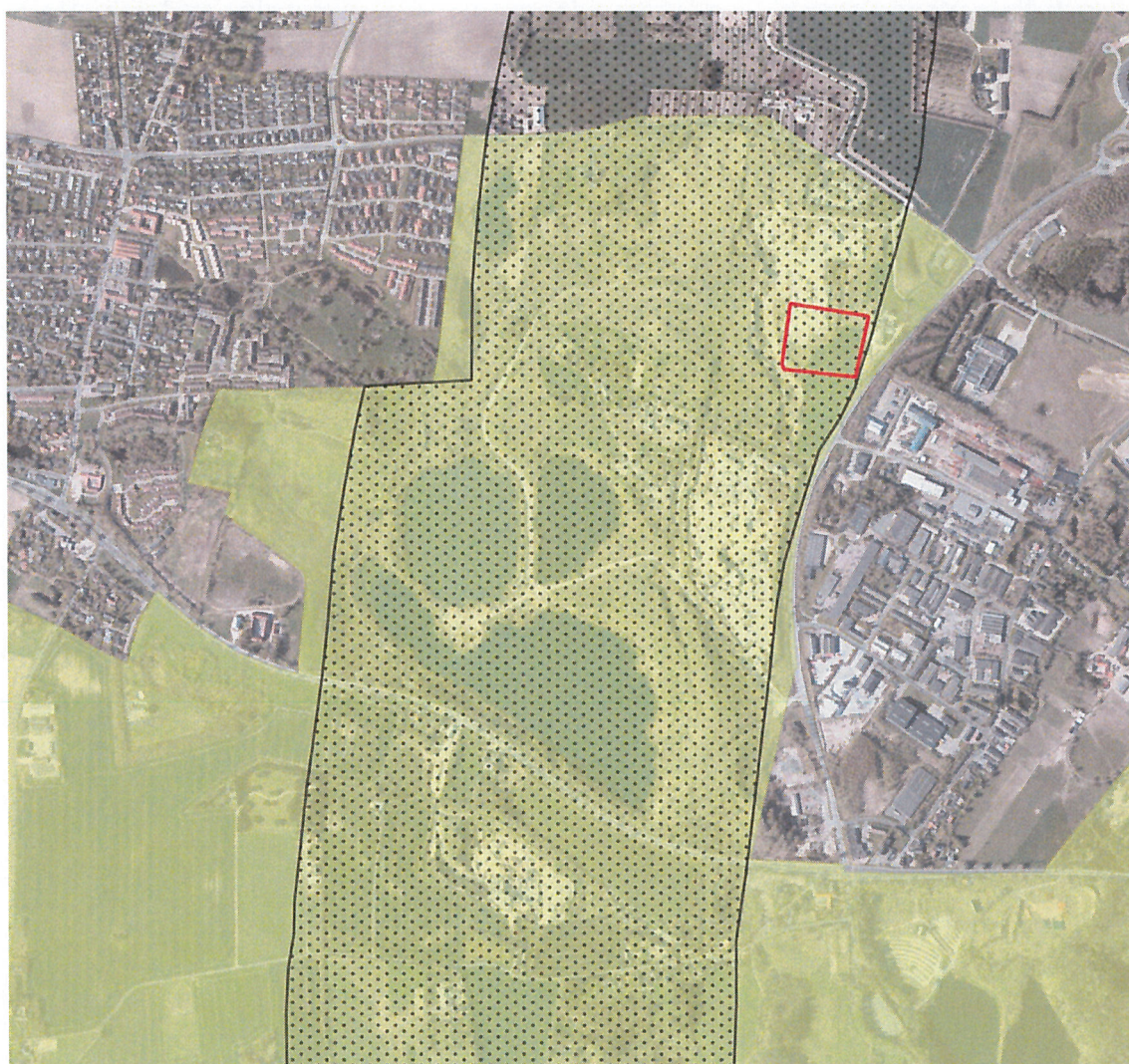
Pladsen omfatter et areal på ca. 27.000 m² inkl. arealer til skrån timer og støjvolde omkring anlægget. Pladsen etableres oven på det færdig udgravede område, efter området er retableret med jord, der er udgravet på indvindingsarealerne. Pladsen etableres med belægning i et niveau, som er under det omkringliggende terræn, forventelig ca. 5 meter lavere end det nuværende terræn. Omkring pladsen etableres jordvolde i ca. 4-5 meters højde som afskærmning mod støj og som generel afskærmning af aktiviteterne på pladsen i forhold til de omkringliggende arealer.

Planmæssige forhold

Arealet er beliggende indenfor et område, der i henhold til Region Hovedstadens råstofplan 2012 /1/ er udlagt til råstofgraveområde. Det er hensigten, at de tilgængelige rå-

stoffer indenfor graveområdet udnyttes forud for etablering af pladsen. Etablering af anlægget vil derfor ikke være en hindring for at udnytte råstofferne på arealet.

Området er beliggende i landzone og indenfor et areal, der i henhold til Fingerplan 2013 /2/ er reserveret som transportkorridor og grøn kile (figur 1). Transportkorridoren er en langsigtet arealreservation, som skal sikre placeringsmuligheder for fremtidige overordnede trafik- og forsyningsanlæg. Kommunerne skal i forbindelse med administration af planloven sikre, at transportkorridorens landzonearealer friholdes for yderligere permanent bebyggelse og anlæg.

Figur 1 Beliggenhed af transportkorridor og grøn kile.

Da arealet er beliggende indenfor hovedstadsområdets grønne struktur som en del af de "Ydre grønne kiler" vil etablering af det påtænkte anlæg kræve en ændring af arealudlægget for de grønne kiler for det aktuelle areal.

Kurt Sørensen ApS er opmærksom på, at der i forbindelse med revisionen af Fingerplanen, ved udstedelse af ny Fingerplan 2017, er foretaget en ændring af Fingerplanen for

en ejendom, beliggende syd for Birkerødgård og med samme planforhold, hvor der drives en virksomhed med aktiviteter, som er tilsvarende de aktiviteter, der anmodes om mulighed for at drive på arealet ved Birkerødgård: Sortering og nedknusning af bygge- og anlægsaffald og jordhotel.

Der henvises til Fingerplan 2017 § 22, stk. 4 med tilhørende kortbilag I, som ændrer den grønne kile, og dermed muliggør drift af de beskrevne aktiviteter.

I forbindelse med den igangværende revision af Fingerplanen anmodes Allerød Kommune derfor om at anmode Erhvervsstyrelsen om, at den på situationsplanen viste del af matrikel 26a udtages af den grønne kile.

Figur 2 Planområde for lokalplan 332.

Arealerne ved Birkerødgård er omfattet af Lokalplan 332 for et natur- og fritidsområde i Lyngø. Lokalplanen har til formål at udlægge et område med råstofgrave til natur- og fritidsområde. Lokalplanen dækker de på figur 2 viste arealer, og omfatter hovedsagelig områder med nuværende og tidligere råstofgrave og deponering. Arealet ved Birkerødgård er beliggende i den nordvestlige del af lokalplanområdet.

Anvendelsesbestemmelserne for arealerne ved Birkerødgård er i lokalplanen beskrevet som et delområde, der er udlagt som "*Naturområde med mulighed for ekstensivt landbrug*". Lokalplanen er udarbejdet i 1993, og beskriver ikke det udlagte råstofgraveområde eller de igangværende råstofgraveaktiviteter med nedknusning, oplag af råstoffer m.v.

Allerød kommune anmodes om, at muliggøre etablering af det ønskede anlæg i forbindelse med en revision af den eksisterende lokalplan eller ved udarbejdelse af ny lokalplan for området, når en ændring af Fingerplanen er gennemført, forudsat at dette sker.

Miljømæssige forhold og naboer

Det påtænkte anlæg er beliggende i OSD område og relativt tæt ved Vassingerød vandværk, og det skal derfor sikres at der ikke forekommer nedsivning af uønskede stoffer fra anlæggets aktiviteter, der kan give anledning til påvirkning af grundvandet. Anlægget vil derfor blive indrettet med tæt belægning og afvanding af overskydende overfladevand til regnvandsledning eller kloak.

Arealet er trafikalt velbeliggende i forhold til det overordnede vejnet, og der er stor afstand til nærmeste boligområde. Mod syd og vest findes Vassingerød erhvervsområde, mod syd findes et anlæg med tilsvarende aktiviteter og mod vest og nord råstofgraveområde, der efter råstofgravningen er afsluttet skal anvendes til naturområde.

Som afskærmning mod støj fra anlæggets aktiviteter vil der i nødvendigt omfang blive etableret støjvolde omkring anlægget, og etableringen af anlægget i et niveau ca. 5 meter under det omkringliggende terræn vil medføre, at miljøpåvirkningerne fra anlæggets aktiviteter forventes at blive yderst begrænsede.

Som indledningsvist beskrevet er Kurt Sørensen ApS indstillet på, at der fastsættes krav til anlæggets etablering til imødegåelse af miljørisici i forbindelse med miljøvurdering og miljøgodkendelse af, samt lokalplanlægning for, anlægget.

Såfremt Allerød Kommune eller Erhvervsstyrelsen har spørgsmål til det fremsendte, står anlæggets ejer Kurt Sørensen og undertegnede til rådighed for et eventuelt møde. Kurt Sørensen kan også kontaktes på telefon 48 18 80 01 og undertegnede på telefon 61 55 07 43.

Med venlig hilsen

Michael Zimmermann
e-mail: miz@dge.dk

Kopi til: Kurt Sørensen, Slangerupvej 31, 3540 Lyngø

Referenceliste:

- /1/ Råstofplan 2012, Region Hovedstaden, Koncern Miljø 2013
- /2/ Fingerplan 2013. Landsplandirektiv for hovedstadsområdet planlægning, Miljøministeriet, Naturstyrelsen 2013
- /3/ Lokalplan 332 Natur- og Fritidsområde i Lyngø, Allerød Kommune 1993

Bilag: Situationsplan

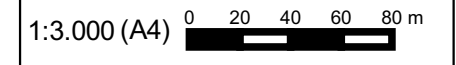

Situationsplan
Nyt affaldsbehandlingsanlæg ved Birkerødgård

Birkerødgård
 Kærhøjgårdsvej 46A
 3540 Lyngby

Signaturforklaring

- Matrikelgrænser
- Matr. nr. 26a
 - Andre matrikler
 - Anlæg
 - Adgangsveje affaldsanlæg
 - Støjvolde affaldsanlæg

DGE-sagsnr.: 0404435
 Udarbejdet af: MIZ
 Dato: 19. Juni 2017

Titel på forslag
Birkerødgård
Forslaget kort * Kort beskrivelse af forslag (maks. 300 tegn)
Det foreslås, at den regionale grønne kile ophæves for matr. 26a Lyng By, Lyng, og der bliver mulighed for, at der etableres en virksomhed til affaldsbehandling. Der tinglyses et fjernelsesvilkår i tilfælde af at transportkorridoren skal udnyttes.
Beskrivelse af forslag * Udførlig beskrivelse af forslag (maks. 3.000 tegn)
Byrådet behandlede 13. oktober 2017 anmodning fra Bregnebjerggård om at få ændret planforholdene for Birkerødgård. Allerød Kommune foreslår på den baggrund, at der på Birkerødgård fremover vil være mulighed for modtagelse, sortering og nedknusning af byggeaffald og andre relaterede aktiviteter. Aktiviteterne er sammenlignelige med aktiviteterne på et affaldsbehandlingsanlæg umiddelbart syd for, som blev tilladt i Fingerplanrevision - spor 1. Birkerødgård er i dag en grusgrav beliggende i transportkorridor og regional grøn kile.
Motivering af forslag * Motivering af forslag med særlig fokus på forslagens potentiale for at bidrage til vækst og udvikling i hovedstadsområdet (maks. 2.000 tegn)
-
Vurdering af forslag i forhold til planlov * Vurdering af forslag i forhold til planlovens § 5 i, stk. 1 samt § 5 j stk. 1 og stk. 3 (maks. 1.000 tegn)
-
Vurdering af forslagens påvirkning af natur og miljø * Vurdering af forslagens påvirkning af natur og miljø, herunder grønne kiler (maks. 1.000 tegn)
-
Supplerende oplysninger Øvrige oplysninger med relevans for forslaget (maks. 1.000 tegn)
-
Bekræftelse af politisk godkendelse * Det bekræftes, at forslag er politisk godkendt i forslagsstillende kommune(r).

- Ja
- Nej

Bilag

Figur 1 Beliggenhed af transportkorridor og grøn kile.

Bregnebjerggård Grusgrav v/Kurt Sørensen

Slangerupvej 31

3540 Lyngby

Journr.: 08002787

Sagsbeh.: Jonas Prehn

KS: Birgitte Meidahl

Dato: 1. feb. 2018.

Tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer i Birkerødgård Grusgrav

Lokalitet	Kærhøjgårdsvej 46A, 3540 Lyngby
Matrikeloplysninger	26a Lyngby By, Lyngby
Virksomhed	Bregnebjerggård Grusgrav v/Kurt Sørensen
CVR-nummer	82903119
Sikkerhedsstillelse	460.000 kr.
Udløbsdato	1 februar 2028

1. Region Hovedstadens afgørelser

1.1 Råstofloven¹

Region Hovedstaden meddeler med hjemmel i råstoflovens § 7, stk. 1 tilladelse til erhvervsmæssig indvinding på årligt maksimalt 5.000 m³ muld og 50.000 m³ sand, grus og sten ned til 1 meter over grundvandsspejlet, tilsvarende kote +36,5 m DVR 90.

Det ansøgte areal er ligger inden for graveområde E10 Birkerødgård. Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10 som beskrevet under afsnit 3.

Indvindingsområdet omfatter hele matr. 26a Lyng By, Lyng og har et areal på ca. 8 ha.

Der fastsættes en sikkerhedsstillelse på 460.000 kr. jf. vilkår 3.5.

1.2 Miljøvurderingsloven²

Råstofindvinding er opført på bilag 2 pkt. 2a i miljøvurderingsloven, og det ansøgte projekt er derfor underlagt lovens krav om screening af projektets virkning på miljøet, jf. kapitel 6.

I henhold til miljøvurderingslovens § 21 har Region Hovedstaden udført en VVM-screening under hensyntagen til kriterierne i lovens bilag 6.

Ved VVM-screeningen er projektets karakteristika, projektets placering, samt karakteren af den potentielle indvirkning på miljøet blevet vurderet.

På baggrund af VVM-screeningen vurderer Region Hovedstaden, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er underlagt krav om miljøvurdering og VVM-tilladelse.

VVM-screeningen fremgår af bilag 4.

1.3 Bilag IV-arter og Natura 2000 områder³

Nærmeste Natura 2000 område er habitatområde nr. 123 (Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov) beliggende ca. 1,2 km syd for indvindingsområdet.

På baggrund af aktivitetens lokale karakter samt afstanden til Natura 2000 området vurderes det, at fortsat indvinding samt arealmæssig udvidelse ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for habitatområdet. Region Hovedstaden vurderer samlet set, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgte anlægs påvirkning af Natura 2000 området.

Der er i 2009 fundet larver af stor vandsalamander i en ca. 200 m² stor sø inden for indvindingsområdet, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (se også pkt. 2.3). Allerød Kommune har meddelt dispensation til at fjerne søen i

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1585 af 10. dec. 2015 af lov om råstoffer med senere ændringer

² Bekendtgørelse nr. 425 af 10. maj 2017 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)1)

³ Bekendtgørelse nr. 188 af 26. februar 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

forbindelse med den ansøgte indvinding på vilkår af, at der etableres to erstatningssøer som levested for bl.a. stor vandsalamander (se bilag 7).

Allerød Kommune har således i sin afgørelse vurderet, at de naturmæssige interesser og hensynet til dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV er varetaget med de vilkår, der er stillet for dispensationen. Region Hovedstaden tilslutter sig Allerød Kommunes vurdering af, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for bilag IV-arter.

2. Allerød Kommunes afgørelser

Allerød Kommune har i forbindelse med samordningspligten, jf. råstoflovens § 8 truffet nedenstående afgørelser efter kommunal lovgivning.

2.1 Vandforsyningsloven⁴

Allerød Kommune har d. 2. maj 2016 meddelt tilladelse efter vandforsyningslovens § 20 til indvinding af grundvand til støvbekæmpelse ved råstofindvinding i Birkerødgård Grusgrav. Afgørelsen er vedlagt som bilag 5. Vilkårene for tilladelsen er medtaget som vilkår 4.1-4.5 i indeværende dokument.

2.2 Planloven⁵

Allerød Kommune har d. 17. maj 2016 meddelt dispensation fra lokalplan 332, som bl.a. omfatter indvindingsområdet. Afgørelsen er vedlagt som bilag 6. Vilkårene for dispensationen er medtaget som vilkår 4.6-4-8 i indeværende dokument.

2.3 Naturbeskyttelsesloven⁶

Allerød Kommune har d. 25. januar 2016 meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til at nedlægge en ca. 200 m² stor sø inden for det ansøgte indvindingsområde. Afgørelsen er vedlagt som bilag 7. Vilkårene for dispensationen er medtaget som vilkår 4.9-4.19 i indeværende dokument.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1199 af 30. september 2013 af lov om vandforsyning m.v. med senere ændringer

⁵ Bekendtgørelse nr. 1529 af 23. nov. 2015 af lov om planlægning med senere ændringer

⁶ Bekendtgørelse nr. 1578 af 8. dec. 2015 af lov om naturbeskyttelse med senere ændringer

3. Vilkår efter råstofloven

Region Hovedstadens tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding meddeles på vilkår som anført nedenfor.

Generelt

- 3.1** Råstofindvindingen skal ske som beskrevet i ansøgningsmateriale fremsendt den 24. april 2015 med de ændringer, der fremgår af senere fremsendte supplerende oplysninger. Indvindingen skal derudover opfylde de vilkår, som er fastsat i indeværende tilladelse.
- 3.2** Indvindingen og efterbehandlingen skal ske i overensstemmelse med en grave- og efterbehandlingsplan, som er godkendt af Region Hovedstaden. En godkendt graveefterbehandlingsplan er vedlagt som bilag 3 til indeværende afgørelse.
- 3.3** Tilladelsen til råstofindvinding er gældende frem til 1. februar 2028. Efterbehandlingen skal være afsluttet senest 12 måneder efter endt råstofindvinding, dvs. senest 1. februar 2029, med mindre der forinden meddeles ny tilladelse til erhvervmæssig råstofindvinding på arealet.
- 3.4** Hvis indvinding i et kalenderår udgør 10% eller mindre af den tilladte årlige indvindingsmængde skal indvinder orientere regionen skriftligt derom. Regionen vil på den baggrund vurdere, om råstofindvindingstilladelsen er blevet udnyttet det pågældende år.

Vilkår for indvindingens påbegyndelse

- 3.5** Der skal inden indvindingen påbegyndes stilles økonomisk sikkerhed overfor råstofmyndigheden til opfyldelse af vilkår om efterbehandling af området. Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset nominel garanti fra pengeinstitut og skal kunne dække råstofmyndighedens udgifter til efterbehandling i tilfælde af en selvhjælpshandling.

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende indtil efterbehandlingen er godkendt af råstofmyndigheden.

Sikkerhedsstillelsens størrelse er fastsat til 460.000 kr.

Beløbet er fastlagt på baggrund af regionens praksis for beregning af sikkerhedsstillelse til efterbehandling ved den aktuelle mængde overjord samt skrænter. Råstofmyndigheden kan kræve sikkerhedsstillelsens størrelse reguleret under hensyn til prisudviklingen og ved eventuelle ændringer i grave- og efterbehandlingsplanen.

- 3.6** Der skal inden indvindingen må påbegyndes foreligge en af råstofmyndigheden godkendt procedure for håndtering af uheld ved spild af brændstof, utætheder i tanke og lignende.

Afstandskrav

- 3.7** Gravetilladelsen omfatter matr. 26a Lynge By, Lynge i Allerød Kommune. Tilladelsens afgrænsning fremgår af bilag 1. Råstofindvinding må kun ske indenfor dette areal.

Bemærkning til vilkår 3.7:

Regionen skal bemærke, at Allerød Kommune i 2014 meddelte tilladelse til aktiviteter som oplag og nedknusning på omkringliggende arealer uden for arealafgrænsningen på bilag 1.

- 3.8** Gravearealets afgrænsning skal være tydeligt markeret for at sikre, at der ikke sker overtrædelse af gravegrænserne. Markeringer må ikke bortgraves eller dækkes med jord.
- 3.9** Det må indvindes råstoffer ned til kote +36,5 m DVR90 dog aldrig dybere end 1 meter over øverst beliggende grundvandsspejl.
- 3.10** Under gravning skal skrænterne have en sådan hældning, at de ikke frembyder fare for udskridning eller nedstyrtning. Skrænter mod bygninger på naboejendomme må aldrig henstå stejlere end anlæg 1:1 (lodret:vandret - notering gælder ved alle anlægsangivelser i indeværende tilladelse).
- 3.11** Udgravning må ikke ske nærmere end 3 meter fra naboskel og må ikke medføre blotlægning af rodnettet eller skade på evt. beplantning i skel.
- 3.12** Der må ikke indvindes råstoffer nærmere end 25 meter fra omkringliggende bygninger.
- 3.13** Der må ikke graves nærmere end 20m fra Energinets gasledning langs Nymøllevej, graveskrænter der grænser op til ledningen skal anlægges med anlæg 1:2. Oplag af muld og overjord må finde sted indtil en afstand på 5 m fra ledningen.

Indretning og drift

- 3.14** Der skal til enhver tid være en kopi af denne råstoftilladelse til stede på lokaliteten, og ansatte i råstofgraven skal være fortrolige med vilkårene.
- 3.15** Normale driftstider for læsning, udlevering, sorteringsanlæg, gravemaskiner og øvrigt mobilt maskinel:
- Mandag til fredag kl. 07:00-17:00 undtagen helligdage
- Normale driftstider for læsning og udlevering:
- Mandag til fredag kl. 06:00-17:00 undtagen helligdage
- 3.16** Ved forudgående orientering og skriftlig godkendelse fra råstofmyndigheden kan der i kortere perioder tillades et eksternt støjbidrag på op til 60 dB(A) mandag til fredag i tidsrummet 7:00-17:00 f.eks. i anlægsfasen, hvor gravemaskinerne i dele af indvindingsområdet arbejder i niveau med den omkringliggende beboelse.
- 3.17** Afvigelser fra driftstiderne angivet i vilkår 3.16 er muligt op til 5 dage om året sammenlagt, såfremt særlige forhold gør sig gældende og kun med godkendelse fra råstofmyndigheden.

Ved udvidet drift skal Region Hovedstaden orienteres skriftligt med redegørelse for formål og omfang. Regionen kan tilbagekalde vilkår 3.17, såfremt det vurderes, at der er sket afvigelser, der ikke kan betragtes som særlige forhold, eller såfremt den udvidede drift vurderes at være uhensigtsmæssig i forhold til omgivelserne.

Støj og vibrationer

- 3.18** Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) ved nærmeste helårsbeboelser må i de nedenfor angivne tidsrum ikke overstige nedenstående, jf. Miljøstyrelsens vejledning⁷:

Mandag til lørdag i tidsrummet	06.00 – 07.00:	40 dB(A)
Mandag til fredag i tidsrummet	07.00 – 18.00:	55 dB(A)
Lørdag i tidsrummet	07:00 –14:00:	55 dB(A)

- 3.19** Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter begrundet anmodning fra råstofmyndigheden. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af råstofmyndigheden.

Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger⁷ om måling af eksternt støj fra virksomheder og skal gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift. Målingerne/beregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

- 3.20** En rapport over resultater og forudsætninger ved måling og/eller beregning af virksomhedens eksterne støjbidrag skal være råstofmyndigheden i hænde senest 6 uger efter råstofmyndigheden har fastsat krav om dokumentation, jf. vilkår 3.19.

Såfremt det ved måling og/eller beregning af virksomhedens eksterne støj dokumenteres, at virksomheden ikke overholder de fastsatte støjvilkår, skal virksomheden samtidig med rapporten gøre rede for, hvilke tiltag virksomheden vil iværksætte med henblik på fremover at overholde de fastsatte støjvilkår.

- 3.21** Der må ikke i forbindelse med indvindingen etableres støjvolde og lignende, som er højere end 4 meter over terræn og 10 meter i bredde uden tilladelse fra råstofmyndigheden.

- 3.22** Drift af virksomheden må ikke medføre, at Miljøstyrelsens grænseværdi for mærkbare vibrationer i boliger på 75 dB, målt som KB-vægtet accelerationsniveau (Law) indendørs i berørte bygninger, overskrides.

- 3.23** Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre vibrationsmålinger efter begrundet anmodning fra råstofmyndigheden. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af råstofmyndigheden. Vibrationsmålinger skal udføres som angivet i de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen og skal gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift. Målingerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

- 3.24** En rapport over resultater og forudsætninger ved måling af virksomhedens vibrationer i det eksterne miljø skal være råstofmyndigheden i hænde senest 6 uger efter råstofmyndigheden har fastsat krav om dokumentation jf. vilkår 3.23.

- 3.25** Såfremt det ved måling af virksomhedens vibrationer i det eksterne miljø kan dokumenteres, at grænseværdien på 75 dB overskrides, skal virksomheden gøre

⁷ Eksternt støj fra virksomheder nr. 5/1984, Miljøstyrelsen, november 1984.

rede for hvilke tiltag virksomheden vil iværksætte med henblik på fremover, at kunne overholde de fastsatte grænseværdier. Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne overholde

Støv

- 3.26** Virksomhedens drift må ikke give anledning til væsentlige støvgener. Således skal der træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne køreveje, materialelagre og produktionsanlæg. Støvende oplag skal placeres hensigtsmæssigt i forhold til boliger og fremherskende vindretninger.
- 3.27** I perioder, hvor støvproblemer kan forekomme, skal interne køreveje og materialelagre vandes for at minimere støvgener på nærliggende ejendomme. Der må ikke benyttes kemiske støvdæmpende midler.

Affald

- 3.28** Virksomhedens affald skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende affaldsregulativer i Allerød Kommune.

Tanke og materiel

- 3.29** Tankning af mobilt maskinel og påfyldning af brændstoftanke skal foregå på impermeabelt underlag, som er modstandsdygtigt overfor olieprodukter. Det impermeable underlag skal være indrettet således, at spildte væsker ikke kan udledes direkte til omgivelserne og med kontrolleret afledning af afløbsvand. Dog kan tankning af stationære anlæg i graven ske direkte fra mobil brændstoftank.
- 3.30** Parkering og reparation af mobilt maskinel skal foregå uden for indvindingsområdet på Birkerødgård som angivet i ansøgningsmaterialet. En alternativ løsning skal godkendes af råstofmyndigheden.
- 3.31** For at minimere risiko for evt. spild ved tankning af maskiner skal anvendes fast skal tankning foregå under konstant opsyn og ved automatisk stop ved fuld tank.
- 3.32** Oplag af spildolie og lignende olieprodukter skal ligeledes opbevares uden for indvindingsområdet.
- 3.33** Stationære og mobile brændstoftanke med tilhørende slanger og brændstofstudse, olietromler m.v. skal placeres i aflåselige, lukkede containere med indbygget spildbakke, som skal kunne rumme mindst 100 % af tankens volumen. Tanke skal være typegodkendt efter olietankbekendtgørelsen⁸ eller i henhold til ADR-konventionen.⁹
- 3.34** Alt stationært og rullende materiel skal mindst en gang om året inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres.
- 3.35** Antal og type af materiel og tanke skal være som beskrevet i ansøgningsmaterialet af 24. april 2015.
- 1 dumper
 - 2 gravemaskiner
 - 1 dozer
 - 2 sorteringsanlæg
 - 1 knuseanlæg
 - 2 stk. mobile brændstoftanke á 1500 l

⁸ Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

⁹ Europæisk Konvention om International Transport af Farligt Gods ad Vej (ADR) gældende fra 1. januar 2015.

Væsentlige ændringer kan kun ske efter skriftlig godkendelse fra Region Hovedstaden som råstofmyndighed.

- 3.36** Materiel, som ikke indgår i driften af den pågældende råstofgrav, må ikke opbevares inden for graveområdet med mindre det er omfattet af tilladelse/godkendelse fra anden myndighed. Materiel, som tidligere har indgået i driften af den pågældende råstofgrav men er udtjent eller af anden årsag ikke længere anvendes skal bortskaffes inden for 6 måneder efter, at det er taget ud af drift.
- 3.37** Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier og lignende stoffer, der ikke er beskrevet i ansøgningen, som kan indebære en risiko for forurening af grundvandet.

Modtagelse af materialer udefra

- 3.38** Der må ikke med henvisning til indeværende tilladelse tilføres fremmede råstoffer til sammenblanding med gravens råstoffer.

Bemærkning til vilkår 3:38:

Det skal bemærkes, at Allerød Kommune i 2014 har givet tilladelse, som lovliggør og regulerer tilførsel behandling, oplag og videresalg af råstoffer på lokaliteten.

- 3.39** Der må ikke med henvisning til indeværende tilladelse tilføres udefrakommende råstoffer eller lignende til oplag og direkte videresalg.

Bemærkning til vilkår 3:39:

Det skal bemærkes, at Allerød Kommune i 2014 har givet tilladelse som lovliggør og regulerer tilførsel behandling, oplag og videresalg af råstoffer på lokaliteten.

Efterbehandling

- 3.40** Området skal efterbehandles til natur- og rekreative formål. Efterbehandlingen skal ske i overensstemmelse med en af Region Hovedstaden godkendt efterbehandlingsplan og med Allerød Kommunes dispensation fra gældende lokalplan.
- 3.41** Arealet skal efterbehandles løbende og efterbehandlingen påbegyndes så tidligt, som det er praktisk muligt under hensyn til virksomhedens drift. Efterbehandlingen skal være afsluttet senest 12 måneder efter, at råstofindvindingen er afsluttet.
- 3.42** Overskydende muld og overjord skal lægges i depot og i anvendes i forbindelse med efterbehandling. Der må jf. indeværende tilladelse indvindes og sælges 5.000m³ muld årligt.
- 3.43** Ingen skrånninger må efter udførelse af efterbehandlingen have en hældning stejlere end anlæg 1:2. Skråningsanlæg skal etableres med materialer, der stammer fra indvindingsområdet, og disse må ikke efterbehandles med muld.
- 3.44** Råstofmyndigheden kan kræve dokumentation for f.eks. koter og hældning på skrænter til brug for godkendelse af efterbehandlingen.
- 3.45** Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende samt gravemaskiner, redskaber og skure, der ikke anvendes i efterbehandlingsperioden, skal være fjernet senest et halvt år efter indvindingens ophør.

Undtaget herfra er indretninger og materiel, som indgår i drift af aktiviteter, som er reguleret efter tilladelse/godkendelse fra anden myndighed.

- 3.46 Der må ikke anvendes gødning eller kemiske bekæmpelsesmidler, herunder pesticider på arealet hverken under eller efter afsluttet råstofindvinding og efterbehandling.
- 3.47 Byggeaffald og genbrugsmaterialer brugt til interne køreveje eller lignende må ikke benyttes i efterbehandlingen men skal bortskaffes efter gældende lovgivning.
- 3.48 Der kan etableres ekstensiv græsning på de efterbehandlede arealer. Dyreholdet må maksimalt have en gødningsproduktion svarende til 0,3 DE/ha årligt inkl. evt. tilskuds fodring. Tilskuds fodring må maksimalt udgøre 10 % af den samlede foderration for at sikre, at der netto ikke tilføres mere kvælstof end der fjernes.
- 3.49 Oprydning og efterbehandling kan for brugerens og ejerens regning udføres af råstofmyndigheden, hvis det ikke udføres rettidigt eller på behørig måde, eller såfremt gravningen afbrydes og ikke genoptages inden 3 år, hvorved tilladelsen bortfalder.
- 3.50 Såfremt tilladelsen inddrages i medfør af råstoflovens § 11 indtræder oprydnings- og efterbehandlingsforpligtelserne omgående.
- 3.51 Der må ikke uden dispensation tilføres forurenede eller uforurenede jord til råstofgraven med henblik på deponering, jf. § 52 i jordforureningsloven. Forbuddet gælder både under og efter endt drift.

4. Vilkår efter anden lovgivning

Vandforsyningsloven¹⁰

Allerød Kommune har d. 2. maj 2016 meddelt tilladelse efter vandforsyningslovens § 20 til indvinding af grundvand til støvbekæmpelse ved råstofindvinding i Birkerødgård Grusgrav. Afgørelsen er vedlagt som bilag 5. Tilladelsen er meddelt på følgende vilkår:

- 4.1 Vandindvindingens formål er udsprinkling af vand på råstofgravens veje og materialeoplæg til minimering af støvgener fra vejarealer og materialeoplæg, dels adgangsveje til Birkerødgård og adgangsvejene til indvindingsområderne på Lyngvej 263 og 265.
- 4.2 Anlægget består af en frigravet pumpeump beliggende på matr. 26d Lyng By, Lyng, som flyttes til matr. 26a Lyng By, Lyng (samme matrikel som råstofindvindingen). Matriklens placering er afmærket på kortbilag 1 (til kommunens afgørelse i bilag 5).
- 4.3 I det tilfælde at råstofindvinder ønsker at flytte placeringen af pumpeump, skal Allerød Kommune underrettes om de konkrete ændringer af placeringen af pumpeump senest 14 dage før ændringerne iværksættes.
- 4.4 Der må højst indvindes en vandmængde på 2000 m³/år med sugepumpe med en maksimal ydelse på 5 m³/t.
- 4.5 Vandindvindingstilladelsen gives for et tidsrum på 10 år og udløber samtidig med råstofstilladelsen.

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1199 af 30. september 2013 af lov om vandforsyning m.v. med senere ændringer

Lokalplan - Planloven¹¹

Allerød Kommune har den 17. maj 2016 meddelt dispensation fra lokalplan 332, som omfatter indvindingsområdet. Afgørelsen er vedlagt som bilag 6 til indeværende tilladelse. Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- 4.6** Der etableres 400-500 m² sø ved punkt 1 på bilag 1 (se bilag 6).
- 4.7** Der etableres 500 m² sand-/grusbunker og to søer med et samlet areal på 400-500 m² ved punkt 2 på bilag 1 til vedlagte afgørelse (se bilag 6).
- 4.8** Terrænet efterlades med bløde kurver, der gør det muligt på sigt at etablere stier i området.

Naturbeskyttelsesloven¹²

Allerød Kommune har d. 25. januar 2016 meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til at nedlægge en ca. 200 m² stor sø inden for det ansøgte indvindingsområde. Afgørelsen er vedlagt som bilag 7. Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- 4.9** Der skal etableres to erstatningssøer (oversigtskort, område 2 - se bilag 6). Erstatningssøerne skal være etableret inden der gives tilladelse til påbegyndende graveaktiviteter i området (oversigtskort, område 1 - bilag 7)
- 4.10** Det samlede areal af de to nye søer skal være 400-500 m², hvor ingen af de to søer må være mindre end 100 m².
- 4.11** Søerne skal være lavvandede, hvor det dybeste sted skal være 1-2 meter dyb.
- 4.12** Bredzonen skal være jævnt skrånende. En optimal hældning i søbunden er et fald på 1 meter over 5-10 meter. Hældningen skal være lavest på den nordlige søbred, så der sikres en fladvandet og varm soleksponeret bred.
- 4.13** Terrænregulering ved etablering af søerne må ikke efterlade unaturlige volde.
- 4.14** Udlæg af små stenbunker i bunden af søen som skjul for padder og vanddyr.
- 4.15** Udlæg af sten i nærheden af søen til skjul og overvintring for padder.
- 4.16** Der må ikke etableres små øer i søen.
- 4.17** Der må ikke udsættes ænder eller fisk.
- 4.18** Der må ikke plantes træer og buske på bredarealet.
- 4.19** Allerød Kommune skal kontaktes inden den endelige udformning af søerne afsluttes.

¹¹ Bekendtgørelse nr. 1529 af 23. nov. 2015 af lov om planlægning med senere ændringer

¹² Bekendtgørelse nr. 1578 af 8. dec. 2015 af lov om naturbeskyttelse med senere ændringer

5. Lovgivning

5.1 Råstofloven

Retsgrundlag

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes, før klagefristen er udløbet (pkt. 8.7). Hvis der er indkommet klager, får ansøgeren besked, og gravningen må ikke iværksættes, før der er truffet endelig afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Når afgørelsen er endelig foranlediger Region Hovedstaden, at der på ejendommen tinglyses en deklaration med efterbehandlingsvilkårene. Forbuddet om jordmodtagelse samt forbuddet mod gødskning og sprøjtning af arealerne vil forblive tinglyst på ejendommen

Tinglysningsgebyret skal betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger.

Råstofforretningen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Råstofforretningen kan tilbagekaldes af regionen i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, hvilket er beskrevet i råstofforrets § 11.

Tilsyn og besigtigelse

Region Hovedstaden, fører som råstofforretning tilsyn med indvindingen og kan foretage besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes.

Tilsynsmyndigheden har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette jf. råstofforrets § 32.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Hovedstaden kan som råstofforretning meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist jf. råstofforrets § 33.

Tilsynsmyndigheden kan på ejerens og indvinderens bekostning umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt, hvis et påbud om, at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt jf. råstofforrets § 33.

Ved overtrædelse af vilkårene fastsat i tilladelsen kan der idømmes straf efter råstofforrets § 44.

Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Hovedstaden om arten, mængden og anvendelsen af de råstoffer, der indvindes i hver råstofforretning, jf. § 3 i bekendtgørelse om ansøgning og indberetning om råstofindvinding på landjorden.¹³

Indberetning om boringer

Resultatet af udførelse af boringer på ejendommen skal inden 3 måneder efter udførelsen indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser (GEUS) på særlige skemaer. Inden for samme frist skal resultater af geofysiske

¹³ Bekendtgørelse nr. 788 af 6. juni. 2014 om ansøgning og indberetning om råstofindvinding på landjorden og om Regionsrådets kompetence til at fastsætte vilkår for anmeldte rettigheder

undersøgelser og andre råstofundersøgelser, herunder om råstoffernes kvalitet, indberettes til GEUS, jf. råstoflovens § 28 stk. 1.

Underretning ved konkurs m.v.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift, jf. affalds- og råstofafgiftslovens¹⁴ § 1. Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer skal registreres ved Skat. Region Hovedstaden orienterer som råstofmyndighed Skat ved at fremsende en kopi af tilladelsen.

Yderligere vilkår og ændringer

Råstofmyndigheden kan fastsætte yderligere vilkår, eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, såfremt det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Eventuelle nye vilkår, eller ændringer af eksisterende vilkår, vil dog kun blive aktuelt, såfremt der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

5.2 Artsfredningsbekendtgørelsen¹⁵

Digesvaler er fredet. Digesvalereder må jf. § 6 stk. 5 ikke ødelægges i perioden 1. april til 31. august. Det betyder, at skrænter og skråninger, hvor digesvalerne har etableret reder, ikke må graves indenfor ynglesæsonen fra d. 1. april til d. 31. august.

Region Hovedstaden skal understrege, at øvrige bestemmelser fra artsfredningsbekendtgørelsen tillige kan være relevante for tilrettelæggelsen af råstofindvindingen.

5.3 Museumsloven¹⁶

Bygherre/entreprenør har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumslovens § 25. Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologisk undersøgelse jf. museumslovens § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil eventuelle efterfølgende udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse skulle betales af Kulturministeren jf. museumslovens § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 311 af 1. april 2014 af lov om afgift af affald og råstoffer (affalds- og råstofafgiftsloven)

¹⁵ Bekendtgørelse nr. 867 af 27. juni 2016 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt

¹⁶ Bekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven

Fund af arkæologiske eller naturhistoriske genstande

Hvis der i forbindelse med råstofindvindingen fremkommer arkæologiske fund eller usædvanlige naturhistoriske genstande, skal indvindingen omgående standses og anmeldelse foretages til:

- Museum Nordsjælland, post@museumns.dk,
- Slots- og kulturstyrelsen - Fortidsminder, Slotsholmsgade 1, 1216 København K,
- Zoologisk Museum, Universitetsparken 15, 2100 København Ø eller
- Nationalmuseet, Dansk Afdeling, Danmarks Oldtid, Frederiksholms Kanal 12, 1220 København K

5.4 Naturbeskyttelsesloven

Indvindingen må ikke medføre, at der foretages ændringer i tilstanden af de naturtyper, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 uden forudgående dispensation fra Allerød Kommune.

5.5 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (Natura 2000 og Bilag IV arter)

Før der kan gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Hvis myndigheden vurderer, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke gives tilladelse.

Der kan endvidere ikke gives tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

6. Ansøgningens oplysninger

Bregnebjerggård Grusgrav v/Kurt Sørensen A/S har d. 24. april 2015 med supplerende oplysninger fremsendt i perioden 28. maj til ansøgt om fornyet og ændret tilladelse til indvinding af råstoffer på ejendommen matr. 26a Lyngby, Lyngby beliggende Kærhøjgårdsvej 46A i Allerød Kommune. Der er ansøgt om tilladelse til:

- Råstofindvinding i 10 år
- En maksimal indvinding på 50.000 m³/ år, dog forventet 15.000 m³/ år
- Indvinding af op til 5.000 m³ muld om året.
- Indvinding ned til ca. kote +36,5 svarende til 1 meter over grundvandspejl
- Driftstid kl. 06.00 til 17.00 på hverdage og kl. 07.00 til 16.00 på lørdage
- Anvendelse af 1-2 læssemaskiner, 1 dumper, 1-2 gravemaskine, 1 dozer samt 2 sorteringsanlæg

- Opstilling af 2 stk. mobile brændstoftanke á 1500 L placeret ved sorterværker samt integreret tank ved knuseanlæg. Ingen stationære brændstoftanke
- Fortsat anvendelse af eksisterende adgangsvej med udkørsel til Kærhøjgårdsvej
- Efterbehandling til rekreative formål efter endt råstofindvinding

Materiale, der er indgået i sagsbehandlingen er:

- Ansøgningsmateriale af 24. april 2015
- Supplerende oplysninger fra fremsendt i perioden 28. maj 2015 til 31. aug. 2017.
- Samordningssvar fra Allerød Kommune

7. Samordning og partshøring

7.1 Indledende høring af myndigheder, parter og øvrige interessenter

Ansøgningsmaterialet blev sendt i samordning hos

- Allerød Kommune, alleroed@alleroed.dk, japo@alleroed.dk

samt i indledende høring hos:

- Vejdirektoratet, vd@vd.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@kulturstyrelsen.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk, osj@nst.dk
- Museum Nordsjælland, post@museumns.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk, alleroed@dn.dk
- Friluftsrådet, nordsjaelland@friluftsraadet.dk
- HOFOR, hofor@hofor.dk
- Allerød Rudersdal Forsyning, forsyningen@forsyningen.com
- Dong Energy, info@dongenergy.dk
- Energinet.dk, info@energinet.dk
- TDC, tdckabel@tdc.dk
- Vassingerød Vandværk: peer@lite.dk
- Ganløse Vandværk, bo@gnv.dk
- Beboere af ejendommene beliggende på Kærhøjgårdsvej 5, 42, 46, 48
- Bregnebjerggård Grusgrav v/Kurt Sørensen, annette@bregnebjerggaard.dk (ansøger)
- DGE Miljø- og ingeniørfirma v/Michael Zimmermann, miz@dge.dk (rådgiver)

7.2 Samordning med kommunen

Allerød Kommune har i forbindelse med samordningsprocessen meddelt Region Hovedstaden, at projektet kræver afgørelser inden for kommunens myndighedsområder. Kommunen har ved svar på samordning af 12. maj 2016 fremsendt:

- Bemærkninger til ansøgningsmateriale og udkast til VVM-screening
- Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til fjernelse af en sø inden for indvindingsområdet (se bilag 7)
- Dispensation fra lokalplan 332 (se bilag 6)

Den 1. juni 2016 fremsendte Allerød Kommune:

- Tilladelse efter vandforsyningsloven til indvinding af grundvand til støvbekæmpelse ved råstofindvinding (se bilag 5)

Vilkårene fremgår af denne afgørelse, og tilladelserne er vedlagt som bilag.

Allerød Kommune oplyste, at den sydlige del af det ansøgte indvindingsområde ligger inden for kildepladszone til Vassingerød Vandværk og Søndersø Vandværk.

I forhold til efterbehandlingen opfordrede Allerød Kommune til, at der skabes sammenhæng mellem matr. 26d Lyngby, Lyngby, det ansøgte indvindingsområde og matriklerne 27ea og 26e Lyngby, Lyngby umiddelbart vest herfor. Derudover burde efterbehandlingsplanen omfatte et stiudlæg som stemmer overens med det, der er markeret over nævnte matrikler i kommuneplanen.

Kommunen spurgte derudover til, om Region Hovedstaden er med til at udpege eventuelle geologiske profiler, samt hvem der har ansvar for vedligeholdelse af sådanne profiler.

Endelig udtrykte kommunen bekymring om, hvorvidt de skærpede støjvilkår i tidsrummet kl. 22 - 07 ville kunne overholdes med de ansøgte driftstider.

7.3 Bemærkninger fra indledende høring

HOFOR opfordrede til, at der stilles særligt skærpende vilkår omkring opbevaring af brændstof samt tankning, såfremt Region Hovedstaden efterkommer den ansøgte placering af brændstoftanke på opgravede arealer.

HOFOR understregede endvidere, at det ansøgte areal ligger inden for indvindingsoplandet til Bogøgård Kildeplads og i et område med særlige drikkevandsinteresser, hvorfor der skal tages hensyn til grundvandsressourcerne. HOFOR henviste herunder til *vandplanens retningslinje 40*, som specifikt omtaler oplag af olieprodukter.

7.4 Regionens svar på bemærkninger fra samordning og indledende høring

Allerød Kommune

Regionen har indarbejdet kommunens bemærkninger til VVM-screeningen i det udkast, som sendes i partshøring sammen med udkast til indvindingstilladelse.

Region Hovedstaden og kommunen har været i dialog med indvinder om revidering af efterbehandlingsplanen, således at planen så vidt muligt efterkommer kommunens krav som planmyndighed og myndighed på naturbeskyttelseslovens § 3. Det vedlagte udkast til efterbehandlingsplan er i overensstemmelse med vilkår for kommunens dispensationer fra lokalplan 332 samt § 3 i naturbeskyttelsesloven.

I indeværende udkast til indvindingstilladelse er der stillet vilkår om overholdelse vedr. støj. Regionen forventer, at det med de fastsatte vilkår vil være muligt at overholde støjkravene på alle tidspunkter af døgnet.

HOFOR

Region Hovedstaden er opmærksom på grundvandsinteresserne i området. I udkast til indvindingstilladelse er der stillet skærpede vilkår vedr. opbevaring af brændstof, som har til formål at minimere risikoen for uheld med spild samt sikre varetagelsen af grundvandsinteresser i området.

Endvidere stiller regionen som standard vilkår om, at der ikke må anvendes gødning eller kemiske bekæmpelsesmidler i områder, hvor der har været indvundet råstoffer. Disse vilkår tinglyses varigt på ejendommen.

7.5 Partshøring

Region Hovedstaden sendte den 2. november 2017 et udkast til tilladelsen i høring hos de involverede parter.

- Bregnebjerggård Grusgrav v/Kurt Sørensen, annette@bregnebjerggaard.dk
- DGE Miljø- og ingeniørfirma v/Michael Zimmermann, miz@dge.dk
- Allerød Kommune, alleroed@alleroed.dk, japo@alleroed.dk
- Vejdirektoratet, vd@vd.dk
- Naturstyrelsen Østsjælland, osj@nst.dk
- Miljøstyrelsen, mst
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Museum Nordsjælland, post@museumns.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk, alleroed@dn.dk
- Friluftsrådet Kreds Nordsjælland, nordsjaelland@friluftsradet.dk
- HOFOR, hofor@hofor.dk
- TDC, tdckabel@tdc.dk
- Dong Energy, info@dongenergy.dk
- Energinet.dk, info@energinet.dk
- Allerød Rudersdal forsyning, forsyningen@forsyningen.com
- Vassingerød Vandværk, peer@lite.dk
- Søndersø Vandværk, (sendt via digital post til CVR nr. 17195115)
- Beboere på ejendommene beliggende på Kærhøjgårdsvej 5, 42, 46, 48

7.6 Indkomne bemærkninger til partshøring

TDC

TDC meddelte, at omkostninger forbundet med ledningsomlægninger, som følge af råstofindvindingen ville være omkostningsrimelige.

Energinet

Energinet meddelte, at den aktuelle råstofindvinding skulle ske under hensyntagen til deres gastransmissionsledning, der løber øst for ejendommen. Energinet henstillede til, at der blev fastsat vilkår, der varetager hensynet til gasledningen.

7.7 Region Hovedstadens svar på partshøringsbemærkningerne

Ift. ledningshensyn ifm. råstofindvinding skal Region Hovedstaden generelt henvise til de vilkårsuafhængige bestemmelser i LER-lovens¹⁷ § 9 om, at den der erhvervsmæssigt udfører gravearbejder, er forpligtet til at indhente oplysninger fra ledningsejerregistret om, hvilke ledningsejere der ejer ledninger i graveområdet og sikre, at arbejdet tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de indhentede oplysninger.

Region Hovedstaden har endvidere fastsat vilkår 3.13, der skal sikre hensynet til den aktuelle gasledning.

¹⁷ Bekendtgørelse af lov om registrering af ledningsejere, LBK nr. 578 af 06/06/2011

8. Regionens vurdering

8.1 Vurdering i forhold til råstofplanen

Det ansøgte indvindingsområde ligger inden for graveområde E10-Nymølle, som er udlagt i Råstofplan 2016 til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes optimalt og i overensstemmelse med deres kvalitet. Det ansøgte projekt vurderes at være i overensstemmelse med råstofplanen.

8.2 Vurdering i forhold til kommune- og lokalplan

Det ansøgte indvindingsområde er i Allerød Kommuneplan 2013 placeret inden for (en) Økologisk forbindelse. Endvidere er området delvist omfattet af Lokalplan nr. 332. Lokalplanen fastlægger, at der kan graves råstoffer i området, og at den fremtidige anvendelse er naturområder med mulighed for ekstensivt landbrug. Kortbilagene til lokalplanen viser fremtidige terrænkoter for matr. nr. 26a Lyng By, Lyng By som svarer til det oprindelige terræn.

Af efterbehandlingsplanen (se bilag 3) samt vilkår for efterbehandling i indeværende tilladelse fremgår det, at området i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelser vil blive efterbehandlet til rekreativt område, og at der således vil være mulighed for at etablere rekreative aktiviteter. De angivne koter for området stemmer imidlertid ikke med lokalplanen, idet terrænet vil være lavere end det oprindelige.

Allerød Kommune har den 17. maj 2016 meddelt dispensation fra lokalplan 332 for så vidt angår terræn.

Regionen vurderer, at den planlagte efterbehandling stemmer overens med Allerød Kommunes interesser som planmyndighed, idet den planlagte efterbehandling giver mulighed for, at området i fremtiden kan fungere som økologisk forbindelse. Endvidere efterlades et område med potentiale for rekreativ udnyttelse i overensstemmelse med lokalplanen.

Region Hovedstaden vurderer samlet set, at de planmæssige interesser i området er varetaget med den planlagte efterbehandling samt vilkår for indeværende tilladelse.

8.3 Vurdering i forhold til grundvand

Det ansøgte indvindingsområde ligger inden for en udpegning for særlige drikkevandsinteresser (OSD), som dækker store dele af Sjælland. Af hensyn til grundvandsinteressen har Region Hovedstaden stillet vilkår vedrørende opbevaring af brændstof, tankning, affaldshåndtering samt håndtering af evt. oliespild således, at risikoen for forurening af grundvandet minimeres.

Endelig er der stillet vilkår om, at der hverken under eller efter afsluttet indvinding og efterbehandling må tilføres jord til råstofgraven uden dispensation, jf. § 52 i jordforureningsloven, samt at der ikke må gødskes eller sprøjtes hverken under eller efter afsluttet indvinding og efterbehandling.

Region Hovedstaden vurderer, at vilkårene i tilladelsen vil minimere risikoen for grundvandsforurening både under og efter afsluttet råstofindvinding. Vilklårene tinglyses på ejendommen. Regionen lægger endvidere vægt på, at der efter indvindingen ikke vil blive tilført næringsstoffer eller pesticider til arealet til forskel fra en tilstand uden indvinding, hvilket vil være til fordel for grundvandet.

8.4 Vurdering i forhold til naturbeskyttelse

Inden for det ansøgte indvindingsområde ligger der en sø, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Allerød Kommune har med afgørelse af 25. januar 2016 dispenseret til at fjerne søen på vilkår af, at der etableres to søer som erstatningsbiotoper og potentielle levesteder for bl.a. bilag IV arten stor vandsalamander, som tidligere er fundet i søen. Allerød Kommune har således vurderet, at de naturmæssige interesser er varetaget med vilkårene for dispensationen og i kraft af aftale med Bregnebjerggård Grusgrav v/Kurt Sørensen om, hvordan erstatningsbiotoperne skal etableres. Allerød Kommune er ansvarlig myndighed på § 3 beskyttede naturområder, og meddelte den 7. september 2017, at erstatningssøerne var etableret i henhold til vilkårene i afgørelsen (bilag 7) efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Det ansøgte areal er ikke i øvrigt sammenfaldende med beskyttede naturområder eller registrerede levesteder for beskyttede/truede arter.

8.5 VVM – Vurdering af Virkning på Miljøet

Med henvisning til miljøvurderingslovens § 21 har Region Hovedstaden udført en VVM-screening under hensyntagen til kriterierne i bekendtgørelsens bilag 6. Ved VVM-screeningen er projektets karakteristika, projektets placering, samt karakteren af den potentielle indvirkning på miljøet blevet vurderet.

På baggrund af VVM-screeningen vurderer Region Hovedstaden, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er underlagt krav om miljøvurdering og VVM-tilladelse.

Region Hovedstadens VVM-screening og vurdering fremgår af bilag 4.

8.6 Regionens samlede vurdering

Region Hovedstaden vurderer samlet set, at den ansøgte erhvervsmæssige indvinding af råstoffer under overholdelse af de vilkår, der er fastsat i indeværende tilladelse, kan gennemføres uden væsentlige gener eller miljømæssige konsekvenser for mennesker, natur og omgivende miljø. Regionen vurderer endvidere, at indvindingen ikke er i modstrid med de planmæssige interesser, der er gældende i området. Endelig er det regionens vurdering, at den planlagte udgravning med rækkefølgeafslutning og løbende efterbehandling frem mod tilladelsens udløb tager mest muligt hensyn til omgivelserne.

På den baggrund vurderer Region Hovedstaden, at der kan meddeles tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding som ansøgt og på vilkår som anført i afsnit 3.

9. Offentliggørelse og klagevejledning

Klagevejledning

Regionen Hovedstadens afgørelser efter råstofloven og miljøvurderingsloven kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelserne er offentliggjort. Klagefristen beregnes i hele døgn. Det vil sige, at klagefristen udløber ved midnat på dagen for

klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede i forhold til afgørelser efter råstofloven er, jf. råstoflovens § 15:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen.

Klageberettigede i forhold til afgørelser efter miljøvurderingsloven er, jf. § 50:

- Miljøministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalpark-fond oprettet efter lov om nationalparker
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af:
 - at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og
 - at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Eventuel klage over Region Hovedstadens afgørelser skal indsendes via Miljø- og Fødevarerklagenævnets klageportal, som kan tilgås via borger.dk eller virk.dk. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Region Hovedstaden. Regionen vil videresende anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

En rettidig klage efter råstofloven har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet. Ved rettidig klage over en screeningsafgørelse kan klagemyndigheden bestemme, at en screeningsafgørelsen ikke må udnyttes. Er et bygge- eller anlægsarbejde iværksat, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet påbyde dette standset.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af klager, at klager betaler et gebyr på 900kr for privatpersoner og 1.800kr for virksomheder ved indsendelse af klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis der meddeles helt eller delvis medhold i klagen. Regionens afgørelser efter råstofloven og miljøvurderingsloven kan indbringes for domstolene inden for 6 måneder efter, at de er meddelt eller, hvis afgørelserne påklages, inden for 6 måneder efter, at nævnets afgørelse er meddelt.

Vejledning om klageretler og gebyrordningen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Jonas Prehn 01/02- 2018
Konsulent, miljøingeniør
Region Hovedstaden

Vedlagt:

Bilag 1: Oversigtskort 1:25.000

Bilag 2: Indvindingsområde 1:2.000

Bilag 3: Graveplan og efterbehandlingsplan

Bilag 4: VVM-screening

Bilag 5: Allerød Kommunes tilladelse til grundvandsindvinding

Bilag 6: Allerød Kommunes dispensation fra lokalplan 332

Bilag 7: Allerød Kommunes dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3

10. Underretning om afgørelsen

- Bregnebjerggård Grusgrav v/Kurt Sørensen, annette@bregnebjerggaard.dk
- DGE Miljø og ingeniørfirma v/Michael Zimmermann, miz@dge.dk
- Allerød Kommune, alleroed@alleroed.dk, japo@alleroed.dk
- Naturstyrelsen Østsjælland, osj@nst.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, slks.dk
- Museum Nordsjælland, post@museumns.dk
- info@energinet.dk
- HOFOR, hofor@hofor.dk
- TDC, tdckabel@tdc.dk
- Skat, myndighed@skat.dk

Erhvervsstyrelsen

Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Sendt pr. e-mail til erst@erst.dk

Kopi til:

Allerød Kommune

Att: Jakob Poulsen
Bjarkesvej 2
3450 Allerød

Sendt pr. e-mail til japo@alleroed.dk og kommunen@alleroed.dk

ADRESSE COWI A/S
Parallelvej 2
2800 Kongens Lyngby

TLF +45 56 40 00 00

FAX +45 56 40 99 99

WWW cowi.dk

DATO 3. maj 2018

SIDE 1/2

REF MVNN

PROJEKTNR A095887

Fingerplanrevision spor 2 – Birkerødgård

Erhvervsstyrelsen,

På vegne af Kurt Sørensen ApS fremsendes vedlagt dette brev kopi af Region Hovedstadens endelige tilladelse til råstofindvinding på Birkerødgård med tilhørende bilag. Birkerødgård er beliggende Kærhøjgårdsvej 48a, 3540 Lyngby.

Tilladelsen er dateret den 1. februar 2018 og Region Hovedstaden har bekræftet, at tilladelsen ikke er påklaget indenfor klagefristen.

Tilladelsen fremsendes til orientering og til styrelsens brug ved behandling af Allerød Kommunes anmodning af 18. oktober 2017 om, at Fingerplanen revideres (i det såkaldte "*spor 2*"), således at modtagelse, sortering og nedknusning af byggeaffald og andre aktiviteter (navnlig jordhotel) med naturlig tilknytning til drift af råstofindvindingsaktiviteter muliggøres på Birkerødgård.

Vedlagt fremsendes også kopi af Kurt Sørensen ApS' beskrivelse af 30. juni 2017 af de aktiviteter, som Allerød Kommune har anmodet styrelsen om at muliggøre på Birkerødgård ved revision af Fingerplanen. Der gøres høfligst opmærksom på, at Allerød Kommune tidligere har fremsendt denne beskrivelse til styrelsen som bilag til anmodningen af 18. oktober 2017.

Vedrørende råstofindvindingsstilladelsen henledes styrelsens opmærksomhed endvidere høfligst på, at tilladelsen indeholder vilkår, der varetager de natur- og miljømæssige interesser i området.

Vilkårene er fastsat blandt andet på baggrund af en detaljeret habitatkonsekvensvurdering foretaget af Allerød Kommune. Tilladelse og de tilknyttede vilkår er i øvrigt fastsat på baggrund af høring af blandt andre Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Museum Nordsjælland, HOFOR og Allerød Rudersdal Forsyning.

Erhvervsstyrelsen anmodes om at inddrage ovenstående i sin vurdering af sagen; navnlig at revidere Fingerplanens bestemmelse om grøn kile således, at de beskrevne aktiviteter tillades i tilknytning til den nu tilladte råstofindvinding – på samme måde som det er sket for naboejendommen umiddelbart syd for Birkerødgård, hvilket skete ved revision af Fingerplanen i det såkaldte spor 1.

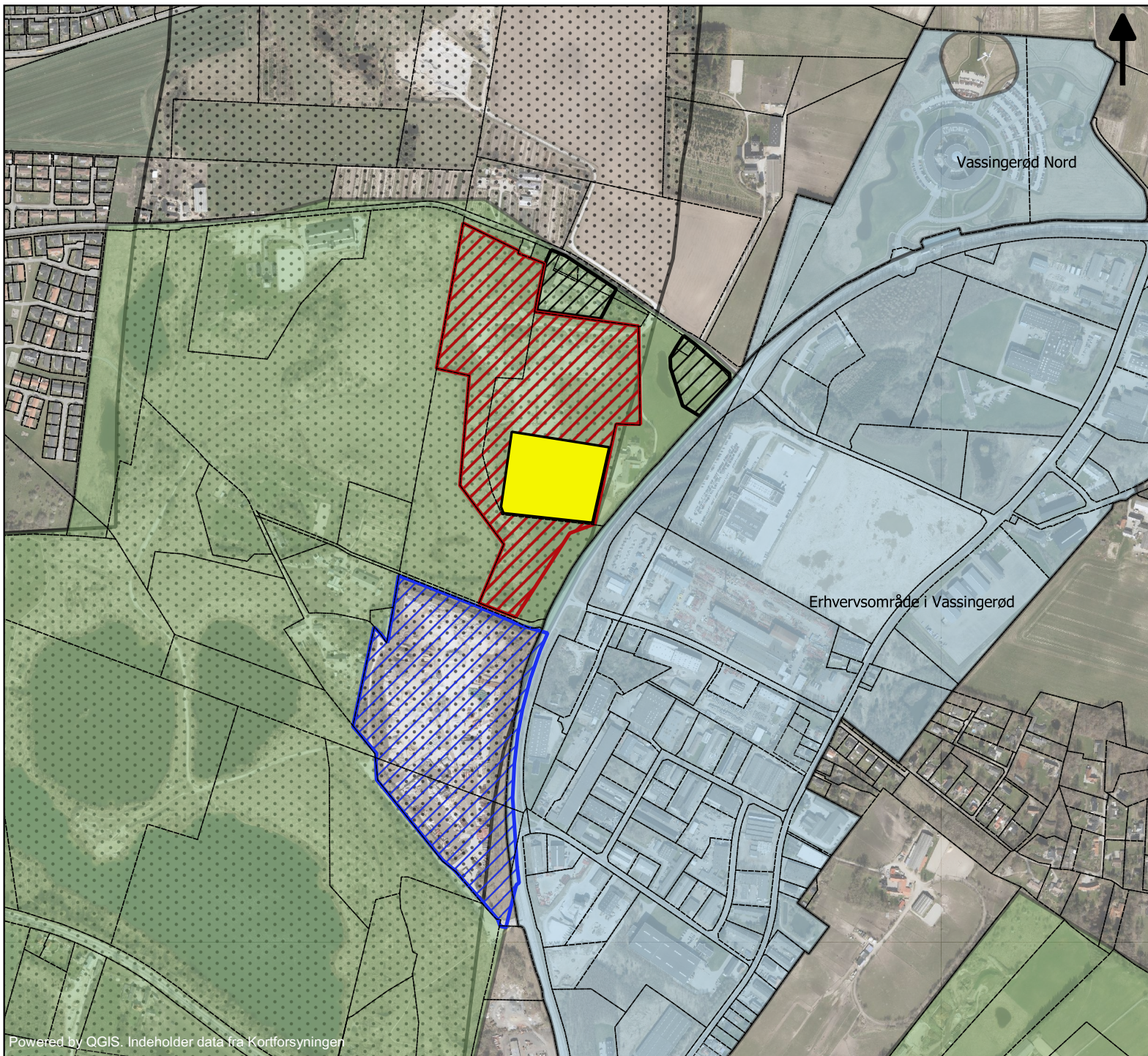
Undertegnede og ejendommens ejer Kurt Sørensen står til rådighed for en drøftelse af sagen og ovenstående, hvis og når Erhvervsstyrelsen måtte ønske det.

Allerød Kommune modtager kopi af dette brev.

Med venlig hilsen

Mark Villingshøj Nielsen

Situationsplan

Nyt affaldsbehandlingsanlæg ved Birkerødgård

Birkerødgård
Kærhøjgårdsvej 46A
3540 Lyngby

Signaturforklaring

- Matrikelgrænser
- Ansøgt affaldsanlæg
- Eksisterende affaldsbehandlingsanlæg
- Erhvervsområder
- Eksisterende råstofgrav
- Ydre_kiler
- Transportkorridor
- Øvrige virksomheder

1:10000 (A4)

0 50 100 m

DGE-sagsnr.: 0404435

Udarbejdet af: MIZ

Dato: 28. Januar 2020

Høringsvar om planlovens evaluering

Bygnings Frednings Foreningen BYFO (cvr. 88628411) og Foreningen Bevaringsværdige Bygninger (cvr. 25010078), i det følgende "BYFO/BEV", repræsenterer ejerne af de fredede og bevaringsværdige bygninger i Danmark og arbejder for at forbedre ejernes vilkår samt for at øge den generelle bevidsthed om værdien af den byggede kulturarv i Danmark.

BYFO/BEV har i forhold til nærværende høring om en kommende evaluering af planloven især fokus på kommunernes planlægning for og administration af de bevaringsværdige bygninger, og dermed de retlige pligter og rettigheder samt de praktiske forhold, der gælder for ejerne.

BYFO/BEV finder, at de nuværende ordninger for de bevaringsværdige bygninger trænger til modernisering. Reglerne opfattes af ejerne ofte som uoverskuelige, svære at forstå, meget forskelligartede fra kommune til kommune, og i nogle tilfælde ødelæggende for lysten til at bevare og erhverve en bevaringsværdig bygning.

BYFO/BEV foreslår, at følgende forhold tages op til indgående overvejelse ved næste planlovsrevision:

1. Reglerne for den fysiske planlægning samles under én hat og gerne under samme hat som al anden arealanvendelse i Danmark, f.eks. naturbeskyttelse, fortidsminder og bygningsfredning. Som det er i dag, er det lettere uoverskueligt, hvilket ministerium, der har ansvar for arealanvendelsen, herunder for planlovens delelementer.
2. Reglerne for de bevaringsværdige bygninger håndteres endog meget forskelligt fra kommune til kommune. Dette giver usikkerhed for de nuværende ejere og kommende ejere. Der er behov for opdatering af regelsættet for de bevaringsværdige bygninger, så at nuværende og kommende ejere på enkelt vis kan indhente præcise og bindende svar fra kommunen, når de overvejer bygningsmæssige udvendige ændringer, nedrivning, tilbygning eller ny bebyggelse på ejendommen.
3. Kommunernes håndtering af planlovens § 14 om, at kommunalbestyrelsen kan nedlægge forbud mod, at der retligt eller faktisk etableres forhold, som kan hindres ved en lokalplan, giver ofte uventede overraskelser for ejere af bevaringsværdige bygninger, der ikke er omfattet af en bevarende lokalplan. Det bør overvejes, at 12 måneders reglen reduceres til f.eks. 2 måneder og/eller, at kommunen er forpligtet til at give et bindende svar til ejeren inden for 2 måneder.
4. Bevarende bestemmelser i lokalplaner etc. skal indeholde retningslinjer, der er tydelige, entydigt klare og til at forstå ved læsning af den bevarende lokalplan. Det er ikke rimeligt med de mere eller mindre (u)lovhjemlede kompetencenormer i de bevarende lokalplaner, som ofte afstedkommer, at ejerne skal gætte sig til, hvilke krav kommunen kan og vil stille ved ønsker om bygningsmæssige ændringer mm.
5. Det bør præciseres i planloven, hvilke krav en kommune kan stille til bevaringsværdige bygninger, f.eks. ved de mere end 20 år gamle SAVE registreringer, uden for lokalplanlagte områder. Som det er nu, håndterer kommunerne bygningerne og dermed ejerne meget forskelligt.

København d. 24. januar 2020

6. Reglerne for pligt til kommunal overtagelse af en ejendom med nedrivningsforbud etc. bør moderniseres. I dag opleves det som totalt illusorisk for den private ejer at få medhold efter planlovens § 49.¹
7. Det bør overvejes at indføre en ordning om helt eller delvis grundskyldsfritagelse for ejendomme med bevaringsværdige bygninger, der lever op til visse minimumskrav om bygningsbevaring fastsat af kommunen. En sådan ordning kan tage afsæt i ejendomsskattelovens § 9².
8. Den økonomiske støtte til ejerne ved kommunens krav om fordyrende bygningsarbejder på bevaringsværdige bygninger bør moderniseres og afstemmes efter de regler, der gælder for bygningsfredede bygninger.

Vi uddyber selvfølgelig meget gerne ovenstående forslag i et møde med ministeren eller ministeriet.

Med venlig hilsen

Jan Martens, formand for Foreningen Bevaringsværdige Bygninger
Birthe Iuel, formand for Bygnings Frednings Foreningen BYFO

¹ Lov om planlægning § 49.

Når det i en lokalplan eller en byplanvedtægt er bestemt, at en bebyggelse ikke må nedrives uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen, og tilladelsen nægtes, kan ejeren forlange ejendommen overtaget af kommunen mod erstatning.

Stk. 2. Overtagelsespligten efter stk. 1 påhviler dog kun kommunen, hvis der er et væsentligt misforhold mellem ejendommens afkastningsgrad og afkastningsgraden for ejendomme med en lignende beliggenhed og benyttelse, som ikke er omfattet af et nedrivningsforbud.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse, når en ejendom helt eller delvis er omfattet af et forbud mod større byggearbejder, jf. § 15, stk. 2, nr. 23.

² Lov om kommunal ejendomsskat § 9.

I tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen af samfundsmæssige hensyn finder det ønskeligt, at private grunde ikke bebygges, eller at en vis bebyggelse bevares, er kommunalbestyrelsen berettiget til - dog kun for en vurderingsperiode ad gangen - at tilstå ejeren hel eller delvis fritagelse for erlæggelse af den ejendommen påhvilende grundskyld. Betingelsen for sådan fritagelse er dog, at ejeren over for kommunalbestyrelsen forpligter sig til ikke uden dennes samtykke at foretage forandringer i grundens udnyttelse.

Stk. 2. Foretager ejeren - uden indhentet tilladelse fra kommunalbestyrelsen - bygningsforanstaltninger på grunden, som af kommunalbestyrelsen skønnes at stride imod de for fritagelsen fastsatte vilkår, bestemmer kommunalbestyrelsen, hvorvidt og da i hvilket omfang samt fra hvilket tidspunkt den givne fritagelse skal anses for bortfaldet.

BYGNINGSKULTUR DANMARK

BORGERGADE 111

DK-1300 KØBENHAVN K

TELEFON +45 33 33 99 10

TELEFAX +45 33 33 99 17

INFO@BYGNINGSKULTUR.DK

WWW.BYGNINGSKULTUR.DK

CVR.NR. 10127114

BANK 4180 4180759557

Fra:

Bygningskultur Danmark
samt

en række tidligere og nuværende medlemmer af kulturministerens rådgivende organ, Det Særlige Bygningssyn:

Lars Juel Thiis
Fhv. Formand for Det Særlige Bygningssyn
Adj. Professor AAU, Arkitekt MAA

Dorte Mandrup
Adj. Professor
Kreativ dirktør, founder

Mogens A. Morgen
Professor, Arkitekt MAA
Arkitektskolen Aarhus

Jens Toftgaard
Formand for Det Særlige Bygningssyn
Kulturarvschef, ph.d.
Odense Bys Museer

Holger Bisgaard
Byplanskonsulent, tidl. Planchef
Extern lektor Institut for Bygningskunst, By & Landskab

Ulla Kjær
Seniorforsker, dr. Phil.
Nationalmuseet

Anja Kongsdal
Medlem af teknik- og Miljøudvalget
Nyborg Byråd

Mette Slyngborg
Medlem af det Særlige Bygningssyn
Museumsinspektør, Historie
Sydvestjyske Museer

Jannik Nyrop
Byplanskonsulent

Til:

Erhvervsminister
Simon Kollerup

Planloven og bygningskulturarven

22. januar 2020

Generelt

Tak for indbydelsen til at bidrage til udvikling af planlov og plankultur i Danmark. Planloven skal tage hensyn til den løbende samfundsudvikling. Men som et af de allervigtigste redskaber i samfundets arealregulering skal planloven også være robust på det meget lange sigt, fordi arealanvendelsen i helt overvejende grad er uforandret over årtier eller århundreder.

Erhvervsstyrelsen har i sit oplæg anmodet om, at kommentarer til loven indgives under en række tematikker. Der kan være mange gode grunde hertil, og man kan være helt enig i, at temaerne omhandler vigtige emner, som er relevante i forbindelse med drøftelser af planloven. En af de ting, som desværre ikke optræder i listen over Erhvervsstyrelsens liste over temaer er *bygningskulturarven*.

Vores byggede miljø og landskaberne er en ressource for samfundet i mange henseender – økonomisk, kulturelt, socialt, miljømæssigt mv. Der er brug for at fastholde et fokus på en balance mellem bevaring og udvikling.

I forhold til bygningsbevaring og udvikling af *bygningskulturarven*, er der allerede et sæt af værktøjer i planloven, som kommunerne kan bruge til at sikre *bygningskulturarven*, bygningsværdier og kulturlandskaber.

Det er imidlertid foreningens opfattelse, at mange kommuner i vidt omfang underudnytter værktøjerne, og at de dermed spiller sig muligheder af hænde for sikre bevaring af vores *bygningskulturarv*. Med andre ord er kommunernes planlægning i medfør af planloven og statens indsats i medfør af bygningsfredningsloven og andre lovkomplekser ikke optimalt og konstruktivt i synkronisering.

Bygningskultur Danmark foreslår derfor at man bør arbejde hen imod et større samspil mellem Planloven og Bygningsfredningsloven. Det er højst uhensigtsmæssigt, at de bevaringsværdige bygninger og de fredede bygninger ligger i hver sin lovgivning, og administreres af hver sit ministerium eller styrelse. Dertil kommer at Byggeloven ligger i et tredje ministerium. Det betyder blandt andet, at staten ikke har mulighed for at sikre kulturmiljøer af national betydning, da fredningsinstrumentet ikke giver mulighed herfor.

I det følgende gennemgås udvalgte paragraffer i den eksisterende planlov for at pege på områder, hvor der indenfor planlovens logik kan sættes mere fokus på *bygningskulturarven*.

Paragraf 1

Dette er lovens formålsparagraf. Der sigtes blandt andet særligt imod "at der skabes og bevares værdifulde bebyggelser, bymiljøer og landskaber." Heri ligger der en intention om bygningsbevaring. Man kunne ønske sig, at "*bygningskulturarv*" i højere grad bliver et ord og begreb, som anvendes i Planloven. I den gældende lov fremstår både den arkitektoniske og kulturhistoriske side meget svagt.

Paragraf 2

Denne paragraf handler om landsplanlægningen. Det er en i høj grad behovsbestemt indsats, som udmøntes gennem landsplanlægningen. Bygningskultur Danmark, som er paraply for en række organisationer og institutioner, der med deres medlemskab støtter op om bevaringen og udviklingen af landets bygningsarv, vil være opmærksom på fremover at rette henvendelse til erhvervsministeren om at adressere forhold omkring bygningsbevaring og kommunernes håndtering heraf i planlægningen i de redegørelser, som ministeren skal afgive. Som præsident for foreningen vil jeg opfordre til, at dette behov indgår i bemærkningerne til loven.

Paragraf 5 h-j

Paragraffen omfatter planlægningen af Hovedstadsområdet. Det skal i denne anledning fremhæves, at der i Hovedstadsområdet er en overvægt af fredede og bevaringsværdige bygninger samt sammenhængende bymiljøer, parker og grønne områder. Hertil kommer de enestående relationer mellem den historiske bygningsmasse og havne- og andre vandarealer.

Der nævnes i loven byomdannelsen i de indre storbyområder, hvor der i helt særlig grad er en koncentration af bevaringsinteresser. Loven nævner hensynene til trafikbetjeningen, men ikke *bygningskulturarven*. Foreningen mener, at *bygningskulturarven* også bør indgå som en tungtvejende præmis. Det bekymrer os, at der indirekte gennem lovens formuleringer ("byomdannelse og byudvikling") lægges op til en fortætning af bygningsmassen i de historiske bykerner. Det er vigtigt at eventuel fortætning sker med respekt for *bygningskulturarven* i de centrale bydele.

Man må konstatere, at den forcerede byudvikling og fortætning især i Københavns Kommune er et resultat af en manglende regional instans til at styre den samlede udvikling af hovedstadsregionen. Det var en opgave for Hovedstadsrådet før rådets nedlæggelse at tøjle den uhæmmede interkommunale konkurrence, som også har vist sig i form af en for *bygningskulturarven* ufølsom planlægning og developerstyret ibrugtagning af både private og offentligt ejede arealer. Bygningskultur Danmark opfordrer til, at der i en kommende planlovsrevision skabes et stærkere planberedskab for hovedstaden som samlet region, og at *bygningskulturarven* også indgår i opgaveporteføljen.

Paragraf 5 l-t

Disse paragraffer omfatter detailhandelsplanlægningen. Detailhandlen er under en radikal strukturudvikling, hvor der i disse år er brug for en særlig opmærksomhed. De historiske bykerner er centre for handel, service, bespisning m.v., og bykernerne er netop på grund af deres mange facetter og muligheder vigtige turistattraktioner. Der er brug for at bevare ikke bare bygninger og *bygningskulturarv*, men også funktionerne i bycentrene. Bycentre af alle størrelser har gennem de senere år været udsat for en kraftig funktionstømning. Det har i mange tilfælde givet negative effekter for bevaringen. Det skyldes, at ejernes indkomstgrundlag og investeringsmuligheder mindskes. Bygninger forfalder, og det medvirker til en negativ spiral for *bygningskulturarven*.

Planlovens bestemmelser, som de kom ind i 2017, har desværre ikke medvirket til at bremse denne udvikling. Tværtimod har bestemmelserne om butiksstørrelser og "aflastningscentre" (et begreb, som gav mening i 1970'erne, men ikke nu), bidraget til at fremskynde en negativ udvikling for bycentrene.

Kommunerne er i disse år udsat for et meget hårdt og (set fra borgernes synspunkt) ubalanceret pres fra store aktører inden for detailhandlen samt hotel- og restaurantsektoren, og der er en kraftig konkurrenceforvridning i forhold til de mindre erhvervsdrivende og boligejerne. Derfor er detailhandlens og serviceerhvervenes udvikling i byerne et emne, som bør tages op straks og generelt udgøre en større bevågenhed fra erhvervsministerens side, herunder også med inddragelse af andre aktører end de traditionelle erhvervsorganisationer og kædevirksomheder.

Bygningskultur Danmark foreslår, at de planlovsbestemmelser, som er kontraproduktive for bycentrene, ændres. Men foreningen foreslår også, at erhvervsministeren ser på samspillet med andre lov-komplekser. Endelig foreslår foreningen igangsætning af udviklingsarbejder og forsøgsprojekter, hvor man langt mere aktivt arbejder sammen med kommuner, ejere, erhvervsdrivende og beboere omkring bykernernes udvikling, og hvor der afsættes midler til at skabe relevante mageskifter og omlokaliseringer, praksisskabende og ikoniske istandsættelser, samlokalisering og multifunktionalitet i offentlige funktioner osv.

Paragraf 5r

Paragraf 5r forekommer slet ikke gennemtænkt og kan i værste fald og forkert anvendt lede til en yderligere funktionstømning i bycentrene. Derimod ser Bygningskultur Danmark med tilfredshed på lovens fremhævelse af, at udviklingen kan styres gennem lokalplaner. Foreningen mener, at kommunerne i langt højere grad bør udvikle lokalplaner, som aktivt og noget mere detaljeret tager stilling til bycentrenes detailhandels- og serviceudvikling. Gennemgange af en række lokalplaner for bycentre indikerer, at der er et alarmerende behov for en fornyet lokalplanpraksis for bycentrene, hvor *bygningskulturarv* og detailhandels- og serviceudvikling går hånd i hånd.

Paragraf 11a

Paragraffen lister emner, som kommuneplanens retningslinjer skal indeholde. Her fremgår *bygningskulturarv* faktisk, og det er tilfredsstillende: "... sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier". Bygningskultur Danmark vil opfordre erhvervsministeren til også i de periodiske redegørelser at følge specifikt op på dette emne, idet det er foreningens opfattelse, at langt fra alle kommuner lever op til bestemmelsen.

Paragraf 11b

Paragraffen handler om indholdet i kommuneplanernes rammedel. Det er en del af en kommuneplan, som ikke vies den fornødne opmærksomhed, og hvor kommuner ofte ukritisk overfører bestemmelser fra en planperiode til den næste. Der skal naturligvis være en kontinuitet på dette for grundejerne vigtige felt, men der er også brug for en aktiv monitorering af formålstjenligheden, og kommunerne skal foretage ændringer hvor nødvendigt.

Loven giver kommunerne muligheder for at arbejde med rammebestemmelser, som vedrører *bygningskulturarven*, men det nævnes ikke i selve loven. Det vil være ønskeligt, at det kommer til at ske. Der er hårdt brug for, at staten understøtter kompetencer og viden i de kommunale forvaltninger. Kommuneplanens rammedel er et af de vigtigste redskaber til at sikre en balanceret bevaring og udvikling i områder med essentiel kulturarv. Men de redskaber, som kommunerne faktisk har til rådighed i medfør af loven, benyttes

på måder, som ikke er optimale. Der mangler for så vidt ikke værktøjer i loven, men der mangler et opgraderet planberedskab i kommunerne og i den statslige administration på dette felt.

Paragraf 13 -15

Disse paragraffer omhandler lokalplanlægningen. Det er en for kulturarv og bevaringsindsats aldeles central del af planloven. Det er nemlig ikke mindst i lokalplanerne, at bevaringsbestemmelser med en bindende retsvirkning kan pålægges de enkelte ejendomme. Med gode lokalplanbestemmelser forpligtes og forenkles kommunernes fremtidige administration. Dette bør fastholdes. En lokalplan tilvejebringes oftest forud for større byggerier eller arealændringer, men loven fremhæver på relevant måde, at andre forhold også kan lede til udformningen og vedtagelsen af en lokalplan. Det bør fremgå klarere af loven og bemærkningerne, at en lokalplanlægning kan iværksættes, hvis kommunen eller andre aktører ønsker at opprioritere arkitektoniske og kulturhistoriske bevaringsformål.

Lokalplanlægning er fagligt set et stort felt med en meget udbygget praksis udviklet over mange år i kommunerne, i det til enhver tid ansvarlige ministerium, i interesseorganisationerne, på de højere læreanstalter m.v. Men efter en periode med en i høj grad developerstyret lokalplanpraksis, er der brug for at "genstarte" en udvikling, hvor borgernes og de mindre erhvervsdrivendes behov også kommer stærkere til orde. Det er især af stor vigtighed i bycentre med store bevaringsværdier, men også i landsbyer og mindre byer med vigtig kulturarv.

Bygningskultur Danmark opfordrer til, at alle lokalplaner for historiske bycentre/områder gennemgås i Erhvervsministeriet i samarbejde med vidensmiljøer inden for kulturarvsområdet, idet stikprøver viser, at eksisterende planer ofte er meget utidssvarende. Der bør også opfordres til, at kommunerne fremskynder en lokalplanlægning for bevaringsværdige områder, hvor sådanne ikke findes. Det kan her som eksempel nævnes, at store dele af middelalderbyen i København er uden lokalplaner, hvor reguleringen af dem udelukkende sker på grundlag af meget udetaljerede og dermed for ejere og investorer tvivlsskabende rammebestemmelser.

Kommunerne oplyser indimellem Bygningskultur Danmark og andre om, at bevaring er Kulturministeren og Slots- og Kulturstyrelsens område, og lokalplaner derfor ikke er nødvendige. Bygningskultur Danmark mener, at det er en helt fejlagtig opfattelse. Slots- og Kulturstyrelsens løbende arbejde med bygningskulturarvens bevaring skal understøttes af gode lokalplaner, blandt andet fordi sådanne lokalplaner omfatter hele miljøer og (nabo)bygninger og anlæg, som ikke er fredede.

Ikke mindst når enkelte fredede bygninger i et gadeforløb affredes, kan der opstå ubeskyttede huller i "tandrækken". For at sikre en bygning efter en affredning og sikre den bevaringsværdige helhed, hvori den indgår, bør planloven pr automatik juridisk stille bygningen med den bevarende lokalplans restriktioner.

I landzonerne kunne det være relevant med en landzonalokalplan, herunder med redegørelse for og beskyttelse af bevaringsværdier. Der findes rundt omkring i landet eksempler på bevarende lokalplaner for hele landsbyer. Et eksempel er Ballum ved Vesterhavet. Det er et godt eksempel på, hvordan man med en lokalplan kan understøtte og motivere borgerne til en indsats for bygningsbevaringen.

Der er brug for, at det i planlovens paragraf 13-15 langt klarere fremstilles, at lokalplaner er af central betydning for bygningskulturarvens beskyttelse og bevaring. Det gælder ikke bare bygninger, men også landskabstræk, beplantning, gadeudstyr, skiltning, m.v.

Der bør være lovkrav om, at kulturmiljøer af høj national betydning bør sikres via bevarende lokalplaner. Eksempler på sådanne særligt bevaringsværdige kulturmiljøer på nationalt plan er Sønderho på Fanø samt kulturmiljøet der omfatter den historiske del af Ribe.

Det er paradoksalt, at sådanne miljøer er dækket af to sæt lovgivning og administreres af to forskellige ministerier/styrelser.

Paragraf 16

En lokalplan skal ledsages af en redegørelse. Uanset hvad lokalplanen omhandler, kan det være relevant at redegøre for forholdet til *bygningskulturarven*.

Redegørelsen er et middel til at bevidstgøre ejere og beboere om bevaringskvaliteter og fremme en stolthed over *bygningskulturarven*. Det bør understreges bedre og klarere i loven og bemærkningerne hertil.

Paragraf 33a

Med FNs verdensmål har Agenda 21 måske udspillet sin rolle. I den forbindelse er det værd at tage i betragtning, at *bygningskulturarv* indgår i verdensmålene, blandt andet ud fra det synspunkt, at genbrug med miljøøjne er bedre end nybyggeri. Der er formentlig brug for, at Agenda 21 udgår af planloven, og at miljøet i langt højere grad mainstreames ind på andre måder, både for så vidt angår indsatser og borgerinddragelse.

Paragraf 34

Opdelingen af landet i byzoner, sommerhuszoner og landzoner stammer fra lovens start, hvor den ikke kunne vedtages med Venstres stemmer med mindre, at landbrugets arealer blev holdt uden for planlægning. Selvom tiden ud fra mange perspektiver nok løbet fra denne tankegang, så består distinktionen, og planlægning for landzoner sker derfor stadig som en "enkeltsagsbehandling", landzoneadministration.

Der er en række andre areallove, som dækker områderne uden for by- og sommerhuszonerne. Senest i december 2019 har Miljøministeren åbnet op for muligheder for at etablere forskellige former for byggerier og anlæg inden for

strandbeskyttelseslinjen i nærheden af de mindre havne. Der forekommer uigennemtænkt og ulogisk, hvis ikke en sådan ny anvendelse nøje koordineres med kommunernes planlægning. Havnene og deres naboarealer er af stor interesse i forbindelse med bygningskulturarven, idet disse arealer ofte er beliggende i eller ved andre kulturmiljøer. Dette er et godt eksempel på, at de statslige myndigheder på areal-forvaltningsområdet ikke bør spilles ud mod hinanden i en popularitetskonkurrence. Det er også en indikator på, at det samlede kompleks af areallove inden for en kortere årrække bør underkastes en fagligt tilbundsående og uvildig kommissionsvurdering.

Paragraf 37

En lang række kulturarvmiljøer er i landzone, herunder herregårdene, men også mange andre huse, bøndergårde, monumenter, møller, industriminder, m.v. Nogle af disse er fredede, men langt fra alle. Denne paragraf er meget vigtig i en kulturarvssammenhæng. Den giver mulighed for at anvende overflødiggjorte bygninger i landzone til andre formål, og det er noget, som i de senere år har bidraget til en bevaring af for eksempel de kulturhistorisk vigtige herregårdsmiljøer, men også andre steder. Det er helt essentielt at stimulere et erhvervsgrundlag på landet, idet det giver mulighed for at vedligeholde fredede og bevaringsværdige bygninger.

Bosætningsmæssigt er det også af betydning. Tilladelse til småhusbyggerier i landzonen bør kontrolleres, men her er der måske givet for mange frihedsgrader i de seneste revideringer af planloven. Landdistrikterne har en anden karakter end for eksempel parcelhusområder. Bygningskultur Danmark finder det af betydning i et kulturhistorisk perspektiv, at der er en visuel sammenhæng i byggeriet. Det er også af betydning for turismen. Foreningen erkender, at det er et område, som er meget omdebatteret, og derfor er samtalen med indbyggerne på landet og deres organisationer meget påtrængende.

Erhvervsministeriet og COWI er velkommen til at rette henvendelse, hvis Bygningskultur Danmark kan være behjælpelig med uddybninger og eksempler.

Med venlig hilsen

Bygningskultur Danmark

Præsident
Birthe Luel

Mobil: 40853739
Mail: birthe@birtheiuel.dk

Skrevet med konsulentbistand fra Anne-Mette Hjalager, Professor Syddansk Universitet

Fingerplanen fortjener en synlig adresse

- Bidrag til høringsportalen om evaluering af planloven 2020. Tema 5: 'Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne'.

Forslaget, der vedrører planlovens kapitel 2c om 'Planlægning i hovedstadsområdet', er indsendt af byplanfagets professorer ved Aalborg Universitet (AAU), Kunstakademiets Arkitektskole (KADK), Københavns Universitet (KU) og Roskilde Universitet (RUC).

Ny enhed

Der etableres en ny synlig Fingerplan-enhed. Enheden har ingen planpolitiske beslutningskompetencer. Særlige regler for hovedstadsrådets planlægning fastlægges fortsat i et landsplandirektiv udarbejdet af den planansvarlige minister. Fingerplan-enhedens formål, opgaver og organisering beskrives i planlovens hovedstadskapitel.

Formål

Fingerplan-enheden skal bidrage til at styrke

- grundlaget for statens og hovedstadskommunernes planbeslutninger af betydning for det samlede hovedstadsområdes udvikling, herunder videreudvikling af Fingerplanen,
- dialogen mellem planmyndighederne,
- offentlighedens inddragelse i den overordnede planlægning,
- det politiske ejerskab til Fingerplanen.

Opgaver

Fingerplan-enheden skal

- analysere, rådgive og kommentere forhold af betydning for hovedstadsrådets fysiske og funktionelle udvikling og planlægning,
- facilitere en løbende debat mellem myndigheder, øvrige aktører og offentligheden om hovedstadsrådets overordnede udvikling og planlægning,
- have særligt fokus på de udfordringer, som knytter sig til grøn omstilling, social bæredygtighed, mindre klimabelastning og klimatilpasning samt indpasningen heraf i en helhedsorienteret planlægning
- inddrage relevante forskningsmiljøer i arbejdet.

Enheden skal udføre de analyser, som skal tilvejebringes efter planlovens § 5i for at kommuner og stat kan vurdere udviklingen ud fra et overordnet og helhedsorienteret perspektiv og planlægge på grundlag heraf.

Enheden skal forholde sig til og kommentere kommunernes lovpligtige planstrategier samt større ændringer i kommuneplanerne og tilsvarende at kommentere statslige forslag til landsplandirektiver, sektorplaner og sektorplankrav af betydning for Fingerplanen.

Enheden skal rådgive kommunerne og staten til at tage nye planinitiativer, når den finder det fagligt begrundet, herunder f.eks. foreslå samarbejdsprojekter mellem planmyndigheder om specifikke udfordringer og planlægningsmæssige problemstillinger.

Enheden skal afholde konferencer om hovedstadsrådets udvikling og planlægning, samt løbende formidle resultater fra enhedens analyser.

Organisering

Hovedstadsområdet planlægning omfatter i planloven udover de 28 sjællandske kommuner i Region Hovedstaden, i alt 6 kommuner i Region Sjælland (Roskilde, Køge, Greve, Solrød, Stevn og Lejre). Det er op til den planansvarlige minister (erhvervsministeren) og de 34 hovedstadskommuner i fællesskab at beslutte, hvorledes Fingerplanenheden organiseres og indplaceres i det politisk-administrative system.

Der bør overvejes en selvstændig Fingerplan-enhed med bestyrelse og et sekretariat, hvor bestyrelsen f.eks. kunne være sammensat af 4-5 politikere og et tilsvarende antal sagkyndige samt en uafhængig formand. Politikerne kunne udpeges efter hvert kommunalvalg, så de afspejler valgresultatet i de berørte 34 kommuner, mens formanden og de sagkyndige kunne udpeges af ministeren med ansvar for planloven efter indstilling fra ministrene med ansvar for boliger, erhverv, transport, klima og miljø. Et medlem udpeges efter indstilling fra Dansk Byplanlaboratorium.

Sekretariatet skal sikres en alsidig sammensætning og faglig tyngde, herunder i forhold til byplanlægning, regional udvikling, GIS-data, de nævnte særlige fokuspunkter og evnen til at inddrage relevante forskningsmiljøer.

Baggrund for forslaget

Hovedstadsområdets overordnede, helhedsorienterede planlægning er aktuelt nødlidende med et stort demokratisk underskud.

Fingerplanens grundprincipper har bred politisk opbakning som fælles ramme for hovedstadsområdets udvikling. Fingerplanen har skabt grundlaget for et i international sammenhæng trafikalt velfungerende storbyområde, hvor de enkelte byområder har nær adgang til grønne friluftsområder, og hvor det åbne land beskyttes mod byudvikling og spredt bolig- og erhvervsbyggeri.

Fingerplanen har gennem mere end 70 år vist sig at være et robust og tilpasningsdygtigt grundlag for udviklingen i hovedstadsområdet. Det har forudsat en løbende tilpasning af planen til samfundsudviklingen.

Hovedstadsområdet står i de kommende årtier over for en betydelig befolkningsudvikling, omfattende investeringer i infrastruktur, byomdannelse og byudvikling samt nye udfordringer fra den grønne omstilling og klimatilpasning.

Fingerplanen er imidlertid udfordret. Væsentlige planbeslutninger af betydning for hele hovedstadsområdets udvikling træffes uden for Fingerplanregiet, uden at konsekvenserne for resten af hovedstadsområdet er vurderet, uden at eventuelle alternativer er belyst, og uden at en fælles demokratisk samtale har fundet sted med inddragelse af alle politiske råd og offentligheden. Der er ofte tale om salamiplanlægning med omfattende dominoeffekter, som har konsekvenser for hele områdets udvikling.

De seneste Fingerplanrevisioner er gennemført uden forudgående beretninger og debatoplæg, uden politiske redegørelser med samlet oversigt over kort- og langsigtede planlægningsovervejer, uden analyser af centrale udviklingstræk, uden begrundelser og konsekvensvurderinger af de foretagne ændringer. Aktuelt savnes der langsigtede visioner for det samlede hovedstadsområdes fysiske og funktionelle udvikling.

Disse mangler svækker mulighederne for en bred offentlig debat om hovedstadsområdets udvikling og planlægning.

Med kommunalreformen i 2006 blev der skabt et plansystem med staten og kommunerne som de to eneste myndigheder med planpolitiske beslutningskompetencer. Forslagsstillerne tager ikke stilling til, om

det er den optimale konstruktion. Forslaget er udarbejdet med dette hovedelement i det eksisterende plansystem som en præmis sammen med planlovens øvrige grundlæggende regler for planlægning i hovedstadsområdet.

Selvstændige enheder for analyse, idéudvikling og rådgivning mv kendes bl.a. fra Paris- og Stockholm-regionerne (www.apur.org og www.sll.se/om-regionstockholm/Organisation/forvaltningar/Tillvaxt--och-regionplaneforvaltningen/).

København, den 30. januar 2020.

Jens Kvorning, professor emeritus, Kunstakademiets Arkitektskole i København, Mail: jkvor@kadk.dk.

Gertrud Jørgensen, professor, Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet. Mail: gej@ign.ku.dk.

Henrik Vejre, professor, Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet. Mail: hv@ign.ku.dk.

Jørgen Primdahl, professor, Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet. Mail: jpr@ign.ku.dk.

John Andersen, professor, Plan, By og Proces, Roskilde Universitet. Mail: johna@ruc.dk.

Malene Freudendal-Pedersen, professor, Institut for Planlægning, Aalborg Universitet. Mail: mfp@plan.aau.dk.

Niels Østergård, fhv. adjungeret professor, Institut for Planlægning, Aalborg Universitet. Mail: niels.oestergaard@gmail.com.

Peter Hartoft-Nielsen, adjungeret professor, Institut for Planlægning, Aalborg Universitet, Campus København. Mail: hartoft@plan.aau.dk.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 12-12-2019 16:55

Afsender:

Sune Carlsen

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"Der er stort fokus på mere bæredygtighed og klimavenlighed i byggebranchen og blandt politikerne. Byggeriet siges at stå for 40 % af CO₂-udledningen, så det er fantastisk at opleve engagemenet. Der tales også om bedre måder at styre byggeriet i en mere bæredygtig retning på, og her tænker jeg, at planloven kan spille en større rolle.

Jeg savner nogle værktøjer i lokalplankataloget (§ 15, stk. 2), der giver mulighed for at stille flere krav til bæredygtighed og klimavenlighed.

Vi ved, at nedrivning og nybyggeri medfører meget CO₂-udledning. Kan man forestille sig, at det i fremtiden bliver muligt at stille krav om bevaring af bygninger ud fra miljømæssige begrundelser? Hvis ja så synes jeg, at man skal se på, om et forbud af miljømæssige grunde skal medføre risiko for pligt til kommunal overtagelse (§ 49).

Der tales meget om cirkulært byggeri. Vi skal blive bedre til at genanvende byggematerialer. Kan man forestille sig, at det i fremtiden bliver muligt at stille krav om genanvendelse af byggematerialer? Enten det sted, hvor de eksisterende bygninger bliver revet ned? Eller ved at aflevere dem til en form for materialebank?

På Building Green hørte jeg om planerne om deklARATIONER på byggematerialer, så man kan se tydeligere, om de er miljø- og klimavenlige. Hvis der kommer sådanne deklARATIONER, kan man så forestille sig, at en lokalplan kan stille krav om materialer med en høj grad af miljø- og klimavenlighed?

Kan man forestille sig, at lokalplaner fremover kan stille krav om DGNB-certificering eller lignende certificeringssystemer?

Sidste december forsvandt muligheden for at stille krav om tilslutning til kollektiv varmforsyning. Kan man forestille sig, at denne mulighed genindføres, så brug af bæredygtig varmforsyning sikres?"

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

"Fingerplanen har i årevis sikret en bæredygtig udvikling af hovedstadsområdet, hvor byudvikling koncentrerer omkring Københavns stationer.

Når vi snakker om bæredygtig og klimavenlig byudvikling handler det i høj grad om transporten, og tiden er måske ind til at landsplandirektiver som fingerplanen, der sikrer stationsnær fortætning i resten af Danmark - ikke mindst i den østjyske millionby."

==Tema 8: Klagesystemet==

"Det er godt, at borgerne har mulighed for at klage over kommunal planlægning til planklagenævnet. Men som planlægger vil man selvfølgelig helst sikre, at planlægningen overholder planlovens regler. Derfor skal der være meget nemmere at søge i planklagenævnets afgørelser. Lige nu virker søgema-skinen ikke godt. Der kommer alt for mange (og lange) afgørelser op, og man skal læse dem alle for at finde ud af, om de er relevante.

Kunne man forestille sig et nyhedsbrev, hvor planklagenævnet orienterer om nye afgørelser i hoved-linjer? Og en lille publikation, der grupperer afgørelserne efter temaer?

Lige nu er sagsbehandlingstiden oppe på næsten 5 måneder i planklagenævnet, og det er svært at få et hurtigt svar på, om en sag har opsættende virkning. Sagsbehandlingstiden skal bringes ned, synes jeg."

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 14-01-2020 13:19

Afsender:

Carsten Maegaard

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

Der er jo ikke vild natur i Danmark, men kultur-natur. Den er til gengæld under stadig pres fra by- og trafikudvikling og fra landbrug. Det er svært at lovgive sig til en styrket natur, men det arbejde der tidligere blev udført af kompetente eksperter i amterne, kan vi konstatere er væk nu. Hverken Centraladministrationen eller de fem regioner laver noget der matcher de tidligere regionplaners afsnit for det åbne land og natur. Så hvis vi skal gøre indsatsen for at bevare og forbedre naturindholdet i Danmark, kan der findes god inspiration i de gamle regionplaner -og drage de lovgivningsmæssige konsekvenser.

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

Udviklingen i landområderne er strukturel. Det er ikke fordi den enkelte landsby er "dårlig", men fordi samfundet over tid har lukket skoler, børnehaver og andre offentlige arbejdspladser samt, at erhvervsudviklingen støt og roligt går mod færre og større landbrug. Dette kan der kun repareres på. De hidtidige tiltag med at gøre det nemmere at bygge og bo i landdistrikterne har ikke givet mærkbare resultater. Hvis der er behov for by-udvikling i landsbyer, er det helt afgørende at det sker indefra og ud i tæt symbiose med den eksisterende bebyggelse, og helst i en stil der passer med traditionen.

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

Al byudvikling i dag sker med udgangspunkt i biltransport. Derfor spredes byerne unødigt. De såkaldte aflastningscentre har medført mere butiksdød end nok så megen e-handel. Store agglomerater af butikker under samme tag suger ikke kun oplandet for handel, men også de bycentre der ligger ved siden af. Alt sammen baseret på individuel biltransport. Vil vi noget seriøst for et bedre klima, skal denne udvikling vendes. Og det bliver svært. Men indføj i planloven at der ikke må etableres eller udvides butikcentre i landet. Så vil der naturligt ske en orientering mod byernes centre igen (Silkeborg har vist vejen ved at forbyde butikcentre i periferien, og samtidig øget adgangen til den eksisterende bymidte). Byernes struktur har fra gammel tid været præget af sammenbyggede huse langs gader. Det kaldes karréstruktur. Det medfører et klart defineret baderum og et klart defineret have- eller fælles gårdrum. Punkthuse sprænger denne ramme. Gør noget ved det!

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

Hvis turisme-erhvervsudvikling i de kystnære områder skal forstås som flere vandlande og tivolier, mister de steder deres hidtidige gæster. De søger nemlig naturoplevelser og ro. De kan ses hele året langs vestkysten og i de vestlige byers gågader, hvor de lægge en vis omsætning. Altså "tivolisering" og naturturister udelukker hinanden. Det betyder også at der ikke bør udlægges flere

sommerhusområder ved kysterne, men om nødvendigt i baglandet. Og husk at hvis reglerne for at udlændinge kan købe sommerhus i DK, står der 80 mio. købelystne kunder lige syd for grænsen klar til at købe op. Deraf følger kraftige prisstigninger, så kun få danskere vil få råd til at købe et sommerhus. Derpå vil der opstå et politisk pres for at åbne for nye sommerhusudstyknings. Farvel natur. Mit erhvervslivet generelt, så er det kontor erhverv der ekspanderer mest. De kan sagtens lydisoleres, så de kan placeres i trafikknudepunkter med nem kollektiv trafikadgang. Altså gør stationsnærhedsprincippet stærkere i planlægningen.

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

Efter amternes nedlæggelse har vi set en ekspansion af Statens udmelding til kommunerne med krav til den overordnede planlægning. Men det er udmeldinger uden samlet vision. Planloven omhandler fysisk planlægning og ikke alt mulig andet. Så Statens udmeldinger i form af krav, bør begrænses mest mulig. I stedet bør regionale plan-samarbejder styrkes på tværs af kommuneskel. Statslige landsplankrav bliver ofte meget rigide og firkantede.

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

Kommuneplanerne har udviklet sig til bureaukratiske mastodonter på flere hundrede sider, som ingen læser. Søg dog tilbage til det egentlige, nemlig den fysiske plan -eller vision for de næste 12 - 24 år. Det kan tegnes på kort og illustreres med eksempler, så alle kan forstå det. Desværre bliver der færre og færre planlæggere som kan illustrere - vise visionerne som streger på kort. Mit den demokratiske del af den fysiske planlægning er det overordentlig vigtigt, at høringsfrister i forhold til kommune- og lokalplaner fastholdes til mindst 8 uger. Hvis foreningsdanmark skal have mulighed for at engagere sig, må man respektere demokratiets spilleregler med mødeindkaldelse, udformning af svar, og vedtagelse i offentlige forsamlinger. Der tager sin tid -og skal tage den tid.

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

Foreløbig har digitaliseringen ført til en lettelse af arbejdet blandt de professionelle. Borgerne derimod, er lost. det er en jungle at navigere rundt i planhierakier og temaer. Der står også alt for mange ord. Det er naturligvis for at embedsværket kan dække sig ind mod alle eventualiteter.

==Tema 8: Klagesystemet==

Jeg kan kun sige, gør systemet enklere.

==Andet==

Planloven handler først og fremmest om fysisk planlægning af vores omgivelser og om hvordan man vedtager og administrerer planerne. Der er en kompleks viden der i planerne skal syntesiteres. Desværre er det som om alle med deres egen kæphest mener at den skal have en fremtrædende plads i de færdige planer. De bliver derfor uhyre omfattende og svært gennemskuelige for borgere og politikere. De reagerer i frustration med at kræve de-regulering. Men det er en forkert vej at gå. der behøves primært en mere klar strukturering af kommuneplanerne. Der er for meget overlapning (og ord) mellem strategi, hovedstruktur, retningslinjer og rammer for lokalplanlægningen.

(Sendt via upload i Erhvervsstyrelsens idéportal)

Erhvervsstyrelsen

Dahlerups Pakhus

Langelinie Allé 17

2100 København Ø

Coop Danmark A/S

Coop Ejendomme
Roskildevej 65
2620 Albertslund

Advokat Rikke Vang

D: +45 4386 3214

M: +45 51593214

Rikke.vang@coop.dk

17. februar 2020

Høring i forbindelse med evaluering af planloven – Fremtidens Planlov – bedre byer og landdistrikter

Coop Danmark A/S (herefter Coop) skal herved fremkomme med forslag til fremtidens planlov vedrørende tema nr. 3 om byudvikling, som hænger nært sammen detailhandelsplanlægningen.

Ved ændringen af planloven i 2017 blev det muligt at udlægge arealer til aflastningsområder i byer, hvor der er et tilstrækkeligt kundegrundlag, bl.a. for at give plads til butikker, som ikke uden videre kunne placeres i bymidte. Dette var en væsentlig lempelse af loven. Man gav herved kommunerne meget udstrakte beføjelser, uden at intensivere den prøvelse, som Planklagenævnet foretager. I praksis er det meget vanskeligt at få tilsidesat det skøn, som kommunerne i henhold til bestemmelsen udøver.

Detailhandlen er under hastig forandring, idet en stadig stigende del af handlen med især udvalgsvarer foregår som e-handel. Dette har bevirket en mærkbar afmatning af mange bymidter, og dagligvarehandlen går heller ikke ram forbi. Coop kan tilslutte sig de bemærkninger, som høringen har givet De Samvirkende Købmænd anledning til at fremsende, og som bl.a. angår overskydende butiksarealer.

Den negative udvikling har ikke kunnet vendes eller effektivt imødegås, blot ved at overlade kommunerne vidtgående beføjelser til udlæg af nye aflastningsområder, henholdsvis udvidelse af disse.

Det er Coop's opfattelse, at den nye hjemmel tages i brug, også i tilfælde, hvor der ikke foreligger det fornødne grundlag, hvilket er meget skadeligt for udviklingen i dansk detailhandel.

Erhvervsministeriet har udarbejdet en redegørelse af 29. november 2019 om kommunernes anvendelse af de nye regler i planloven. I perioden fra planlovens ændring i 2017, og frem til udgangen af 2018, har 15 kommuner sendt planforslag for aflastningsområder i høring. Hvis man ser bort fra Aalborg Kommune, er der i alt væsentligt tale om mellemstore eller mindre provinsbyer. I 3 af disse tilfælde har man muliggjort nye dagligvarebutikker i disse områder.

I stort set alle de kommuner, der ifølge Erhvervsministeriets redegørelse har udlagt nye aflastningsområder, er der allerede på nuværende tidspunkt et væsentlig omfang af tomgang på detailhandelsarealer både målt på areal og procentuelt i forhold til det samlede detailhandelsareal i disse kommuner, hvilket jo netop bekræfter, at der ikke er behov for udlæg af nye aflastningsområder. Udlæg af nye aflastningsområder i byer/kommuner der allerede i væsentligt omfang er "plaget" af tomgang på detailhandelsarealer, vil således blot forstærke, at eksisterende bymidter mv. tømmes for detailhandel til skade for handelslivet i bymidterne.

For Ringkøbing Skjerns vedkommende var der tale om en situation, hvor kommunens egen forvaltning advarede imod et sådant arealudlæg, bl.a. fordi det ville være skadeligt for bymidtens handelsliv. Ikke desto mindre valgte kommunen at gennemføre planlægningen. En sådan anvendelse af de nye muligheder efterlader det indtryk, at man lokalt håber at kunne skabe vækst og udvikling ved at planlægge for nye aflastningsområder, selvom grundlaget aktuelt ikke er til stede. Det er i strid med reglerne, og med intentionen bag ændringen.

Coop foreslår følgende tiltag som led i evalueringen af reglerne:

- Der bør kun være mulighed for udlæg af nye aflastningsområder i byer af en vis mindstestørrelse. Størrelsen af en by spiller en væsentlig rolle for det kundegrundlag, som efter loven har afgørende betydning. Kravet om et tilstrækkeligt kundegrundlag skulle ifølge forarbejderne netop sikre, at der ikke blev

udlagt store aflastningsområder i mindre byer¹. Allerede de erfaringer, der nu er gjort, viser at kravet er helt utilstrækkeligt. Herunder viser Erhvervsministeriets redegørelse, at der i en række tilfælde er udlagt endog meget store arealer, henset til byernes størrelse og den allerede eksisterende arealer til detailhandel med tomgang.

- Der bør stilles minimumskrav til arealudlæg for nye aflastningsområder f.eks. minimum 10.000 m², så det sikres, at der reelt er tale om et sådant område og ikke blot et mindre område, hvor der alene er ganske få butikker, da dette ikke reelt vil være en aflastning, men blot være en mulighed for f.eks. at omgå reglerne om særligt dagligvarebutikkers størrelser i lokalcentre eller enkeltstående butikker.
- Det bør skitseres i lov eller bekendtgørelse, hvilke øvrige forhold udover størrelsen af byen, som har væsentlig betydning for kundegrundlaget. Herunder f.eks. en igangværende og væsentlig byudvikling med bebyggelse af et væsentligt antal nye boliger, etablering af et betydeligt antal nye arbejdspladser, anlæg af ny og væsentlig infrastruktur og lignende. Der bør i bekendtgørelse fastsættes krav til – eller som absolut minimum vejledende retningslinjer for – hvad et tilstrækkeligt kundegrundlag er.
- De gældende krav til redegørelsen i kommuneplanen bør som minimum fastholdes, og gerne skærpes, hvilket også vil indebære, at grundlaget for en prøvelse forbedres. Coop kan ikke tilslutte sig KL's bemærkninger, hvorefter redegørelseskravene forenkles yderligere. Ved ændringen af planloven blev kravene lempet som led i en forenkling af reglerne², og der er ikke grundlag for at udvande dette yderligere.
- Coop kan heller ikke tilslutte sig, at kommunerne skal gives hjemmel til at planlægge for bydelscentre uafhængigt af indbyggertallet, sådan som KL foreslår. Dette må formodes at medføre, at der planlægges for bydelscentre uden det fornødne grundlag herfor, hvorved der skabes et problem, som kan få endnu større negativ indvirkning på udviklingen af detailhandlen, herunder i eksisterende bymidter og i særlig grad i bymidter i mindre provinsbyer.

¹ Jf. L121, de specielle bemærkninger til nr. 22

² Jf. bl.a. L121, punkt 2.5.2 om bedre udviklingsmuligheder for detailhandlen

- Planklagenævnets muligheder for at efterprøve, om kommunerne holder sig indenfor planlovens rammer, og intentionen med lempelserne i 2017, bør forbedres. Dette vil højne retssikkerheden markant, og bidrage til at udviklingen ikke skrider.

Med venlig hilsen
Coop Danmark A/S

Rikke Vang
Juridisk chef, Advokat

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 29-01-2020 15:56

Afsender:

COWI

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"Jeg synes, der er behov for at give planloven et serviceeftersyn med hensyn til, om den indeholder de virkemidler, der skal til, for at kommunerne kan gennemføre en effektiv grøn omstilling.

Jeg har et par ideer og eksempler:

Jeg tror, det vil være en god ide at give muligheder for at oprette grundejerforeninger overalt, hvor der er et behov for det, og at der kan indføres pligt til at blive medlem. Der er mange behov for at man lokalt i et område kan løfte en opgave i fællesskab, men mulighederne er små, når der ikke er et formaliseret samarbejde, hvor naboerne kan mødes, tale om tingene og finde fælles løsninger. Som eksempler kan jeg nævne muligheder for at lave lokal afledning af regnvand. Her vil det gøre det hele lettere, hvis der er en grundejerforening. Et andet eksempel kunne være at man i grundejerforeningen aftaler, hvordan området kan begrønnes, og hvordan dyre- og plantelivet kan fremmes. Et tredje eksempel kunne være, at man i et blandet område laver lokale løsninger på udnyttelse af overskudsvarme.

Samtidig kunne muligheder for at oprette grundejerforeninger være et bidrag til at styrke bymidterne. Her er grundejerne en vigtig part i at få skabt nogle forbedringer. I dag er der stort set ikke grundejerforeninger i bymidterne. Et norsk studie har vist, at aktiv medvirken fra grundejerne er noget af det vigtigste for at vende udviklingen. Mulighed for at oprette grundejerforeninger i bymidter vil gøre, at grundejerne bringes sammen og får et fælles forum, hvor de kan drøfte fælles interesse i at løfte bymidten. Der er spændende eksempler i England og Tyskland på, hvordan man gør det.

Forslaget er altså at indføre pligt til at oprette grundejerforeninger i områder, hvor kommunerne mener, der er et behov for det. Det kan herudover overvejes om det skal være muligt at pålægge grundejerforeningen bestemte opgaver, som kan handle om at sikre at den grønne omstilling sker lokalt. Jeg ved godt, at det handler om handlepligt, og at det dermed er en grundlæggende ændring, men jeg tror det skal til, hvis der for alvor skal ske noget i vores byer med den grønne omstilling.

Et andet eksempel er, om det med de gældende regler er muligt at regulere parkeringspladser til elbiler - kan man en lokalplan reservere bestemte attraktive pladser som giver incitament til at skifte til elbil?"

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

Jeg synes der skal være mere proportionalitet i afvejningen af byudviklingshensyn mod beskyttelsesinteresser i yderområderne. Groft set kan man i dag sige at byerne kan udvikle sig på den rest der

er tilbage, når alle områder med beskyttelsesinteresser er taget ud. Det giver ikke en hensigtsmæssig udvikling og de små byer forhindres i at kunne udvikle sig. Nogle gange handler det kun om at kunne inddrage et lille hjørne af et meget stort beskyttet område for at kunne udvikle en god løsning. Her synes jeg byens udvikling i højere grad skal tilgodeses.

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"Jeg har tidligere under tema 1 foreslået mulighed for at oprette grundejerforeninger. Det vil være en stor hjælp til bymidterne, hvis det blev muligt. Grundejerne spiller en afgørende rolle for bymidternes udvikling, men de opretter ikke bare af sig selv en grundejerforening. Hvis der blev pligt til at oprette grundejerforeninger vil grundejerne blive bragt sammen og få mulighed for at samarbejde om bymidtens udvikling. En grundejerforening for en bymidte skal repræsentere grundejerne over for kommunen og overfor handelsstandsforeningen. Der er rigtig meget spændende inspiration at hente i norske studier af, hvad et grundejersamarbejde kan betyde for en bymidte.

Jeg vil foreslå, at planloven udvides, så bymidten først-princippet ikke bare handler om butikker men også om alle de øvrige byerhverv, som er med til at skabe levende bymidter. De andre byerhverv udgør allerede omkring halvdelen af alle butiksljemål i en typisk bymidte, og de øvrige byerhverv er i vækst. De har derfor en stigende betydning for den levende bymidte. Der er gode eksempler fra England, Holland mv. til inspiration.

Vi har i vores detailhandelsanalyser set at flere mindre byer faktisk klarer sig rigtig godt og trodser den generelle tilbagegang. For det første klarer byerne i turismeområderne sig særdeles godt, og så har vi bl.a. i Syddjurs Kommune set, at de byer, der har holdt sammen på detailhandlen, klarer sig godt, og de byer hvor detailhandlen (dagligvarebutikkerne) er blevet spredt klarer sig dårligt. De positive eksempler skal mere frem.

Ellers mener jeg, at der er et stort vidensefterslæb inden for detailhandel. Planloven har i mange år haft til hensigt at styrke bymidterne og de mindre og mellemstore byer, men vi har ikke analyser, der giver os mulighed for at svare på simple spørgsmål, om hvad effekten for bymidten er af en dagligvarebutik uden for bymidten (gå i dybten med eksempler), og hvad effekterne er for de små oplandsbyer af at udvide et eksternt center i en stor by. Vi ved heller ikke rigtig, hvad effekten er for biltransport og dermed klimabilaget af store butikker i kanten af byerne, eller hvordan kunderne i det hele taget transporterer sig til og fra butikker med forskellige beliggenheder.

Mulighederne for aflastningsområder har nu virket i et stykke tid. Tiden er derfor inde til at samle op og vurdere, hvad effekten har været. Det er vigtigt at få et totalbillede, så både positive og negative effekter kommer frem. Her tænker jeg også på, om et aflastningsområde fører til tomme lokaler i bymidten og om det efterfølgende fører til øgede udgifter for kommunerne til byfornyelse.

Til planlægningen af fremtidens bymidter, der bliver mere blandede, kunne det være en stor hjælp, hvis vi havde nogle værktøjer, der fortalte os, hvor meget liv forskellige funktioner bidrager med. Jeg tænker lidt i retningen af turraterne, der fortæller hvor mange bilture, der typisk kommer til en bestemt funktion. Tilsvarende kunne man lave nogle tommelfingerregler for, hvor meget flow der er til et fitnesscenter, en tandlæge, en ejendomsmægler, et pizzeria, et jobcenter, et bibliotek osv. Det kunne blive et meget godt og konkret værktøj i udviklingen af vores bymidter."

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

"Jeg er i forbindelse med en strategisk udviklingsplan for turismen i Vorupør og Klitmøller blevet bevidst om hvor meget byer ved kysten kan være begrænset af forskellige bevaringshensyn. Når man ser på kort over de to byer, så er det stort set ikke arealer omkring byerne, som ikke er omfattet af en eller flere beskyttelseshensyn. Jeg er sikker på, at det er et fælles problem for stort set alle mindre byer langs vestkysten.

Jeg mener der er behov for en bedre balance i interesseafvejningen mellem byudvikling og beskyttelsesinteresser. Som det er nu, så er det groft sagt sådan, at ønskerne om byudvikling kommer til sidst efter alle andre hensyn er varetaget.

Jeg mener der er behov for en mere helhedsorienteret tilgang, hvor et byudviklingsønske om f.eks. turisme skal kunne gennemføres selv om der er beskyttelsesinteresser i området, hvis det vurderes, at byudviklingsønsket er velbegrunderet og at bevaringshensynet har mere underordnet karakter. Der er eksempelvis forskel på kvaliteten af § 3-områder, og der er naturtyper som dækker meget store områder omkring byerne. I den slags tilfælde er det vanskeligt at forstå, hvis det ikke skulle være muligt at tage et begrænset areal ind til byudvikling.

Et modargument kan være, at der skal tænkes i byomdannelse før der tænkes i inddragelse af nye arealer, men byomdannelse er typisk ikke realistisk som alternativ. I mindre byer i yderområderne er byggeretspriserne typisk ikke store nok til at et projekt vil kunne gennemføres som omdannelse af eksisterende by, og projektets karakter, f.eks. udvidelse af en campingplads, kan betyde, at byomdannelse ikke er relevant.

Herudover har arbejdet i Vorupør og Klitmøller også vist at der er behov for at revurdere vores regler om campingpladser, hoteller mv., så der kan udvikles koncepter, der passer til de mindre byer, men det er jo et andet lovområde."

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

"Vi lavede for nogle år siden en rapport for 6-by-samarbejdet med titlen "Byerne på højhastighedsbanen". Jeg har vedlagt en kort udgave af rapporten. Der er også en mere detaljeret rapport, hvor analyser mv. er beskrevet i deres helhed. Den vil jeg også gerne sende.

Ideen til timemodellen kom oprindeligt fra 6-by-samarbejdet, og da den tidligere Thorning-regering traf beslutning om timemodellen ønskede 6-by-samarbejdet, at sige tak og bakke op ved at synliggøre de mange positive effekter for byerne og den regionale udvikling, som timemodellen ville indebære. "Byerne på højhastighedsbanen" satte især fokus på, at højhastighedstog mellem de store byer ville hænge rigtig godt sammen med den byudvikling, som byerne planlægger med fokus på omdannelse og fortætning i de centrale områder, ligesom højhastighedstog understøttes af kommunernes trafikplanlægning, hvor letbaner, BRT-busser, anden kollektiv trafik, cykelfremme mv. skaber gode forbindelser til og fra stationerne.

Ambitionerne om en timemodel gik i stå under den forrige regering, men den er jo kommet frem igen efter regeringsskiftet. Som jeg har forstået det, så vil den nye transportminister indkalde partierne bag togfonden for at få projektet på sporet igen.

Første gang blev timemodellen efter min vurdering præsenteret for meget som et rent infrastrukturprojekt. Det førte til en negativ debat om, hvorfor der eksempelvis skulle en bro over Vejle Fjord, hvem der skulle og ikke skulle have en station, hvorfor det blev så dyrt, om togfonden kunne finansiere det osv. De kommuner, der ikke følte sig tilgodeset, blev sure og fik meget spaltepads, og de kommuner der fik fordele holdt lav profil. Og i øvrigt havde mange slet ikke forstået, hvad det hele gik ud på. Der var derfor stort set ingen debat om alt det positive, som hurtigere togforbindelser mellem landsdelene ville skabe. Der var stort set ingen debat om fordelene for klimaet, for den regionale udvikling og for by- og erhvervsudviklingen i de mange stationsbyer, der ville få hurtigere forbindelser. I debatten fremstod timemodellen som et meget dyrt projekt, som kun ville komme nogle så store byer til gode. At der var planlagt ti stationer på højhastighedsbanen blev overset, ligesom det blev overset, at et stort antal øvrige stationsbyer – eksempelvis på linjen mod Herning og Holstebro – også ville få væsentligt kortere rejsetider.

Jeg tænker på om ikke det kunne være en vigtig og relevant landsplanopgave, at tænke den regionale udvikling, byerne, erhvervsudviklingen og klimagevinsterne ind i et fornyet højhastighedsprojekt. En mulighed kunne være at opdatere den rapport, vi lavede for 6-by-samarbejdet, men udvide deltagerkredsen, så alle de byer, der får væsentlige rejsetidsreduktioner, kommer med, og så tænker jeg på, om kunne være en fordel at invitere berørte kommuner ind i en proces, så de dels bliver bevidste om, at de rent faktisk får store fordele, og dels får mulighed for at tænke deres by- og trafikplanlægning sammen med forbedringerne af togtrafikken. På den måde tænker jeg, at der vil blive et bredere og mere positivt syn på timemodellen med flere lokale ambassadører, og så vil det jo også være positivt, at motivere kommunerne til at tænke hurtig og klimavenlig transport endnu mere ind i deres planlægning. Det er jo først, når kommunerne spiller med, at det fulde udbytte af investeringen vil blive udløst.

Som inspiration til opgaven for 6-by-samarbejdet har jeg fulgt med i, hvad der sker andre steder i Europa. Jeg blev bl.a. inspireret af måden man i England lancerede deres højhastighedsprojekt HS2 på. I England tænkte man højhastighedsprojektet meget bredt. Der blev lang meget vægt på de nationale visioner bag HS2, og der var meget opmærksomhed på de positive aspekter for by- og erhvervsudviklingen.

Jeg vil gerne tilbyde et møde, hvis I har lyst til at snakke videre om, hvad de landsplanmæssige aspekter i et dansk højhastighedsprojekt kunne være!

Kattegatforbindelsen er blevet aktuel igen. Også tænker jeg det vil være vigtigt, at Erhvervsstyrelsen spiller en stor rolle og tager de landsplanmæssige briller på. En Kattegatforbindelse vil jo få meget stor betydning for, hvordan vores land kommer til at fungere og spille sammen på, hvor væksten vil komme mv. På samme måde som med timemodellen vil jeg opfordre til, at Erhvervsstyrelsen får til opgave at se nærmere på, hvad det egentlig er, vi skal bruge en Kattegatforbindelse til. Hvad er det for en landsplanmæssig vision, der ligger bag at knytte landet sammen på den måde, hvad vil en Kattegatforbindelse betyde for den regionale udvikling og byudviklingen, hvilke muligheder vil den give kommunerne, som de kan drage fordel af i deres by- og erhvervsudvikling osv.?"

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

"Plandata.dk har nu været i drift nogle år med anvendelse af datamodellen PlanDK2+. Datamodellen er desværre ufuldstændig og ulogisk opbygget. Datamodellen bør som minimum afspejle de anvendelser, der fremgår af planloven, hvilket ikke er tilfældet nu. For eksempel er det ikke muligt at skelne mellem dagligvare- og udvalgsbutikker i datamodellen, ligesom mindre butikker til salg af egne produkter og butikker ved trafikantlæg, turistattraktioner o.l. ikke kan indmeldes. Der er heller ikke overensstemmelse med begreberne i § 11a vedr. kommuneplanens retningslinjer og indberetningsmulighederne i datamodellen.

Planer skal indtil videre fortsat indberettes som PDF-format, og planernes retlige visning afhænger af en nogle gange usikker aflæsning af kort i PDF'er. Derudover er det en jungle at afklare hvad der gælder for et område omfattet af flere lokalplaner. Der er brug for at Erhvervsstyrelsen sætter fart på afklaring af fuldt digitale planer, så den digitale visning af planer står alene og entydigt viser hvad der gælder."

==Tema 8: Klagesystemet==

Der er alt for lange sagsbehandlingstider i Planklagenævnet med alt for store konsekvenser for kommuner, grundejere, bygherrer og investorer.

==Andet==

Der er behov for at forbedre planlovens image. Planloven får i pressen og daglig tale "skyld" for meget, som i virkeligheden har med andre lovområder at gøre. Jeg tror den gængse opfattelse af planloven er at det er en besværlig forbudslov, men det er jo i virkeligheden en udviklingslov. Noget er gået galt. Det må der rettes op på.

SEPTEMBER 2015

BYERNE PÅ HØJHASTIGHEDSBANEN

RESUMÉ AF HOVEDRAPPORT

COWI

INDHOLD

- 3 KLAR TIL TIMEMODELLEN
- 4 TIMEMODELLEN VIL BINDE DANMARK SAMMEN
- 6 SÅDAN OPNÅS REJSETIDER PÅ EN TIME!
- 8 TIMEMODELLEN VIL SKABE VÆKST
- 18 TIMEMODELLEN BAKKES OP AF DEN LOKALE TRAFIK
- 20 UDVIKLINGEN SKAL FORTSÆTTE
- 22 TIMEMODELLEN OG DE INTERNATIONALE FORBINDELSER

Byerne på højhastighedsbanen udarbejdet af COWI A/S
for Aarhus, Odense, Aalborg, Esbjerg og Randers Kommuner

Projektnr.	A038537
Dokumentnr.	2
Version	1.0
Udgivelsesdato	3. september 2015
Udarbejdet	KRBR og JTS
Kontrolleret	OWJ
Godkendt	KRBR

KLAR TIL TIMEMODELLEN

De nye højhastighedstog vil binde Danmark bedre sammen og bidrage til vækst i hele landet. Skal det lykkes, er det vigtigt, at timemodellen ikke udvandes. Rejsetiden mellem de største byer på en time må ikke blive længere. På længere sigt er der behov for endnu kortere rejsetider og for at tænke de danske højhastighedsforbindelser sammen med hurtigere forbindelser til bl.a. Hamburg.

6-by samarbejdet lancerede i 2006 ideen om timemodellen. Med Togfonden DK er det nu blevet muligt at binde Danmark bedre sammen med hurtige togforbindelser. De nye højhastighedsforbindelser vil være den største forbedring af transportsystemerne i Danmark siden motorvejsnettet og Storebæltsforbindelsen.

Det er vigtigt at slå fast, at timemodellen ikke er et ambitiøst projekt, der rækker ud over standarden i resten af Europa. Med timemodellen vil Danmark komme på niveau med de **andre lande i Vesteuropa** og få mulighed for på sigt at blive koblet på det europæiske højhastighedsnet. Danmark er sammen med Irland og Island de eneste lande i Vesteuropa, som endnu ikke har højhastighedstog.

Hidtil har der været meget opmærksomhed på højhastighedsprojektets anlægsomkostninger, hvordan den skal finansieres, og hvor der skal være stationer. Regeringen har i regeringsgrundlaget meldt ud, at der skal gennemføres et serviceeftersyn af timemodellen.

De 5 store provinsbyer, Aarhus, Odense, Aalborg, Esbjerg og Randers, vil med dette projekt sætte fokus på, at højhastighedsprojektet er en investering, der vil skabe **vækst og større sammenhængskraft** i hele landet, hvis vi forstår at udnytte mulighederne.

Det er ikke kun de 10 byer, der vil blive betjent med højhastighedstog, som får kortere rejsetider. De kortere rejsetider vil brede sig og indebære væsentligt kortere rejsetider for mange andre stationsbyer over hele landet.

Højhastighedsforbindelserne vil medføre en **markant afkortning af rejsetiderne**. Rejsetiderne mellem stationsbyerne vil blive reduceret med 20-35 % for togture. Ved skifte fra bil til tog vil besparelsen være mellem 15 og 45 %, når der sammenlignes med en tilsvarende biltur.

Højhastighedsbanerne vil få **særdeles god dækning**. Ni af landets ti største byer vil blive betjent med højhastighedstog. De ti stationsbyer er fordelt over hele landet og rummer 38 % af landets befolkning og 47 % af arbejdspladserne. I nærområderne inden for 2 km fra de ti stationer, hvor det vil være meget let at bruge højhastighedstogene, er der næsten 400.000 arbejdspladser

og 430.000 beboere. 15 % af alle arbejdspladser og 7-8 % af danskerne vil således få meget kort afstand til de hurtige forbindelser. Når de hurtige togforbindelser tænkes sammen med let- og nærbanerne stiger dækningen endnu mere. Endnu flere vil bo eller arbejde tæt på fremtidens højklasede transportsystem.

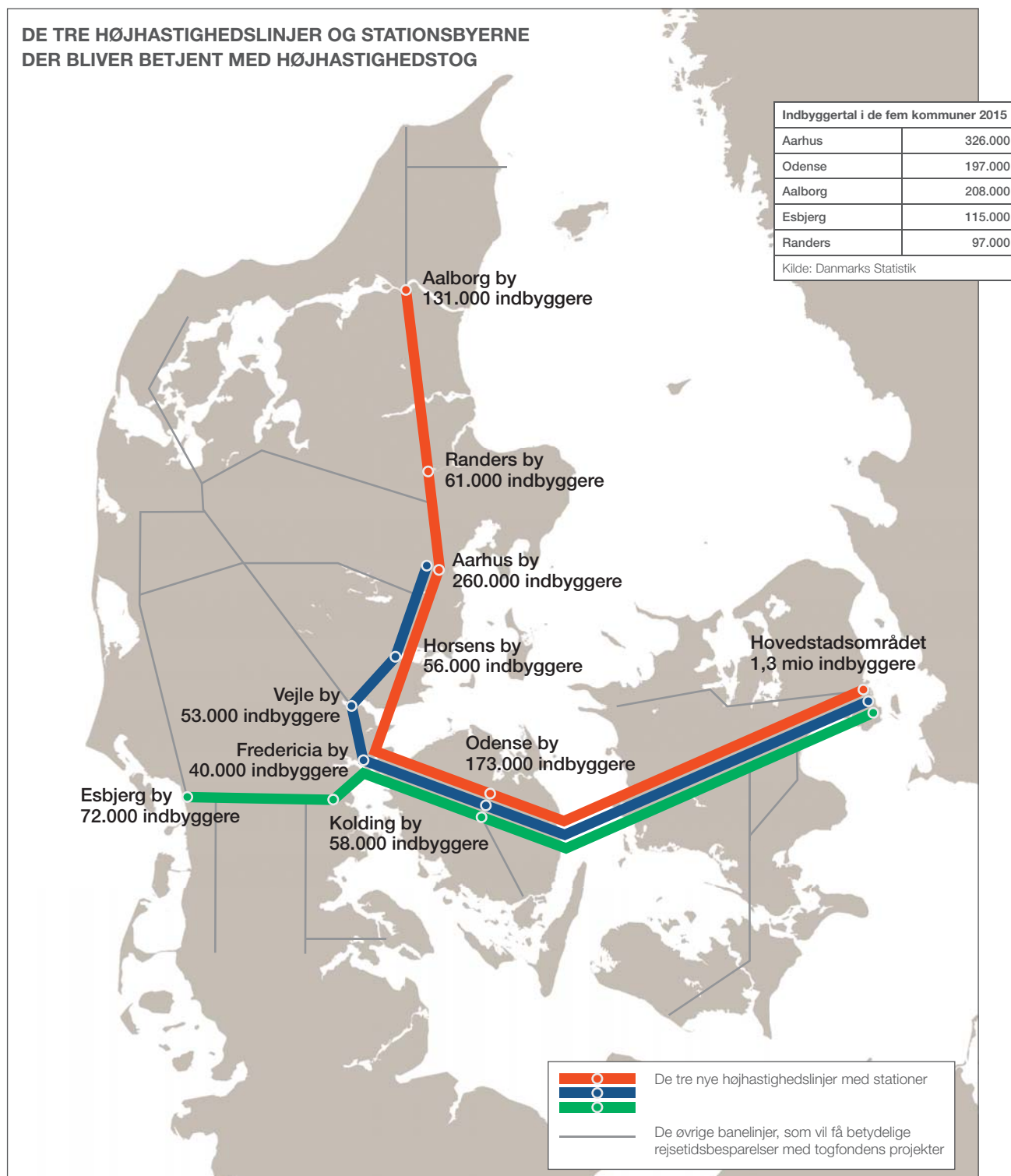
Virksomheder og borgere har over en længere periode søgt mod de store byer og deres centrale dele. Udviklingen passer med kommunernes planlægning, som har fokus på byudvikling i de eksisterende byområder. En gennemgang af planlægningen i de fem byer viser, at der er plads til 35.000 boliger og op til 85.000 arbejdspladser inden for 2 km fra stationerne. Udviklingsmulighederne svarer til en **vækst i arbejdspladser på op til 50 %, og 33 % flere kan komme til at bo tæt på stationerne** i de fem byer og nyde godt af nærheden til station og byens mange andre faciliteter samtidig med, at der blive flere passagerer til højhastighedstogene.

Togfondens projekter er med en intern rente på 5-7 % et **samfundsøkonomisk godt projekt** og bedre end flere andre store infrastrukturprojekter. Da højhastighedsforbindelserne understøttes af udviklingen og kommunernes strategier, vil forrentningen sandsynligvis blive større.

Det er vigtigt, at ambitionen om en rejsetid på en time mellem de store byer fastholdes for at opnå de positive effekter, og der er behov for en langsigtet **plan for udviklingen efter timemodellen**. Rejsetider på en time mellem de største byer er et stort skridt frem, men på længere sigt er der behov for endnu kortere rejsetider. Det vil for alvor skabe sammenhæng og dynamik i Danmark og imødekomme de stigende behov for hurtig, komfortabel og sikker transport mellem landsdele og byer, som den fortsatte urbanisering vil skabe.

Togforbindelserne fra Vestdanmark til **Hamburg** er tidssvarende. Der er kun to daglige afgang og rejsetiden er ca. 4½ timer mellem Aarhus og Hamburg. Der er derfor også behov for sammen med de tyske myndigheder at planlægge tidssvarende og hurtigere rejsetider til Hamburg. Et mål kunne være, at rejsetiden mellem Aarhus og Hamburg bliver den samme som mellem København og Hamburg, når Femern Bælt-forbindelsen er en realitet.

HØJHASTIGHEDSFORBINDELSERNE VIL KNYTTE BYER OG LANDSDELENE BEDRE SAMMEN MED VÆSENTLIGT KORTERE REJSETIDER

Kilder: "Togfonden DK – højhastighed og elektrificering på den danske jernbane". Trafikstyrelsen, 2013. Indbyggertal for byer ifølge Statistikbanken.

TIMEMODELLEN

VIL BINDE DANMARK SAMMEN

De hurtige forbindelser vil knytte landets regioner og de ni største byer bedre sammen. Mange borgere og arbejdspladser vil få nærhed til de hurtige forbindelser. Også togtrafikken i resten af landet vil få markante rejsetidsforbedringer.

De nye højhastighedsforbindelser vil være den største forbedring af transportsystemerne i Danmark siden motorvejene og Storebæltsforbindelsen.

København, Odense, Fredericia, Kolding, Esbjerg, Vejle, Horsens, Aarhus, Randers og Aalborg vil blive forbundet med højhastighedstog, der kommer til at køre med op til 250 km/t. Rejsetiderne vil blive nedbragt til en time fra centrum til centrum mellem de fem største byer.

I dag er turen mellem byerne mellem 15 og 30 minutter længere med de hurtigste togforbindelser. En tilsvarende biltur fra centrum til centrum er typisk mellem 15 og 45 minutter længere ved normal trafik, og uden at der er regnet med tid til at raste, finde parkering mv. Over længere strækninger vil rejsetidsbesparelserne være større. Rejsetiden mellem Aarhus og København vil eksempelvis blive reduceret med 44 minutter i tog og med godt en time, når der sammenlignes med en tilsvarende tur i bil. Der er tale om markante rejsetidsbesparelser på i størrelsesordenen 20 - 35 % for togture og 15 - 45 % for sammenlignelige bilture. Der kan f.eks. skæres omkring en tredjedel af rejsetiden ved at skifte fra bil til de hurtige togforbindelser på rejser mellem Aarhus og Odense, Aarhus og København og Odense og København.

Effekterne af de nye højhastighedsforbindelser vil sprede sig til landets øvrige jernbaner og skabe kortere rejsetider i en stor del af landet. Eksempelvis vil rejsetiden mellem Herning og København blive reduceret med 35 minutter fra 3 timer og 11 minutter til 2 timer og 36 minutter.

På de lange strækninger mellem byerne er de hurtige togforbindelser sammenfaldende med de mest belastede strækninger af motorvejsnettet som eksempelvis på E45 i Østjylland og E20 på Vestfyn. I byerne vil de hurtige togforbindelser føre trafikanterne direkte til centrum uden om de store indfaldsveje, som typisk er stærkt trafikerede.

De ti byer, der vil blive betjent med højhastighedstog, er godt fordelt landet over og dækker landets ni største byer. De ti byer har 2,1 mio. indbyggere og 1,3 mio. arbejdspladser og rummer 38 % af befolkningen og 47 % af landets arbejdspladser.

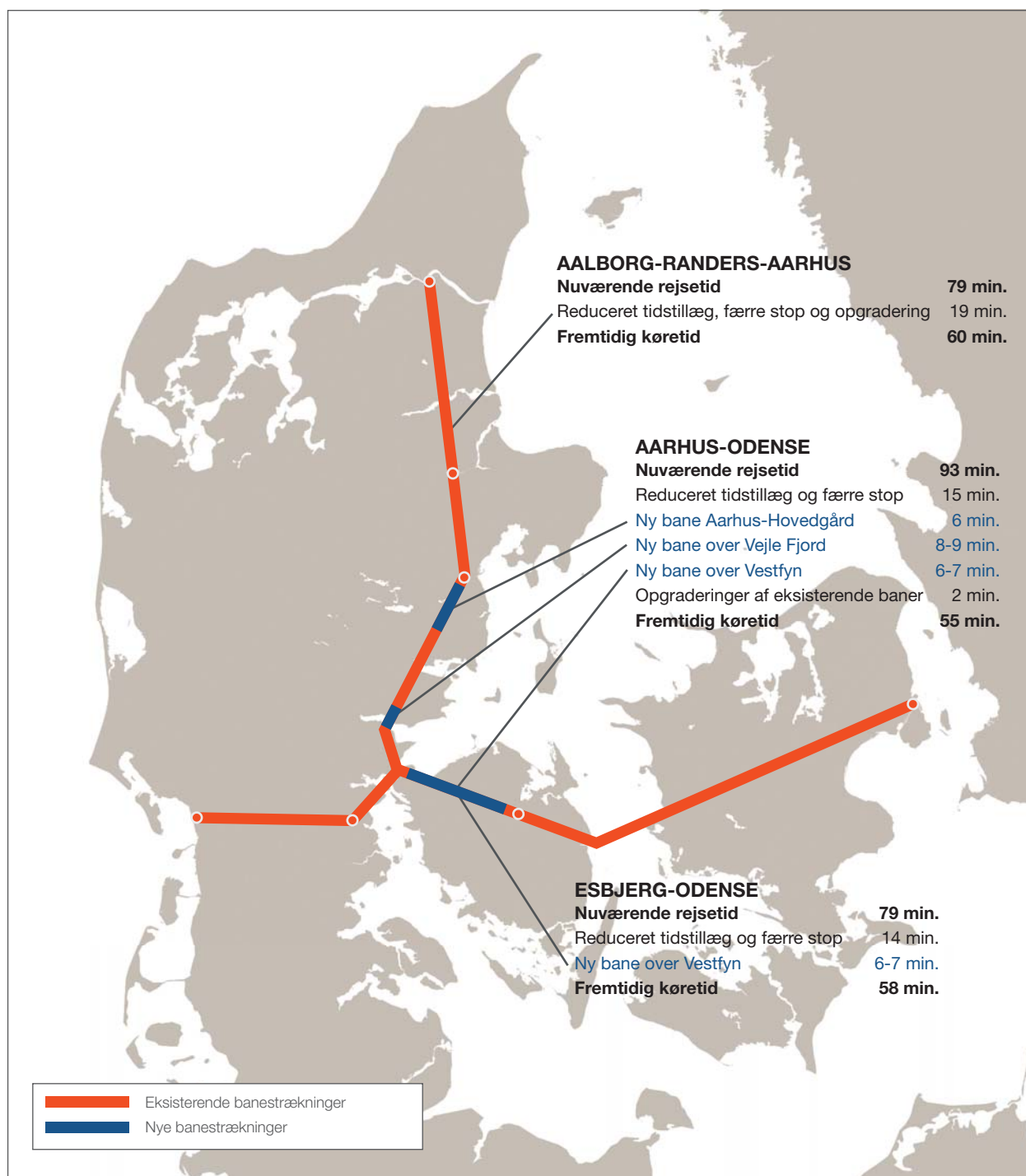
Analyser viser, at de hurtige togforbindelser vil få særdeles god dækning i nærområdet omkring stationerne, hvor det vil være meget let at bruge toget. Der er næsten 400.000 arbejdspladser og 430.000 beboere inden for 2 km fra stationerne i de ti byer. Tallene svarer til, at 15 % af alle arbejdspladser og 7-8 % af danskerne har under 2 km til en station med de nye højhastighedstog.

Rejsetiderne bliver kortere

Rejse	Rejsetid med nye højhastighedstog	Rejsetidsbesparelse sammenlignet med hurtigste nuværende tog	Rejsetidsbesparelse sammenlignet med biltur uden forsinkelser
Aalborg - Randers	0:35	0:14	0:12
Aalborg - Aarhus	1:00	0:19	0:14
Randers - Aarhus	0:25	0:12	0:10
Aarhus - Odense	1:00	0:32	0:30
Esbjerg - Odense	1:00	0:19	0:24
Odense - København	1:00	0:15	0:46

Kilde: "Togfonden DK - højhastighed og elektrificering på den danske jernbane", Trafikstyrelsen, 2013, DSB's køreplaner, Google Maps og COWIs beregninger.

OVERSIGT OVER HVORDAN DE KORTERE REJSETIDER ER OPNÅET

Kilder: "Togfonden DK – højhastighed og elektrificering på den danske jernbane". Trafikstyrelsen, 2013.

SÅDAN OPNÅS REJSETIDER PÅ EN TIME!

Hurtigere tog, færre stop og mindre køretidstillæg bidrager til at afkorte rejsetiderne, men der er behov for nye baner for at nå ned på en time mellem de fem store byer.

De kortere rejsetider opnås gennem følgende tiltag:

- › **Elektrificering** og det nye **signalprogram** vil gøre det muligt at reducere køretidstillæggene, da der kan køres hurtigere og tættere.
- › Timemodellen indebærer **færre stop** mellem de store byer. Et stop mindre sparer 2-3 minutter.
- › **Nye baner** over Vestfyn, over Vejle Fjord og mellem Aarhus og Hovedgård.
- › **Nye tog**, der kan køre 200 km/t eller mere.

AARHUS-ODENSE PÅ EN TIME

Hovedudfordringen i arbejdet med timemodellen har været at få køretiden mellem Aarhus og Odense ned på en time. Køretiden mellem Aarhus og Odense er med de hurtigste nuværende forbindelse 1 time og 33 minutter. I timemodellen er køretiden reduceret til 55 minutter. Der er afsat 5 minutter til at stoppe og vende toget på Aarhus H, inden det kører videre mod Aalborg eller tilbage mod Odense.

Mulighederne for mindre køretidstillæg og færre stop sparer 15 minutter. To minutter hentes gennem opgraderinger af de eksisterende baner omkring Horsens, Vejle og Fredericia. De resterende 21 minutter opnås ved at anlægge de tre nye baner.

Der er stillet spørgsmålstegn ved den nye bro over Vejle Fjord. Broen vil korte 8-9 minutter af rejsetiden og koste ca. 4,0 mia. kr. En ny Lillebæltsbro og en ny bane uden om Horsens har været undersøgt som alternativer men indgår ikke i timemodellen. Det er vurderet, at de to baner ville spare 7-8 minutter og koste omkring 8,6 mia. kr. - altså en væsentligt større investering og en lidt mindre tidsbesparelse sammenlignet med en ny Vejle Fjord bro.

Projekterne, der indgår i timemodellen, er valgt blandt de mest fordelagtige projekter. Det er vurderet, at en ny

bro over Vejle Fjord vil indebære en investering på 110 kr. pr. sparet rejsetime over en 50 årig periode, og at de nye baner over Vestfyn og mellem Aarhus og Hovedgård vil indebære investeringer på 100 kr. pr. sparet rejsetime. Alternativerne, en ny Lillebæltsbro og en ny bane uden om Horsens, vil indebære væsentligt større investeringer på 180 og 190 kr. pr. sparet rejsetime.

Rejsetidsbesparelserne er beregnet under forudsætning af, at der køres med ICE-tog, som har en maksimal hastighed på 250 km/t. Hvis der i stedet køres med Velaro, der kan udnytte muligheden for 300 km/t på de nye banestrækninger, så kan der skæres yderligere godt 2 minutter af rejsetiden.

ESBJERG-ODENSE PÅ EN TIME

Rejsetiden på en time mellem Esbjerg og Odense kan opnås via de 6-7 minutter, som den nye bane over Vestfyn vil skære af rejsetiden, plus 14 minutter, der hentes ved at reducere antallet af stop og via reduktion i køretidstillæggene.

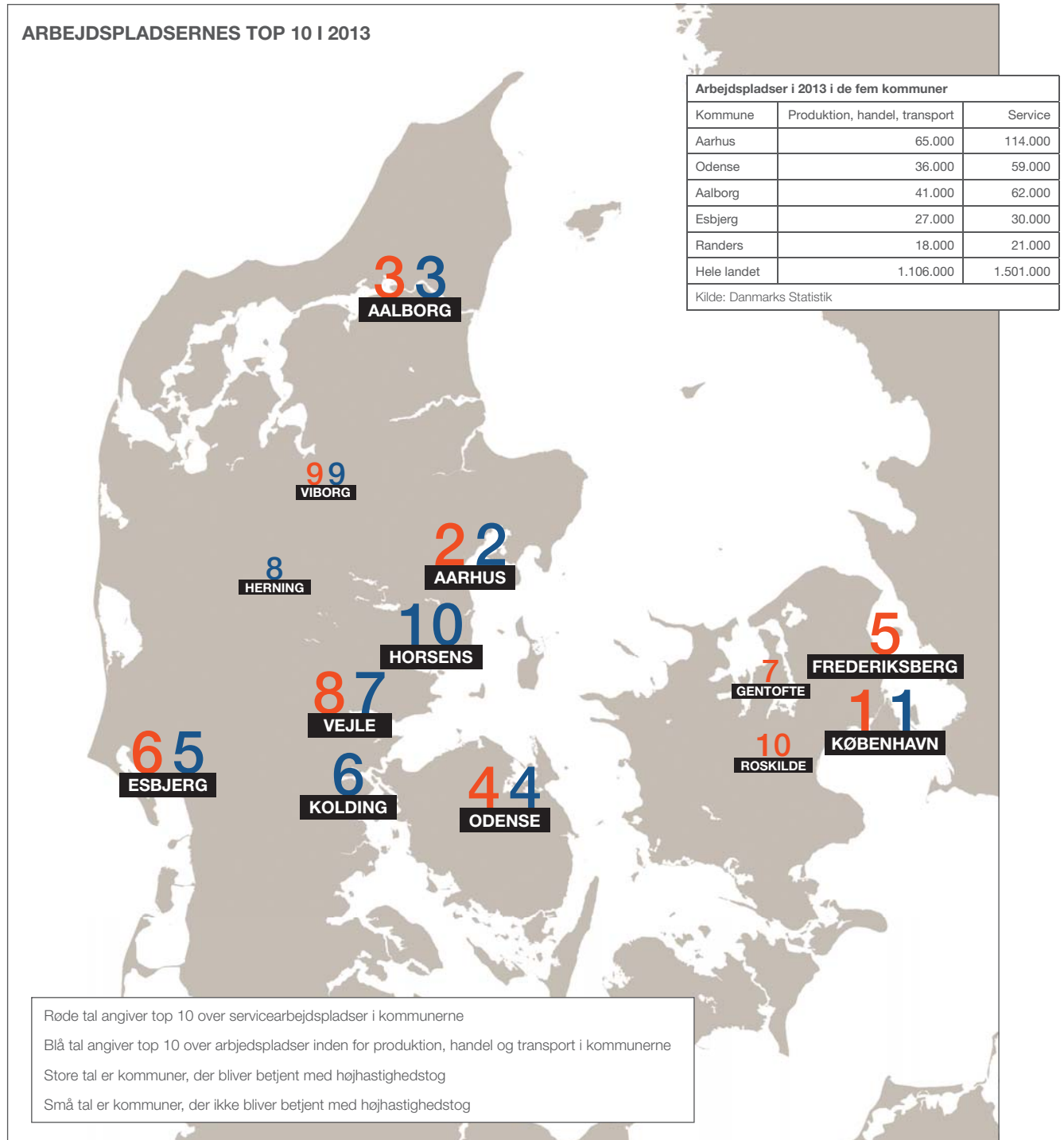
AALBORG-AARHUS PÅ EN TIME

Rejsetiden på en time mellem Aalborg og Aarhus opnås ved at opgradere banen til højere hastigheder. I dag køres der med 120 km/t på en længere strækning syd for Aalborg og med 160 km/t på store dele af banen mellem Aarhus og Randers. Hastighedsopgraderingen vil sammen med færre stop og mindre køretidstillæg kunne reducere køretiden til en time.

ODENSE-KØBENHAVN PÅ EN TIME

Rejsetiden mellem Odense og København er i dag på 1 time og 15 minutter med hurtigste forbindelse. Rejsetidsbesparelsen opnås bl.a. gennem anlæg af den nye jernbane mellem København og Ringsted.

HØJHASTIGHEDSBANERNE KOBLER LANDETS STÆRKESTE ERHVERVSKOMMUNER SAMMEN

Frederiksberg Kommune er regnet som kommune, der bliver betjent med højhastighedstog, da kommunegrænsen ligger kun ca. 500 m fra København H.

Servicearbejdspladser omfatter information og kommunikation, finansiering og forsikring, ejendomshandel og udlejning, erhvervsservice, offentlig administration, undervisning og sundhed, kultur, fritid og anden service.

Arbejdspladser inden for produktion, handel og transport omfatter industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed, bygge og anlæg, handel og transport mv.

Kilde: Danmarks Statistik

TIMEMODELLEN VIL SKABE VÆKST

Rejsetider på kun en time mellem de store byer vil øge pendlingen og mange andre former for dynamik mellem byerne. De stationsnære områder vil blive attraktive udviklingsområder. Mange bor og arbejder tæt på stationerne og endnu flere vil gøre det i fremtiden.

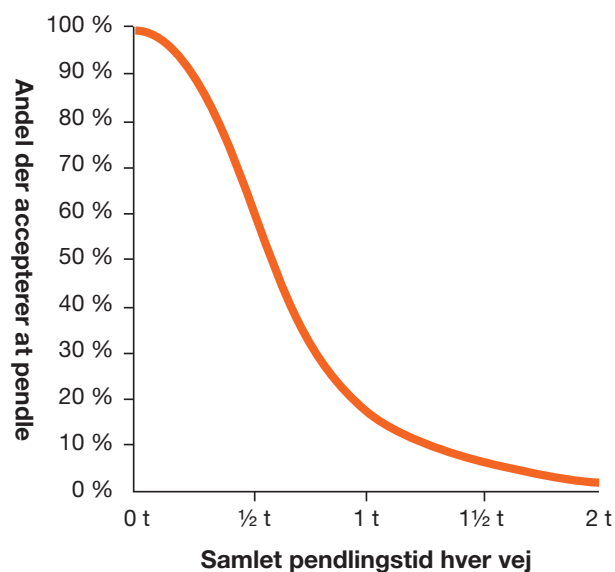
STÆRKE ERHVERVSKOMMUNER

De hurtige togforbindelser vil koble landets stærkeste erhvervskommuner sammen. De ti kommuner, der får station på højhastighedsbanen, besætter de seks første pladser på servicearbejdspladsernes top ti og udgør syv af ti top ti-kommuner. Positionen er endnu stærkere for produktion, handel og transport. Her er de syv første på top ti-listen kommuner med højhastighedsforbindelse, og otte ud af de ti top ti-kommuner er kommuner med højhastighedsforbindelse.

KORTERE REJSETIDER SKABER VÆKST

De hurtige togforbindelser vil som nævnt skære mellem en fjerdedel og en tredjedel af rejsetiden væk på en typisk rejse fra centrum til centrum mellem byerne. Hvor rejsetiden er en barriere i dag, vil der opstå nye muligheder med de kortere rejsetider.

SAMMENHÆNG MELLE PENDLING OG REJSETID

Rejsetiderne er i dag typisk mellem 1:15 og 1:30 i tog og omtrent det samme i bil, og det afholder mange fra at pendle mellem de store byer. De hurtige togforbindelser vil bringe rejsetiden væsentligt ned, og tiden i toget kan udnyttes til arbejde og private gøremål, men oven i skal lægges tid til transport til og fra stationen og arbejdspladsen.

Rejsetider på kun en time vil også skabe positive effekter på mange andre områder. Kortere rejsetider vil fremme forretningsrejser og styrke erhvervslivet, og det vil i det hele taget gøre det lettere for borgere og erhvervsliv at bruge hinandens byer.

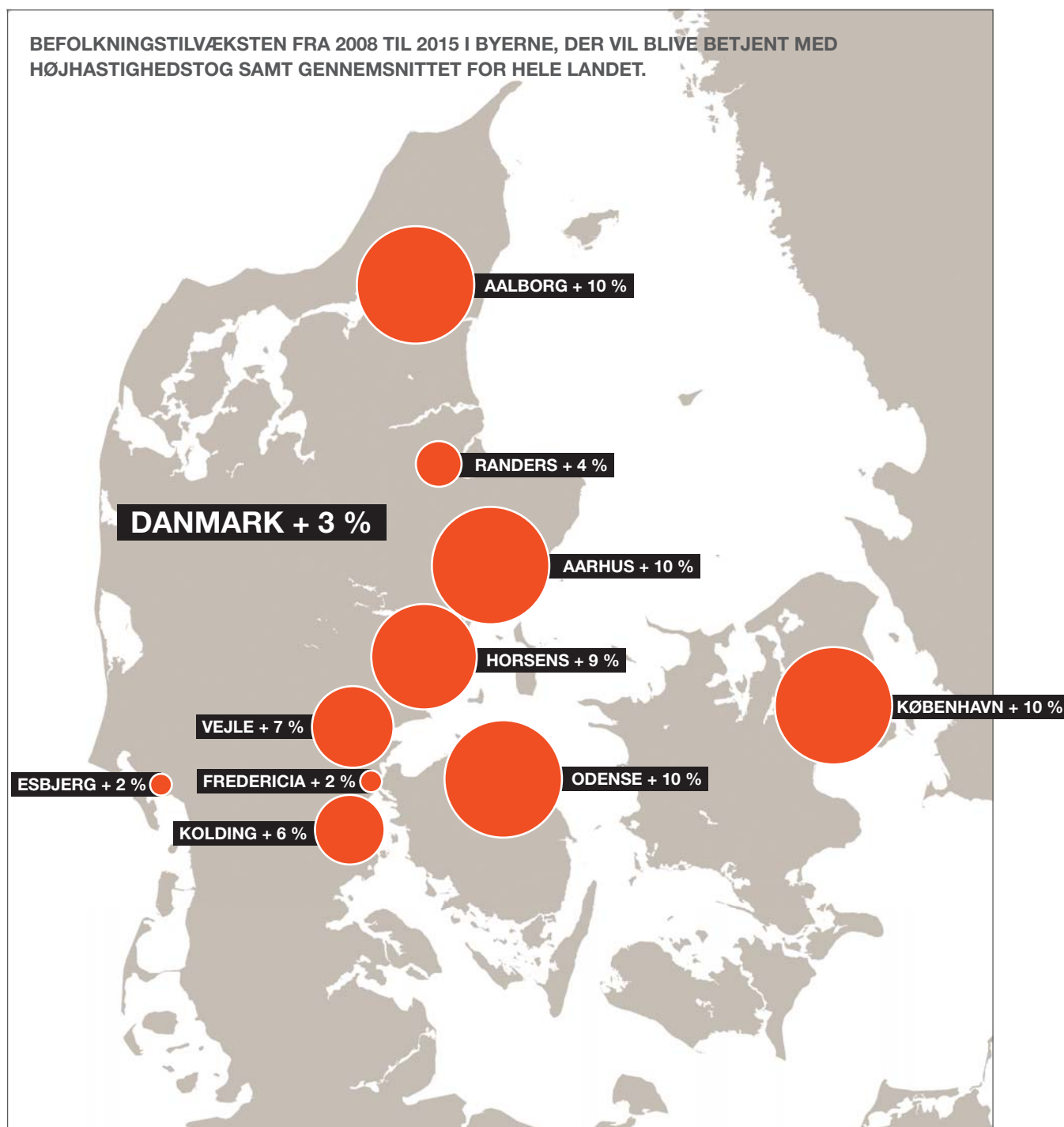
MANGE BOR ELLER ARBEJDER TÆT PÅ

En samlet rejsetid på en time hver vej fra bolig til arbejdsplads vil være mulig for mange. Analyser af sammenhæng mellem rejsetid og pendling viser, at kun mellem 6-10 % vil acceptere de nuværende pendlingstider på 1:15 til 1:30. Tallet stiger til ca. 17 %, når pendlingstiden reduceres til 1 time, og hvis der kunne skæres yderligere et kvarter af, så vil mere end 30 % acceptere at pendle. Det har derfor stor betydning, at rejsetiden ikke bliver mere end en time, at rejsetiden kan udnyttes til arbejde mv., og at de lokale transportsystemer sikrer hurtig transport det sidste stykke men mere om det senere.

Kurven viser sammenhængen mellem accept af pendling og pendlingstid. Eksempelvis accepterer 60 % en pendlingstid på en ½ time, 17 % accepterer at pendle 1 time men kun 6-7 % vil acceptere 1½ times pendling hver vej.

Kilde: Norstat for Dansk Erhverv, august 2013.
Talmaterialet er bearbejdet af COWI.

BYERNE MED HØJHASTIGHEDSFORBINDELSER ER VÆKSTBYER

Kilde: Danmarks Statistik.

URBANISERINGEN SKABER BEHOV FOR HØJHASTIGHEDSTOG MELLEM BYERNE

Lokaliseringsmønstrene i Danmark har i mange år været, at virksomheder og befolkning søger mod de større byer. Byerne, der vil blive betjent med højhastighedstog, er blandt landets hurtigst voksende byer. De hurtige togforbindelser vil således understøtte den udvikling, der har kendetegnet samfundet i mange år.

Det er vanskeligt at forestille sig, at urbaniseringen ikke vil fortsætte, og det vil blot øge behovet for et hurtigt og kapacitetsrigt transportsystem, der kan bringe passagererne hurtigt og bekvemt fra by til by uden om de stadig mere trafikerede motorveje og bytrafikveje.

Togfondens projekter vil skabe en stærkt tostrengt struktur med motorveje og højhastighedsbaner, som binder landsdelene og de store byer sammen og kan aflaste og supplere hinanden. Højhastighedsbanerne vil sammen med letbaner og nærbaner skabe et sammenhængende, højklasset transportsystem, ikke bare mellem byernes

centrum men mellem de vigtigste destinationer inde i byerne og til byer i deres oplande.

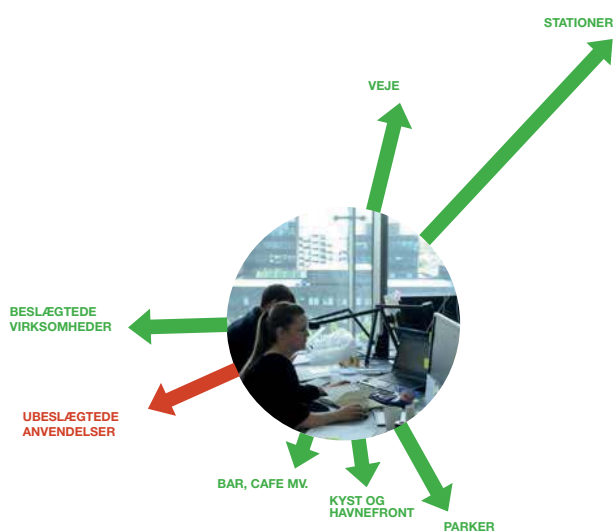
STATIONSNÆRHED STIMULERER BYUDVIKLINGEN

En analyse viser, at nærhed til byernes faciliteter skaber højere ejendomsværdier. Det interessante er, at nærhed til en station skaber væsentlig større værdiforøgelse og rækker længere væk end nærhed til andre funktioner. Den ekstra værdi gælder for både erhverv og boliger.

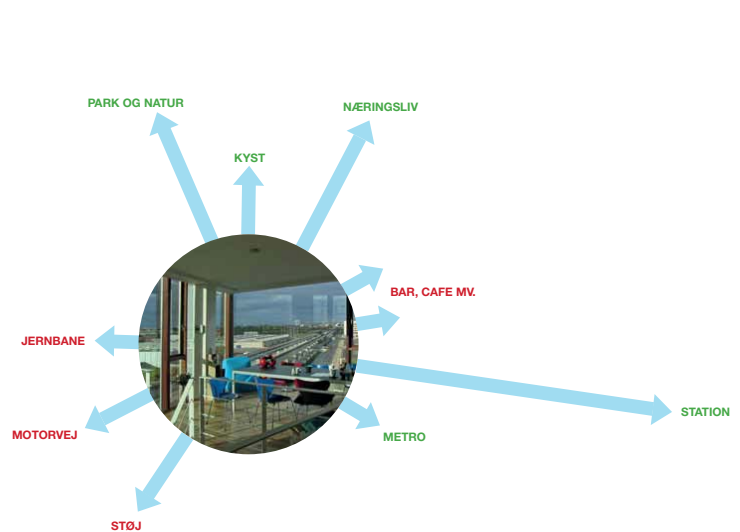
Nærhed til stationer skaber en ekstra ejendomsværdi på op til 30-40 % for kontor-, produktions- og lagervirksomheder og 4-8 % for boliger. Værdiforøgelsen falder i begge tilfælde til nul ved en afstand på omkring 1.500 m.

Det må forventes, at højhastighedstogene i kombination med let- og nærbaner vil gøre det endnu mere attraktivt for virksomheder og beboere at lokalisere sig tæt på stationerne. Det må derfor også forventes, at højhastighedsforbindelserne og let- og nærbanerne vil stimulere interessen for byudvikling og være med til at skabe vækst.

FORSKELLIGE BYFUNKTIONERS PÅVIRKNING AF VÆRDIEN AF ERHVERVSLEJEMÅL

FORSKELLIGE BYFUNKTIONERS PÅVIRKNING AF VÆRDIEN AF EJERBOLIGER

Faktorer, der påvirker værdien af ejerboliger og erhvervslejemål positivt og negativt. Positiv påvirkning er vist med grøn og negativt med rødt.

Længden af pilene indikerer, hvor langt ud i byområdet effekten rækker.

Kilde: "Gevinster ved investeringer i byliv og bykvalitet", Aarhus Kommune, Miljøministeriet m.fl., 2014.

BYUDVIKLINGEN KONCENTRERER SIG OM DE STATIONSNÆRE OMRÅDER

En gennemgang af byudviklingen i de fem byer viser, at udviklingen de senere år har koncentreret sig om centralt beliggende arealer i eksisterende byområder, mens den udadgående byvækst har spillet en mindre rolle.

Byudviklingen i de fem byer har fundet sted på tidligere industriarealer, havneområder, godsbaneterræner og andre attraktivt beliggende områder, som udviklingen har gjort overflødige til deres oprindelige formål. Udviklingen i de centrale byområder afspejler efterspørgslen. Mange ønsker at bo i de større byer og gerne centralt, og mange virksomheder efterspørger beliggenheder i de centrale bydele. Da de fleste virksomheder i dag medfører begrænsede miljøpåvirkninger er der reelle muligheder for, at imødekomme ønsker om at lokalisere virksomheder i bymiljøet.

Gennemgangen af byudviklingen viser, at der i de fem byer er en række konkrete projekter på vej, som vil skabe en betydelig udvikling med mange nye arbejdspladser og nye boliger i de centrale byområder tæt på stationerne.

EKSEMPLER FRA AARHUS

I Aarhus er der gennemført store byudviklingsprojekter i de stationsnære områder og flere er på vej.

De bynære havneområder, som ligger mellem ½ og godt 2 km fra stationen, rummer allerede markante bebyggelser med mange stationsnære arbejdspladser, studiepladser og boliger. Som eksempler kan nævnes Isbjerg, Light House, Bestsellers nye hovedkontor og ingeniørhøjskolen Navitas. Kun 700 m fra stationen ligger det nye Multimediehuset (Dokk1), som vil blive en stor regional attraktion.

Projekt Perlekæden vil flytte rutebilstationen tæt på Aarhus H. Projektet rummer et større antal arbejdspladser og boliger. Som andre eksempler kan nævnes Godsbanearialet, som ligger 1 km fra stationen og har plads til op mod 2.400 arbejdspladser og 600 boliger. På Ceres-grunden, som også har ca. 1 km til stationen, er der plads til op mod 7.200 arbejdspladser og 1.100 boliger.

Letbanen kobler bl.a. Aarhus H sammen med det nye universitetshospital og Agro Food Park, som er Danmarks vigtigste fødevarer-cluster, ligesom der bliver forbindelse til de store erhvervsområder i Aarhus Nord og til de nye byer, Lisbjerg og Nye og en række oplandsbyer.

PERLEKÆDEN I AARHUS NABO TIL STATIONEN

Projekt "Perlekæden" ligger lige ved siden af Aarhus H. Der er planlagt 60.000 m² byggeri, som kommer til at indeholde en udvidelse af Bruuns Galleri, ca. 300 boliger og op til 1.200 arbejdspladser. Beliggenheden midt i det kollektive transportknudepunkt giver sammen med et større antal parkeringspladser området høj tilgængelighed.

Grafik: COBE og Transform Arkitekter.

EKSEMPLER FRA ODENSE

I Odense er en større række byudviklingsprojekter i gang eller på vej i det stationsnære område.

Eksempelvis ligger byomdannelsesområdet ved Thomas B. Thriges Gade kun ca. 500 m fra Odense Banegård, og med en kommende letbanestation vil området få en særdeles attraktiv og central placering.

Også 500 m fra stationen er butikscentret VIVA på vej på den tidligere slagterigrund.

Odense havn, som ligger 700 m fra stationen, rummer et stort byudviklingspotentiale. Udviklingen er i gang. Området kommer til at rumme omkring 2.500 boliger og et større antal arbejdspladser, som vil blive attraktivt placeret ved havnen og tæt på bymidten og banegården.

Via letbanen vil det nye Odense Universitetshospital, Syddansk Universitet og den nye forsker- og videnspark, Cortex Park, i Odense Syd få let adgang til banegården.

THOMAS B. THRIGES GADE I ODENSE 500 M FRA STATIONEN

Omdannelsen langs Thomas B. Thriges Gade rummer 57.000 m² byggeri med plads til omkring 300 lejligheder og 1.000 arbejdspladser.

Området bliver højtligængeligt med gangafstand til stationen, letbanestation og 900 parkeringspladser.

Grafik: Entasis m.fl.

Den tidligere eternitfabrik i Aalborg er under omdannelse til en ny bydel.

Udviklingen er godt i gang. I tråd med intentionerne er der allerede nu flere vidensvirksomheder, butikker, servicefunktioner og boliger, i området.

Byggeriet er tæt og butikker og service er placeret langs en bygade.

Der er planlagt 90.000 m² byggeri med plads til ca. 700 boliger og op til 1.600 arbejdspladser.

Grafik: COWI A/S.

BYFORTÆTNING OG BYUDVIKLING LANGS LETBANEN I AALBORG LETBANESTATION

Strategien er at fortætte og byudvikle langs letbanen. Visualiseringen viser et eksempel ved Gigantium. Grafik: Tegnestuen Vandkunsten.

EKSEMPLER FRA AALBORG

I Aalborg understøtter højhastighedsbanen i kombination med letbanen og den nye bane til Aalborg Lufthavn den overordnede byudviklingsstrategi. De vigtigste byudviklingsområder ligger i et vækstbånd, som strækker sig fra lufthavnen, via havnefronten og bymidten til stationen og herfra videre til Aalborg Universitet og det nye supersygehus i Aalborg Øst.

På godsbanearialet er der over en kort årrække skabt en helt ny uddannelsesby med bl.a. studenterkursus og voksenuddannelsescenter samt et større antal boliger, hvor de studerende og beboerne nyder godt af de gode

transportmuligheder midt i Aalborgs kollektive transportknudepunkt.

Som eksempler på byudviklingsmuligheder kan nævnes Aalborg Sygehus Nord og Syd, hvor der vil være store og attraktive byudviklingsmuligheder tæt på stationen, når sygehusfunktionerne flytter til det nye supersygehus i Aalborg Øst,

På Eternitgrunden, som ligger 1.200 m fra stationen, er byudviklingen godt i gang. Under overskriften Village 21 er en vidensbydel under udvikling kombineret med indkøbsmuligheder og boliger.

**CITYCENTER BROEN I ESBJERG
200 M FRA STATIONEN**

Citycenter Broen er under opførelse og anlægges hen over baneterrænet.

Centret bliver på ca. 30.000 m² og vil komme til at rumme mellem 400-1.200 arbejdspladser.

Tilgængeligheden vil være i top med nærhed til det kollektive trafikknudepunkt, god biltilgængelighed og mange nye parkeringspladser.

Grafik: Skovhus Arkitekter.

EKSEMPLER FRA ESBJERG

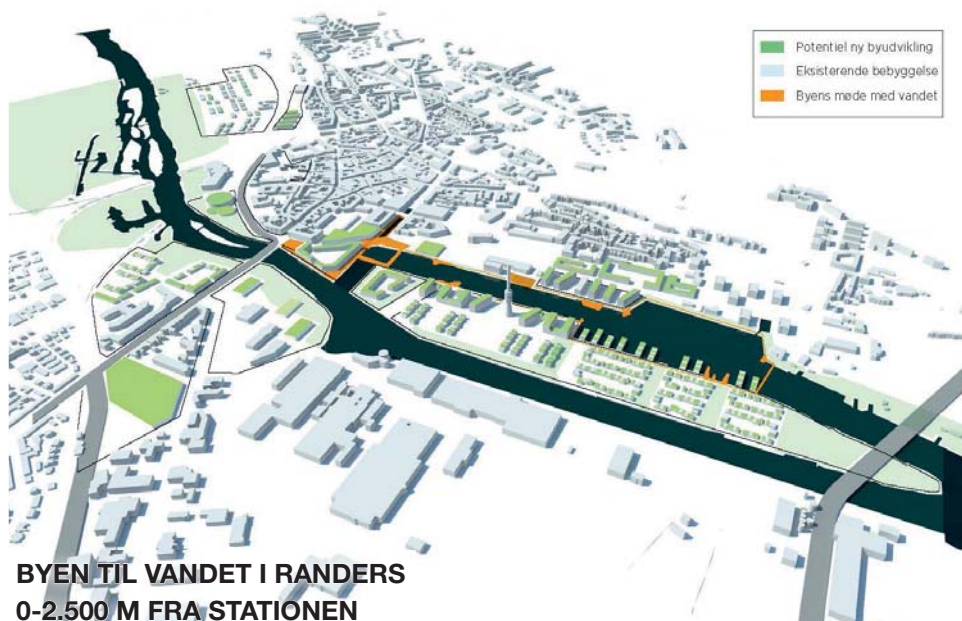
I Esbjerg er udviklingen som Energimetropol knyttet til havneområdet, som ligger mellem 700 og 2.200 meter fra stationen. Allerede nu arbejder 13.500 inden for olie, gas og vind i Esbjerg.

Der er stor rummelighed på Esbjerg Havn til at udvikle Energimetropolen og skabe endnu flere arbejdspladser. Havneområdet og overgangsområdet mod bymidten er i det hele taget et attraktivt område for erhverv og boliger, som vil nyde godt af de hurtige togforbindelser. Tæt på stationen er butikscenter "Broen" på vej, og lige over for stationen er der et stort banearreal, som kunne blive et særdeles attraktivt byudviklingsområde.

EKSEMPLER FRA RANDERS

Randers rummer store potentialer for udvikling i det stationsnære område. Randers Kommune arbejder på at åbne byen mod Gudenåen og Randers Fjord og skabe nogle attraktive byudviklingsområder, som vil nyde godt af at ligge tæt på stationen. Det er besluttet at flytte Randers Havn ud, hvilket vil frigive et større byudviklingsområde tæt på stationen. Projekt "Byen til vandet" er i gang og handler om at udvikle områderne mellem byen på den ene side og Gudenåen og Randers Fjord på den anden side. Hele området ligger inden for 2½ km fra stationen.

Inden for 500 m fra stationen er der store byudviklingsmuligheder på bl.a. Gasværksgrunden, som i dag er parkeringsplads, og Hvide Mølle-området, som er et ekstensivt udnyttet erhvervsområde ved Gudenåen.

**BYEN TIL VANDET I RANDERS
0-2.500 M FRA STATIONEN**

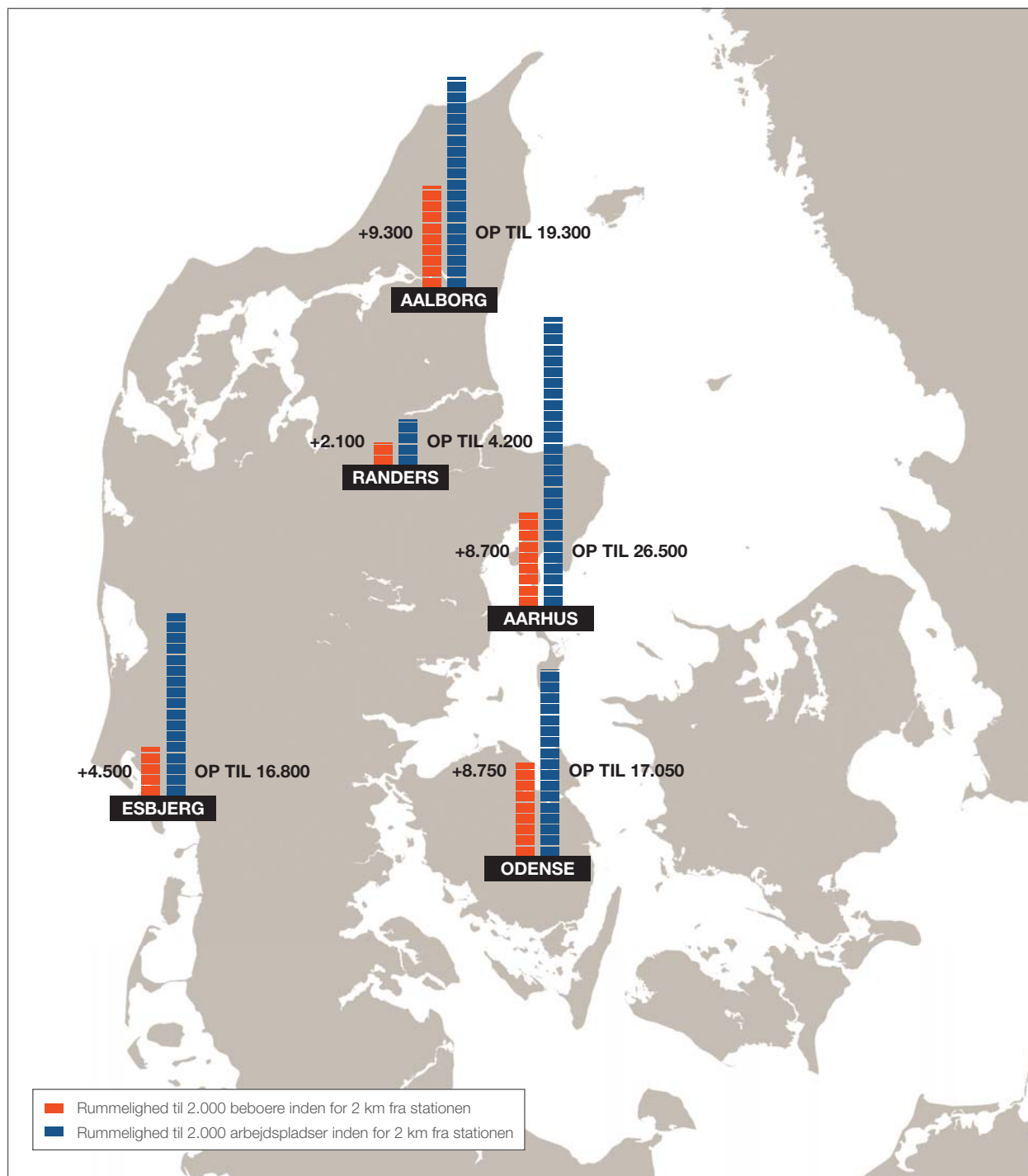
■ Potentiel ny byudvikling
■ Eksisterende bebyggelse
■ Byens møde med vandet

Mulighederne for byudvikling langs de centrale og stationsnære områder langs vandet i Randers har taget et stort skridt.

En netop afsluttet forundersøgelse viser, at der er et stort potentiale for byudvikling. Der er plads til op til 225.000 m² byggeri, som vil kunne rumme ca. 2.000 boliger og 800 arbejdspladser.

Grafik: C. F. Møller m.fl.

GOD PLADS TIL STATIONSNÆR BYUDVIKLING I DE FEM BYER

Der er i de fleste byer et større spillerum for antallet af arbejdspladser i erhvervsområderne, da det ikke endnu er fastlagt, hvilke former for erhverv, der vil komme i de enkelte områder.

Kilde: Kommunernes planlægning og rummelighedsberegninger fra COWI A/S.

GOD PLADS TIL STATIONSNÆR BYUDVIKLING

Gennemgangen viser, at der ud over de helt aktuelle projekter er god plads til fremtidig byudvikling i de stationsnære områder.

Der er i de fem byer en rummelighed til i størrelsesordenen 35.000 boliger med plads til 70.000 beboere og til 85.000 arbejdspladser i det stationsnære området inden for 2 km fra stationerne.

Den store rummelighed giver mulighed for, at mange flere virksomheder og borgere kan nyde godt af nærheden til højhastighedsbanen og de mange andre fordele, som lokalisering i bymiljøet indebærer, samtidig med at passagergrundlaget for højhastighedstogene styrkes. Samlet er der rummelighed på op til 50 % flere arbejdspladser og 33 % flere boliger i de stationsnære områder.

Gennemgangen viser også, at der helt tæt på stationerne - under 500 m - er plads til en vækst på helt op til 60 % i arbejdspladser og 30 % for boliger.

STOR RUMMELIGHED LANGS LETBANERNE

Byudviklingsinteresserne knytter sig ikke alene til områderne omkring stationerne på hovedbanen men også til områderne ved letbanestationerne i Aarhus, Odense og Aalborg og nærbanen i Esbjerg.

Gennemgangen viser, at der omkring de planlagte letbanestationer er en meget stor yderligere rummelighed på op til 70.000 arbejdspladser og ca. 35.000 boliger med plads ca. 70.000 beboere.

Plads til stationsnær byudvikling		
De fem byer	Rummelighed inden for 2.000 m fra stationen	
	Arbejdspladser	Boliger
Aarhus	11.500 - 26.500	8.700
Odense	7.450 - 17.050	8.750
Aalborg	6.500 - 19.300	9.300
Esbjerg	4.300 - 16.800	4.500
Randers	4.200	2.100
I alt	33.950 - 83.800	33.300
Vækst	20 - 50 %	33 %

Baseret på en gennemgang af kommunernes planlægning.

BYUDVIKLINGSMULIGHEDER I ALLE BYER

Byudviklingsmulighederne er godt fordelt på de fem byer. Der er god plads til vækst i alle byer til både erhverv og boliger.

Der er selvfølgelig usikkerhed på tallene, da de bl.a. afhænger af, hvor tæt der bygges, men der er under alle omstændigheder plads til en stor vækst i arbejdspladser og boliger, som vil blive attraktivt placeret tæt på stationerne på højhastighedsbanen og let- og nærbanestationer.

OGSÅ RUMMELIGHED I DE ANDRE BYER PÅ HØJHASTIGHEDSBANEN

København, Kolding, Horsens, Vejle og Fredericia indgår ikke i dette projekt, men de vil få stationer på højhastighedsbanen. Der sandsynligvis også plads til en betydelig byudvikling omkring stationerne i disse byer. I "Togfonden DK - højhastighed og elektrificering af den danske jernbane", Trafikstyrelsen 2013, er der et eksempel på, at der vil være plads til i størrelsesordenen 90.000 beboere og arbejdspladser i de stationsnære områder i de fem byer.

DE HURTIGE FORBINDELSER VIL SKABE VÆKST

Gennemgangen har vist,

- > at ni af landets ti største byer er blandt de ti byer, der vil blive stationsbyer på højhastighedsbanen,
- > at de kommuner, der vil få stationer på højhastighedsbanen, er landets største kommuner målt på arbejdspladser inden for både serviceerhvervene og produktions-, handels- og transporterhvervene.
- > at de ti stationsbyer vil skabe vækst fordelt over hele landet,
- > at bedre transportmuligheder stimulerer væksten,
- > at der er plads til en betydelig vækst i de stationsnære byområder i de fem byer, som er undersøgt, og at der sandsynligvis også er væsentlige vækstmuligheder i de fem øvrige stationsbyer,
- > at planlægningen i de fem kommuner, som er undersøgt i dette projekt, allerede er stemt ind på at udnytte vækstpotentialet, som de hurtigere togforbindelser vil skabe.

TIMEMODELLEN BAKKES OP AF DEN LOKALE TRAFIK

Tidsforbrug fra start til slut er afgørende for passagererne. Jo bedre koblingerne bliver, jo flere i byerne og oplandene vil få glæde af de hurtige togforbindelser. De fem byer arbejder med planer om letbaner, nærbaner, busprioritering, cykelfremme, veje, parkering mv., som vil fremme brugen af højhastighedsbanen.

Flere vil bruge toget, når de hurtigere forbindelser kommer. Hvor mange, der får glæde af det, handler bl.a. om, hvor let det bliver at komme til og fra stationerne. De fem byer er i fuld gang med fremtidens lokale transportløsninger, som bakker op om togfondens investeringer og vil gøre det endnu bedre og lettere at være bruger af de hurtige tog.

PLANLAGTE FORBEDRINGER I AARHUS

I Aarhus planlægges rutebilstationen flyttet til banegårdsområdet. Samtidig øges antallet af bilparkeringspladser i forbindelse med en udvidelse af Bruuns Galleri, og der er flere cykelparkeringspladser på budgettet. Stationen og banegårdspladsen ønskes synliggjort som et vigtigt mødested, og behovet for mere og bedre service til de rejsende skal tænkes ind, herunder bl.a. øget hotelkapacitet.

Letbanen i Aarhus vil skabe endnu bedre forbindelser til en række vigtige destinationer som Multimediehuset, De bynære havnearealer, universitetet, Skejby Sygehus, Agro Food Park, og de mange andre virksomheder og institutioner, der ligger langs letbanen, samt en række oplandsbyer med Grenå og Odder i hver sin ende. Planlægningen af de kommende letbaneetaper mod Hinnerup-Hadsten og til Brabrand er netop skudt i gang.

Herefter følger planlægning af en etape til Hasselager. Forundersøgelserne til en ny regionalbane mellem Aarhus og Silkeborg er i gang.

Biltilgængeligheden til Aarhus H vil blive forbedret med en tunnel under Marselis Boulevard og en forlængelse af Værkmestergade.

Business Region Aarhus har nedsat en mobilitetskommission, som i samarbejde med Transportministeriet skal udarbejde en mobilitetsstrategi for Østjylland i løbet af 2016. Strategien vil bl.a. omfatte de nationale og internationale forbindelser.

PLANLAGTE FORBEDRINGER I ODENSE

Odense Banegårdscenter planlægges opgraderet, så det er fremtidssikret som centrum for omstigning. Banegårdscentret skal have indgangspartier på begge sider, så den kan binde byen sammen på tværs af banen.

I byomdannelsen langs Thomas B. Thriges Gade, 500 m fra stationen, indgår ca. 1.100 nye parkeringspladser og faciliteter for cyklister, ligesom der i planerne for butikscenter VIVA, også 500 m fra stationen, indgår 1.600 cykelparkeringspladser og 1.600 nye bilparkeringspladser.

EKSEMPEL PÅ DE NYE MULIGHEDER FOR VIDERE TRANSPORT MED LETBANE FRA BANEGÅRDEN I ODENSE

Letbanerne i Aarhus, Odense og Aalborg og nærbanen i Esbjerg kobler timemodellen sammen med et hurtigt og komfortabelt lokalt transportsystem.

EKSEMPEL PÅ PARKER OG REJS-ANLÆG VED E45 I AARHUS

I letbaneprojekterne i Aarhus, Odense og Aalborg indgår store og velplacerede parker og rejs-anlæg, som vil give bilisterne mulighed for at parkere, hvor det er let at komme af med bilen og herfra tage letbanen til superlynstationen mv.

Letbanen vil skabe bedre forbindelser til f.eks. Forsker- og vidensparken, Syddansk Universitet, det nye Odense Universitetshospital og til nye boligområder og de mange virksomheder, der kommer til at ligge langs med letbanen.

Der arbejdes intensivt med at udbygge det eksisterende cykelstinet med særligt fokus på supercykelstier fra stationen til byens vigtige destinationer.

Kommunerne på Fyn er i gang med en fælles infrastrukturplan, som skal beskrive, hvordan Fyn bedst muligt kobles sammen med højhastighedsforbindelserne.

PLANLAGTE FORBEDRINGER I AALBORG

Banegårdsområdet skal forbedres både visuelt og funktionelt i forbindelse med, at letbanen føres gennem området. Letbanen vil skabe forbindelser til vigtige destinationer som det nye universitetshospital, byens store uddannelsesinstitutioner og de mange virksomheder og boliger, der ligger langs med letbanetracéet.

Forlængelsen af jernbanen til Aalborg Lufthavn vil gøre lufthavnsområdet til et stærkt regionalt transportknudepunkt, hvor der er plads til at stille bilen og rejse videre med tog eller fly. En oplagt mulighed vil være, at højhastighedstoget får endestation i lufthavnen, men det må undersøges nærmere. En 3. Limfjordsforbindelse vil med den vestlige linjeføring skabe særdeles god adgang til både lufthavnen, højhastighedstoget og letbanen fra et stort opland.

EKSEMPEL PÅ FORBEDRING AF STATIONEN SOM TRANSPORTKNUDEPUNKT I ESBJERG

De fem byer er i gang med, planlægger eller overvejer forbedringer af deres stationer og stationsområdet. Skifte mellem tog, bus, bil, cykel og gang vil blive lettere, og passagererne vil blive få bedre adgang til spisesteder, indkøb mv.

Cykelstierne, som forbinder Aalborg Banegård med arbejdspladser og uddannelsessteder, planlægges opgraderet til supercykelstier, og der er planlagt en stor udvidelse af cykelparkeringen ved stationen.

PLANLAGTE FORBEDRINGER I ESBJERG

Esbjerg Kommune er ved at afslutte en større omdannelse af stationsområdet. Sammen med stationen indtænkes en regional busterminal, en bybusterminal samt en større cykelparkering i tilknytning til de eksisterende stier.

Esbjerg Nærbane etableres ved, at Vestbanen, Banerne Varde-Esbjerg og Ribe-Bramming-Esbjerg bindes sammen i ét system med faste afgangstider i dagtimerne. Nærbanen vil skabe bedre forbindelse til oplandet og udvide oplandet for højhastighedstoget.

Butikscenter Broen, 200 m fra stationen, vil skabe 700 nye parkeringspladser og servicere passagererne med spisesteder og indkøbsmuligheder. Der er herudover store muligheder i at omdanne det eksisterende rangerarealer på østsiden af banen til bil- og cykelparkering mv.

Højhastighedstoget er planlagt til at få endestation på Esbjerg Banegård, men muligheden for at føre toget videre til Esbjerg Havn via godsspolet kunne undersøges. Havnen rummer et stort antal arbejdspladser.

PLANLAGTE FORBEDRINGER I RANDERS

Randers Kommune overvejer at undersøge, om stationen kan flyttes til en placering, som bedre kan skabe samspil mellem transportformerne og samtidig skaber dynamik og øger antallet af stationsnære boliger og arbejdspladser. En placering kunne være ved Gasværksgrunden nær Randers Regnskov. En station her vil få tættere tilknytning til busterminalen, der er plads til et større parker- og rejsanlæg og en ny vestlig vejforbindelse vil skabe høj biltilgængelighed.

Det er visionen, at letbanen i Aarhus videreføres til Randers.

Randers har et veludbygget cykelstinet, som ønskes forbedret i tråd med cykel- og stiplan, som byrådet har vedtaget.

UDVIKLINGEN SKAL FORTSÆTTE

De nye højhastighedsforbindelser vil være en stor gevinst for hele landet. Det er vigtigt, at den realiseres uden at gå på kompromis med målene om en time mellem de store byer, og herefter er der behov for at sigte mod mere ambitiøse mål. Endnu mere fart på toget vil sætte mere fart på udviklingen og binde Danmark endnu bedre sammen på tværs af landsdelene.

I første omgang er der behov for at fastholde målet om en time mellem de store byer, men når timemodellen er gennemført kunne næste mål være at nedbringe rejsetiden mellem de store byer til 45 minutter. Det ville for alvor fremme lysten til at pendle mellem byerne, øge den økonomiske udvikling generelt og i det hele taget fremme interaktionen mellem byer og landsdele i Danmark.

MULIGHEDERNE MÅ UNDERSØGES

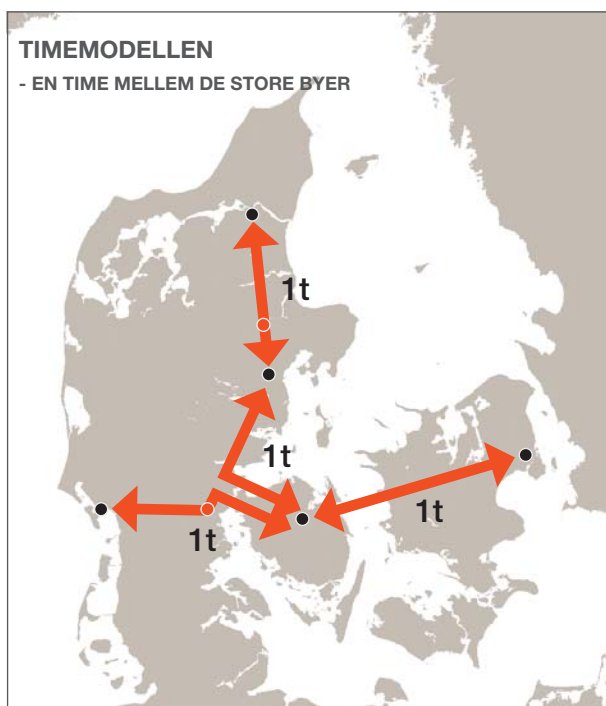
Hvordan, en rejsetid på kun 45 minutter mellem landets store byer kan opnås, må undersøges. Under arbejdet med udviklingen af timemodellen har en række alternative muligheder været overvejet. De indgår ikke i timemodellen, men de kan give en indikation på mulighederne for yderligere rejsetidsreduktioner.

HURTIGERE TOG

Rejsetiderne afhænger af, hvor hurtigt togene kører. Timemodellen bygger ikke på de hurtigste tog. ICE-tog, der kan køre 250 km/t er brugt som forudsætning. Hvis der i stedet forudsættes Velaro, der kan køre 300 km/t, så vil rejsetiderne blive kortere. De nye banestrækninger projekteres med en forventning om, at der vil blive kørt 250 km/t, men de anlægges, så 300 km/t er muligt.

STRÆKNINGEN MELLEMM AARHUS-ODENSE

Mellem Aarhus og Odense vil Velaro bringe rejsetiden ned på 52 minutter. Hvis her til lægges de to fravalgte projekter - en ny Lillebæltsbro og en ny bane uden om Horsens - vil rejsetiden kunne nedbringes yderligere med 7 minutter. Resultatet vil være en rejsetid mellem Odense og Aarhus

på lige under 45 minutter. En ny Lillebæltsbro er fravalgt i projektet, men den nye jernbane over Vestfyn projekteres, så den er forberedt til en videreførelse over Lillebælt, eventuelt sammen med en ny vejbro.

STRÆKNINGEN MELLEM ESBJERG-ODENSE

Mellem Esbjerg og Odense viser screeningen, at en opgradering af strækningen mellem Esbjerg og Lillebælt til højere hastigheder vil kunne reducere rejsetiden med 6-7 minutter.

STRÆKNINGEN MELLEM AARHUS-AALBORG

Mellem Aarhus-Randers-Aalborg er der screenet for en direkte bane langs E45 mellem Aarhus og Randers. Banen vil reducere rejsetiden mellem Aalborg og Aarhus til 53 minutter. Mellem Aalborg og Aarhus er der det meste af strækningen forudsat lavere hastigheder end på resten af højhastighedsbanen. Kun på dele af strækningen mellem Aalborg og Randers skal der køres 200 km/t, og mellem Aarhus og Randers er der kun forudsat hastigheder på maksimalt 175 km/t i timemodellen.

BEHOV FOR LANGSIGTET VISION

Eksemplerne fra de fravalgte projekter viser, at det er muligt at reducere rejsetiderne yderligere, og at rejsetider på 45 minutter må være mulige. Mulighederne må undersøges nærmere. Det vigtige vil være, at beslutte en langsigtet vision for, hvordan landets store byer og landsdelene kan bindes sammen, og hvordan de korte rejsetider kan indgå i en strategi for udvikling i hele landet med de store byer som motorer, der skaber vækst fordelt over hele landet.

Ved udarbejdelse af Togfondens projekter er markedet for højhastighedstog blevet screenet. Tog, der kan køre 250 km/t, er valgt som forudsætning for at kunne nå en time mellem de store byer. Velaro, som fotoet viser, kan køre 300 km/t, som de nye baner projekteres til, og vil kunne reducere køretiderne yderligere.

Kilde: "Togfonden DK - højhastighed og elektrificering på den danske jernbane", Trafikstyrelsen, 2013

TIMEMODELLEN KAN ALLEREDE NU FORBEDRES

Der er muligheder for forbedringer af timemodellen, som udnytter lokale muligheder bedre. Følgende muligheder kunne undersøges nærmere:

- › Flytning af stationen i Randers til en beliggenhed, der er mere central for passagererne og som hænger bedre sammen med den fremtidige byudvikling.
- › Muligheden for at højhastighedstog kunne få endestation ved Aalborg Lufthavn.
- › Muligheden for at føre højhastighedstog videre til Esbjerg Havn via det eksisterende godsspor.
- › Forbedring af forbindelserne fra Esbjerg til Aarhus og videre til Aalborg.

FLERE STOP SKAL UNDGÅS

Der har været ønsker fremme om, at gøre flere byer til stationsbyer på højhastighedsbanen, men yderligere stationer vil forlænge rejsetiden, som med en time mellem de største byer allerede ligger på smertegrænsen for pendlingstid. Erfaringer fra Frankrig har vist, at imødekommelse af ønsker om flere stop på højhastighedsbaner giver længere rejsetid, som forringer attraktiviteten og fører til færre passagerer og dårligere økonomi i togdriften. Det er vigtigt at være opmærksom på at de forbedringer, som togfondens projekter lægger op til, vil give kortere rejsetider for et stort antal stationsbyer over hele landet. Eksempelvis vil rejsetiden mellem Holstebro og København blive reduceret til 3 timer svarende til rejsetiden mellem København og Aalborg.

MULIGHED FOR EN VESTDANSK NÆRBANE

De nye banestrækninger ved Vejle Fjord og fra Hovedgård til Aarhus og på Vestfyn vil frigive kapacitet, som kan udnyttes til en nærbane, der kan betjene bybåndet mellem Aarhus og Odense.

En mulighed, der er beskrevet i Togfonden DK - højhastighed og elektrificering på den danske jernbane", Trafikstyrelsen, 2013, er en model med kvartersdrift mellem Aarhus og Fredericia og her fra videre i halvtimesdrift til skiftevis Odense og Kolding.

En vestdansk nærbane kunne have stor værdi for udviklingen i bybåndet. Nærbanen kunne binde større og mindre byer sammen gennem bybåndet og være et godt supplement til højhastighedstog.

HØJHASTIGHEDSJERNBANER KAN KNYTTE BYER OG REGIONER I VESTDANMARK, NORDTYSKLAND OG HAMBURG SAMMEN

Kilde: Federal Statistical Office Germany, Statistical Offices, the Länder og Danmarks Statistik.

TIMEMODELLEN OG DE INTERNATIONALE FORBINDELSER

De hurtigere togforbindelser i Danmark kan være grundlaget for bedre og hurtigere forbindelser til Hamburg, Nordtyskland, Sydnorge og Vestsverige, som er vigtige samhandelspartnere med store potentialer for dansk erhvervsliv.

DE STORE BYER I VESTDANMARK OG NORDTYSKLAND KAN FORBINDES

Hamburg ligger kun lidt længere fra de store vstdanske byer end København, men togforbindelserne til Hamburg er utidssvarende. Der er kun 2 daglige afgangse mellem Aarhus og Hamburg, og rejsetiden er helt oppe på omkring 4½ time. Køretiden i bil er under normale trafikforhold og ved uafbrudt kørsel ca. 3 timer og 15 minutter, men der skal typisk regnes med en køretid på op mod 4 timer.

Hamburg har 1,7 mio. indbyggere. Byen rummer bl.a. Europas næststørste havn og er en stærk erhvervsby, som giver danske virksomheder mange muligheder, men Danmark står for kun 1,2 % af al import til Hamburg. Til sammenligning har vores naboregion Schleswig-Holstein Danmark som sin største samhandelspartner med en importandel på 14,1 %.

Timemodellen, elektrificeringen, signalprogrammet og andre besluttede projekter i Danmark vil bidrage til at reducere rejsetiden i tog til Hamburg og andre vigtige byer som Flensburg, Kiel og Neumünster. Kortere rejsetider vil bidrage til, at erhvervslivet i Vestdanmark kan udnytte potentialet, ligesom også forskning, kultur og turisme vil profitere af en hurtigere forbindelse.

Hurtigere forbindelser til Hamburg vil bringe Vestdanmark på højde med Østdanmark. Den nuværende køretid med tog på godt 4½ timer mellem København og Hamburg svarer stort set til den nuværende rejsetid mellem Aarhus og Hamburg. Når Femern Bælt-forbindelsen efter planen står færdig, vil det være muligt at reducere rejsetiden til godt 2½ timer mellem København og Hamburg. Der er gennemført analyser, som viser, at en tilsvarende kort rejsetid er mulig mellem Aarhus og Hamburg.

HURTIGERE TOG TIL HAMBURG

En analyse viser, at der er mulighed for markante rejsetidsreduktioner til Hamburg. Analysen belyser forskellige scenarier og har fokus på rejsetiderne mellem Aarhus og Hamburg, men kortere rejsetider mellem Aarhus og Hamburg vil også indebære kortere rejsetider til Hamburg fra Odense, Aalborg, Esbjerg, Randers og mange andre stationsbyer i Vestdanmark.

SCENARIO 1

OPTIMERING PÅ DE NUVÆRENDE BANER

Et scenarie viser, at rejsetiden mellem Aarhus og Hamburg kan afkortes med 1 time og 10 minutter alene ved at lægge de hurtigste nuværende køretider sammen, reducere antallet af stop og minimere det tekniske tidstillæg. Tiltagene vil i princippet kunne gennemføres uden omkostninger. Resultatet vil være en rejsetid mellem Aarhus og Hamburg på 3 timer og 20 minutter. Det vil bringe rejsetiden ned på niveau med køretiden i bil uden stop og forsinkelser.

SCENARIO 2

ALLEREDE BESLUTTEDE PROJEKTER OG NY BANEGÅRD VED FLENSBURG

Det næste scenarie lægger nogle yderligere tiltag oven i scenarie 1.

På den danske side er allerede besluttede projekter lagt ind. Det drejer sig om etablering af dobbeltspor Vamdrup-Vojens og mellem Tinglev og Padborg samt elektrificeringen og signalprogrammet.

På den tyske side er der forudsat en ny grænsebanegård ved Flensburg, som vil skabe en direkte forbindelse uden om Flensburg by. Der er aktuelt sat en analyse i gang for at finde den bedste placering til banegården.

Scenariet vil kunne nedbringe rejsetiden med yderligere 9 minutter til 3 timer og 11 minutter.

SCENARIO 3

EFFEKTER AF TIMEMODELLEN OG UDRETNING AF SLØJFEN VED RENDSBURG

Det tredje scenarie viser, hvor meget tid der kan skæres af, når også timemodellen og en udretning af jernbanesløjfen ved Rendsburg inkluderes.

Tiltagene vil reducere rejsetiden med yderligere 18-19 minutter, så den samlede rejsetid mellem Aarhus og Hamburg kommer ned på 2 timer og 53 minutter. Den nyeste version af timemodellen vil sandsynligvis indebære en yderligere rejsetidsreduktion til 2 timer og 49 minutter.

VISION OM HØJHASTIGHEDSFORBINDELSE

En anden analyse viser mulighederne for på sigt at nedbringe rejsetiden mellem Aarhus og Hamburg til 2½ time i 2030 og helt ned til 1½ time i 2050. På den tyske side

er der foreslået en interessant linjeføring. Fra Flensburg føres banen til Kiel og herfra via Neumünster til Hamburg. På den måde vil de største byer i Vestdanmark og Nordtyskland blive koblet sammen hele vejen til Hamburg, og fra Kiel vil der være forbindelse til Lübeck.

De korte rejsetider forudsætter, at der på længere strækninger anlægges nye højhastighedsbaner, hvor der kan køres med mere end 200 km/t, og at der kun stoppes i Trekantområdet, Flensburg og Kiel undervejs til Hamburg.

TIMEMODELLEN OG HURTIGE TOG TIL HAMBURG HÆNGER SAMMEN

Regeringen har bebudet et serviceeftersyn af timemodellen. I debatten om timemodellen har der bl.a. været peget på Vejle Fjord-broen som et dyrt projekt i forhold til tidsgevinsten. I den forbindelse er det vigtigt at være

Kilde: "Østjysk initiativ for bedre togforbindelser mellem den Østjyske Byregion og Hamburg", Atkins, 2013.

Kilde: "Østjysk initiativ for bedre togforbindelser mellem den Østjyske Byregion og Hamburg", Atkins, 2013.

Administrative tiltag

- › Hurtigste nuværende togtider
- › Færre stop
- › Minimering af køretidstillæg

Allerede besluttede projekter

- › Dobbeltspor Vamdrup-Vojens
- › Dobbeltspor Tinglev-Padborg
- › Elektrificering
- › Signalprogram i Danmark
- › Timemodellen i Danmark

Nye projekter

- › Ny station ved Flensburg
- › Udretning ved Rendsburg

opmærksom på, at Vejle Fjord-broen og den nye bane Aarhus-Hovedgård også reducerer rejsetiden til Hamburg og Nordtyskland. Vejle Fjord broen bidrager med en betydelig rejsetidsreduktion på 8-9 minutter og Aarhus-Hovedgård med godt 6 minutter. Den nye bane over Vestfyn vil afkorte rejsetiden med 6-7 minutter fra Odense til Hamburg og de øvrige stationsbyer i Nordtyskland.

FORBINDELSE FRA VESTDANMARK TIL DET EUROPÆISKE HØJHASTIGHEDSNET

En hurtig forbindelse vil knytte Jylland, Fyn, Schleswig-Holstein og Hamburg tæt sammen og skabe forbindelse her fra til det Europæiske højhastighedsnet. Fra Hamburg er der højhastighedsforbindelser mod Berlin, Hannover-Sydtyskland og Bremen-Holland. De videre forbindelser til vigtige destinationer i Europa vil skabe interessante perspektiver for erhvervslivet i Vestdanmark og må ses i

Kilde: "En vestdansk-nordtysk banestrategi", Atkins, 2012.

sammenhæng med den stigende trængsel på det danske og tyske motorvejsnet, afgifter mv. Helt aktuelt kunne en hurtigere togforbindelse imødekomme forsinkelserne på vejnettet som følge af det mangeårige projekt for udvidelse af A7 mellem Bordesholmer til Elbtunnelen i Hamburg.

En højhastighedsforbindelse, der binder alle de store bysamfund i Vestdanmark og Nordtyskland sammen, vil blive en særdeles attraktiv rejseform, som vil få et stort opland. Oplandet for en højhastighedsforbindelse gennem Jylland vil på den danske side være på 3,1 mio., og på den tyske side på 2,8 mio. indbyggere i Schleswig-Holstein og 1,7 mio. indbyggere i Hamburg.

GODE FORBINDELSER TIL NORGE OG SVERIGE

Mod nord har timemodellen endestation i Aalborg. Herfra er der mulighed for videre transport med tog til havnene i Hirtshals og Frederikshavn eller i bil. Efter, at der er indsat hurtigfærger, er rejsetiderne reduceret til 2 timer og 15 minutter fra Hirtshals til Kristiansand.

Norge er i gang med et stort projekt med at anlægge en færgefri motorvej E39 langs vestkysten, som vil gøre det langt lettere at komme videre fra havnene, hvor færgerne fra Danmark anløber. Rejsetiderne vil eksempelvis fra Kristiansand til Stavanger og Bergen vil blive reduceret markant og øge mulighederne for samspil over grænsen.

BEHOV FOR EN FÆLLES PLAN

Der er behov for et samarbejde med de tyske myndigheder om fremtidens banebetjening mellem Vestdanmark, Schleswig-Holstein og Hamburg.

En højhastighedsforbindelse fra Vestdanmark til Hamburg vil have den fordel, at der langs hele strækningen ligger en række større byer med en afstand på mellem 75 og 100 km, hvilket ikke er længere end, at hurtigere togforbindelser kunne skabe realistiske muligheder for daglig pendling og generelt øge samhandel og interaktion mellem byerne.

ADRESSE COWI A/S
Visionsvej 53
9000 Aalborg

TELEFON 56 40 00 00

WWW cowi.dk

COWI

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 30-01-2020 16:15

Afsender:

Cyklistforbundet

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"I formålsparagraffen for planloven, §1 stk. 2 foreslås det at tilføje:

"8) at der i den fysiske planlægning skabes optimale rammer for bevægelsestransport og kollektiv trafikbetjening, således at transportens klimabelastning og arealforbrug mindskes og befolkningen sikres nem og lige adgang til et sundt og aktivt liv."

"9) at der i den fysiske planlægning skabes det bedst mulige grundlag for at borgerne kan leve deres liv uden at være afhængig af en bil"

Disse forslag skal sikre, at folk i nye byområder ikke skal være afhængige af bil for at leve et godt liv, men naturligvis også for at tilgodese de næsten 40 % af danske familier, der i dag ikke råder over en bil."

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

- Det må ikke være muligt at opføre nybyggeri, hvis der ikke til nærmeste station og bymidte er tidssvarende cykelinfrastruktur, der lever op til gældende standarder.

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

- Den strategiske regionale planlægning bør styrkes således at denne understøtter gang- og cykelvenlige byer og kombinationsrejser med kollektiv transport.

- Stationsnærhedsprincippet bør udvides til andre dele af landet for at undgå yderligere byspredning, der gør det nødvendigt for folk at anskaffe sig bil.

- Formuleringerne fra §5j omhandlende hovedstadsområdet bør gøres landsdækkende og tilføjes "stationsnært" og "bevægelsestransport", såsom cykling og gang: "Kommuneplanlægningen skal sikre, at byudvikling og byomdannelse sker inden for eksisterende byzone og stationsnært eller under hensyntagen til eksisterende og besluttet infrastruktur, der styrker den kollektive trafikbetjening og bevægelsestransport"

- Såfremt der bygges nye virksomheder udenfor det stationsnære kerneområde, bør grundejer forpligtes til at stille fungerende dele-(el)cykler til rådighed for medarbejdere. Hvordan dette bedst sikres over mange årtier er et juridisk spørgsmål, men muligvis kan tinglysning eller lignende redskaber være relevante."

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

"• Udbygningsaftaler bør kunne foreslås proaktivt af kommuner (og ikke kun som i dag; af grundejer) til dækning af udgifter til cykelinfrastruktur til/fra bykerne, station mv. Det skal i højere grad være tilladt at tale højt om at kommuner er i en forhandlingsituation med grundejere.

• Kommuner bør kunne stille krav om hel eller delvis finansiering til cykelinfrastruktur, gode cykel-parkeringsmuligheder ved stationer mv. fra grundejer ifm. byudviklingsprojekter"

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 31-01-2020 11:19

Afsender:

Danmarks Idrætsforbund (DIF)

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"PLANLOVEN BØR I HØJERE GRAD FREMME MULTIFUNKTIONEL ANVENDELSE

Ønskerne til arealanvendelsen i Danmark er mange og de samlede arealønsker overstiger landets areal. Fremtidige arealrelaterede lovforslag på planområdet bør vurderes i forhold til, om de fremmer eller hæmmer multifunktionel planlægning – og dermed arealanvendelse. En rigid sektorlovgivning synes at suboptimere ud fra et snævert sigte og synes ikke at give grundlag for et helhedsorienteret politisk beslutningsgrundlag. Mange formål og arealanvendelser kan sagtens kombineres i samme område. F.eks. kan der være natur i boligområder, sommerhusområder og erhvervsområder, og ser vi specifikt på fritidsliv og fritidsanlæg, så kan de sagtens finde sted andre steder end blot i områder udlagt til fritidsformål. F.eks. kan idrætsfaciliteter godt indrettes i tomme lagerbygninger i industriområder, og outdooridrætternes fælles mødesteder (foreningshuse, depoter og baneanlæg) kan sagtens placeres på arealer udlagt til sommerhusområde, natur, landbrug mv.

PLANLOVEN BØR BEVARE DE GRØNNE KILER I FINGERPLANEN

DIF ønsker, at der fortsat skal ske en statslig styring af den fysiske planlægning i Hovedstadsområdet. DIF er bekymret for, at presset på De grønne kiler i Fingerplanen øges og vil opfordre til, at rammerne for og indholdet i den statslige styring af den fysiske planlægning i Hovedstadsområdet styrkes i Planloven. De grønne kiler er vigtige habitater og spredningskorridorer for dyr og planter, og de har en meget vigtig værdi som rekreative områder for byens borgere. F.eks. omfatter de grønne kiler golfbaner, mountainbikespor, orienteringsbaner, fitnesspavilloner, løbestier, ridestier, vandskianlæg og kano- og kajakfaciliteter.

PLANLOVEN SKAL I HØJERE GRAD SIKRE REALISERINGEN AF GRØNT DANMARKSKORT

DIF anbefaler, at der i Planloven stilles større krav til, at kommuneplanlægningen skal understøtte implementeringen af planerne for Grønt Danmarkskort, samt at der i kommuneplanlægningen skal gøres status for, i hvor høj grad naturområder inden for Grønt Danmarkskort kan siges at være realiseret siden sidste kommuneplan. En sådan redegørelse vil være særdeles interessant og vil kunne give viden om og overblik over hvilket omfang udpegningen af Grønt Danmarkskort reelt understøtter den ønskede positive udvikling i biodiversitet, målene i Naturplan Danmark og ikke mindst i

hvilket omfang, der er sket forbedringer og styrket rekreativ infrastruktur i natur- og landskaber udlagt på baggrund af Grønt Danmarkskort."

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

"PLANLOVEN BØR ÅBNE MERE OP FOR AT ANLÆGGE BÆREDYGTIGE FACILITETER TIL FRITIDSFORMÅL I KYSTNÆRHEDSZONEN

DIF mener, at vi skal værne om vores kyster og kystlandskaber, og at planloven skal sikre, at områderne ikke bebygges med hoteller, feriepark, liebhaverboliger og andre større bygninger. Vi mener imidlertid godt, at Planloven i højere grad kan åbne op for mindre bygninger, støttepunkter og fælles mødesteder til fritidslivet. Fritidslivets simple og bæredygtige bygninger er vigtige for at sikre attraktive rammer og stærke foreningsfællesskaber i landdistrikterne.

Der skal lyde ros for i 2016 at åbne for flere dispensationer til byggeri i kystnærhedszonen. Som loven er i dag, er det imidlertid stadig vanskeligt at få dispensationer til at bygge et støttepunkt, foreningshus eller trailcenter, som ikke er direkte afhængig af kystnær placering, i kystnærhedszonen. På nuværende tidspunkt mangler idræts- og friluftsföreningerne både sociale rammer og steder til opbevaring af grej. Vi vil derfor opfordre til at gøre det lettere for små, simple og lokale faciliteter at opnå dispensation, så flere borger på bæredygtige kan opnå adgang til kysten.

PLANLOVEN BØR HAVE STÆRKERE VÆRKTØJER TIL AT SIKRE ADGANG OG TILGÆNGELIGHED I LANDZONEN

Millioner af danskeres dagligdag foregår i og tæt på landzoneområder. Desværre er der i mange landzoneområder ikke adgang til rekreative arealer som skov, strand, udyrkede arealer, veje, stier, søer, åer, kyst og hav. Disse arealer kan oftest benyttes til rekreative formål samtidig med at fungere som landbrugsarealer, ligesom eksempelvis golfbaner også kan benyttes til løb, cykling og friluftsliv.

Vi ved, det er vigtigt at borgere har adgang til idrætsfaciliteter og grønne områder nær bolig, hvis de skal bruge dem. Derfor er der brug for rekreativ infrastruktur og et større sammenhængende stinet, så privatejede arealer og store veje ikke forhindrer brugen af landzoneområder til aktivitet og fællesskab.

DIF foreslår derfor, at der i Planloven skabes stærkere kommunale redskaber til at sikre adgang til og benyttelse af rekreative arealer i landzoneområder side om side med landbrugsaktiviteter i områderne."

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"PLANLOVEN BØR AFSÆTTE AREALER TIL IDRÆT, FORENINGSLIV OG FRILUFTSLIV

I byudviklingen står kommunerne overfor svære afvejninger af behov for arealer til boliger, erhvervsformål og offentlige formål som skoler, dagtilbud og plejeboliger. Boliger til nye borgere er et vigtigt formål, som desværre kan være svære at nedprioritere i forhold til arealer for idræt, foreningsliv og bynær natur. Det betyder, at der i flere byer planlægges boligområder, som på sigt ikke kan tilbyde

borgerne fritidsaktiviteter og lokale fællesskaber. Det modarbejder ønskerne om en blandet by og er ulighedsskabende. Det kan føre til mere inaktive borgere og mere usammenhængende byer.

Markedet regulerer ikke sig selv på dette område, og kommunerne står over for private samarbejdspartnere uden samme ansvar som kommunerne. Byudviklingen bør vendes på hovedet, så det primære formål bliver at skabe socialt bæredygtige og sammenhængende byer, hvor minimumsbetingelser for byernes funktioner er fastsat på forhånd, og kommunerne har flere værktøjer.

DIF mener, det er nødvendigt at skabe klarere nationale rammer for boligområder, så vi som samfund ikke i fremtiden bliver nødt til at rette op på fortidens byplanlægning. Derfor foreslår vi, at der udarbejdes en model for afsættelse af arealer til fritidsformål som idræt, foreningsliv og natur, der følger etableringen af boliger og det estimerede antal borgere. Kommunens nærmere disponering bør tage udgangspunkt i fritidsvaner, demografi og de omkringliggende områder.

Planloven er en rammelov, der fungerer i sammenhæng med en række andre lovgivninger og forhold i kommunerne. Hvis ambitionerne om mere aktive og sammenhængende byer skal realiseres, så er det afgørende at drøfte et større og mere fleksibelt anlægsloft. For en regulering af arealer til fritidsformål vil påføre kommunerne større udgifter, som det nuværende anlægsloft ikke tillader.

En anden udfordring er kommunernes strategiske planlægning og køb af arealer til fritidsformål. På grund af anlægsloftet er flere kommuner forhindret i at opkøbe arealer, når muligheden byder sig. En løsning kan være at fritage grundkøb for anlægsloftet, og bevare det nuværende anlægsloft. Det vil give kommuner større fleksibilitet i deres løbende disponering og erhvervelse af arealer.

PLANLOVEN KAN ÅBNE FOR EN LÆNGERE TIDSBEGRÆNSNING AF AREALER TIL FRITIDSFORMÅL

Flere kommuner har via §19 mulighed for i udviklingen af nye boligområder at afprøve idrætter, foreningsfaciliteter eller mødesteder midlertidigt i op til 3 år uden en lokalplan. Disse områder kan i etableringsfasen være gode arealer for at skabe fællesskaber omkring faciliteten og skabe et behov hos borgerne. Desværre er den nuværende begrænsning på maksimalt 3 år en hindring for flere aktiviteter og initiativer. Vi vil derfor anbefale at hæve tidsbegrænsningen op imod de 10 år, der gælder for studieboliger."

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

"STYRKET FORPLIGTELSE TIL TVÆRKOMMUNALT SAMARBEJDE OM IDRÆTSFACILITETER

Specialfaciliteter som eksempelvis svømmehaller og ishaller er dyre idrætsfaciliteter at etablere og drifte. Ikke alle kommuner har en svømmehal eller en ishal, og derfor kommer brugerne fra et stort opland og ofte på tværs af kommunegrænser. Desværre koordineres planlægning af arealer til specialfaciliteter sjældent på tværs af kommunegrænser på trods af §11e stk. 1. Det kan betyde at specialfaciliteter ikke bygges, eller at placeringen af dem ikke er optimal.

DIF vil derfor anbefale, at Planloven i højere grad forpligter til regional eller national planlægning af større idrætsanlæg, for på sigt at skabe rammerne for strategisk placerede idrætsfaciliteter med stor udnyttelse.

Andre succesrige tværkommunale initiativer som eksempelvis Supercykelstier er realiseret med national støtte. Udenfor Planloven bør det derfor drøftes om økonomiske incitamentter til tværkommunale idrætsfaciliteter kan tilvejebringes."

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

"BEDRE RAMMER FOR FLERFUNKTIONEL AREALANVENDELSE I PLANDATA

Mange kommuner forsøger disse år at samle flere funktioner på samme areal og i samme bygninger. I DIF forsøger vi at understøtte denne udvikling ved at skabe synergi mellem foreningslivet og velfærdsinstitutioner som skoler, dagtilbud og sundhedshuse. Vi er blevet opmærksomme på, at Plandata kan begrænse ønskerne om flerfunktionalitet, fordi multifunktionelle arealer kan være svære at kategorisere. DIF opfordrer derfor til, at mulige udfordringer med at planlægge arealer med flere funktioner i Plandata fjernes."

Hørings svar fra DGI, DUF og DIF til evaluering af Planloven

DGI, Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) og Danmarks Idrætsforbund (DIF) mener, at idræt, foreningsliv og friluftsliv skal indgå i Planlovens formålsparagraf.

Foreningslivet er en del af Danmarks DNA. I idrætsforeningerne mødes vi på kryds og tværs af politisk overbevisning, sociale skel, alder og køn. I foreningslivet styrker vi både den fysiske, sociale og mentale sundhed, og vi lærer at deltage som demokratiske borgere gennem foreningernes forpligtende fællesskaber. Idrætsforeninger, ungdomspolitiske foreninger, spejdere og mange andre bidrager til dagsordner som menneskeligt, socialt og sundhedsmæssigt skaber værdi for børn, unge og voksne. Derfor er hverdagens fællesskaber i foreningslivet et fundament for samfundet og det levede liv. Som mennesker har vi behov for mere end blot en bolig. Vi har behov for, at der i vores lokalområde er rum og rammer for kultur, dannelse og dialog.

Desværre er foreningsdeltagelsen blandt børn og unge lavere i flere af landets store byer end i resten af Danmark. Det skyldes blandt manglende fysiske rammer for foreningslivet, som fører til mindre attraktive vilkår for det lokale foreningsliv og frivillige. Det kan samtidig konstateres, at der i mange nye boligområder, ikke prioriteres arealer til idræt og foreningsliv generelt. Det skaber endnu større rift om de eksisterende fysiske rammer for foreningslivet.

Idræt, foreningsliv og friluftsliv i Planlovens formålsparagraf

Vi mener, at Planloven bør være med til at sikre grundlæggende betingelser for fysiske rammer til fritidslivet. Befolkningens muligheder for aktiv deltagelse i foreningsliv og idræt skal prioriteres og planlægges på samme politiske og administrative niveau som udvikling af boliger, erhverv, turisme, energi- og transportinfrastruktur. Derfor bør planloven have som tydeligt formål også at sikre gode rammer til foreningslivet og aktive borgere og, så et engageret civilsamfund og sunde idrætsmuligheder bliver centrale afsæt for den fysiske planlægning overalt i Danmark – i naturen, på landet og i byerne. Behovene for gode rammer for lokale fællesskaber er også gældende ved kysten, i skoven og i det åbne land. Adgang og tilgængelighed til naturen er for lokale spejdergrupper, mountainbike-klubber og aktive borgere afgørende for deres aktiviteter og fællesskaber, som på linje med andre interesser bør konsekvensvurderes.

Desværre står kommunerne overfor svære afvejninger af behov for arealer til flere boliger, erhvervsformål og arealer til offentlige formål som skoler, dagtilbud og plejeboliger. Vi mener, at det er nødvendigt at skabe klarere nationale rammer for bæredygtige boligområder, så vi som samfund ikke i fremtiden bliver nødt til at rette op på fortidens byplanlægning.

Byplanlægning og byudvikling er brede discipliner. For at imødegå de udfordringer vi som samfund står overfor i dag, som for eksempel inaktivitet, livsstilssygdomme, ensomhed og stress, er der behov for gennemtænkte, nytænkende og tværfaglige tilgange, der imødekommer flere hensyn på én gang. En strategisk og holistisk tilgang til byernes strukturelle udvikling og boligområders udformning, der inkluderer idræt og kultur, fællesskaber og mødesteder, kan være med til at løse disse udfordringer.

Planloven er ikke et universelt redskab til at skabe mere aktive og socialt sammenhængende og socialt bæredygtige byer. Det kan ikke stå alene. Mere aktive og socialt sammenhængende byer kræver også

kommunalpolitisk prioritering og målrettet strategisk arbejde. Udover Planloven vil vi derfor også appellere til at skabe et smart og mere fleksibelt anlægsloft, der muliggør socialt bæredygtige byer

Betoning af idræt, foreningsliv og friluftsliv i Planlovens formålsparagraf er ikke det eneste relevante greb i Planloven. Vi opfordrer derfor til at udfolde *fritidsformål* under retningslinjer for kommuneplaner §11a. I Planloven er fritidsformål blot en af 27 retningslinjer, som kommuneplanerne skal planlægge for. Fritidsformål dækker alt fra biografer til kolonihaver og idræt. Hvis Planloven skal være et relevant redskab til at skabe aktive og sammenhængende byer med stærke forpligtende fællesskaber, så skal kommuneplanerne også i højere grad forpligtes til at sætte retning for netop det. Vi mener, at der generelt er behov for at drøfte, hvordan Planloven på flere måder kan blive et klarere styringsværktøj for aktive og sammenhængende byer.

Vi stiller os selvfølgelig til rådighed for nærmere spørgsmål og konkrete løsninger.

Dato: d. 31. januar 2020

Til: Erhvervsstyrelsen, høringsportalen

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings hørings svar til Erhvervsministerens indkaldelse af forslag og idéer til Fremtidens Planlov

Danmarks Naturfredningsforening takker for muligheden for at indsende forslag og idéer til Fremtidens Planlov inden for 8 temaer. DN's bemærkninger går på tværs af temaer, og er derfor indmeldt som et samlet hørings svar under kategorien "Andet".

Planloven er afgørende for udviklingen af Danmarks fysiske miljø – det bebyggede såvel som det ubebyggede. Samtidig sætter loven rammerne for borgernes inddragelse i processen. Essensen af planlægning handler om at afveje samfundets interesser og skabe rammerne for fremtidens behov før de opstår og sikre en bæredygtig arealudvikling. Dermed er god planlægning den billigste måde at udvikle samfundet på, fordi potentielle konflikter løses gennem inddragende processer, og fordi potentielle problemer håndteres før de opstår og dyrere løsninger bliver nødvendige.

Planloven har gennem en årrække været genstand for både store og små ændringer. Fælles for mange ændringer har været politiske ønsker om decentralisering og liberalisering af loven, der er kommet til udtryk gennem ønske om mindre planlægning. Det sker samtidig med, at klimakrisen og biodiversitetskrisen vokser, og samfundet står over for store problemer, hvis løsning fordrer inddragende og sammenfattende fysisk planlægning. Derfor anbefaler DN, at loven gøres til genstand for et udvalgsarbejde, der skal resultere i forslag til, hvordan planloven kan opdateres og styrkes i forhold til fremtidens udfordringer.

DN har forslag til ændring af loven inden for 9 overordnede emner, som uddybes i bilag 1:

1. Udvalgsarbejde til styrkelse af planloven, med inddragelse af eksperter og væsentlige interessenter, som leverer forslag til en samlet opdatering af loven til fremtidens udfordringer, herunder blandt andet klimakrise og biodiversitetskriser.
2. Opdatering af planlovens formål til fremtidens behov, således at klima skrives ind i lovens formål, eksisterende formål om biodiversitet styrkes, og den særlige prioritering af øget økonomisk vækst udgår.
3. Statens rolle i planlægningen bør styrkes, gennem udvidelse af de nationale interesser i kommuneplanlægningen – herunder særligt interesserne for byvækst og klima. Planloven bør tilføjes retningslinjer for høje bygninger og styrkede krav til indholdet af Landsplanredegørelsen.
4. De regionale interesser i planlægningen bør styrkes, gennem forpligtende planlægning på tværs af kommunegrænser, for at styrke og afveje behovet for bæredygtig byvækst i samspil med målene for klima og natur. I Hovedstadsområdet bør Fingerplanen styrkes – herunder vurderinger af behovet for og fordelingen af byvæksten i regionen. Regionen bør undtages de sidste års generelle lempelser for landzone og kystnærhedszone, og klima og biodiversitet bør indgå med større vægt, og stationsnærhedsprincippet styrkes.

5. Hensynet til kysten bør genetableres, ved at fjerne/reducere muligheden for udviklingsområder og 0-15 nye kystnære turismeprojekter. Planlovens §15 bør muliggøre planlægning for natur og biodiversitet i by- og sommerhusområder. Der bør ikke planlægges flere nye sommerhuse ved kysterne, og ikke-udnyttede byggemuligheder bør fjernes frem for omplaceres. Kystsikringstiltag bør knyttes tættere sammen med hensynet til naturen, og de regionale/nationale opgaver om kystsikring og klimabufferzoner langs kysten bør styrkes.
6. Styrkelse af planlægningen i det åbne land, gennem en styrkelse af rammerne for Grønt Danmarkskort, nye muligheder i planloven for lokale udviklingsplaner for multifunktionel planlægning i landzone, krav om negativudpegninger for store husdyrbrug i kommuneplanlægningen, krav om landzonetilladelse til terrænregulering, styrkelse af den nationale og regionale energiplanlægning samt tilbagerulning af de lempede landzonebestemmelser. DN mener ikke naturzoner er en planlægningszone i planlovens forstand, men definerer naturzoner som arealer omfattet af naturbeskyttende lovgivning, med permanente udpegninger og med naturens frie dynamik som formålet for arealanvendelsen. DN foreslår naturzoner indskrevet i planlovens §11 stk. 4 som definerende for kommuneplanlægningen.
7. Forbedret samspil mellem planlægning og naturbeskyttelse, gennem indførelse af en "One-stop-shop" mellem lokalplaner og dispensationer efter naturbeskyttelsesloven, adskillelse af skovbyggelinje og landzonetilladelser, mulighed for klageadgang/høring i sager om permanent reduktion af bygge- og beskyttelseslinjer, forslag om bestemmelser i planloven til at mindske fragmentering og effekterne heraf, samt forslag om en udviklingsfond for natur.
8. Styrkelse af planlægningen for natur og for miljø i by- og sommerhusområder, gennem nye muligheder for lokalplanlægning med natur og biodiversitet som formål, øgede krav til bødestørrelser, straf og erstatningskrav ved ødelæggelse af bevaringsværdig natur, bedre vejledning om samspil mellem planlægning og bevaring og forbedring af naturindholdet i planer, stop for aflastningscentre, forbedrede muligheder for lokalplanlægning for bæredygtigt byggeri m.v.
9. Længere høringsfrister, bedre adgang til klage, og kortere sagsbehandlingstider i klagenævn, gennem forlængelse af høringsfrister til 8 uger, fuld prøvelse af klager over lokalplaner og ændringer af kommuneplaner, klage eller høringsmulighed i forbindelse med statslig reduktion af bygge- og beskyttelseslinjer, forsimpning og forbedring af klageportalen, fjernelse eller reduktion af klagegebyr, reduktion af klagenævnets sagsbehandlingstid til ca. 6 måneder samt skærpede krav til myndighedernes kommentering og videresendelse af klager.

Med venlig hilsen

Nina Larsen Saarnak, Leder for Lokale Sager
31193238, nis@dn.dk

Bilag 1: Uddybende bemærkninger

Ad. 1) Udvalgsarbejde til styrkelse af Planloven

Planlægning og rettidig omhu er den billigste måde at udvikle på. Planlovens regler om høring og klage sikrer samtidig borgernes og organisationernes mulighed for at bidrage i processen. Derfor er det et problem, at loven gennem en årrække er ændret adskillige gange, ofte med det formål at reducere kravene til planlægning og borgerinddragelse, med deraf følgende behov for undtagelser og særregler.

Klimakrisen og biodiversitetskrisen betyder, at samfundet står over for nye udfordringer, som planloven skal medvirke til at løse. Samtidig er der i stigende grad brug for at se interesser som byvækst, natur og klima i forpligtende regionale sammenhænge på tværs af kommunegrænser. Planloven bør derfor opdateres og styrkes, så loven kan forene de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen.

DN foreslår, at Planloven gøres til genstand for et grundigt udvalgsarbejde, med inddragelse af eksperter og væsentlige interessenter, der kan bidrage med forslag til lovens opdatering.

Ad. 2) Opdatering af planlovens formål til fremtidens behov

Planloven spiller en væsentlig rolle for Danmarks bidrag til at løse klimakrisen – herunder både CO₂ reduktion og klimatilpasning. Det bør dels afspejles i lovens enkelte bestemmelser, men også i lovens formål. DN foreslår derfor, at klima skrives ind i lovens formål.

Det samme gør sig gældende for biodiversitetskrisen. Biodiversiteten er faldende i Danmark, og opgørelser fra januar 2020 viser, at mere end 40 % af de vurderede arter er truet i større eller mindre grad. Derfor er det ikke længere tilstrækkelig, at planloven har til formål at værne om naturen. Loven bør også bidrage til at genoprette naturen i overensstemmelse med de øvrige nationalpolitiske målsætninger for området.

Danmark er blandt de rigeste lande i verden. Planloven har til formål at forene samfundets interesser i den fysiske planlægning. Loven bør således ikke være til hinder for, at det politisk er muligt i perioder at prioritere vækst i for eksempel velfærd over vækst i økonomi.

DN foreslår, at klima skrives ind i lovens formål, at biodiversiteten styrkes i formålet og at den særlige prioritering af øget økonomisk vækst udgår. For eksempel således:

§ 1. Loven skal sikre en sammenhængende planlægning, der forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen, medvirker til at **forbedre værne om landets natur-og, miljø og klima**, og skaber gode rammer for vækst og udvikling i hele landet, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag med respekt for menneskets livsvilkår **og**, bevarelse af dyre- og planteliv-**og øget økonomisk velstand**.

Stk. 2. Loven tilsigter særlig,

- 1) at der ud fra en planmæssig og samfundsøkonomisk helhedsvurdering sker en hensigtsmæssig udvikling i hele landet og i de enkelte kommuner og lokalsamfund,*
- 2) at der skabes og bevares værdifulde bebyggelser, bymiljøer og landskaber,*
- 3) at skabe gode rammer for erhvervsudvikling og vækst,*
- 4) at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig naturværdi og landskabelig værdi,*
- 5) at biodiversiteten **forbedres understøttes**, og at forurening af luft, vand og jord samt støjulempere forebygges,*
- 6) at offentligheden i videst muligt omfang inddrages i planlægningsarbejdet, og*
- 7) at alsidighed i boligsammensætningen fremmes gennem mulighed for planlægning for almene boliger i byerne.*
- 8) at planlægningen medvirker til at opfylde de nationale klimamål og til klimatilpasning af by og land***

Ad. 3) Statens rolle i planlægningen

Styrkede nationale interesser i planlægningen

Med kommunalreformen var det hensigten, at styrke både den statslige og den kommunale

planlægning. Men statens rolle i planlægningen er formindsket siden reformen. Staten er i langt mindre grad end tidligere retningsgivende for planlægningen, og har frasagt sig tidligere overblik over landets fysiske udvikling.

Reduktionen af de statslige interesser til 4 nationale interesser betyder, at det i langt højere grad end tidligere er op til de enkelte kommuner, hvordan den fysiske udvikling foregår. Det betyder store kommunale forskelle i landets fysiske udvikling og kvaliteten heraf. Og statens ret til gennem indsigelser at sikre kvaliteten og udviklingen i planlægningen er forringet.

Særlig er det problematisk, at staten ikke længere har byvækst som en national interesse. Det er gennem byvæksten, at det åbne land inddrages til bebyggelse. Og det er byvæksten som definerer grænsen mellem land og by. Fremtidens byvækst skal være bæredygtig, for at håndtere fremtidens udfordringer vedrørende klima og biodiversitet. Byvækstens karakter definerer graden af bæredygtighed, herunder byspredning og har dermed afgørende indflydelse på klima, natur, miljø og landskaber. Byvækst, og overblik over det bebyggede areal, bør være en national interesse.

I det åbne land uden for byerne vokser størrelsen på de enkelte bygninger og mængden af bebyggelse generelt. Det omfatter ikke kun landbrugserhvervets byggeri, men også størrelsen på private boliger og øvrige erhvervsrelaterede bebyggelser. DN oplever flere planer for erhvervsområder i landzone, der rettelig hører hjemme i de mange ledige erhvervsområder, der er planlagt til at håndtere virksomhedernes miljøpåvirkning, deres transportbehov m.v.

Gennem de seneste år har flere kommuner planlagt for meget høje bygninger, med Bestseller-tårnet i Brande som det mest markante eksempel. Bygningerne - og de planer de indgår i, er omfattende og kan påvirke for eksempel landskaber, detailhandlen og trafikale mønstre langt ud over kommunegrænsen. Men planloven rummer ikke i dag værktøjer til at håndtere de planlægningsmæssige aspekter af de meget høje bygninger, og de planer de indgår i. DN mener, at de høje byggerier bør være en national interesse, og at effekten af planerne bør vurderes i en større regional sammenhæng. Ud over vurderingen af hvor høje bygningerne kan blive, bør der ligeledes ske en regional vurdering af, hvor mange høje bygninger der er plads til i landskabet.

Klimakrisen er reel, og den nye regering har med klimaloven vist, at regeringen er parat til at tage udfordringerne alvorligt og arbejde målrettet på løsninger. Når det drejer sig om planloven foreslår DN – som nævnt oven for, at klima skrives ind i formålet, som en af de væsentlige samfundsinteresser planlægningen skal varetage og afveje udviklingen i forhold til. Det betyder samtidig, at klima bør være en national planlægningsinteresse.

DN foreslår, at de nationale interesser i planlægningen styrkes og udvides – herunder blandt andet interesserne for byvækst og byspredning, klima og høje byggerier. Med udvidelsen bør følge flere statslig interesser i kommuneplanlægningen og øget indsigelsespligt.

DN foreslår, at der fastlægges nærmere rammer for bygningshøjder, og bygningernes antal i en regional geografi.

Styrket Landsplanredegørelse

Efter nyvalg til Folketinget skal erhvervsministeren afgive en Landsplanredegørelse til brug for kommunernes planlægning om landsplanarbejdet, og eventuel redegørelse for særlige emner. Redegørelsen er i takt med statens svindende rolle i planlægningen - tilsvarende reduceret. Den sidste landsplanredegørelse havde en tilbageskuende karakter og rummede primært beskrivelsen af allerede gennemførte politiske tiltag. Dermed mister redegørelsen sin potentielle betydning for den fysiske udvikling.

Landsplanredegørelsen bør belyse landets fysiske udvikling, og nærmere beskrive de udfordringer landet står over for. Redegørelsen bør angive politiske sigtelinjer og mål for, hvorledes problemerne kan løses fremadrettet, herunder en beskrivelse af hvilken rolle stat, region og

kommuner spiller i løsningen. Landsplanredegørelsen bør sætte retning for den fysiske planlægning og udfolde aktuelle problemstillinger, baseret på et fagligt grundlag af analyser, data og kortlægning.

DN foreslår, at landsplanredegørelsen styrkes således, at planlovens rammer for indholdet af Landsplanredegørelsen suppleres med yderligere krav til indholdet, der understøtter redegørelsens mulighed for at sætte retning for den fysiske udvikling. Det kan med fordel fremgå, at redegørelsen ikke alene omfatter Planlovens område, men også øvrige lovområder af betydning for arealanvendelsen.

Ad. 4) Regionale interesser i planlægningen

Regional planlægning

Særlig på områder som natur, klima og byvækst savner DN regionale afvejsninger i planlægningen.

Når det drejer sig om bæredygtig byvækst, er der brug for en regional tilgang i planlægningen som ser på bymønstre, arbejdsmarked, trafikale forhold m.v. på tværs af kommunegrænser. Der er desuden brug for regionale afvejsninger af forhold om infrastruktur, høje byggerier, energianlæg og detailhandel. Det samme gør sig gældende på naturområdet, og når det drejer sig om klimatilpasning langs kyster eller vandløb.

Der er generelt tale om problemstillinger, hvis løsninger findes i en større geografi end den enkelte kommune. Og skal målene i klimaloven om 70 % reduktion nås, er det afgørende med forpligtende planlægning på tværs af kommunegrænser.

DN foreslår, at forpligtende planlægning på tværs af kommunegrænser i et regionalt perspektiv opprioriteres, for at styrke og afveje behovet for bæredygtig byvækst i samspil med målene for klima og natur.

Hovedstadsområdet planlægning

Fingerplanen har til formål at regulere planlægningen for de 34 hovedstadskommuner. Fingerplanen blev desværre omfattet af de seneste års lempelser af landzonebestemmelserne og regler for udviklingslandsbyer og omdannelsesområder, der nu også gælder i Hovedstadsområdet og dermed i Fingerplanens grønne kiler. Det udgør en hidtil uset mulighed for at øge byggeriet i regionens landskaber og grønne områder uden for byerne.

Derudover er Fingerplanen blevet revideret og lokaliseringsprincipperne herigennem lempet. Konkret er der for eksempel åbnet for lokalplanlægning og byvækst i de grønne kiler og stationsnærhedsprincippet er lempet.

Stationsnærhedsprincippet skal sikre en tæt sammenhæng mellem byudvikling og infrastruktur, således at intensive byfunktioner opføres inden for den afstand fra kollektiv transport – primært tog, hvor forskningen har vist at rejsende primært vælger kollektiv trafik frem for bilen. Når færre transporterer sig i bil, mindske trafikens negative konsekvenser som for eksempel støj, luftforurening, trængsel og trafikuheld. Med den seneste lempelse af stationsnærhedsprincippet blev det blandt andet muligt, at opføre intensive bebyggelser uden for den afstand fra stationerne hvor forskningen har vist princippet reelt har en effekt.

Fingerplanen regulerer reelt ikke byvækst efter behov og på tværs i regionen. Der savnes en konkret vurdering af behovet for byvækst i regionen og i de enkelte kommuner, samt en faglig koordinering af hvordan byvæksten bør fordeles i regionen. En stor del af væksten samles i disse år i og omkring København, uden der ses at være lagt faglige vurderinger af de øvrige regionale behov til grund. Endelig ses klima, natur og miljøforhold at spille en alt for lille rolle i planen.

DN foreslår, at planlægningen for Hovedstadsregionen styrkes. Der bør ske en styrkelse af vurderingen af behovet for og fordelingen af byvæksten i regionen. Regionen bør undtages de generelle lempelser for landzonen og kystnærhedszonen som gennemført med ændringen af planloven i 2017, og klima og biodiversitet bør indgå med langt større vægt i planen – herunder bør stationsnærhedsprincippet styrkes.

Ad. 5) Styrkelse af planlægning ved kysterne

Udviklingsområder

Det fremgår af planlovens formål, at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig naturværdi og landskabelig værdi, og at kysterne skal søges friholdt for bebyggelse som ikke er betinget af en kystnær beliggenhed. Men de åbne kyster og den bæredygtige udvikling er under pres fra de sidste års lempelser af planloven.

Særlig udviklingsområderne udgør en bombe under kystens åbne landskaber, og strider mod principper om at begrænse væksten til det nødvendige og undgå byspredning.

Udviklingsområder er områder i kystnærhedszonen hvor bestemmelsernes hensyn til kysten alligevel ikke gælder. Kommunerne kan søge Erhvervsstyrelsen om udviklingsområder hvert fjerde år. Det har en række kommuner allerede gjort, og med Erhvervsstyrelsens første landsplandirektiv om udviklingsområder forsvandt ca. 10 % af kystnærhedszonen i både Mariagerfjord Kommune og Aalborg Kommune.

I udviklingsområderne kan der bygges boliger og erhverv op til 500 m² uden landzonetilladelse, eller byudvikles uden at der kan redegøres for den kystnære placering eller skal tages særlige hensyn hertil. Udviklingsområderne udgør derfor en massiv trussel mod kystens natur og landskaber, og denne undtagelse fra planlovens kystbestemmelser er direkte i strid med planlovens formål for kysterne. DN peger på, at netop hensynet til kystens natur og landskaber og afvejning af behovet for byggeri er en national interesse. Denne interesse kan reelt ikke varetages inden for udviklingsområderne.

Kystnærhedszonen er ikke en forbudszone, men alene en zone hvor der i planlægningen tages hensyn til kysten. Planlægningen bør afveje samfundets interesser, og ved kysten er kystens natur og landskaber og de ubebyggede kyststrækninger en væsentlig samfundsmæssig interesse. At have en undtagelse i planloven som betyder, at netop denne væsentlige nationale interesse alligevel ikke skal varetages, mener DN er en dårlig idé.

DN foreslår, at muligheden for at ansøge om nye udviklingsområder hvert 4 år udtages af planloven. Alternativt, at muligheden reduceres til en enkelt ansøgningsrunde per kommune, frem for den løbende mulighed for at fjerne hensynet til kysten i planlægningen.

Kystsikring og planlægning

Presset på kysterne vokser fra byggeri og klimaforandringer, og der er brug for mere planlægning – ikke mindre. Det regionale hensyn i kystbeskyttelsen blev forringet da kompetencen i sager om kystbeskyttelse blev flyttet fra Kystdirektoratet til kommunerne, og reglerne samtidig liberaliseret. Det har medført, at der nu i højere grad kan kystsikres hvis grundejerne vil betale, og med de metoder grundejerne ønsker.

Planlægningen spiller en væsentlig rolle for i tide og med inddragelse af de samfundsmæssige interesser, at fastlægge rammerne for samspillet mellem klimapåvirkning og arealanvendelse langs kysterne.

Det bør være et mål, at knytte kystsikringstiltag sammen med planlægning og sikre et udstrakt hensyn til natur, landskab og adgangsforhold. DN mener udgangspunktet bør være så vidt muligt at opretholde kysternes frie dynamik, og når der kystsikres at anvende de mindst indgribende metoder i kystsikringen. Staten bør bidrage med overblik over hvilke kyststrækninger der kan kystsikres og ikke kystsikres. Og det bør hvor relevant overvejes, at udpege

klimabufferzoner langs kysterne, som fastlægger særlige rammer for arealanvendelsen og som giver naturen plads til at bevæge sig ind i landet, når havet stier.

Beslutninger om kystsikring forudsætter afvejning af interesser, og der bør foretages både sårbarhedsanalyse og risikoanalyse - der også omfatter naturhensynet, og det er desuden væsentligt, at de rette faglige kompetencer er tilstede til at vurdere forholdene. I den sammenhæng er de sidste års lempelser af lovgivningen omkring kystsikring problematisk, fordi hensynet til natur og landskaber er forringet, og kompetencen overladt til kommunerne, som ikke har den tilstrækkelige kysttekniske faglighed.

I mange tilfælde kan det være hensigtsmæssigt at vurdere kystsikringsbehovet og udformning af konkrete tiltag som en del af tværgående og integrerede løsninger på tværs af kommunegrænser. I sådanne situationer kan det betyde, at enkeltstående lokalinitiativer bør afvises til gengæld for større og samfundsmæssigt bedre fælles løsninger. Det kræver dermed regionale eller nationale beslutninger som er definerende for kommunernes egne vurderinger af lokale kystsikringstiltag.

DN foreslår, at kystsikringstiltag knyttes tættere sammen med hensynet til naturen, og at de regionale/statslige opgaver i planlægning af kystsikring og klimabufferzoner langs kysten styrkes.

Forsøgsordning for kyst- og naturturisme og sammenfattende turismeplanlægning

I national sammenhæng har forsøgsordningen for kyst- og naturturisme vist sig ikke at være en succes. Der har ikke været stor efterspørgsel efter ordningen. Kun ganske få projekter ser ud til at blive til noget her 5 år efter godkendelsen af ordningens første 10 projekter. Og der ses ikke at være brug for en yderligere ordning, hvorfor den nuværende forsøgsordning som muliggør 0-15 nye kystnære byggerier til turismeformål ved kysterne bør udtages af planloven.

De statslige tilladelser til kystnært turismebyggeri og flere kystnære sommerhusområder ses ikke at være baseret på særlige analyser eller vurderinger af det reelle behov for mere kystnært byggeri. Der er i højere grad tale om statslige puljer som kommuner ansøger om at få del i, begrundet med ønsker om mere vækst og udvikling ved kysten.

DN mener, at der i højere grad bør ske en sammenfattende turismeplanlægning ved kysten, der bedre kan afveje og koordinere mål for klima og biodiversitet med eventuelle behovet for udlæg af sommerhuse, udviklingsområder, øvrig arealanvendelse til ferie- og fritidsformål, byvækst m.v. Se også ad. 4) om regionale interesser i planlægningen.

DN foreslår, at den nuværende forsøgsordning som muliggør 0-15 nye kystnære byggerier til turismeformål udtages af planloven.

DN foreslår, at fremtidens turisme-, ferie og fritidsbyggeri ved kysterne, sker på baggrund af en regional sammenfattende turismeplanlægning, der afvejer kystens interesser - herunder mål for natur, klima og miljø med reelle analyser af behovet for ferie- og fritidsrelaterede byggerier og anlæg.

Planlægning for natur i sommerhusområder

En stor del af de danske sommerhusområder er placeret langs kysterne, og mange områder har store naturværdier, som det er vanskeligt at sikre eller forbedre gennem planlægningen. Det betyder, at gamle og attraktive sommerhusområder risikere langsomt at miste deres naturkvaliteter og særpræg, fordi de i stigende grad omdannes til områder med parcelhusliggende karakter, hvor den natur der ellers kendetegnede området fjernes til fordel for græsplæner, belægning og indhegning.

Det kan dreje sig om sommerhusområder med høj biodiversitet og "beskyttede" naturtyper, som alligevel ikke er omfattet af beskyttelsen, fordi de er planlagt før naturbeskyttelsesloven

trådte i kraft. Det kan også dreje sig om anden værdifuld natur, der er typisk for kysten og definerende for oplevelsen af området som attraktivt, kystnært og til fritidsformål.

I december 2018 indgik S, DF, V, C og LA en politisk aftale om blandt andet de grønne områder i nye, større sommerhusområder. Formålet var at fremme offentlig adgang til grønne og rekreative arealer, og gøre de nye sommerhusområder attraktive for besøgende. Det var også formålet at skabe større naturværdi gennem krav om, at minimum 4 pct. af arealet udlægges til flere offentligt tilgængelige, rekreative og grønne arealer med højt naturindhold i eller i umiddelbar tilknytning til det udpegede sommerhusområde. Hermed kan naturen i sommerhusområdet også bidrage positivt til den omkringliggende natur.

Men planloven giver reelt ikke mulighed for gennem lokalplanlægningen at planlægge med natur og større biodiversitet/naturværdi som formål. Det skyldes, at netop disse formål ikke fremgår af den udtømmende liste i lovens §15, over formål der må lokalplanlægges for. Planloven forhindrer dermed reelt muligheden for gennem lokalplanlægningen at sikre den eksisterende ikke beskyttede natur i områderne.

Det kunne for eksempel være ønskeligt, hvis planloven kunne medvirke til at kommunerne gennem deres lokalplanlægning kan forhindre at værdifuld natur fjernes og erstattes med græsplæne, når gamle sommerhuse renoveres eller erstattes af nye huse i et eksisterende sommerhusområde. Loven gør det heller ikke muligt gennem planlægning, at lokalplanlægges for kvaliteten af den natur man måtte ønske at skabe i nye sommerhusområder, jf. den politiske aftale om øget naturværdi.

Den politiske aftale fra december 2018 udmøntede desuden en tidligere politisk aftale som muliggjorde omplacering af 5000 eksisterende sommerhusgrunde i kystnærhedszonen til en mere attraktiv beliggenhed i zonen. DN mener, at når eksisterende muligheder for sommerhusbyggeri ved kysten ikke udnyttes, er det et udtryk for, at der ikke er stor mangel på kystnære sommerhuse. Derfor bør sådanne grunde tilbageføres til landzone frem for en flytning endnu tættere på kysten. Det strider mod planlovens bestemmelse om, at kysten så vidt muligt skal friholdes for byggeri, der ikke er afhængig af en kystnær placering. Herunder må også ligge en vurdering af behov. Desuden godkendte Erhvervsministeriet, at ikke-eksisterende byggemuligheder i sommerhusområder specifikt udpeget til friareal - fordi de var omfattet af naturbeskyttelse m.v, blev tilladt konverteret til nye byggemuligheder. DN finder, at denne fremgangsmåde er med til at underminere lovens formål og tilliden til statens varetagelse af de nationale interesser.

DN foreslår, at planlovens §15 udvides, så det bliver muligt at lokalplanlægges med det formål at skabe eller sikre natur og høj biodiversitet (forslaget omfatter også byzone – se uddybning i ad. 8) Planlægning for natur og miljø i by- og sommerhusområder).

DN foreslår, at omplacering af den resterende del af puljen på 5000 sommerhuse alene kan ske ved omplacering af reelle byggemuligheder.

DN foreslår, at staten varetager kystens interesser, blandt andet således, at der ikke udlægges flere sommerhuse langs kysterne før der er et dokumenteret behov, herunder at antallet af ubebyggede grunde og sommerhuse til salg er meget lavt.

Ad. 6) Styrkelse af planlægningen i det åbne land herunder Grønt Danmarkskort og naturzonernes rolle for planlægningen

Det åbne land er i planloven som udgangspunkt forbeholdt jordbrug, skovbrug og fiskeri. Lovens ønske om at adskille by og land har været afgørende for, at byspredningen i Danmark ikke er blevet værre end det er.

Siden lovens bestemmelser om det åbne land blev til, har landbruget ændret karakter, og det åbne land spiller en anden rolle for samfundet end tidligere. Ud over landbruget og skovbruget, skal det åbne land i dag og i fremtiden også levere pladsen til natur og biodiversitet, til CO₂ reduktion og klimatilpasning, til rekreation, fritid og turisme, til vedvarende energi og flere infrastrukturanlæg.

Adskillelsen af by og land er fortsat afgørende vigtig for fremtidens bæredygtige samfund, men der er brug for at indtænke nutidens og fremtidens funktioner i planloven. Samtidig har de sidste års liberalisering af landzonebestemmelserne, hvor boliger og virksomheder kan udvide op til 500 m² uden tilladelse, betydet forringede muligheder for kommunerne til at varetage landskabets interesser og sikre attraktive landsbyer, ligesom planlægningen for Grønt Danmarkskort ikke har resulteret i den ønskede forbedring af naturen.

Grønt Danmarkskort

Grønt Danmarkskort blev introduceret som en del af Naturplan Danmark i oktober 2014. Kortet skulle udgøre den strategiske ramme for naturpolitikken. Mere konkret skulle kortet udgøre grundlaget for at udvikle eksisterende naturområder og bevare den nuværende biodiversitet ved at prioritere placeringen af ny natur. Nu – mere end 5 år efter, kan det konstateres, at Grønt Danmarkskort ikke løfter opgaven. Biodiversitetskrisen er nu så dyb, at mere end 40 % af de vurderede danske arter er truede i større eller mindre grad.

Grønt Danmarkskort må ikke påvirke landbruget, som ellers dækker størstedelen af arealet i det åbne land, og som har stor indflydelse på naturens tilstand. Flere kommuner har endnu ikke udpeget deres Grønne Danmarkskort. Og kommunerne kan ændre i udpegningerne løbende, hvilket er et problem for naturen, der kræver kontinuitet for at trives. Også staten har i landsplandirektiver tilladt, at arealer inden for Grønt Danmarkskort kan bebygges og udgå af udpegningerne, og derigennem medvirket til, at kortet reelt ikke har gjort en særlig positiv forskel for naturen.

Det er i den sammenhæng uden betydning for naturen, om kommunerne har tegnet et kort, hvis ikke kommunerne ved hvilke mål for naturen, kortet skal medvirke til at opfylde, og hvis ikke der konkret planlægges for og samtidig afsættes ressourcer til, at det kan ske. Der bør desuden være krav om, at følge op på om det lykkedes, og krav om at justere Grønt Danmarkskort, hvis der er brug for det af hensyn til opfyldelse af målene. Øvrige forslag til ændringer i udpegningen bør ligeledes vurderes i forhold til de statslige og kommunale naturmål kortet skal bidrage til at opnå.

Som konsekvens af de alt for ringe vilkår for Danmarks biodiversitet, har DN foreslået regeringen en redningsplan for biodiversiteten i Danmark (<https://www.dn.dk/media/54552/dns-input-til-regeringens-redningsplan-for-danmarks-biodiversitet.pdf>). I planen foreslår DN, at regeringen vedtager en biodiversitetslov med bindende mål for biodiversiteten i Danmark med klimaloven som forbillede - herunder mål for naturarealets størrelse og for tilstanden for arter og naturtyper.

Grønt Danmarkskort skal styrkes, hvis det skal have reel betydning for biodiversiteten. Biodiversitetsloven bør medvirke til at skabe forbindelse med den nationale og den kommunale naturplanlægning. Det bør være konkret og målbart for kommunerne, hvad det er for en opgave de skal løse med udpegningen til Grønt Danmarkskort – herunder hvor meget naturareal og hvilke naturkvaliteter udpegningerne til Grønt Danmarkskort i kommunen skal skabe rammerne for. Dernæst bør det være et krav, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanrevisionerne redegør nærmere for, i hvilket omfang det er lykkedes at nå de konkrete mål, og eventuelt behov for at justere udpegningerne til Grønt Danmarkskort herefter. Redegørelsen bør ses i tæt samspil med kommunens øvrige naturpolitik. Også staten bør i forbindelse med Landsplanredegørelsen redegøre for planlægningens rolle i målopfyldelsen af de statslige mål for biodiversitet.

DN foreslår, at Grønt Danmarkskort styrkes således, at der opstilles konkrete og målbare mål for, hvilke naturmål kortet skal bidrage til at opnå i de enkelte kommuner.

DN foreslår, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanrevisionen får til opgave at redegøre for, i hvilket omfang udpegninger af og aktiviteter inden for Grønt Danmarkskort har bidraget til at opfylde målene.

Naturzonens samspil med planloven - herunder Grønt Danmarkskort

DN foreslår i retningsplanen for Danmarks biodiversitet, at 30 % af landarealet beskyttes med natur som formål - 2/3 som naturzone og 1/3 som beskyttet natur uden for naturzone.

Naturzone er i DN's definition ikke en planlægningszone i planlovens forstand. Det er i stedet en fast udpegnings af naturbeskyttede arealer i anden naturbeskyttende lovgivning, reserveret med biodiversitet og naturens frie dynamik som formål for arealanvendelsen. Naturzonen, adskiller sig fra Grønt Danmarkskort ved, at afgrænsningen ikke kan ændres af kommunerne i kommuneplanlægningen, og at arealanvendelsen ikke kan have andre formål end natur. DN foreslår, at naturzonerne - ligesom Natura2000-områderne, indskrives i planlovens §11 stk. 4 og dermed lægges til grund for kommuneplanlægningen. Det betyder, at kommunerne skal respektere naturzonerne i kommuneplanlægningen og indrette planlægningen herefter.

Derudover foreslår DN yderligere 10% beskyttet natur uden for naturzonen på linje med den eksisterende §3-beskyttelse i naturbeskyttelsesloven. Se desuden nedenstående afsnit om "one-stop-shop" mellem planlægning og naturbeskyttelse.

Ud over styrkelsen af Grønt Danmarkskort som foreslået oven for - med konkrete mål og redegørelser, vil det være oplagt, at store dele af den beskyttede natur indgår i fremtidens Grønne Danmarkskort, herunder både naturzone og anden beskyttet natur. Derudover bør Grønt Danmarkskort ses i tæt sammenhæng med forslaget om lokale udviklingsplaner i det åbne land, som nærmere beskrevet neden for. Lokale udviklingsplaner kan medvirke til virkeliggørelsen af mere natur inden for kortet og bidrage til ekstensivering af arealanvendelsen omkring naturzonen m.v. Det peger desuden på behovet for en bedre integration af Planlovens udpegninger i andre statslige puljer og politikområders virke.

DN foreslår, at naturzoner (som defineret i DN's biodiversitetsinds spil til regeringen) indskrives som definerende for kommuneplanen i planlovens § 11 stk. 4.

Nye muligheder for lokale udviklingsplaner i det åbne land

Landbruget har gennemgået en stor udvikling. Nutidens landbrugsbygninger og produktionens påvirkning af omgivelserne er meget stor sammenlignet med tidligere tider. Husdyrbrug er blevet jordløse og kan placeres hvor som helst - principielt også i erhvervsområder, hvor miljøbelastning og infrastrukturbehovene kan tilgodeses. Også for planteavl ser behovet for bygninger og deres placering helt anderledes ud end tidligere, og produktionen er ikke længere nødvendigvis knyttet op på nærheden til bolig.

Det åbne land skal desuden levere plads til produktion af vedvarende energi - herunder vindmøller og solceller. Vindmøllerne påvirker landskabet visuelt over store afstande og kan medføre nabogener. Større solcelleanlæg er billigere at placere i det åbne land end på byens tage. Derfor breder de sig i disse år på store arealer i landskaberne, uden planlægningsmæssig stillingtagen til og koordinering af behov og lokalisering - i en regional skala. Også de kystnære farvande har gennem de senere år været i spil til placering af vindmøller. Det bør vurderes, om de kystnære farvande i højere grad end tidligere bør indgå i planlægningen for placering af energianlæg, herunder varetagelsen af natur- og landskabsinteresser ved kysterne.

I Danmark er der gennem de senere år kommet flere planer for etablering af meget store og energikrævende datacentre, som potentielt har en væsentlig negativ klimaeffekt. Datacentre optager meget areal og genererer enorme mængder overskudsvarme - uden krav om at

genanvende varmen i varmesystemet. Det kalder på en statslig stillingtagen til og planlægning for antallet af datacentre, deres placering og krav til energiforsyning og genanvendelse.

Klimaforandringerne betyder, at danske myndigheder, virksomheder, organisationer og borgere gennem de sidste 10 år har øget fokus på klimatilpasningen af samfundet. Det åbne land spiller en væsentlig rolle, særligt i forhold til vandparkering, men også i forhold til at reducere CO₂ udledningen fra landbruget.

Biodiversitetskrisen er ved at være åbenbar for de fleste. Resultatet af den seneste rødlistevurdering dokumenterer, at en alt for stor del af den danske biodiversitet er truet. Derfor har DN opfordret regeringen til at igangsætte en redningsplan for biodiversiteten. Det åbne land spiller en afgørende rolle i redningsplanen. Her skal eksisterende naturområder sikres bedre, og nye naturområder skal etableres, hvor det giver bedst mening for biodiversiteten. Det skal desuden tænkes tæt sammen med klimaforandringerne.

Fremtidens behov for planlægning i det åbne land er dermed et andet, end da planlovens regler for landzonen oprindeligt blev til. Det åbne land kan ikke længere alene være forbeholdt landbrug og skovbrug, og landbruget kan ikke i samme grad som tidligere være undtaget planlægningen. Der er brug for nye regler som tilgodeser og afvejer flere interesser gennem planlægningen for det åbne land. Det bør ske i et styrket samarbejde mellem stat, kommuner, fonde og andre aktører, og i samarbejder på tværs af sektorer. Det bør desuden ses i sammenhæng med en jordreform for landbruget med værktøjer som jordfordeling, skovrejsning m.v.

Konkret foreslår DN, at der gives nye muligheder for at udarbejde lokale udviklingsplaner i det åbne land som rummer multifunktionel planlægning der kan sammentænke og afveje interesserne, herunder for eksempel energiplanlægning, planlægning for natur og landskabshensyn, klimatilpasning m.v. og som også omfatter planlægning for landbruget – herunder landbrugets bygninger.

DN foreslår, at det fortsat skal være et formål med planlægningen for det åbne land, at fastholde grænsen mellem by og land.

DN foreslår, at der gives nye muligheder i planloven for i det åbne land at udarbejde lokale udviklingsplaner for en multifunktionel arealanvendelse, som kan forholde sig til f.eks. samspillet mellem energianlæg og natur og landskabshensynet, herunder landbrugets bygningsmasse og Grønt Danmarkskort.

DN foreslår, at planlægningen for positivudpegninger til placering af store husdyrbrug i kommuneplanerne suppleres med en negativudpegnings, dvs. områder hvor store husdyrbrug ikke er ønskelige, fordi det er uforeneligt med natur- og landskabsforhold.

DN foreslår, at staten vurderer behovet for en national og regional energiplanlægning, herunder placering af og krav til energiproducerende og energiforbrugende anlæg i det åbne land så som vindmøller, solceller og datacentre. Det bør overvejes, om de kystnære farvande bør integreres i vurderingen.

Krav om landzonetilladelse til byggeri over 250 m²

Liberaliseringen af landzonebestemmelserne, så byggeri kan udvides op til 500 m² uden landzonetilladelse, forringer myndighedernes mulighed for at varetage interesser for bl.a. natur og landskaber i det åbne land.

Undersøgelser peger på, at kvaliteten af livet på landet i landsbyerne primært er defineret af sammenholdet omkring bebyggelserne. Også af den grund er det negativt, at individuelle ønsker om større byggeri ikke forudsætter en tilladelse, hvor interesser kan afvejes, naboer høres og eventuel klage kan afprøves.

DN foreslår, at de liberaliserede landzoneregler rulles tilbage, bl.a. så det igen forudsætter tilladelse at udvide byggeri over 250m² (se yderligere uddybning i foreningens daværende høringsvar til lovændringen).

Krav om landzonetilladelser til terrænregulering i det åbne land

Store mængder overskudsjord fra bygge- og anlægsprojekter placeres på landbrugsjorden i det åbne land. Nogle steder for at forbedre dyrkningsforholdene, og andre steder primært fordi det er en god forretning. Mængderne er så store, at det visse steder medfører natur- og landskabsødelæggelser og nabogener gennem længere tid. Kommuner har ønsket at regulere forholdene i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer. Men Planklagenævnet har i 2019 afgjort, at terrænregulering med de nuværende landzonebestemmelser ikke kræver landzonetilladelse, så længe landbruget henviser til forbedring af landbrugsjorden. Dermed står kommunerne uden mulighed for at varetage natur-, landskabs- og nabohensynene i det åbne land, som der ellers er retningslinjer for i kommuneplanerne m.v.

Der bør indføres hjemmel i Planloven til at varetage hensyn til landskab, natur, lavbundsarealer, klima, naboer mv. gennem krav om landzonetilladelse til terrænregulering på mere end f.eks. 0,5 meter og over et vist antal kubikmeter jord.

DN foreslår, at planlovens landzoneregler justeres således, at det kræver landzonetilladelse at terrænregulere i det åbne land uanset formålet.

Ad. 7) Forbedret samspil mellem planlægning og naturbeskyttelse

"One stop shop" for lokalplaners samspil mellem planlov og naturbeskyttelseslov

Det er lovligt at vedtage lokalplaner i henhold til planloven, hvor det er uafklaret om planen kan realiseres, når naturbeskyttelsesloven samtidig skal overholdes. Det skyldes, at der lovligt kan vedtages lokalplaner for bygge- og anlægsaktiviteter, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer og §3-beskyttede naturtyper, uden at der er taget stilling til, om de nødvendige dispensationer efter naturbeskyttelsesloven reelt kan opnås.

Når for eksempel private eller en bygherre vil realisere et byggeri, kommer det i mange tilfælde som en overraskelse, eller det opleves som en barriere for projektets udformning og økonomi, at beskyttede naturområder og bygge- og beskyttelseslinjer ikke blot kan fjernes, men skal respekteres eller forudsætter en dispensation fra naturbeskyttelsesloven. En dispensation som måske ikke rettelig kan opnås, jf. naturbeskyttelseslovens bestemmelser. I visse tilfælde er byggeri opført, før det opdages, at hensyn til naturen skal varetages jf. naturbeskyttelsesloven.

Det manglende samspil mellem planlægning og naturbeskyttelse medfører konflikter, løbende enkeltssagsbehandling af ansøgninger om dispensationer, klager fra naboer og fra foreninger hvis byggeriet ikke overholder naturbeskyttelsesloven, klagesagsbehandling i klagenævn og i værste fald ressourcekrævende lovliggørelsessager. Visse sager ender med langvarige konflikter, fordi grundejer føler sig snydt efter at have købt en byggegrund og bekostet udarbejdelse af byggeprojekt, for til slut at opdage, at projektet ikke eller kun delvist lader sig realisere, fordi naturbeskyttelsesloven skal overholdes, og fordi der ikke i planen er taget hensyn til dette. Naturen og naturbeskyttelsen opfattes i den sammenhæng som en barriere for virkeliggørelse af ellers vedtagne og lovlige planer.

Fælles for sagerne er, at planlægningen lægges naturen til last, samt at naturbeskyttelsen fremstår som en unødige barriere. Det manglende samspil mellem planlov og naturbeskyttelseslov ender med at udgøre et problem for naturen.

De hensyn der foreskrives med naturbeskyttelsesloven er væsentlige, og derfor er dårlig koordinering med planloven et problem for såvel myndigheder som borgere, erhvervsliv og organisationer. DN foreslår, at der i planloven indføres krav om "one stop shop" mellem lokalplaner og naturbeskyttelse. Forslaget medfører, at der samtidig med udarbejdelsen og vedtagelsen af

en lokalplan, tilsvarende behandles dispensationer og tilladelser som er nødvendige for at virkeliggøre planen – som minimum dispensationer efter naturbeskyttelsesloven. Det vil fra starten tydeliggøre, hvorledes rammerne i lokalplanen kan omsættes til byggegrunde, infrastruktur m.v. og i planprocessen desuden tydeliggøre, om dele af planen ikke vil kunne realiseres, og derfor bør justeres. Det betyder samtidig, at grundejere ikke skal afvente langvarige dispensationssager fra naturbeskyttelsesloven og eventuel klagesagsbehandling inden de kan igangsætte deres byggeprojekter.

Dispensationer fra naturbeskyttelsesloven udløber efter 3 år. Herefter vil der skulle ansøges på ny. For mange lokalplaner må det antages, at byggeriet igangsættes inden for en relativt kort årrække efter planens vedtagelse. Det må desuden antages, at en fornyelse af dispensationer vil kunne ske i langt de fleste situationer, hvis forholdene i planområdet er relativt uændrede.

DN foreslår desuden, at skovbyggelinjen tilbageføres som en selvstændig byggelinje, der ikke automatisk tages stilling til i forbindelse med landzonetilladelser. Denne praksis har medfører manglende hensyn til netop skovbyggelinjen, særlig i forbindelse med lokalplaner der tillægges bonusvirkning.

Det er muligt for kommunerne at ansøge staten om permanent reduktion af beskyttelseslinjerne. Det sker typisk i forbindelse med at kommunerne udarbejder nye lokalplaner. Der er i dag ingen krav til høring af interessenter eller klageadgang i forbindelse med den statslige sagsbehandling og afgørelse af ansøgninger fra kommunerne. DN så gerne, at der var mulighed for at påklage en permanent reduktion af bygge- og beskyttelseslinjerne, eller som minimum krav om en høring, således at foreningen havde mulighed for at bidrage med naturfaglige synspunkter til sagen.

DN foreslår, at der i planloven indføres en "one stop shop", således at der parallelt med udarbejdelse og vedtagelsen af lokalplaner tages stilling til nødvendige dispensationer efter naturbeskyttelsesloven.

DN foreslår, at skovbyggelinjen sidestilles med de øvrige bygge- og beskyttelseslinjer, så således at der ikke automatisk tages stilling til linjen som en del af landzonesagsbehandlingen.

DN foreslår, at der gives foreningen klageadgang til statslige afgørelser om permanent reduktion af bygge- og beskyttelseslinjerne, eller som minimum stilles krav om en høring af foreningen og andre relevante parter i sagerne.

Fragmentering

Fragmentering af natur og landskaber, typisk som led i byudvikling eller etablering af infrastruktur anlæg, kan udgøre et væsentligt problem for opretholdelse af sammenhængen i eksisterende naturområder og potentialet for at etablere ny større sammenhængende naturområder.

Ifølge en opgørelse fra Det Europæiske Miljøagentur fra december 2019 ligger Danmark i den kedelige ende af EU, for så vidt angår graden af fragmentering (figur 4 <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/mobility-and-urbanisation-pressure-on-ecosystems-2/assessment>)

EU's miljøhandlingsprogram (syvende miljøhandlingsprogram) lister eksplicit fragmentering som et af de vigtigste elementer, som bringer flere centrale økosystemtjenester i fare, truer den biologiske mangfoldighed og øger Europas sårbarhed over for klimaændringer og naturkatastrofer. Sammenhængende naturområder reducerer fragmenteringen af levesteder, bevarer og gendanner økologisk forbindelser og forbedrer økosystemets modstandsdygtighed. Også i EU's 2020-biodiversitetsstrategi adresseres fragmentering, da det er et mål, inden 2020 at opretholde og forbedre økosystemer og deres tjenester ved at etablere grøn infrastruktur og gendanne mindst 15% af de forringede økosystemer (Kilde: *Landscape fragmentation pressure and trends in Europe, EEA 2019*).

Allerede tilbage i 2011 foreslog EU's Miljøagentur, at reducere fragmentering i forbindelse med krav til nye infrastrukturprojekter, herunder muligheden for at nedlægge overflødige veje og infrastruktur (*Landscape fragmentation in Europe, EEA, 2011*).

DN er ikke bekendt med, at kommunernes udpegning af potentielle spredningskorridorer reelt har medført etablering af nye sammenhængende naturarealer i nævneværdig grad. Samtidig vurderes det sjældent i konkrete projekter, i hvilket omfang det har en fragmenterende effekt for andet end bilag IV arter, eller hvordan de negative konsekvenser i givet fald kan undgås eller minimeres. Endelig forekommer det meget sjældent, at det nærmere vurderes om eksisterende infrastruktur er unødvendig og kan fjernes. Dermed er planlægningen primært med til at fragmentere landskab og natur yderligere, uden samtidig at vurdere hvordan planlægningen omvendt kan medvirke til at fragmentering undgås og konsekvenserne afværges.

Det er dog i den sammenhæng positivt, at Transportministeren i december 2019 har igangsat en undersøgelse, der har til formål at få klarlagt, hvilke initiativer der vurderes at være de bedste for at styrke biodiversiteten på transportområdet i forhold til de arealer som Vejdirektoratet og Banedanmark råder over. Arbejdet omfatter en indledende analyse vedrørende fragmentering.

DN foreslår, at det nærmere vurderes, hvordan der på nationalt niveau kan indføres et "nettonulfragmenteringskriterie" for nye infrastrukturprojekter, byudviklingsprojekter og i øvrig planlægning.

DN foreslår, at "Bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" også dels får til formål at mindske mulig fragmentering af natur i forbindelse med planlægning og nye infrastrukturprojekter, og dels medvirker til at reducere effekterne af eksisterende byggeri og anlæg, herunder gennem afværgeforanstaltninger at reducere effekterne af fragmentering

DN foreslår, at staten udarbejder en landsdækkende og tilbunds gående analyse af, hvor fragmentering i dag udgør de største problemer for naturen, med henblik på bedst muligt at kunne prioritere tiltag i form af faunapassager og anden styrkelse af den grønne infrastruktur.

Udviklingsfond for natur

I Holland medfører byudvikling ud i det åbne land, at der skal indbetales midler til en naturforvaltningspulje, som investerer i naturgenopretning. I en dansk sammenhæng kunne midlerne medvirke til finansiering af den kommende naturzone. DN har i foreningens forslag til en retningsplan for Danmarks biodiversitet nærmere defineret naturzonen. Læs mere her: <https://www.dn.dk/media/54552/dns-input-til-regeringens-redningsplan-for-danmarks-biodiversitet.pdf>

DN foreslår, at Erhvervsministeren afsøger mulighederne for en lignende konstruktion, hvor byudvikling i landzone medfører indbetaling af et beløb til en fond, der investerer pengene i naturprojekter. Der er ikke tale om at erstatte et naturtab, da byudviklingen antages at ske uden tab af natur. Der er tale om en kompensation for at bebygge ellers åbne flader, ved at afsætte midler til støtte for naturen lokalt eller andre steder i landet.

Ad. 8) Styrkelse af planlægning for natur og miljø i by- og sommerhusområder

Lokalplanlægning for natur i byen

Det er ikke muligt at planlægge med natur eller naturkvalitet som formål i lokalplaner, som beskrevet under ad. 5) *Planlægning for natur i sommerhusområder*. Det samme gælder for byzonen.

Naturen kan spille en væsentlig rolle for den bæredygtige by, herunder både for bykvalitet, klimatilpasning, biodiversitet og områdets attraktion i almindelighed. Derfor er det ønskeligt, at kommunerne gennem deres lokalplanlægning for byens udvikling, både kan planlægge for bevarelsen af eksisterende vegetation og solitære træer, og for den nye natur man ønsker skal være en del af fremtidens by.

I dag er det reelt ikke muligt gennem planlægningen at sikre eller planlægge for natur og kvaliteten heraf – for eksempel værdifulde bevoksede arealer eller værdifulde gamle træer. Tilsvarende når det drejer sig om udvikling af barmarksprojekter, er det ikke muligt i lokalplanerne at have formål eller bestemmelser for skabelse eller bevaring af natur og biodiversitet i byudviklingen.

Dertil kommer, at øvrige regler for straf, bøde og genopretning af mistet natur og biodiversitet er alt for svag. Det betyder, at det har for få konsekvenser, at vegetation og solitære træer skades eller fældes, som det for eksempel er sket i Carlsbergbyen for en række bevaringsværdige træer. Skade sker, når kun træets stamme beskyttes - men ikke hele rodnettet der dermed risikere overgravning, hvorfor træet risikere at gå ud inden for en årrække. Vi har ikke i Danmark regler for hvordan sådanne forhold skal administreres i planlægningen. I for eksempel Sverige eller Tyskland findes bedre regelsæt for, hvorledes værdifuld beplantning sikres i byudviklingen.

DN foreslår, at planlovens §15 udvides, så det bliver muligt for kommunerne i lokalplanlægningen også at planlægge med det formål at skabe eller sikre natur og høj biodiversitet.

DN foreslår, at staten igangsætter tiltag som skal øge straf, bødestørrelse og krav om erstatningsnatur forbundet med ødelæggelse af værdifuld natur og beplantning, der er udpeget som bevaringsværdig – eller på anden måde skal sikres gennem planlægningen.

Tiltagene bør suppleres med bedre vejledning til hvilke krav der kan stilles i planerne – for eksempel afstande mellem rodnettet fra eksisterende værdifuld vegetation til byggefelter, vejtrasseer mv. samt vejledning til krav i planerne som kan forbedre levedygtigheden af ny vegetation m.v.

Aflastningscentre

Stor vækst i internethandlen har fået negative konsekvenser for bymidterne, hvor mange i dag er præget af butiksdød. Det betyder, at mange kommuner arbejder med hvorledes bymidterne kan revitaliseres. På trods heraf, er der gennem de senere år planlagt flere aflastningscentre, som vil placere mere detailhandel uden for bymidterne. Nye aflastningscentre medfører både inddragelse af det åbne land til byggeri, og potentielt større afstand mellem hjem og indkøb. Dermed vil flere tage bilen, når de skal handle, med øget CO₂ udledning til følge.

DN foreslår, at der ikke gives tilladelse til flere aflastningscentre uden for bymidterne.

Miljøhensyn i byggeriet

Ifølge en rapport fra World Green Council kommer 36 % af energiforbruget og 39 % af den globale CO₂ udledning fra byggeriet – herunder 11 % fra bygningsmaterialerne (2019 Global Status Report for Buildings and Construction, World Green Council, 2019).

Fremtidens planlov bør sætte rammerne for den bæredygtig by, og derfor bør barrierer for miljøkrav til byggeriet gennem planlægningen fjernes. Det bør for eksempel være muligt gennem planlægningen at stille krav til byggeriets miljøpåvirkning, CO₂ regnskab og bygningernes energiforbrug/energiproduktion. Derigennem kan kommunernes planlægning i højere grad medvirke til at nedbringe negative miljøpåvirkninger af fremtidens byggeri.

Fremtidens bæredygtige transport vil i højere grad end i dag være baseret på elbiler. Derfor bør planlægningen for den bæredygtige by omfatte infrastruktur for ladestandere.

DN foreslår, at det bliver muligt i lokalplanlægningen at stille krav om bæredygtigt byggeri, herunder byggeriets CO₂ udledning og energiforbrug/energiproduktion.

DN foreslår, at staten nærmere vurderer planlægningens rolle i at sikre fremtidens behov for effektiv infrastruktur til ladestander.

Ad. 9) Længere høringsfrister, forbedret adgang til klage, og kortere sagsbehandlingstider i klagenævn

Høringsfrister

Et formål med planloven er, at offentligheden i videst muligt omfang inddrages i planlægningsarbejdet. Formålet er bevaret i loven, selv om høringsfrister inden for de seneste år er reduceret fra 8 til 4 uger, og for visse planer helt ned til 2 uger, for en hurtigere gennemførelse af planlægningen.

Det er ikke en god idé, at forkorte borgernes relativt korte mulighed for at bidrage til planlægningen. Og det sker, uden at der samtidig foretages en tilsvarende analyse af muligheden for at forkorte myndighedernes egne - og til tider meget lange, sagsbehandlingsforløb.

DN foreslår, i respekt for planlovens formål om borgerinddragelse, at høringsfrister for lokalplaner og kommuneplantillæg forlænges til igen at være 8 uger.

Klageadgang

Adgangen til klage er et væsentligt demokratisk element i myndighedsbehandlingen. Klagenævnenes afgørelser fastlægger praksis i lovfortolkningen, og afslutter lokale konflikter mellem borgere og myndigheder omkring myndighedernes ret til beslutninger. DN klager i ca. 1-2% af de potentielt mulige klagesager, og får medhold i langt over halvdelen. Foreningens klagearbejde bidrager dermed til det lovfortolkende arbejde på natur-, miljø- og planområdet og til at sikre lovgivningen overholdt.

Men alt for lange sagsbehandlingstider i klagenævnene betyder, at klagernes afgørelser kan være flere år under vejs. Nævnenes Hus har en målsætning om at realisere en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på tværs af Miljø- og Fødevarerklagenævnet og Planklagenævnet på under 6 måneder for sager, der er modtaget efter den 1. juli 2018. Det er et fint mål, som desværre dækker over meget store forskelle i sagsbehandlingstider. DN oplever, at særligt klager i forbindelse med planer trækker ud i årevis. Imens risikere udviklingen at gå i stå, utilfredsheden hos involverede parter stiger, og det økonomiske grundlag for gennemførelsen af planerne risikeres ændret. DN oplever, at selv om parterne bakker op om adgangen til klage, så fører de alt for lange sagsbehandlingstider i klagenævnene nu til ønsker om reduceret borgerinddragelse, reduceret klageadgang og svækket lovgivning. DN ser med stor bekymring på denne udvikling. Klagenævnets sagsbehandlingstider bør hurtigst muligt reduceres til maksimalt 6 måneder, for ikke at føre til yderligere ønsker om reducerede høringsfrister, forringet klageadgang og svagere lovgivning.

Samtidig oplever DN det som et problem, at myndighederne – såvel stat som kommuner, ikke altid overholder lovens krav til inden for 3 uger at kommentere på en klage og videresende denne til nævnets behandling. Konkret har DN i flere sager oplevet at vente i langt over 3 måneder. Dermed er de myndigheder der klages over selv medvirkende til, at klagesagsbehandlingen forlænges til det u hensigtsmæssige. Da klager over planer ikke har opsættende virkning, betyder det for eksempel i forbindelse med klager over miljøvurdering af landsplandirektiver, at kommuner reelt ikke ved om den planlægning de vedtager som udmønter landplandirektivet er lovlig. I kommunale planer betyder det, at eventuel udmøntning af påklagede planer er på egen risiko. De lange sagsbehandlingstider kan derfor have store også samfundsmæssige konsekvenser. Derfor bør det vurderes, hvilke konsekvenser det bør få for myndigheder at forhale klagesagsbehandlingen ved ikke at opfylde tidsfristerne.

I forholdet mellem retlige klager og klager til fuld prøvelse, peger DN på, at foreningen gerne ser, at ikke kun landzonetilladelserne – men også planerne, kan påklages til fuld prøvelse.

Adgangen til klage er påvirket af det voksende klagegebyr, der p.t. er 900 kr. for private og 1800 kr. for organisationer. DN mener gebyret burde afskaffes, eller som minimum reduceres for organisationerne. Forskellen i gebyr mellem private og organisationer er ubegrundet. Organisationerne har en professionel og faglig kvalificeret tilgang til klagearbejde sammenholdt med den gennemsnitlige borger, og organisationernes klager bidrager derfor i højere grad til fastlæggelse af praksis og myndighedens overholdelse af lovgivningen.

Den statslige klageportal er udviklet gennem de seneste år. Klageportalen udgør et reelt problem for adgang til klage. Portalen har gjort det væsentlig mere kompliceret for borgere og organisationer at klage. Portalen er svær at bruge, og den er behæftet med fejl og begrænsende digitale strukturer. Det har medført meget ekstra arbejde for DN gennem de sidste par år. Portalen har formodentlig haft en positiv effekt på klagenævnets interne arbejdsprocesser, men borgernes og organisationernes adgang til klage er blevet forringet og kompliceret.

DN peger på, at adgangen til klage spiller en væsentlig demokratisk rolle. Derfor er det et problem - og i modstrid med planlovens formål, at reducere høringsfrister, at have så lange sagsbehandlingstider i klagenævnet at presset for at reducere klageadgangen og svække lovgivningen stiger, og at klageportalen er dyr og så kompliceret at bruge, at den afholder folk fra at benytte sig af klageretten.

DN foreslår, at klager over planer er til fuld prøvelse i klagenævnet.

DN foreslår, at staten igangsætter et udredningsarbejde med det formål at forsimple og derigennem forbedre klageportalen.

DN foreslår, at klagegebyret fjernes, eller alternativt at organisationernes klagegebyr reduceres til 900 kr. og derigennem tilpasses gebyret for private.

DN foreslår, at der igangsættes initiativer som sikrer, at Planklagenævnets sagsbehandlingstid reduceres til maksimalt 6 måneder for alle afgørelser efter planloven.

DN foreslår, at det vurderes, hvilke konsekvenser det bør få for myndigheder at forhale klagesagsbehandlingen ved ikke at opfylde tidsfristerne for kommentering og videresendelse af klagen til klagenævnet.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 30-01-2020 08:48

Afsender:

Dansk Akvakultur

== Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling ==

"Planloven og akvakultur.

Akvakultur er den fødevarereproduktion i verden med den største vækstrate, og både EU og Danmark har ambitiøse mål for vækst. Akvakultur er en del af løsningen på fremtidens udfordringer i forhold til klima, miljø og arealeffektivitet. Efterspørgslen på fisk stiger og en øget produktion af opdrættede fisk kan møde efterspørgslen samtidigt med, at presset på vilde fiskebestande mindskes og at der skabes øget vækst og flere jobs i Danmark ofte i udkantsområder. Da akvakultur således er en areal-effektiv og miljø- og klimavenlig fødevarereproduktion, er det vigtigt at sikre mulighed for vækst under behørigt hensyn til landskab, miljø, natur og anden arealanvendelse i planloven.

Akvakultur er naturligt hjemmehørende i det åbne land og er sammenlignelig med anden husdyrproduktion, og er således afhængige af plads til primærproduktion, oplag af foder, vandindvinding og vandaflevering, oplag og anvendelse af fiskegødning mm.

De nuværende regler besværliggør eller i værste fald hindrer både ombygning og modernisering af eksisterende dambrug, samt etablering af nye anlæg med høj recirkuleringsgrad i det åbne land.

- For at sikre vækst og modernisering af akvakultur skal akvakultur i det åbne land reguleres på lige fod med anden husdyrproduktion.

Som reglerne er i dag, kræves der landzonetilladelse til moderniseringer og opførelse af erhvervs-mæssige nødvendige bygninger, renseforanstaltninger, damme mm på eksisterende dambrug. Efter planloven er der kun landzonefritagelse for erhvervs-mæssig nødvendigt mindre byggeri ved eksisterende dambrug på en landbrugsejendom (jf. planlovens § 36 stk. 4). Ydermere anviser de nuværende regler ingen mulighed for etablering af nye akvakulturanlæg i det åbne land. En sådan tilladelse er helt afhængig af en kommunes velvillighed til at lave lokalplan, udlægge areal i kommuneplanen mm."

Evaluering af planloven – input fra Dansk Byplanlaboratorium

1. Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natursyn

Lovens formål: Planlægningens bidrag til opfyldelse af klimamålene bør indskrives som en del af lovens formål, da klimakrisen udgør en grundlæggende ændret forudsætning for planlægningen.

Kommuneplanen: Der bør stilles krav om strategier for at nå klimamålene og øge biodiversiteten. Der bør også ske en styrkelse af indholdet i Det Grønne Danmarkskort, så det bliver en del af kommuneplanen og en mere integreret del af kommunernes arbejde for øgning af naturindhold og biodiversitet.

Nye emner i lokalplankataloget

Der er et stort ønske i kommunerne om at kunne planlægge for større bæredygtighed i nybyggeriet, jfr. det nye CO₂-udspil fra KL. Byplanlaboratoriet støtter forslaget om at indarbejde temaer som miljøcertificering, biodiversitet og biofaktor, materialevalg, livscyklusberegninger og CO₂-regnskab for byggeprocessen i lokalplankataloget. De generelle dele af denne regulering skal ske via bygningsreglementet og der skal arbejdes med snitfladerne mellem planlov og bygningsreglement så kommunerne gives mulighed for selv at gøre en særlig indsats i udvalgte byområder.

2. Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling

Jordreform: Der er behov for redskaber, der kan understøtte den fysiske planlægning i forbindelse med en mulig fremtidig jordreform. Der skal udvikles helhedsorienterede arealplaner for det åbne land som en del af kommuneplanen. Der er også et akut behov for statslige udmeldinger om retningslinjer for placering af større energianlæg. I den forbindelse vil der være behov for opkøb og ekspropriationsmuligheder, som KL også påpeger.

De umiddelbare rettigheder: Kommunerne har i 2017 mistet et redskab til regulering af bebyggelsen i det åbne land, hvilket skaber uhensigtsmæssige udvidelser i det åbne land. Kommunerne bør igen få mulighed for at tage stilling til nybyggeri og udvidelser over 250 m²

Strategisk planlægning for landsbyer: Indsatsen bør samtænkes med byfornyelsesloven – og byfornyelsesmidlerne bør understøtte den strategiske planlægning – gerne i landsbyklynger. Indsatsen skal koordineres aktivt med jordfordeling i helhedsorienterede planer for det åbne land.

3. Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder

Kommuneplanen: Det mest bæredygtige er at bruge den by, der allerede er bygget. Byomdannelse og genbrug af byarealer bør derfor styrkes og inddragelse af nyt land bør begrænses ved hjælp af

skærpede krav om rækkefølgeplanlægning og skærpede krav om begrænsning af rummeligheden til 12 år.

Sammenhæng med anden lovgivning: Samspelet mellem miljø- og planlovgivningen trænger til et serviceeftersyn. Hensynene til (virksomheds-)støj, støv og lugt bør i højere grad overlades til kommunerne, som kan afveje de konkrete dilemmaer i byomdannelsen.

Kommunerne bør gives mulighed for at indgå forpligtende aftaler med private aktører om fælles finansiering af forbedringer i eksisterende byområder, i stil med de såkaldte business improvement districts, der kendes fra andre lande.

Lokalplanerne: Det foreslås at rammelokalplaner (uden byggeret) bliver en velbeskrevet del af planlægningen, der kan benyttes som fleksible redskaber i byudviklingen og byomdannelsen. Der er behov for udvikling og vejledning. For at styre processen foreslås det desuden at der gives mulighed for rækkefølgeplaner på dette niveau.

Nye emner i lokalplankataloget

Mange kommuner ønsker at planlægge for en blandet by, men savner redskaberne. Der bør derfor – ud over de nuværende muligheder for at planlægge for 25% almene boliger - gives mulighed for lokalplanplanlægning af boligens ejerforhold, byggefællesskaber og boligtyper i øvrigt. Der bør ligeledes åbnes mulighed for at stille krav om bopælspligt i nybyggede boliger.

4. Styrket erhvervs- og turismeplanlægning

Detailhandel: Reglerne fra 2017 om nye aflastningscentre bør ruller tilbage. Der bør kun udlægges nye aflastningscentre under helt særlige omstændigheder – der understøtter fremtidens bæredygtige bymønstre. Der bør arbejdes tværministerielt for at styrke bymidterne og max-størrelsen på dagligvarebutikker i bydelscentre bør derfor nedsættes.

Turismeplanlægning: Der skal arbejdes med destinationsudvikling og tværkommunale initiativer bør støttes. Planloven bør ændres så disse strategier kan blive til bindende planer. Der skal redegøres for sammenhængen mellem udviklingsområder, sommerhusområder, byvækst og bæredygtig turisme. Der bør ske en sammenhængende planlægning og derfor ikke gives mulighed for flere forsøgsprojekter inden for strandbeskyttelseslinjen.

5. Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne

Landsplanredegørelsen Det er Byplanlaboratoriets opfattelse at landsplanredegørelsen bør revitaliseres og at den skal indeholde en klar strategi for den rumlige udvikling i landet samt for statens planer og større investeringer. Staten bør i forlængelse af redegørelsen forpligtes på løbende at udarbejde landsplandirektiver om et bæredygtigt bymønster som grundlag for kommunernes planlægning.

Regional planlægning Den nuværende byvækst med en øget koncentration omkring de største byer og en spredt byvækst uden for disse er ikke bæredygtig. Ikke mindst pga klimakrisen er der behov for en styrkelse af den regionale planlægning for at fremme et bæredygtigt bymønster og

sammenhængende naturområder. Denne opgave bør placeres enten i regionerne (som en ny myndighedsopgave) eller i statsligt regi (gennem landsplandirektiver). Der kan tænkes i forskellige modeller, men skal klimamålene nås er det afgørende, at der kan planlægges forpligtende på tværs af kommunegrænser. Udover bymønstret bør der stilles skærpede krav om tværkommunal planlægning af klimatilpasning, jordhåndtering, energiplanlægning, større detailhandelscentre, erhvervsområder, uddannelsescentre og infrastruktur.

De særlige udfordringer i Hovedstadsområdet (med 34 overvejende små kommuner i en samlet byregion) bør føre til en reel begrænsning af rummeligheden til 12 års byggeri og en styrkelse af rækkefølgeplanlægningen på regionalt niveau. Den geografiske afgrænsning af Hovedstadsområdet bør fastholdes, og planlægningsopgaven bør forblive på statsligt niveau. Planlægningen bør faciliteres af en ny analyseenhed, som kan belyse konsekvenserne af forskellige bymodeller mv.

Knudepunkter Der skal skabes hjemmel til indgåelse af forpligtende aftaler stat-kommune om knudepunkter (nye og opgradering af eksisterende) med hensyn til infrastruktur og byudvikling/fortætning, svarende til de nye norske byvækstaftaler.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 31-01-2020 11:38

Afsender:

Dansk Detail

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"Fremtidens planlov – bedre byer og landdistrikter

Dansk Detail, der organiserer godt 2.000 specialbutikker inden for tøj-, sko-, møbel- og modebranchen i øvrigt, har på baggrund af åbningen af portalen samlet sine holdninger til planlovens detailhandelsbestemmelser neden for.

Samtidig takker vi for muligheden for at kunne bidrage til vurderingen af konsekvenserne af liberaliseringen af planlovens detailhandelsbestemmelser – også set i relation til udviklingen af detailhandlen i de kommende år.

Status på udfordringerne

- Den positive samfundsøkonomiske udvikling over de seneste år er grundlæggende gået uden om de væsentligste dele af specialdetailhandlen,
- Nethandlen har gjort et betydeligt indhug i specialdetailhandlens omsætning, hvor selv investeringer i egen nethandel ikke har kunnet kompensere i tilstrækkelig grad,
- Nethandlen udgør i dag forsigtigt anslået ca. 20 % af ovennævnte branchers samlede omsætning, og det forventes, at denne andel forsat vil være stigende. Hertil kommer et stigende salg via sociale medier.
- Dette betyder, at et betydeligt antal butikker er lukket de seneste år, lige som et betydeligt antal butikker i dag er økonomisk udfordrede. Dette gælder både selvstændige butikker, butikker i frivillige kæder og kapitalkæder, og udfordringerne er gældende uanset kædestørrelser.
- Vi har mao. set en reduktion af antallet af butikker på baggrunden af den stigende nethandel samt en udfordrende økonomisk situation.
- Mange specialbutikker har derfor som en konsekvens tilpasset både antallet af butikker, men også arealet af de tilbageværende butikker. Særligt på grund af den øgede nethandel har de i dag ikke brug for mere salgsareal og flere kvadratmeter, men mindre areal og færre kvadratmeter. Dette er en tendens, som også ses i udlandet, hvor selv meget store nybyggede detailbutikker i dag bygges med op til 15 % mindre salgsareal og færre kvadratmeter end deres sammenlignelige forgænger.

- Desuden viser tilpasningerne sig ved, at allerede etablerede butikskoncepter åbner helt nye butikskoncepter, der netop er mindre end tidligere. Her kan blot nævnes butikker fra IKEA, Jysk, Power og Elgiganten som konkrete eksempler.
- Alligevel ser vi et betydeligt antal ledige butikslokaler både i de mindste byer, men også i de allerstørste byer. Tomgangen var i 2019 på 6,6 %. Og man må blot konstatere, at selv meget store byer kæmper med ledige butikslokaler på ellers ganske attraktive placeringer.

Udfordringerne i forhold til udlæg af nye detailhandelsarealer

- Set lyset af ovenstående udvikling er det overraskende, at kommunerne alligevel fortsat udlægger store arealer til detailhandel. Der blev frem til 31/12 2018 udlagt hele 500.000 kvadratmeter, lige som der er udlagt arealer til aflastningsområder i 2019. Og desuden er der udlagt arealer til butikker i bymidter, bydelscentre, lokalcentre m.m. siden liberaliseringen gjorde dette muligt.
- Det er derfor Dansk Detail vurdering set i lyset af udviklingen i specialdetailhandlen samt de allerede udlagte arealer, at der ikke er noget reelt behov for udlæg af yderligere areal til detailhandel de næste mange år.
- Når man hertil så ligger, at udlæg af nye arealer til detailhandel uden for bymidterne, er med til at tømme bymidterne for aktiviteter, medfører et mindre attraktivt byrum og også påvirker ejendomspriserne i nedadgående retning, så er det ligeledes vanskeligt at argumentere for, at der er brug for yderligere detailhandelsarealer.
- Afslutningsvis bør man også overveje klimapåvirkningerne ved bygning af nye butikker uden for bymidterne, der dels i deres egenskab af nyopførelser påvirker klimaet mere end renovering af en eksisterende bygningsmasse, lige som butikker uden for bymidterne kan føre til en øget transportbelastning af klimaet. Bl.a. Concito har anbefalet, at man bevarer bymidterne frem for blot at bygge ny eksterne butikker.

Dansk Details anbefalinger

På baggrund af ovenstående anbefaler Dansk Detail

- at erhvervsministeren standser kommunernes mulighed for at udlægge yderligere arealer til detailhandel,
- at erhvervsministeren ruller planlovens detailhandelsbestemmelser tilbage til 2017-niveauet,
- at erhvervsministeren – såfremt der ikke kan skaffes opbakning til ovenstående – indfører et planlægningsstop med inspiration fra Svend Aukens initiativ fra sidst i 90'erne

Med ovenstående sikres, at kommunerne og samfundet ikke planlægger for detailhandlen, som den så ud for flere år siden, men tager en fornuftig tænkepause og dermed tager bestik af, hvad samfundet reelt har brug for, for at sikre attraktive bymidter, byrum og byliv i fremtiden.

Vi stiller gerne op og uddyber vore synspunkter.

Med venlig hilsen

Jens Birkeholm"

Fremtidens planlov – bedre byer og landdistrikter

Dansk Detail, der organiserer godt 2.000 specialbutikker inden for tøj-, sko-, møbel- og modebranchen i øvrigt, har på baggrund af åbningen af portalen samlet sine holdninger til planlovens detailhandelsbestemmelser neden for.

Samtidig takker vi for muligheden for at kunne bidrage til vurderingen af konsekvenserne af liberaliseringen af planlovens detailhandelsbestemmelser – også set i relation til udviklingen af detailhandlen i de kommende år.

Status på udfordringerne

- Den positive samfundsøkonomiske udvikling over de seneste år er grundlæggende gået uden om de væsentligste dele af specialdetailhandlen,
- Nethandlen har gjort et betydeligt indhug i specialdetailhandlens omsætning, hvor selv investeringer i egen nethandel ikke har kunnet kompensere i tilstrækkelig grad,
- Nethandlen udgør i dag forsigtigt anslået ca. 20 % af ovennævnte branchers samlede omsætning, og det forventes, at denne andel forsat vil være stigende. Hertil kommer et stigende salg via sociale medier.
- Dette betyder, at et betydeligt antal butikker er lukket de seneste år, lige som et betydeligt antal butikker i dag er økonomisk udfordrede. Dette gælder både selvstændige butikker, butikker i frivillige kæder og kapitalkæder, og udfordringerne er gældende uanset kædestørrelser.
- Vi har mao. set en reduktion af antallet af butikker på baggrunden af den stigende nethandel samt en udfordrende økonomisk situation.
- Mange specialbutikker har derfor som en konsekvens tilpasset både antallet af butikker, men også arealet af de tilbageværende butikker. Særligt på grund af den øgede nethandel har de i dag ikke brug for mere salgsareal og flere kvadratmeter, men mindre areal og færre kvadratmeter. Dette er en tendens, som også ses i udlandet, hvor selv meget store nybyggede detailbutikker i dag bygges med op til 15 % mindre salgsareal og færre kvadratmeter end deres sammenlignelige forgænger.
- Desuden viser tilpasningerne sig ved, at allerede etablerede butikskoncepter åbner helt nye butikskoncepter, der netop er mindre end tidligere. Her kan blot nævnes butikker fra IKEA, Jysk, Power og Elgiganten som konkrete eksempler.

- Alligevel ser vi et betydeligt antal ledige butikslokaler både i de mindste byer, men også i de allerstørste byer. Tomgangen var i 2019 på 6,6 %. Og man må blot konstatere, at selv meget store byer kæmper med ledige butikslokaler på ellers ganske attraktive placeringer.

Udfordringerne i forhold til udlæg af nye detailhandelsarealer

- Set lyset af ovenstående udvikling er det overraskende, at kommunerne alligevel fortsat udlægger store arealer til detailhandel. Der blev frem til 31/12 2018 udlagt hele 500.000 kvadratmeter, lige som der er udlagt arealer til aflastningsområder i 2019. Og desuden er der udlagt arealer til butikker i bymidter, bydelscentre, lokalcentre m.m. siden liberaliseringen gjorde dette muligt.
- Det er derfor Dansk Detail vurdering set i lyset af udviklingen i specialdetailhandlen samt de allerede udlagte arealer, at der ikke er noget reelt behov for udlæg af yderligere areal til detailhandel de næste mange år.
- Når man hertil så ligger, at udlæg af nye arealer til detailhandel uden for bymidterne, er med til at tømme bymidterne for aktiviteter, medfører et mindre attraktivt byrum og også påvirker ejendomspriserne i nedadgående retning, så er det ligeledes vanskeligt at argumentere for, at der er brug for yderligere detailhandelsarealer.
- Afslutningsvis bør man også overveje klimapåvirkningerne ved bygning af nye butikker uden for bymidterne, der dels i deres egenskab af nyopførelser påvirker klimaet mere end reovering af en eksisterende bygningsmasse, lige som butikker uden for bymidterne kan føre til en øget transportbelastning af klimaet. Bl.a. Concito har anbefalet, at man bevarer bymidterne frem for blot at bygge ny eksterne butikker.

Dansk Details anbefalinger

På baggrund af ovenstående anbefaler Dansk Detail

- at erhvervsministeren standser kommunernes mulighed for at udlægge yderligere arealer til detailhandel,
- at erhvervsministeren ruller planlovens detailhandelsbestemmelser tilbage til 2017-niveauet,
- at erhvervsministeren – såfremt der ikke kan skaffes opbakning til ovenstående – indfører et planlægningsstop med inspiration fra Svend Aukens initiativ fra sidst i 90'erne

Med ovenstående sikres, at kommunerne og samfundet ikke planlægger for detailhandlen, som den så ud for flere år siden, men tager en fornuftig tænkepause og dermed tager bestik af, hvad samfundet reelt har brug for, for at sikre attraktive bymidter, byrum og byliv i fremtiden.

Vi stiller gerne op og uddyber vore synspunkter.

Med venlig hilsen

Jens Birkeholm

direktør

Emne	Dansk Erhvervs input til fremtidens planlov på turismeområdet
Fra	Anne Fuglsang-Damgaard Sina
Til	Fremtidens Planlov
Sendt	31. januar 2020 09:46

Til Erhvervsstyrelsen

Dansk Erhverv sender hermed vores bidrag til den igangværende evaluering af planloven, med særligt fokus på turismeområdet. Vi har taget udgangspunkt i spørgsmålene på jeres hjemmeside og har samlet vores bidrag i det vedlagte dokument.

Vi står altid gerne til rådighed for en uddybning af vores synspunkter, hvis der er interesse for det.

Med venlig hilsen

Anne Fuglsang-Damgaard Sina
Politisk konsulent

M. +45 5114 5885
T. +45 3374 6742
afs@danskerhverv.dk

**DANSK
ERHVERV**

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for fremtidens erhvervsliv. Vi repræsenterer et bredt udsnit af virksomheder og brancheforeninger. Vores mission er at fremme konkurrencekraft hos vores medlemmer i en globaliseret økonomi.

DANSK ERHVERV CVR nr. 43232010 www.danskerhverv.dk
Børsen info@danskerhverv.dk
DK-1217 København K T. +45 3374 6000

**Dansk Erhverv
Podcast**

LYT MED HER »

[Læs vores persondatapolitik online](#)

Høringssvar

Dansk Erhvervs input til fremtidens planlov på turisme- og kystområdet

Dansk Erhverv ønsker hermed at komme med input til evalueringen af planloven, herunder især til punktet om styrket erhvervs- og turismeudvikling langs kysterne samt til punktet om landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne.

Dansk Erhvervs kommentarer til styrket erhvervs- og turismeudvikling langs kysterne:

Overordnede kommentarer:

Det er helt afgørende for udviklingen af især kystturismen, at der også fremover lægges vægt på en fornuftig balance mellem hensynet til erhvervsudviklingen og hensynet til at bevare vores unikke og uberørte kyststrækninger. I Dansk Erhvervs optik er det to hensyn, der bør gå hånd i hånd og som kan understøtte hinanden på bedste vis, hvis det vel at mærke gribes an på den rette måde. Benyttelsen og beskyttelsen af vores fælles natur og vores kyster kan og skal sammentænkes.

Dansk Erhverv er overordnet rimelig tilfreds med de seneste planlovsændringer på kystområdet, der giver nye muligheder for udviklingen langs de danske kyster. Det var ligeledes den overordnede melding i Dansk Erhvervs oprindelige høringssvar til planlovsændringen, der trådte i kraft i 2017.

Der bør imidlertid ses nærmere på, hvordan det sikres, at de muligheder, der ligger i planloven nu, rent faktisk bliver brugt, sådan at turismevirksomhederne og i sidste ende borgerne og turisterne i kystområderne oplever en konkret forskel.

Feriehuse:

Som udgangspunkt er Dansk Erhverv ganske tilfreds med de ændringer på feriehusområdet, som der blev gennemført i planloven 2017. Det er især positivt, at der kan udlægges nye sommerhusgrunde, og at der samtidig ryddes op i de arealreservationer, der ikke er interesse for.

Da der stadig er stor mangel på overnatningskapacitet især i sommermånederne i de danske feriehusgrunde, ser Dansk Erhverv meget gerne, at der på sigt lægges op til yderligere 1.000 nye sommerhusgrunde til uddeling, når de første 1.000 nye grunde er blevet fordelt som et led i planen om at placere samlet set 6.000 nye sommerhusgrunde i kystnærhedszonen mod tilbageførslen af 5.000 grunde. Det kunne overvejes, at der fremover kan være mulighed for at udpegningen af nye som-

merhusområder og indleveringen af gamle sommerhusområder sker en anelse forskudt, så udpegningen af nye sommerhusområder løber lidt forud for indlevering af gamle grunde, da det i mange tilfælde tager lang tid fra ejeren af jorden og evt. udviklere af nye sommerhusområder finder hinanden til der er vedtaget en endelig lokalplan og der rent faktisk bliver mulighed for reelt at bygge huse.

Det er nødvendigt hele tiden at arbejde for at udvide overnatningskapaciteten på feriehusområdet, især fordi en del sommerhusgrunde i disse år i stigende grad anvendes til helårsbeboelse – både i direkte planomdannelse fra sommerhusområde til helårsbeboelse, men også indirekte ved pensionister, der flytter helårs ind i sommerhuset.

Dansk Erhverv er meget tilfredse med, at planloven blev ændret, så et sommerhus nu kan anvendes i op til 43 uger mod tidligere op til 39 uger. Det er Dansk Erhvervs opfattelse, at det har ført til langt flere overnatninger i vinterhalvåret til gavn for livet langs kysterne og væksten i dansk kystturisme.

Forsøgsprojekter:

Det er afgørende for turismen langs vores kyster, at der er mulighed for at skabe nye turismeprodukter og udvikle tidssvarende oplevelser for turisterne. Derfor er det vigtigt, at der skabes rum for at udvikle nye forsøgsprojekter, der kan være med til at løfte kvaliteten i dansk kyst- og naturturisme og tiltrække nye turister, og dermed i sidste ende sikre vækst og arbejdspladser langs kysterne. Forsøgsprojekterne er et centralt redskab til at skabe flere sammenhængende turismedestinationer med kritisk masse samt til at fremme innovation og udvikling af nye turismeprodukter.

Dansk Erhverv mener derfor fortsat, at der skal arbejdes videre med op til 15 yderligere forsøgsprojekter som tilføjelse til de 10 eksisterende. Selvom de nuværende forsøgsprojekter ikke er i mål endnu, er der et potentiale i udviklingen af nye tilbud langs kysten og forsøgsprojekterne er et redskab, der kan bruges til at tænke nyt og skabe nye rammer for oplevelserne.

Ved udviklingen af nye forsøgsprojekter i en anden runde af processen vil man desuden kunne forbedre nogle af de fejlgreb, der har skabt udfordringer for flere af projekterne i den nuværende forsøgsprojekt-periode og man vil kunne koordinere processen på en mere hensigtsmæssig måde i forhold til bl.a. tidsplanen for uddeling af nye sommerhusområder mv.

Sammenhæng mellem kystudvikling og kystsikring:

Dansk Erhverv vil i forhold til den fremtidige udvikling af planloven opfordre til, at der sikres sammenhæng og sammentænkning af kystbeskyttelsen og turismeudviklingen langs vores kyster, så det, som et led i kystsikringen, overvejes, om der kan skabes nye oplevelser til turister og lokale borgere. Udviklingen og ikke mindst finansieringen af kystsikringen er en kompleks proces, hvor mange aktører og myndigheder indgår. Det bør det sikres, at planloven ikke er til hindring for udviklingen af projekter på området, der indtænker et rekreativ formål eller et turismemæssigt formål.

Det kunne fx være at der i forbindelse med kystsikringen af et givet område samtidig kan etableres en sti, en ny bro ud i vandet eller noget helt tredje, som etableres som en del af selve anlægget, forudsat at de parter, der finansierer kystsikringsprojektet, ønsker det.

Der er hele tiden behov for at videreudvikle de oplevelser, som turisterne kan få langs vores kyster og det er oplagt at sammentænke den i stigende grad nødvendige kystsikring med udviklingen af turismen på det område.

Øer:

For udviklingen på Danmarks øer, hvor der er et stort og endnu ikke realiseret turismepotentiale er strandbeskyttelseslinjen i særlig grad en barriere mod udviklingsmuligheder. På mange øer er en stor del af deres areal beliggende i strandbeskyttelseslinjen. Kystdirektoratets opleves at have en rigid administration af strandbeskyttelseslinjen og en for striks tolkning af den dispensationsmulighed, som er indskrevet i vejledningen til strandbeskyttelseslinjen.

Havne:

På havne kræver det i dag dispensation, hvis overflødige havnebygninger skal anvendes til andet end havnerelaterede formål, fx klubhuse eller caféer, som kan bidrage til liv på havnen. Dansk Erhverv glædede sig over, at aftalen i 2016 åbnede op for en administrativ forenkling, der skal sikre større gennemsigtighed i reglerne og mindre bureaukrati for både borgere og myndigheder. Det er vigtigt for turismen og livet på havnene, at klubber, foreninger og institutioner på havne får mulighed for at opføre eller udvide omklædningsfaciliteter, skure til opbevaring af fx kajaker eller fiskeudstyr, bålhytter, madpakkehytter, shelters m.v. Samtidig skal tomme bygninger på havne uden dispensation kunne indrettes til nye formål, fx kiosker, souvenirbutikker, caféer, overnatningsmuligheder m.v., der kan bidrage til at fremme turismen.

De fleste byer og sammenhængende bebyggelser og mange havne er undtaget fra strandbeskyttelse, men nogle havne er fortsat omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Det indebærer, at det på nogle havne og arealer mellem by og havn kan være vanskeligt at planlægge for nye aktiviteter, herunder faciliteter til overnatning, butiksliv og turismeformål. Dansk Erhverv ser gerne en evaluering af den mulighed kommunernes har for at søge linjen ophævet på havne og på arealer mellem by og havn.

Camping:

Udfordringen for talrige danske campingpladser er, at de helt eller delvist ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og derfor stort set ikke har udviklings- og udvidelsesmuligheder. Det nye campingreglement, der blev vedtaget i 2019, har givet campingpladserne nye muligheder, hvilket er særdeles positivt. Disse nye muligheder er dog ikke aktuelle for de campingpladser, der ligger inden for strandbeskyttelseslinjen. Der bør derfor igangsættes en dialog om hvorvidt man kan give campingpladserne inden for strandbeskyttelseslinjen nye udviklingsmuligheder i respekt for deres placering og den omgivende natur, så alle campingpladser rundt om i landet har en chance for at omstille sig og kunne levere de oplevelser og overnatningsformer, som campingturisterne og turisterne generelt i stigende grad efterspørger.

Dansk Erhvervs kommentarer til landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne:

Dansk Erhverv konstaterer, at nogle af de processer, der skulle føre planlovsændringerne fra den seneste planlovsændring i 2017 ud i livet, er tunge og langsommelige, hvilket især gælder processerne omkring udstedelser af landsplandirektiver.

Det har eksempelvis ført til at hele arbejde med udviklingsområder i kystnærhedszonen ikke for alvor er kommet i gang endnu, da bekendtgørelsen om landsplandirektivet på dette område først trådte i kraft i september 2019 og der derfor ikke er synlige resultater rundt om i landet. Det samme gælder for landsplandirektivet for udlæg og omplacering af sommerhusområder.

Hvis de gode muligheder for turismeudviklingen i kystnærhedszonen og på feriehusområdet skal kunne virke til fulde, bør processerne omkring landsplandirektivet samt kommunernes frister for at melde ind i den sammenhæng, revurderes, så det bliver en smidigere og hurtigere proces fremover.

Dansk Erhverv står gerne til rådighed for uddybning af vores kommentarer og ser frem til at have en fortsat god dialog omkring udviklingen af planloven under hensyntagen til både beskyttelsen af vores kyster og videreudviklingen af vores turismeerhverv.

Med venlig hilsen

Anne Fuglsang-Damgaard Sina

Politisk konsulent

Evaluering af planloven

Det fremgår af høringsmaterialet, at evalueringen af planloven skal afdække, hvordan de nye regler i planloven anvendes, og om planlovgivningen vil kunne forbedres yderligere. Videre følger det, at det er ønsket at skabe gode rammer for vækst og udvikling i hele landet, og at det med høringen er ønsket at undersøge, hvordan planloven og den fysiske planlægning bedst kan bidrage til at løse fremtidens udfordringer og understøtte fremtidens behov.

Dansk Gartneri ønsker at pege på to punkter, hvor der set i forhold til den nuværende regulering er behov for præciseringer:

- **Boliger**

I gartnerierhvervets produktioner kan behovet for arbejdskraft være stort. 10-15 medarbejdere pr. ha væksthushus areal er ikke ualmindeligt. Et mellemstort gartneri på 30.000 kvm. væksthushusareal kan derfor sagtens have 35 medarbejdere ansat på årsbasis, og flere i sæsonen. En del af disse medarbejdere vil være elever, praktikanter og/eller sæsonarbejdere.

For at kunne tiltrække disse medarbejdergrupper er det ofte også nødvendigt at kunne tilbyde boligforhold året rundt i tilknytning til gartneriet på lige fod med landbrugserhvervet. Planterne skal bl.a. vandes og mørklægges på skæve tidspunkter for at sikre en optimal produktion. Det er vurderingen at behovet for elever, praktikanter og sæsonarbejdere i gartnerierhvervet kun vil blive større i fremtiden. Med det begrænsede arbejdsudbud, der ligger i de aktuelle fremskrivninger, vil det få afgørende betydning for eksistensen af den slags produktionserhverv, og dermed også for beskæftigelsen i erhvervet, at der kan tilbydes boligforhold i tilknytning til gartneriet.

Med de nuværende regler er der eksempler, hvor et gartneri har fået afslag på en ansøgning om permanent opsætning af en bebyggelse som bolig for gartneriets medarbejdere. Begrundelsen for afslaget er bl.a., at områder i landzone som udgangspunkt skal friholdes for ikke planlagt bebyggelse, såsom nye boliger, og at bygningen ikke anses ikke for at være erhvervsmæssig nødvendig.

Den kommunale praksis understøttes bl.a. af følgende tekst i "Vejledning om landzoneadministration Planlovens §§ 34-38" fra juli 2018, hvoraf det fremgår, at:

"Det anses ikke for erhvervsmæssigt nødvendigt for driften, at sæsonarbejdere bor på gartnerier. De må derfor som udgangspunkt henvises til boliger i nærliggende bygninger, campingpladser m.v."

Dansk Gartneri finder det problematisk, at den nuværende regulering i lov og vejledning ikke på tilstrækkelig vis tager højde for at imødekomme erhvervslivets, herunder gartnerierhvervets, interesser i denne situation, således at kommunerne i videre omfang end i dag får mulighed for at meddele tilladelse til permanent opførelse af ny

bebyggelse til medarbejderbolig eller ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer til gavn for såvel vækst, udvikling og beskæftigelse.

- **Jordbærtunneller**

Fra tid til anden opstår der problemer i forbindelse med den kommunale godkendelse af opførelse af tunneller i landzone. Normalt vil der kunne gives kommunal tilladelse til tunneller i sædskifte med vilkår om oprulning af plastikken fra den 31. august til den 1. marts. Der er imidlertid opstået et stigende behov for at opføre permanente tunneller med plastik på året rundt. Argumenterne for helårstunneller er bl.a.

- Op- og nedrulningsprocessen beskadiger plastdugen meget; det er derfor ofte ikke muligt med efterfølgende reparationer.
- Helårsdækning giver planterne varmere forhold om efteråret, hvilket medfører øget dannelse af blomsterknopper året efter.
- Helårsdækning medfører lavere skadedyrsniveau.
- Det er forbundet med en betydelig arbejdsbyrde at op- og nedrulle plasten hver sæson, i det omfang den ikke er total beskadiget og skal udskiftes

Planklagenævnet er ankeinstans for de kommunale afgørelser på området og er derfor den øverste regelfortolkende myndighed på området. Nævnet synes i sine afgørelser på området at stadfæste den kommunale praksis, der går på, at tilladelser til opførelse af jordbærtunneller som oftest ledsages af et vilkår om, at tunnellerne skal fjernes halvårligt eller oprulles halvårligt.

Dansk Gartneri bakker op om intentionen i lov og vejledning om, at der skal anlægges en konkret, og dermed fleksibel, vurdering ved behandlingen af tilladelsessagerne på området med inddragelse af de lokale forhold i vurderingen. Foreningen skal i forlængelse af dette appellere til, at der i den planmæssige regulering (og dermed praksis) på området, i videre omfang end i dag, åbnes mulighed for, at der kan udstedes tilladelse til opførelse af tunneller uden det angivne vilkår.

Erhvervsstyrelsen
Att. Vicedirektør Sigmund Lubanski
Dahlerups Pakhus,
Langelinie Alle 17
2100 København Ø

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

DI's bidrag om evaluering af planloven

Kære Sigmund

Tak for et godt møde i forrige uge mellem Erhvervsstyrelsen og DI om emner indenfor jeres arbejde med at forberede den evaluering af planloven, som Folketinget har vedtaget.

Som opfølgning sender jeg dig vore bemærkninger. For DI er det vigtigt, at der er ro og kontinuitet omkring arbejdet med planloven, da den skaber rammen om ejendomsinvesteringer, som er langsigtet.

Lad mig indledningsvist konstatere, at DI er tilfreds med planloven, som den er nu - inklusive det lovforslag, som nu er vedtaget af Folketinget.

Det juridiske regelsæt i Planloven er altså i dag stort set i orden. Imidlertid er det i kommunernes anvendelse og udfyldelse af reglerne – praksis –, at DI og DI's medlemmer møder udfordringerne.

Myndighedsafgørelser skal begrundes

En kommuneplan og en lokalplan er en kommunal myndighedsafgørelse, og der skal derfor foreligge en fyldestgørende begrundelse herfor. I planlovssammenhæng er det normalt planredegørelsen, som udgør denne begrundelse. For at grundejere og andre aktører kan identificere kommunens udviklingsmål og udviklingsrammer for deres ejendom, er der behov for, at der er transparens i arbejdet. Dette gælder oplysninger om kommunens analyse og konklusion om mål, deres konsekvenser (også økonomiske aspekter, hvis det skal være et bæredygtigt projekt) for projektet, dets omgivelser samt konsekvenserne for andre berørte interessenter i projektets økonomiske konsekvenszone. Det er vigtigt, at der er transparens i planerne og deres redegørelser, så fortolkningen kan blive klar.

Især for de mindre kommuner har planlægningen konsekvenser uden for kommunen

I redegørelsen for en kommune- eller lokalplan bør indgå konsekvenser på tværs af kommunegrænserne. Familiers og virksomheders "ugentlige aktivitetszone", hvad enten det angår skole, indkøb, sport, arbejde eller medarbejdernes til og fra arbejde transport,

herunder benyttelsen af offentlig transport, samt adgangen til underleverandører og virksomhedsservicevirksomheder, er ofte langt større end den enkelte kommune, hvor familien bor, eller virksomheder har placeret sig. Derfor er koordinering mellem kommunerne vigtig.

Heri indgår også, at kommunerne sammen skal blive enige hen over snitfladerne mellem hinandens plantiltag - og at deres konsekvenser er acceptable. Kommunernes planstrategi- og kommuneplanprocesser burde forløbe nogenlunde parallelt, men virkeligheden er noget andet. Derfor er der behov for, at der anvendes planlægningsredskaber i kommunerne, som giver et genkendeligt sæt oplysninger om plankonsekvenser, således at såvel private investorer og nabokommuner kan tilgå oplysningerne og anvende disse i deres egne planprocesser.

En planredegørelse bør også beskrive, hvordan planen tænkes realiseret

Oftest ligger de største udfordringer ved en kommune- eller lokalplan i overgangsfasen, hvor planen realiseres, og hvor der ofte sker et skift i aktivitet på et areal. Her kan der opstå nabokonflikter. Det er derfor vigtigt, at planmyndigheden i sin redegørelse fremlægger, hvordan en plan skal realiseres, og hvad der evt. skal til fra anden side, således at potentielle investorer kan se rammerne for en indsats samtidig med, at eksisterende operatører og naboer i området kan vurdere deres egne rammer. Myndighederne lægger med kommuneplaner og lokalplaner rammer for borgernes og virksomhedernes ejendomme og formuer. Det er derfor rimeligt, at beslutningsgrundlaget er transparent og velgennemarbejdet.

Der er derfor behov for, at kommune- og lokalplaner indeholder mere uddybende planredegørelser, som beskriver planens udgangspunkt, dens mål, hvordan den skal realiseres, herunder hvilke typer interessenter der forventes involveret, og hvad konsekvenserne af planen er miljømæssigt, socialt såvel som økonomisk - også i nabokommunerne.

Hvilke værktøjer er der behov for?

Der er forskellige veje, hvor man kan nå mere klare rammebetingelser.

Reglerne om kommuneplanlægning og lokalplanskataloget i planloven kan opdateres. Det vil involvere Folketinget og regeringens lovprogram. Dette vil overlade diskussionen til Folketingets partier om lovens mål og instrumenter.

Ministeren kan også vælge at reagere gennem at gøre Erhvervsstyrelsens plantilsyn mere aktivt og ved en mere aktiv brug af landsplandirektivinstrumentet. Dette kan ledsages af mere tydelige og omfattende vejledninger til kommunerne om planlægningsopgaven og behovet for dokumentation. Dette vil kunne involvere Erhvervsstyrelsen i de kommunale planlægningsudfordringer. Det vil dels betyde, at kommunerne kan søge hjælp i styrelsen ved fortolkning af loven men også betyde, at uenigheder mellem en kommune og styrelsen skal løses.

Optimalt bør det dog være kommunerne, som selv påtager sig dette ansvar for i højere grad at kunne optage den dynamik, som lokalområderne byder på samt sikre integrationen med kommunens andre opgaver med udvikling af hele lokalsamfund. Et sæt

fælles, fortolkende vejledninger fra Erhvervsstyrelsen vil dog nok understøtte denne opgave. Fælles retningslinjer skal sikre transparens i arbejdet, samt at der er en ensartethed mellem kommunerne, så de kan flette deres arbejde sammen i en koordinering, og så man som borger, virksomhed eller investor kan genfinde den samme type oplysning om ejendomme på en ensartet måde på hver side af en kommunegrænse. Dette vil i højere grad tage hensyn til den lokale dynamik tidsmæssigt såvel som markeds-mæssigt. Vejledning til kommunerne om, hvad der skal være omfattet af en planredegørelse, og hvilke koordineringsbehov den skal kunne opfylde, kan med fordel udstedes fra central side.

Hvor kan man finde inspiration?

DI finder, at de regler, der kom ind i planloven i 2017 om planlægning for aflastningscentre for detailhandel, hvor kommunerne nu skal foretage konsekvensberegninger af udlæg til aflastningscentre, med fordel kan udrulles til andre planlægningsområder, så som erhvervsområder og boligområder.

Der har tidligere foreligget en aftale mellem Transportministeriet og en række andre myndigheder om havnearealer - "havneaftalen". Denne aftale og dens indholdsmæssige kontekst, som dog ikke længere er gældende, kan med fordel genbesøges som eksempel på et område, hvor centrale myndigheder med fordel har spillet en rolle som retningsgivende.

Ud over de ovennævnte generelle problemstillinger diskuterede vi desuden områder forbeholdt virksomheder med særlige beliggenhedskrav.

Kommunerne skal i dag ifølge planloven sørge for, at der udlægges arealer til virksomheder med særlige miljømæssige beliggenhedskrav (§11 a, pkt. 6: beliggenheden af områder til virksomheder m.v., hvortil der af hensyn til forebyggelse af forurening må stilles særlige beliggenhedskrav). Det er områder, som kan anvendes til placering af virksomheder som støjer, støver eller lignende mere end gennemsnitligt, og hvor miljøtekniske foranstaltninger vil være uforholdsmæssigt bekostelige at anvende fuldt ud. Grundlaget er, at miljøudfordringerne løses ved at holde god afstand til disse virksomheder.

DI oplever, at det er få kommuner, som ønsker på forhånd at reservere arealer til denne type erhverv og ønsker at indskrænke eksisterende reservationer mest muligt. De bliver dog ofte korrigeret heri af Erhvervsstyrelsen.

Det er i dag relativt få virksomhedstyper i den hidtidige forventede brugerkategori, som vil have gavn af at benytte sig af disse områder. Det skyldes blandt andet, at de miljøteknologiske løsninger løbende forbedres og udvikles.

DI mener, at det imidlertid stadig er nødvendigt at udpege disse arealer. Dels er der stadig virksomhedstyper, som pga. meget høje omkostninger ved belastningsreducerende teknologier, har behov for disse arealer for stadig at kunne producere og konkurrere på det europæiske indre marked. Dels vil nye virksomhedstyper kunne bruge disse arealer. På sigt må man også forvente, at der kan ske en efterspørgsel efter arealerne til f.eks. virksomheder, der understøtter en cirkulær økonomi baseret på langt mere aktivitet inden

for håndtering af affalds- og restressourcer. Ressource- og affaldshåndteringsvirksomheder har ikke altid være vellidte i lokalsamfundene. Antallet af denne type virksomheder må forventes at stige i årene fremover, og selvom teknikken i disse virksomheder løbende forbedres, kan der stadig opstå lokal miljøudfordringer ud fra belastninger med støv, støj, lastbilkørsel m.v. Disse virksomheder kan med fordel lade sig placere i områder for virksomheder med særlige beliggenhed krav. Symbiosemuligheder kan dog gøre det mere attraktivt at integrere affalds- og ressourcehåndteringsvirksomheder i erhvervs- og byområder, hvor det er muligt.

”Særlige beliggenhedskrav” er ikke kun miljøbegrundet

Begrebet "virksomheder med særlige beliggenhedskrav" er baseret på miljøforhold, men en række andre virksomhedstyper er karakteriseret ved også at have særlige beliggenhedskrav. Det er f.eks. virksomheder, som er knyttet til havne, fordi de transporterer gods over kajkant, eller importerer råvarer med skib, så som foderstoffer, men også råstofvirksomheder, der indvinder på havet eller importerer fra andre lande. I forlængelse heraf kan der f.eks. med et landsplandirektiv og en forudgående grundig analyse udpeges havne og lignende infrastruktur af national interesse.

Infrastruktur er en forudsætning for velfungerende byer

Ved udvikling af boligområder og erhvervsområder er der et samtidigt behov for, at der i lokalområdet ud over den nødvendige vejadgang også etableres kollektiv transportbetjening samt cykelstier. Dette bør være en forudsætning for realiseringen og skal ske for at modvirke yderligere kødannelser på vejene. Effekten på transportarbejdet af stationsnære byggerier er veldokumenteret, og det vækker bekymring for udviklingen i trængsel på vejnettet, såfremt de seneste årtiers tendens til manglende stationsnærhed i Hovedstadsområdet forstærkes.

Vigtigheden af det regionale aspekt er også til stede, da de negative konsekvenser af ikke-stationsnær lokalisering, så som belastning af vejnet, trængsel og miljø, oftest er langt større uden for arbejdspladskommunen end i arbejdspladskommunen.

Adgang til arbejdskraft med de rette kvalifikationer prioriteres højt af virksomhederne. For alle virksomheder er det af væsentlig betydning at have god adgang til arbejdskraft via både veje, cykelstier og jernbaner. DI vil pege på, at også her ser vi, at en stærkere tværkommunal analyse og planlægning kunne danne grundlag for en sammenhængende lokal infrastruktur.

I øvrigt vil vi gerne takke for invitationen til det interessentmøde, I planlægger den 30. marts 2020 i Middelfart. Direktør Kent Damsgaard stiller op med et indlæg til eftermiddagens program.

Med venlig hilsen

Morten Løber
Chefkonsulent

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 28-01-2020 10:51

Afsender:

Dansk PersonTransport

== Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder ==

"Planloven skal tilpasses, så den i højere grad understøtter og bestyrker sammenhængen mellem de eksisterende hensyn (ex. bæredygtighed, omdannelse og fortætning) med de bæredygtige transport- og mobilitetsformer, der skal fungere i det daglige liv i byerne.

FORSLAG: I en revideret planlov bør de principper der er indført for Hovedstadsområdet om sammenhæng mellem byudvikling og kollektiv trafik (Kapitel 2.C - Fingerplanen) derfor helt eller delvist overføres, så de også gælder for byerne i den øvrige del af landet.

I et studie - screening - der blev præsenteret på AAU's Trafikdage 2019 konkluderes, at mange kommuneplaner i de større byer er mangelfulde i forhold til en systematisk sammentænkning af byudviklingen på den ene side og bæredygtige transportformer i form af kollektiv trafik, gang, cykel på den anden siden (Potentialer for kollektiv trafik ved den dobbelt urbanisering; Lasse Repsholt, AAU Trafikdage 2019). Dette til trods for, at potentialer er ganske stort i mange byer, da der sker en "dobbelt urbanisering", hvor befolkningen søger mod byerne. Ikke kun de fire store universitetsbyer oplever vækst, men købstæder og lokale centre oplever større interesse for at bosætte sig i byerne."

Denne artikel er publiceret i det elektroniske tidsskrift

Artikler fra Trafikdage på Aalborg Universitet

(Proceedings from the Annual Transport Conference
at Aalborg University)

ISSN 1603-9696

www.trafikdage.dk/artikelarkiv

Potentialet for kollektiv trafik ved den dobbelte urbanisering

Forfatter(e), mailadresse: Lasse Repsholt, lre@danskpersontransport.dk

Tilhørsforhold: Sektorchef, Dansk PersonTransport

Abstrakt

Den dobbelte urbanisering folder sig ud i flere danske byer "storbyer" og fokus i den enkelte by er på at håndtere, fremme understøtte denne udvikling blandt andet gennem kommuneplanlægningen. Artiklen undersøger hvilke potentialer denne udvikling bringer for den kollektive trafik i de større danske byer.

1. Indledning

1.1 Den dobbelte urbanisering

Urbanisering finder ikke kun sted i de fire største byer – København, Aarhus, Odense og Aalborg. Også mindre, regionale vækstcentre tiltrækker flere beboere og virksomheder, og lokalt vandrer borgerne mod de lokale bycentre (KL, 2014). Set over et længere perspektiv har de 29 største provinsbyer i Danmark haft en større befolkningstilvækst end hovedstadsområdet (KL, 2017: 4). Realdania peger også på den "dobbelt urbanisering" som et fænomen der har gjort sig gældende i perioden fra 2011 til 2016 og herunder, at der vil være øget konkurrence mellem forskellige bysamfund om at tiltrække nye borgere (Realdania, Maj 2018: 3).

Andre demografiske trends gør sig også gældende med forskellig styrke i de danske byer (Realdania, Maj 2018: 4ff):

- En aldrende befolkning.
- Flere lever som singler.
- Ændrede familie- og samlivsmønstre.

Denne demografiske udvikling er aktuelt forstærket af generel økonomisk vækst – navnlig i byerne – samt et øget bilejerskab giver på den ene side trængselsudfordringer på vejene i og omkring mange større byer. På den anden side giver det også nye potentialer for med højklasset kollektiv trafik at mindske trængsel, understøtte erhvervs- og byudvikling samt frigøre veje og infrastruktur til rekreative byrum, grønne arealer m.m. Kombineret med en målrettet byfortætning af nye og gamle kvarterer og andre lokale virkemidler i forhold til planlægning og

prioritering kan den kollektive trafik spille en større – og ny - rolle også i de mellemstore danske byer.

1.2 Transit-Oriented-Development

Der peges både internationalt og i dansk sammenhæng på mulighederne for Transit Oriented Development som et centralt paradigme i byplanlægningen (ITDP: TOD Standard Version 3.0 Juni 2017). Realdania fremhæver dette paradigme som en mulighed i dansk sammenhæng.

”Transit-Oriented Development (TOD) er en samlebetegnelse for byplanlægningsstandarder, der har transit, fortætning og sammenhæng i fokus. Ved at arbejde med otte TOD-principper for byplanlægning kan byer opnå en række fordele, derunder økonomisk vækst, mere aktive og sunde bymiljøer samt reduceret CO2-udledning.” (*Good practice-guide 4 Transitorienteret byudvikling*. September 2017)

I praksis er målet med TOD at udvikle byerne ved at fremme adgangen til boligområder, arbejdspladser, offentlig service og rekreative områder inden for gåafstand af den kollektive trafik. Otte principper for byudviklingen anvises:

1. Gang: Priorité gangmiljøerne i byen
2. Cyklisme: Priorité ikke-motoriserede transportnetværk
3. Forbindelser: Skab et tæt netværk af gader og stier
4. Kollektiv trafik (transit) Transit: Placér udviklingen tæt på kollektiv transport
5. Blanding: Planlæg forskelligartet brug af byens rum
6. Fortætning: Optimér tæthed og transitkapacitet i centrum
7. Kompakthed: Skab regioner med kort pendlingstid
8. Arealregulering: Reducér arealer til parkering- og veje.

ITDP har udviklet en meget operationel og fintmasket målestok, der kan anvendes internationalt for i hvilket omfang en given by (bydel) lever op til principperne for TOD. Principperne for TOD bruges derfor brugt som inspiration til, om og hvordan danske kommuner og byer kan tænke i den retning.

1.3 Lokal kollektiv trafik – BRT et nyt værktøj?

I Hovedstadsområdet har Fingerplanen med S-togene som en central struktur påvirket byudviklingen og trafikken siden 1947. Metro og A-buslinjer blev indført i 2002 og en metroudvidelse (Cityringen) står for døren i september 2019 og en letbane langs Ring 3 planlægges åbnet i 2025. Aarhus letbane blev taget i brug i december 2017, Odense letbane skal åbne i efteråret 2021 og i 2023 kører efter planen Aalborgs BRT-linje (Bus Rapid Transit), Plusbus. Alle de nævnte projekter er udtænkt og politisk prioriteret med lignede ønsker om at håndtere trængselsudfordringen og udvikle byerne omkring de stationer, der betjenes med det nye trafiksystem.

1.3.1 Fordele ved BRT

Tilsvarende investeringer i etablering af tog, metro eller letbane er ikke på tale i de øvrige store byer, da passagertal og passagerpotentiale ikke vil kunne retfærdiggøre de nødvendige investeringer i anlæg og drift. Til gengæld er der nu meget opmærksomhed om, at konceptet Bus Rapid Transit (BRT) kan anvendes som et nyt værktøj til at understøtte trafikken og byudviklingen i de hastigt voksende byer i den dobbelte urbanisering:

- Anlægs- og driftsomkostninger er mindre end f.eks. letbane og metrosystemer (ex. *ITDP BRT Planning guide, afsnit 2.2 Costs*). Et forhold der også er delvist blevet belyst i dansk sammenhæng i forbindelse med screeningen af letbaneprojekter.

- Passagerkapaciteten er mindre end i tilsvarende letbane- metrosystemer og dermed bedre tilpasset det faktiske behov – og passagervækstpotentiale – i korridoren. (*Vejdirektoratet: Håndbog, Kollektiv busstrafik og BRT, anlæg og planlægning, 2016*).
- Transportsystemet i kombination med målrettet byudvikling i og omkring stationsområdet giver mulighed for byudvikling og vækst på samme måde som andre store trafiksystemer (I Munoz and Paget-Seekins, 2016: *Designing BRT-oriented development*) eller i danske sammenhæng (DTU 2017: *Mulige effekter ved BRT*). Et perspektiv der også fylder ganske betragteligt i udvikling af Aalborgs BRT-system (www.plusbus.dk).

Med den seneste revision af Fingerplanen er stationsnærhedsprincippet forsøgsvis udvidet til at omfatte standsningssteder for BRT-linjer (*Bekendtgørelse om hovedstadsområdets planlægning § 6, stk. 3*), men danske erfaringer berettiger dog ikke entydigt, at man kan opnå sådanne effekter (*Trafikale effekter af busnær lokalisering i hovedstadsområdet 2017, By & Bane, December 2017*)

1.3.2 Danske erfaringer og perspektiver

I dansk sammenhæng peger Realdania på Bus Rapid Transit som en måde for kommunerne at begrænse deres CO2-udslip og leverer også i den forbindelse en række anbefalinger til implementeringen i danske kommuner (Realdania 2017: *Good practice-guide 6 - Bus rapid transit*). I hovedstadsområdet er man allerede et skridt foran og erfaringer rigere med "Den kvikke vej" mellem Nørreport og Gentofte samt linje 5C (Cityline) og barsler også med planer om en BRT-linje i Lautrupgård-området i Ballerup (*Movia har planer om førerløse BRT-forbindelser til erhvervsområde* (Kollektiv Trafik Forum, 24. september 2018).

Og sker man til nabolandet Sverige har muligheder længe været på dagsordenen, hvor Malmö, Göteborg og Karlstad er blevet nævnt som byer med BRT-potentiale (*Stojanovski, Todor & Kottenhoff, Karl (2013). Bus Rapid Transit (BRT) och Transit-Oriented-Development – Stadsudvikling för effektiv kollektiv trafik. (KTH Arkitektur och samhällsbyggnad (2013).*

1.3.3 Potentialet med BRT forstærkes med den teknologiske udvikling

Der er generelt stor forventninger til, hvordan en generel udvikling indenfor digitalisering, automatisering (selvkørende køretøjer), elektrificering og nye mobilitetsformer påvirker trafikken. Her er også en udvikling, der kan understøtte potentialerne for BRT:

- BRT busser kan drives elektrisk og systemet kan derved mere entydigt bidrage til dels at reducere persontransportens CO2-udledning og dels bidrage til bedre, støjfrit og emissionsfrit lokalmiljø (www.sustainable-bus.com Maj 2019, *Keolis operates a new BRT in Amiens with 43 Irizar electric buses*)
- Udviklingen af førerløs drift kan have særlige potentialer og i BRT-systemer (Steven E. Shladover, Maj 2017: *Bus Rapid Transit and automation: Opportunities for synergy*).
- Større udbredelse af forskellige mobilitetsformer, koncepter for delt mobiltet og micromobility (cykler, løbehjul m.m.) samt Mobility as a Service kan også – under de rette forudsætninger – bidrage til værdien af et BRT-system (*ITDP: BRT-Planning guide afsnit 28: Multi-modal integration*).

2. Problem og metode

2.1 Problemformulering

På baggrund af de beskrevne tendenser - den dobbelte urbanisering, udbredelsen af transit-oriented-development og udviklingen og udbredelsen af Bus Rapid Transit – undersøges.

I hvilke større, danske byer er der potentiale for en udvikling, hvor kollektiv trafik – herunder Bus Rapid Transit – spiller en større og drivende rolle for byens udvikling i kombination med principperne i Transit-Oriented-Development?

2.2 Metode

Potentialet i den enkelte by eller kommune antages at være bestemt af en række forskellige faktorer:

Tabel 1: Faktorer, der påvirker potentialet for kollektiv trafik

Kriterium	Underkriterium	Kilde
Byens størrelse og vækst (Trin 1)		
	Jo større by (indbyggertal), jo bedre passagergrundlag	Danmarks Statistik (BY3)
	Jo større befolkningstæthed, jo bedre grundlag for kollektiv trafik	Danmarks Statistik (BY3)
	Jo større befolkningsvækst (antal indbyggere), jo bedre passagergrundlag	Danmark Statistik (FRK118)
Trafikalt potentiale (Trin 2)		
	Nuværende antal passagerer i bybusnettet	Trafikstyrelsen. Passagertal fra trafikskaberne
	Effektiviteten i det nuværende bybusnet	Trafikstyrelsen. Passagertal fra trafikskaberne
	Placering i landstrafikken. Lands- og regionaltog. + frekvens, rejsetider og betjeningsniveau	Adgang til ankomster /afgange på landsdækkende og lands regionaltoget.
	Andel indpendling i kommunen	www.noegletal.dk
	Andel udpendling i kommunen	www.noegletal.dk
Lokalpolitiske og institutionelle rammer (Transit Oriented Development) (Trin 3)		
	Den lokale, kommunalpolitiske og administrative tilgang til byens udvikling, trafik og mobilitet.	Kommuneplanerne (Se afsnit 2.3 nedenfor)
	Investeringssevne ift. byudvikling, bolig og miljø	www.noegletal.dk

De danske byer / kommuner screenes på baggrund af ovenstående kriterier med henblik på at kortlægge potentialerne.

2.3 TOD i danske kommuner

2.3.1 TOD i dansk kontekst

Standarden for transit-oriented-development er som nævnt udviklet i en international (global) sammenhæng.

“TOD er på internationalt plan et relativt nyt fænomen og udtryk for et skifte i den gængse måde at tænke byplanlægning på. I takt med stigende energipriser, kraftig befolkningstilvækst til byer og en øget bevidsthed om miljø- og klimaproblematikker har TOD vundet indpas som redskab til at skabe grønne, levende og sammenhængende byer. (Realdania, September 2017)”

Til brug for nærværende screening er TOD-værktøjet brugt som inspiration for en generel vurdering af den danske kommuneplaner, og hvorvidt de indeholder elementer, der trækker i TOD-retning.

Tabel 2: TOD i dansk sammenhæng

Tema:	Vurdering:
0. Baggrund: Byen og kommunen	
	Trængsel er defineret som en selvstændig udfordring i kommuneplanen
	Der føres <i>boligpolitik</i> for at skabe plads, styre og regulere boligområdet i byen (i modsætning til <i>bosætningspolitik</i> for at tiltrække og fastholde).
	Kommunen er klimakommune
1. Gang:	
	Kommunen har en arkitekturpolitik, der fremmer byliv, begrønning af byzonen, åndehuller, aktive og grønne byrum, skabe forbindelser for fodgængere mellem bydele.
	<u>Tilgængelighed</u> på stier (herunder fysiske forhold, belysning m.m.)
	Etablering og prioritering af stier til fodgængere i både eksisterende og ny byzone.
2. Cyklisme:	
	Der er planer om at 'lukke hullerne' i eksisterende netværk af cykelstier.
	Ny og særligt dedikeret infrastruktur til cykler (Supercykelstier, cykelbro, parkeringsanlæg til cykler, faciliteter til vedligehold m.m.). <u>Nye stier</u> skal etableres, både i nyt og gammelt byområde og ikke kun til rekreative formål.
	Kommunen har en cykelstrategi f.eks. med konkret målsætning om andel af cyklister samt tilhørende politikker og aktiviteter.
3. Kollektiv trafik (Transit):	
	Der er planlagt/aftalt udvikling omkring <u>eksisterende</u> jernbanestation og/eller den eksisterende kollektive bustrafik ('Stationsnærhed')
	Der er ønsker/planer og muligheder for udvikling omkring <u>nye</u> stationer, herunder nærbane, letbane, S-tog.
	Kollektiv bustrafik generelt fremhæves som en konkret og væsentlig del og forudsætning i kommuneplanen.

(...tabellen fortsættes)

4. Blanding af byen (Bolig, bosætning og erhverv)	
	Der er konkret målsætning om blanding af bolig, erhverv samt offentlige og private funktioner og service.
	Der er retningslinjer og målsætning om, at boligområder skal være med blandet ejerform (Privat, almen og studiebolig)
	Der er konkret politik om blanding af boligstørrelser og/eller bolig til 'alle livets faser'.
5. Fortætning:	
	Bymønster: Byudvikling (bolig og erhverv) skal hovedsagligt ske i hovedbyen og kun i mindre grad i kommunens øvrige centerbyer
	Byvækst: Der er et konkret, politisk mål om fortætning af byen / bymidten i <u>højere grad end</u> byvækst i form af ny arealudlægning til byzone
	Der er konkret politisk ønske om - <u>og mulighed for</u> - byomdannelse.
6. Arealregulering:	
	Parkeringsnorm anvendes aktivt og differentieret til at reducere biltrafikken i udvalgte dele af byen.
	Bilforbud i bymidten kombineret med P-hus/kælder i periferi, digital skiltning og anvisning af P-pladser.
	Restriktioner på kørsel og parkering i større områder / bydele. Eks. ensretning af veje, højere P-afgifter tidsbegrænsninger.

For hvert tema foretages på baggrund af de tre underliggende spørgsmål en samlet vurdering af, om kommunen følger en TOD-strategi i sin planlægning.

2.3.2 Kommunernes planlægning

Screeningen af de politiske og institutionelle rammer for TOD sker på baggrunde af kommuneplanerne.

I henhold til planloven har alle kommuner pligt til at opretholde og vedligeholde en kommuneplan. Planen formidler kommunalbestyrelsens prioriteringer i relation til arealanvendelsen i kommunen. I planen fastlægges de overordnede mål og retningslinjer for den enkelte kommunes udvikling såvel i byerne som i det åbne land 12 år frem i tiden.

Der er forholdsvis frie rammer for kommuneplanerne, men struktur og indhold skal dog dække følgende emner (Erhvervsstyrelsen - www.plandata.dk):

1. en hovedstruktur, som angiver de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen.
2. retningslinjer for arealanvendelsen.
3. rammer for lokalplanernes indhold for de enkelte dele af kommunen.

Kommuneplanen skal desuden ledsages af:

- en redegørelse for planens forudsætninger
- kort, der knytter sig til retningslinjer og rammer.

I boksene nedenfor er fremhævet de af kommuneplanens bestanddele, de har særlig betydning for TOD.

Uddrag - Planloven § 11a (Retningslinjer i kommuneplanen)

§ 11 a. Stk. 1. Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for

- 1) udlægning af arealer til byzoner, jf. stk. 6-13, og sommerhusområder,
- 2) beliggenheden af områder til forskellige byformål, f.eks. boligformål, herunder almene boliger, jf. lov om almene boliger m.v., erhvervsformål, blandede byfunktioner, beliggenheden af offentlige institutioner, serviceformål, byomdannelsesområder m.v.,
- 3) den kommunale detailhandelsstruktur, herunder afgrænsning af bymidter, bydelscentre, lokalcentre, områder til særlig pladskrævende varer og eventuelle aflastningsområder samt fastsættelse af det maksimale bruttoetageareal til butikformål for det enkelte område og maksimale bruttoetagearealer for de enkelte butikker i de enkelte områder, herunder også for enkeltstående butikker, jf. §§ 5 l-5 r,
- 4) beliggenheden af trafik anlæg,

....

Stk. 6. Ved fastsættelse af retningslinjer efter stk. 1, nr. 1, kan kommunalbestyrelsen omfordele allerede udlagte arealer til byvækst.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen kan udlægge nye arealer til byzoner for at dække det forventede behov for byvækst i en periode på 12 år, jf. dog stk. 12.

Stk. 8. Et nyt areal til byzone, jf. stk. 6 og 7, skal placeres i direkte tilknytning til eksisterende bymæssig bebyggelse i byzone.

...

Uddrag - Planloven § 11b (Kommuneplanens rammer for lokalplanen)

§ 11 b. Stk. 1 Rammer for indholdet af lokalplaner fastsættes for de enkelte dele af kommunen med hensyn til

- 1) fordelingen af bebyggelsen efter art og anvendelsesformål, herunder almene boliger, jf. lov om almene boliger m.v., i områder, der ikke anvendes til eller er lokalplanlagt til boligformål,
- 2) områder for blandede byfunktioner,
- 3) bebyggelsesforhold, herunder rammer for bevaring af bebyggelser eller bymiljøer,
- 4) byfornyelsen i eksisterende bysamfund,
- 5) byomdannelsesområder, hvor anvendelsen af bebyggelse og ubebyggede arealer til erhvervsformål, havneformål eller lignende aktiviteter skal ændres til boligformål, institutionsformål, centerformål, rekreative formål eller erhvervsformål, der er forenelige med anvendelse til boligformål,
- 6) forsyningen med offentlig og privat service,
- 7) områder til butikformål, herunder maksimale bruttoetagearealer for de enkelte butikker,
- 8) institutioner og tekniske anlæg, herunder varmforsyningsforhold,
- 9) områder til fritidsformål, herunder kolonihaveområder, jf. § 11 c,
- 10) trafikbetjeningen,
- 11) overførsel af arealer til byzone eller sommerhusområder,

12) rækkefølgen for bebyggelse og ændret anvendelse af arealer til byformål, de i nr. 5 nævnte byomdannelsesområder og sommerhusområder,

...

Derudover gælder specielt for hovedstadsområdet de bestemmelser, der er fastlagt i Fingerplanen (*Fingerplan 2019 - Landsplandirektiv for hovedstadsområdets planlægning*, Erhvervsstyrelsen Marts 2019), der bl.a. sikrer, at byudvikling og byomdannelse af regional betydning koordineres med udbygning af hovedstadsområdets overordnede infrastruktur med særlig hensyntagen til den kollektive trafikbetjening.

Fingerplanen

Siden 1947 har Fingerplanen dannet den overordnede ramme for fysisk planlægning i hovedstadsområdet. Grundtanken bag Fingerplanen er:

1. at koncentrere boliger, handel, virksomheder, offentlige institutioner mv. omkring en veludbygget infrastruktur i fingerbyen.
2. at forbeholde områderne mellem og uden for fingerbyen grønne kiler, mindre bysamfund, jordbrug mv.

Kommuneplanen er – i modsætning til de mere konkrete lokalplaner - ikke umiddelbart bindende for ejere og brugere af ejendomme. Til gengæld er den bindende for kommunalbestyrelsen, der ikke kan vedtage lokalplaner, der strider mod kommuneplanen.

Derudover giver kommuneplanen kommunalbestyrelsen mulighed for at gribe konkret ind over for udstyknings- og byggeønsker samt ønsker om ændret anvendelse, der er i strid med bestemmelser i kommuneplanen. Endelig kan kommunalbestyrelsen med de såkaldte rækkefølgebestemmelser "til en vis grad styre, at udbygningen af nye områder og omdannelsen af ældre byområder og prioriteringen mellem nye og ældre områder finder sted i en takt, der sikrer en hensigtsmæssig byudvikling og tager hensyn til kommunens og investorernes økonomiske muligheder." (*Vejledning om kommuneplanlægning, Miljøministeriet Maj 2008: 48f*).

På baggrund af kommuneplanerne kan man derfor danne sig et godt samlet indtryk af de politiske og institutionelle rammer for kommunens planlægning. Se afsnit 3.3.

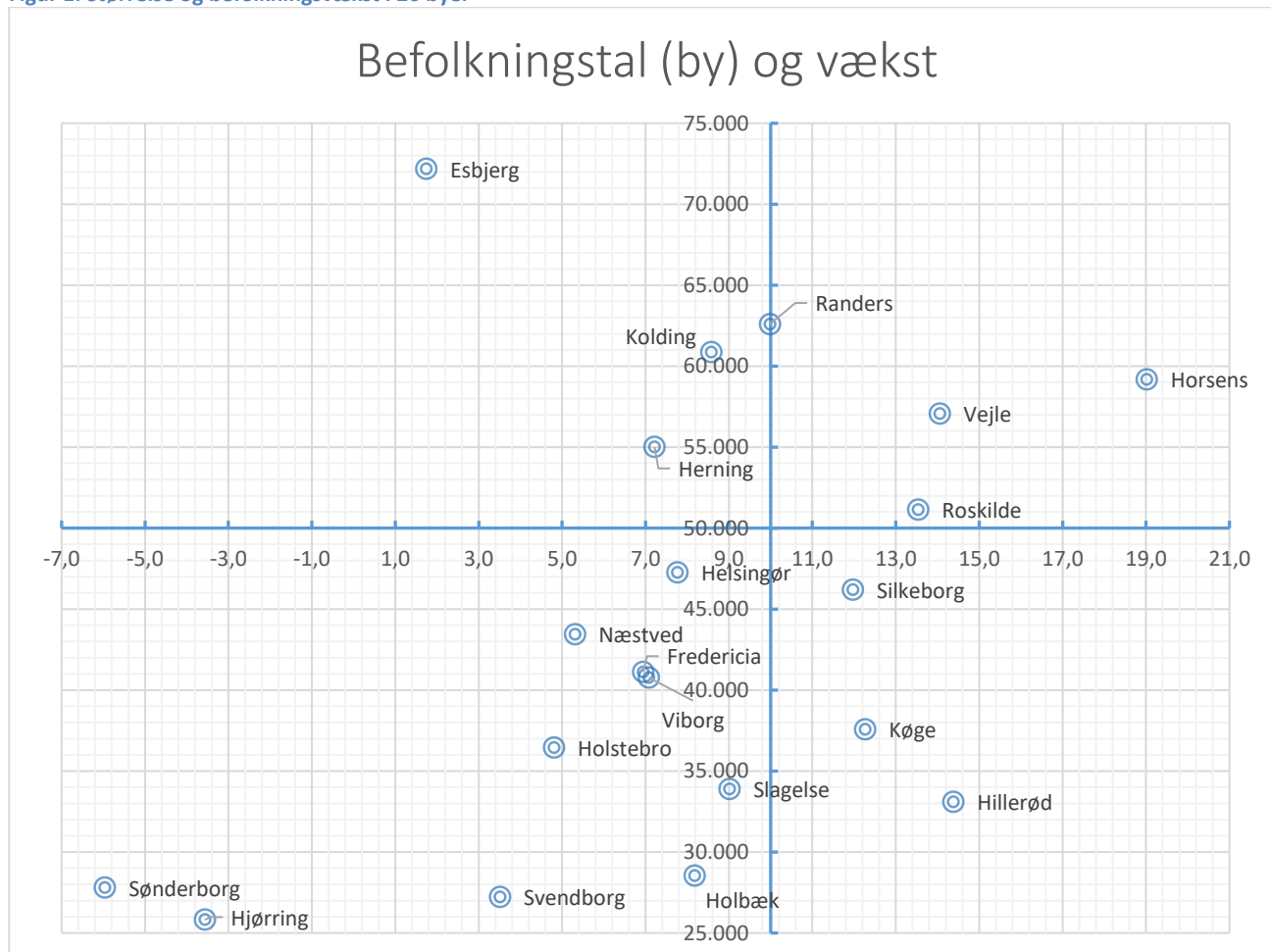
3. Analyse

I analyse indgår som udgangspunkt Danmarks 20 største byer bortset fra København, Aarhus, Odense og Aalborg.

3.1 Trin 1: Byens størrelse og vækst

Bilag 1 sammenfatter en række tal og nøgletal for byernes befolkningstal og tæthed. Bemærk at der sondres mellem befolkningstal i kommunen og befolkningstal i byen. Jo større by og jo større vækst, jo bedre forudsætninger for TOD.

Figur 1: Størrelse og befolkningsvækst i 20 byer

Note: Lodret akse: befolkningens størrelse (by) i 2019. Vandret akse: vækst i befolkningstal (kommune) fra 2019 til 2045.

Bemærk at forventningerne til vækst er baseret på Danmarks Statistisk prognose for de pågældende kommuner. Det antages, at væksten primært vil ske i kommunens største by, og at vækstraten i byen dermed vil være mindst på niveau og eventuelt højere, end vækstraten for kommunens samlede befolkning. Befolkningstilvæksten antages derfor at være "eksogen" i analysen, men det er værd at bemærke, at kommuneplanerne jo dels forholder sig til de aktuelle vilkår for og erfaringer med befolkningsvækst, men også i flere tilfælde er værktøjer til at tiltrække flere borgere og dermed øge væksten.

3.2.1 Befolkningstæthed

Foruden størrelse og vækst udgør den nuværende befolkningstæthed i byerne også en indikator for, byens egnethed til TOD. Den gennemsnitlige befolkningstæthed for de 20 byer er 1.882 personer pr. KM2. Byerne Horsens, Roskilde, Slagelse, Næstved, Sønderborg, Holbæk, Køge, Helsingør og Svendborg har alle en befolkningstæthed på over 2.000 personer / KM2. Helsingør er helt i top med 2.640. Til sammenligning har Aalborg og Odense en befolkningstæthed på cirka 2.300. Se også Bilag 1.

3.2.2 Delkonklusion

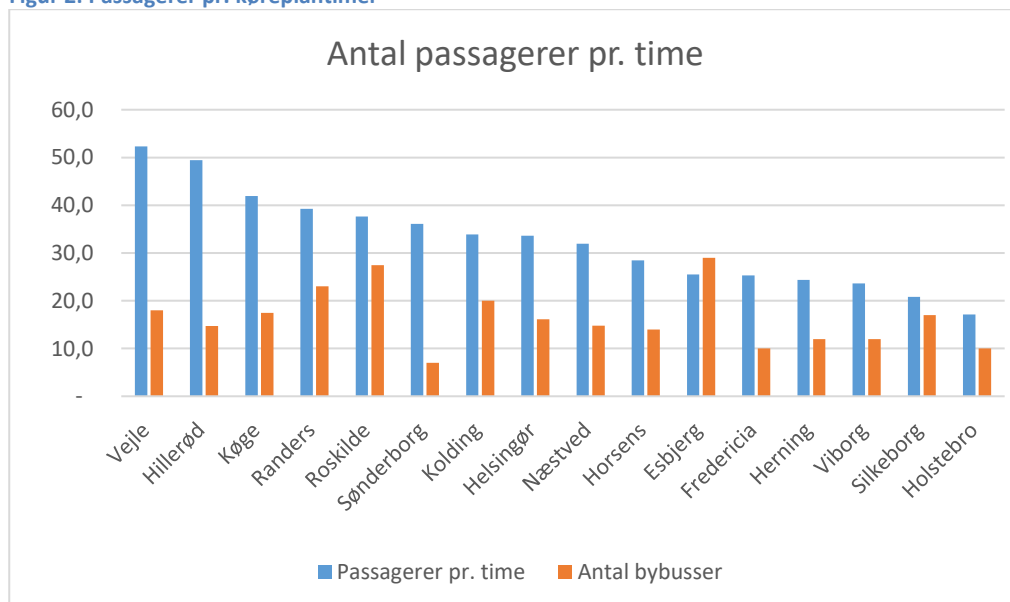
- Vejle, Randers, Horsens, Roskilde og Silkeborg (Gruppe 1) rummer i forhold til størrelse og vækst et potentiale for TOD. Befolkningstætheden i Roskilde og Horsens understøtter yderligere.
- Esbjerg – i gruppe 2 - er den største by, men har til lav vækst og lav befolkningstæthed.
- Silkeborg, Køge og Hillerød er alle relativt små byer (Gruppe 3), men kan udvikle TOD i kombination med fremtidig byvækst.
- De resterende byer i gruppe 4 har mindst potentiale. Her skal der holdes øje Helsingør, Fredericia, Viborg og Hillerød. I Sønderborg og Hjørring viser prognoserne negativ vækst.

3.2 Trin 2: Trafikalt potentiale

3.2.1 Det nuværende bybusnet

Det er en svær og tidskrævende proces at ændre folks rejsevaner, f.eks. fra primært at benytte bilen til i større grad at basere deres transport på den kollektive trafik. Det nuværende transportarbejde i det eksisterende bybusnet benyttes som indikator for udgangspunktet for TOD og mulighederne for en byudvikling, der understøtter – og understøttes af – den kollektive trafik.

Figur 2: Passagerer pr. køreplantimer

Kilde: Trafikstyrelsen – Udvikling i kollektiv trafik (www.trafikstyrelsen.dk)

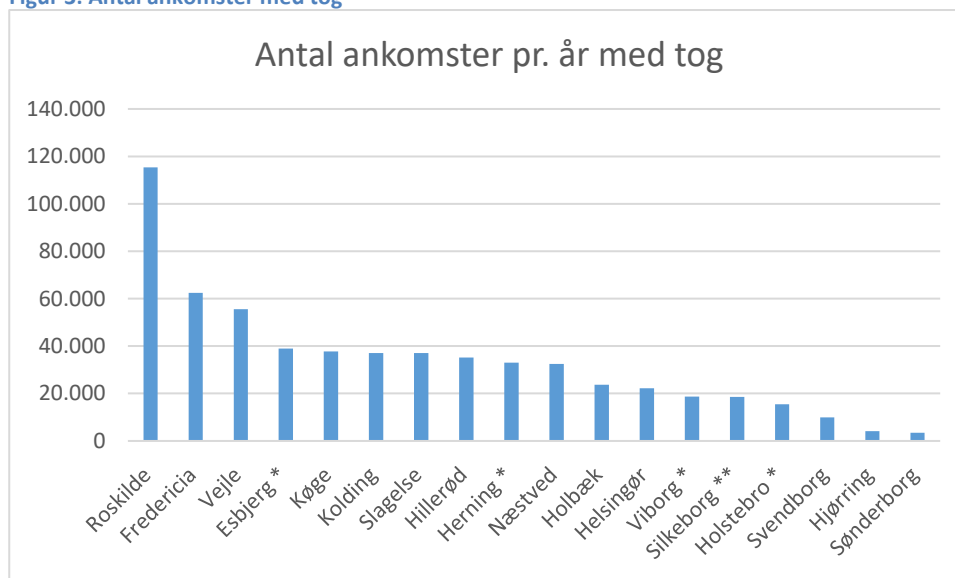
Figur 2 giver et billede af med hvilken effektivitet de nuværende bybussystemer fungerer. Vejles, Hillerøds og Køges bybussystemer fungerer med høj effektivitet, og det er også relativt store systemer med mellem

2,5 og 3,0 mio. årlige passagerer. Bybusserne Randers (3,5 mio. passagerer) og Roskilde (3,7 mio. passagerer) udgør endnu større bybussystemer, men effektiviteten er aftagende, og der kræves relativt flere busser og flere timer for at servicere borgerne. Sønderborg har et højt effektivitetsniveau (passagerer / time), men det er baseret på et ganske lavt serviceniveau på 2.000 timer pr. bus om året mod et gennemsnit på 3.500 timer. I Esbjerg leverer hver af de 29 driftsbusser i gennemsnit næsten 4.000 køreplantimer om året.

3.2.2 Antal ankomster med tog

Forbindelsen til regionale og landsdækkende kollektiv trafikforbindelser er også en central forudsætning. I figur 3 er angivet antallet af ankomster på den lokale togstation.

Figur 3: Antal ankomster med tog

Kilder: DSB Månedssrapport – December 2018. , Arriva Tog Køreplaner. * Både DSB og Arriva, Lokaltog A/S Bemærk: Der foreligger ikke tal for Horsens og Randers stationer.

Roskilde har i særklasse mange togankomster (115.300 i 2018), med over dobbelt så mange ankomster som de central jyske byer Fredericia (62.390 i 2018) og Vejle (55.590 i 2018).

Derudover varierer det, om ankomsterne hidrører fra det landsdækkende trafiknet, lokalbaner og/eller S-tog, hvor Hillerød og Køge står meget stærkt.

3.2.3 Delkonklusion

Byerne på Sjælland – Roskilde, Køge og Hillerød – har det klart bedste afsæt for udvikling af den kollektive trafik, men kombinationen af et effektivt bybusnet og stærke regionale trafikforbindelser på jernbanenettet.

Det er også de tre byer, der – sammen med Ringsted - har klart de største andele af ind- og udpendling fra kommunen. Udpendlere er opgjort som antallet af personer med arbejdssted i en anden kommune i procent af antal beskæftigede personer med bopæl i kommunen pr. 1. januar. Indpendlere modsat.

3.3 Trin 3: Lokalpolitiske og institutionelle rammer

De lokalpolitiske og institutionelle rammer for TOD er screenet på baggrund af de spørgsmål, der fremgår af Tabel 2. Der er tale om kvalitative skøn på baggrund af kommuneplanernes tekstmateriale jf. afsnit 2.3.

En oversigt over den samlede vurdering fremgår af bilag 2. Det er vanskeligt at rangordne byerne meget præcist i forhold til de lokalpolitiske og institutionelle rammer. Men på baggrund af en overordnet gennemgang kan byerne kategoriseres således:

3.3.1 Fingerplanens dukse: Køge, Roskilde og Hillerød

Godt hjulpet af fingerplanens retningslinjer og bindinger har Køge, Roskilde og Hillerød allerede implementeret – i større eller mindre omfang – alle TOD-principper i kommuneplanerne.

Som de eneste byer har de parkeringsstrategi for bymidten, der målrettet reducerer antallet af biler med f.eks. fastsættelse af en reduceret parkeringsnorm.

Eksempel – ”6. Arealregulering”

”Parkeringsnorm for Køge bymidte Køge Bymidte ligger ved Køge Station, som er en regional knudepunktstation med adgang til højklasset kollektiv transport. Med Ringstedbanens åbning forbedres den kollektive trafikbetjening af Køge by yderligere, og flere borgere med ærinde i bymidten forventes derfor at benytte den kollektive transport. Samtidig ønsker byrådet at modvirke trængselsudfordringer som følge af de planlagte byudviklingsprojekter i og omkring Køge og samtidig få flere til at cykle. På den baggrund fastsættes en lavere parkeringsnorm for bymidten inkl. de tre byudviklingsområder i Køge Kyst: stationsområdet, Søndre Havn og Collstrop-grunden.”

(Køge Kommunes Kommuneplan 2017)

Roskilde Kommune sikrer den blandede by:

Eksempel – ”4. Blanding af byen og ”1. Gang”

”§ 1.5 Lokalplaner for boligområder skal sikre en blanding af forskellige boligtyper, herunder almene boliger samt fællesarealer, der indbyder til leg og ophold. Nye bebyggelser skal opføres i høj arkitektonisk kvalitet, og der skal fokuseres på særpræg og oplevelsesmuligheder. Der skal sikres stiadgang til vigtige daglige besøgsmaal og bynære landskaber.”

(Roskilde Kommunes Kommuneplan 2017)

Hillerød Kommune ønsker fortætning omkring eksisterende og nye stationer.

Eksempel – ”5. Fortætning” og ”3. Kollektiv trafik”

1.2.1

Omdannelse og fortætning skal primært foregå i områder udpeget til "Byomdannelsesområder" med fokus på fortætning på centrale og stationsnære områder. De primære byomdannelsesområder er Slotssøkkarréen, Stationszonen omkring Hillerød Station og det eksisterende Hillerød Hospital.

1.2.2

I arbejdet med byomdannelse skal der arbejdes for at blande byfunktioner, skabe flere bynære boliger og større tæthed samt byrum. Byrum skal være flerfunktionelle og skal skabe rammer for steder at mødes, opholde og bevæge sig i.

(Hillerød Kommunes kommuneplan 2017)

3.3.2 Storbyregioner med ambitioner: Esbjerg og Horsens

De to største byer i undersøgelsen – Esbjerg (*EnergiMetropol Esbjerg: Danmarks 3. vækstcenter og centrum for Nordsøens offshore-aktiviteter*) og Horsens (*Dynamo for vækst: Fra provinsby til stor østjysk by*) – deler ambitioner om vækst og om at indtage en hvis lokal eller regional betydning. Begge kommuner griber derfor til et bredt spektrum af TOD-værktøjer i den forbindelse, da de både skal forholde sig til den eksisterende trængsel og skabe nogle af de rum og egenskaber, der karakteriserer en attraktiv storby.

I Esbjerg er forventningen, at den kollektive trafik kan være med til at drive udviklingen

Eksempel – "3. Kollektiv trafik"

"Med den nye nærbane etableres der stationer i Tjæreborg, en ny Jerne station, Esbjerg Banegård, Spangsberg, Gjesing og Guldager Stationsby. Togdriften på banen skal omlægges, så der i fremtiden er direkte togforbindelse fra Ribe over Esbjerg til Varde og Oksbøl.

Som Danmarks Energitmetropol arbejdes der aktivt med nye tiltag og alternative bæredygtige energiformer i den offentlige transport. Esbjerg Kommune vil indgå i samarbejde med lokale aktører og busselskaber om omlægning af bustrafikken til bæredygtige energiformer som el eller biogas. I den forbindelse er der også sket en større omlægning af busdriften, der skal sikre et højere serviceniveau i den offentlige transport, så flere borgere og virksomheder vælger den frem for bilen. Der udbygges også boliger i stationsbyerne og langs nærbanen."

(Esbjerg Kommunes Kommuneplan)

Horsens Kommune har omfattende planer om fortætning og byomdannelse. Den kollektive trafik er udset til at understøtte dette, men navnlig retningslinjerne for cyklisme pointeres. Blandt andet har kommunen en målsætning om, at andelen af cykelture under 6 km i Horsens By skal øges fra 15 pct. i dag til 20 pct. i 2030. Tiltag i den forbindelse er supercykelstier, cykelparkeringsfaciliteter og en fond til medfinansiering af cyklistfremmende tiltag på private fællestier.

Eksempel: - "2. Cykel"

Retningslinjer

2.3.1. Der skal etableres en bedre forbindelse for cyklister og fodgængere, mellem midtbyen og havnen ved at mindske den trafikale barriere som Åboulevarden og Niels Gyldings Gade skaber.

2.3.1. Der skal etableres et sikkert og sammenhængende cykelstinet. Planlagte cykelstier fremgår af kort.

2.3.3. Omkring kommunens skoler og institutioner skal infrastrukturen indrettes på de bløde trafikanters præmisser, for at øge trafiksikkerheden og øge incitamentet til at cykle.

2.3.4. Byrum i Horsens Midtby og Lokalcenterbyerne skal indrettes på fodgængernes og cyklisternes præmisser.

2.3.5. Der skal fastlægges traceer og reserveres areal til supercykelstier eller cykelforbindelser med høj fremkommelighed fra Hatting, Østerhåb, Tyrsted, Bankager, Lund, Stensballe og Egebjerg. Cykelstierne fremgår af kort.

2.3.6. Ved busstoppesteder med store oplande skal der sikres gode cykelparkeringsfaciliteter med overdækkede cykelstativer.

2.3.7. Ved motorvejsafkørslerne skal der etableres "Parker og Cykel"-anlæg.

(Horsens Kommune, Kommuneplan)

3.3.3 Den grønne købstad: Vejle, Kolding, Silkeborg, Holstebro og Helsingør

En række byer er karakteriseret af moderat størrelse og vækst. Byerne skal styrkes som kommunens hovedby for detailhandel og offentlig service. Her indføres TOD-principper af varierende art og med varierende styrke.

Biler er velkomne, men det skal være rart at færdes til fods i midtbyen, så der etableres P-huse og kældre i periferien for at undgå parkeringssøgende biler. Hullerne "lukkes" i cykel- og gangstierne, så man kan færdes trygt og sikkert på cyklen, der udgør en sund og sjov måde at transportere sig på.

Den kollektive bustrafik er vigtig, men kan og skal ikke drive fremtidig udvikling. Som en enkelt undtagelse herfor har Silkeborg Kommune dog formuleret et princip for byudviklingen omkring trafikknudepunkter.

Eksempel – "3. Kollektiv trafik og 5. Fortætning"

"Stk. 5. Kollektiv trafikbetjening

Retningslinje B2 - Byudvikling Planlægning af byudvikling skal ske under hensyn til mulighederne for at etablere en effektiv, kollektiv trafikbetjening, herunder bør der sikres en høj arealudnyttelse i stationsnære bydele. Arealer ved trafikknudepunkter med særlig god

tilgængelighed for kollektiv trafik skal som udgangspunkt forbeholdes byfunktioner med høj arbejdspladstæthed og med mange besøgende.”

(Silkeborg Kommunes Kommuneplan)

3.3.4 Heden og havnen i transformation: Herning, Viborg, Randers og Fredericia

TOD-principper udfoldes i forholdsvist moderat omfang.

Det er kommuner og byer med stor geografisk spredning. Viborg Kommune har planer for byomdannelse af området omkring stationen – Viborg Baneby – med vægt, at der skabes bycenter med boliger, institutioner, detailhandel og andre bymæssige faciliteter. Der skal etableres en ”bymæssig” sti til det gamle Viborg. Tilsvarende lægger Herning Kommune planer for at ”Sikre byudvikling ved jernbanestationer i samhørighed med nærbanesystemet. Jernbanen skal indarbejdes som grundlag for kommende byudvikling efter nærbanepincip, som fastlagt i mobilitetsstrategien.”

Randers byomdannelsesplaner for havneområderne og de gamle industriområder (Nordkajen og Pieren samt Bombardier) og Fredericia tilsvarende for Kanalbyen, der i begge tilfælde giver muligheder for byvækst tæt de eksisterende, gamle bymidter. Projekterne er endnu meget tidligt i deres forløb, og der er ikke skitseret konkrete TOD-principper for deres udformning.

De resterende byer er ikke kategoriseret.

3.3.5 Finansieringsevne

Flere af elementerne i TOD kræver en politisk prioritering og vilje til finansiering. Her taler tallene et tydeligt sprog. Kommunernes udgifter til ”byudvikling, bolig og miljø pr. indbygger” er opgjort af Social- og Indenrigsministeriet (www.noegletal.dk). Helsingør, Hillerød, Køge Roskilde og Slagelse har et udgiftsniveau på området på mellem 1.000 og 1.400 kr. pr. indbygger. Herefter ligger Fredericia, Horsens og Kolding i en mellemposition med udgifter på mellem 700 kr. og 900 kr. pr. indbygger, mens de resterende kommuner anvender mellem 300 og 500 kr. pr. indbygger.

3.3.6 Delkonklusion

Fingerplansbyerne har i kraft af fingerplanen et forspring i forhold til de øvrige byer.

Tabel 3: Fire kategorier af byer

	Byer	TOD-principper	Finansieringsevne / prioritering
Fingerplansbyer	Hillerød, Køge, Roskilde	Fuldt udfoldet	Høj
De ”nye” storbyer	Esbjerg og Horsens	Vidt udfoldet	Mellem til lav
De grønne købstæder	Vejle, Kolding, Silkeborg, Holstebro og Helsingør	Udfoldet	Mellem til lav
Heden og havnen i transformation	Herning, Viborg, Randers og Fredericia	Svagt udfoldet	Overvejende lav

Det er generelt vanskeligt at se TOD som et bærende element i kommuneplanerne. Der synes i højere at være tale om "traditionelle" kommuneplaner, hvor der gennem tiden og punktvist er indarbejdet flere principper og retningslinjer, der matcher TOD.

Tabel 4: Fra traditionel kommuneplanlægning til TOD-kommuneplanlægning

	Traditionel kommuneplanlægning	TOD-kommuneplanlægning
Retningslinjer for detailhandel	Sikre detailhandlen og dens fordeling i bymidte og bydelscentre	Skabe byliv og menneskevenlige byrum i de centrale bydele.
Byvækststrategi	Sikre tempo og rækkefølge i byvæksten så kommunal service og infrastruktur kan følge med.	Skabe målrettet fortætning og storbykvaliteter i byen.
Stier og cykelstier	Øge tilgængelighed, sikre skoleveje og øge trafiksikkerheden.	Fremme grøn mobilitet, øge sundhedstilstanden og skabe forudsætninger for mobilitet i kombination med andre transportformer (Mobilitetsplanlægning).
Boligpolitik	Sikre mulighed for at anvise en passende bolig til alle befolkningsgrupper et sted i kommunen.	Allokere og målrette boligerne, så befolkningen blandes, så der er liv på alle tider af døgnet og kunder / publikum til de lokale private og offentlige services.
Kollektiv trafik	Fordeles jævnt i byen / kommunen, så alle har adgang og transportmulighed.	Være omdrejningspunkt og forudsætning for byudvikling. Udgøre et attraktivt alternativ til bilen.
Parkeringspolitik	Sikrer at boliger, erhverv og detailhandel har adgang til det nødvendige antal parkeringspladser og at disse udnyttes bedst muligt.	Centrale parkeringsareal frigøres til bylivsfunktioner, begrønning eller fortætning. Parkeringspladser etableres med henblik på samkørsel, omstigning til kollektiv trafik eller anden alternativ transportform.

4. Konklusion og perspektiv

4.1 Konklusion

Elementer af TOD har fundet indpas i de større byers kommuneplanlægning. Kollektiv trafik spiller også en rolle i den forbindelse. Navnlig i fingerplanbyerne, hvor stationsnærhedsprincippet gælder, men også i øvrige byer lægges der vægt på, at byudvikling bør tage hensyn til mulighederne med den kollektive trafik. De lokale nærbane-stationer og deres effekt indgår i planlægningen.

En meget stringent og målrettet sammentænkning af alle TOD's principper i én sammenhængende kommuneplanlægning finder man dog ikke.

4.2 Perspektiver

Det ligger ikke umiddelbart i kortene, at de store danske byer vil satse stort på den kollektive bustrafik (BRT) som redskab og driver i den byudvikling, der foregår i sammenhæng med de forskellige planlægningsmæssige virkemidler. TOD-principperne vinder bredt frem, men det vil kræve en mere sammenhængende tilgang med inddragelse af alle principper og de nødvendige prioriteringer i kommuneplanlægningen.

Realdania præsenterer også en række anbefalinger, der kan fremme denne sammenhæng og helhedtænkning, f.eks. ved at arbejde mere aktivt med de offentlige institutioner som centrum for en fortætning, arbejde med knudepunkter/fortætningspunkter og sammenknytningen af disse med kollektiv trafik, tænke på tværs af forvaltninger, kommuner og sektorer (*Realdania, Good practice-guide 4 Transitorienteret Byudvikling, December 2017*)

Overordnede rammevilkår kunne dog også tilpasses for at fremme en sådan udvikling:

- Udvidelse af planloven med en "light-udgave" af Fingerplanen, der skulle gælde for de større danske byer og herunder stationsnærhedsprincipper for BRT-systemer.
- Friere (statslige) rammebetingelser i forhold til kommunernes og regionernes udvikling af og investering i kollektiv bustrafik.
- Overordnet regulering og lovgivning på transportområdet, herunder:
 - o Afgiftssystemet for personbiler og herunder roadpricing.
 - o Krav om en grøn omstilling af den kollektive bustrafik.
 - o Miljøzonestrategier i de øvrige større danske byer (Ud over de nuværende fire byer).
 - o Planer og rammer for den statslige jernbanetrafik

Bilag 1: Befolkningstal og -vækst.

By	Folketal i kommune i 2019	Vækst 2019-2045	Folketal 2019 (by)	Areal km2 (By)	Bef. tæthed By (Antal / Km2)
Esbjerg	116.244	1,7%	72.168	43,4	1.662
Vejle	115.104	14,1%	57.051	32,9	1.736
Randers	98.770	10,0%	62.586	32,3	1.939
Viborg	97.367	7,1%	40.768	25,2	1.620
Kolding	93.056	8,6%	60.854	37,9	1.606
Silkeborg	92.545	12,0%	46.179	28,1	1.642
Horsens	90.491	19,0%	59.181	28,3	2.092
Herning	89.129	7,2%	50.039	32,4	1.543
Roskilde	88.077	13,5%	51.121	21,2	2.411
Næstved	83.262	5,3%	43.440	21,4	2.025
Slagelse	79.395	9,0%	33.871	16,2	2.088
Sønderborg	74.409	-6,0%	27.801	13,4	2.081
Holbæk	71.357	8,2%	28.538	13,8	2.071
Hjørring	65.141	-3,6%	25.815	17,4	1.481
Helsingør	62.954	7,8%	47.249	17,9	2.640
Køge	60.782	12,3%	37.557	18,6	2.022
Svendborg	58.808	3,5%	27.210	13,6	1.995
Holstebro	58.620	4,8%	36.442	23,2	1.569
Fredericia	51.537	6,9%	41.108	27,1	1.519
Hillerød	51.035	14,4%	33.079	17,5	1.892

Bilag 2: TOD-principper i kommuneplanen

1. Esbjerg 2. Vejle 3. Randers 4. Viborg 5. Kolding 6. Silkeborg 7. Horsens 8. Herning 9. Roskilde 10. Næstved 11. Helsingør 12. Køge 3. Holstebro 4. Fredericia 5. Hillerød												
0. Baggrund: Byen og kommunen												
Trængsel er defineret som en selvstændig udfordring i	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+	-	+
Der føres boligpolitik for at skabe plads, styre og regulere boligområdet i byen (i modsætning til bosætningspolitik for at tiltrække og fastholde).	n/a	+	n/a	+	+	+	-	-	+	+	(+)	+
Kommunen er klimakommune	-	+	-	-	+	+	-	-	+	+	+	+
I alt	+	++	+	-	++	+++	-	-	+++	+	++	+
1. Gang:												
Kommunen har en arkitekturpolitik, der fremmer byliv, begroening af byzonen, andehuller, aktive og grønne byrum, skabe forbindelser for fodgængere mellem bydele.	+	+	n/a	-	+	+	-	-	+	+	-	-
Tilgængelighed på stier (herunder fysiske forhold, belysning)	+	n/a	n/a	-	+	+	-	-	+	+	-	-
Etablering og prioritering af stier til fodgængere i både eksisterende og ny byzone.	+	n/a	+	-	n/a	-	-	-	+	-	-	+
I alt	+++	+	+	-	+	+++	-	-	+++	+	-	+
2. Cyklisme:												
Der er planer om at 'lukke hullerne' i eksisterende netværk af cykelstier.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Ny og særligt dedikeret infrastruktur til cykler (Supercykelstier, cykelbro, parkeringsanlæg til cykler, faciliteter til vedligehold m.m.). Nye stier skal etableres, både i nyt og gammelt byområde og ikke kun til rekreative formål.	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-
Kommunen har en cykelstrategi f.eks. med konkret målsætning om andel af cyklister samt tilhørende politikker og aktiviteter.	+	+	n/a	-	+	+	-	-	+	-	-	+
I alt	+++	+	+	-	+++	+++	-	-	+++	+	+	++
3. Kollektiv trafik (Transit):												
Jernbanestation og/eller den eksisterende kollektive bustrafik ('Stationsnærhed')	+	+	-	+	+	+	-	-	+	-	+	+
Der er ønsker/planer og muligheder for udvikling omkring nye stationer, herunder nærbane, letbane, S-tog.	+	+	(+)	-	+	+	-	-	+	+	+	+
Kollektiv bustrafik generelt fremhæves som en konkret og væsentlig del og forudsætning i kommuneplanen.	+	+	+	-	+	+	-	-	+	-	+	+
I alt	+++	+	+	-	+++	+++	-	-	+++	+	++	++
4. Blanding af byen (Bolig, bosætning og erhverv)												
Der er konkret målsætning om blanding af bolig, erhverv samt offentlige og private funktioner og service.	+	-	-	+	+	+	-	-	+	+	-	+
Der er retningslinjer og målsætning om, at boligområder skal være med blandet ejerform (Privat, almen og studiebolig)	+	-	-	+	+	+	-	-	+	-	-	-
Der er konkret politik om blanding af boligzoner og/eller bolig til 'alle livets faser'.	+	-	-	+	+	+	-	-	+	-	+	-
I alt	+++	-	-	++	+	+	-	-	+	-	++	-
5. Fortætning:												
i hovedbyen og kun i mindre grad i kommunens øvrige centerbyer	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+
Byvækst: Der er et konkret politisk mål om fortsætning af byen / bymidten i højere grad end byvækst i form af ny arealudlægning til byzone	+	+	+	-	+	+	-	-	+	-	+	-
Der er konkret politisk ønske om - og mulighed for -	+++	+++	+++	+	++	+++	-	-	++	+	++	+
I alt	+++	+++	+++	+	++	+++	-	-	++	+	++	+
6. Arealregulering:												
Parkeringsnorm anvendes aktivt og differentieret til at reducere biltrafikken i udvalgte dele af byen.	n/a	n/a	-	-	-	-	-	-	+	-	+	-
Bilforbud i bymidten kombineret med P-hus/Åslder i periferi, digital skiltning og anvistning af P-pladser.	n/a	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Restriktioner på kørsel og parkering i større områder / bydele. Eks. ensretning af veje, højere P-afgifter tidsbegrænsninger.	n/a	n/a	-	-	-	-	-	-	+	-	+	-
I alt	+	+	-	-	+	+	-	-	+	-	+	+

Litteratur

www.analysedanmark.dk, December 2019: *Den dobbelte urbanisering*.

Danmarks Statistik, 2018: *Indbyggere og jobs samles i byerne* (DST Analyse, 12. juni 2018)

DTU 2017, Andersen, J. L. E., Anderson, M. K., Christiansen, H., Ingvardson, J. B., Sylvan, H., Nielsen, O. A., 2017: *Mulige effekter ved BRT*.

Hartoft-Nielsen, Peter (December 2017): *Trafikale effekter af busnær lokalisering i hovedstadsområdet 2017*. BY og BANE-projektet, Aalborg Universitet, Campus København

Hartoft-Nielsen, Peter; Reiter, Ida Maria (2017): *Trafikale effekter af stationsnær lokalisering i hovedstadsområdet 2017 - første rapport med hovedresultater og analyser*. BY og BANE-projektet, Aalborg Universitet, Campus København

Institute for Transportation and Development Policy. *The Online BRT Planning Guide*

Kommunernes Landsforening (KL), September 2014: *Dobbelturbanisering – overordnet trend og lokale befolkningsforskydninger* (Notat, den 30. september 2014)

Kommunernes Landsforening, Februar 2017: *Urbaniseringen i Danmark siden 1926*.

Munoz, Juan Carlos og Paget-Seekin, Laurel ed. (2016): *Restructuring public transport through Bus Rapid Transit*. Policy Press 2016.

Realdania, September 2017: *Transitorienteret byudvikling - Good practice-guide 4*.

Realdania, Maj 2018: *8 fænomener der vil forme fremtidens urbanisering sammenhængskraft og det byggede miljø*. (Realdania 31. maj 2018)

Stojanovski, Todor & Kottenhoff, Karl (2013). *Bus Rapid Transit (BRT) och Transit-Oriented-Development – Stadsudvikling för effektiv kollektiv trafik*. (KTH Arkitektur och samhällsbyggnad (2013)

Shladover, Steven E., Maj 2017. *Bus Rapid Transit and automation: Opportunities for synergy* University of California, Berkeley

Vejdirektoratet (2016). *Vejregler Kollektiv busstrafik og BRT af 1. juni 2016*.

Statistiske kilder

www.plandata.dk

www.noegletal.dk

www.statistikbanken.dk

www.brtdata.org/
www.brtisverige.nu/

Kommuneplaner

<https://kommuneplan.esbjergkommune.dk/>
<http://kommuneplan2017.vejle.dk/dk/kommuneplan-2017-2029/>
<http://kommuneplan2017.randers.dk/>
<https://viborg.viewer.dkplan.niras.dk/plan/37#/8067>
<https://www.kolding.dk/borger/planer-og-projekter/kommunalplaner/kommuneplan-2017-2029/kommuneplan-2017-2029>
https://www.kolding.dk/images/dokumenter/Borger/Planer_projekter/Kommunalplaner/Kommuneplan_2017-2029/Hovedstruktur_kommuneplan_2017-2029rettet2019.pdf
<https://silkeborg.viewer.dkplan.niras.dk/plan/10#/>
<http://kommuneplan2017.horsens.dk/dk/om-planen/>
http://kommuneplan2017.horsens.dk/dk/retningslinjer/byer--landsbyer/byudvikling/byudvikling_02.htm
<https://kommuneplan2017.herning.dk/>
<https://kommuneplan2016.roskilde.dk/>
<https://www.naestved.dk/Kommunen/KommuneLokalplaner/Kommuneplan-2017.aspx>
<http://www.slagelsekp17.dk/>
<http://sonderborg.viewer.dkplan.niras.dk/plan/31#/>
<http://kommuneplan2017.holbaek.dk/dk/forside/>
<https://hjorring.viewer.dkplan.niras.dk/plan/3#/>
<https://helsingor.viewer.dkplan.niras.dk/plan/3#/>
<https://www.koege.dk/kommuneplan>
<https://holstebro.viewer.dkplan.niras.dk/plan/3#/>
<https://fredericia.viewer.dkplan.niras.dk/plan/50#/>
<http://hillerod.viewer.dkplan.niras.dk/plan/3#/>

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 31-01-2020 06:39

Afsender:

Danske Landskabsarkitekter og Park og Natur Forvalterne

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"- Fredninger og Affredninger

Desværre ser vi også i vores nordiske nabolande som Island og Sverige, at beskyttede eller fredede landskaber bliver inddraget til byudvikling eller vejprojekter. I Danmark har vi på det seneste fået affredet tre bynære naturområder til byudvikling. Ingen synes at huske, at den oprindelige årsag til fredning var sikring af en stor landskabelig sammenhæng for hovedstadens natur og friluftsliv. Der er brug for fastholdelse af lovgivningen samt respekt for bevæggrundende, så der ikke bliver planlagt projekter - i nogle tilfælde samfundsvigtige for nutiden - på bekostning af fredede eller naturskønne arealer, der bliver ødelagt eller fjernet fra jordens overflade for altid.

- Sikring af vores Grønne Kulturarv

Vores grønne kulturarv som historiske haver, parker, voldanlæg, alleer, gadekær og stjerneudskiftninger samt andre kulturhistoriske landskabstræk er landet i et hul i vores samlede system til beskyttelse af kulturarven. På linje med fredning af bygningkulturen har vi brug for lovgivning for at få indarbejdet værktøjer til at beskytte den grønne kulturarv fordi det hverken hverken kultur eller natur – men begge dele. Disse kulturbærende, signifikante bearbejdnings af naturgrundlaget, der ligger til grund for begrebet Grøn Kulturarv skal have en plads i lovgivningen.

- FN's 17 verdensmål

Ved at FN's 17 Verdensmål bliver koblet til Fremtidens Planov sikrer vi et sammenhængende overblik over Danmarks retning mod at skabe positive forandringer, da verdensmålene relaterer sig netop til sammenhænge og til det brede blik, der ligger til grund for begrebet bæredygtighed."

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"- Grøn norm i byer

Vi har brug for et styringsværktøj til de grønne kvadratmeter i byerne. Ikke mindst i tætte byer er omfang og kvalitet af udemiljøer med bynatur under stort pres: Til en bebyggelses friarealer hører både opholdsarealer, arealer til opbevaring af affald og arealer til parkering inklusiv cykelparkering samt tilkørselsarealer, der sikrer let adgang for redningskøretøjer, jævnfør Bygningsreglementet. Hvor opholdsarealer ikke kan placeres på terræn, kan opholdsarealer placeres på et overdækket eller hævet gårdareal, eller de kan delvist etableres på et tagareal eller på større altaner. Det er nødvendigt, at etablere en grøn norm, der sikrer plads til det grønne og til biodiversiteten, og som kan skabe

balance mellem det byggede miljø og det groede miljø. Der bør stilles krav om at befæstelsesgraden, som fremgår i Spildevandsplanen bliver fulgt op af et minimumstal for omfang af grønne kvadratmeter, som skal fremgå i lokalplanen, så den kan gøres gældende som et krav."

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

"- Helhedstankegang ind i planlægningen:

Det er nødvendigt, at få en helheds tankegang ind i planlægningen og ikke mindst i forvaltningen af det åbne land, nu hvor vi ikke har amter til at stille særlige krav til kommunesamarbejde og ej heller har Landsplan direktiver, der kan fastsætte bindende rammer. Der er brug for prioritering og sammenhæng over administrative grænser, så vi kan sikre en helhedsorienteret landskabsudvikling i Danmark. Det er nødvendigt, at få koblet alle de underlæggende lovgivninger som eksempelvis vandløbsloven, naturbeskyttelsesloven for at få Planloven til at virke optimalt.

- Landskabelige helhedsplaner på tværs af kommuner:

LAVBUNDSAREALER - Aftalen mellem Danmarks Naturfredningsforening om Landbrug og Fødevarer om udtag af 100.000 hektar lavbundsarealer af hensyn til CO2 udslip ved pløjning disse arealer, som regeringen og mange politikere har taget til sig. Siden aftalen blev annonceret er arealet beregnet til være en del af i alt 170.000 hektar lavbund. Hvilke arealer bør prioriteres - tages ud af jordbehandling til fx varig græs eller dræningen afbrydes, så det igen bliver til vådeenge eller evt. produktion af pil til flis. Kræver landskabelig helhedsplan.

MINIVÅDOMRÅDER - Et stort og vigtigt projekt i Landbruget er minivådområderne, og en del af den frivillige og målrettede indsats for at begrænse udvaskningen af fosfor og især kvælstof fra markerne via dræningerne til vandmiljøet. Det er en meget kompliceret proces at få de enkelte landmænds initiativer godkendt, fordi det er EU-midler og meget detaljerede retningslinier - men uden faglig landskabelig vurdering.

SKOVREJSNING - Der er også tilskudsmidler til skovrejsning for begrænsning af arealet af marker i omdrift. Men der savnes helhed og klarhed samt en klar retning ud over prioritering efter et pointsystem. Der mangler en faglig helhedsbetragtning af landskaberne - også på tværs af kommunegrænser, så skovarealet i Danmark øges med blik for bynær rekreation og friluftsliv, beskyttelse af grundvand og overfladevand og andre miljømæssige formål, men uden at landskabelige og natur- og kulturhistoriske værdier eller andre væsentlige samfundsmæssige interesser tilsidesættes.

DRIKKEVANDSBESKYTTELSE - Der savnes ny lovgivning om større beskyttelses zoner, der er pesticid frie i de borings nære arealer. Disse arealer kunne eksempelvis tilplantes.

NATURSKOV - pt er det statsskov der tales om for at konsolidere CO2 indholdet på korte sigt og af hensyn til biodiversitet, rødlistet mm. Aarhus kommune er fx også en stor skovejer. Produktionskov på 70-100 år eller mere, der bruges til biobrændsel er jo ikke bæredygtig på det kortere sigt, nu det handler om 10 år at få stoppet CO2 udledningen."

Emne	Høringsvar i forbindelse med evaluering af planloven 2020
Fra	Bente Jønsson
Til	Fremtidens Planlov
Sendt	31. januar 2020 10:03

Vedlagt Danske Regioners høringssvar i forbindelse med evaluering af planloven.

Venlig hilsen
Bente Jønsson
M 22222155

Danske Regioner
Ledelsessekretariatet
Dampfærgevej 22
2100 København Ø

E bkj@regioner.dk

fremtidensplanlov@erst.dk

DANSKE
REGIONER

31-01-2020

EMN-2019-01675

1325703

Hørings svar i forbindelse med evaluering af planloven

I forbindelse med vedtagelsen af planlovsændringen i 2017 blev det aftalt, at planloven skal evalueres i 2020. I den anledning har erhvervsministeren inviteret alle til at komme med idéer og forslag til, hvordan planlovgivningen kan imødekomme nutidens og fremtidens udfordringer. Regionerne kvitterer for muligheden for at bidrage til evalueringen gennem dette høringssvar, som er afgivet med forbehold for politisk behandling i Danske Regioners bestyrelse.

Planloven har til formål at sikre samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen, passe på landets natur og miljø og skabe gode rammer for vækst og udvikling i hele landet. Men der mangler en myndighed, der tager det nødvendige helhedsansvar for den fysiske udvikling og planlægning på tværs af kommunegrænserne og i større sammenhænge. Ønsker til udvikling i det åbne land, ved kyster og i bynære zoner risikerer at blive realiseret uden respekt for natur, menneskers levevilkår, dyre- og plantelivet, fordi der ikke sikres en helhedsvurdering på tværs af kommunegrænser

Planlovens formålsparagraf bør derfor skærpes med fokus på at fastlægge et planlægningsparadigme, der sikrer helhedsorienteret planlægning. Hvis planloven skal kunne medvirke til, at vi får løst nogle af de samfundsmæssige udfordringer med klimaforandringer, CO₂-udledning og ressourceforbrug, som vi står midt i, så må planloven også forholde sig til FN's verdensmål, særligt målene om produktion og konsum, biodiversitet og klimarelaterede mål.

En fornyet planlov bør opbygges i overensstemmelse med moderne planlægningsmetoder, hvor planlægning sker i brede partnerskaber, hvor der med afsæt i de samfundsmæssige udfordringer skabes fælles visioner, tværgående strategier og koordinerede handlinger.

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Konkret er der for eksempel behov for en tilbagetrækningsstrategi fra de arealer, der bliver oversvømmet som følge af klimaforandringerne. En sådan strategi kan planloven ikke håndtere i sit nuværende set-up. Derfor foreslår vi, at der indføres regionale klimatilpasningsplaner, som udarbejdes i samarbejde med kommunerne, hvor udgangspunktet er de tværkommunale vandoplande. Der er også behov for, at den cirkulære økonomi i langt højere grad indarbejdes som et afsæt for byggeri og udlægning af arealer til såvel private boliger som erhvervsområder, så det fremadrettet sikres, at de ressourcer, der anvendes i dag, også kan indgå i nye produkter i morgen uden at skade miljø, CO₂-aftryk og ressourceforbrug.

Nedenfor i bilaget uddybes vores ideer og forslag til, hvordan planlovgivningen bedre imødekommer nutidens og fremtidens udfordringer på specifikke områder.

Venlig hilsen

Stephanie Lose

Ulla Astman

Bilag: Forslag til planlovsændringer

Planlægning i det åbne land

Arealanvendelsen i det åbne land er i høj grad udfordret af forskellige interesser og manglende sammenhængende regulering. Klimadagsordenen aktualiserer behovet for at afveje interesser i forhold til klima, energi, natur, vand og økonomisk udvikling. Både på tværs af kommuner og på tværs af ofte vigtige, men delvis modstridende hensyn, fx i forhold til tilpasningen til at håndtere øgede vandmængder og den bundne opgave med at sikre en højere biodiversitet og større sammenhængende naturområder. Dette samtidig med, at vi skal sikre fortsat gode forhold for landbrugserhvervet.

Derfor bør planloven i fremtiden langt bedre sikre håndteringen af en højere grad af kompleksitet i planlægningen af det åbne land. En mere tværgående planlægning i det åbne land kan omfatte planlægningen for f.eks. vindkraft på land; biogas fra husdyrgødning; restbiomasse fra jordbrug og skovbrug; fremtidens fjernvarmeforsyning; energieffektive boliger og fritidshuse; energieffektive industrier og landbrug, grundvandsbeskyttelse samt bæredygtig råstofforvaltning.

Klimatilpasning i det åbne land

Klimatilpasning er i vidt omfang et spørgsmål om planlægning og håndtering af vand, og vand håndteres bedst inden for et sammenhængende vandopland. Vi ser i stigende grad oversvømmelser som resultat af ekstremt vejr i et komplekst samspil med grundvand, havvand og vandløb. Vandkredsløbet skal derfor tænkes i sammenhængende vandoplande på tværs af kommuner, regioner og landegrænser. Grundvandet udgør også fundamentet for vores drikkevandsforsyning, og her mangler Danmark en samlet vandressourcemyndighed, der kan sikre rent drikkevand på langt sigt.

Det foreslås, at der for tværkommunale vandoplande indføres regionale klimatilpasningsplaner, som udarbejdes i samarbejde med kommunerne. De oplandsbaserede planer skal sikre planlægning til samme scenarie og til samme niveau for hele oplandet, og det skal sikre at de investerede midler bruges optimalt. Oplandsbaserede løsninger vil desuden kunne give en merværdi, hvis både klimatilpasning, CO₂ udledning og biodiversitet tænkes sammen med værktøjer som udtagning af lavbundslande og etablering af vådområder til vandparkering. Men dette planlægningsniveau mangler i planloven som den er i dag. Såvel regionale som kommunale klimatilpasningsplaner bør endvidere opdateres med i lighed med risikostyringsplanerne, der hvert sjette år skal revideres og ajourføres. Risikostyringsplanerne sætter rammer og bindinger for bl.a. klimatilpasningsplanerne, og derfor kan opdateringer i risikostyringsplanerne risikere ikke at blive videreført, og klimatilpasningsplanerne kan risikere at blive forældede og uanvendelige. Udfaldet er det samme i de kommuner,

hvor der ikke er udpeget risikoområder. Hvis ikke klimatilpasningsplanerne løbende opdateres og revideres, kan de risikere at blive forældede og mangelfulde.

Kystsikring

Regionale klimatilpasningsplaner skal omfatte både indlandsvandområder og kyster. Kystsikring bør i højere grad ske ud fra en planlægning af sammenhængende kystområder, så de enkelte tiltag og projekter sikrer det samme niveau, og i særdeleshed ikke modvirker og underminerer hinanden. Der er behov for en stærkere koncentration af faglig ekspertise, særligt fordi kystsikring fordrer samarbejde – ikke alene på tværs af kommuner men også mellem mange forskellige faggrupper. Stormflodshændelser indtræffer i samspil med det vand der løber i å og fjord, og planlægning af kystsikring bør derfor også ske som led i en integreret oplandsbaseret vandforvaltning. Planloven giver ikke mulighed for at tilgodese disse hensyn i dag.

Forvaltning og planlægning af de kystnære områder er desuden begrænset af planlovens bestemmelser om kommuneplaner, der ifølge planloven ikke er umiddelbart bindende for den enkelte grundejer og brugere af ejendomme. I stedet er byrådet forpligtet til at arbejde for de mål, retningslinjer og rammer for udviklingen, som kommuneplanen indeholder. Det kan imidlertid skabe udfordringer i de kystnære beboelses- og sommerhusområder, som er blevet anlagt, før kystbeskyttelsesloven trådte i kraft. Mange af disse områder ligger faretruende tæt på havet og i en terrænhøjde kun lige over vandspejlet. I planloven bør der derfor gives mulighed for at stille krav til grundejere om forebyggelse eller tilpasning til eventuelle oversvømmelser, så disse områders sårbarhed på sigt mindskes og store samfundsøkonomiske konsekvenser undgås.

Strategisk energiplanlægning

Omstilling af energisektoren til vedvarende energi er en af de mest virksomme indsatser for at mindske Danmarks klimaaftryk. Men omstillingen er en langsigtet opgave, og det er vigtigt, at risikoen for suboptimering og unødigt stor påvirkning af landbrugsjord og natur minimeres. En mere optimal og effektiv omstilling af energisystemet kræver, at der arbejdes på tværs af kommuner, forsyningsoplande, energiformer mv.

Strategisk energiplanlægning er i dag ikke en lovbunden opgave. Det foreslås, at regioner og kommuner kan påtage sig myndighedsopgaven med strategisk energiplanlægning og i samarbejde løfte et større decentralt ansvar for omstillingen til vedvarende energi. Dette skal ske i tæt samarbejde med relevante statslige styrelser og forsyningselskaber, så det samlede ansvar styrkes og realisering optimeres.

Sammenhængende naturområder og biodiversitet

Regionerne vurderer ikke, at behovet og grundlaget for at sikre en høj biodiversitet og større sammenhængende naturområder i tilstrækkelig grad understøttes af planloven, som den administreres i dag. Biodiversitet fremgår ellers af formålet med planloven jf. lovens ”stk. 2. Loven tilsigter særlig: 5) at biodiversiteten understøttes, og at forurening af luft, vand og jord samt støjulemper forebygges”. Der er brug for, at hensynet til biodiversitet aktivt varetages på alle planniveauer, dvs. af både kommuner, regioner og stat.

Mobilitetsplanlægning

Der mangler generelt en tværgående planlægning, der understøtter et sammenhængende transportsystem for alle transportformer. Med de regionale mobilitetsstrategier tilbyder regionerne et fælles ståsted mellem regioner, kommuner og trafikselskaber, der tænker alle landsdelens transportformer sammen, så borgerne får den letteste og mest sammenhængende transport f.eks. til arbejde og uddannelse. En styrket rolle til de regionale mobilitetsstrategier bør indtænkes i plansystemet, så forudsætningerne for en strategisk udvikling af mobiliteten på tværs af geografi og administrative grænser i regionerne forbedres. Der kan med fordel tages udgangspunkt i et strategisk udpeget vej-, sti- og banenet med regional betydning, hvor stat og regioner påtager sig en strategisk rolle mht. at sikre en grøn og bæredygtig transport for borgerne.

Agenda 21

Planlovens kapitel 6 a om regionsråds og kommunalbestyrelses redegørelse for deres strategi for regionens henholdsvis kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede (Lokal Agenda 21) bør ajourføres under henvisning til FN's verdensmål for bæredygtig udvikling, og kapitlet bør knyttes tæt til planlovens nye formålsparagraf og fastlæggelse af det moderne planlægningsparadigme som en bæredygtighedsstrategi, der er styrende for planlægning i øvrigt.

Tværgående digitalisering af planer

En ny, digital planlægningsmodel for tværgående planlægning i det åbne land kan være en af løsningerne på manglende sammenhæng. Med en digital planlægningsmodel vil alle planmyndigheder – stat, regioner og kommuner – kunne spille ind til den samme plan.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 30-01-2020 23:39

Afsender:

Danske Shipping- og Havnevirksomheder

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

"Danske Maritime og Danske Shipping- og Havnevirksomheder vil gerne afgive bemærkninger til evalueringen af planloven. Bemærkningerne vedrører ikke kun tema 4, men rækker også ind i tema 3 og 5. Vi har dog valgt at anføre dem her under ""styrket erhvervsudvikling"".

Danske Maritime er brancheforening for danske skibsværfter, skibsdesignvirksomheder, maritime servicevirksomheder og maritime produktionsvirksomheder, der leverer udstyr til skibe.

Danske Shipping- og Havnevirksomheder repræsenterer de private virksomheder, der driver forretning på og med udgangspunkt i de danske havne herunder, bl.a. containerterminaler, shippingvirksomheder, grovareselskaber, energikoncerner og færgeterminaler.

Den danske maritime sektor beskæftiger mere end 60.000 personer, og den maritime eksport udgør 26 procent af Danmarks samlede eksport af varer og tjenesteydelser.

Foreningernes medlemmer har klare interesser i planloven, herunder ikke mindst i forhold til produktionsvirksomheder og havneområder, som i mange år har været under pres fra kommunale initiativer til byudvikling.

Det er vores opfattelse, at den ny planlov i det store hele fungerer efter hensigten og har været medvirkende til at skabe en forbedret stabilitet og investeringssikkerhed for virksomhederne.

Udfordringen er dog fortsat, at mange kommuner planlægger ud fra snævre kommunale og kommunalpolitiske interesser, og ikke medtager det store perspektiv, herunder virksomheder og infrastrukturer, hvis betydning rækker ud over kommunegrænsen.

Her er det vigtigt, at staten kan og vil forvalte sin plantilsynsmyndighed aktivt, herunder for at beskytte virksomheder og (havne) infrastruktur af national interesse.

Vi har identificeret tre behov i det fremadrettede arbejde, som ikke behøver at medføre en revision af planloven, men som sagtens kan varetages med den nuværende lov.

- Der er behov for, at staten - fortsat og styrket - varetager de nationale interesser i kommunernes planlægning, herunder ikke mindst i forhold til produktionsvirksomheder og havneområder.

- Der er behov for at udpege havne med nationale interesser, således, at havne, virksomheder og kommuner har større vished og dermed bedre kan planlægge deres respektive aktiviteter.

- Der er behov for, at kommunernes planlægning for (havne)infrastruktur, erhvervsområder og boligområder koordineres bedre på nationalt eller regionalt niveau, end det er tilfældet i dag.

Vi står gerne til rådighed for en uddybning af ovenstående, hvis det ønskes."

==Tema 8: Klagesystemet==

Det kan undre, at klagefristen for en klage over en miljøscreening af fx en lokalplan, er sat til fire uger fra miljøscreeningens offentliggørelse, når disse fire uger typisk falder sammen med den typiske høringsfase for en lokalplan. Hvis en borger eller virksomhed er uenig i en miljøscreening over en foreslået lokalplan, er man således tvunget til at klage - også selv om man afgiver høringssvar og lokalplanen efterfølgende ændres og klagen over miljøscreeningen således ikke længere er aktuel og efterfølgende bliver trukket tilbage. Men hvorfor denne unødige belastning af klagesystemet? Hvis loven i stedet angav en fire ugers klagefrist over miljøscreeningen fra den dato hvor lokalplanen blev vedtaget, ville man forhindre forhåndsklager og samtidig styrke borgernes og virksomheders retssikkerhed.

Emne	Forslag og idéer fra DSK
Fra	Jytte Tandrup
Til	Fremtidens Planlov
Cc	Flemming Effersøe; Jytte Tandrup
Sendt	29. januar 2020 13:55

Kære jer i Erhvervsstyrelsen,

Vi har netop uploadet DSK's høringssvar i forbindelse med evaluering af planloven. Høringssvaret vedhæftes også her.

Hvis der i forbindelse med høringssvaret opstår eventuelle spørgsmål, er I meget velkomne til at kontakte os.

De bedste hilsner

Jytte Tandrup

Jytte Tandrup
Underdirektør

DSK

De Samvirkende Købmænd
Islands Brygge 26, 2300 København S
T + 45 39 62 16 16

jta@dsk.dk | www.dsk.dk | [følg os på](#)

Se vores [DSK Magasin](#) med temaet "Tæt på købmanden – passion, engagement og stolthed".

Erhvervsstyrelsen
Idéportalen Fremtidens planlov –
Bedre byer og landdistrikter

Kopi sendt til:
fremtidensplanlov@erst.dk

København, den 29. januar 2020

Fremtidens planlov – bedre byer og landdistrikter

I forbindelse med åbningen af portalen, hvor der kan indsendes forslag og idéer til en bedre planlov, opfordrede erhvervsminister Simon Kollerup alle til at give udtryk for deres meninger og komme med forslag til fremtidens planlov. Den opfordring vil vi hos De Samvirkende Købmænd meget gerne imødekomme, og vi takker samtidig ministeren for muligheden for at komme til orde med vores holdninger til planlovens detailhandelsbestemmelser.

Som det også fremgår af ministerens pressemeddelelse, trådte den seneste liberalisering af planlovens detailhandelsbestemmelser i kraft den 1. juli 2017, og mange vil derfor formentlig hævde, at der er gået for kort tid siden liberaliseringen, til at man kan danne sig et reelt billede af konsekvenserne af denne.

Det er vi ikke enige i.

Vi frygter tværtimod, at hvis man ikke allerede nu "gør noget", vil det være for sent. På trods af det økonomiske opsving, har der aldrig været så mange ledige butikskvadratmeter, som det er tilfældet nu. Ved udgangen af 2019 var 6,6 procent af butikslokalerne herhjemme udbudt til leje eller salg, og så stort udbud er aldrig før registreret ifølge erhvervsportalen Ejendomstorvet.dk. Årsagen er først og fremmest nethandel, og kun en del af de ledige butikslokaler er blevet overtaget af spisesteder og klinikker.

Udlæg af nye detailhandelsarealer

Selv om der er så mange ledige butikslokaler som aldrig før, udlægger landets kommuner fortsat meget store detailhandelsarealer.

Det fremgår af den redegørelse, som Erhvervsministeriet i november 2019 afgav til Folketinget om kommunernes anvendelse af de nye muligheder i planloven, at kommunerne frem til 31. december 2018 har planlagt for mere end 500.000 kvadratmeter butiksområder alene i aflastningsområderne, således som de fik mulighed for i forbindelse med liberaliseringen. Disse tal er inkl. landsplandirektivet for detailhandel i hovedstaden, hvor en del af de nye kvadratmeter er udlagt.

Det betyder, at i en periode på kun 18 måneder er der udlagt en halv million nye butikskvadratmeter. Hertil kommer de butikskvadratmeter, som kommunerne har udlagt til aflastningsområder i 2019 samt alle de kvadratmeter, der er udlagt til butiksområder i bymidter, bydelscentre, lokalcentre og som enkeltstående butikker siden liberaliseringen i 2017.

Kommunerne har således i rigt mål udnyttet de nye muligheder, som de fik, og vi er derfor heller ikke enige med Kommunernes Landsforening i, at redegørelseskravene i forbindelse med udlæg af arealer til aflastningsområder er for store, sådan som KL har argumenteret for i deres indspil til evalueringen.

Det fremtidige arealbehov

Der er ikke meget, der tyder på, at kommunerne foretager en reel vurdering, når de udlægger nye detailhandelsarealer.

I Erhvervsstyrelsens Vejledning om detailhandelsplanlægning fremgår det, at kommunerne skal inddrage hensynet til en forventet stigning i e-handlen, når de foretager beregningerne om fremtidige arealbehov. Det er her anført, at Institut for Centerplanlægning har opstillet to scenarier, hvor udviklingen i e-handel i år 2030 i det mest konservative scenarie forventes at udgøre henholdsvis 6 procent og 30 procent af det samlede salg af dagligvarer og udvalgsvarer.

Hvis man lægger disse konservative vurderinger til grund, betyder det ifølge Institut for Centerplanlægning, at det samlede behov for areal til detailhandel frem til 2030 vil være faldet med knap 2 millioner kvadratmeter i forhold til udgangspunktet i 2017.

Meget tyder altså på, at man alene med de ændrede forbrugsmønstre vil have mere end 2 millioner kvadratmeter til overs i 2030 **plus** alle de kvadratmeter, som kommunerne planlægger for. Det er derfor stærkt bekymrende, at man i kommunerne alene til aflastningsområder udlægger mere end en halv million kvadratmeter på mindre end to år – og der er fortsat lang tid til 2030. Så der er også tid til at stoppe op og revurdere situationen, ellers vil fremtidens bymidter komme til at ligge øde hen.

De fremtidige bymidter

Uden butikker – intet byliv. Så meget står klart! Det er i samspillet mellem borgerne, butikkerne, caféerne og restauranterne, den offentlige service, klinikkerne og institutionerne, at livet og bylivet opstår og bevares.

Hvis butikkerne ikke bevares i bymidterne, falder attraktiviteten og dermed også huspriserne. Det offentlige rum kommer til at ligge øde – og ikke mindst utrygt – hen, og bymidten kommer dermed ikke til at udgøre et lokalt alternativ til, at kunderne i stedet kører langt til de største byers tilbud.

Klimaperspektivet

Det er ikke kun af hensyn til bymidterne og landdistrikterne, at ministeren bør stoppe op. Hvis Danmark skal nå de mål, som regeringen ønsker på klimaområdet, giver det også god mening at stoppe med at bygge mange nye - og efter få år ubrugelige kvadratmeter. Nybygninger belaster klimaet hårdere end renoveringer.

Concito har tidligere udarbejdet en rapport om bygningers klimapåvirkning. Det fremgår heraf bl.a., at " Byplanlægning kan påvirke den samlede bygningsmasses klimabelastning, hvis den er medvirkende til at tømme eksisterende byområder og bygninger for liv, hvilket kan gøre bygningerne uattraktive og øge transportbehovet. Her kan der – også i forhold til infrastrukturens klimapåvirkning – være perspektiver i at holde liv i de eksisterende byområder og bygninger frem for at bygge nye områder. Tilsvarende kan der være perspektiv i at fortætte byen yderligere".

Altså en klokkeklar opfordring også fra Concito til at bevare bymidterne frem for at bygge nye, eksternt beliggende butiksområder.

Den kommunale selvbestemmelse

Der er ingen tvivl om, at selvbestemmelse står højt på kommunernes dagsorden – ikke mindst i relation til planloven.

Med de seneste planlovsliberaliseringer er det "regionale overopsyn" blevet afskaffet, og statens indsigelsesret er blevet begrænset i overensstemmelse med kommunernes ønsker.

Tiden har dog allerede nu vist, at kommunerne kun meget sjældent tager regionale hensyn, og man forfalder i stedet til tidligere tiders "terrorplanlægning", hvor de enkelte kommuner er bange for, at hvis de ikke giver tilladelse til en ejendomsudviklers planer om store butiksarealer uden for bymidterne, så vil planerne blot blive realiseret i nabokommunen.

Der er dermed også her behov for en opstramning, så det bliver reelle planhensyn, der får afgørende betydning, når der skal udlægges nye detailhandelsarealer.

DSK's anbefalinger

Hvis erhvervsministeren ønsker det bedste for bymidterne og landdistrikterne, er der kun én vej frem – nemlig at sætte en effektiv stopper for kommunernes mulighed for at udlægge nye arealer til aflastningsområder – og rulle detailhandelsbestemmelserne på dette område tilbage til det niveau, som de havde før juli 2017.

Hvis ministeren ikke kan skabe opbakning til en sådan tilbagerulning, opfordrer vi til, at man sætter planloven på standby med et planlægningsstop, som Svend Auken gennemførte sidst i halvfemserne – men dog knapt så vidtgående, da det kun skal omfatte muligheden for udlæg af og udvidelse af aflastningsområder.

Med en sådan "time out" får såvel staten som kommunerne mulighed for at foretage en reel vurdering af, hvad der skal til for at sikre os levende bymidter også i de kommende år, ligesom kommunerne ikke kan spilles ud mod hinanden.

Hvis ingen af ovenstående tiltag er politisk mulige, kan ministeren administrativt foretage en opstramning af Vejledning om detailhandelsplanlægning og de kriterier, som lægges til grund for kommunernes redegørelse i forbindelse med udlæg af aflastningsområder. Herudover kan ministeren pålægge Erhvervsstyrelsen fremadrettet ikke primært at påse, om kommunerne overholder formalia i forbindelse med redegørelserne for udvikling af aflastningsområder, men at styrelsen i højere grad påser validiteten i de oplysninger, kommunerne fremkommer med i forbindelse med udarbejdelsen af redegørelserne for aflastningsområdernes udbygning. På den måde kan det sikres, at kommunerne kun kan udlægge nye aflastningsområder, hvor der er et reelt planmæssigt behov herfor, og det ikke er muligt at skabe plads i de eksisterende bymidter til de påtænkte butikskoncepter. Når selv IKEA, JYSK og Power etablerer bymidtebutikker i København og omegn, bør dette også være muligt i langt flere danske byer.

Vi opfordrer derfor indtrængende ministeren til at igangsætte en tilbagerulning af planlovens detailhandelsbestemmelser, så det fremadrettet kun er de allerstørste byer, der har mulighed for at udlægge arealer til aflastningsområder.

Vi står naturligvis meget gerne til rådighed for en drøftelse af vores oplysninger og forslag.

Med venlig hilsen

Jytte Tandrup
Underdirektør

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 31-01-2020 09:30

Afsender:

DGI

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"DGI's høringssvar vedr. evaluering af planloven (Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket naturhensyn).

Foreningslivet er en del af Danmarks DNA. I idrætsforeningerne mødes vi på kryds og tværs af alle skel, og det styrker både den fysiske, sociale og mentale sundhed. Det kan og bør planloven i højere grad være med til at fremme.

DGI er rammen for 6.500 lokale foreninger og mere end 1,6 mio. danskeres aktive hverdag. Gennem 14 landsdelsforeninger rådgiver vi dagligt vores medlemmer og oplever derfor hvor planloven styrker rammerne for danskernes aktive hverdag, og hvor planloven omvendt kan virke begrænsende.

DGI ønsker, at befolkningens muligheder for aktiv deltagelse i foreningsliv og idræt prioriteres og planlægges på samme politiske niveau som udvikling af boliger, erhverv, turisme, energi- og transportinfrastruktur.

Således bør planloven have som formål at sikre god, sammenhængende og tidssvarende rekreativ infrastruktur, så et engageret civilsamfund og sunde idrætsmuligheder bliver centrale afsæt for den fysiske planlægning overalt i Danmark – i naturen, på landet og i byerne.

Hovedbudskaber til tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket naturhensyn

DGI støtter klart op om mere og bedre natur samt større biodiversitet til glæde for alle danskeres mulighed for et aktivt udeliv i naturen.

Regeringen har sammen med sine støttepartier lavet et politisk forståelsespapir, som forpligter regeringen og støttepartierne RV, SF og Enhedslisten til at etablere naturzoner. Naturzoner præsenteres i forståelsespapiret, som zoner der skal sikre mere urørt skov og flere sammenhængende naturområder, hvor naturen får bedre præmisser.

I planloven er natur, biodiversitet og friluftsliv placeret under sommerhusområder og som hensyn under byzone og landzone. Det betyder, at naturen og friluftslivet reguleres uden en egentlig egen status i Planloven og arealplanlægningen.

DGI foreslår at følgende tages med i revisionen af planloven:

De kommende naturzoner skal have to formål:

- Fremme et aktivt friluftsliv med gode naturoplevelser for alle og forbedre danskernes adgang til naturen.
- Styrke naturbeskyttelsen og fremme biodiversiteten.

Naturzoner bør få en sikret status, så de ikke umiddelbart kan ændres uden en særlov.

Naturzoner bør placeres i enten planloven eller i naturbeskyttelsesloven.

Uddybende bemærkninger:

- Naturbenyttelse giver naturglæde og fører til naturkærlighed

Danskerne skal have flere og bedre muligheder for at komme ud i naturen. Kun ved at være i naturen, kan vi få en forståelse for naturens vidunder og derved føle en natur-forbundethed, som er essentiel, hvis vi skal lykkes med at få danskerne til at ville passe på naturen.

- Biodiversitet

DGI støtter klart op om et ambitiøst mål om bedre biodiversitet i Danmark. Vi anerkender at det betyder at naturen skal have mere plads. DGI ser frem til mere urørt skov, men det må ikke blive til skove som danskerne føler de ikke må røre! Mere natur, bedre biodiversitet, men ikke på bekostning af adgang.

- Rekreativ infrastruktur og bæredygtige stier er nøglen

DGI mener at en styrkelse af den rekreative infrastruktur i form af bedre faciliteter og flere bæredygtige stier (bæredygtige indenfor både det sociale, miljø/natur og økonomi) er en stor del af løsningen, hvis vi ønsker flere ud i en større og bedre natur.

- Hegn er ikke uden problemer for adgang og brug

For tiden eksperimenteres der med store indhegninger, hvor store dyr, som ko, hest, bison, elg m.m. går frit på større arealer. Dette er ikke uden problemer for danskernes muligheder for at være aktive i naturen og dyrke friluftsliv. Mange er utrygge ved store fritløbende dyr på deres sædvanlige stier, og disse problemer skal tages alvorligt. Desuden kan hegnning forhindre de vilde dyrs frie bevægelighed.

- Bynære Skove: Husk at indtænke rekreativ infrastruktur fra starten

Plant mere offentlig bynær skov. DGI mener at man bør planlægge den rekreative infrastruktur først og så plante skov rundt om den. En billig og god løsning på at skabe flere bynære aktivitetsområder/natur, hvor flest danskere ønsker at være aktive.

- Frivillig involvering i stipleje – holder folk på stien og folk holder stien

Der er de sidste 10 år opnået stor erfaring med frivillig involvering i fx mountainbike spor i hele landet. Den viden kan sættes i spil i forhold til hele den rekreative infrastruktur. DGI har både viden og kompetencer på dette område.

- Offentlige skove – sælg dem ikke!

Stop ideen med at sælge ud af vores fælleseje. DGI mener at vi bør have flere offentlige skove med bedre biodiversitet og med bedre rekreativ infrastruktur til glæde for både mennesker og natur.

- Hvide pletter på danmarkskortet

I dele af Danmark er der store hvide pletter, hvor der ikke findes offentlige skove. I disse områder er muligheden for at udvikle en større biodiversitet og en bedre adgang dårligere end i områder med offentlig ejet skov. DGI mener vi bør have mere offentligt ejet skov i hele landet, til glæde for både mennesker og natur.

- Adgang i det åbne land

Landbruget har over 60 % af vores samlede areal under plov. Hvis vi skal lykkes med biodiversitet og mere og bedre natur, så skal der ske noget her. Bevar markveje, levende hegn og stil langt større krav til danskernes adgang i det åbne land.

- Stop for nedlæggelse af markveje i det åbne land

Alt for mange markveje og rekreative stier er forsvundet i det åbne land. Hegn og grøfter ved markvejene er ikke kun korridorer for mennesker med også for dyr og planter.

- Fælles ansvar

DGI mener at det er et fælles ansvar at mere natur og biodiversitet samtænkes med bedre adgang. Vi har alle et ansvar for at naturens benyttelse og beskyttelse ikke er en kampplads. I stedet har vi alle et fælles ansvar for at vi lykkes med at få flere børn, unge, voksne og gamle ud i naturen på en klog og bæredygtig måde."

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

"DGI's hørings svar vedr. evaluering af planloven (tema 2 - gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling).

Foreningslivet er en del af Danmarks DNA. I idrætsforeningerne mødes vi på kryds og tværs af alle skel, og det styrker både den fysiske, sociale og mentale sundhed. Det kan og bør planloven i højere grad være med til at fremme.

DGI er rammen for 6.500 lokale foreninger og mere end 1,6 mio. danskeres aktive hverdag. Gennem 14 landsdelsforeninger rådgiver vi dagligt vores medlemmer og oplever derfor hvor planloven styrker rammerne for danskernes aktive hverdag, og hvor planloven omvendt kan virke begrænsende.

DGI ønsker, at befolkningens muligheder for aktiv deltagelse i foreningsliv og idræt prioriteres og planlægges på samme politiske niveau som udvikling af boliger, erhverv, turisme, energi- og transportinfrastruktur.

Således bør planloven have som formål at sikre god, sammenhængende og tidssvarende rekreativ infrastruktur, så et engageret civilsamfund og sunde idrætsmuligheder bliver centrale afsæt for den fysiske planlægning overalt i Danmark – i naturen, på landet og i byerne.

Budskaber til Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling

Udviklingen af landdistrikter og lokalsamfund hænger sammen med attraktive boligområder og erhvervsudvikling. Det frivillige foreningsliv og særligt idrætten bidrager til netop at skabe attraktive bolig-områder og derfor også en forudsætning for tiltrækning af attraktiv arbejdskraft

Nærmiljø og landzonebestemmelser:

Et attraktivt nærmiljø med tidssvarende boliger, en tilpasset bygningsmasse samt adgang til landskab og natur. Nedrivning og nye boliger / landsbyer der hvor tilflytterne ønsker at bosætte sig. Ofte med nærhed til natur og vand.

- En ordning, der muliggør opførelse af nye boliger eller nyt erhvervsbyggeri uden for landsbyerne i det åbne land, forudsætter en ændring af de nuværende interesser, der varetages med planlovens landzonebestemmelser.
- Det fysiske miljø har stor betydning for den umiddelbare opfattelse af en landsby og omfatter landskabets beskaffenhed, bebyggelsens placering i landskabet, de enkelte bygningers, fællesarealers, vejes, private udearealers og øvrige fysiske faciliteters udseende og vedligeholdelsesstandard. Samtidig har de landskabelige og naturmæssige værdier og tilgængeligheden hertil stor betydning for området attraktivitet og tiltrækningskraft for beboere, besøgende og eventuelle tilflyttere.
- Kommunerne i deres fysiske planlægning er opmærksomme på i dialog med lodsejerne at fastholde og om muligt øge tilgængeligheden til landskab og natur som en særlig attraktion og bosætningsmotiv i landsbyerne.

Beskæftigelse og virksomheder:

- Tilgængelighed til beskæftigelse og gode muligheder for etablering af virksomheder.

- Med udgangspunkt i den store forskel i mobilitet er det vigtigt, at der indenfor en vis afstand er jobmuligheder, der imødekommer de forskellige ønsker, og at manglende jobmuligheder ikke bliver en direkte årsag til at fravælge en bopæl i landsbyen. Det vil i denne sammenhæng sige, at en vis grad af lokale job i landsbyen, job i nærområdet herunder inden for landbruget, samt job i den nærmeste by og regionale jobs inden for en rimelig pendlingsafstand er afgørende for bosætningen i områdets landsbyer
- Den moderniserede planlov giver som hovedregel mulighed for, at overflødiggjorte landbrugsbygninger i det åbne land samt andre overflødig bygninger i landzone ud over til en bolig også vil kunne tages i brug til håndværks- og industrivirksomhed, mindre butikker, liberale erhverv, forenings- og fritidsformål, samt lager- og kontorformål mv. uden landzonetilladelse. Sådanne virksomheder – skal tillige have mulighed for nedrivning og nyopførelse til anden anvendelse på egen grund, herunder også ved inddragelse af et større grundareal, hvis nødvendigt. Kommunalbestyrelsen skal have mulighed for at vurdere mulighederne for at give landzonetilladelse til sådanne virksomheder."

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"DGI's hørings svar vedr. evaluering af planloven (tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder).

Foreningslivet er en del af Danmarks DNA. I idrætsforeningerne mødes vi på kryds og tværs af alle skel, og det styrker både den fysiske, sociale og mentale sundhed. Det kan og bør planloven i højere grad være med til at fremme.

DGI er rammen for 6.500 lokale foreninger og mere end 1,6 mio. danskeres aktive hverdag. Gennem 14 landsdelsforeninger rådgiver vi dagligt vores medlemmer og oplever derfor hvor planloven styrker rammerne for danskernes aktive hverdag, og hvor planloven omvendt kan virke begrænsende.

DGI ønsker, at befolkningens muligheder for aktiv deltagelse i foreningsliv og idræt prioriteres og planlægges på samme politiske niveau som udvikling af boliger, erhverv, turisme, energi- og transportinfrastruktur.

Således bør planloven have som formål at sikre god, sammenhængende og tidssvarende rekreativ infrastruktur, så et engageret civilsamfund og sunde idrætsmuligheder bliver centrale afsæt for den fysiske planlægning overalt i Danmark – i naturen, på landet og i byerne.

Hovedbudskaber til tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder

- Planloven skal, på samme måde som hensyntagen til eksempelvis erhverv, turisme og infrastruktur, indtænke hensynet til mulighed for idræt og bevægelse i byrummet og i form af idrætsfaciliteter.

Arealanvendelse

- Idræts, bevægelses- og fællesskabsmuligheder prioriteres og planlægges på samme politiske niveau som udvikling af boliger, erhverv, turisme, energi- og transportinfrastruktur.
- Langsigtet og holistisk planlægning. Ved udpegningen af eksisterende og potentielle fritidsarealer og offentlige idrætsanlæg skal kommunalbestyrelsen sikre en koordinering og behovsstyret udvikling af nye kommunale idrætsfaciliteter.

Behovsafklaring

- kommuneplanen skal indeholde analyser og retningslinjer for udlæg af arealer til fritidsarealer og offentlige idrætsfaciliteter med udgangspunkt i analyser af demografi, befolkningsvækst, idræts- og motionsvaner og tendenser

Nærhedsprincippet

- Disponering, programmering og organisering af aktiviteter og funktioner bør være ud fra nærhedsprincippet, og sikre god tilgængelighed for børn, unge, voksne og ældre.

Indtænkes i forbindelse med bolignære områder, så der opfordres til gang og cykling.

- at fritidsanlæg og idrætsfaciliteter skal planlægges og lokaliseres efter sammenhængende By- og Bolig politiske overvejelser og i forbindelse med udvikling med nye og eksisterende bysamfund.

Social og rekreativ infrastruktur

- Rekreativ og sammenhænge infrastruktur som en del af infrastruktur forbindelser, stier og områder, der kan sikre befolkningens muligheder for fysisk aktivitet.

Sikre, skabe og bevare en udvikling af sammenhængende rekreativ social infrastruktur rekreative friarealer, indeholdende blandende funktioner og aktiviteter, der kan bidrage til at skabe sociale møder, nye fællesskaber og et levende by- og aktivitetsområde.

Fællesareal

- At nyt boligbyggeri i langt højere grad bør tilgodese og prioritere opførelse eller indretning af fællesarealer for bebyggelsens beboere. En central placering af fællesarealerne, så de indgår i den daglige færdsel er et greb der kan understøtte relations skabelsen.

Uddybning af budskaber til tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder

Alle skal have adgang - Social bæredygtighed

Bæredygtighedsbegrebet baserer sig på ""den tredobbelte bundlinje"" i form af økonomisk, social og miljømæssig bæredygtighed. Vi anerkender at de tre elementer hænger ubrydeligt sammen, men er bevidste om at den sociale bæredygtighed ikke tilgodeses på samme præmisser i byudviklingen og arkitekturen som de to andre.

Forudsætningen for et socialt bæredygtigt samfund er en helhedsorienteret tilgang og -udvikling. Der er regionalt og kommunalt behov for en mere helhedsorienteret tilgang til udviklingen af vores byer, bygninger og fællesskaber med et større fokus på menneskelige faktorer og som tilrettelægger for menneskers liv, adfærd og velbefindende. Faktorer der er afgørende for at skabe et bæredygtigt samfund.

Som mennesker har vi behov for mere end blot en bolig. Vi har behov et lokalområde med rum til og rammer for kultur, dannelse, udfoldelse og institutioner hvor man mødes på tværs.

Derfor mener DGI:

- At der skal udvikles klare definitioner af- og krav til social bæredygtighed, der kan indgå i kommune- og lokalplaner.
- At social bæredygtighed indgår som en del af kommunens dialog med bygherre i lokalplanprocessen. Social bæredygtighed i kommune- og lokalplaner, kan være et værktøj til at sætte rammerne for og sikre inklusion og diversitet, boligtilbud til alle samt skabe trygge omgivelser. Det vil bidrage til at understøtte og sikre lokalområder hvor folk kan mødes på tværs af sociale lag og sikre mulighed for aktivitet, udfoldelse og sociale fællesskaber.

Arealanvendelse

Hvordan sikres den sociale mangfoldighed og sammenhængskraften når vi udvikler byer og samfund?

Statens, regionernes og kommunernes planlægning for den overordnede arealanvendelse, disponering og fordeling af kommunale og private funktioner har stor betydning for befolkningens levevilkår og trivsel.

Plansystemet bør i højere grad indtænke idrættens behov for faciliteter, adgang til natur og grønne områder og byrum, der kan bidrage til at fremme sammenhængskraften, folkesundheden og undgå monofunktionelle og isolerede nye byområder.

DGI mener:

- At befolkningens idræts-, bevægelses- og fællesskabsmuligheder må prioriteres og planlægges på samme politiske niveau som udvikling af boliger, erhverv, turisme, energi- og infrastruktur.

- At hensyn til social bæredygtighed, sundhed og trivsel og dermed arealer til fællesskaber, kultur, fritid og idræt, i højere grad prioriteres og bliver afsat for planlægningen, vurderes og planlægges på lige niveau som øvrige arealfordeling.
- At der er behov for en helhedsorienteret, balanceret og langsigtet planlægning af kommunen, der kan sikre en koordineret og behovsstyret udvikling af eksisterende, nye og potentielle fritidsarealer og offentlige idrætsfaciliteter.

Behovsafklaring

En strategisk og holistisk tilgang til byernes strukturelle og organisatoriske udvikling, boformernes- og boligområdernes udformning og organisering af inkluderende idræt, kultur, fællesskaber og mødesteder kan være med til at løse de udfordringer, vi som samfund står overfor i dag såsom inaktivitet, livsstilssygdomme, ensomhed og stress.

DGI mener derfor:

- At kommuneplanen skal indeholde vurdering og retningslinjer for lokale behov for udlæg af arealer til fritid og offentlige idrætsfaciliteter med udgangspunkt i analyser af demografi, befolkningsvækst, idræts- og motionsvaner og tendenser samt afvejning af interesser og hensyn, og reservering af arealer og grunde.

Nærhedsprincippet

Et godt liv er nært forbundet med gode sociale relationer og identitetsskabende tilhørsforhold, og her er foreningslivet, i kraft af dets muligheder for at skabe socialt samvær og forpligtende fællesskaber et vigtigt element. Foreningslivet fungerer ofte som lokale knude- og omdrejningspunkter der faciliterer kulturelle møder, sociale fællesskaber og værdiskabende aktiviteter, der skaber en sammenhængskraft og derfor er det vigtigt, at idrætten indtænkes i byplanlægning og udviklingen af bolignære områder.

Tilgængeligheden, transporttiden og transportformen til dagligdags destinationer som uddannelse, arbejde, indkøb, idrætsfaciliteter, fritid og kultur i nærområdet spiller en væsentlig rolle i forhold til om den enkelte vælger fysisk aktiv transport samt i forhold til befolkningens valg af idrætsaktiviteter og dermed idrætsdeltagelsen.

DGI mener:

- At idrætsfaciliteter og fritidsanlæg skal placeres og planlægges ud fra sammenhængende by- og bolig politiske overvejelser i forbindelse med udvikling af nye og eksisterende bysamfund. Således at der ved udvikling af by- og boligområder, samt at der ved udstykning af nye arealer til bebyggelse, sikres udfoldelsesmuligheder til alle aldersgrupper, adgang til idrætsfaciliteter og udendørs arealer og faciliteter, indenfor nær-radius af boligen.

- At det sikres, at daginstitutioner, skoler og kultur- og fritidsområdet tænkes ind ved planlægningen af nye byområder- og etableres samtidigt med nybyggeri af boliger.
- At der sikres en øget funktionel sammentænkning af kommunale faciliteter, således at nybyggede daginstitutioner, skoler, plejehjem i højere grad placeres i tilknytning til de kommunale idrætsfaciliteter, således at der er kort vej til fysisk aktivitet og bevægelse.

Social rekreativ infrastruktur

Vores transportforhold, mobilitetsvaner og samværsformer har udviklet sig meget og indbefatter i dag meget mere end bil, tog og bus. Samtidigt bruger vi en stor del af vores tid i byens rum, bevægende i mellem dagligdags destinationer, funktioner og områder.

Infrastruktur- og trafikplanlægning er ofte de første arbejder der igangsættes og dermed fastlægges de overordnede struktur- og rammeplaner og deres sammenhæng.

Byens rekreative arealer og forbindelser som byrum, idræts- og bevægelsestilbud og rekreative friarealer, binder byen sammen og derfor bør en social rekreativ infrastruktur i højere grad tilgodeses og inkluderes når der planlægges og udvikles for infrastruktur.

DGI mener:

- At kommunerne i højere grad bør arbejde med en holistisk planlægning, hvor der sikres en koordinering af rekreativ og sammenhængende infrastruktur i form af forbindelser, stier og områder indeholdende blandende funktioner og aktiviteter, der kan sikre befolkningens muligheder for fysisk aktivitet og bidrage til at skabe sociale møder, nye fællesskaber og et levende by- og aktivitetsområde.

Fællesareal

Ensomhed er et stigende problem i vores samfund, og i flere både ældre og nye boligområder er der blandt beboerne en efterspørgsel på aktiviteter, sociale arrangementer og mødesteder. Hertil kommer at byens offentlige mødesteder til kultur, fritid og idræt ikke er fuldt med udvikling af boliger, således at disse nu er under stort pres. Fællesskaber er efterspurgt, men der er et udtalt underskud på fællesskabsdannede rum og rammer.

DGI mener at:

- At nyt boligbyggeri i langt højere grad bør tilgodeses og prioritere opførelse eller indretning af fællesarealer for bebyggelsens beboere. En central placering af fællesarealerne, så de indgår i den daglige færdsel er et greb der kan understøtte relations skabelsen.

- At nyt boligbyggeri skal bidrage til at styrke relations mulighederne og fællesskaber blandt både børn, unge, voksne og ældre."

Hørings svar fra DGI, DUF og DIF til evaluering af Planloven

DGI, Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) og Danmarks Idrætsforbund (DIF) mener, at idræt, foreningsliv og friluftsliv skal indgå i Planlovens formålsparagraf.

Foreningslivet er en del af Danmarks DNA. I idrætsforeningerne mødes vi på kryds og tværs af politisk overbevisning, sociale skel, alder og køn. I foreningslivet styrker vi både den fysiske, sociale og mentale sundhed, og vi lærer at deltage som demokratiske borgere gennem foreningernes forpligtende fællesskaber. Idrætsforeninger, ungdomspolitiske foreninger, spejdere og mange andre bidrager til dagsordner som menneskeligt, socialt og sundhedsmæssigt skaber værdi for børn, unge og voksne. Derfor er hverdagens fællesskaber i foreningslivet et fundament for samfundet og det levede liv. Som mennesker har vi behov for mere end blot en bolig. Vi har behov for, at der i vores lokalområde er rum og rammer for kultur, dannelse og dialog.

Desværre er foreningsdeltagelsen blandt børn og unge lavere i flere af landets store byer end i resten af Danmark. Det skyldes blandt manglende fysiske rammer for foreningslivet, som fører til mindre attraktive vilkår for det lokale foreningsliv og frivillige. Det kan samtidig konstateres, at der i mange nye boligområder, ikke prioriteres arealer til idræt og foreningsliv generelt. Det skaber endnu større rift om de eksisterende fysiske rammer for foreningslivet.

Idræt, foreningsliv og friluftsliv i Planlovens formålsparagraf

Vi mener, at Planloven bør være med til at sikre grundlæggende betingelser for fysiske rammer til fritidslivet. Befolkningens muligheder for aktiv deltagelse i foreningsliv og idræt skal prioriteres og planlægges på samme politiske og administrative niveau som udvikling af boliger, erhverv, turisme, energi- og transportinfrastruktur. Derfor bør planloven have som tydeligt formål også at sikre gode rammer til foreningslivet og aktive borgere og, så et engageret civilsamfund og sunde idrætsmuligheder bliver centrale afsæt for den fysiske planlægning overalt i Danmark – i naturen, på landet og i byerne. Behovene for gode rammer for lokale fællesskaber er også gældende ved kysten, i skoven og i det åbne land. Adgang og tilgængelighed til naturen er for lokale spejdergrupper, mountainbike-klubber og aktive borgere afgørende for deres aktiviteter og fællesskaber, som på linje med andre interesser bør konsekvensvurderes.

Desværre står kommunerne overfor svære afvejninger af behov for arealer til flere boliger, erhvervsformål og arealer til offentlige formål som skoler, dagtilbud og plejeboliger. Vi mener, at det er nødvendigt at skabe klarere nationale rammer for bæredygtige boligområder, så vi som samfund ikke i fremtiden bliver nødt til at rette op på fortidens byplanlægning.

Byplanlægning og byudvikling er brede discipliner. For at imødegå de udfordringer vi som samfund står overfor i dag, som for eksempel inaktivitet, livsstilssygdomme, ensomhed og stress, er der behov for gennemtænkte, nytænkende og tværfaglige tilgange, der imødekommer flere hensyn på én gang. En strategisk og holistisk tilgang til byernes strukturelle udvikling og boligområdernes udformning, der inkluderer idræt og kultur, fællesskaber og mødesteder, kan være med til at løse disse udfordringer.

Planloven er ikke et universelt redskab til at skabe mere aktive og socialt sammenhængende og socialt bæredygtige byer. Det kan ikke stå alene. Mere aktive og socialt sammenhængende byer kræver også

kommunalpolitisk prioritering og målrettet strategisk arbejde. Udover Planloven vil vi derfor også appellere til at skabe et smart og mere fleksibelt anlægsloft, der muliggør socialt bæredygtige byer

Betoning af idræt, foreningsliv og friluftsliv i Planlovens formålsparagraf er ikke det eneste relevante greb i Planloven. Vi opfordrer derfor til at udfolde *fritidsformål* under retningslinjer for kommuneplaner §11a. I Planloven er fritidsformål blot en af 27 retningslinjer, som kommuneplanerne skal planlægge for. Fritidsformål dækker alt fra biografer til kolonihaver og idræt. Hvis Planloven skal være et relevant redskab til at skabe aktive og sammenhængende byer med stærke forpligtende fællesskaber, så skal kommuneplanerne også i højere grad forpligtes til at sætte retning for netop det. Vi mener, at der generelt er behov for at drøfte, hvordan Planloven på flere måder kan blive et klarere styringsværktøj for aktive og sammenhængende byer.

Vi stiller os selvfølgelig til rådighed for nærmere spørgsmål og konkrete løsninger.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 09-12-2019 16:39

Afsender:

Dorthe Ullemose

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

"Det kunne være godt for landdistrikterne at der gives lov til at bygge på små land/jordstykker i lokalområderne.

Fx en ændring i forældelsesfristen omkring nedbrændte huse. Hvis ejer ikke får søgt om genopbygning og der er gået 3 år så kan der ikke længere bygges.

Ophæv den forældelsesfrist så vi igen kan få gang i udviklingen. Der står mange små gamle nedbrændte huse og gårde som ikke må genopbygges. Ganske enkelt fordi Tidsfristen er overskredet."

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

"Det kunne være godt for landdistrikterne at der gives lov til at bygge på små land/jordstykker i lokalområderne.

Fx en ændring i forældelsesfristen omkring nedbrændte huse. Hvis ejer ikke får søgt om genopbygning og der er gået 3 år så kan der ikke længere bygges.

Ophæv den forældelsesfrist så vi igen kan få gang i udviklingen. Der står mange små gamle nedbrændte huse og gårde som ikke må genopbygges. Ganske enkelt fordi Tidsfristen er overskredet."

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

"Det kunne være godt for landdistrikterne at der gives lov til at bygge på små land/jordstykker i lokalområderne.

Fx en ændring i forældelsesfristen omkring nedbrændte huse. Hvis ejer ikke får søgt om genopbygning og der er gået 3 år så kan der ikke længere bygges.

Ophæv den forældelsesfrist så vi igen kan få gang i udviklingen. Der står mange små gamle nedbrændte huse og gårde som ikke må genopbygges. Ganske enkelt fordi Tidsfristen er overskredet."

Notat

Modtagere: Erhvervsstyrelsen
Vedrørende: Evaluering af planloven

Hermed fremsendes Egedal Kommunes bemærkninger til evaluering af planloven med de 9 temaer styrelsen har valgt at spørge til.

Den 30.01.2020

Sagsnummer:
20/1977

Udarbejdet af:
Jana Eger Schrøder

Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur

Fra bl.a. de grønne organisationer peges på, at der er behov for at styrke mulighederne for planlægning for natur og biodiversitet, ligesom flere kommuner ønsker at give kommunerne flere muligheder for at fremme en bæredygtig udvikling gennem deres planlægning. En varieret og righoldig natur er vigtig for at sikre biodiversiteten, men også for at styrke de rekreative muligheder for borgerne og for turismeerhvervet.

Evalueringen ser bl.a. på, om planloven har de nødvendige redskaber til at understøtte den grønne omstilling, bæredygtighed og natur fx gennem kommunernes planlægning i kommune- og lokalplaner.

Har du/I forslag og ideer til, hvordan planlovgivningen yderligere kan understøtte grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur?

- a. Generelt bør der være flere og bedre redskaber til at understøtte grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur. Nogle af de redskaber, der fandtes før bør genindføres. Det er vigtigt, at man politisk har mulighed for at støtte/styre en udvikling for grønt liv og fremtid.
- b. Hvis områder er landbrugsmæssigt udpeget, er det ikke muligt at håndhæve eller fremme bæredygtighed. Det bør være muligt indenfor de udpegede områder, at kunne differentiere. Fx at afgræsse vådområder burde også kunne tælle som landbrugsmæssigt og dermed styrke natur og biodiversitet. Det er udelukkende industrielt landbrug, der fremmes. Mindre, miljømæssigt bæredygtige landbrug kan kun mærkes som hobby landbrug (uanset om folk lever af det) og kan ikke tilgodeses.
- c. Det bør være muligt, at indskrive pleje og drift af fx grønne områder i byer, således at bæredygtighed og natur styrkes. I den forbindelse kunne der arbejdes med en form for system til at "måle" indsatsen. fx Greenfactor.
- d. Der bør arbejdes for at udvikle redskaber kommunerne kan anvende for at fastsætte/give rammer, som er målbare. (fx greenfactor, befæstelsesgrad, eller andre redskaber).
- e. KL har foreslået, at arbejde med mulighed for at fastsætte CO2 rammer - dette kunne udvikles yderligere.

Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling

Med ændring af planloven i 2017 fik borgere og virksomheder ligesom kommunerne en række nye muligheder for at understøtte bosætning og erhvervsudvikling i landdistrikterne. Der er fortsat behov for at understøtte en positiv udvikling i landdistrikterne, herunder hvordan flere landsbyer gøres levedygtige. Planlægningen og reguleringen af det åbne land indeholder en afvejning mellem landsbyernes udvikling, og mulighederne for at udvikle landbruget, etablere nye energianlæg og teknisk infrastruktur, etablere nye natur- og skovområder mv.

Evalueringen ser bl.a. på de nye muligheder i landzone, der blev indført i 2017. Desuden skal det undersøges, hvordan kommunernes planlægning kan medvirke til at understøtte en multifunktionel arealanvendelse, der i større omfang samtænker de mange forskellige ønsker til udviklingen i det åbne land og i landsbyerne.

Har du/I forslag og ideer til, hvordan planlovgivningen yderligere kan understøtte arbejdet med at sikre gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling?

- a. Der bør være bedre redskaber/mulighed for at afveje forskellige interesser ved udpegning af landbrugsjorder. Ud over kvalitet af jorden, bør man også kunne se på fx type af dyrkning/anvendelse, transport/infrastruktur, natur mv.
- b. For at øge dialogen med/imellem landsbyer kunne man overveje på samme måde, som ved udarbejdelse af nye lokalplaner for boligområder at stille krav om grundejerforeninger fx at indsætte krav om oprettelse af landsbylaug.
- c. Der er udfordringer med at afgrænse landsbyerne. Landbrugsmæssig anvendelse giver mulighed for at man kan stort set alt - mens andre intet kan. I landsbyafgrænsningen giver det udfordringer at forstå for borgerne og at håndhæve. Et forslag kunne være, at man arbejder med bufferzoner omkring landsbyerne, hvor man kan håndhæve nogle rammer for landsbyens afgrænsning.
- d. Det er i dag vanskeligt at styre erhvervstyper i overflødiggjorte landbrugsbygninger. Lovgivningen har ikke fulgt med udviklingen i landbrugets behov for sideaktiviteter. Der er brug for redskaber og tydelighed i at regulere, således at naboer er bedre stillet i hvilke typer af erhverv, der kan og ikke kan tillades. Se i øvrigt uddybelse i vedhæftede brev.
- e. Der er behov for at nedsætte det mulige areal til at bygge boliger fra 500 kvm. til maksimalt 300 kvm. - I hovedstadsområdet giver det store udfordringer, at det er muligt at bygge så stort. Mange indretter mange boliger, som de kalder bofællesskaber, så er det kun én bolig?.
- f. Der mangler en definition af hvad en bolig er? og en definition af hvad ferieboliger er? Er det tanken, at man med planloven i hånden skal vurdere, hvad der er ferieboliger, B&B, hotellejligheder,

hvilke typer kontrakter beboerne har? fast adresse eller ej? for at afgøre om en ansøger kan få en tilladelse?. I dag bygger mange "én bolig", som huser mange familier, som man definerer som et bofællesskab, men den reelle indretning er fx 6 boliger. Indretningen af disse "bofællesskaber" i små lokalsamfund kan have stor påvirkning. Det samme gælder "ferielejligheder", som det viser sig beboerne bor fast i. Måske er det kun en udfordring i hovedstadsområdet, men det er en stor udfordring, hvis vi skal understøtte, at der stadig findes attraktive landdistrikter og landsbyer i hovedstadsområdet.

- g. Endelig er det vigtigt, at påpege, at der er indført strategisk planlægning for landsbyerne. Det er vigtigt, at få nogle erfaringer med det redskab og lade det evaluere, og på sigt se på, om der er behov for justering.

Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder

Byerne og byudviklingen er under stor forandring. Byerne udvikles fortsat ved inddragelse af nye ubebyggede arealer. Men i høj grad også gennem omdannelse og fortætning af eksisterende byområder. Tilsvarende er bymidternes traditionelle struktur med detailhandlen som omdrejningspunkt til debat bl.a. på grund af den stigende e-handel. Evalueringen ser bl.a. på, om planloven bedre kan understøtte kommunernes arbejde med udvikling og omdannelse af byen til en blandet og bæredygtig by med plads til erhverv, forskellige boligtyper og boformer, natur og rekreative formål, samtidig med, at byen fungerer som en dynamo for vækst og udvikling.

Har du/I forslag og ideer til, hvordan planlovgivningen yderligere kan understøtte kommunernes arbejde med byudvikling?

- a. Det bør være muligt i højere grad at arbejde med midlertidig anvendelse til mindre/kortere arrangementer/begivenheder. Som regel udlægges områder til fx stande, eller årlige arrangementer på en plads eller lignende i en lokalplan. Men udviklingen gør, at det kan være vanskeligt at forestille sig hvilke ideer, der kommer i morgen. Det bør være muligt at håndtere nye mulige anvendelser, som er kortfristede og som ikke kan rummes indenfor den gældende lokalplan. De ideer og ønsker, der dukker op er ofte med korte frister, så eventuelle borgerhøringer mv. skal kunne håndteres indenfor kort tid.
- b. Ved omdannelse af mindre provinsbyer er der en stor kompleksitet omkring inddragelse af rigtig mange grundejere og interessenter - kan planloven bidrage til at gøre det mere attraktivt at få parterne til bordet?
- c. Beskatningsreglerne gør, at det kan være vanskeligt at udarbejde langsigtede planer. Man kunne overveje en eller anden form for strategisk dokument, som ligger mellem Kommuneplan og lokalplan-niveau, som ikke er byggeretsgivende, og som dermed ikke pålægger en skatteprocent jf. bebyggelsesprocenten, men som

kan lægge nogle rammer for et areal på et niveau, som er mere beskrivende end en Kommuneplanramme er. I dag udarbejder vi helhedsplaner/masterplaner mv. - I nogle tilfælde kunne det være godt, hvis det var gældende/bindende planer.

- d. Råstofplanlægning bør være en del af den kommunale planlægning og ikke løsrevet al planlægning.

Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling

Erhvervsvirksomheder er afgørende for vækst, udvikling og beskæftigelse i Danmark. Den stigende internationale konkurrence betyder, at der fortsat er stort behov for at styrke og udvikle turisme- og erhvervsudviklingen. Staten og kommunernes planlægning skal derfor skabe de rigtige rammer for turisterhvervet og erhvervslivet for at understøtte vækst, udvikling og investeringssikkerhed.

Evalueringen ser bl.a. på, om planlægningen særligt i de kystnære områder imødekommer turismeerhvervets behov og udviklingsmuligheder. Har du/I forslag og ideer til, hvordan planlovgivningen yderligere kan styrke erhvervs- og turismeudviklingen i hele landet?

- a. Man har valgt at åbne op for flere "aktiviteter" ved kysterne. Man bør evaluere nærmere på effekten af de bestemmelser, før man lukker op for mere /flere aktiviteter.
- b. Egedal kommune har ingen kyster, men man kunne frygte, at der bliver åbnet yderligere op for turisme- og erhvervsmuligheder i vores land- og naturområder. Som vi beskriver tidligere og i vedhæftede, er presset så stort på de få land- og naturområder i hovedstadsområdet, at vi ikke mener, at der er behov for at presse yderligere på de muligheder, der findes i dag.

Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne

Det er kommunerne, der har hovedansvaret for den fysiske planlægning, mens staten varetager de nationale interesser og fastlægger de overordnede rammer for udviklingen i hovedstadsområdet. Fra forskellige side efterspørges udmeldinger, koordinering eller landsplanlægning ift. fx byudvikling og infrastruktur, energianlæg, klimatilpasning, ferie- og turismeanlæg mv.

Evalueringen ser bl.a. på, om der er behov for at forny landsplanlægningen og samarbejdet med kommunerne, så staten bedre understøtter kommunernes planlægning og samarbejdet mellem kommunerne.

Har du/I forslag og ideer til, hvordan landsplanlægningen kan fornyes og forbedres?

- a. Det giver god mening, at kommunerne hjælpes til at planlægge på tværs af kommunegrænserne. Der er et behov for koordinering på tværs af flere spørgsmål. Særligt erhverv, naturområder, infrastruktur, klimatilpasning m.v. Det er væsentligt i den forbindelse at overveje, at man IKKE tænker i at etablere regionale planmyndigheder. Forstået på den måde, at det skal være en ko-

ordinerende bistand, og bistanden skal ikke nødvendigvis etableres efter de nuværende regionsgrænser. Men man bør i højere grad se på de strukturelle sammenhænge, der skal koordineres; fx geografien, infrastrukturen og ikke lade sig styre af administrative grænser.

Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne

Kommuneplanerne skal sætte overordnet retning for arealanvendelsen og samtidig bidrage til overskuelighed for den enkelte borger. Kommuneplanerne er siden kommunalreformen i 2007 vokset betydeligt i omfang, både i form af obligatoriske emner og redegørelseskrav.

Evalueringen ser bl.a. på, om det strategiske sigte i kommunernes planlægning kan fremmes, om den offentlige debat om planlægningen kan styrkes, og om administrationen kan forenkles.

Har du/I forslag og ideer til, hvordan planlægningen i kommunerne kan styrkes og forenkles?

- a. Planstrategien er god til at fremme det visionære, men også det strategiske sigte i kommunerne. Redskabet fungerer til at se bredere på planlægningen og det er vigtigt, idet arealanvendelsen betyder meget for alle de andre områder/interesser, som en kommune skal varetage. Det er blevet et dokument, som samler på tværs af kommunen.
- b. I forhold til Kommuneplanen bør man se nærmere på om nogle af emnerne og kravene skal tilpasses. Egedal kommune har ikke nogen konkrete forslag til ændringer.

Tema 7: Digitalisering af planer og data

Som led i bestræbelsen på en bedre digital offentlig service ses der løbende på mulighederne for at digitalisere på planområdet. Formålet er at give borgere, virksomheder og myndigheder lettere adgang til de planer, der gælder ét konkret sted og sikre korrekte og relevante oplysninger.

Evalueringen ser bl.a. på mulighederne for at fremme fuldt digitale planer.

Har du/I forslag og ideer til, hvordan digitalisering kan understøtte den fysiske planlægning?

- a. At have systemer for digitale planer er fremtiden. I det perspektiv ville det være en fordel, hvis alle kommuner bruger det samme system.
- b. Fordelen vil være, at alle borgere vil kunne kigge på en adresse og få et samlet overblik over, hvad der gælder for adressen.
- c. På sigt bør man udbygge med mulighed for at indtegne nybyggeri, så borgeren selv, men også kommunen vil kunne fx sende i høring med gode visualiseringer af, hvordan byggeriet kommer til at se ud i omgivelserne.

- d. Det vil også give mulighed for at man fx nemt kan vise flere forskellige mulige løsninger.
- e. Borgerne vil kunne gå direkte ind på tegninger, tekst mv. og tage kommentarer ind dér hvor de hører til.
- f. Høringsportaler vil nemt kunne kobles til systemet. Der vil være gennemsigtighed i høringssvar, svar, beslutninger m.v. Mange kommuner er allerede i gang med dette arbejde, staten bør understøtte i højere grad. Dels for at sikre høj kvalitet og ensartethed.

Tema 8: Klagesystemet

Med vedtagelse af lov om planklagenævnet blev der oprettet et nyt Planklagenævnet, der behandler klager efter planloven. Samtidig blev planlovens formålsbestemmelse ændret for at fremme en bedre balance mellem hensynet til vækst og udvikling over for hensynet til natur og miljø. Et velfungerende klagesystem er et vigtigt fundament for borgernes retssikkerhed.

Evalueringen ser bl.a. på, om klagesystemet fungerer efter hensigten. Derudover vil potentialet i forenkling og strømlining af planlovens klage-regler være en del af evalueringen.

Har du/I forslag og ideer til, hvordan klagesystemet kan forbedres eller forenkles?

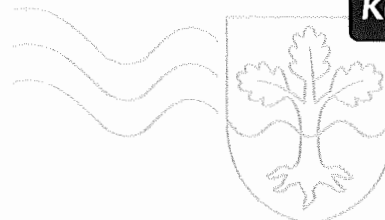
- a. Alle afgørelser, også de gamle skal være nemt, tilgængelige for alle.
- b. Klagenævnet har i de senere år haft en tendens til at træffe afgørelser, der modsiger tidligere afgørelser. I den forbindelse er det vigtigt, at klagenævnet også systematisk offentliggør, hvis der er ændret praksis på et område.
- c. Der bør være meget kortere sagsbehandlingstider, 2 - 4 uger maksimalt. Det giver stor usikkerhed, at sagerne ligger så længe.

Tema 9: Andet

Har du/I øvrige bemærkninger til, hvordan den fysiske planlægning bedst løser fremtidens udfordringer og understøtter fremtidens behov?

- a. Den danske planlov er et meget eftertragtet redskab og genstand for misundelse fra mange lande i verden. Den er også meget værdifuld for Danmark. Den er med til at sikre, at vi lever i et meget smukt land. Balancen består i at følge med tiden samtidig med, at vi sikrer, at vi ikke smider barnet ud med badevandet.
- b. Planloven er under beskyndning i denne tid, hvor nogle ting går meget hurtigere end planredskabet kan håndtere. Derfor er det nødvendigt, at kigge på en modernisering, hvor den hurtige udvikling imødekommes og hvor stabilitet og investeringssikkerhed samtidig sikres.
- c. Vi har vedhæftet Egedal Kommunes høringssvar til "liberalisering af planloven" fra den 17. oktober 2016. Høringssvaret står vi

fortsat inde for, og det gennemgår de elementer, som vi fortsat ser som udfordringer i den gældende lov. Bortset fra ét element - (muligheden for hver virksomhed at udvide med 500 kvm.), som styrelsen tog ud af forslaget.

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Fremsendt pr mail til: hoeringplan@erst.dk

Hørings svar fra Egedal Kommune

Den 17. oktober 2016

Egedal Kommune har modtaget "*Forslag til Lov om ændring af lov om planlægning*" i høring. Af høring materialet fremgår en række punkter, hvor det ses muligt at liberalisere planloven, således at mulighederne for vækst og udvikling bliver de samme i hele Danmark.

Sagsnr.:
16/10521

Sagsbehandler:
Lone Davies-Nielsen

Direkte tlf.:
7259 7240

Mail:
lone.davies-
nielsen@egekom.dk

Fleksibel anvendelse

Ifølge lovforslaget kan fleksible anvendelser være med til at fremme vækst. Dette ses blandt andet ved, at der kan gives midlertidige dispensationer fra lokalplanens principper, hvilket må skabe en del usikkerhed både for borgere og virksomheder, da sikkerheden i zoner og anvendelsen forsvinder. Den fleksible anvendelse ses også gældende i forhold til sommerhuse og pensionisters ret til at anvende sommerhuse til helårsboliger efter 1 års ejerskab. Denne mulighed for fleksibel anvendelse kan risikere at pålægge kommunen en ikke uvæsentlig udgift i forhold til hjemmepleje til ældre borgere.

Egedal Kommune er derfor af den opfattelse, at fleksibilitet ikke nødvendigvis er vækstoffremmende.

Egedal Rådhus
Dronning Dagmars Vej 200
3650 Ølstykke

Landzone

Det ses også af lovforslaget, at mulighederne i landzonen skal udvides. Egedal Kommune mener som udgangspunkt, at den primære udvikling bør koncentreres omkring byzonen, og at erhvervsvirksomheder bør ligge i erhvervsområder og ikke i landzonen.

Åbningstid
Mandag - onsdag 10.00-14.00
Torsdag 10.00-17.30
Fredag 10.00-12.00

Det er vores opfattelse, at mulighederne i den nye planlov medfører en skævvridning i planlægningen af hvilke virksomheder, der kræver en landzonetilladelse. Funktioner, som naturligt hører hjemme i landzonen, såsom gødningscentraler, hestepensioner, naturlegepladser, forsøgslandbrug mv. kræver i dag en landzonetilladelse, hvorimod virksomheder i form af håndværks- og industrivirksomheder, mindre butikker, forening- og fritidsformål samt lager- og kontorformål m.v., som normalt hører hjemme i erhvervsområder, med ændringen af planloven frit kan etablere sig i alle overflødiggjorte bygninger i landzonen. Når erhvervsområderne rykker ud i landzonen vil det desuden skabe en skævvridning i ejendomspriserne, da ejendommene i landzonen med sikkerhed vil stige i værdi. Dette skyldes, at man ved at etablere sin virksomhed i landzonen fremfor i et erhvervsområde vil have muligheder for at etablere sig og udvide uden at skulle indhente landzonetilladelser, hvorimod man i et erhvervsområde skal følge de krav og bestemmelser, som er fastlagt i en lokalplan.

Telefon 7259 6000
Mail kommune@egekom.dk
Web egedalkommune.dk

De nye muligheder for, at alle virksomheder uanset størrelse kan etablere erhverv i landzonen i alle overflødiggjorte bygninger og

efterfølgende udvide virksomheden med 500 m², vil uden tvivl betyde mere byggeri og dermed mere pres på landzonen. Inden for hovedstadsområdet er der meget mere pres på landzonen end i resten af landet. Undersøgelser viser, at nærheden til byområde og adgang til tiloversblevne bygninger har gjort det attraktivt at udnytte landbrugsejendomme i byranden til anden erhvervsmæssig virksomhed, og at denne udvikling har stor indflydelse på det lokale erhvervsmønster. Hvis alle virksomheder, der er etableret i overflødiggjorte bygninger i landzonen, vil have mulighed for efterfølgende at udvide med 500 m², vil det få alvorlige konsekvenser for landzonen i hovedstadsområdet.

Egedal Kommune forslår derfor, at mulighederne for udvidelse af hver enkelt virksomhed ændres til en samlet udvidelse af ejendommens bruttoetageareal, således at der i tilfælde af, at der er flere virksomheder på den samme ejendom, kun kan udvides med samlet 500 m² på ejendommen.

Egedal Kommune mener i øvrigt, at "overflødiggjort" er et uhåndterbart begreb, når det ikke længere kun er relateret til overflødiggjorte landbrugsformål. Det er svært at dokumentere, at en bygning er overflødiggjort, når der ikke er tale om en bygning, der er tilknyttet en drift. Der kan derfor være en risiko for, at enhver bygning, som ejer ikke længere har lyst til at bruge til det nuværende formål, indrettes fx til erhvervsformål og udvides iht. bestemmelserne. Dette vil medføre uhensigtsmæssige forhold og miljøkonflikter, ikke mindst i forhold til boliger, sommerhusområder og rekreative områder.

I Egedal Kommune har vi mange borgerne, der er flyttet ud fra Københavns Kommune med ønsket om at bo på landet. Med den nye planlov har disse borgere mulighed for at bygge boliger på op til 500 m² uden at skulle have en landzonetilladelse. Alle disse borgere, som har søgt ud på landet for at bo i naturskønne og rolige omgivelser, vil blive voldsomt generet af erhvervsvirksomheder, der vil medføre øgede gener i form af støj, lugt og trafik. Med de nye lempelser kan det ikke undgås, at der vil opstå planmæssige konflikter, som på ingen måde vil gavne vækst.

Det er Egedal Kommunes opfattelse, at man ved omdannelse af landzonen, vil opleve de samme udfordringer, som man ser ved omdannelse af andre områder (som eksempelvis havneomdannelser etc). Den tætte placering af boliger og erhverv, som man kan risikere at ende ud med, kan ikke undgå at have en skadelig påvirkning på virksomhedernes drift og investering.

Detailhandel

Foruden de nye muligheder i landzonen, er Egedal Kommune bekymrede for de nye muligheder indenfor detailhandel. Lovforslagets muligheder for - uden yderligere regulering - at udlægge aflastningsområder udenfor bymidterne vil få en langt højere konsekvens i hovedstadsområdet end andre steder i landet. Hovedstadsområdet udgør et sammenhængende by- og boligområde, hvor det er vanskeligt at fastlægge, hvor en by ophører, og den næste starter. Den ene kommunes udlæg af aflastningsområder kan således underminere nabokommunens detailhandelsplanlægning, hvis der ikke sker en samlet koordinering.

Aflastningsområderne bør derfor også fremover reguleres af landsplandirektivet for detailhandel i hovedstadsområdet, der fastlægger beliggenheden af bymidter, bydelscentre og aflastningsområder i hovedstadsområdet.

Differentieret lovgivning

I Egedal Kommune har vi fuld forståelse for, at der nogle steder i Danmark ligger nogle områder, hvor en liberalisering af planloven - herunder en intensiveret udnyttelse af landzonen og nye muligheder for udlægning af detailhandel - ikke vil have de samme planmæssige konsekvenser som indenfor hovedstadsområdet. Det bør derfor gælde andre regler for hovedstadsområdet, da den højere befolkningstæthed medfører et højere behov for planlægning. Herudover er de rekreative områder og landzonen er under langt højere pres end andre steder i landet.

Udviklingen i hovedstaden reguleres allerede med Fingerplanen, da der har vist sig et behov for yderligere regulering for at sikre en hensigtsmæssig udvikling inden for hovedstaden. Der er udlagt grønne kiler, for at sikre at der også i fremtiden findes rekreative områder, og der er lagt andre zoner ud, der skal sikre større infrastrukturelle anlæg. Når alle får en umiddelbar ret til at ibrugtage overflødiggjorte bygninger og indrette sig med erhverv - og herefter udvide med 500 m² uden at søge om landzonetilladelse, vil det betyde at de grønne kiler og transportkorridoren kommer under pres.

Egedal Kommune er derfor af den opfattelse, at planloven i højere grad bør skelne mellem hovedstadsområdet og resten af Danmark.

Med venlig hilsen

Ulla Gramstrup
Direktør

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 30-01-2020 13:40

Afsender:

Energinet

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

"Landzonetilladelse til anlægsarbejder udover 6 uger:

Vejledningen til landzoneadministrationen definerer, at anlægsarbejder af mere end 6 ugers varighed skal meddeles landzonetilladelse.

Der er brug for præcisering af, hvad der er omfattet af betegnelsen anlægsarbejder og som dermed skal have landzonetilladelse. Tvivlen opstår, når der er tale om vedligeholdelse. For store anlæg kan vedligeholdelsen stå på i over 6 uger. Det bør være sådan, at vedligeholdelsen af bestående anlæg ikke skal meddeles landzonetilladelse, fordi arbejdet foregår på arealer som er enten ejet, lejet eller pålagt servitut med det formål at drive det pågældende anlæg. Disse anlæg har ofte desuden en plantilladelse i form af kommuneplan med lokalplan eller en forudgående miljøvurdering (jf. lbk 1225 af 25/10/2018), og grundlaget for anlæggets tilstedeværelse er således redegjort for, og heri indbygget at det er tilladt at drive anlægget med det hertil hørende vedligeholdelsesarbejder.

6 ugers reglen udløser på større strækningsanlæg udløser flere hundrede landzoneansøgninger, som skal behandles en ad gangen for at imødekomme risikoen for opsættende virkning af en klage, fordi en klage kan stoppe arbejdet på hele strækningen, fordi afgørelsen pr. automatik har opsættende virkning.

Landzonetilladelse til byggeri:

Der er i bygningsreglementet og Vejledningen til landzonebestemmelserne erfaringsmæssigt grundlag for tvivl og det udløser en uensartet administration af samme anlæg på tværs af kommunerne.

Der er nærmere redegjort for udfordringen i VEDHÆFTEDE notat.

Det kunne være nødvendigt nærmere at redegøre for sigtet med lovgivningen, såvel bygningsreglementet som landzonebestemmelserne for på den måde at skabe en mere ensartet administrativ praksis hos kommunerne."

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

"Planmyndighed på store regionale projekter:

I forbindelse med at VVM-reglerne blev skrevet ud af Planloven, blev kommunerne ansvarlig for planprocessen, også når der er tale om projekter, hvor staten overtager myndigheden for miljøvurderingen af projektet.

For så vidt angår store regionale projekter (som fysisk strækker sig på tværs af kommunegrænser eller har betydelig grænseoverskridende betydning, som eksempelvis kunne være grænseoverskridende miljøpåvirkning) med enten statslig bygherre eller Miljøstyrelsen som myndighed på miljøvurderingen, bør det diskuteres om disse skal have statslig myndighed for plangrundlaget, eventuelt ved at staten forestår planlægningen, som det var tilfældet før ændringen i 2015.

Energinet vil gerne indgå i en dialog om en hensigtsmæssig løsning på udfordringen, og hvorledes et alternativ til nuværende muligheder i planloven for statslig/regional planlægning kunne indarbejdes."

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

"Energinet er et statsejet selskab under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, som bygger, ejer og driver gastransmissionanlæggene og eltransmissionsanlæg over 100 kV. Disse anlæg udgør ryggraden for alle de underliggende distributionsnet, og er national interesse, herunder som afgørende rolle i understøttelse af den grønne omstilling og samfundsudvikling. Derfor er det altafgørende for forsyningssikkerhed og personsikkerhed, at transmissionsanlæggene respekteres og indarbejdes i planlægningen i kommunerne. Ofte er myndigheder, rådgivere, virksomheder og privatpersoner ikke opmærksom på rådighedsservitutter eller bestemmelser i div. sektorlove.

De nationale interesser i kommuneplanlægningen for så vidt angår kap. 4 "Hensyn til nationale og regionale anlæg" er afgørende for indarbejdelsen af hensyn til de danske transmissionsanlæg i kommunernes planlægning. Overskueligheden og forenkling af kommunernes administration af hensynet til infrastruktur for energiforsyningen kunne højnes ved at tilføje en mere tydelig tekst vedr. el- og gastransmissionsanlæg, svarende til punkt 4.2.4 vedr. statsveje og jernbaner."

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

Med afsæt i input til Tema 6 om energiinfrastruktur i kommuneplanerne, anbefaler Energinet at, der udbygges på plandata.dk, således at nationale energiinfrastrukturanlæg medtages som datalag over hele landet. Herved vil alle kommuner og borgere have samme adgang til retvisende data, og opnå en let adgang til placeringen af disse anlæg. I dag er visning for energiinfrastrukturanlæg i Plandata.dk ikke gennemskuelig (Jordkabler er ikke medtaget, der er ikke forskel på transmissions- og distributionsluftledninger, gas og el findes ikke samme sted)

Definitioner og begrebsafklaring

Spørgsmålet er hvornår Energinets vedligeholdelse af højspændingsanlæg kræver landzonetilladelse?

Spørgsmålet aktualiseres at landzonevejledningens formuleringer i afsnit 3.11.4 og Bygningsreglementets §4.

For at kunne forstå formuleringerne er der brug for at forstå begreber og definitioner, for på den måde at finde frem til bestemmelsernes anvendelsesområde.

Landzonevejledningen (Vej nr. 10076 af 05/06/2018):

3.11.4 Andre tekniske anlæg

Byggeri, som i bygningsreglementet er fritaget for krav om byggetilladelse, og som etableres til brug for offentlige trafik- og forsynings- eller varslingsanlæg samt radio- og tv-modtagelse, kan etableres uden landzonetilladelse, jf. § 36, stk. 1, nr. 9.

Offentlige trafik- og forsyningsanlæg omfatter f.eks. veje, baner, broer, transformatorstationer, elmaster samt pumpestationer og trykforøgeranlæg for vand- og afløbssystemer. Varslingsanlæg omfatter f.eks. Beredskabsstyrelsens sireneanlæg. Anlæg til radio- og tv-modtagelse omfatter privatejede såvel som offentligt ejede anlæg, mens master til mobil radiokommunikation (telemaster) ikke er omfattet af bestemmelsen.

Lovens bestemmelse omfatter ikke arealer, der anvendes som arbejdsarealer i forbindelse med etablering/repairation af de nævnte anlæg. Anvendelse af arealer hertil vil derfor kræve landzonetilladelse, medmindre der er tale om kortvarige forhold på under 6 uger. Der henvises til afsnit 1.3.

En række af disse anlæg vil være behandlet i kommuneplanlægningen og vil i mange tilfælde være lokalplanpligtige.

Bygningsreglementet (BR18)

§ 4

Bygningsreglementet gælder ikke for:

- 1) Broer, tunneler og andre anlæg til trafikale formål, som udføres af eller godkendes af vej-, jernbane- eller andre myndigheder eller selskaber, der ved lov er ansvarlige for byggearbejdet, samt midlertidige konstruktioner og anlæg, der er nødvendige for disse byggearbejders udførelse.
- 2) Master til elforsyningsanlæg, almindelige master til elinstallationer, herunder vejbelysningsanlæg og master til offentlige elektriske baners køreledningsanlæg.
- 3) Læskærme ved stoppesteder og lignende.
- 4) Transformerstationer og kabelskabe for fremføring af elektricitet, måle- og trykregulatorstationer for fremføring af gas, pumpestationer og trykforøgeranlæg for vand-, afløbs- og fjernvarmesystemer samt radio- og blokhytter og relæhuse til offentlig trafik med et areal på højst 30 m² og en højde, der ikke overstiger 3,0 m.
- 5) Sireneenheder til varslingsanlæg, som udføres af eller godkendes af Beredskabsstyrelsen.
- 6) Hegnmure ved skel mod nabo, vej og sti på højst 1,8 m.

Energinet redegør som følger:

En transformerstation er et anlæg, som indeholder alle komponenter, huse og skabe til transformering og videredistribuering af strøm. En transformerstation kan antage forskellige former, og størrelsen og er i høj grad afhængig af hvilket spændingsniveau, der skal transformeres. Jo højere spændingsniveau jo mere fylder transformerstationen.

Her er vist billeder af forskellige typer transformerstationer, som alle tjener nævnte formål:

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

De tekniske komponenter i eller på en transformerstation består af spoler, felter, afbrydere, tilslutningsanlæg, transformere samt et manøvreanlæg som altid indbygget i et hus eller skab, så det står i tørvejr. En transformer er således en af de tekniske komponenter i en transformerstation.

De små transformerstationer, hvor hele stationen er indbygget i et skab (Foto 1 og foto2) har karakter af bygning eller skure. En, så at sige indkapslet transformerstation, er omfattet af BR 18, når stationen har et footprint på over 30 m² og højere end 3 m.

En udendørs transformerstation, som består af udendørs eltekniske komponenter og et hus til manøvreaklæg (foto3) er alene manøvrebygningen omfattet af BR 18, når hus/skab er større end 30 m og højere end 3 m.

De tekniske komponenter er hver for sig og i sig selv ikke omfattet BR18, idet de kan sammenlignes med elmaster. Heraf følger at de heller ikke kræver landzonetilladelse.

Mange af Energinets stationer er opført for mere end 25 år siden af lokale netselskaber og er etableret uden plangrundlag. Mange gange findes ikke landzonetilladelse, men uanset må det vurderes at retsstillingen er at det er lovligt anlæg der er lovligt opført.

Kommunen kan vurdere at nye stationer eller udvidelse af arealet på eksisterende stationer skal meddeles landzonetilladelse fordi der er tale om ændret anvendelse af bar marks område. Når der sker ændringer i bestående stationsanlæg antager et væsentligt omfang, eller Energinet opfører nye stationer kan kommunen vurdere at ændringen er lokalplanpligtig. (Foto 4).

Energinet har erfaring for at den kommunale administrative praksis er at der for bestående stationsområder ikke skal meddeles landzonetilladelse til ændring eller udskiftning af hverken de samlede udendørs eltekniske komponenter eller udskiftning af komponenterne enkeltvis, Energinet har ingen konkrete eksempler på at der givet byggetilladelse til eltekniske komponenter, jf. BR18.

Det kan vurderes, at anlægsarbejder, som udføres i forbindelse med vedligeholdelse af bestående anlæg og som kan udføres indenfor bestående stationsområde og hegn, er ikke omfattet af landzonebestemmelserne, heller ikke selv om arbejdet tager mere end 6 uger.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 27-01-2020 20:07

Afsender:

Enhedslisten Vanløse

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"Ang. miljø og Co2-reduktioner - opfølgende på Folketingets 70%'s reduceringsmål:

- at der gives kommunerne muligheder for at stille øgede krav til byggerier og evt. renoveringer, med hensyn til brug af byggematerialer, opfyldelse af miljøkrav o.a. der kan medvirke til CO2-reduktioner ved byggerier og planlægningen af miljøet i lokalområde

- at der gives kommunerne øgede beføjelser til at fastholde, vedligeholde og udvide grønne områder i byerne.

- at kommunerne gives færre - eller ingen - beføjelser til at ophæve fredninger. Måske undtaget de tilfælde, hvor fredningsophævelsen er af vital betydning for samfundsudviklingen, den grønne omstilling (CO2-reduktion) og støttes af et stort flertal af den lokale befolkning."

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"Ang. byggeri og byplan:

- at der gives kommunerne pålægge grundejere og bygherrer handlepligt, når der foreligger en vedtaget lokalplan og ret til at kræve genforhandling af en lokalplan ""Solnedgangsklausul"", hvis der ikke bygges indenfor en vis tidsramme. Dette skal kunne ske, hvis der er opstået nye oplysninger eller behov for ændringer i lokalplanen, f.eks. som følge af nye behov eller forhold i lokalområdet, der gør en vedtaget, men ikke udført lokalplan utidssvarende eller ude af trit med bolig- og miljøbehov i lokalområdet. Det bør også kunne ske, hvis byggerier æstetisk/arkitektonisk bryder voldsomt med de eksisterende omgivelser.

- at der gives kommunerne mulighed for at pålægge en ejer af en ubebygget grund, at grunden kan benyttes til andre formål (f.eks. grønt område, containerboliger for unge eller socialt udsatte, ..) indtil byggeriet går i gang. -

Behovet for ændring i Planloven er tydeliggjort af:

- et eksempel fra Vanløse, vedrørende lokalplanen ""Indertoften II"" fra 2012: En central grund i Vanløse centrum har stået tom inden 2012, og byggeriet er endnu ikke igangsat i januar 2020. Overborgmesteren i København og andre lokalpolitikere har meldt klart ud, at de ikke har mulighed for at gribe ind i dette tilfælde, grundet manglende lovgrundlag. Den tomme grund virker skæmmende

for Vanløse centrum, og byggeriet ifølge den vedtagne lokalplan er i øvrigt arkitektonisk meget meget afvigende fra det omgivende bymiljø.

- samt link: <https://www.danskerhverv.dk/siteassets/mediafolder/downloads/analyser---perspektiver-fra-2017-og-2016/dep-2016-14>)"

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 31-01-2020 09:25

Afsender:

Esben Munk Sørensen

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"10 anbefalinger som jeg var med til at udvikle og afrapportere om i Teknologirådets Arealprioriteringsprojekt:

Fælles mål og rammer

Lokale Helhedsløsninger

1: Eftersyn af lovene

2: Støtteordninger

3: Energiproduktion

4: Klimatilpasning

5: Grønt Danmarkskort

6: Erstatningsnatur

7: Skovpolitik

8: Jordfordeling og Jordpuljer

9: Landbrug og Miljø

10: Planlægning i det åbne land.

Ideerne er samlet Teknologirådets publikation AREALPRIORITERING fra 2017. Heri finder man en lang række forslag der kan styrke planlægningens rolle i den grønne omstilling mod bæredygtighed og styrket natur."

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

Se forandstående under 1

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

Arbejde med bæredygtig og multifunktionel ejendomsudformning i 3 dimensioner via ejerlejlighedsloven og udstykningsloven samt det offentlige byggeri.

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

Se under 1

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

Se under 1

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

Se under 1

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

Se under 1

==Tema 8: Klagesystemet==

Se under 1

==Andet==

Se under 1 og jeg deltager gerne med yderligere forslag

Esben Munk Sørensen:

Se de 10 forslag og publikationen:

ANBEFALINGER

I et rigt land med mange ønsker er man nødt til at planlægge og styre udviklingen.

FÆLLES MÅL OG RAMMER

Staten må melde ud med en samlet national strategi og lægge rammerne fast. Strategien bør samordne mål og midler for de forskellige ministeriers regler.

Der er behov for en stærk landsplanindsats for at prioritere interesserne og udpege områder til forskellige formål. Det gælder for eksempel større områder med usørt natur, særligt værdifulde natur- og kulturlandskaber, klimaskring, placering af vindmøller og andre energianlæg, udviklingsområder og afviklingsområder.

Folketing og regering bør integrere hensynet til det knappe areal i en revision af love, regler og støtteordninger. Stærkere virkemidler skal udformes.

LOKALE HELHEDSLØSNINGER

Inden for rammerne af den nationale strategi er det i kommuneplanerne, de konkrete løsninger udformes.

De mange interesser kan bedst kombineres og forenes i planer, der indfører forskellige udviklingsmuligheder og virkninger i de enkelte lokalområder. Lokale helhedsplaner må bygge på dialog og forhandling med alle interessenter.

En sådan differentieret planlægning kræver dog, at kommunerne får stærkere virkemidler både til at indgå langtidsholdbare aftaler og regulere udviklingen i de forskellige områder.

Et tæt tværkommunalt samarbejde med statsligt medspil er nødvendigt.

EFTERSYN AF LØVENE

Der bør nedsættes en bredt sammensat areal- og plankommission med det formål at foreslå forbedrede regler til forvaltningen af det åbne land.

Planloven og en lang række andre love bør underkastes et kritisk hovedeftersyn for at give kommunerne de bedst mulige redskaber til at forene de mange arealinteresser lokalt uden at tabe helheden af syne.

GRØNT DANMARKSKORT

Udpegningen af mere sammenhængende naturområder og grønne korridorer bør ske i tæt samarbejde mellem kommuner, stat og andre interessenter.

De udpegede områder bør friholdes for aktiviteter, der forringere muligheden for senere at virkeliggøre naturplanerne, og kommunerne behøver stærkere virkemidler for at realisere planerne.

Naturpleje som driftsgren bør gøres mere rentabel - med adgang for flere aktører.

JORDFORDELING OG JORDPULJER

Aftaler om jordfordeling er et velegnet redskab til at skabe bedre balance mellem forskellige formål.

Landmænd kan bytte sig til mere robuste og sammenhængende marker og afvandede områder, hvor man i fremtiden ikke ønsker landbrugsudvikling.

Arealer kan frigøres f.eks. til mere skov, naturområder eller nye aktiviteter i det åbne land.

Det anbefales at både staten og kommunerne opretter puljer af opkøbt jord, der kan fremme jordfordeling og tilbydes i bytte for arealer, som ønskes anvendt til nye formål.

STØTTEORDNINGER

De mange støtteordninger og tilskud bør justeres sådan, at de bedre kan fremme den ønskede udvikling i lokale områder. Det gælder også afgifter og erstatninger. Naturbeskyttede områder bør fritages for ejendomsskat.

ERSTATNINGSNATUR

I enkelte tilfælde kan arealer med beskyttede naturtyper erstattes med andre områder, der er større og samlet set bidrager mere til en rig og mangfoldig natur.

LANDBRUG OG MILJØ

Forbedrede kort over jordens evne til at optage og tilbageholde næringsstoffer kan bane vej for en bedre fordeling af landbrugsarealerne og samtidig frigøre mere marginal jord til naturprojekter og rekreative formål.

ENERGIPRODUKTION

Landbrugets restprodukter kan med fordel anvendes til at producere biogas. Behov for mere areal til energiproduktion kan begrænses ved energieffektivisering, brug af varmepumper, integration af solenergi i bygninger mv.

SKOVPOLITIK

Hvordan skal balancen være mellem produktion af træ, energi, naturværkskudrift og usørt skov i fremtiden? Det er spørgsmål, der skal besvares politisk.

KLIMATILPASNING

Mulighederne for at kombinere klimatilpasning med naturgenopretning, rekreation og friluftsliv bør udnyttes bedst muligt.

Folketinget skal tage stilling til erosion og oversvømmelse: Hvilke ejendomme og områder bør sikres? Hvor skal naturen gå sin gang, så kystens landskaber rykker ind i landet og de våde områder vokser?

PLANLÆGNING I DET ÅBNE LAND

Opdelingen af Danmark i byzone, sommerhusområder og landzone er utilstrækkelig. Gennem kommuneplanlægningen bør det åbne land opdeles i områder, hvor der for hvert område sættes lokale mål og retningslinjer for arealanvendelsen og landzoneadministrationen. Dermed får kommunen og dens borgere et fælles grundlag for at fremme en ønsket udvikling.

Kommunen får samtidig et forbedret grundlag, både når der investeres i naturpleje, friluftsliv og flersidig anvendelse af samme areal, og når der skal tages stilling til grundejernes ansøgninger om landzonetiladelse. Og landmænd og ejere af fast ejendom får større investeringssikkerhed.

I områder, der udpeges som primære for landbrug og skovbrug, bør der også sikres miljørigtige placeringer til moderne produktionsanlæg for at undgå nabokonflikter og unødigt transport gennem landsbyer og på offentlige veje.

[Hele publikationen med forslag findes her:](https://www.ft.dk/samling/20161/almdel/eru/bilag/162/1742238.pdf)

<https://www.ft.dk/samling/20161/almdel/eru/bilag/162/1742238.pdf>

Prioritering af Danmarks areal i fremtiden

Prioritering af Danmarks areal i fremtiden

Afsluttende rapport fra projektet

Prioritering af fremtidens arealanvendelse i Danmark 2014 – 2017.

Forfattere, Institut for Planlægning, Aalborg Universitet:

Finn Arler

Michael Søgaard Jørgensen

Esben Munk Sørensen

- på baggrund af debatter i projektets styregruppe
samt mange konstruktive inputs fra involverede
borgere, forskere, interessenter og politikere

Journalistisk formidling og grafisk design:

Ebbe Sønderriis

Projektledelse, Fonden Teknologirådet:

Gy Larsen

Søren Gram

Malene Aarslev

Nanna Finne Skovrup

Forsidetegning: Anne-Marie Steen Petersen, Politiken 24.12.2015

Fotos: Tak til Realdania

Tryk: Jensen Print

Udgiver:

Fonden Teknologirådet, april 2017

Rapporten kan bestilles hos:

Fonden Teknologirådet,

Toldbodgade 12,

1253 København K

Telefon: 33 32 05 03

E-mail: tekno@tekno.dk

Rapporten kan downloades på

Fonden Teknologirådets hjemmeside: www.tekno.dk

Teknologirådets rapporter 2017/1

ISBN: 978-87-91614-67-5

Prioritering af Danmarks areal i fremtiden

Indhold	2	Forord
		SAMMENFATNING
	3	Danmark for fremtiden
		IDÉ OG METODE
	10	Dialog og borgerinddragelse
		PRIORITERING OG SAMORDNING
	14	Kan der blive plads til det hele?
		KOMMUNALE VIRKEMIDLER
	21	Lokalt forankrede helhedsløsninger
		STATSLIGE VIRKEMIDLER
	24	Fælles mål og rammer
		TEMAER:
		LANDBRUG
	26	Sammenhængende marker - flersidig drift
		NATUR OG LANDSKAB
	29	Det grønne Danmarkskort
		ENERGI
	32	Produktion af energi i landbrug og skovbrug
		KLIMATILPASNING OG VANDMILJØ
	34	Vand kender ingen kommunegrænser

Økologisk fåreavl, Knuthenlund, Lolland

Foto: Jørgen Jørgensen for Realdania

Forord

“Prioritering af fremtidens arealanvendelse i Danmark” har haft fokus på de mange forskellige aktiviteter, der udfolder sig i det åbne land, og som tilsammen udfordrer Danmarks begrænsede areal. Der er tale om landbrug, nye energiformer, naturområder, infrastruktur, skovbrug, friluftsjnteresser, og meget mere, og projektet har diskuteret mulighederne for sameksistens og den fremtidige balance mellem de forskellige interesser.

Projektet har været bygget op omkring en række debatarrangementer, hvor resultater fra det ene arrangement har født ind til det næste i en proces, der løbende har opbygget viden og erfaring. Det er disse resultater, vi forsøger at samle essensen af i denne rapport. Anbefalingerne er således kernen i det, der er kommet til udtryk gennem de mange workshops, seminarer, folketingshøringer, borgertopmøde og debattmøder.

Det 2½-årige projekt var koordineret af Fonden Teknologirådet og udført i et samarbejde med Aalborg Universitet. Projektet var støttet af VELUX FONDEN og skulle skabe en bred offentlig debat om den fremtidige arealanvendelse. Projektet har været fulgt dels af en styregruppe, der repræsenterer forskningsekspertise samt en række interesser i det åbne land, og dels af Fremtidspanelet, der bestod af politikere fra Folketingets partier.

Vi vil gerne takke de mange forskellige aktører, der har bidraget undervejs i projektet, alle disse bidrag har udgjort ryggraden i projektet.

FONDEN TEKNOLOGI RÅDET
DANISH BOARD OF
TECHNOLOGY FOUNDATION

FÆLLES OM
SAMFUNDETS
UDVIKLING

Fonden Teknologirådet er et internationalt anerkendt metodehus med ydelser, der gør borgere, eksperter, interessenter og politikere fælles om samfundets udvikling.

Danmark for fremtiden

Hele Danmarks areal er i brug. Men mange flere behov trænger sig på. Der skal prioriteres. Vi kan ikke blive ved med at lade som om, landet er større end det er.

Læg alle de vedtagne planer og mål for anvendelsen af Danmarks areal sammen. Læg forventningerne om fremtidens udvikling og alle de velmente ønsker om vækst og forbedring af naturen, landskabet og fritidslivet oven i. Tilsammen fylder det 130-140 procent af Danmarks areal.

Men landet bliver ikke større. Det bliver snarere mindre på grund af klimaforandringerne.

Så hvordan skal samspillet i fremtiden egentlig være mellem landbrug, skovbrug, skovrejsning, biodiversitet, landskabsværdier, kystområder, våde områder, energiafgrøder, vindmøller, solenergi, råstofvindvin-

ding, feriehuse, fritidsaktiviteter, landsbyudvikling, -afvikling og nye erhverv i landdistrikterne, byudvikling og infrastruktur?

Kan vi få plads til det hele?

Der skal prioriteres

Hen ad vejen er de mange mål og planer, forpligtelser, ønsker og behov blevet udviklet hver for sig, uden overordnet prioritering og planlægning. De skal føjes sammen.

I et tæt befolket land med mange ønsker er man nødt til at planlægge, styre og/eller regulere udviklingen.

Mors, tæt på en landsby

Foto:Leif Tuxen for Realdania

Ellers bliver ingen tilfreds med det samlede resultat. Før konflikterne vokser sig store og bider sig fast, må Folketinget, regeringen og kommunerne i arbejdstøjet, afveje de mange interesser, lægge planer og skabe løsninger, der hviler solidt på fælles mål og værdier.

Valg skal træffes, grænser drages, områder udpeges, love og regler justeres. Landsdækkende strategier skal udtænkes og meldes klart ud. Redskaberne til at styre udviklingen skal forbedres og rettes ind mod realiseringen af målene.

Der skal lyttes til borgernes ønsker og forslag og forhandles med de berørte lodsejere, så løsningerne bliver forankret i en lokal dialog med så bred en opbakning som muligt. Nye muligheder for at udvikle erhvervene og stedernes værdier i det åbne land kan åbnes, hvis det lykkes at skabe balance mellem de mange interesser og samspil mellem de mange funktioner og aktiviteter.

Der skal planlægges

Ansvar for planlægningen er delt mellem staten og kommunerne. Staten bør i højere grad leve op til sit ansvar for at samordne mål og midler for de forskellige sektorer og melde ud med en samlet strategisk helhedsplan. Inden for de overordnede rammer og med kurs mod fælles mål er det så kommunernes opgave at skabe løsninger, der har bred lokal opbakning og kan holde i lang tid.

Større frihedsgrader til udvikling og vækst i lokalområderne kan være en del af løsningen. Men i et tæt befolket land som Danmark vil den enes frie udfoldelse ofte gå ud over den andens frihed – eller det fælles bedste.

Regelstyring er heller ikke nok. Meget af den hidtidige planlægning uden for byerne har været præget af regler om, hvad man ikke må i forskellige områder. En mere konstruktiv planlægning kan åbne nye muligheder for, hvad man gerne må og tilskynde lodsejere og andre aktører til både at bevare stedets værdier og udvikle de lokale erhverv og aktiviteter.

Hvis kommunerne mere aktivt skal kunne udmønte den lokale dialog og sammenfatte de mange arealinteresser i holdbare helhedsløsninger, der ikke skaber nye konflikter, har de behov for nye beføjelser og virkemidler og måske også en anden kultur i forvaltningerne og nye fremgangsmåder i samspillet med borgerne.

Demokratisk beslutningsgrundlag

Konklusionerne i denne rapport bygger på to et halvt års arbejde i projektet "Prioritering af Danmarks areal i fremtiden". Formålet var at undersøge mulighederne for en demokratisk robust prioritering af fremtidens arealanvendelse.

Holdbare løsninger må bygge på åbenhed og respekt for de mange interesser. Derfor har projektet haft fokus på at inddrage forskere, borgere, politikere på alle ni-

Rift om arealerne	I dag	År 2050	Borgernes prioritering, gennemsnit
Landbrug	61 %	55 - 65 %	49 %
Skov	15 %	20 - 25 %	18 %
Natur og klimatilpasning	12 %	25 - 30 %	16 %
Energi	1 %	10 %	4 %
Sommerhuse, fritidsaktiviteter, turisme	1 %	1,5 %	2 %
Byområder	8 %	10 %	9 %
Veje, baner og andre anlæg	2 %	3 %	2 %
I alt	100 %	130 - 140 %	100 %

Landbrug: Siden 1960'erne er det dyrkede areal blevet lidt mindre år for år. Den udvikling vil sandsynligvis fortsætte. Det er dog også muligt, at behovet for areal vil vokse. Mange millioner mennesker får efterhånden råd til at spise mere kød. Også forandringen af verdens klima kan gøre det nødvendigt, at et gunstigt placeret land som Danmark producerer flere fødevarer. **Skov:** Folketinget besluttede i 1989, at skovarealet skal fordobles i løbet af 80-100 år. **Naturområder:** Grønt Danmarkskort med sammenhængende naturområder og områder med urørt natur kræver plads. **Klimatilpasning:** De våde områder vil vokse i takt med klimaets forandring, og områder i det åbne land vil blive oversvømmet for at undgå oversvømmelser i byområder. **Energi:** Dyrkning af biomasse til energiformål og placering af vindmøller og solenergi-anlæg på bar mark kan vise sig at kræve store ekstra arealer. **Sommerhuse, fritidsaktiviteter, turisme, byområder, veje, baner og andre anlæg:** Ventes at vokse som følge af den økonomiske udvikling, befolkningens adfærd og behov for øget mobilitet. **Borgernes prioritering:** På projektets 'borgertopmøde' blev de 250 deltagere spurgt, hvordan de ville prioritere, hvis de hver for sig skulle vælge.

veauer og repræsentanter for de mange interesser i en tæt og vedvarende dialog.

Centralt i forløbet var borgertopmødet i januar 2016, hvor 250 repræsentativt udvalgte borgere satte sig ind i problemerne, udviklede ideer om løsningerne og tog stilling til 36 spørgsmål ved elektronisk afstemning.

Deltagerne blev blandet andet spurgt: "I hvilken retning ser du helst, at Danmark udvikler sig?" Svaret var markant: Langt de fleste ønsker, at flere forskellige funktioner så vidt muligt skal kombineres i de samme områder – og med stor vægt på beskyttelse af natur og miljø.

Et klart flertal af borgerne gik ind for en overordnet, statslig prioritering – og stram kommunal styring af udviklingen i det åbne land.

De konklusioner har projektet båret videre til bearbejdning i flere seminarer og to høringer i Folketinget med Miljø- og Fødevarerudvalget som vært.

Synergi eller konflikt

At kombinere flere funktioner inden for samme areal kan løse en del af problemerne. Men der skal tages stilling til det, område for område. Nogle behov kan med fordel kombineres. I andre tilfælde må det frarådes.

For eksempel er det oplagt at kombinere naturpleje med ekstensivt landbrug. Genopretning af vådområder passer fint sammen med klimatilpasning og fritidsaktiviteter. Og en større produktion af biogas kan både være til fordel for et bæredygtigt landbrug og en bæredygtig energiforsyning.

Omvendt kan forbedring af den biologiske mangfoldighed ikke kombineres med en alt for forstyrrende menneskelig aktivitet.

Flere formål kan forenes i lidt større områder, hvis man tager passende hensyn. Mange funktioner kan foregå tæt på hinanden, hvis parterne tager passende hensyn. Det gælder for eksempel hensynet til natur og landskab, naboer og trafikgener, når landbrugets produktionsbygninger, store vindmøller, feriecentre og meget andet skal placeres.

Skovene er et godt eksempel på flersidig drift, der tilfredsstiller mange behov. Det kan fremmes yderligere ved målrettet skovrejsning. Der er dog visse konflikter mellem produktion og biologisk mangfoldighed i skovene.

Differentieret planlægning

Planlægningens formål er at forene de samfundsmæssige interesser. Det kan ikke lade sig gøre, hvis man kun har fokus på det, man ikke må i forskellige områder. En mere differentieret planlægning, dvs. udpegning af områder, der har forskellige udviklingsmål og forskellige betingelser for anvendelsen af arealerne, kan åbne nye muligheder for udvikling af stedets værdier.

Det kan være områder hvor intensivt landbrug har gode betingelser for at udvikle sig, områder hvor der

Foto: Niels Quist, Shutterstock

skal tages særligt hensyn til miljø, biologisk mangfoldighed og landskab, områder for skovrejsning og mere sammenhængende natur, områder med særligt fokus på fritidsaktiviteter og turisme, udviklingsområder med fokus på vækst og bosætning i landdistrikterne, afviklingsområder, hvor beboelse og byggeri skal op-høre...

For at forebygge lokal modstand er det vigtigt at inddrage fremtidsønskerne hos de lokale jordejere, områdets beboere og andre lokale interessenter i en dialogbaseret planlægning – med acceptable tilbud til både de lodsejere, der berøres af forandringerne og de borgere, der ønsker dem. En differentieret planlægning kan understøttes ved at kommunerne får mulighed for, om nødvendigt, at fravige de almindelige landzoneregler. For eksempel kan det være ønskeligt at forhindre udvidelser af meget intensivt husdyrhold med store bygninger i særligt følsomme landområder.

Landskab i Thy.

Foto: Robert Mogensen for Realdania

Marsken, Tønder

Foto: Steffen Stamp for Realdania

Kommunerne bør også kunne regulere trafikken med tunge køretøjer og landbrugsmaskiner, især gennem landsbyer.

Jordfordeling

Et af de vigtigste redskaber til at realisere lokale områdeplaner og flersidig arealanvendelse er jordfordeling. De store landbrugsbedrifter består af vidt spredte marker, der er tilkøbt eller forpagtet, da lejlighed bød sig. De mindre deltidsbedrifter er ofte blot placeret, hvor der var en gård til salg. Mange af de naturbeskyttede områder ligger spredt som frimærker i landskabet.

Ved at gennemføre aftaler om jordfordeling kan man skabe mere sammenhængende landbrugsbedrifter med færre miljø- og trafikproblemer. Det vil give landbruget større investeringssikkerhed og åbne op for, at man til gengæld kan udlægge jord til at skabe mere sammenhængende naturarealer og til lokale udviklingsprojekter.

Et godt middel til at sætte gang i jordfordelinger er, at kommunerne råder over jord, der kan byttes med arealer, hvor kommunen har andre planer end den nuværende ejer. En sådan jordpulje kan opbygges gennem tidlige strategiske opkøb af ejendomme. Også en aktiv statslig jordpolitik med en fond eller jordpulje, der er øremærket til formålet, kan fremme en sådan udvikling. Desuden kan kommunerne samarbejde med fonde, der har almennyttige naturformål og råder over jord. Jordfordeling kan kombineres

med andre virkemidler som f.eks. tildeling af engangserstatning eller erstatningsjord ved udflytning af ejendomme.

Støtteordninger, skatter og afgifter

Hvis der skabes mulighed for at anvende de mange støtteordninger fra EU's landdistriktsmidler og andre kilder mere fleksibelt, kan deres virkning målrettes mod at fremme den ønskede udvikling i de enkelte lokale områder.

Afgifter, støtteordninger og finansieringsregler bør efterses og eventuelt revideres, så de bedre kan anvendes målrettet i forhold til arealanvendelsen. Det gælder både landbrug, skovrejsning, natur, energi og klimatilpasning. Naturbeskyttede arealer på landbrugsejendomme bør fritages for ejendomsskat.

Tværkommunalt samarbejde

Mange af opgaverne kan ikke løses forsvarligt inden for hver enkelt kommunes egne grænser. Kommunerne er nødt til at samarbejde om f.eks. klimatilpasning og kystsikring, turisme og større sammenhængende landskaber og naturområder som f.eks. ådale. Også de større landbrugsbedrifter og deres trafik berører i nogle tilfælde mere end én kommune.

For at undgå usammenhængende resultater og forskelsbehandling er det afgørende, at der findes gode og frugtbare modeller for det tværkommunale samarbejde. På en række felter fungerer det dårligt - eller er endda præget af indbyrdes konkurrence, f.eks. om at tiltrække virksomheder.

Fælles mål og rammer

En fleksibel planlægning med forskellige frihedsgrader på forskellige områder i kommunerne forudsætter, at de landspolitiske udmeldinger om fælles mål og rammer er tindrende klare.

Først og fremmest må staten melde ud med en samlet national strategi og lægge rammerne fast. Strategien skal samordne de mål og midler, der stammer fra forskellige ministerier og sektorer, så kommunerne ikke bare får en stribe sektorplaner at forholde sig til: Naturplaner, trafikplaner, klimatilpasningsplaner, vækstplaner osv., hver for sig. Den samlede planlægning bliver bedre, hvis hver sektor ikke blot fokuserer på egne interesser og virkemidler.

Da den sammenfattende planlægning blev lagt ud fra amterne til kommunerne, fulgte det gamle regelsæt nærmest uændret med. Dog blev den regionale Fingerplan for hovedstadsområdet 34 kommuner fastholdt.

Der er brug for et kritisk hovedeftersyn af hele lovgivningen for at give kommunerne de bedst mulige værktøjer til at forene de mange arealinteresser lokalt uden at tabe helheden af syne. Det foreslås at nedsæt-

te en bredt sammensat areal- og plankommission med det formål at foreslå forbedring af reglerne for forvaltningen af det åbne land i forbindelse med evalueringen af planloven i 2020.

Statslige retningslinjer

På mange områder er der behov for klare prioriteringer og retningslinjer fra statens side. Det gælder af indlysende grunde de områder, hvor Danmark har internationale forpligtelser. Men det gælder også på en række andre områder:

På landbrugsområdet er der f.eks. brug for at forbedre kortlægningen af forskellige områders tålegrænser for tilføring af næringsstoffer. Der er også behov for at integrere energiproduktion og naturbeskyttelse bedre i landbrugspolitikken og for at fremme udviklingen af naturpleje til en rentabel driftsform.

I skovpolitikken skal der tages stilling til graden af energiproduktion, balancen mellem urørt skov, naturnær skovdrift og produktionsskov – og målretning af skovrejsningen.

På naturområdet er der brug for landspolitiske beslutninger om udlægning af større områder med urørt natur. Staten bør aktivt deltage i arbejdet med at udpege sammenhængende naturområder til Grønt Danmarkskort.

Landspolitisk skal der også tages stilling til ændringerne af Danmarks areal på grund af klimaets forandring. I hvilke områder skal man lade naturen gå sin gang og for eksempel opgive eksisterende sommerhusområder og landbrugsarealer på langt sigt?

Dertil kommer mange andre landspolitiske opgaver, f.eks. rammer for placering af vindmøller og andre energianlæg, udviklingsområder, afviklingsområder, udvidelse af byzonerne, anlæg af veje og jernbaner osv.

Flere anbefalinger

Rapporten afsluttes med fire afsnit, der fokuserer i detaljer på områder, hvor der er særligt behov for prioritering:

- Landbrug,
- natur og landskab,
- energiforsyning og
- klimatilpasning.

Landbrugets arealbehov hænger i dag tæt sammen med den store produktion af foder til husdyr. Den omfatter halvdelen af Danmarks samlede areal. Det er svært at spå om fremtidens arealbehov. Men sikkert er det, at landbruget med den nuværende struktur har behov for samling af arealerne og høj investeringssikkerhed.

I forhold til kommunernes arbejde med Grønt Danmarkskort er der brug for værktøjer til at fremme overgangen fra muligt naturområde til faktisk naturom-

Helseskoven i Hørsholm Foto: Leif Tuxen for Realdania

råde. Det handler både om at afværge nye aktiviteter, der forringer disse muligheder og om at give lodsejere gode muligheder for enten at omlægge deres arealforvaltning og drift eller komme ud af områderne til bedre muligheder et andet sted.

Det bør undersøges, hvordan de hollandske erfaringer med omstrukturering af stærkt miljøbelastede landbrugsområder kan tillempes til danske forhold.

I afsnittet om natur og landskab slås der til lyd for at skelne mellem naturværdier med guld-, sølv- eller bronze-kvaliteter. Beskyttede områder, der 'kun' har bronze-kvalitet, kunne i nogle tilfælde med fordel byttes ud med andre arealer, hvor der kan udvikles erstatningsnatur af større værdi.

Det er vigtigt, at en sådan ombygning vurderes konkret og strategisk. Et krav om, at ombygningen skal ske i forholdet 1:2 eller 1:3 kan sikre, at erstatningsnatur forbliver en undtagelse.

I energiafsnittet anbefales det så vidt muligt at undgå en større forøgelse af arealer med rene energiafgrøder. Produktion af biogas kræver ikke i sig selv ekstra areal og har desuden den fordel, at næringsstofferne kan føres tilbage til jorden efter endt produktion af energi. Det samlede behov for biomasse til energiformål kan bedst formindskes ved at forbedre energieffektiviteten i bygninger og erhverv og indrette energisystemet på mindst muligt behov for biobrændsler.

Store anlæg med solfangere (varme) og solceller (el) er pladskrævende og dominerende i landskabet. Placering af solceller på bygninger og langs med veje bør have høj prioritet.

I afsnittet om klimatilpasning og vandmiljø bliver det påpeget, at genopretningen af god økologisk kvalitet i vandløbene har store og til tider omstridte arealkonsekvenser. Omvendt er der gode muligheder for synergi mellem klimatilpasning og genopretning af attraktiv natur og fritidsaktiviteter i våde områder.

PRIORITERING

Der er planer og ønsker om at anvende 130-140% af Danmarks areal i fremtiden.

DANMARK FOR FREMTIDEN

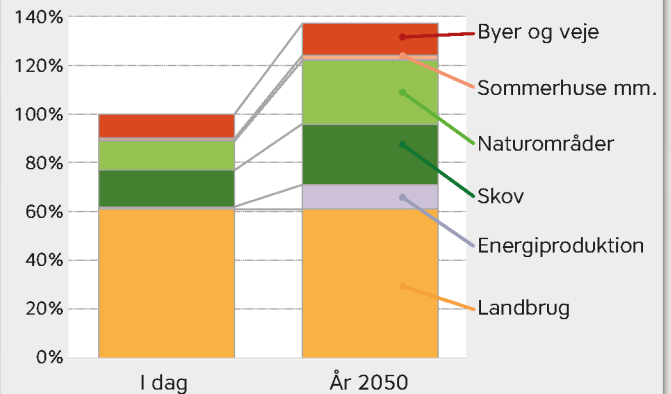
Landbrug, skov og natur, bioenergi, vindmøller og solenergi, klimatilpasning, byudvikling og trafik, sommerhuse og feriecentre, rekreation og fritidsaktiviteter, vækst og udvikling med boliger og virksomheder i det åbne land... Hvordan skal vi få plads til det hele?

Mange planer er vedtaget, mange ønsker er fremsat. Men de er ikke tænkt sammen til en helhed. Det er nødvendigt at prioritere.

Hvordan skal Danmark se ud i fremtiden? Det er en udfordring til alle politikere, både på Christiansborg og i de 98 kommuner, hvor planerne skal gøres til virkelighed. Valg skal træffes, love skal ændres, værktøjer skal forbedres, nye metoder skal udvikles.

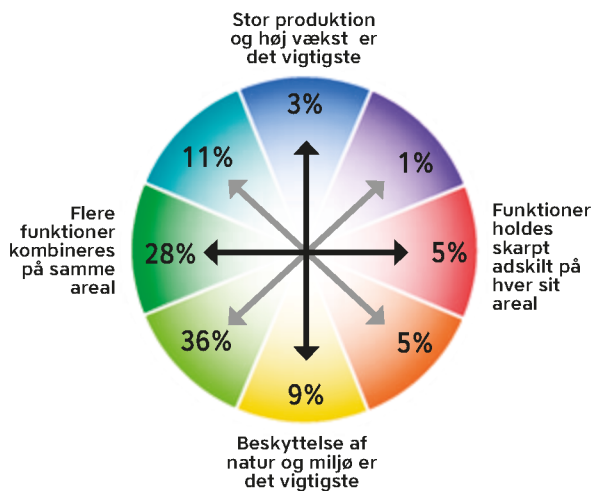
Projektet 'Prioritering af Danmarks areal i fremtiden' har inddraget forskere, borgere, politikere på alle niveauer og repræsentanter for de mange interesser i arbejdet med at klarlægge problemerne og finde vej til de mulige løsninger.

Arealbehov

Søjlen til højre viser de forventede behov uden prioritering og samordning.

I hvilken retning ser du helst, at anvendelsen af Danmarks areal udvikler sig?

250 borgere blev spurgt om deres holdning til fremtidens udvikling. Valget stod mellem fire hovedretninger (sorte pile) og fire mellemveje (grå pile). Et klart flertal ønsker kombination af flere funktioner på samme areal - med vidtgående hensyn til beskyttelse af natur og miljø. Et flertal mener, at staten og kommunerne skal styre udviklingen stramt.

KAN FLERE FORMÅL FORENES?

Et flertal af borgerne ønsker mere skov, større naturområder, vidtgående hensyn til beskyttelse af miljøet og gode muligheder for rekreation og fritidsaktiviteter. De fleste mener, at staten og kommunerne skal styre udviklingen sådan, at flere arealer anvendes til mere end et formål.

SYNERGI: I nogle tilfælde kan flere formål med fordel forenes. Eksempler er: Intensivt landbrug og produktion af biogas, klimatilpasning og genopretning af vandmiljøet i våde områder, naturpleje og ekstensivt landbrug (afgræsning, høslet mm.)

KONFLIKT: Intensivt landbrug med samme afgrøde på store arealer kan ikke kombineres med stor biologisk mangfoldighed på samme areal. Beskyttelse af sjældne arter og særpræget natur kan ikke forenes med produktion, beboelse og megen trafik.

KOMBINATION: Flere formål kan forenes på lidt større områder, hvis man tager passende hensyn. F.eks. kan produktionen af træ i skovene forenes med mange andre formål. Landbrug - eventuelt med forskellige frihedsgrader - kan kombineres med forvaltning af landskab og kulturmiljøer, naturpleje, naturoplevelser, jagt og andre fritidsaktiviteter, uden at det hele behøver at foregå på nøjagtig de samme arealer. Med en passende planlægning kan man placere vindmøller og andre anlæg i det åbne land, så de ikke skæmmer landskabet og generer naboerne.

VELUX FONDEN

AALBORG UNIVERSITET

ANBEFALINGER

I et rigt land med mange ønsker er man nødt til at planlægge og styre udviklingen.

FÆLLES MÅL OG RAMMER

Staten må melde ud med en samlet national strategi og lægge rammerne fast. Strategien bør samordne mål og midler for de forskellige ministeriers regler.

Der er behov for en stærk landsplanindsats for at prioritere interesserne og udpege områder til forskellige formål. Det gælder for eksempel større områder med urørt natur, særligt værdifulde natur- og kulturlandskaber, klimasikring, placering af vindmøller og andre energianlæg, udviklingsområder og afviklingsområder.

Folketing og regering bør integrere hensynet til det knappe areal i en revision af love, regler og støtteordninger. Stærkere virkemidler skal udformes.

LOKALE HELHEDSLØSNINGER

Inden for rammerne af den nationale strategi er det i kommuneplanerne, de konkrete løsninger udformes.

De mange interesser kan bedst kombineres og forenes i planer, der indfører forskellige udviklingsmuligheder og vilkår i de enkelte lokalområder. Lokale helhedsplaner må bygge på dialog og forhandling med alle interessenter.

En sådan differentieret planlægning kræver dog, at kommunerne får stærkere virkemidler både til at indgå langtidsholdbare aftaler og regulere udviklingen i de forskellige områder.

Et tæt tværkommunalt samarbejde med statsligt medspil er nødvendigt.

EFTERSYN AF LOVENE

Der bør nedsættes en bredt sammensat areal- og plankommission med det formål at foreslå forbedrede regler til forvaltningen af det åbne land

Planloven og en lang række andre love bør underkastes et kritisk hovedeftersyn for at give kommunerne de bedst mulige redskaber til at forene de mange arealinteresser lokalt uden at tabe helheden af syne.

GRØNT DANMARKSKORT

Udpegningen af mere sammenhængende naturområder og grønne korridorer bør ske i tæt samarbejde mellem kommuner, stat og andre interessenter.

De udpegede områder bør friholdes for aktiviteter, der forringer muligheden for senere at virkeliggøre naturplanerne, og kommunerne behøver stærkere virkemidler for at realisere planerne.

Naturpleje som driftsgren bør gøres mere rentabel - med adgang for flere aktører.

JORDFORDELING OG JORDPULJER

Aftaler om jordfordeling er et velegnet redskab til at skabe bedre balance mellem forskellige formål.

Landmænd kan bytte sig til mere robuste og sammenhængende marker og afhængende områder, hvor man i fremtiden ikke ønsker landbrugsudvikling.

Arealer kan frigøres f.eks. til mere skov, naturområder eller nye aktiviteter i det åbne land.

STØTTEORDNINGER

De mange støtteordninger og tilskud bør justeres sådan, at de bedre kan fremme den ønskede udvikling i lokale områder. Det gælder også afgifter og erstatninger. Naturbeskyttede områder bør fritages for ejendomsskat.

ERSTATNINGSNATUR

I enkelte tilfælde kan arealer med beskyttede naturtyper erstattes med andre områder, der er større og samlet set bidrager mere til en rig og mangfoldig natur.

Det anbefales at både staten og kommunerne opretter puljer af opkøbt jord, der kan fremme jordfordeling og tilbydes i bytte for arealer, som ønskes anvendt til nye formål.

ENERGIPRODUKTION

Landbrugets restprodukter kan med fordel anvendes til at producere biogas. Behov for mere areal til energiproduktion kan begrænses ved energieffektivisering, brug af varmepumper, integration af solenergi i bygninger mv.

SKOVPOLITIK

Hvordan skal balancen være mellem produktion af træ, energi, naturnær skovdrift og urørt skov i fremtiden? Det er spørgsmål, der skal besvares politisk.

LANDBRUG OG MILJØ

Forbedrede kort over jordens evne til at optage og tilbageholde næringsstoffer kan bane vej for en bedre fordeling af landbrugsarealerne og samtidig frigøre mere marginal jord til naturprojekter og rekreative formål.

KLIMATILPASNING

Mulighederne for at kombinere klimatilpasning med naturgenopretning, rekreation og fritidsaktivitet bør udnyttes bedst muligt.

Folketinget skal tage stilling til erosion og oversvømmelse: Hvilke ejendomme og områder bør sikres? Hvor skal naturen gå sin gang, så kystens landskaber rykker ind i landet og de våde områder vokser?

PLANLÆGNING I DET ÅBNE LAND

Opdelingen af Danmark i byzone, sommerhusområder og landzone er utilstrækkelig. Gennem kommuneplanlægningen bør det åbne land opdeles i områder, hvor der for hvert område sættes lokale mål og retningslinjer for arealanvendelsen og landzoneadministrationen. Dermed får kommunen og dens borgere et fælles grundlag for at fremme en ønsket udvikling.

Kommunen får samtidig et forbedret grundlag, både når der investeres i naturpleje, friluftsliv og flersidig anvendelse af samme areal, og når der skal tages stilling til grundejernes ansøgninger om landzonetilladelse. Og landmænd og ejere af fast ejendom får større investeringssikkerhed.

I områder, der udpeges som primære for landbrug og skovbrug, bør der også sikres miljørigtige placeringer til moderne produktionsanlæg for at undgå nabokonflikter og unødigt transport gennem landsbyer og på offentlige veje.

Dialog og borgerinddragelse

Demokratiske beslutninger om komplekse emner med store konsekvenser bliver bedst, hvis man inddrager alle interessenter i forarbejdet, informerer borgerne og lytter til deres meninger.

I Danmark er der tradition for planlægning, der inddrager borgerne og søger at forene de forskellige interesser i arealernes anvendelse. Tro mod denne tradition har projektet inddraget alle interessenter i en afsøgning af mulighederne for en demokratisk robust prioritering af arealanvendelsen i fremtiden.

Konklusioner på et bredt grundlag

Projektets udgangspunkt var det stigende pres fra mange sider for at anvende mere areal til mange forskellige formål.

Dette pres medfører et voksende behov for en sammenhængende planlægning, der kan forene samfundets interesser i bæredygtig udvikling, mangfoldig natur, erhvervsudvikling og økonomisk vækst, nye energiformer, klimatilpasning, bevarelse af landskaber og kulturarv og rekreative værdier. Projektet har fokuseret på

planlægning i det åbne land inklusive spredt bebyggelse og landsbyer, mens større byer er udeladt. Projektet er afgrænset til landjorden, hvorfor havets arealanvendelse kun er perifert berørt. Projektet erkender desuden, at areal til råstofudvinding er et væsentligt emne, som det ikke har været muligt at inddrage i arbejdet.

Metoder til inddragelse af mange forskellige grupper i det danske samfund er blevet brugt: Forskere har leveret analyser. Politikere, eksperter, organisationer og beslutningstagere har deltaget i workshops. Repræsentativt udvalgte borgere har givet deres meninger til kende på grundlag af grundig information og

Fremtidspanel

Et udvalg af repræsentanter for alle Folketingets partier har fulgt og inspireret projektet fra først til sidst.

Dette såkaldte fremtidspanel har bestået af: Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti, Ida Auken, Radikale Venstre, Kirsten Brosbøl, Socialdemokratiet, Henrik Dahl, Liberal Alliance, Jens Henrik Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti, Steen Gade, Socialistisk Folkeparti, Maria Reumert Gjerding, Enhedslisten, Anni Matthiesen, Venstre og Christian Poll, Alternativet.

I løbet af projektet har fremtidspanelets medlemmer bidraget med ideer og forslag, deltaget i seminarer med eksperter, debatmøder mv. og stillet spørgsmål i de to offentlige høringer i Folketinget.

Workshop

Foto: Teknologirådet

Diskussion på borgertopmødet

Foto: Teknologirådet

debat. Offentligheden og den politiske debat er blevet inddraget gennem to høringer i Folketinget, tre debatemøder og fire nyhedsbreve. Arbejdet er løbende blevet præsenteret og diskuteret på konferencer, videnskabelige symposier og seminarer. Konklusionerne bygger altså på et bredt grundlag. Forhåbentlig egner de sig derfor til at kvalificere den politiske debat.

Workshops og baggrundsanalyse

Fra projektets start arbejdede forskergruppen på en større baggrundsanalyse for at skabe overblik over arealanvendelsen i Danmark, den historiske udvik-

ling, de konflikter og kombinationsmuligheder, der kan tænkes at opstå, forskellige udviklingsscenarier og de former for regulering, der kan tages i brug for at gennemføre prioriteringerne, håndtere konflikterne og realisere kombinationsmulighederne.

Den første workshop blev afholdt i januar 2015. Et halvt hundrede eksperter og repræsentanter for et vidt spektrum af interesseorganisationer brugte en dag på at debattere drivkræfterne bag ændringerne af arealanvendelsen, ønsker og forventninger, konflikter og mulige synergieffekter. De mange indlæg blev brugt som input til forskergruppens arbejde med baggrundsanalysen.

I april 2015 mødtes kommunal- og regionspolitikere til den anden workshop. De udvekslede erfaringer med håndtering af interessekonflikter om arealanvendelse, mulighederne for at løse dem og behovet for politiske virkemidler. Politikernes bidrag indgik i forskernes videre arbejde med baggrundsanalysen.

Baggrundsanalysen blev beskrevet i Teknologirådets nyhedsbrev til Folketinget nr. 289 i maj 2015. Analysen indgik i fremtidspanelets møde i samme måned og den blev blandt andet debatteret ved Folkemødet på Bornholm i juni. Den færdige udgave udkom i august 2015.

Borgertopmøde – borgerne har ordet

Centralt i forløbet stod et nationalt borgertopmøde i januar 2016. Mødet blev forberedt på en workshop for eksperter og interessenter i september 2015 og ved fremtidspanelets møde i oktober.

Borgertopmødet er en metode, der er udviklet af Teknologirådet og brugt mange gange, også globalt, for at få demokratiske tilkendegivelser om vanskelige

Styregruppe

Projektets styregruppe har bestået af projektledelsen, forskergruppen og eksperter og repræsentanter fra universiteter og organisationer:

- **Projektledelse**, Teknologirådet: Søren Gram, Gy Larsen, Malene Aarslev og Nanna Finne Skovrup.
- **Forskergruppe**, Institut for Planlægning, Aalborg Universitet: Finn Arler, Daniel Galland, Esben Munk Sørensen og Michael Søgaard Jørgensen.
- **Ekspert og repræsentanter**: Stine Lea Jacobi, Realdania, Lone Søderkvist Kristensen, Københavns Universitet, Niels Østergård, Aalborg Universitet, Bruno Sander Nielsen, Landbrug & Fødevarer, Anker Madsen, FriLuftsrådet, Lars Steffensen, Landdistrikternes Fællesråd og Thyge Nygaard, Danmarks Naturfredningsforening.

Borgertopmøde

Foto: Teknologirådet

problemstillinger på et velinformeret grundlag. 250 repræsentativt udvalgte borgere deltog. På forhånd fik de tilsendt et 36 sideres informationshefte, der gengav projektets problemstillinger og baggrundsanalyse i let læselig form.

På selve mødet blev de placeret ved små borde, hvor de udvekslede synspunkter. Deltagerne lyttede til oplæg fra talerstolen og udviklede i fællesskab idéer om bl.a. forskellige kombinationer af arealanvendelse. Hver enkelt deltager gav ved elektronisk afstemning sin mening om 36 spørgsmål, der tilsammen dækkede de problemer, dilemmaer og forslag, projektet havde afdækket. Borgernes svar og foretrukne løsninger har sat sit ty-

delige præg på resten af projektet. De vigtigste af dem er gengivet i nyhedsbrevet Fra rådet til tinget nr. 290, februar 2016.

Høringer i Folketinget

I april 2016 afholdt Teknologirådet i samarbejde med Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg en høring på Christiansborg om 'multifunktionalitet i det danske landskab'.

Emnet var valgt fordi et meget stort flertal af borgertopmødets deltagere gik ind for, at flere funktioner i fremtiden skal kombineres på samme arealer – og altid tage hensyn til natur- og miljøbeskyttelse.

Ekspertter holdt oplæg om kombinationsmulighederne i skovbrug og landbrug og om nye værktøjer til multifunktionel planlægning. Repræsentanter for de politiske partier dannede spørgepanel. Høringen er refereret i nyhedsbrevet Fra rådet til tinget nr. 291, maj 2016.

Den blev fulgt op med et seminar for det politiske fremtidspanel og styregruppen, og der var politisk debat om projektet på Naturmødet i Hirtshals i maj og Folkemødet på Bornholm i juni.

Den anden folketingshøring blev afholdt i oktober. Den handlede om, hvilke redskaber der skal i spil for at kommunerne kan virkeliggøre en planlægning for de mange interesser i det åbne land. Også den blev fulgt op med et ekspertseminar med det politiske fremtidspanel. Høringen er refereret i Fra rådet til tinget nr. 293, november 2016.

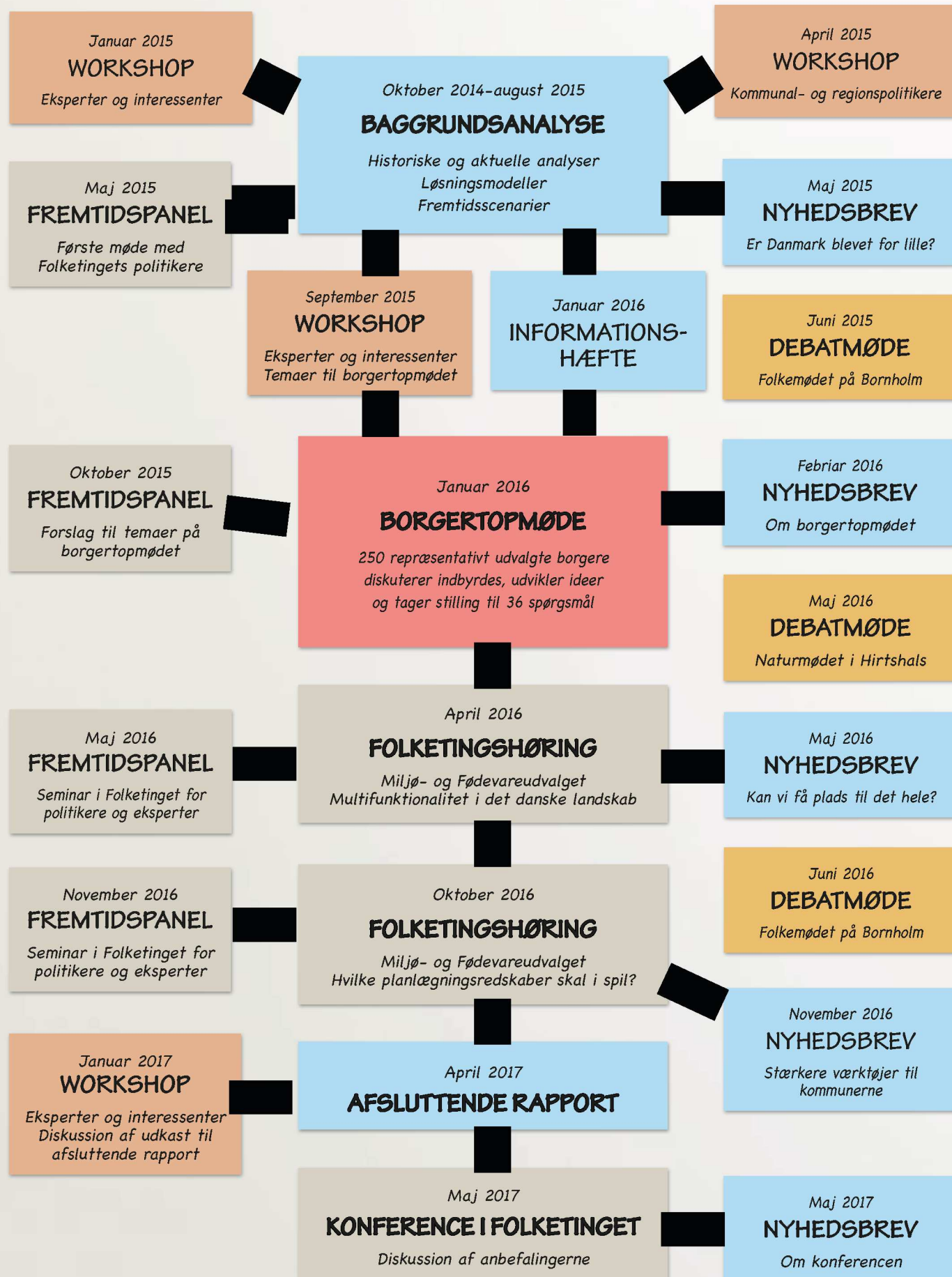
Projektets anbefalinger præsenteres og debatteres på en afsluttende konference på Christiansborg den 3. maj 2017.

Høring i Folketinget

Foto: Teknologirådet

PROJEKTETS FORLØB

Kan der blive plads til det hele?

I et lille land med mange ønsker er det nødvendigt at planlægge. Konkurrencen mellem de mange arealkrævende behov er en politisk udfordring, både lokalt og på landsplan. Der skal prioriteres, lægges strategier og træffes langsigtede beslutninger. Klare mål og rammer og stærke virkemidler er nødvendige.

Samfundets udvikling og en række af ukoordinerede beslutninger har gjort, at vi i dag står med målsætninger, planer og ønsker om at anvende arealer, der tilsammen er langt større end de 43.000 kvadratkilometer, Danmark nu engang består af. Samtidig fører den nuværende anvendelse af arealer nogle gange til konflikter mellem forskellige hensyn.

Hvem, hvad, hvor og hvordan?

Det er nødvendigt at prioritere interesserne og samordne dem, så vidt det er muligt. Men hvem skal beslutte hvad der skal være hvor? Hvordan får løsningen

gerne bred tilslutning og demokratisk legitimitet, så de kan holde i flere generationer? Hvad er sagligt set de mest bæredygtige løsninger? Kan der findes fleksible løsninger, så samfundet kan justere mål og værdier, hvis der bliver behov for det? Hvordan tilgodeser man de mange interesser i størst muligt omfang? Er der et modsætningsforhold mellem at beskytte naturen og landskabet og skabe nye muligheder for vækst og udvikling? Hvilke prioriteringer må nødvendigvis være landsdækkende? Hvilke kan overlades til den enkelte kommune, det enkelte lokalsamfund eller den enkelte grundejer?

Nogle arealbehov udspringer af forhold, som Danmark har meget lille indflydelse på. Det gælder f.eks. klimaforandringerne og verdensmarkedets efterspørgsel på jord og fødevarer. Andre arealbehov hænger tæt sammen med internationale forpligtelser, f.eks. konventionen om biodiversitet. Det meste af arealforvaltningen – og virkemidlerne til at forandre den – er dog reguleret af lovgivning i EU og i Folketinget.

Størstedelen af Danmarks areal er privat ejendom. Samtidig føler de fleste, at vores landskab, natur og kulturminder tilhører alle. Hvordan skal de private og de offentlige arealinteresser afvejes i lokalsamfundet og den enkelte kommune? Kan man undgå, at den nødvendige prioritering og planlægning bliver opfattet som snærende bånd og diktat fra oven? Hvordan inddrager man ejerne af jord og bygninger, lokalsamfundets indbyggere og befolkningen i almindelighed i en frugtbar dialog om forventninger til en ansvarlig arealforvaltning? Kan der udformes helhedsplaner,

Udvikling eller afvikling? Foto: Steffen Stamp for Realdania

Omstridt testcenter for vindmøller i Østerild Klitplantage.

Foto: Leif Tuxen for Realdania

som giver råderum for alle og vinder bred opbakning? Hvilke virkemidler skal staten og kommunerne have for at virkeliggøre en sådan planlægning?

Planlægning for land og by

Fra naturens hånd og som følge af 6000 års historie er Danmark et landbrugsland. Det dyrkede areal voksede næsten uafbrudt fra stenalderen til 1961. Nyt agerland er indvundet ved at rydde skov – og dernæst ved at opdyrke heden, standse sandflugten, inddæmme og dræne de våde områder.

Siden starten af 1960'erne er det dyrkede areal igen blevet mindre. Alligevel har landbruget været i stand til at forøge produktionen kraftigt. I den samme perio-

de har planlægningen sikret, at byerne ikke spredte sig vilkårligt ud i det åbne land og langs kysterne, som man har set det i mange andre lande. Landet blev delt op i landzone, byzone og sommerhusområder. I det åbne land blev der indført krav om tilladelse, hvis man vil ændre arealernes anvendelse eller bygge til andre formål end landbrug, skovbrug og fiskeri. Det har sikret driften og investeringerne i de primære erhverv. Samtidig skulle planlovens krav om "sammenfattende planlægning, der forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen" sikre, at natur og miljø kunne beskyttes, at byerne og vejnettet og de andre fælles anlæg kunne udvikles og at der blev gjort plads til sommerhuse og fritidsaktiviteter ved kysterne og i det åbne land.

Bæredygtig arealanvendelse

Prioriteringen af Danmarks arealanvendelse berører flere af FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling: Bæredygtig fødevarerproduktion (mål 2), energiforsyning (mål 7), bæredygtig økonomisk vækst (mål 8), bæredygtige byer og lokalsamfund (mål 11), klimaforandring og klimatilpasning (mål 13) og bæredygtig brug og beskyttelse af økosystemerne (mål 15).

En bæredygtig udvikling forringer ikke miljøet og de sociale og økonomiske forhold på en måde, der stiller næste generation ringere end den nuværende. Derfor hører det med til en bæredygtig arealforvaltning:

- at værne om dyre- og plantelivet (biodiversiteten).

- at beskytte miljøet, naturen og landskabet.
- at skabe gode rammer for landbrug, skovbrug og andre erhverv.
- at producere energi fra vedvarende energikilder.
- at tilpasse landet til klimaforandringerne.
- at tilstræbe gode levevilkår i byer og landdistrikter
- at sikre udviklingsmuligheder i hele landet.

Prioritering og planlægning er en vigtig forudsætning for bæredygtig udvikling. Hvis der ikke skabes balance mellem de mange interesser, risikerer den næste generation at stå over for fastlåste konflikter og ringe løsninger, som ingen i det lange løb er tjent med.

Trampesti ved Østerlars, Bornholm. De fleste danskere vil gerne have mere skov.

Foto: Leif Tuxen for Realdania

Behov for mere areal

I alle sektorer er der voksende behov for areal – måske bortset fra landbruget.

Landbruget er i særklasse Danmarks største arealforvalter. I de senere år er udviklingen af erhvervets struktur og teknologi gået stærkt, og det har sat sit præg på det åbne land. I midten af 1900-tallet var der i Danmark omkring 200.000 selvstændige landbrug, men alene siden 1990 er antallet af heltidsbedrifter faldet fra 35.000 til 11.000. Store stalde og vidtstrakte, men spredte marker præger det moderne landbrug. En stor del af de resterende gårde er blevet til deltidslandbrug eller boliger og fritidshuse for mennesker, der typisk arbejder i byerhverv.

Rollen som storproducent under økonomisk pres har for nogle landmænd været svær at forene med rollen som forvalter af natur og miljø, landskab og kulturarv. En hel del mennesker synes ikke, der er så dejligt ude på landet, som der burde være. Konflikterne om natur og miljø, lugtgener, trafik og støj er til tider ret heftige.

Landbrugets organisationer gør ikke krav på et større dyrket areal, men siger, at det årlige tab af 7.000 hektar landbrugsjord vil gå ud over beskæftigelse og eksport, hvis det fortsætter. Omlægninger til mere økologisk jordbrug og til mere naturnær landbrugsdrift vil kræve større areal end konventionelt landbrug til en

produktion af samme omfang. Hvis øget velstand får forbruget af kød til at stige globalt, kan der blive øget efterspørgsel på de danske jorder, hvis man skal undgå opdyrkning af regnskove og savanner med høj biologisk mangfoldighed.

Skov og skovrejsning

Skovene dækker i dag knap 15 procent af Danmarks areal, og en stor del af dem er præget af flersidig drift. I skovlovens formålsparagraf er det indskrevet, at skovarealet skal forøges, og at skovene skal drives sådan, at man sikrer produktionen, bevarer og forøger den biologiske mangfoldighed og tilgodeser hensynet til landskab, naturhistorie, kulturhistorie, miljøbeskyttelse og friluftsliv.

Skovejernes indtægter kommer næsten udelukkende fra salg af træ, pyntegrønt og jagtret. Der produceres 3,8 millioner kubikmeter træ om året, hvoraf lidt over halvdelen er brænde og flis. Ifølge Dansk Skovforening kan man fordoble produktionen af træ til energiformål uden forringelser af natur og miljø. Men biodiversitetsforskere er mere skeptiske.

Folketinget besluttede i 1989, at skovarealet skal fordobles i løbet af en trægeneration, dvs. 80-100 år. Målsætningen blev gentaget i Det nationale Skovprogram, 2002. Fordoblingen vil medføre, at en fjerdedel af Danmarks areal dækkes af skov.

Natur og landskab

Ønsker om større og mere sammenhængende naturområder fremføres ofte af de politiske partier, skiftende regeringer, naturorganisationer og forskere. Ifølge projektets borgertopmøde har ønsket bred opbakning i befolkningen.

Mange arter er i tilbagegang og mange områder og naturtyper er utilstrækkeligt beskyttet. Der er både

behov for at beskytte den biologiske mangfoldighed i områder med urørt natur, hvor dyre- og planteliv kan udvikle sig frit, og for naturgenoprettelse, naturpleje og forbedringer af de bynære naturområder.

Knap 10 procent af Danmarks areal er beskyttede naturområder. Beskyttelsen omfatter både internationale forpligtelser, fælles europæisk indsats, fredninger og naturtyper som heder, moser, overdrev, strandenge og ferske enge, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Problemet er, at mange af de beskyttede områder ligger spredt som frimærker i landskabet.

Grønt Danmarkskort skal udpege de nuværende naturområder, mulige fremtidige naturområder og forbindelser imellem dem. Det er led i bestræbelserne på at skabe en mere sammenhængende natur, hvor de vilde dyr og planter får bedre levesteder og menneskers muligheder for gode naturoplevelser samtidig forbedres.

Hvis alle naturplaner og -ønsker skal tilgodeses, vil der være behov for op mod 25 procent af Danmarks areal.

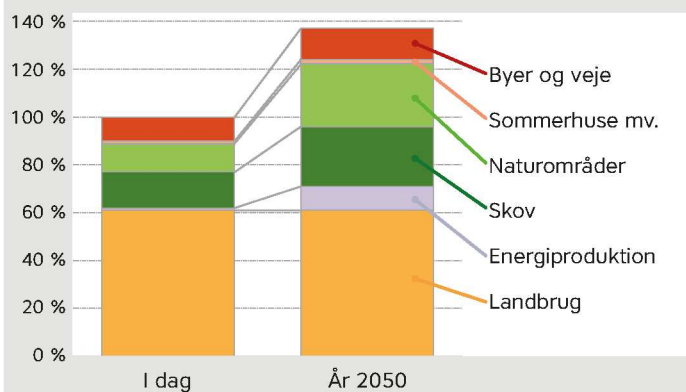
Energiproduktion

I et energisystem uden kul, olie og naturgas er der behov for energi fra biomasse. Hvor stort behovet bliver, afhænger af politiske beslutninger om det fremtidige energisystem.

En stor del af behovet kan dækkes ved at udnytte skovbrugets og landbrugets restprodukter, og produktionen af biogas kan forøges uden at kræve store ekstra arealer. Hvis man derimod vælger at dyrke energigrøder i stor stil, kan det komme til at omfatte 10 procent eller mere af Danmarks areal.

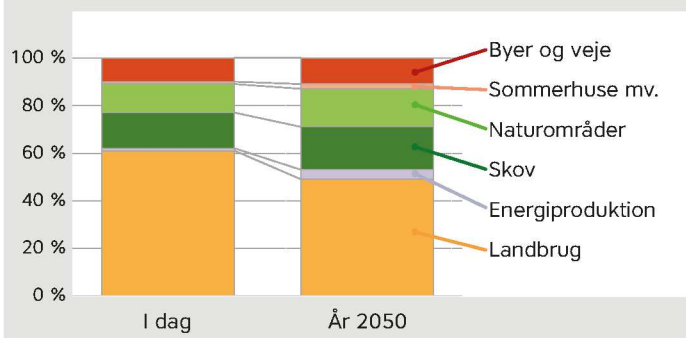
Vindmøller fylder ikke ret mange kvadratmeter, men indirekte kræver det et større areal at placere dem i passende afstand fra beboelse mm. Også store anlæg på bar mark til udnyttelse af solenergi og biogasanlæg kræver areal. Dertil kommer, at både vindmøller og

Arealbehov

Til venstre: Arealanvendelsen i dag. Til højre: De forventede behov uden prioritering og samordning.

Borgernes prioritering

Til højre: Gennemsnit af deltagernes prioritering på det landsdækkende borgertopmøde i januar 2016.

andre energianlæg kan virke dominerende i landskabet og vække modstand i lokalområdet.

Klimatilpasning og vandmiljø

De våde områder vil vokse, både på grund af klimaforandringerne og som led i genopretningen af god øko-

Landbrugets marker bliver større og mere ens

Foto: Finn Arler

Hashøj Biogas. Produktion af biogas udnytter landbrugets og fødevarereproduktionens restprodukter. Næringsstofferne kan føres tilbage til jorden. Foto: Bruno Sander Nielsen

logisk kvalitet i vandløb, søer og vandområder. Det er også sandsynligt, at man i fremtiden vil fortsætte med at lade flere områder i det åbne land blive oversvømmet for at undgå oversvømmelser i byerne.

Sommerhusområder, fritidsaktiviteter og turisme

På grund af øget velstand og turisme kan det forventes, at flere vil ønske udstykning af nye sommerhusgrunde. Der ventes også øget efterspørgsel efter flexboliger og bolig nr. 2.

Også arealkrævende fritidsaktiviteter som f.eks. idrætsanlæg, campingpladser, forlystelses- og dyreparker og golfbaner ventes at vokse. Golf er blevet Danmarks næststørste idrætsgren, og golfbanerne dækker et areal, der er større end Rold Skov.

Vækst og udvikling i byer og landdistrikter

Byernes indbyggertal vokser, men samtidig er gamle industri- og havnearealer blevet ledige. Meget af byudviklingen foregår derfor inden for den hidtidige byzone ved 'fortætning'. Det forventes dog, at byerne i de kommende årtier også vil vokse udad.

Bestræbelserne på at skabe mere vækst og udvikling i landdistrikterne vil også kræve arealer til boliger og virksomheder.

Veje, baner og andre anlæg

Hvor meget behovet for mere areal til veje, baner, havne, lufthavne og andre anlæg vil vokse, afhænger

af den økonomiske udvikling, politiske beslutninger, udviklingen i virksomheders placering og borgeres praksis.

Hvad kan kombineres?

Konkurrencen om knappe arealer kan mindskes, hvis flere funktioner kombineres på samme areal.

En flersidig anvendelse af arealerne kan være en del af løsningen på det voksende arealbehov. På borgertopmødet gik et klart flertal af deltagerne ind for en styret udvikling, der kombinerer flere funktioner på samme areal – og samtidig tager vidtstrakt hensyn til natur og miljø. På høringen i Folketinget i april 2016 blev det sammenfattet i begrebet "grøn multifunktionalitet".

Mulighed for synergi

Nogle funktioner kan med fordel kombineres. Det gælder f.eks. produktion af biogas, der kan udnytte

landbrugets restprodukter og affald fra erhverv og husholdninger til produktion af energi uden at det formindsker fødevareproduktionen – og endda gør det muligt at føre næringsstofferne tilbage til jorden efter afgangningen.

Det gælder også klimatilpasning: Når overfladevand skal bortledes eller forsinkes for at forebygge oversvømmelser i byerne, kan man samtidig skabe nye rekreative aktiviteter og naturgenopretning i vådområder. Det er som regel væsentligt billigere end at udvide de eksisterende kloaksystemer.

Et tredje eksempel er naturpleje i form af afgræsning og andet ekstensivt landbrug. Hvis naturpleje udvikles til en rentabel driftsform, evt. i kombination med naturvejledning og fremstilling af lokale produkter, kan det samtidig skabe alternativ beskæftigelse eller biindtægter til deltidslandmænd.

Risiko for konflikt

Andre funktioner må det frarådes at kombinere. For eksempel går det ikke an at kombinere urørt skov og natur og beskyttelse af sjældne og særprægede arter og landskaber med produktion af træ eller en meget forstyrrende menneskelig aktivitet.

Turisme og rekreation bør planlægges omhyggeligt, så man undgår konflikter mellem modstridende hensyn. I de fleste tilfælde vil det være bedst at koncentrere bygninger og anlæg til turisme, ferie- og fritidsaktiviteter i særlige områder i nærheden af den attraktive natur.

At kombinere et rigt og mangfoldigt dyre- og planteliv med intensivt landbrug og stordrift på nøjagtig de samme marker er heller ikke realistisk.

Passende hensyn

Flere kombinationer er mulige i lidt større områder, hvis man tager passende hensyn. I skovene praktiseres som nævnt allerede en kombination af mange funktioner. Selv om der er en konflikt mellem træproduktion og biologisk mangfoldighed, kan flersidigheden fremmes i forbindelse med skovrejsning og naturnær skovdrift.

Landbrugsdrift er forenelig med forvaltning af landskaber og kulturmiljøer. Visse former for turisme, gårdbesøg, åben adgang, jagt og andre fritidsaktiviteter kan også kombineres med effektivt landbrug uden at det hele behøver at foregå på præcis de samme arealer.

I en dialogbaseret planlægning kan vindmøller, biogasanlæg, staldbygninger og gylletanke på intensivt drevne landbrugsarealer placeres på en sådan måde, at de ikke skæmmes landskabet, ligger i passende afstand til naboer og ikke skaber store trafik-, støj- og lugtgener.

En mere flersidig landbrugsdrift kan åbne op for flere kombinationsmuligheder.

Kvæg afgræsser et naturareal. Naturpleje passer godt sammen med ekstensivt landbrug Foto: Teknologirådet

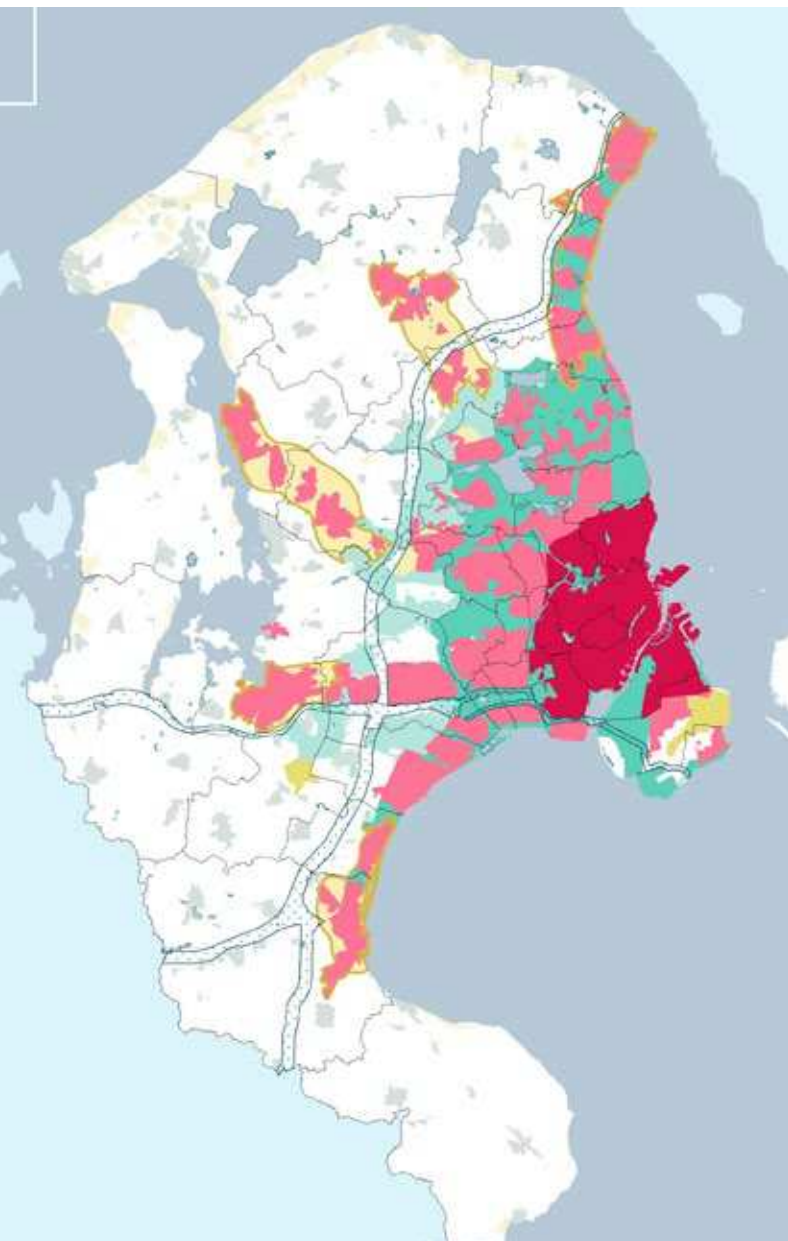
Samordning og planlægning

Inden for de fælles nationale rammer skal kommunerne foretage den konkrete prioritering og samordne de mange interesser og behov.

Efter kommunalreformen i 2007 ligger ansvaret for at udføre den sammenfattende fysiske planlægning hos kommunerne. Efter aftalen om fornyelse af planloven, som Venstre, Socialdemokratiet, De Konservative og Dansk Folkeparti indgik i juni 2016, udvides lovens formål til også at omfatte økonomisk velstand og "gode rammer for vækst og udvikling i hele landet". Men det er stadig et hovedformål at "forene de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen" og "værne om natur og miljø".

Helhed og sammenhæng

Kommunerne modtager udmeldinger fra staten om de nationale interesser i planlægningen. Men det er de enkelte kommuneplaner, der fastlægger grundlaget for, hvordan prioriteringen og foreningen af de mange behov for arealanvendelse i praksis kommer til at forløbe i et lokalområde.

Fingerplan 2013 - Landsplandirektiv for hovedstadsområdet's planlægning

For de 34 kommuner i hovedstadsområdet gælder særlige bestemmelser i planloven om statens planlægning. Fingerplanen fastlægger bindende regionale retningslinjer for de grønne kiler, et grønt, rekreativt stinet, transportkorridorer og særligt overordnede arealreservationer samt den regionale byudvikling i fingrene.

I betragtning af opgavens kompleksitet, kan det anbefales, at kommunerne får udvidet deres beføjelser og styrket deres virkemidler og at statens udmeldinger bliver klare og stærke og præget af helhedstænkning. I mangel af virkemidler og ressourcer til at skabe løsninger og nye muligheder er der risiko for, at kommunerne ikke kan forene interesserne til en holdbar, integreret helhed, men snarere ender med at håndtere interessekonflikter fra sag til sag og fra område til område.

Kommuneplanerne rækker 12 år frem i tiden og de skal revideres hvert fjerde år, i hver valgperiode. I den forbindelse bør den del af kommuneplanen, der handler om det åbne land, gøres til genstand for en politisk debat mellem kommunalbestyrelsen og borgerne om de kommende års udvikling i kommunen og de enkelte lokalområder.

Det åbne land kan deles op efter forskellige kriterier (geografi, landskab, jordbund, naturindhold osv.). I hvert område kan kommunalbestyrelsen så, i kommuneplanen, pege på problemer og muligheder: Her er der behov for jordfordeling. Her er der behov for investeringer i turismen. Her ønskes naturgenopretning eller grønne korridorer. Her kan der placeres vindmøller og andre anlæg...

Kommuneplanen bør også tage stilling til, hvordan arealinteresserne kan forenes i hvert område. Hvilke muligheder er der for at kombinere flere funktioner? Kan det bidrage til vækst og udvikling? Kan det medvirke til at skabe lokal opbakning? Kan det holde i længden?

Der er behov for at ændre planloven, så den fremmer en sådan strategisk helhedsplanlægning i kommunerne. Derfor foreslås det at man nedsætter en bredt sammensat areal- og plankommission med det formål at foreslå forbedrede regler til forvaltningen af det åbne land. Ændringerne kan finde sted i forlængelse af den aftalte evaluering af planloven i år 2020.

Hovedeftersyn af lovgivningen

For at give kommunerne stærkere værktøjer til at realisere sammenhængende kommuneplaner med integreret arealprioritering og fokus på multifunktionalitet er der behov for at give hele den lovgivning, der regulerer området, et kritisk hovedeftersyn. Det gælder både planloven, jordfordelingsloven, naturbeskyttelsesloven, husdyrbrugsloven, lovgivningen om vandmiljø og vandsektorloven, lovgivningen om miljøbeskyttelse med fokus på klimatilpasning og naturforbedring, skovloven, lov om offentlige veje og privatvejsloven.

Desuden bør en række af de lovbestemmelser, der påvirker anvendelse og udvikling af fast ejendom, justeres for at fremme en geografisk tilpasset og målrettet vækst.

Dertil kommer, at der er mulighed for at nå nogle målsætninger og skabe udvikling, hvis man målretter for eksempel støtteordninger og justerer afgifter og ejendomsskatter.

Lokalt forankrede helhedsløsninger

En holdbar planlægning, der bygger på lokal dialog, kan skabe tillid til fremtiden hos de private og offentlige investorer og hos de parter, der har forskellige interesser i arealanvendelsen.

Med udgangspunkt i den gældende lovgivning og statens udmeldinger har kommunernes planlægning traditionelt kortlagt de forskellige interesser med henblik på at tage stilling til, hvilke interesser der skal vinde i de områder, hvor de lapper over hinanden. I mange kommuneplaner er interesserne dog ikke afvejet. De ligger blot oven på hinanden som en lag-på-lag-planlægning: Her er der landbrugsinteresser. Her er der naturinteresser. Her skal grundvandet beskyttes. Her kan der være en grøn korridor. Her kan der placeres vindmøller. Her kan der bygges osv.

Hvert lag har sine regler, der siger, hvad man ikke må. Denne form for planlægning er nødvendig, når særlige interesser skal beskyttes. Den kan være et godt grundlag for administration, når interesserne på forhånd er afvejet. Metoden er dog mindre velegnet til at håndtere landskabet i sin helhed eller guide en fremtidig udvikling. Desuden opleves denne form for planlægning som en hæmsko af mange borgere og politikere.

Dialogbaserede helhedsplaner

Mere frugtbar, men også mere ressourcekrævende, er det at tænke de mange interesser sammen til en helhed på grundlag af en dialog mellem kommunen og lokalsamfundet om planer for at bevare og udvikle de enkelte områders værdier.

En sådan helhedsplanlægning kan åbne nye muligheder for udvikling i bestemte områder. Den kan også fremme en flersidig arealanvendelse med kombination af mange funktioner. Hvis det lykkes at nå frem til sagligt velbegrundede løsninger, der har bred opbakning, er man nået et skridt nærmere til opfyldelse af planlovens formål: "en sammenhængende planlægning, der forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen".

For at gennemføre en sådan differentieret planlægning er der brug for dialog, forhandlingsevner og faglig kompetence. Men kommunerne behøver i høj grad også nye eller stærkere værktøjer til samordnet og målrettet regulering af arealanvendelse og erhverv. Det er en forudsætning for, at kommunerne kan fremme lokal vækst, baseret på stedets potentialer.

Inden for retningslinjer, som er udstukket af staten, bør kommunerne have mulighed for at fravige de eksisterende landzonebestemmelser, enten ved at kunne forbyde bestemte aktiviteter eller ved at kunne kræve landzonetilladelse til aktiviteter som i dag er mulige uden tilladelse.

I områder til intensivt landbrug bør det for eksempel være muligt at kræve landzonetilladelse for anden erhvervsvirksomhed end landbrug. Derved får kommunerne mulighed for at vurdere, om aktiviteten er forenelig med den intensive landbrugsdrift eller ej. Det

Inden for rammer, udstukket af staten, kan kommunerne inddrage alle trekantens sider i dialogbaseret planlægning.

På Helnæs mellem Assens og Faaborg har Naturstyrelsen genskabt våde enge, kær og overdrev. Otte lodsejere byttede jord (de røde områder) med Naturstyrelsen og fik til gengæld mere sammenhængende marker.

Foto: Naturstyrelsen

øger landbrugets investeringssikkerhed. I særligt følsomme områder bør det være muligt for kommunerne at forbyde stort og intensivt husdyrhold, der kræver meget store bygninger.

Som led i den differentierede planlægning bør det også være muligt for kommunerne at omlægge eller regulere trafikken med tunge køretøjer gennem landsbyer.

Mange har efterlyst en større fleksibilitet i den kommunale planlægning. Det giver god mening – på betingelse af, at Folketinget, regeringen og statens forvaltning melder ud med klare mål og rammer og en helhedsstrategi for det åbne land.

Ny fordeling af jorden

Jordfordeling er et velegnet redskab til at fremme en ændret arealanvendelse i samspil med differentierede områdeplaner.

Metoden går ud på, at en gruppe jordejere samtidig bytter jord indbyrdes. Med hjælp fra en planlægger undersøger man de forskellige jordlodders værdi og forhandler om, hvad den enkelte vil afgive og ønsker i stedet. Når der er indgået overenskomst om alle aftaler, bliver planen lagt frem for jordfordelingskommissionen, der afsiger en kendelse. Denne kendelse tinglyses på alle de deltagende ejendomme.

Det er frivilligt at deltage. Ingen bliver tvunget til at købe, sælge eller afgive jord mod erstatning. Aftalerne

skaber investeringssikkerhed og bedre mulighed for at optage nye lån.

Jordfordeling er ofte blevet brugt i forbindelse med naturgenopretning. Eksempler er genslyngningen af Skjern Å, genetableringen af Vildsted Sø, skovrejsning, grundvandsbeskyttelse og udflytning af landbrug ved Elmelund Skov, naturpleje i Kastbjerg Ådal og etableringen af Egå Engsø som et klimatilpasningsprojekt.

Jordpolitik

Erfaringen viser, at heltidslandbrug ofte er villige til at afgive jord til naturområder, miljøbeskyttelse og rekreative områder, hvis de i stedet kan få fuldgyldig robust landbrugsjord. For at fremme de almene interesser vil det derfor være en stor fordel, at kommunerne råder over en jordpulje og i god tid forøger den gennem op-

køb af strategisk beliggende ejendomme, der kan indgå i aftaler om erstatningsjord.

Også jord, der ejes af staten eller af private fonde, der har naturbeskyttelse som almennyttigt formål, kan indgå i aftalerne om jordfordeling.

Tilbud om erstatningsjord fra kommunale og statslige jordpuljer kan også gøre det muligt at begrænse generne fra trafik med landbrugsmaskiner og fremme udflytning af landmænd, hvis de f.eks. foretrækker at samarbejde om at flytte deres bedrift frem for at delta i en omlægning, efter kommunens ønske.

Støtteordninger

Det vil være en fordel, hvis de mange eksisterende økonomiske støtteordninger bliver gjort fleksible, så de kan anvendes mere målrettet til at fremme flersidigt landbrug og skovbrug og styrke den ønskede udvikling i de enkelte geografiske områder.

For eksempel efterlyser kommunerne bedre muligheder for at bruge naturplejeordningerne mere målrettet til at give landmænd kompensation for en lokalt tilpasset naturpleje. Både EU's landdistriktsmidler og

regionalfond kunne i højere grad fokuseres på natur-, miljø- og udviklingsprogrammer.

Tværkommunalt samarbejde

Vejr og vind, vandløb og ådale, levesteder for dyr og planter, sammenhængende landskaber, natur- og kystområder kender ikke til kommunegrænserne.

For at undgå usammenhængende resultater, forsøksbehandling og spild af kræfter, er det derfor afgørende, at der findes en god og frugtbar model for tæt tværkommunalt samarbejde.

På vandområdet finder der et tværkommunalt samarbejde sted i vandrådene, der rådgiver kommunerne i forhold til de statslige vandområdeplaner. Det er en model, der muligvis kan udbygges til at omfatte andre områder. Flere kommuner har allerede etableret fast samarbejde. Det gælder f.eks. samarbejdet mellem Viborg, Silkeborg, Randers og Favrskov Kommuner om udviklingen langs Gudenåen og fælles turismeplaner i kystområder. Modellen kan, sammen med borgerinddragelse, også anvendes f.eks. ved klimatilpasning i kystområder og strategisk energiplanlægning.

Differentieret planlægning i det åbne land

Det er en politisk krævende opgave at udpege områder med forskellige planer og prioritering af arealernes anvendelse.

I en differentieret helhedsplanlægning kan kommunerne udpege områder, hvor den lokale plan sætter forskellige mål og rammer for udviklingen og prioriterer hvad arealerne skal anvendes til. Det kan være:

- **Udbygningsområder.** Miljømæssigt robuste områder hvor landbruget og dets produktionsanlæg udbygges og forholdene for landbrugets trafik forbedres. Dette vil omfatte det største areal i landzoneområderne.
- **Miljøtilpasning.** Områder hvor landbrugets drift skal tage hensyn til f.eks. vandplaner og Natura 2000-områder.
- **Sårbare landskaber** hvor landbruget har begrænsede frihedsgrader, f.eks. lav gødnings-tilførsel, ekstensiv brug eller begrænsning af aktiviteterne fordi området er udpeget i Grønt Danmarkskort til måske i fremtiden at blive omdannet til beskyttet naturområde.
- **Udflytningsområder** hvor landbrug, boliger mv. på sigt skal afvikles og flyttes eller omlægges til naturpleje og lignende, fordi der i stedet skal rej-

ses skov eller skabe nye naturområder.

- **Udviklingsområder,** hvor der er planer om flere boliger og erhvervsvirksomheder af hensyn til vækst og udvikling i landdistrikterne. Her er fleksibel omdannelse i fokus.

- **Afviklingsområder,** hvor nybyggeri ikke tillades og helårsboliger på sigt skal rives ned.

Dertil kommer, at der også skal udpeges områder hvor store vindmøller, solenergianlæg og lignende kan placeres, områder som lejlighedsvis kan oversvømmes af hensyn til klimatilpasning og kyststrækninger, hvor man prioriterer hård kystsikring og højvandssikring med diger for at beskytte fast ejendom mod risiko for oversvømmelse.

I hvert område kan planen følges op med aftaler om erstatningsjord, kompensation for værditab, konkrete projekter og målrettet brug af støtteordninger, f.eks. til naturpleje, skovrejsning og anden udvikling i landdistrikterne.

Fordelen vil være, at der skabes klarhed om fremtidens muligheder og begrænsninger. Det kan give tillid, stabilitet og investeringssikkerhed, både for landbruget og landets andre brugere.

Kommunerne har brug for gode redskaber, gode forhandlingsevner og gode tilbud til de landmænd, der frygter, at deres bedrift vil lide tab på grund af begrænsninger i driften.

Fælles mål og rammer

Folketinget og regeringen må træffe klare beslutninger om de overordnede prioriteringer og give kommunerne de bedst mulige værktøjer til at føre den lokale planlægning ud i livet.

Ligesom smidighed og styrke ikke er hinandens modsætninger, når det gælder idrætspræstationer, bør øgede frihedsgrader, høje ambitioner og stærke virkemidler heller ikke være det, når det gælder de fælles samfundsinteresser i arealanvendelsen.

Efter hvert folketingsvalg skal erhvervsministeren udsende Landsplanreddegørelsen. Her bør hvert enkelt ministerium melde ind til en helhedsstrategi, der omfatter udviklingen i det åbne land. Vi får ingen fremtids- og helhedsorienteret planlægning, hvis hvert enkelt ministerium og hver enkelt sektor nøjes med at tænke på deres eget område: naturen for sig, hvert erhverv for sig, trafikinvesteringer for sig, klimatilpasning for sig... I så fald vil enkeltsager – det overskuelige – tage overhånd i regering, Folketing og kommunalbestyrelser.

Folketinget og regeringen bør revidere landzone-reglerne og lovgivningen, så kommunerne får ret og midler til at gennemføre fleksible og differentierede

helhedsplaner med lokal forankring. Men de landspolitiske strategier skal samtidig være så tydelige og klare, at der ikke kan være tvivl om de fælles mål og rammer.

Overordnede retningslinjer

Mange prioriteringer er indlysende statslige anliggender, fordi de udspringer af Danmarks internationale forpligtelser. Det gælder de internationale konventioner (f.eks. konventionen om biodiversitet), EU-lovgivningen (f.eks. naturbeskyttelsesområder, vandrammedirektivet, oversvømmelsesdirektivet og klimapolitikken) og de regionale forpligtelser i forhold til de nordiske lande, Østersølandene og landene omkring Nordsøen.

Der er behov for klare statslige retningslinjer på mange områder. På landbrugsområdet er der f.eks. behov for en forbedret kortlægning af de forskellige arealers robusthed over for udledning af næringsstoffer til vandmiljøet (retentionskort). Der er også behov for at integrere hensyn til f.eks. energiproduktion og naturbeskyttelse bedre i landbrugspolitikken og tage initiativ til at gøre landskabs- og naturpleje til en rentabel driftsform.

I skovpolitikken skal der tages stilling til den fremtidige balance mellem områder med produktionsskov, naturnær skovdrift og upåvirket skov. Der skal også tages stilling til nye driftsformer som fjerner mere ved fra skovene – til gavn for produktionen af energi fra vedvarende kilder, men måske til skade for den biologiske mangfoldighed og bindingen af kulstof. Desuden er der behov for at målrette skovrejsningen og afbalancere offentlig og privat skovrejsning. Det bør overvejes, om de private skovejere bør honoreres økonomisk for de samfundsgoder, de stiller til rådighed ud over produktionen af træ (naturoplevelser, friluftaktiviteter, biologisk mangfoldighed, grundvandssikring, binding af kulstof mm.), eller de må anses som en forudsætning for skov-

Hvor skal der gødes mest?

Foto: VERA

Oversvømmelse efter stormen Bodil. Der er grænser for, hvad vi kan sikre med diger. Foto: Steffen Stamp for Realdania

driften. På naturområdet er der behov for landspolitiske beslutninger om udlægning af større områder med urørt natur. Der er også behov for et tæt samarbejde mellem staten og kommunerne om udpegningen af naturområder til Grønt Danmarkskort. Hvis der skal åbnes op for at erstatte visse af de i dag beskyttede naturtyper med andre mindst lige så værdifulde områder, skal der vedtages lovgivning og vejledninger om det.

Sikring mod klimaforandringerne er et oplagt eksempel på behovet for en stærk landsplanindsats for at prioritere og udpege hvilke områder, der skal beskyttes mod oversvømmelse og erosion. Hvis grundejere og lodsejere skal føle sig rimeligt og ligeværdigt behandlet, må prioriteringen ske på landsplan – med fælles retningslinjer for finansiering og kompensation.

Dertil kommer mange andre landspolitiske opgaver i forbindelse med placering af vindmøller og andre større energianlæg, udviklingsområder i landdistrikterne, udvidelser af byzonerne, anlæg af veje og baner osv.

Jordpulje

For at fremme mulighederne for at nå i mål med de kommunale områdeplaner er der behov for, at staten udfolder en aktiv jordpolitik. En statslig jordpulje kan virke som en løftestang, der er med til at skubbe gang i projekter om ændret anvendelse af arealerne.

Det kan både medvirke til at skabe balance mellem de forskellige interesser og styrke mulighederne for vækst og udvikling i jordbrugserhvervene. Som nævnt i afsnittet om kommunale virkemidler kan både stats-ejet og kommunalt ejet jord indgå som tilbud i aftaler om jordfordeling.

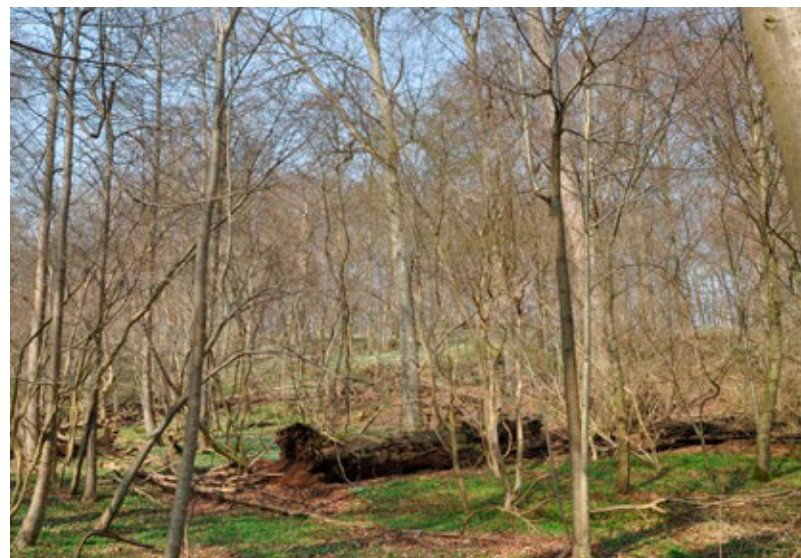
Økonomiske tilskyndelser og barrierer

Målrettet anvendelse af offentlige tilskud, skatter og afgifter kan understøtte den ønskede arealprioritering og en mere selektiv styring af væksten i naturområder og

erhverv. Landbrugsstøtteordningerne kan i højere grad afpasses til at understøtte arealprioriteringen og fremme beskyttelsen af miljøet og klimaet. De forskellige skovstøtteordninger kan tilsvarende differentieres, så de bedst muligt fremmer mangesidig brug af skovene og understøtter både målsætningerne om biodiversitet, miljø- og grundvandsbeskyttelse og rekreative værdier.

I energipolitikken bør afgifter og støtteordninger omlægges, hvis de har uønskede virkninger på arealanvendelsen. For eksempel er elafgifterne en hæmsko for at anvende flere varmepumper til fjernvarme. Det forøger efterspørgslen efter biobrændsler til opvarmning og dermed brugen af arealer til at dyrke biomasse til opvarmningsformål.

Beskyttede naturarealer på landbrugsejendomme bør registreres og tinglyses og fritages for ejendoms-skatte, ligesom veje allerede er det. Skattebegunstigelser kunne også gælde for ejendomme, der helt eller delvist overgår til naturnær drift.

Hvor skal der være urørt skov?

Foto: Søren Fodgaard

Sammenhængende marker – flersidig drift

Store landbrugsbedrifter har behov for at samle jorden og sikre bedriftens udvikling i fremtiden. Deltidslandmænd har ofte interesse i naturnær drift. Mulighederne for mere flersidigt landbrug, der kombinerer flere funktioner, bør udnyttes.

Landbrugets strukturudvikling mod stadig færre, større og mere specialiserede bedrifter har medført, at den jord, der dyrkes af hver enkelt bedrift, oftest ligger spredt på mange forskellige lokaliteter. Der er et påtrængende behov for at samle jorden.

De store afstande mellem markerne medfører også støj fra den voksende transport med tunge landbrugsmaskiner og køretøjer på offentlig vej – ofte gennem bebyggede områder.

Robuste og sammenhængende bedrifter

Ved at skabe mere sammenhængende bedrifter kan der åbnes nye udviklingsmuligheder for landbruget.

Landmandspar, Nordfyn. Foto: Steffen Stamp for Realdania

Driften kan gøres mere rationel og energieffektiv. Den enkelte landmand kan erhverve arealer, der er miljømæssigt robuste, og afgive arealer, som er miljømæssigt sårbare.

Det vil have tiltagende værdi efterhånden som de nuværende regler for begrænsning af gødsningen bliver erstattet af målrettet miljøregulering. En af drivkræfterne bag landmændenes tilkøb eller forpagtning af spredte marker er behovet for tilstrækkeligt store arealer til udbringning af gylle.

Mere sammenhængende arealer vil også give bedre mulighed for at vælge den bedste placering af nye stalde og andre produktionsbygninger i forhold til landbrugsdriften og de landskabelige værdier, naturværdierne og gener for beboerne i området.

Muligheder for kompensation

Man kan også tage landbrugsjord helt eller delvist ud af drift og tilbyde erstatningsjord eller økonomisk erstatning for at skabe mere sammenhængende natur, beskytte miljøet og fremme klimatilpasningen eller plante ny skov.

Danmark bør benytte mulighederne i EU's landdistriktsprogram for 75 procents finansiering af erstatning til landmænd, der permanent omlægger landbrugsjord til natur. En mulighed er også at opkøbe jord og sælge den tilbage til lodsejeren til en lavere pris på betingelse af, at den for eftertiden kun må dyrkes på en måde, der tager særligt hensyn til beskyttelse af miljø, grundvand, biodiversitet eller andre naturværdier og rekreative værdier. På den måde kan der ydes erstatning for værditabet. Det er dog i den forbindelse af betydning, at støtten målrettes, så den primært tilfal-

Moderne staldbyggeri på Vejlskovgård ved Odder, syd for Århus. Stalden styres fra computerrummet.

Fotos: Jørgen Jørgensen for Realdania

der bedrifter, der går foran i opfyldelse af formål, som samfundet prioriterer.

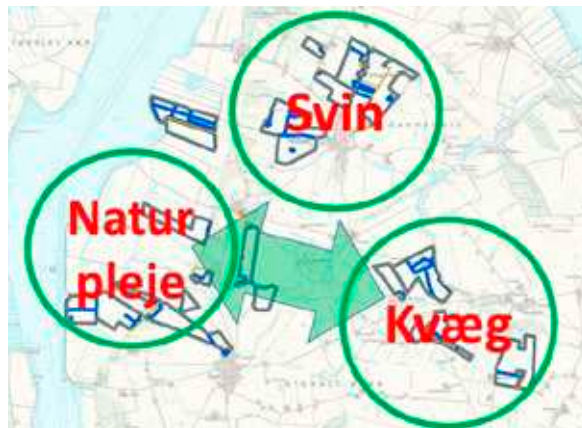
Investeringssikkerhed

Permanente forandringer med vilkår, der kan tinglyses på hver enkelt ejendom, er egnede til at skabe tillid til de nye ordningers holdbarhed. Det gælder jordens ejere, lokalsamfundets indbyggere og mennesker udefra, der f.eks. opsøger området som feriegæster eller naturskere. Men det gælder også for långivere, investorer og personer, der overvejer at flytte til området og virksomheder, der overvejer at etablere sig i det.

Stabile og langtidsholdbare løsninger forbedrer landbrugets investeringssikkerhed såvel som sikringen af miljø, natur og rekreative værdier.

Mulighederne for at kombinere landbrugsproduktion med andre formål bør udnyttes bedst muligt. En arealmæssigt stor udfordring er produktion af energi i

Området på Norddjurs mellem Randers Fjord og Kattegat er præget af store landbrug med spredt jord. På kortet til venstre har hver bedrift sin farve. Alle kunne have fordel af at få samlet deres jord. Lykkegaardens jord er markeret med rødt. Til højre et eksempel på, hvordan Lykkegården kunne udvikle sig i fremtiden: Samling af jord på tre områder, svineavl mod nord, kvægavl i kombination med naturpleje mod syd.

Illustration: Projekt Landbruget i landskabet.

Herregården Knuthenlund på Lolland har udviklet en lang række lokale økologiske produkter af høj kvalitet og tiltrækker mange besøgende til sin gårdbutik og café.
Fotos: Jørgen Jørgensen for Realdania

landbruget, fordi den rummer en mulig konflikt med behovet for at anvende frugtbar jord til at producere fødevarer. Anvendelsen af arealer til energiformål behandles i næste afsnit. Her skal blot påpeges, at landbruget allerede leverer store mængder restprodukter til energiformål, og at produktion af biogas kan kombinere produktion af mad og energi på samme bedrift.

Landbruget kan på mange måder understøtte en forbedring af Danmarks naturtilstand. Naturpleje og miljøbeskyttelse kan i mange tilfælde med fordel have karakter af ekstensivt landbrug. Det gælder f.eks. høslæt og afgræsning af lavbundslande og andre lysåbne naturtyper – og naturnær landbrugsdrift i bræmme områder med urørt natur.

Landskabs- og naturpleje bør udvikles til en rentabel driftsform, og det kan være formålstjenligt at udlægge

områder til landbrug med forskellige frihedsgrader for at fremme flersidig drift, naturforbedringer eller andre formål, der prioriteres af samfundet. Det kan som nævnt kombineres med støtteordninger og forskellige former for kompensation. Støtten til f.eks. økologisk omlægning kan målrettes mere aktivt og specifikt end i dag, for eksempel hvis særlige hensyn til grundvand, biologisk mangfoldighed og vandmiljø taler for det.

Også fritidsaktiviteter og turisme kan i højere grad end nu forenes med landbrugsdrift. Der er mange muligheder for at skabe biindtægter fra rekreative aktiviteter, gårdsalg af lokalt fremstillede mærkevarer og lignende.

Omstrukturering i Holland

I Holland har man i årene fra årtusindskiftet og 10-12 år frem gennemført meget dybtgående og langsigtede omstruktureringer af landbruget i områder, der var særligt hårdt ramt af miljøbelastningen fra intensiv svineavl.

Både staten og private virksomheder har investeret store beløb i omlægningerne. Den animalske produktion er blevet reduceret og samlet i bestemte områder. Nogle steder er der bygget særlige veje til landbrugsmaskiner og rørledninger fra stalde til biogasanlæg. Der er skabt grønne områder og boliger i nedlagte landbrugsbygninger. Visse landbrugsbedrifter har specialiseret sig i produktion af lokale mærkevarer og social og pædagogisk virksomhed.

Miljøbelastningen fra intensive svinebedrifter i Holland er væsentligt større end i Danmark. Men det er værd at undersøge, om erfaringerne fra Holland kan overføres og tilpasses til danske forhold.

Det grønne Danmarkskort

Udpegningen af større sammenhængende naturområder er et skridt mod beskyttelse af natur og landskab og genopretning af gode levesteder for et rigt plante- og dyreliv. Men der mangler virkemidler til at sikre skridtet fra plan til virkeliggørelse.

Udpegningen af Grønt Danmarkskort er en omfattende opgave for kommunerne. Kortet vil komme til at bestå af eksisterende, allerede beskyttede naturarealer og udpegning af nye potentielle naturområder, der kan udvide og forbinde dem.

Opgaven har hjemmel i planloven, og målet er at give grundlag for at skabe mere sammenhængende natur med et rigt dyre- og planteliv.

De udpegede områder skal udvikle kerneområder og forbedre og forbinde dyrenes levesteder. Der skal både tages hensyn til sjældne og truede arter, bedre levesteder for de almindelige arter og forbedring af naturens værdi for menneskers oplevelser, rekreation og friluftsliv.

Natur- og erhvervsinteresser

Grønt Danmarkskort bliver en prøvesten på, hvordan naturinteresserne klarer sig i den skærpede konkurrence om anvendelsen af Danmarks areal.

Ifølge aftalen om den nye planlov kan udpegningen af potentielle naturområder og økologiske korridorer ikke i sig selv, heller ikke på langt sigt, føre til, at der stilles nye krav til landbruget om naturbeskyttelse, heller ikke i forhold til udvidelse af husdyrbrug eller ny bebyggelse.

Hvis den kommunale planlægnings formål skal opfyldes, forekommer det dog indlysende, at nogle af de potentielle naturområder på sigt skal omdannes til virkelige naturområder. Det forudsætter, at kommunerne får værktøjer, der egner sig til at virkeliggøre deres planlægning eller at staten følger op på kommunernes ønsker. Det forudsætter også, at lodsejerne sikres mod

usikkerhed om bedriftens fremtid og eventuelt kompenseres for værditab.

Guld, sølv og bronze

For at få en klar identifikation af de arealer, der rummer væsentlige natur-, landskabs- og kulturkvaliteter, er der brug for fælles viden og retningslinjer. Klare udmeldinger på landsplan er vigtige, også fordi mange af de værdifulde områder – og forbindelserne imellem dem – går på tværs af kommunernes grænser.

Populært sagt kan man skelne mellem guld-, sølv- og bronzekvaliteter. Der kan hentes inspiration i 1970'ernes såkaldte tre-zonekort over landskabernes bonitet i forhold til fredning og i de moderne High Nature Value kort. De mest værdifulde områder med levesteder for arter, der er i tilbagegang, og de mest markante landskabs- og kulturværdier og rekreative værdier skal beskyttes som urørligt guld – eller næsten urørligt sølv. I områder med 'bronzekvalitet' kan man åbne op for visse typer af flersidig arealanvendelse.

Som led i den samlede naturplan kan visse 'bronzekvalitet' områder med beskyttede naturtyper – efter en kyndig ekspertvurdering – erstattes med andre. Det kræver dog, at fleksibiliteten holdes inden for klart afstukne grænser, der gælder ensartet for alle kommuner.

Erstatningsnaturen bør have mindst samme kvalitet som de områder, hvor beskyttelsen ophører, og de nye områder bør være dobbelt så store eller tre gange så store som de gamle, så man sikrer, at udskiftninger forbliver en undtagelse. Ombytning skal altid vurderes konkret og strategisk, og den må ikke omfatte områ-

der, hvor den biologiske mangfoldighed er stor, fordi de i lang tid har været upåvirkede.

Udpegning og vurdering af naturområder skal ske i et samarbejde med staten, og den skal løbende revideres, så den er logisk og ensartet og hele tiden tager højde for forbedret viden. Den skal både omfatte biologisk mangfoldighed og andre kvaliteter.

Upåvirket natur

Resultaterne af borgertopmødet pegede klart i retning af at udlægge større arealer med urørt natur eller områder, hvor attraktiv vild natur kombineres med menneskelig aktivitet, (f.eks. afgræsning, vindenergi, pluk-hugst, rekreation og friluftsliv).

Da landbruget er langt den største arealforvalter i Danmark, kan en sådan forøgelse af naturarealerne primært ventes at finde sted gennem inddragelse af landbrugsarealer. Det vil også være hensigtsmæssigt at afvikle eller ekstensivere produktionen i flere skove. Den udvidelse af områder med urørt skov eller anden biodiversitetsskov, der blev aftalt i maj 2016 er ifølge biodiversitetsforskere ikke tilstrækkelig. Ved valget af arealer til omlægning er det vigtigt at medtænke

Behov for en økologisk korridor?

Foto: Carsten Ingemann for Realdania

andre interesser og skabe synergi hvor det er muligt. Det gælder for eksempel beskyttelse af drikkevandsmagasiner, begrænsning af udledningerne af kvælstof og fosfor, sikring af særlige typer af biodiversitet og forbedrede muligheder for friluftsliv.

Urørt natur kan kun i begrænset omfang kombineres med produktion. Selv om der er stærke ønsker om at forene mange funktioner på samme areal, bør man ikke sprede byggeri af ferieboliger og fritidsaktiviteter, som slider på naturen, i de udpegede områder, men samle dem i særlige turismeområder.

Kan det betale sig?

Økonomiske hensyn spiller en væsentlig rolle. Ikke alle de biologiske og landskabelige værdier kan gøres op i penge, men i nogle tilfælde har det vist sig, at de økonomiske gevinster ved naturforbedrende projekter er større end de økonomiske tab. Lavbundsjord har ofte kun en marginal økonomisk værdi for landbruget, mens de rekreative aktiviteter efter en naturgenopretning kan have stor økonomisk værdi for lokalsamfundet.

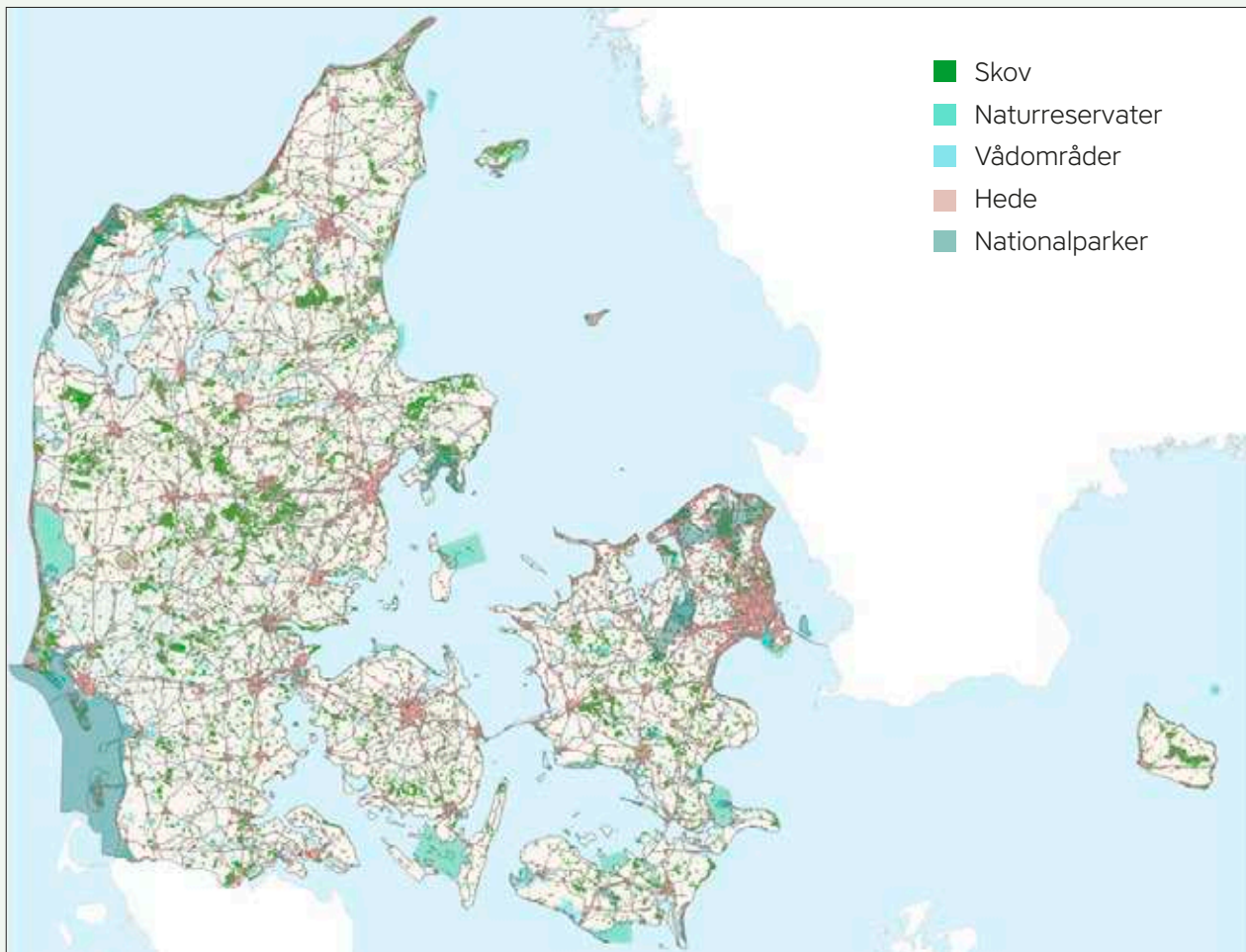
Et meget omtalt eksempel er genopretningen af Skjern Å's slyngninger, som er det dyreste naturgenopretningsprojekt, der er gennemført i Danmark. En cost-benefit-analyse fra Landbohøjskolen viste i 2001, at omkostningerne ville være tjent hjem på mindre end 20 år. Natur og rekreativ værdi er svære at værdisætte, men i dag, efter at laksen er vendt tilbage, bidrage alene lystfiskeriet, som dengang blev værdisat til 40 millioner kr. fordelt over 20 år, med 14,6 millioner kr. om året til den lokale økonomi.

For at forebygge lokal modstand mod nye projekter er det vigtigt at inddrage fremtidsønskerne hos de lokale jordejere, områdets beboere og andre lokale interessenter i en dialogbaseret planlægning og fremme alternative erhvervs muligheder. For eksempel afgræsning af arealer, aktiv naturpleje, naturvejledning, oplevelsesturisme, jagt og lystfiskeri. Og igen er det vigtigt at tilvejebringe erstatningsjord til de produktionsvirksomheder, som må afgive arealer og rettigheder.

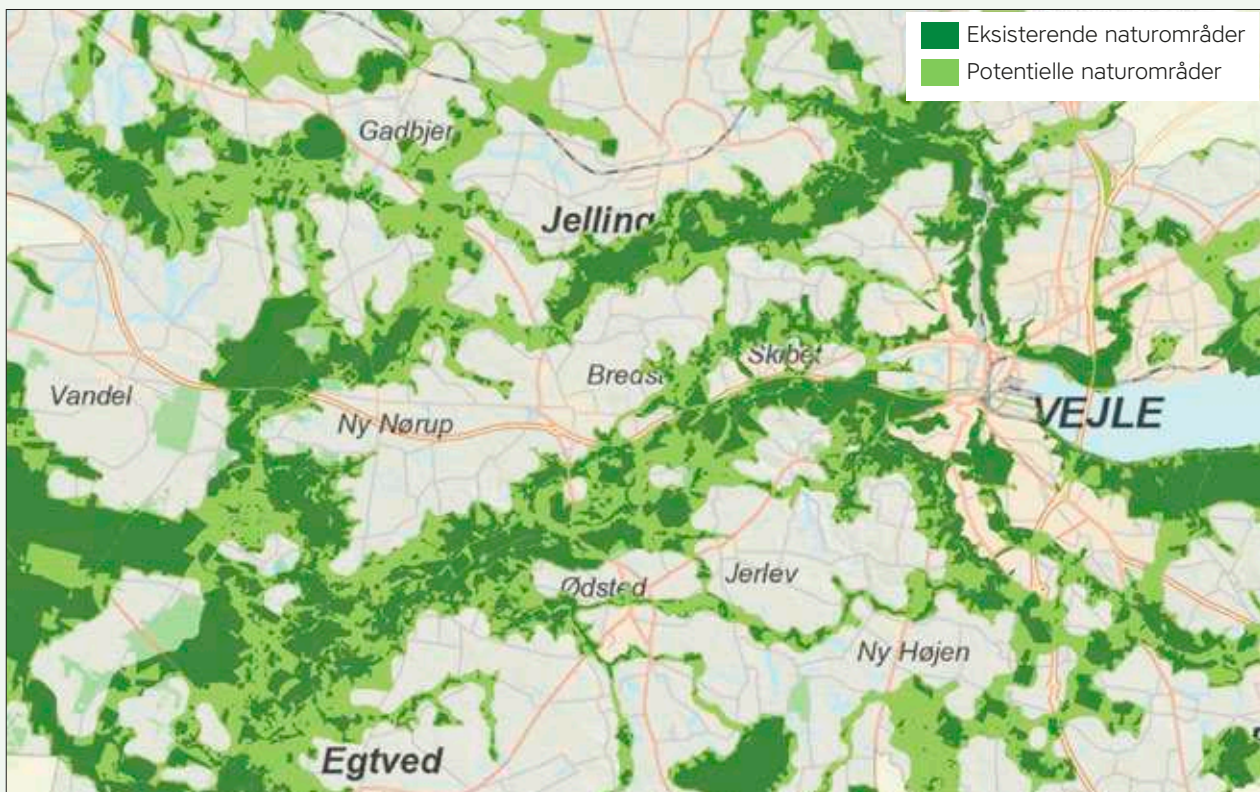
Skovrejsning

Folketingets beslutning fra 1989 om at fordoble skovarealet i løbet af en trægeneration (80-100 år) stiller store krav til ændret arealanvendelse.

Skovdrift er ofte flersidig. Det kan give gevinster for dyre- og plantelivet, fritidsaktiviteterne, miljø- og grundvandsbeskyttelsen og reduceret udledning af CO₂. Det er vigtigt at tage stilling til, hvilke former for skovrejsning, der er hensigtsmæssige, både i forhold til sted og formål og fordelingen mellem offentlig og privat skovrejsning.

Ovenfor: Det digitale naturkort, hvor kommunerne nu skal indtegne sammenhængende naturområder. De fleste naturområder er spredte og adskilt af marker. Nedenfor: Hvis Vejle Kommunes udpegning af mulige naturområder bliver virkeliggjort, skabes der sammenhængende natur, som omkranser markerne. Kilder: Kortforsyningen og Vejle Kommuneplan 2017-2029

Produktion af energi i landbrug og skovbrug

I et energisystem uden kul, olie og naturgas er der behov for energi fra sol, vind og biomasse. Det er vigtigt at medtænke arealbehovet, når de energipolitiske beslutninger træffes.

Beslutningen om at gøre Danmark uafhængig af fossile brændstoffer inden år 2050 stiller nye krav til arealplanlægningen. Vedvarende energianlæg og produktion af biomasse til energiformål i landbrug og skovbrug er arealkrævende. Hvor store arealkravene bliver, og hvor meget de vil påvirke natur og landskab, afhænger af energipolitiske beslutninger, energisystemets tekniske indretning og fremtidens energipriser og -afgifter.

Der er behov for en samlet gennemgang af regler, afgifter og støtteordninger på energi- og nærings-

stof-områderne, så man ikke uforvarende fremmer en uheldig indirekte prioritering af arealanvendelsen.

Behovet for areal afhænger dog også i høj grad af landbrugets og skovbrugets økonomiske udvikling og af fremtidens valg af afgrøder, produktion og driftsformer.

Produktion af energi fra vedvarende kilder kan i høj grad kombineres med andre arealanvendelser.

Behov for biomasse til energi

I et energisystem med meget vindkraft og solenergi er der også behov for energi fra biomasse. Behovet kan formindskes ved at bruge energien mere effektivt i bygninger, produktion og transport. Det kan også formindskes ved bedre styring af energisystemet, ved at sprede energiforbruget over døgnet timer og ved at anvende vindmøllestrøm i varmepumper og batterier i bl.a. elbiler.

Restbehovet kan dækkes ved at anvende biomasse direkte som brændsel – hvilket dog bør være undtagelsen – eller omdanne den til biogas eller til andre brændstoffer, der bl.a. kan bruges i fly og lastbiler.

Skovene og landbruget leverer i dag brændsel i form af store mængder restprodukter (halm, brænde, træpiller og træflis). Produktionen af begge dele kan forøges, men ikke uden problemer. I landbruget er problemet, at kulstof og fibre føres væk fra den dyrkede jord. Skovbruget kan fælde flere unge hjælpetræer og fordoble produktionen af træflis, hvis det efterspørges. Men træ, der efterlades i skovbunden, skaber vigtige levesteder for en række arter.

Hvis der er behov for det og økonomi i det, kan landbruget også dyrke energiafgrøder i stort omfang.

Produktion af pil.

Foto: Hedeselskabet

Solfangeranlæg ved fjernvarmeværket i Vojens dækker et stort areal. Foto: Vojens Fjernvarme

Det kan både være højtydende græsarter og andre afgrøder som pil og poppel, der dog vil have markante landskabsmæssige konsekvenser. Energiafgrøder langs vandløb vil desuden kunne opsamle overskydende næringsstoffer, men en sådan løsning vil have uheldige følger, både landskabeligt og biologisk. Mulighederne for at omlægge marginal landbrugsjord til energiproduktion i kombination med andre funktioner bør dog undersøges nærmere.

Biogas giver synergi

Biogas passer godt sammen med behov i transportmidlerne og det eksisterende energisystem (naturgasnettet og fjernvarmen) og med den eksisterende fødevarerproduktion. Der kan opnås synergieffekter ved at udnytte restprodukter fra både den animalske produktion (fra gylle til slagteriaffald) og husholdningsaffald og den vegetabiliske produktion. Næringsstofferne kan føres tilbage til landbrugsjorden.

Selve placeringen af biogasanlæg i forhold til landbrugsbedrifterne bør planlægges nøje med henblik på at begrænse nabogener og trafik.

I mange tilfælde vil det være mindre arealkrævende at separere i stedet for at integrere energi- og fødevarerproduktionen.

Placering af energianlæg

Placeringen af vindmøller, solfangere (varme), solceller (el) og biogasanlæg kræver nøje planlægning både centralt og lokalt.

Hidtil har især placeringen af vindmøller været et kontroversielt emne, hvor der ofte er opstået konflikter. På mange intensivt dyrkede landbrugsarealer er

der muligheder for at finde velegnede placeringer, hvis man tager hensyn til landskabets og naturens karakter og holder passende afstand fra beboelse. Placering ved eksisterende anlæg som f.eks. havne og motorveje kan også være en fornuftig løsning. Vindmøller vil også kunne placeres i afviklingsområder, hvor beboelsesejendomme nedlægges.

De enkelte kommuner eller flere kommuner sammen kan lave en lokal strategi for vedvarende energi, som det f.eks. er sket på Samsø. Det er vigtigt at inddrage de lokale borgere både i planlægningen, så lokale gener begrænses mest muligt, og i ejerskabet. Lokalt ejerskab kan ske gennem laug, fonde, andele i lokale energiselskaber eller lignende, så opstillingen af vindmøller ikke bliver opfattet som et overgreb, men som del af en lokal strategi der også gavner lokalområdet økonomisk.

Solceller kan forventes at få voksende betydning i takt med, at de bliver billigere. Som energikilde udnytter de solenergien langt mere effektivt pr. arealenhed end biomasse. Arealbehovet kan mindskes ved i størst muligt omfang at integrere dem i bygninger eller anbringe dem langs motorveje og lignende. Det samme gælder i et vist omfang for solfangere. Men i forbindelse med lokale fjernvarmeværker er der også en tendens til at lave store solvarmeanlæg på bar mark. Noget tilsvarende kan ske med solceller, fordi man på store anlæg kan få større kapacitet pr. investeret krone.

Sådanne store anlæg kan virke meget dominerende i landskabet. Det vil være nødvendigt at prioritere og planlægge placeringerne og reservere arealer på steder hvor anlæggene er mindst muligt til gene, herunder på visse bygningers tage og facader.

Vand kender ingen kommunegrænser

Tilpasningen til et klima med stigende risiko for erosion og oversvømmelser på grund af ekstremt vejr og stigende vandstand er en akut udfordring for den danske planlægning og arealanvendelse. Der er muligheder for synergi mellem klimatilpasning, naturgenopretning og fritidsaktiviteter.

At værne om landskabet og naturen langs Danmarks mere end 8.000 kilometer lange kyst og de endnu længere strækninger i ådalene langs med vandløb, søer og våde områder har i mange årtier været en central opgave i planlægningen. Planerne har udløst mange konflikter og kontroverser med stærke følelser i den

politiske debat. Det gælder både kystsikring og genopretning af god økologisk kvalitet i vandløbene og vandområderne.

Nu har klimaforandringerne tilføjet ekstra udfordringer i form af risiko for tab og ødelæggelser ved oversvømmelser og kysterosion. Kraftige storme, skybrud og stormfloder, som før var 100-års-hændelser, bliver efterhånden til 10-års-hændelser.

Vandløb og skybrud

Der er brug for mere overordnede rammer og mere ensartede, men fleksible vilkår i klimatilpasningen. Et af de tiltag, der arealmæssigt har størst betydning, er tilbageholdelse af vandet i åerne, så marker og enge jævnlige vil blive oversvømmet for at undgå oversvømmelser i byerne, hvor de økonomiske tab vil være langt større. Det er for eksempel på tale med Storåen, der afvander 825 kvadratkilometer på sin vej fra Ikast-Brande Kommune gennem Herning Kommune til Holstebro Kommune, hvor der er risiko for store oversvømmelser i byen Holstebro, hvis vandet ikke afledes og forsinkes undervejs. Et andet eksempel er samarbejdet mellem Rudersdal, Hørsholm og Fredensborg Kommuner om klimatilpasning langs Usserød Å.

På tværs af kommunegrænser skal der findes modeller, hvor vandet afledes og forsinkes undervejs. Det vil som regel kræve, at landmænd langs åen medvirker og accepterer, at deres marker af og til bliver oversvømmet – imod passende kompensation for afgrødetab.

Når klimatilpasning af vandløb alligevel skal foretages, er det en oplagt lejlighed til samtidig at gennemfø-

Klimatilpasning passer godt sammen med etablering af et nyt rekreativt område, som her ved Sønderø i Viborg.

Foto: Carsten Ingemann for Realdania

Oversvømmelse i Langå efter stormen Bodil, 2013

Foto: Steffen Stamp for Realdania

re naturprojekter og forbedring af vandløbenes økologiske kvalitet, f.eks. ved genslyngning af åer.

I byområder er der efterhånden mange kreative eksempler på, at man kan skabe nye rekreative områder og fritidsaktiviteter som led i den forbedrede afledning af overfladevand, der skal afværge oversvømmelser.

Stormflod og kystsikring

I løbet af dette århundrede ventes havet at stige mellem en halv og en hel meter. I kombination med kraftig storm har det allerede medført store oversvømmelser og forøget kysterrosionen.

De fleste af Danmarks større byer ligger ved hav og fjord, og har derfor påtrængende behov for at gardere sig bedre mod oversvømmelser. Men alle, der risikerer oversvømmelse af deres ejendom, har en naturlig interesse i at sikre sig. Det gælder også lavtliggende sommerhuse og dyrkede marker og enge.

At sikre hele Danmarks kyst med diger er både fysisk og økonomisk urealistisk. Det ville også være til ubodelig skade for landskabet og plante- og dyrelivet. Alternativet er at lade naturen gå sin gang, så strandlinjen og strandengene f.eks. gradvis rykker længere ind i landet og marginal landbrugsjord må opgives.

Der skal træffes beslutninger med konsekvenser langt ind i fremtiden. At overlade disse beslutninger til de enkelte lodsejere vil bane vej for vilkårlighed og den stærkes ret. Hensynet til rimelighed, ligebehandling og fælles naturværdier taler for, at prioriteringerne må gælde hele landet – med fælles retningslinjer for finansiering og kompensation. Både højvandsikring og

kystsikring mod erosion kræver samarbejde på tværs af naboer og kommuner. Et aktuelt eksempel er valget mellem lokale diger eller fælles højvandsikring i Roskilde Fjord. Et andet eksempel er samarbejdet mellem de tre kommuner langs Nordsjællands kyst mod Kattegat, der for alvor kom i gang efter stormen Bodil i 2013..

Klimagasser

Efterhånden som bestræbelserne for at begrænse udledningen af drivhusgasser forstærkes, får klimapolitikken for de sektorer, der ikke er omfattet af EU's regulering med CO₂-kvoter en stadig større betydning. Det gælder især udledningerne fra landbruget og transportmidlerne. Begge dele påvirker arealanvendelsen – afhængigt af, hvilken vej der vælges og hvordan driftsformerne og teknologierne udvikles.

Der er mulighed for at reducere udledningen af drivhusgasser ved at tage dræned lavbundsjord ud af landbrugsdrift, reducere kvægholdet, håndtere gylle bedst muligt, mindske dannelsen af lattergas og undgå nitratudvaskning.

Fremtidens balance mellem bilisme og kollektiv transport og valget af drivmidler vil også få stor betydning for konkurrencen om knappe arealer. Det gælder især balancen mellem el og biobrændstoffer i transportsektoren.

Udgivelser og dokumenter

Finn Arler, Michael Søgaard Jørgensen, Daniel Galland og Esben Munk Sørensen:
Kampen om m² - Prioritering af fremtidens arealanvendelse i Danmark, august 2015.
Baggrundsanalyse.

Er Danmark blevet for lille? Nyhedsbrev om projektet og baggrundsanalysen,
Fra rådet til tinget nr. 289, maj 2015.

Ebbe Sønderriis: **Anvendelsen af Danmarks areal i fremtiden**, januar 2016.
Informationshefte til borgertopmøde.

Afstemningsresultater fra borgertopmødet, pdf, www.tekno.dk

Bedre samspil, mere planlægning. Nyhedsbrev om borgertopmødet,
Fra rådet til tinget nr. 290, februar 2016.

Multifunktionalitet i det danske landskab,
Oplæg til folketingshøring, april 2016.

Kan vi få plads til det hele? Nyhedsbrev om høring i Folketinget,
Fra rådet til tinget nr. 291, maj 2016

Prioritering af arealanvendelsen – hvilke planlægningsredskaber skal i spil?
Oplæg til folketingshøring, oktober 2016

Bedre værktøjskasse ønskes. Nyhedsbrev om 2. høring i Folketinget,
Fra rådet til tinget nr. 293, november 2016.

Alle dokumenter og en lang række artikler, oplæg, referater,
videoptagelser og presseomtaler er tilgængelige på
www.tekno.dk/projects/prioritering-af-danmarks-areal-i-fremtiden/

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 28-01-2020 15:07

Afsender:

Foreningen for Bæredygtige Byer og Bygninger

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

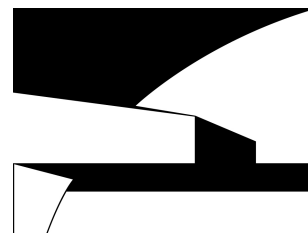
"- Mulighed for at anvende bæredygtighedscertificeringsordninger i lokalplanlægningen. Fx DGNB, Bream, Leed osv. Det kunne være i form af bestemmelser som fx ""Bebyggelsen skal opføres som bæredygtigt byggeri mindst svarende til DGNB Guld."" Der kan være udfordringer med hvilke certificeringsordninger der refereres til, vil de eksistere over tid, må vi anprise specifikke firmaers ordninger og hvordan det kontrolleres at bestemmelsen er overholdt (det sidste kunne gøres med krav om dokumentation i byggetilladelsen).

- Mulighed for at kunne stille krav om cirkulær økonomi/genanvendelse/genanvendelighed i lokalplaner. For eksempel: ""Minimum 30% af materialerne i byggeriet skal være genanvendte."" eller ""... genanvendelige."" Udfordringer: Hvordan kvantificerer man - efter vægt, antal, pris? Hvordan sikrer man den nødvendige kvalitet ifht. byggenormer osv.? Hvordan sikrer man at de anvendte materialer faktisk er genanvendte .. eller genanvendelige? Hvordan sikrer man konstruktioner som sikrer genanvendelighed?

- Biodiversitet: Mulighed for at sikre og forøge biodiversiteten i lokalplaner. For år tilbage blev der arbejdet med Biofaktor. Et værktøj som stammede fra Østrig hvor det blev brugt i planlægningen. Vi har i dag mulighed for at fastsætte beplantningstype og areal, men naturindholdet og - kvaliteten er vanskelig at fastlægge med de gældende bestemmelser.

- Overfladevand: Er vanskelig at regulere med lokalplaner, da de ofte dækker et beskedent areal. Der er behov for at forfine planredskaberne således at de kan sikre større sammenhængende klimaløsninger."

Erhvervsstyrelsen
Planlægning og Byudvikling
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Foreningen til gamle
BYGNINGERS BEVARING

Vedr. Høringssvar til evalueringen af Planloven

31. januar 2020

I forbindelse med evalueringen af den reviderede Lov om Planlægning, der trådte i kraft den 15. juni 2017, ønsker Foreningen til Gamle Bygninger Bevaring (GBB) at pege på nogle udvalgte problemstillinger. Revisionen var som bekendt et skridt mod en stærkere liberalisering - og i nogen grad forenkling - af planlægningen, også omtalt som en modernisering, der underbyggede en "ny og bedre balance" mellem hensyn til vækst og erhvervsudvikling og hensyn til natur og miljø. Der skal ikke her gås i detaljer, men en vægtning af udvikling og tiltrækning af investorer kan meget vel modvirke de bygnings- og bymæssige bevaringshensyn - især i de gamle købstæders bykerner, som loven også skal varetage.

Moderniseringen er oven i købet sket samtidig med, at kommunerne har fået ansvar for en lang række *ny-affredede enkeltbygninger*, hvis fredning er ophævet i forlængelse af Slots- og Kulturstyrelsens landsdækkende fredningsgennemgang i årene 2010-16.

Som hovedregel er fredningsophævelsen begrundet med, at de indre bygningskvaliteter ikke lever op til en nutidig fredningsstandard, hvilket i de fleste tilfælde hænger sammen med, at der er tale om tidligere B-fredninger fra tiden før 1979, hvor der havde været særligt fokus på bygningens ydre. Men efter stramningen af kursen (ved bygningsfredningslovens revision i 1997) er et fredningsværdigt ydre af endog høj standard eller stor originalitet ikke længere nødvendigvis tilstrækkeligt til opretholdelsen af en fredning.

Som fast procedure er de affredede bygninger udpeget som bevaringsværdige – og dermed som påpeget nu kommunernes ansvar. Som landsdækkende forening (oprettet 1907), der i sin tid stod bag vedtagelsen af Bygningsfredningsloven i 1918, ligger sikringen af de affredede bygninger, hvor den ydre fremtræden fortsat har høj kvalitet, GBB meget på sinde.

GBB Sekretariatet
c/o Rønnow Arkitekter A/S
Ny Kongensgade 9, 2.
1472 København K
T 22 75 18 68
email@gbb.dk

www.gbb.dk

Planlovens bygningsbevaringsindhold

Den 1. marts 2018 meldte Erhvervsstyrelsen ud med en *Ny (fireårig) oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen*: 1. Vækst og erhvervsudvikling, 2. Natur- og Miljøbeskyttelse, **3. Kulturarvs- og landskabsbevarelse** og 4. Hensyn til nationale og regionale anlæg. Kulturarven – herunder bygningsarven - er altså meldt ud som en overordnet prioritet i landsplanlægningen – og dermed også i kommunerne. Og i øvrigt har staten/erhvervsministeren indsigelsesret og -pligt over for forslag og ændringer til en kommuneplan, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser vedrørende de fire omtalte Nationale interesser – altså også *kulturarvsbevaring*. Det fremgår desuden af Planlovens kapitel 1, *Formål*, §1, stk. 2, at loven tilsigter, pkt. 2, at der **skabes og bevares værdifulde bebyggelser, bymiljøer og landskaber**.

I lovens kapitel 4 behandles *Kommuneplanlægning*, der formidler kommunalbestyrelsens prioriteringer i relation til arealanvendelsen. Her finder man under § 11 a, *punkt 15 og 16* retningslinjerne for sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier. (I pkt. 15 peges specifikt på **værdifulde kulturmiljøer og andre væsentlig kulturhistoriske bevaringsinteresser**, i pkt. 16 på landskabelige bevaringsværdier.) I § 11 b omhandles rammer **for indholdet af lokalplaner** for de forskellige områder i kommunen med hensyn til bl.a. *pkt. 3: bebyggelsesforhold, herunder rammer for bevaring af bebyggelse eller bymiljøer*. Først gennem *lokalplanlægningen* - kapitel 5 - bliver der dog tale om et retligt forhold for den enkelte ejendom/ejer. I § 15 fremgår det, at en lokalplan skal indeholde oplysninger om planens **formål og retsvirkninger**, og under *stk. 2* fremgår det, at der kan optages bestemmelser om eksempelvis *pkt. 17: bevaring af eksisterende bebyggelse, således at bebyggelsen kun med tilladelse fra kommunalbestyrelsen må nedrives, ombygges eller på anden måde ændres*.

Intentionerne ser fine ud!

De bevarende lokalplaner, hvor der kan opregnes præcise krav til bebyggelsens fremtræden, er som bekendt nøglen til et aktivt bevaringsarbejde, men desværre et redskab som ikke benyttes i den udstrækning som bygningskulturen rundt om i by – og på land - kunne fortjene. Og selv en bevarende lokalplan lader sig omgå ved dispensationer.

Lokalplanerne blev først aktuelle ved Kommuneplanlovens ikrafttræden i 1977, men formuleringen i § 15, stk. 2, pkt. 17 findes allerede i Byplanloven fra 1962, og blev efterfølgende tinglyst på bevaringsværdige bygninger i en række gamle købstæder i forlængelse af udarbejdelsen af

de da nye, såkaldte registranter eller bevaringsplaner. (Alternativt blev bevaringsbestemmelsen i Landsbyggeloven fra 1960 benyttet.)

De ældste registranter/bevaringsplaner blev udarbejdet af Det særlige Bygningssyn og Nationalmuseet, men andre fulgte dem op - ikke mindst Fredningsstyrelsen. Fra o. 1990 iværksattes den oversigtlige SAVE-registrering af bygninger opført før 1940, publiceret i kommuneatlaserne og digitalt registreret både i kommunerne og i det centrale register FBB (Fredede og Bevaringsværdige Bygninger) i styrelsen.

Omkring årtusindeskiftet iværksattes kulturmiljøudpegningerne, begyndende i det åbne land under amterne, men siden også i mange byer. Efter kommunalreformen i 2006, hvor amterne blev nedlagt, er kulturmiljøerne udelukkende et rent kommunalt anliggende.

Der er med andre ord her i landet investeret mange kræfter og midler i at udpege og beskrive bygningskulturen og by- eller kulturmiljøer.

I bymæssig sammenhæng er det især i de ældre, historiske bykerner kvaliteterne samler sig. Og "juvelerne" er selvfølgelig de fredede huse – som staten administrerer. Men disse er ofte "pakket ind" i bevaringsværdige huse, hvis egenværdi er mere jævn, men hvor helheden ikke desto mindre kan være enestående. Og efter affredningsbølgen kan der også forekomme unikke facader i et sådant forløb, som nu er kommunens ansvar. (Fx Slotsgade 23 i Aabenraa).

Kan og vil kommunerne sikre disse facader og bymiljøer i praksis?

I dag er det som påpeget en kommunal opgave at sikre de affredede, bevaringsværdige huse. Men allerede da nogle af de første, mere omfattende affredninger blev meldt ud, var der lokale aktører, både politikere og bevaringsfolk, der gav udtryk for deres bekymring med hensyn til bygningernes kommende sikring i lokalt regi. Dels fordi man frygtede, at viden og ressourcer måske ikke rakte til at løse opgaven, og dels fordi andre hensyn kunne overtrumfe bevaringsinteressen i kommunerne.

Udpegingen som bevaringsværdig bygning er under alle omstændigheder ingen reel sikring, med mindre den også er omfattet en bevarende lokalplan – men selv i så fald kan kommunen som nævnt dispensere.

I det forgangne år er foreningen blevet bekendt med et sagsforløb i en nordjysk købstad, hvor der i en karakteristisk klassicistisk bygning i forbindelse med en renovering blev isat to store, buede tagkviste, på trods af det lokale museums påpeging af, at de planlagte kviste ikke passede til husets stil. Taglejlighederne med fjordudsigt - og de kræfter, der stod bag - "vandt" over husets karakter og de kræfter, der var fortalere herfor! Og eksemplet er ikke enestående.

Kulturmiljø- eller anden byrumsfredning

En egentlig sikring af en husrække eller et bymiljø med affredede huse, hvor vigtige enkeltbygninger nødig skulle forsvinde, får man kun, hvis man nu - efter godt og vel 100 år - beslutter sig for også i Danmark at indføre helhedsfredninger – ensemblefredninger – byrumsfredninger eller kulturmiljøfredninger. Kært barn har mange navne. Foreningen har i sit jubilæumsskrift "Hele samfundets eje. Bygningsfredning i 100 år" (2018) i flere sammenhænge efterlyst et initiativ hertil – bl.a. affødt af affredningerne.

KL/kommunerne og staten kan måske noget sammen?

Forskellen i retsstillingen mellem en fredet og en ikke-fredet bygning er med den nuværende lovgivning meget stor.

Og nu hvor de mange affredede huse – undertiden med endog meget store, ja, helt bogstaveligt med fredningsværdige, udvendige kvaliteter - pludselig er blevet kommunens ekstra ansvar, kan der måske være grund til at stoppe op og overveje, hvordan man kunne styrke løsningen af opgaven kvalitativt .

Måske kunne der skabes samarbejdsfora, hvor Slots- og Kulturstyrelsens medarbejdere og kommunale do. drøftede bevaringsstrategier for særligt fine bygninger og særlige strøg. Måske man også i fællesskab kunne komme med udspil til fredningsværdige kulturmiljøer eller byrumsfredninger; hvad man end vil kalde dem. Kommunerne har jo allerede udpeget en række kulturmiljøer, og i fællesskab kunne man måske udvælge de helt enestående, hvor man samtidig fik kompenseret for affredningen af enkeltbygninger i miljøerne.

- Slotsgade i Aabenraa kunne være et bymæssigt eksempel, hvor fredningskvaliteterne fortjener at blive støttet mest muligt – og hvor miljøet i sig selv er enestående.
- Området kæret og klokketårnet i Nordby på Samsø er et oplagt landsbyeksempel, hvor en halv snes fritliggende, stråtækte bindingsværkshuse indgår et enestående miljø.

På den ene eller anden måde er der behov for, at bygningsarvens varetagelse koordineres.

Såvel frednings- som bevaringsarbejdet har gennem tiden været placeret under flere forskellige ministerier og styrelser. Måske de skulle samles igen?

I 1997 oprettedes der som bekendt regionale faglige, uafhængige *kulturmiljøråd* i alle amter. Kunne man omforme disse til brug i den nye situation. Mange steder er de nedlagt, men så må man jo starte på en

frisk – og måske også tænke sammensætningen igennem igen. Gerne med en udstrakt hånd til både de statslige og kommunale myndigheder. Man kan også forestille sig, at arkitektskolerne kommer med fornyet inspiration – eller de forskellige foreninger, der arbejder med og for bygningskulturarven.

Ja, der er meget på spil i disse år! Kan vi hjælpes ad med at finde de bedste løsninger?

Bevaringsforkæmpere har altid brugt argumentet, at velbevarede bymiljøer kapitaliserer sig. Og nu er det blevet almindeligt erkendt!

Med venlig hilsen
Pbv.

Hanne Christensen

Fhv. museumsinspektør og medlem af kulturmiljørådet i Sønderjylland

Medlem af bestyrelsen og bevaringsudvalget i Foreningen til Gamle Bygningers Bevaring

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 29-01-2020 13:35

Afsender:

Fredensborg Kommune

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"Fredensborg Kommune har i forbindelse med høring af forslag til landsplandirektiv for detailhandel i hovedstadsområdet (2018) og forslag til fingerplan 2019 fremsendt bemærkninger til reglerne for beliggenheden af bymidter og bydelscentre.

Som reglerne er i dag rummer planloven ikke mulighed for at planlægge for bydelscentre i byer under 20.000 indbyggere i det øvrige hovedstadsområde. Da alle byer i det øvrige hovedstadsområde er under 20.000 indbyggere betyder dette, at der ikke er nogen byer, hvor der kan planlægges for bydelscentre.

Den særlige detailhandelsstruktur i hovedstadsområdet, hvor bystrukturen er tæt, og hvor der er kort afstand mellem de store butikcentre gør, at en række handelsbyer udenfor byfingrene (det ydre storbyområde) planmæssigt står i en vanskelig og ikke mindst ulige konkurrencesituation – en situation der gør det vanskeligt at udvikle handlen i de berørte byer, samtidig med at omkringliggende byer i byfingrene omvendt har fået bedre muligheder i form af den liberalisering for detailhandlen, der fulgte med den nye planlov.

I Fredensborg Kommune er Fredensborg By et godt eksempel på de ulige konkurrencevilkår. Fredensborg By er som den eneste handelsby i området, herunder i Fredensborg Kommune, beliggende i det øvrige hovedstadsområde. Det betyder, at Fredensborg By, der i forvejen er meget presset af konkurrencen fra bl.a. Helsingør og Hillerød, ikke har de samme muligheder for at udvikle handelslivet. Dette på trods af, at Fredensborg By er en "gammel" traditionsrig handelsby, som ydermere er lokalbanebetjent.

Helt konkret er situation den, at kommunen pt. ikke kan tillade en mindre udvidelse af Danmarks mest succesrige Superbrugs, Humlebækvej 2, Fredensborg. Den har 150 ansatte og omsætter for op imod 200 mio. kr. om året, hvilket gør det til den Superbrugs, som har den største omsætning i landet.

Dermed bidrager den både til at fastholde handlen i Fredensborg By, ligesom den tiltrækker kunder lidt uden for byen, der ellers ville være taget til Hillerød eller Helsingør. Imidlertid er succesen ved at blive et problem, fordi der ganske enkelt ikke er plads til varer og kunder, og sidstnævnte begynder derfor at sive til andre butikker.

Butikken er i dag beliggende i et lokalcenter. Oprindeligt var butikken planlagt som et bydelscenter. Samlet set udgør arealet de maksimale 3000 m² som planloven gav mulighed for dengang lokalplanen blev lavet. På grund af butikkens succes lever den slet ikke op til formålet med et lokalcenter,

idet det af lovgivningen fremgår, at et lokalcenter alene skal betjene en begrænset del af en by og reelt ikke må få mere end lokal effekt.

Det kan man ikke tilnærmelsesvist sige er tilfældet for butikken i dag. Det ville derfor være logisk at udlægge området til et bydelscenter, hvor der vil være mulighed for udvide butikken op til 5000 m²., men det åbner lovgivningen ikke mulighed for, fordi Fredensborg By ikke gives de samme planlægningsmæssige muligheder, som andre handelsbyer i området.

Konkret foreslår Fredensborg Kommunen derfor, at planloven ændres, så den i højere grad tager hensyn til og tilgodese lokale udviklingsmuligheder og potentialer til gaven for handelslivet i byer i det øvrige hovedstadsområde, og således sikre byer som Fredensborg By lige konkurrencevilkår med byer i byfingrene."

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 24-01-2020 10:29

Afsender:

Frederikshavn Kommune

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"Bemærkningen passer vist ikke ind her, men er der vist her det falder mindst udenfor. Teksten er også skrevet til KL

Vi har i Frederikshavn Kommune undret os over det manglende samspil mellem planloven og "Bekendtgørelsen af lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer" (LBK. nr. 219 af 06.03.2018).

I teksten nedenfor henviser paragrafhensvisningerne ikke til planloven, men mest til LBK. nr. 219 af 06.03.2018.

Det virker, som om, at man i lovgivningsprocessen i forhold til bekendtgørelsen har haft sit primære fokus på at sikre, at kommunerne kan nedlægge forbud imod en nedrivning - hvilket jo giver god mening!

I nogle ganske særlige tilfælde vil vi dog - ud fra en samlet planlægningsmæssig vurdering - gerne give tilladelse til et nyt projekt, som medfører en hel eller delvis nedrivning af en bevaringsværdig bygning.

I givet fald skal der først udarbejdes en lokalplan efter reglerne i planloven jf. planlovens §15 stk.2 15), hvor man i bestemmelserne fastslår, at bygningen er bevaringsværdig.

Efterfølgende skal man give en nedrivningstilladelse efter reglerne i bekendtgørelsen.

Man kan være venlig i lokalplanens bestemmelser at skrive, at den bevaringsværdige bygning forventes nedrevet, men det har ingen betydning for det efterfølgende forløb. Man kan også i redegørelsen være venlig at fortælle, at bygningen er bevaringsværdig og at man har til hensigt at nedrive den efter lokalplanens vedtagelse og efter en tilladelse efter ovennævnte bekendtgørelse.

Nedrivningstilladelsen kan dog først gives, når der - parallelt/efter lokalplanens vedtagelse - har været afholdt en høring på mindst 4 og højst 6 uger jf. §18. Efter høringen skal der senest efter 2 uger meddeles en afgørelse om nedrivning eller bevaring.

Det er således ikke tilstrækkeligt, at beskrive sine hensigter i lokalplanen.

Det virker dog uforståeligt, når både lokalplan og nedrivningstilladelsen skal udarbejdes af kommunen, at skulle gennemføre en høring både af lokalplanen efter planloven og efter bekendtgørelsens §18. Det burde kunne gøres mere smidigt.

Der er naturligvis den krølle, at nedrivningstilladelsen i dag skal sendes i høring ved de i bekendtgørelsens §6 stk.1 nævnte institutioner (ejer, brugere, kommunalbestyrelsen, museumsrådet og kulturmiljørådet, foreninger bemyndiget efter §24 stk. 4 og foreninger med interesser for fredninger, som har ønsket en orientering). Efter planlovens §26 skal i grove træk ejere, naboer, lejere, brugere og foreninger orienteres. Det virker derfor overkommeligt at tilføje museumsrådet, kulturmiljørådet og de øvrige, som ikke allerede i dag høres i forbindelse med høringen af et lokalplanforslag. Der er f.eks. i planlovens §25 stk.2 indskrevet et sådant særligt forhold, når der offentliggøres en lokalplan indeholdende kulturmiljøinteresser, hvor kulturmiljørådet skal høres.

Det bør kunne tilføjes til planloven, at, såfremt man udover de sædvanlige høringsparter, også hører de i bekendtgørelsens §6. stk. 1 nævnte parter, så vil det kunne udløse en slags bonusvirkning, hvor lokalplanen efter den endelige vedtagelse også kan udgøre en nedrivningstilladelse til hel eller delvis nedrivning af en bevaringsværdig bygning.

Når man gennem lokalplanudarbejdelsen er klar over, at nedrivningen er en forudsætning for det nye projekt – og at man i lokalplanen har mulighed for at være tydelig og detaljeret omkring den forestående nedrivning og evt. betingelser herfor, så virker det underligt, hvorfor der efterfølgende skal udstedes en nedrivningstilladelse. Det virker for menig mand omstændeligt og unødvendigt forsinkende.

Som det er i dag, så tror de fleste, når lokalplanen er vedtaget, at nedrivningstilladelsen ikke er nødvendig, f.eks. når den har været i høring ved de normale parter og parterne efter bekendtgørelsens §6 stk. 1. Der er derfor – og især fordi sagerne er relativt sjældne – en ret stor risiko for, at nedrivningstilladelsen ikke bliver givet – og når det så opdages, at det er en fejl, så kan det i værste fald forsinke nedrivningen og byggeriet af det nye projekt i mindst 4 uger. Det møder kun meget sjældent begejstring.

Hvis høringerne køres parallelt, så skal nedrivningstilladelsen meddeles efter mindst 2 uger, hvor lokalplanen normalt ikke kan nå at være endeligt vedtaget.

Når man udarbejder en lokalplan for det nye projekt, hvor man i detaljer har mulighed for at beskrive det kommende projekt og eventuelle forudsætninger for nedrivningen, så virker det ikke logisk, at der derudover skal gives en nedrivningstilladelse. Kommunalbestyrelsen har jo klart tilkendegivet, hvad man mener, der skal nyde fremme.

Nedrivningstilladelsen vil derfor kun, hvis man har udeladt høringsparterne, kunne opstå nye argumenter imod nedrivningen. I givet fald er det uheldigt i forhold til lokalplanens realisering og de forventninger, der knytter sig til den vedtagne lokalplan. En nødbremse, som kan være lige så uheldig, som de øvrige ulemper.

Hvis ministeriet fastholder, at proceduren skal fastholdes, så ønskes kravene/proceduren beskrevet klarere i planlovens §15 stk.2 17), så risikoen for at overse kravet om nedrivningstilladelsen mindskes.

Da ændringen i lige så høj grad er en ændring af bekendtgørelsen, som af planloven, er vi i tvivl, om det er nu, der bør reageres – og derfor vi kaster spørgsmålet op til dig og KL. Vi står naturligvis til rådighed, såfremt der er spørgsmål til ovenstående."

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 30-01-2020 13:45

Afsender:

Frederikssund Kommune, Plan og Erhverv

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"Planloven rummer for så vidt gode muligheder for at planlægge for beplantning ift. artsvalg. Der er dog behov for nogle supplerende muligheder når det kommer til særligt træer i eller ved befæstede områder - altså i byen, ved parkeringspladser og lignende. Der er i dag ikke hjemmel til at opstille bestemmelser for jordens beskaffenhed, volumen, dybde og/eller kvalitet, uagtet at det har enorm betydning for træernes vækst, udseende og vitalitet. Og det har en direkte sammenhæng til det visuelle og den fysiske fremtoning, til i hvilken grad træer kan indgå som en del af en varieret og righoldig natur, der også understøtter biodiversitet. Beplantning i (god) vækst er mere attraktive for dyrelivet, det bidrager væsentlig mere ift. mikroklima da dets krone optager mere CO₂, binder flere luftpartikler som følge af mere bladoverflade, optager mere vand etc. Den eneste mulighed der i dag er, er at udarbejde bestemmelser for omfanget af det åbne muldbed som træerne etableres i. Det er desværre slet ikke tilstrækkeligt - og slet ikke i de tilfælde hvor det er nødvendigt at have en høj befæstelsesgrad fx for at højne fremkommeligheden i tætte bymiljøer med pladsmangel.

I dag er vi nødt til at indskrive det som en kommentar, hvis administrationen finder det fordelagtigt/nødvendigt at tilvejebringe eksempelvis xx kubikmeter jord/vækstmedie. Det er et meget stort problem for træernes tilvækstsmulighed, vitalitet og fremtoning, hvis vækstvilkårene under jorden ikke kan bestemmes i en eller anden udstrækning.

Vi vil derfor kraftigt appellere til at der via planloven i fremtiden kan opstilles bestemmelser for jordens volumen, dybde, beskaffenhed i relation til beplantning i byen og i de befæstede områder."

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"Planloven rummer for så vidt gode muligheder for at planlægge for beplantning ift. artsvalg. Der er dog behov for nogle supplerende muligheder når det kommer til særligt træer i eller ved befæstede områder - altså i byen, ved parkeringspladser og lignende. Dette gør sig i høj grad gældende ved byomdannelse og den tætte byudvikling. Der er i dag ikke hjemmel til at opstille bestemmelser for jordens beskaffenhed, volumen, dybde og/eller kvalitet, uagtet at det har enorm betydning for træernes vækst, udseende og vitalitet. Og det har en direkte sammenhæng til det visuelle og den fysiske fremtoning - som netop er vigtig ved byudvikling og -omdannelse.

Beplantning i (god) vækst er mere attraktive for dyrelivet, det bidrager væsentlig mere ift. mikroklima da dets krone optager mere CO₂, binder flere luftpartikler som følge af mere bladoverflade, optager mere vand etc. Det er alle vigtige aspekter som i stadig højere grad inkluderes i byudvikling.

Den eneste mulighed der i dag er, er at udarbejde bestemmelser for omfanget af det åbne muldbed som træerne etableres i. Det er desværre slet ikke tilstrækkeligt - og slet ikke i de tilfælde hvor det er nødvendigt at have en høj befæstelsesgrad fx for at højne fremkommeligheden i tætte bymiljøer med pladsmangel. Eller i de situationer hvor der skal etableres træer/beplantning i eksisterende, befæstede arealer. Der er ingen mulighed for at stille krav til udskiftning af dårlig, komprimeret jord og/eller ikke-vækst egnet jord.

I dag er vi nødt til at indskrive det som en kommentar, hvis administrationen finder det fordelagtigt/nødvendigt at tilvejebringe eksempelvis xx kubikmeter jord/vækstmedie. Det er et meget stort problem for træernes tilvækstsmulighed, vitalitet og fremtoning, hvis vækstvilkårene under jorden ikke kan bestemmes i en eller anden udstrækning.

Vi vil derfor kraftigt appellere til at der via planloven i fremtiden kan opstilles bestemmelser for jordens volumen, dybde, beskaffenhed i relation til beplantning i byen og i de befæstede områder."

Emne	Friluftsrådets forslag til fremtidens planlov - januar 2020 - PDF
Fra	Anker Madsen
Til	Fremtidens Planlov
Sendt	29. januar 2020 09:20

Erhvervsministeriet, Erhvervsstyrelsen, Planlægning og Byudvikling

Friluftsrådet har dags dato på høringsportalen på Planinfo.dk uploadet vedhæftede notat, der redegør for Friluftsrådets forslag til fremtidens Planlov.

Med venlig hilsen

Anker Madsen

Chefkonsulent, Politik

Telefon: 33 79 00 79

Direkte: 61 79 88 15

E-post: am@friluftsradet.dk

www.friluftsradet.dk

Scandiagade 13 | 2450 København SV

Friluftsrådet udvikler friluftslivet, formidler natur og bæredygtighed og forbedrer rammerne for at opleve naturen.

Visionen er: Friluftsliv for alle – i en rig natur og på et bæredygtigt grundlag.

Friluftsrådet er friluftorganisationernes paraply og administrerer desuden Udlodningsmidler til Friluftsliv.

Erhvervsministeriet
Erhvervsstyrelsen
Planlægning og Byudvikling
Dahlerup Pakhus
Langelinie Alle 17
2100 København Ø

Fremsendt som elektronisk post via adressen fremtidensplanlov@erst.dk

29. januar 2020

Friluftsrådets forslag til fremtidens Planlov

Erhvervsminister Simon Kollerup har efterlyst synspunkter på og forslag til fremtidens Planlov. Friluftsrådet vil i denne forbindelse gerne fremkomme med kommentarer og forslag inden for nedenstående emner:

1. Der er behov for at gentænke grundlaget for den fysiske planlægning i Danmark
2. Stil krav om, at alle fremtidige arealrelaterede lovforslag på plan- og naturområdet konsekvensvurderes i forhold til multifunktionel arealanvendelse
3. Planlovens formålsbestemmelse
4. Ryd op i de mange særregler og undtagelsesbestemmelser
5. Stil krav til kvaliteten af den statslige udmelding og Landsplanredegørelsen
6. Fasthold de statslige/nationale interesser
7. Styrk den statslige styring af den fysiske planlægning i Hovedstadsområdet
8. Kræv redegørelse for sammenhæng med nabokommuneplanenerne
9. Kræv, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanlægningen redegør for, i hvor høj grad udviklingen af naturområder inden for Grønt Danmarkskort kan siges at være realiseret
10. Kommuneplanens retningslinjer
11. Lokalplaner skal kunne indeholde bestemmelser om naturkvalitet
12. Giv nye muligheder for at udpege områder i kommuneplanen, hvor hovedformålet er at skabe bedre muligheder for helhedsudvikling og multifunktionel anvendelse
13. Manglende mulighed for, at kommunerne kan regulere byggeri i det åbne land
14. Stram regelsættet op i forhold til sikring af hovedstadens åbne land og særligt de grønne kiler i Fingerplanen
15. Styrk beskyttelsen af kystnærhedszonen og sæt grænser for udpegning af udviklingsområder i kystnærhedszonen
16. Styrk civilsamfundets muligheder for demokratisk deltagelse i overvejelser om den fysiske arealplanlægning i stedet for at indskrænke høringsmuligheder og klagemuligheder
17. Fjern muligheden for yderligere turismeforsøgsprojekter
18. Stop for udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen

Efterfølgende er der redegjort nærmere for de enkelte kommentarer og forslag:

- **Der er behov for at gentænke grundlaget for den fysiske planlægning i Danmark**

At ændre Planloven er en stor og kompliceret opgave, og Friluftsrådet har med bekymring noteret, at flere af de mange enkeltstående ændringer, der er gennemført de seneste år, ofte er gennemført med et stærkt politiseret og aktualiseret kort sigte, uden, at der som sådan er sket en vurdering af konsekvenserne for det samlede lovgivningskompleks for den fysiske planlægning.

Friluftsrådet havde foretrukket mere grundlæggende forarbejder frem for disse enkeltstående justeringer og ændringer. Friluftsrådet ser et behov for en revision, der mere grundlæggende nytænker, forenkler og afbureaukratiserer regelgrundlaget for den fysiske planlægning i Danmark.

Der bør nedsættes en bredt sammensat areal- og plankommission med det formål at foreslå forbedrede regler til arealforvaltningen i Danmark. Planloven og en lang række andre love bør underkastes et kritisk hovedeftersyn for dels at sikre en landsplanlægning og dels at give kommunerne de bedst mulige redskaber til at forene de mange arealinteresser lokalt uden at tabe helheden af syne.

Friluftsrådet opfordrer regeringen og Folketinget til at igangsætte et udvalgsarbejde, der gentænker grundlaget for den fysiske planlægning i Danmark.

- **Stil krav om, at alle fremtidige arealrelaterede lovforslag på plan- og naturområdet konsekvensvurderes i forhold til multifunktionel arealanvendelse**

Ønskerne til arealanvendelsen i Danmark er mange og omfattende og sammenlagt overstiger arealønskerne langt landets areal. Fremtidige arealrelaterede lovforslag på plan- og naturområdet bør konsekvensvurderes i forhold til om det fremmer eller hæmmer multifunktionel planlægning – og dermed arealanvendelse.

Formålet er at sikre et helhedsorienteret politisk beslutningsgrundlag, med mulighed for at afveje konsekvenserne af foreslåede ændringer. En række sektorlovgivninger synes at suboptimere ud fra et snævert sigte og synes ikke at give grundlag for et helhedsorienteret politisk beslutningsgrundlag.

Friluftsrådet ønsker, at alle fremtidige arealrelaterede lovforslag på plan- og naturområdet konsekvensvurderes i forhold til multifunktionel arealanvendelse.

- **Planlovens formålsbestemmelse**

Friluftsrådet konstaterer, at ved de seneste ændringer af Planloven har et flertal af partierne i Folketinget ønsket, at Planlovens formålsbestemmelse også markerer formål som vækst, udvikling og øget økonomisk vækst. Friluftsrådet finder det afgørende, at Planlovens formålsbestemmelse fortsat har til formål at sikre en sammenfattende planlægning, der forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen og at loven skal medvirke til at værne om landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag med respekt for menneskets livsvilkår, bevarelse af dyre- og planteliv og øget økonomisk velstand.

Friluftsrådet ser gerne, at det tydeliggøres at vækst, udvikling og økonomisk vækst ikke går forud for de øvrige delformål. Det er afgørende, at der er tale om en sammenfattende planlæg-

ning af arealanvendelsen, hvor der sker en afvejning af de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen uden, at der på forhånd er givet prioritet til vækst, udvikling og øget økonomisk vækst. Friluftsrådet er af den opfattelse, at lovens formålsbestemmelser i mange situationer opfattes således at øget økonomisk vækst og udvikling går forud for de øvrige formål og dermed underløbes grundlaget for afvejning af de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen.

Friluftsrådet anbefaler, at det tydeliggøres, at Planloven har til formål at sikre en sammenfattende planlægning af arealanvendelsen, hvor der sker en afvejning af de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen uden at der på forhånd er givet prioritet til vækst, udvikling og øget økonomisk vækst.

- **Ryd op i de mange særregler og undtagelsesbestemmelser**

Der er gennem særligt de seneste år indført en række særregler og undtagelsesbestemmelser i Planloven. Rækken af disse særbestemmelser og dispensationsrettigheder er uendelig lang. Der er i forbindelse med gennemførelsen af en forsøgsordning for kyst- og naturturisme givet Erhvervsministeren ret til vidtgående dispensationer fra Planloven og Naturbeskyttelsesloven. Der er indført bestemmelser om udvidet mulighed for kommunerne til at dispensere fra lokalplaners formålsbestemmelser til anden midlertidig anvendelse. Der er givet mulighed for at forlænge tilladelserne for visse af de 10 projekter omfattet af forsøgsordningen for kyst- og naturturisme. Der er givet kommunerne mulighed for at fastsætte kortere høringsperioder for visse planforslag. Der er givet mulighed for at have en særlig og mindre restriktiv karakter af landzoneadministrationen i forbindelse med udpegning af omdannelseslandsbyer. Der er indført bestemmelser, der giver kommunerne mulighed for at udelade udarbejdelse af lokalplan i forbindelse med etablering af kystbeskyttelses anlæg. Og aktuelt er der netop gennemført en høringsproces i forbindelse med forslag om en lovændring, der vil give ministeren mulighed for at afskære klageadgang i visse kommunale projekter om kystbeskyttelse.

Disse og mange andre særregler og dispensationsmuligheder gør loven og forvaltningsgrundlaget uoverskuelig - ikke blot for den enkelte borger, men også for politikere og embedsværket og ikke mindst så undergraver de mange særregler, dispensations- og undtagelsesbestemmelser lovenes formål.

Friluftsrådet anbefaler, at der gøres en indsats for i betydeligt omfang at mindske denne uoverskuelige mængde af særregler, dispensationsmuligheder og undtagelsesbestemmelser i Planloven.

- **Stil krav til kvaliteten af den statslige udmelding og Landsplanredegørelsen**

På mange områder er der behov for klare prioriteringer og retningslinjer fra statens side. Det gælder af indlysende grunde de områder, hvor Danmark har internationale forpligtelser. Men det gælder også på en række andre områder.

Efter hvert folketingsvalg skal Erhvervsministeren udsende en Landsplanredegørelse. Landsplanredegørelsen bør give en redegørelse for de nationale interesser og planlægningsmæssige perspektiver fra staten, som vil kunne danne grundlag for kommunernes brug i kommuneplanlægningen. De seneste landsplanredegørelser har ikke levet op til dette. Det har i stedet haft en i høj grad tilbageskuende fremstilling og således ikke levet op til behovet for et fremadrettet nationalt overordnet syn på den fysiske planlægning.

Erhvervsministeren offentliggør hvert fjerde år en oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, herunder de interesser, der er fastlagt i medfør af Planloven og lovgivningen i øvrigt.

Her bør hvert enkelt ministerium melde ind til en helhedsstrategi. Vi får ingen fremtids- og helhedsorienteret planlægning, hvis hvert enkelt ministerium og hver enkelt sektor nøjes med at tænke på deres eget område: naturen for sig, hvert erhverv for sig, trafikinvesteringer for sig, klimatilpasning for sig og så videre. I så fald vil enkeltsager – de let overskuelige – tage overhånd i Regeringen, Folketinget og kommunalbestyrelserne.

Mange prioriteringer er indlysende statslige anliggender, fordi de udspringer af Danmarks internationale forpligtelser. Det gælder de internationale konventioner (f.eks. konventionen om biodiversitet), EU-lovgivningen (f.eks. naturbeskyttelsesområder, vandrammedirektivet, oversvømmelsesdirektivet og klimapolitikken) og de regionale forpligtelser i forhold til de nordiske lande, Østersølandene og landene omkring Nordsøen. Der er imidlertid behov for klare statslige retningslinjer på mange andre områder end alene de internationale forpligtelser. Og netop derfor er der brug for kvalitative Landsplanredegørelser og for klare statslige udmeldinger, hvad angår de nationale interesser.

Friluftsrådet anbefaler, at det tydeliggøres i Planloven, at Erhvervsministeren er forpligtet til at afgive en landsplanredegørelse, der giver kommunerne et kvalificeret statslig politisk udsagn at vægte kommuneplanlægningen op imod og giver et aktuelt grundlag for Folketinget at drøfte landsplanlægningen på.

Friluftsrådet anbefaler, at der i Planloven stilles nærmere krav til indholdet og kvaliteten af den oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, som Erhvervsministeren offentliggør hvert fjerde år.

- **Fasthold de statslige/nationale interesser**

Der er senest sket indskrænker i statens adgang til at komme med indsigelser mod kommunernes planlægning, således at staten alene skal komme med indsigelser mod den kommunale planlægning, hvis planlægningen er i strid med nationale interesser inden for nogle nærmere beskrevne interesseområder.

De områder, hvor erhvervs- og vækstministeren har pligt til at fremsætte indsigelse, er indsnævret til fire fokuserede nationale interesseområder:

- Vækst og erhvervsudvikling,
- Natur- og miljøbeskyttelse,
- Kulturarvs- og landskabsbevarelse,
- Hensyn til nationale og regionale anlæg.

Friluftsrådet anbefaler at staten igen pålægges at udøve indflydelse på landets samlede udvikling. Friluftsrådet foreslår, at det i Planloven slås fast, at til sikring af de statslige interesser skal Erhvervsministeren fremsætte indsigelse over for et forslag til kommuneplan og ændringer til en kommuneplan, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser.

Hvis man vælger fortsat at lade statens indsigelsesret være indsnævret til få nationale interesseområder, finder Friluftsrådet, at det nationale fokusområde "Vækst og erhvervsudvikling"

bør ændres til "By-, bolig- og erhvervsudvikling", som er en langt mere præcis beskrivelse af den nationale interesser.

Hvis man vælger fortsat at lade statens indsigelsesret være indsnævret til få nationale interesseområde, vil Friluftsrådet pege på, at der mangler et femte nationalt interesseområde, der vedrører sikring af de rekreative kommunegrænseoverskridende interesser; eksempelvis det nationale cykel-, vandre- og riderutenet.

- **Styrk den statslige styring af den fysiske planlægning i Hovedstadsområdet**

Friluftsrådet ønsker, at der fortsat skal ske en statslig styring af den fysiske planlægning i Hovedstadsområdet. Friluftsrådet er bekymret for om presset på De grønne kiler i Fingerplanen øges og vil opfordre til, at rammerne for og indholdet i den statslige styring af den fysiske planlægning i Hovedstadsområdet styrkes i Planloven.

Friluftsrådet anbefaler, at Planloven styrkes hvad angår rammerne for og indholdet i den statslige styring af den fysiske planlægning i Hovedstadsområdet.

- **Kræv redegørelse for sammenhæng med nabokommuneplanerne**

Med bortfaldet af det regionale niveau i planlægningen (uden for Hovedstadsområdet) er der i plansystemet en klar mangel på varetagelse af arealmæssige interesser, der har konsekvenser ud over den enkelte kommune. Ved en af de seneste ændringer af Planloven blev der indført en bestemmelse om, at kommuneplanen skal redegøre for kommuneplanens sammenhæng med kommuneplanlægningen i andre kommuner, for så vidt angår afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse eller erosion ved planlægning af byudvikling, særlige tekniske anlæg, ændret arealanvendelse m.v. i de udpegede områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion. Friluftsrådet så gerne, at Planloven indeholdt tilsvarende bestemmelser om, at kommuneplanen på andre områder skulle redegøre for kommuneplanens sammenhæng med nabokommuner.

Friluftsrådet anbefaler, at Planloven tilføjes bestemmelser om, at kommuneplanen på en række andre områder skal redegøre for kommuneplanens sammenhæng med nabokommuner.

Friluftsrådet anbefaler, at der i forbindelse med overvejelser om fremtidens Planlov gøres overvejelser om, hvordan man kan styrke det regionale samarbejde ikke mindst hvad angår temaerne klima, natur og friluftsliv.

- **Kræv, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanlægningen redegør for, i hvor høj grad udviklingen af naturområder inden for Grønt Danmarkskort kan siges at være realiseret**

Friluftsrådet anbefaler, at der i Planloven stilles krav om, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanlægningen skal redegøre for, i hvor høj grad udviklingen af naturområder inden for Grønt Danmarkskort kan siges at være realiseret. En sådan redegørelse vil være særdeles interessant og vil kunne give viden om og overblik over i hvilket omfang udpegningen af Grønt Danmarkskort reelt understøtter den ønskede positive udvikling i biodiversitet, målene i Naturplan Danmark og ikke mindst i hvilket omfang, der er sket forbedringer og styrket muligheden for at opleve natur og landskab i Grønt Danmarkskort.

Der bør stilles krav til kommunerne om at redegøre for:

- ændringer af naturtilstanden i Grønt Danmarkskort,

- for i hvilket omfang potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser er blevet realiseret eller forbedret,
- hvorvidt kommunens samlede planlægning for bevarelse og udvikling af naturværdier inden for Grønt Danmarkskort har ført til en udvikling med større og mere sammenhængende naturområder samt
- i hvilket omfang der er sket forbedringer i de rekreative muligheder i Grønt Danmarkskort med henblik på at sikre sammenhæng med byernes grønne områder altså skabt landskabeligt attraktive byrande, der forbinder byen med natur og styrker muligheden for at opleve natur og landskab tæt på.

Friluftsrådet anbefaler, at der i Planloven stilles krav om, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanlægningen skal redegøre for, i hvor høj grad udviklingen af naturområder inden for Grønt Danmarkskort kan siges at være realiseret.

- **Kommuneplanens retningslinjer**

I henhold til Planlovens § 11a skal kommuneplanen indeholde retningslinjer for 27 specificerede planelementer. Friluftsrådet ser gerne, at Planloven stiller krav om, at kommuneplanerne indeholder friluftsliv som et selvstændigt planelement.

Friluftsrådet anbefaler, at det specificeres i en retningslinje i Planlovens § 11a, at kommuneplanerne skal indeholde friluftsliv som et selvstændigt planelement.

- **Lokalplaner skal kunne indeholde bestemmelser om naturkvalitet**

I henhold til Planlovens § 15 skal en lokalplan indeholde oplysninger om planens formål og retsvirkninger. Formålet skal fastlægge den planlægningsmæssige begrundelse, eksempelvis varetagelse af klimatilpasning eller forebyggelse af forurening.

Loven angiver 28 specificerede planelementer, som en lokalplan kan optage bestemmelser om. Der er imidlertid ikke mulighed for at stille krav om en vis naturkvalitet. Friluftsrådet finder, at der skal skabes bedre mulighed for at fastlægge bestemmelser om natur og biodiversitet i lokalplaner.

Friluftsrådet ser gerne, at Planloven giver mulighed for, at der i en lokalplan kan optages bestemmelser til sikring af en vis naturkvalitet.

Friluftsrådet anbefaler, at det specificeres i Planlovens § 15, at lokalplaner kan indeholde bestemmelser til sikring af en vis naturkvalitet.

- **Giv nye muligheder for at udpege områder i kommuneplanen, hvor hovedformålet er at skabe bedre muligheder for helhedsudvikling og multifunktionel anvendelse**

Der er behov for at styrke mulighederne for at foretage en sammenfattende planlægning særligt i det åbne land, som i højere grad tager højde for helhedsudvikling og multifunktionel anvendelse.

Planlægningen præges i dag af kommuneplanens mange retningslinjer og monofunktionelle rammeplanlægning.

Udpegningerne af sådanne områder i kommuneplanen skal have som formuleret mål, at arealet skal honorere flere forskellige behov samtidig og gerne med en øget fokus på mulighederne for at drive planlægningsprocesserne som bottom up proces.

Principielt bør samtlige udpegninger i det åbne land være omfattet af et mål om multifunktionel anvendelse.

Friluftsrådet anbefaler, at Planloven fremover giver muligheder for at udpege områder i kommuneplanen, hvor hovedformålet er at skabe bedre muligheder for helhedsudvikling og multifunktionel anvendelse.

- **Manglende mulighed for, at kommunerne kan regulere byggeri i det åbne land**

Friluftsrådet har forståelse for, at vi som samfund ønsker at genanvende overflødiggjorte bygninger i det åbne land. Men Friluftsrådet finder det uheldigt, at den enkelte borger ved lovændringerne i 2017 fik en umiddelbar ret til at kunne udvide eksisterende virksomheder og helårshuse på op til 500 m² uden en landzonetilladelse. Det åbne land rummer mange forskellige interesser - ikke mindst rekreative interesser - og derfor er det problematisk, at vi som samfund efter lovændringen nu udelukkende baserer reguleringen i det åbne land på individuelle rettigheder og har frataget kommunerne muligheden for at afveje de forskellige hensyn.

Friluftsrådet vil appellere til, at kommunernes mulighed for at afveje de forskellige hensyn i det åbne land atter styrkes i Planloven. Der bør genindføres et krav om en landzonetilladelse ved genanvende overflødiggjorte bygninger i det åbne land og ved udvideles af eksisterende virksomheder og helårshuse. Det vil genoprette kommunernes muligheder for at sikre, at kommuneplanen overholdes og naboerne høres, hvor det er nødvendigt.

- **Stram regelsættet op i forhold til sikring af hovedstadens åbne land og særligt de grønne kiler i Fingerplanen**

Friluftsrådet er uforstående over for, at Hovedstadsregionen også blev omfattet af de omfattende lempelserne i landzonen, ikke mindst de liberaliserede landzoneregler, udviklingsområder og omdannelseslandsbyer, som blev gennemført ved lovændringen i 2017.

Friluftsrådet er af den opfattelse, at når disse bestemmelser også er gjort gældende i Hovedstadsregionen, så er der tale om en tikkende bombe under mange års fysisk planlægning i regionen og i sidste ende et definitivt farvel til den Fingerplan, der indtil nu har sikret, at hovedstadsregionens byvækst ikke vokser vilkårligt i alle retninger, men vokser i "håndfladen" og i "fingre" med gode kollektive transportforbindelser. De grønne kiler i Hovedstadsregionen er konstant under et voldsomt pres og de indførte rettigheder til lodsejere til at bygge og udvide byggeri uden ansøgning m.m., de liberaliserede landzoneregler, udviklingsområder og omdannelseslandsbyer er en snigende trussel mod opretholdelsen af de grønne kiler. Der er da også kommuner som af frygt for noget sådan har igangsat processer med øget lokalplanlægning i det åbne land.

Stram regelsættet op i forhold til sikring af hovedstadens åbne land og særligt de grønne kiler i Fingerplanen. Friluftsrådet vil appellere til, at regelsættet omkring de liberaliserede landzoneregler, udviklingsområder og omdannelseslandsbyer ikke gøres gældende for Hovedstadsregionen og at de grønne kiler i Fingerplanen i højere grad sikres. Hovedstaden har behov for særlige bestemmelser i planlovgivningen.

- **Styrk beskyttelsen af kystnærhedszonen og sæt grænser for udpegning af udviklingsområder i kystnærhedszonen**

Friluftsrådet er bekymret over udformningen af Planlovens bestemmelser omkring kommunernes ret til at udpege udviklingsområder inden for kystnærhedszonen, hvor der gives større adgang til at planlægge for byudvikling og give tilladelse til anlæg. Erhvervsministeren har ved udstedelse af et landsplandirektiv godkendt udpegningen af en lang række udviklingsområder rundt om i landet. Det store problem er imidlertid at loven tillader, at kommunerne med en fast kadence på fire år kan ansøge om udpegning af nye udviklingsområder inden for deres dele af kystnærhedszonen.

Friluftsrådet ser lovens udformning af bestemmelser for udpegning af udviklingsområder som en langsom udhuling af lovens bestemmelser af kystnærhedszonen. Hvert fjerde år kan kommunerne således med ministerens opbakning udtage endnu en bid af de arealer i kystnærhedszonen, som var tiltænkt en særlig beskyttelse gennem lovens bestemmelser om kystnærhedszonen.

Friluftsrådet foreslår, at der fastsættes strammere og mere præcise rammer for udpegningen af udviklingsområder og anbefaler eksempelvis, at disse altid skal ligge uden for områder med særlige landskabs-, natur- eller miljøinteresser og skal ligge inde i landet og ikke ude ved kysten med mindre de er tilknyttet eksisterende bymæssig bebyggelse over en vis størrelse. Friluftsrådet foreslår at loven ændres på dette punkt, sådan at staten én gang for alle på baggrund af ansøgninger fra kystkommunerne tager stilling til, hvilke områder, der skal være udviklingsområder.

Friluftsrådet foreslår, som nævnt ovenfor, at loven ændres så bestemmelserne for udviklingsområder ikke gælder for kommuner beliggende i Hovedstadsregionen.

- **Styrk civilsamfundets muligheder for demokratisk deltagelse i overvejelser om den fysiske arealplanlægning i stedet for at indskrænke høringsmuligheder og klagemuligheder**

Der er ved de seneste ændringer af Planloven sket en indskrænkning af civilsamfundets muligheder for demokratisk deltagelse i overvejelser om den fysiske arealplanlægning, blandt andet gennem en indskrænkning af de reelle høringsmuligheder. Borgere og foreninger skal have gode vilkår for at få indflydelse på de forhold, der vedrører dem og deres aktiviteter, og det kræver tid at behandle sager, koordinere holdninger og formulere høringssvar med respekt for de demokratiske strukturer. Senest er der gennemført en høring om endnu et lovforslag, som indskrænker borgernes muligheder for at klage over afgørelser i forbindelse med fælles kystbeskyttelsesprojekter.

Friluftsrådet er af den opfattelse, at det, at visse plansager trækkes i langdrag, ikke primært skyldes klager fra interesseorganisationer og borgere, men i høj grad skyldes en lang sagsbehandlingstid i kommunerne og fejl i de kommunale afgørelser. Friluftsrådet stiller sig helt uforstående over for, når man ser på det samlede tidsforløb af en plansag, at man har fundet det nødvendigt at gennemføre en forringelse af borgernes grundlag for at deltage i planprocessen ved at afkorte høringsperioderne eller helt fjerne dem, for at få et hurtigere sagsforløb. Der synes oplagt at være andre steder i en plansags behandling, hvor der kan spares tid.

I stedet for at begrænse borgernes og organisationernes ret til at klage over mulige problematiske kommunale afgørelser vil det være langt mere oplagt, om man politisk fokuserer på at

hjælpe kommunerne med at forkorte og forbedre deres sagsbehandling. At søge at løse konkrete problemstillinger med tidsmæssigt forsinkede projekter ved at afskære borgere og interesseorganisationer fra at kunne få afprøvet afgørelserne ved en klageinstans kan med en gammel talemåde karakteriseres som at rette bager for smed.

Friluftsrådet finder, at man bør styrke grundlaget for den demokratiske deltagelse i plansager, når netop et af planlovens formål særligt tilsiger inddragelsen af borgerne i planlægningen. Tillad ikke kortere offentlige høringsperioder end minimum otte uger. Genindfør en frist på mindst otte uger for fremsættelse af indsigelser m.v. mod offentliggjorte planforslag. Sikker borgernes og interesseorganisationernes mulighed for at få prøvet afgørelser ved en klageinstans.

- **Fjern muligheden for yderligere turismeforsøgsprojekter**

Erhvervsministeren kan ifølge den gældende Planlov efter ansøgning fra kommunalbestyrelser meddele tilladelser til planlægning af og meddelelse landzonetilladelser til mellem 0 og 15 yderligere turismeprojekter.

Friluftsrådet foreslår at ophæve Planlovens §§ 4 a og 5 og dermed fjerne ministerens mulighed for at tillade yderligere turismeprojekter. Turismeprojekter bør fremover reguleres efter lovens almindelige bestemmelser og ikke efter særbestemmelser.

- **Stop for udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen**

Ved de seneste lovændringer er det blevet muligt at udlægge 6.000 nye sommerhuse inden for kystnærhedszonen.

Friluftsrådet vurderer ikke umiddelbart, at der er grundlag for udlæg af nye sommerhusområder og er bekymret for de konsekvenser det har for natur og miljø, herunder for vores kystlandskab, hvis der inddrages nye arealer i kystnærhedszonen til nye sommerhuse.

Hvis der skulle vise sig et behov for yderligere udlæg af sommerhusområder bør dette ske uden for kystnærhedszonen.

Friluftsrådet anbefaler, at der ikke tillades udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen.

Sammenfattende foreslår opfordrer, anbefaler, appellerer til eller ønsker Friluftsrådet følgende:

- ***Friluftsrådet opfordrer regeringen og Folketinget til at igangsætte et udvalgsarbejde, der gen-tænker grundlaget for den fysiske planlægning i Danmark.***
- ***Friluftsrådet ønsker, at alle fremtidige arealrelaterede lovforslag på plan- og naturområdet konsekvensvurderes i forhold til multifunktionel arealanvendelse.***
- ***Friluftsrådet anbefaler, at det tydeliggøres, at Planloven har til formål at sikre en sammenfat-tende planlægning af arealanvendelsen, hvor der sker en afvejning af de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen uden, at der på forhånd er givet prioritet til vækst, udvikling og øget økonomisk vækst.***

- *Friluftsrådet anbefaler, at der gøres en indsats for i betydeligt omfang at mindske den uoverskuelige mængde af særregler, dispensationsmuligheder og undtagelsesbestemmelser i Planloven.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at det tydeliggøres i Planloven, at Erhvervsministeren er forpligtet til at afgive en landsplanredegørelse, der giver kommunerne et kvalificeret statslig politisk udsagn at vægte kommuneplanlægningen op imod og giver et aktuelt grundlag for Folketinget at drøfte landsplanlægningen på.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at der i Planloven stilles nærmere krav til indholdet og kvaliteten af den oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen, som Erhvervsministeren offentliggør hvert fjerde år.*
- *Friluftsrådet anbefaler at staten igen pålægges at udøve indflydelse på landets samlede udvikling. Friluftsrådet foreslår, at det i Planloven slås fast, at til sikring af de statslige interesser skal Erhvervsministeren fremsætte indsigelse over for et forslag til kommuneplan og ændringer til en kommuneplan, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser.*

Hvis man vælger fortsat at lade statens indsigelsesret være indsnævret til få nationale interesseområder, finder Friluftsrådet, at det nationale fokusområde "Vækst og erhvervsudvikling" bør ændres til "By-, bolig- og erhvervsudvikling", som er en langt mere præcis beskrivelse af de nationale interesser.

Hvis man vælger fortsat at lade statens indsigelsesret være indsnævret til få nationale interesseområder vil Friluftsrådet pege på, at der mangler et femte national interesseområde, der vedrører sikring af de rekreative kommunegrænseoverskridende interesser; eksempelvis det nationale cykel-, vandre- og riderutenet.

- *Friluftsrådet anbefaler, at Planloven styrkes hvad angår rammerne for og indholdet i den statslige styring af den fysiske planlægning i Hovedstadsområdet.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at Planloven tilføjes bestemmelser om, at kommuneplanen på en række andre områder skal redegøre for kommuneplanens sammenhæng med nabokommuner.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at der i forbindelse med overvejelser om fremtidens Planlov gøres overvejelser om, hvordan man kan styrke det regionale samarbejde, ikke mindst hvad angår temaerne klima, natur og friluftsliv.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at der i Planloven stilles krav om, at kommunerne i forbindelse med kommuneplanlægningen skal redegøre for, i hvor høj grad udviklingen af naturområder inden for Grønt Danmarkskort kan siges at være realiseret.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at det specificeres i en retningslinje i Planlovens § 11a, at kommuneplanerne skal indeholde friluftsliv som et selvstændigt planelement.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at det specificeres i Planlovens § 15, at lokalplaner kan indeholde bestemmelser til sikring af en vis naturkvalitet*

- *Friluftsrådet anbefaler, at Planloven fremover giver muligheder for at udpege områder i kommuneplanen, hvor hovedformålet er at skabe bedre muligheder for helhedsudvikling og multifunktionel anvendelse.*
- *Friluftsrådet vil appellere til, at kommunernes mulighed for at afveje de forskellige hensyn i det åbne land atter styrkes i Planloven. Der bør genindføres et krav om en landzonetilladelse ved genanvende overflødiggjorte bygninger i det åbne land og ved udvideles af eksisterende virksomheder og helårshuse. Det vil genoprette kommunernes muligheder for at sikre, at kommuneplanen overholdes og naboerne høres, hvor det er nødvendigt.*

Stram regelsættet op i forhold til sikring af hovedstadens åbne land og særligt de grønne kiler i Fingerplanen. Friluftsrådet vil appellere til, at regelsættet omkring de liberaliserede landzoneregler, udviklingsområder og omdannelseslandsbyer ikke gøres gældende for Hovedstadsregionen og at de grønne kiler i Fingerplanen i højere grad sikres. Hovedstaden har behov for særlige bestemmelser i planlovgivningen.

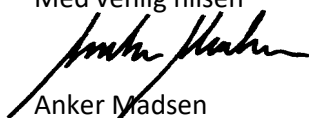
- *Friluftsrådet foreslår, at der fastsættes strammere og mere præcise rammer for udpegningen af udviklingsområder og anbefaler eksempelvis, at de altid skal ligge uden for områder med særlige landskabs-, natur- eller miljøinteresser og skal ligge inde i landet og ikke ude ved kysten med mindre de er tilknyttet eksisterende bymæssig bebyggelse over en vis størrelse. Friluftsrådet foreslår at loven ændres på dette punkt, sådan at staten én gang for alle på baggrund af ansøgninger fra kystkommunerne tager stilling til, hvilke områder, der skal være udviklingsområder.*

Friluftsrådet foreslår, som nævnt ovenfor, at loven ændres så bestemmelserne for udviklingsområder ikke gælder for kommuner beliggende i Hovedstadsregionen.

- *Friluftsrådet finder, at man bør styrke grundlaget for den demokratiske deltagelse i plansager, når netop et af planlovens formål særligt tilsiger inddragelsen af borgerne i planlægningen. Tillad ikke kortere offentlige høringsperioder end minimum otte uger. Genindfør en frist på mindst otte uger for fremsættelse af indsigelser m.v. mod offentliggjorte planforslag. Sikker borgernes og interesseorganisationernes mulighed for at få prøvet afgørelser ved en klageinstans.*
- *Friluftsrådet foreslår at ophæve Planlovens §§ 4 a og 5 og dermed fjerne ministerens mulighed for at tillade yderligere turismeprojekter. Turismeprojekter bør fremover reguleres efter lovens almindelige bestemmelser og ikke efter særbestemmelser.*
- *Friluftsrådet anbefaler, at der ikke tillades udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen.*

Friluftsrådet stiller sig til rådighed, såfremt ministeriet ønsker ovenstående uddybet.

Med venlig hilsen

Anker Madsen
Chefkonsulent, politik

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 31-01-2020 11:20

Afsender:

Furesø Kommune

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

"Se bidrag uploadet under Andet: Vedr. krav i planlovens § 23c om, at der skal ske indkaldelse af ideer og forslag m.v. med henblik på

planlægningsarbejdet før udarbejdelsen af forslag til kommuneplantillæg."

Erhvervsstyrelsen

Furesø Kommunes Bidrag til høringen ”Fremtidens planlov – bedre byer og landdistrikter”

Furesø Kommune foreslår, at man afskaffer kravet i planlovens § 23c om, at der skal ske indkaldelse af ideer og forslag m.v. med henblik på planlægningsarbejdet før udarbejdelsen af forslag til kommuneplantillæg.

Det foreslås, at indkaldelse af ideer og forslag m.v. opretholdes som en mulighed kommunalbestyrelsen ikke *skal*, men *kan* gøre brug af.

Alternativt foreslås det, at man udvider muligheden for, at kommunalbestyrelsen kan undlade at indkalde ideer og forslag m.v., jævnfør bestemmelsens stk. 1, 3. punktum.

Hensigten med kravet om indkaldelse af ideer og forslag m.v. er at give offentligheden mulighed for at give synspunkter til kende, før der er udarbejdet et planforslag.

Det er imidlertid Furesø Kommunes oplevelse, at behovet for tilvejebringelse af kommuneplantillæg ofte opstår i forbindelse med konkret lokalplanlægning, samt at de ændringer i kommuneplanen som lokalplanen forudsætter ofte først vil være fuldt belyst, når det aktuelle forslag til lokalplan er gennemarbejdet.

I de fleste tilfælde vil der således foreligge et forholdsvist gennemarbejdet lokalplanforslag forud for gennemførelse af indkaldelse af ideer og forslag m.v. efter planlovens § 23c.

I disse tilfælde fremstår indkaldelse af ideer og forslag m.v. efter planlovens § 23c og den efterfølgende fremsættelse af planforslag i høring efter planlovens § 24 som en unødigt og forvirrende gentagelse.

Det er Furesø Kommunes opfattelse, at det i disse tilfælde vil give en mere reel og åben offentlighedsfase, hvis kommunen kan vælge at offentliggøre de udarbejdede planforslag til lokalplan og kommuneplantillæg i offentlig høring uden forudgående indkaldelse af ideer og forslag efter planlovens § 23c.

31. januar 2020

Center for By og Miljø

Stiager 2
3500 Værløse
Tlf.: 7235 5420

Kontaktperson:

Trine Tophøj Heinemann
E-mail: tth1@furesoe.dk
Dir. tlf.: 72164236

Åbningstider:

Mandag-fredag kl. 10-14
Torsdag dog kl. 10-17

Det bemærkes, at det ikke drejer sig om at mindske borgernes inddragelse og indflydelse i den fysiske planlægning, men at skabe klare rammer for denne. Det sker i vid udstrækning i Furesø Kommune, jf. Furesømodellen for borgerinddragelse. Furesø Kommune benytter sig således ofte af indledende borgermøder/interessentinddragelse forud for, at kommunalbestyrelsen tager politisk stilling til igangsættelsen af en planproces uanset om der er behov for at udarbejde et kommuneplantillæg.

Emne	Høring i forbindelse med evaluering af planloven
Fra	Torsten Buhl
Til	Fremtidens Planlov
Cc	'Jytte Tandrup'
Sendt	30. januar 2020 15:25

Til den igangværende evaluering af planloven henleder jeg venligst opmærksomheden på **vedlagte artikel** i Fødevarer magasinet nr. 11 fra december 2019, idet vi meget gerne står til rådighed for uddybelse, drøftelser og supplerende oplysninger.

Samtidig kan FødevarerDanmark fuldstændigt tilslutte sig de bemærkninger, som **De Samvirkende Købmænd (DSK)** har indsendt i denne forbindelse, og som vi er gjort bekendt med.

Med venlig hilsen / Best regards

Torsten Buhl

Adm. direktør / CEO

Direkte tlf. +45 21 27 41 50 | tbu@fvdanmark.dk
www.fodevaredanmark.dk | Poppelvej 83 | 5230 Odense M | Tlf. 63 73 00 00

Sammen bliver vi hørt

Klik på FødevarerDanmark-logoet ovenfor og lær os bedre at kende...

Tomme butikslokaler i bymidterne

Afskaffelsen af Lukkeloven har været stærkt medvirkende til at specialbutikker har måttet lukke.

Specialbutikkerne lider som aldrig før. Udviklingen i butiksstrukturen er markant. Erhvervsorganisationen FødevarerDanmark vil have politikerne til at tage ansvar for afskaffelsen af lukkeloven, som ifølge organisationen er en stærk medvirkende årsag til, at specialforretningerne dør i ikke mindst bymidterne. Lukkeloven blev afskaffet i 2012 under den daværende S,RV,SF-regering. Loven fastsatte indtil da reglerne for åbningstider i butikkerne. Historier om tomme butikslokaler og små specialforretninger, som må dreje nøglen om, har fyldt godt i medierne i længere tid.

Og tallene skræmmer. Alene i perioden 2008-2016 måtte 3.000 småbutikker lukke, og der er intet, som tyder på, at kurven er vendt. Tværtimod. FødevarerDanmark, som repræsenterer små og mellemstore fødevarer virksomheder, råber vagt i gevær. Her er man nemlig ikke i tvivl om, at afskaffelsen af lukkeloven tilbage i 2012 har været stærkt medvirkende til, at så mange specialbutikker lukker.

Delvis genindførelse af Lukkeloven

Torsten Buhl, administrerende direktør i FødevarerDanmark, anbefaler nu politikerne at skele til Italien og Polen, hvor man delvist har genindført lukkeloven. Han fremhæver til gengæld Sverige som et skræmmebillede: - I Sverige har man ikke haft en lukkelov siden 1970, hvilket har haft den sørgelige konsekvens, at de sven-

ske specialbutikker er så godt som ikke-eksisterende. I dag er det stort set ikke muligt at opdrive en fiskehandler, bagerforretning eller slagter- og ostebutik i Sverige. Den situation risikerer vi at havne i i Danmark, hvis ikke der gribes ind nu, siger Torsten Buhl.

Kig på huslejerne

I første omgang drejer det sig om at erkende, påpeger Torsten Buhl, at vi har fået et problem med alt for mange tomme butikslokaler i bymidterne – ikke kun i de mindre provinsbyer, men også i de store byer.

– Selv på Strøget i København er der nu butikslokaler, der står tomme, og i Odense har det længe været et problem. Og når der sker genudlejning, er det tit til banker, kreditforeninger og butikker, der har høje avancer og kan betale de efterhånden meget høje huslejer, siger Torsten Buhl, der mener, at det er nødvendigt at se på, om der bør lægges et loft på, hvor dyre huslejerne må være.

– Det er ikke ualmindeligt, at huslejen er på over 100.000 kroner om måneden for et ikke særligt stort butikslokale, og det har de færreste specialfødevarerbutikker råd til at betale, siger Torsten Buhl, som vil have politikerne til at forholde sig til, hvilken butiksstruktur man vil have i Danmark. – Vil man fortsat have specialhandel i bymidterne og for den sags skyld også i centrene? Hvis svaret er ja, er der nødt

til at ske en eller anden form for handling, for ellers forsvinder den, lyder det fra direktøren, der foreslår, at der nedsættes en politisk forankret taskforce til at analysere problemet og komme med forslag til løsninger.

Flere discountbutikker i Danmark

Udviklingen med færre specialforretninger og tomme butikslokaler i bymidterne ser ikke ud til at stoppe uden, at der laves ændringer i rammevilkårene. Prognosen for antallet af discountbutikker siger, at antallet fortsat skal stige frem mod 2029 med knapt 200 butikker. Discountbutikkerne ligger typisk sjældent i bymidterne, men tættere på anden infrastruktur. I dag er der 1.508 discountbutikker i Danmark, hvoraf 508 er Netto-forretninger. Prognosen forudsiger, at der vil være 1.700 discountbutikker i 2029, og andelen af dagligvaremarkedet vil være 46,50%. Især Rema 1000, Netto og Lidl forventes at åbne nye butikker. Prognosen siger, at antallet af dagligvarebutikker vil stagnere på ca. 2.700 butikker. I 2009 var der 3.100 dagligvarebutikker i Danmark. Prognosen siger også, at Salling Group vinder markedsandele henimod 2029, så de i 2029 vil udgøre 36,1 % af markedet.

Kilde: FødevarerDanmark, Dansk Dagligvarehandel 2029, Retail Institute Scandinavia, Jyllandsposten

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 30-01-2020 22:40

Afsender:

Green Cities for a Sustainable Europe

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"Green Cities har følgende forslag til fremtidens Planlov:

OM BYNATUR OG BIODIVERSITET

I Green Cities finder vi det nødvendigt – på samme måde som klimasikring - at vi planlægger:

- med øget biodiversitet som formål
- for at øge arealerne for biodiversitet
- og for at styrke sammenhængene mellem arealerne med biodiversitet

Dette gælder både i land- og i byzone.

Vi finder det nødvendigt fordi andelen af landskabets arealer i det åbne land, som er opdyrket med monokulturer, er blevet så høj, at det efterlader stadig færre arealer med varieret bevoksning og varierede plantesammensætninger. Det betyder, at også byerne er nødt til at bidrage med at sikre levesteder for dyrelivet.

Og vi finder det nødvendigt fordi tilstrømningen af borgere til byerne samtidig er så stor, at det giver et kolossalt pres på de arealer, der kan udvikles til bynatur og det giver øget pres på eksisterende grønne arealer, der ofte bliver inddraget til boligbyggeri.

Samtidig står vores samfund overfor kritiske udfordringer med klimaforandringer, stress og tab af biodiversitet.

Mange af disse udfordringer kan løses ved at indtænke mere og bedre bynatur i byggeriet og i byplanlægningen – så vi får mere af den natur som færre og færre efterhånden bor og lever tæt på.

I byerne skal vi planlægge mere bynatur alene for naturens og biodiversitetens skyld. Da vil byen i højere grad kunne imødegå de kritiske udfordringer. Samtidig kan borgerne få gavn af alle de øvrige positive effekter, som bynaturen kaster af sig. Det være sig øget naturlig vandoptag og nedsivning af regnvand, der hvor der lander. Det gælder i forhold til luftrensning, reduktion af 'varme-ø-effekt',

øgede herlighedsværdier for alle, flere oplevelser og beroligende miljøer samt plads til tryghedsskabende fællesskaber og rekreation.

I byerne er det nødvendigt at bidrage til at vende den kritiske udvikling og planlægge med flere, og mere sammenhængende, arealer med øget biodiversitet.

I Green Cities finder vi det nødvendigt, at få loven skærpet i forhold til at kompensere for tabt natur. Det gælder også både i land- og i byzone.

Det gør vi fordi det er helt nødvendigt at stoppe tabet af biodiversitet, der knytter sig til eksempelvis ældre træer, større eller mindre biotoper i byer eller det åbne land og andre grønne og blå levesteder, hvor der over tid er etableret plante- og dyreliv. Det er eksempelvis ikke tilstrækkeligt at erstatte et stort gammelt træ med et lille nyt træ. Kompensationen handler både om omfanget af regnvand, der kan absorberes, omfanget af evapotranspiration, den fulde evne til at rense luften for partikler og også den skyggegivende, svalende effekt.

Sanktioner som bøde eller erstatningsnatur skal holdes op i mod dette og være i overensstemmelse med det reelt tabte.

Biotopbeskyttelse inklusiv træer skal afmærkes som et areal, man skal beskytte i planlægningen - og ikke blot en signatur uden areal. For træer, der skal bevares gælder dette også miljøet omkring træerne, deres kroner og deres rodnet.

Green Cities udgav i sommeren 2019 oplæg til Grøn norm for Bynatur, som har vakt stor interesse såvel i Danmark som i de EU lande, der er med i Green Cities projektet.

Green Cities arbejder i øjeblikket med en videreudvikling af den grønne norm, som kommer til at indeholde 10 metoder til, hvordan vi kan få mere og bedre bynatur. Det forventes, at den går i trykken i løbet af et par uger.

Vi vedlægger her det første oplæg til Grøn Norm for Bynatur.

Venlig hilsen

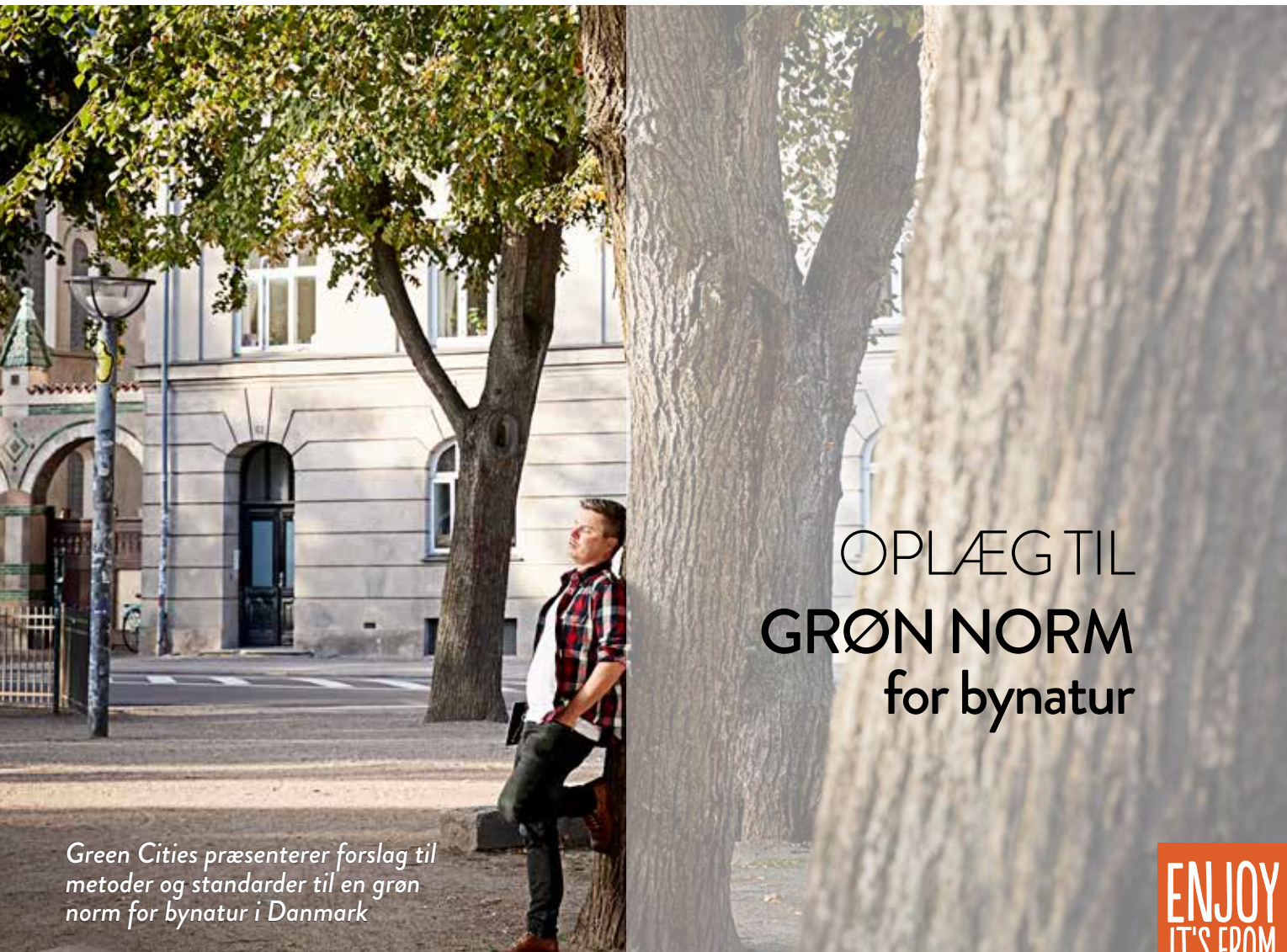
Kirsten Lund Andersen, formand for Park & Naturforvalterne

Susanne Renée Grunkin, formand for Danske Landskabsarkitekter

På vegne af Green Cities for at Sustainable Europe

Link til OPLÆG TIL GRØN NORM:

<https://dk.thegreencity.eu/wp-content/uploads/2019/08/A4-Gron-norm.pdf>

OPLÆG TIL GRØN NORM for bynatur

Green Cities præsenterer forslag til metoder og standarder til en grøn norm for bynatur i Danmark

CAMPAIGN FINANCED
WITH AID FROM THE
EUROPEAN UNION

THE EUROPEAN UNION SUPPORTS
CAMPAIGNS THAT PROMOTE RESPECT
FOR THE ENVIRONMENT

ENJOY
IT'S FROM
EUROPE

HVORFOR SKAL VI HAVE MERE OG BEDRE BYNATUR?

STADIGT FLERE FLYTTER TIL DE STORE BYER. Det giver et kolossalt pres på de arealer, der kan udvikles til bynatur og på eksisterende grønne arealer, der ofte søges inddraget til boligbyggeri.

SUMMEN AF GRØNNE AREALER, bynatur og den artsrigdom, der følger med – skaber øget livskvalitet for både mennesker, planter og dyr.

VI VED, AT OPHOLD I NATUREN NEDSÆTTER STRESSNIVEAUET og giver ro i sjælen. Bynatur skaber naturlige mødesteder for både unge og ældre – og levesteder til dyr og insekter.

BLADE PÅ TRÆER OG BUSKE rensrer luften for en række skadelige, luftbårne partikler.

NATUREN GIVER OGSÅ MULIGHED FOR AT HÅNDBERE REGNVAND på stedet og ikke igennem dyre kloakløsninger.

LISTEN OVER DE POSITIVE EFFEKTER af natur og grønne områder er lang, hvilket også er dokumenteret af forskningen.

GREEN CITIES lægger op til, at der formuleres en grøn norm med standarder og retningslinjer til at udvikle og anlægge mere og bedre bynatur.

DETTE ER ET OPLÆG TIL DIALOG om bynatur og til at arbejde videre mod en grøn norm herfor. Målet er, at vi i fremtiden får en bæredygtig bynatur, der kan løse nogle af de udfordringer, vi står overfor i byerne.

EN GRØN NORM VIL GIVE KOMMUNERNE redskaber til at kunne prioritere arbejdet med grønne områder og til at sikre den fornødne kontinuitet og kvalitet, når de indarbejder bynatur i byplanlægningen.

SEKS METODER TIL AT FORBEDRE KVALITETEN OG MÆNGDEN AF BYNATUR

Green Cities præsenterer seks metoder, der kan forbedre kvaliteten og mængden af bynatur. Metoderne kan ses som elementer, der potentielt kan integreres i en grøn norm. Samtidigt kan de forhåbentligt inspirere til dialog om bynatur og til at udarbejde konkrete målsætninger, værktøjer og standarder for bynatur i Danmark.

Indsatsen for mere og bedre bynatur i kommunerne skal naturligvis tænkes sammen med - og koordineres med - lokale forhold i de enkelte byer.

1 BIOFAKTOR – kan udregne, hvor grønt et område er

Biofaktor er et udtryk for den biologiske aktivitet, som et område levner plads til.

Metoden er en relativt enkel udregningsmodel, der, ved at give point til de forskellige typer arealer i et område, kan give en samlet score for hvor grønt, det er.

Eksempelvis giver træer mange point, græsplæne giver nogle få point, og asfalt giver nul point.

Biofaktor kan bruges i planlægningsfasen af nye områder, og der er mulighed for at stille krav til en minimumsfaktor ved byggerier, ligesom man nemt kan sammenligne områder.

I KØBENHAVN OG GLADSAXE BRUGER MAN VÆRKTØJET TIL NETOP AT GIVE NATUREN BEDRE KÅR I KAMPEN MOD DEN GRÅ BYUDVIKLING

”Biofaktor kan være med til at fastholde en bevidsthed og en diskussion om hvor meget natur, der skal med i et projekt – og hvordan det skal med.”

Henriette Nguessan, arkitekt, Københavns Kommune.

”Biofaktor er en meget fleksibel ramme at arbejde med. Den giver fokus på både at beholde den eksisterende natur og samtidig se på, hvor man kan få mere grønt ind.”

Tine Gybeck, Landskabsarkitekt, Gladsaxe Kommune

2 ERSTATNINGSNATUR – kan også bruges i byerne

Erstatningsnatur bruges til at beskytte naturen i de såkaldte §3 områder. Planlægges eksempelvis et byggeri på en naturnrig grund, skal de involverede parter bruge afværge-hierarkiet som retningslinje for sikre, at der ikke sker et tab af natur.

På den måde undgår man et netto-tab af natur. Man kunne kalde det et 'træ-for-et-træ' princip.

Erstatningsnatur har potentiale til også at rykke ind i byerne, hvor konceptet måske i endnu højere grad kunne være med til at undgå tab af natur, når der udvides, udvikles og omdannes i byerne.

3

VÆRDISÆTNING AF NATUR

Man tænker måske ikke altid over, hvor stor en værdi, det har, at en park renser luften, fungerer som mødested og giver plads til fysisk udfoldelse. Derudover understøtter parken den biologiske mangfoldighed, nedsætter stress og øger ejendomsværdien i området.

Et studie har vist, at bynaturens værdi ofte bliver overset, når der skal planlægges, hvad byens rum skal bruges til.

Det skyldes, at naturens værdi undervurderes, og at de værdifulde egenskaber inden for eksempelvis luftforurening, klimasikring og vores trivsel, ikke er økonomisk prissat. Det bevirker, at bynatur ikke får tilstrækkelig fokus blandt beslutningstagere.

”Værktøjer til at værdisætte bynatur kan være med til at sikre anerkendelse af bynatures store værdi – og derved gøre natur mere konkurrencedygtig i kampen om kvadratmeterne.”

”En fælles definition af grønne kvadratmeter vil være et godt supplerende værktøj til at sikre tilstrækkeligt med grønne områder i vores hurtigt voksende byer.”

4

ANTAL GRØNNE KVADRATMETER PER INDBYGGER

Ifølge WHO bør man i byer have minimum ni kvadratmeter og ideelt 50 kvadratmeter grønne områder per indbygger.

Med en fælles definition af grønne kvadratmeter kunne kommunerne lave ensartede, sammenlignelige opgørelser. Derved kunne man lave målsætninger eller minimumskrav til grønne kvadratmeter per indbygger.

5 AFSTAND TIL GRØNNE OMRÅDER

Borgernes afstand til grønne områder har stor betydning. Jo tættere folk bor på et grønt område, desto oftere bruger de det. Jo oftere folk bruger et grønt område, desto mindre stress føler de.

De, der har under 300 meter til et grønt område bruger det markant oftere, end folk med længere afstand til det grønne.

Nogle danske kommuner har allerede fastsat målsætninger for borgernes afstand til grønne områder eller natur. Det er dog ikke altid klart, hvilken type grønt område – og der er jo forskel på en større park og en lille græsplæne med få træer.

Eksempler på målsætninger i kommunerne:

Esbjerg - alle borgere skal have max 300 meter til et grønt område

Høje Taastrup - målsætning om max 300 meter til et grønt område

København - alle skal kunne gå til en park, strand eller naturområde på under 15 minutter

Odense - alle husstande skal have max 300 meter til grønt område

”Maksimalt 300 meter til et grønt område af en vis størrelse eller type kunne være en målsætning for de større danske byer.”

6 GIV PLADS TIL VILD BYNATUR – og styrk biodiversiteten

Byer huser en række planter, insekter og dyr og udgør en fjerdedel af det areal, der ikke er under plov i Danmark, så det giver sig selv, at byerne har betydning og potentiale.

Den biologiske mangfoldighed kan understøttes ved at give plads til vild bynatur. Det kan være ved at skabe mere natur, og ved at naturkvaliteten hæves – eksempelvis er en blomstereng bedre for biodiversiteten end en normal græsplæne.

NÅR NATUREN FÅR PLADS TIL AT BLOMSTRE VILDT

Hjørring Kommune har søsat et projekt, der skal få kommune, borgere og virksomheder til at gå sammen og hjælpe hinanden med at give plads til naturen. Projektet skal skabe mere mangfoldig vild natur, der kan fungere som levesteder for truede arter.

Borgere kan eksempelvis hente en manual, der fortæller, hvordan de kan skabe mere vild natur i haven – derudover skal græsset vokse vildt, og der skal sås mangfoldige blandinger af blomster på kommunens parker, rundkørsler, grøftekanter og på arealer omkring institutioner.

”Det vil gavne både bynatur og den biologiske mangfoldighed, hvis flere danske kommuner igangsætter naturprojekter i byerne, der involverer og forbinder kommune, borgere og virksomheder.”

A lush garden scene with various plants, flowers, and a person in the background. The garden is filled with tall grasses, purple and yellow flowers, and a large white flower. A person is visible in the background, and the scene is set against a backdrop of trees.

KOMMUNERNE OG BYNATUR

Green Cities har gennemført en undersøgelse af de 29 største kommuner i Danmark for at få indsigt i, hvordan kommunerne arbejder med at skabe flere grønne områder og mere natur i byerne.

Vi har fundet en politik, strategi eller plan, der har et selvstændigt fokus på bynatur hos tre af de 29 undersøgte kommuner.

Flere kommuner har målsætninger for mere grønt i byerne – det er dog under halvdelen, der har konkretiseret en eller flere målsætninger til egentlige tiltag.

”Det vil give flere grønne kvadratmeter i byerne, hvis danske kommuner sætter et krav om en ambitiøs grøn faktor ved byggeri og byomdannelse.”

A photograph of a park with a wooden boardwalk, trees, and people sitting on a bench. The scene is bright and sunny, with lush greenery and a large bush of pink flowers. In the foreground, the backs of three people sitting on a bench are visible. The boardwalk leads through the park, and there are several trees with green leaves. The overall atmosphere is peaceful and natural.

Odense Kommune har etableret en række plankebroer langs Odense Å, der giver adgang til naturoplevelser i midten af Odense og tæt på, hvor folk bor.
Projektet "Ud i de blå - Odense Å" er etableret i et samarbejde mellem Nordea Fonden, Friluftsrådet og Odense Kommune

***"Det vil gavne naturen,
hvis hver eneste større danske
by skaber sin egen grønne
handleplan."***

DANMARKS GRØNNESTE STORBY

Odense Kommune har besluttet sig for at blive "Danmarks Grønneste Storby". Der er sat strategiske mål for en række indsatser – fx at hver gang et vejtræ fældes, plantes to nye. Hver odenseaner skal have maksimalt 300 meter til et grønt område – for blot at nævne nogle få af de 33 forslag, der er i handleplanen.

”Investeringen i grønne kvaliteter er efterspurgt af borgere og boligsøgende. Det giver en smukkere by, skaber bedre fysisk og mental sundhed, understøtter udviklingen af gode fællesskaber, giver en række miljømæssige fordele og øger antallet af planter og dyr – og så er det en god samfundsmæssig forretning. Samlet set er investeringer i grønne kvaliteter en god idé.”

*Jane Jegind, by- og kulturrådmænd Odense
”Handleplan for Danmarks Grønneste Storby” 2018*

OM GREEN CITIES

Green Cities for a Sustainable Europe er et EU projekt, der arbejder for flere grønne områder og mere natur i byerne.

Målet er, at der kommer større opmærksomhed på betydningen af det grønne og at regulere lovgivningen, så der bliver faste rammer for, hvor stor en del af eksisterende byggeri, nybyggeri og større renoveringer, der skal øremærkes til bynatur.

Green Cities indsamler casestudier om innovative og inspirerende projekter, der viser, hvordan grønnere bymiljøer kan påvirke trivsel, klima, økonomi, biodiversitet og social sammenhængskraft.

Green Cities er et samarbejde mellem brancheorganisationerne Danske Anlægsgartnere, Danske Landskabsarkitekter, Danske Planteskoler, Landskabsrådet og Park- og Naturforvalterne.

Kontakt: info@green-cities.dk

Kilder:

Notat vedr. biofaktorberregning. 2012 Naturstyrelsen og Friluftsrådet Nygaard, Bettina et al 2018. Erstatningsnatur – Erfaringer og muligheder. Aarhus Universitet.

Bockarjova, Marija et al 2018. Economic Valuation of Green and Blue Nature in Cities. Utrecht Universitet.

Handleplan for ”Danmarks Grønneste Storby” 2018. Odense Kommune, By- og Kulturforvaltningen.

Mercer, Cathrine et al. 2016. A Brief Guide to the Benefits of Urban Green Spaces. Leeds Universitet.

Russo, Alissio og Giuseppe T. Cirella. 2018. Modern Compact Cities: How Much Greenery Do We Need? International Journal of Environmental Research and Public Health.

Stigsdottir, Anna Ulrika et al. 2011. SUSY grøn. Københavns Universitet. Grønt Indeks. Under udarbejdelse. Green Cities for a Sustainable Europe.

Sell, Henrik og Morten DD Hansen. 2016. Biodiversitet I byen. Natur og Museum. <http://naturkommunen.dk/>

FØLG OS PÅ

Facebook

Thegreencitydk

LinkedIn

Green Cities Denmark

Instagram

Thegreencitydk

Læs mere på

thegreencity.eu/dk

The content of this promotion campaign represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission and the Consumers, Health, Agriculture and Food Executive Agency (CHAFAEA) do not accept any responsibility for any use that may be made of the information it contains.

CAMPAIGN FINANCED
WITH AID FROM THE
EUROPEAN UNION

THE EUROPEAN UNION SUPPORTS
CAMPAIGNS THAT PROMOTE RESPECT
FOR THE ENVIRONMENT

ENJOY
IT'S FROM
EUROPE

TIL ERHVERVSSTYRELSEN

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø, Planlægning
Simmerstedvej 1A
6100 Haderslev

www.haderslev.dk

Dir. tlf. 74342220
hgmy@haderslev.dk

30. januar 2020 • Sagsident: 20/1778 • Sagsbehandler: Henrik Gehlert Mynster

Høringssvar i forbindelse med evaluering af planloven

Erhvervsministeren indkalder i perioden 6. december 2019 – 31. januar 2020 ideer og forslag til fremtidens planlov.

Byrådet i Haderslev Kommune har på møde den 28. januar 2020 behandlet nærværende ændringsforslag.

Ændringsforslagene er opdelt i tekniske ændringsforslag og politiske bemærkninger.

For overskuelighedens skyld er de tekniske ændringsforslag opstillet som en liste. Der er ikke nogen særlig struktur eller emneinddeling i forbindelse med listen.

Politiske bemærkninger fremstår som en samlet skrivelse.

Tekniske ændringsforslag

- Såfremt et kystbeskyttelsesprojekt kræver landzonetilladelse, foreslås det, at dette kan håndteres i én tilladelse. Som det er i dag, kræves der både landzonetilladelse og tilladelse i henhold til kystbeskyttelsesloven.
- En lokalplan indmeldes digitalt på websiden plandata.dk. Lokalplanens geometri (afgrænsning og område, delområder og byggefelter) indmeldes med præcise koordinater/streger. Det opleves ofte at landmålerens efterfølgende afsætninger – "virkelighedens geometri" – afviger en smule fra lokalplanens. Det foreslås der åbnes mulighed for automatisk berigtigelse af misforholdet (under en given bagatelgrænse) mellem plan og virkelighed.
- I tilfældet af en teknisk berigtigelse af matrikelkortet hos Geodatastyrelsen, opdateres planerne (lokalplan, delområder og byggefelter) automatisk i Plandata, således at ejendomsvurderingerne forbliver retvisende.
- Husdyranlæg defineres forskelligt i husdyrloven og planloven. Dette forhold bør harmoniseres så definitionen af begrebet husdyranlæg er enslydende i husdyrloven og planloven.
- Indenfor landzonen kan man uden tilladelse udvide boliger til op til et areal på max 500 m². Det foreslås at udvidelse til op til de omtalte 500 m² også omfatter andre ikke erhvervs-mæssige anvendelser – f.eks. garage eller hobbyværksted. Som det er i dag, kræver det landzonetilladelse for alle andre udvidelser end boligformål.
- Indenfor byzonen findes der mange områder der ikke er lokalplanlagt. De er kun omfattet af kommuneplanen. I forbindelse med udstedelse af byggetilladelse indenfor et område der kun er kommuneplanlagt, er mulighederne for at stille krav til byggeriet begrænsede. Det foreslås, at der åbnes mulighed for udstedelse af byzonetilladelser,

hvori kommunen kan stille flere krav til et byggeri. I princippet det samme som en landzonetilladelse – blot indenfor byzonen.

- I forbindelse med en lokalplan er det meget begrænset hvad der kan fastlægges af bestemmelser der medfører handlepligt. Man kan sige at en lokalplan åbner muligheder for f.eks. et byggeri, men man kan ikke tvinge lodsejeren til at opføre det byggeri der er planlagt for. Det foreslås at styrelsen fastsætter handlepligt i forbindelse med klimatiltag beskrevet i en lokalplan – f.eks. pligt til at etablere solceller. Det er styrelsens opgave at tage stilling til hvilke klimatiltag der kan omfattes af handlepligt.
- Harmonisering mellem de lovpligtige høringsperioder i forbindelse med spildevandsplanlægning og lokalplanlægning. Som det er i dag SKAL forslag til tillæg til spildevandsplanen i 8 ugers offentlig høring. Høringer i forbindelse med lokalplaner kan være helt ned til 2 uger. Hvor der er områdemæssigt sammenfald mellem tillæg til spildevandsplan og lokalplan, bør der være harmoniserede høringsperioder.
- I henhold til bygningsfredningsloven skal en ejer der har søgt nedrivningstilladelse i forbindelse med et bevaringsværdigt hus, have svar på ansøgningen senest 14 dage efter ophør af den lovpligtige høring. En ansøgning om nedrivning af et bevaringsværdigt hus skal ofte behandles politisk. Tidsvinduet på 14 dage til politisk afgørelse er ofte for kort. Det foreslås at denne tidsfrist udvides til f.eks. en måned.
- Generelt imødeser Haderslev Kommune planlovens fortsatte fokus på mulighederne for udvikling af landdistrikterne.

Politiske bemærkninger

Svar fra Landdistriktsudvalget i Haderslev kommune den 30. januar 2020 i forhold til Tema 2 ,5 og 6

Landdistriktsudvalget og Haderslev kommune har i mange år prioriteret udvikling i landdistrikterne og i den forbindelse byggeri af nye huse i landsbyerne. Det er praktisk talt umuligt med den nuværende planlov. Og har måske været den største hindring for landsbyernes udvikling de sidste 20 år. Så derfor har vi brug for en ny planlov, der bl.a. gør byggeri af nye huse muligt. Og I bør ikke lytte dem, der fortæller jer at det kan de sagtens med lokalplaner, osv. uden at have kontaktet os. For det passer ikke i praksis og/eller bliver så kompliceret og dyrt for kommunen, at byrådet ikke kan prioritere byggegrunde i landsbyerne. Vi har en række eksempler, som vi vi gerne vil i dialog om. MEN vi har også en nem og billig løsning, der kræver ændringer i planloven, vejledningen og nævnsafgørelserne. Det drejer sig primært om landzonetilladelse og huludfyldning indenfor en naturlig afgrænsning af vores landsbyer.

Formålet

Formålet med den foreslåede ændring af planloven er at det bliver muligt på en nem, billig og ubureaukratisk måde at give landzonetilladelse evt. udarbejde lokalplaner med mulighed for byggeri af nye huse (primært enfamiliehuse) indenfor den naturlige afgrænsning af en landsby. Det skal først og fremmest være muligt at bygge nye huse i landsbyerne!

Vi ønsker, at en person der ejer jord indenfor den naturlige landsbyafgrænsning kan sælge til en person der ønsker at bygge og nemt kan få en landzonetilladelse og byggetilladelse (udvidet huludfyldning) til opførelse af et hus i en landsby (fx 200 - 2000 indbyggere) uden at kommunen har de store omkostninger. I de fleste landsbyer vil der være mulighed for mange attraktive grunde som fx en landsby i fællesskab kan henvise interesserede tilflyttere til.

Hvorfor

Bosætning og mangel på muligheder for nybyggeri har måske været den største hindring for landsbyernes udvikling gennem de sidste 20 år. Eksempelvis vil mange unge mennesker gerne bygge nyt. Det koster det samme at bygge huset i byen som i landsbyen, men mange vil gerne, såfremt der var billige attraktive grunde fx fik to familier fra landsbyen Fjelstrup landzonetilladelse fra Haderslev kommune til at bygge indenfor den naturlige landsbyafgrænsning, men afslag fra nævnet med den begrundelse at det var åben land. De to familier og deres små børn er nu flyttet til byen i en anden kommune. Der skal ofte bare bygges et nyt hus engang i mellem for at kunne vende en landsbys udvikling fra fraflytning til tilflytning og holde liv i dagpleje, daginstitutioner, skoler, foreninger, mv. Bygningsmassen i mange landsbyer er så gammel og nedslidt at de på ingen måde er attraktive for unge mennesker og andre, der jo også har vanskeligt ved at finansiere købet og ombygning af gamle huse, men nemmere kan få lån til nye. En landsby ville således langsomt kunne udvikle sig uden at der skulle udarbejdes en lokalplan og at der skulle investeres i udstykning og byggemodning af grunde, der ikke alle vil blive solgt på kort sigt, hvilket gør at hverken kommunerne eller private vil finansiere byggegrunde.

Hvordan

Som bekendtgørelsen, vejledning og nævnsafgørelserne er nu og har været det i mange år, så er der kun to muligheder for nybyggeri. Det er en lokalplan eller en landzonetilladelse. Lokalplaner er gode i forhold til en samlet udstykning på 5 eller flere huse, men omkostningstunge og har nogle uhensigtsmæssige konsekvenser, når vi taler om tilladelse til byggeri af enkelte huse i forbindelse med fx huludfyldning.

Det bedste ville som nævnt være, hvis man bare indenfor landsbyens naturlige afgrænsning kunne give landzonetilladelse til huludfyldning. Og det kan man ikke i praksis eller også er mulighederne så begrænsede, da afgrænsningen af en landsby er uklart defineret og det største areal indenfor det de fleste vil kalde den naturlige afgrænsning kategoriseres som spredt bebyggelse.

En landsbys naturlige afgrænsning til det åbne land er ikke det man tror det er. I den tidligere nævnte landsby i Haderslev kommune (Fjelstrup) gav kommunen landzonetilladelse til to nye huse på et sted alle troede var Fjelstrup, men nævnsafgørelsen gik imod. Man kunne tro at det var byskiltene, der afgjorde landsbyafgrænsningen. Men nej byskiltene er politiet hastighedsafgrænsning. Afgrænsningen i forhold til planloven er mere mudret, da der kan være tilfældige gamle byzone- og lokalplaner, der sjældent stemmer overens med en landsbys naturlige afgrænsning og giver en meget begrænset mulighed for huludfyldning og landzonetilladelse. Byskiltene kommer som regel tættere på den naturlige afgrænsning til åben land, men her er også problemer, da landsbyer sjældent har udviklet sig som en homogen samlet bebyggelse og så er politiet en anden myndighed med et andet opdrag.

Men det er vigtigt dels at få afgrænset landsbyerne i forhold til det åbne land og dels at få byggemulighederne så store som mulige indenfor denne afgrænsning. Ideelt set burde der kunne tegnes en streg hele vejen rundt om en landsby med udgangspunkt i byskiltene og indenfor denne kunne der gives landzone tilladelse til huludfyldning uanset afstandene mellem husene, med mindre nogle særligt vigtige forhold på lige den konkrete grund talte imod.

-Omdannelseslandbyer udgår af planloven såfremt den foreslåede landsbyafgrænsning med udstrakt mulighed for landzonetilladelse indenfor den naturlige landsbyafgrænsning, da der dels vil være muligheder for at bygge og udvikle landsbyen og dels at yderligere tilladelser til byggeri vil foregå i det åbne land og kræve en gennemarbejdet lokalplan. Endvidere er ideen

om omdannelseslandsbyer unødvendig bureaukratisk og restriktiv i forhold til antallet af landsbyer som den enkelte kommune kan anvende den på.

-såfremt der ikke i den nye planlov - mod forventning - gives den foreslåede mulighed for naturlig landsbyafgrænsning med udvidet mulighed for landzonetilladelse vi huludfyldning uden afstandskrav, så vil vi fore slå, at omdannelseslandsbyer præciseres til at omfatte denne mulighed og at kommunalbestyrelsen får mulighed for at udpege et stort antal landsbyer som udviklings og omdannelseslandbyer i kommunen.

Vi vil i forhold til landzonetilladelse foreslå,

- At der i planloven indsættes en definition på en landsby, som en samlet bebyggelse, hvor der indenfor den naturlige afgrænsning fra byskilt til byskilt lever mellem 200 – 2000 indbyggere
- At landsbyers afgrænsning som udgangspunkt følger byskiltene og at når der tegnes en streg hele vejen rundt en landsby, så medtages der så meget jord som muligt.
- At der som udgangspunkt kan gives landzone tilladelse til huludfyldning indenfor denne naturlige afgrænsning uanset afstanden mellem husene med mindre særligt vigtige forhold taler derfor, herunder natur, fredning, nabogener, afstand til landbrug og industri, mv.
- At alt indenfor den naturlige afgrænsning betragtes som landzone, således at eventuelle byzone og lokalplans restriktioner ikke får betydning for en landzonetilladelse med mindre helt særlige forhold spiller ind
- At andre bestemmelser i planloven eller anden lovgivning, der forhindrer eller gør en landzonetilladelse efter ovenstående umulig eller meget omkostningstung tilsidesættes med mindre der er særlige hensyn fx at det ingen betydning har for arealudlæg i kommuneplanen, at der er særlige fredningsbestemmelser, hensyn til naturen, mv.
- At kommunen ikke kan pålægges udgifter i forbindelse med tilladelsen og kan give afslag såfremt særlige forhold gør sig gældende fx kapaciteten i området tekniske anlæg, mv.
- At naboer, berørte af tilladelsen, lokalråd mfl. høres og gældende høringsperiode overholdes
- At såfremt en nævnsafgørelse på landzonetilladelse indenfor ovenstående går imod et kvalificeret byrådsflertal på 75% af byrådsmedlemmerne, så finansierer staten en retssag ved domstolene, såfremt byrådet ønsker det.

Vi vil i forhold til lokalplaner foreslå

- At såfremt der er tale om en samlet bebyggelse på mere end 5 huse anvendes lokalplaner
- At en kommune kan, såfremt en ansøgning om landzonetilladelse vil være uhensigtsmæssig for udviklingen af den pågældende landsby, sammen med landsbyen udarbejde en samlet lokalplan for hele landsbyen indenfor den naturlige afgrænsning eventuelt med udvidelse eller indskrænkning af arealet.
- At en lokalplan for et område indenfor en landsby naturlige afgrænsning ikke betyder at arealet skal indgå i kommunen samlede beregning for arealudlæg i kommuneplanen eller have nogle økonomiske eller juridiske konsekvenser for jordejere såvel som kommunen. Der vil alene være tale om arealer indenfor landsbyafgrænsningen, hvor der af gode grunde ikke kan gives landzonetilladelse til byggeri eller andet eller hvor man ønsker 'planlagt byggeri'.
- At lokalplaner som udgangspunkt laves for hele landsbyen og i et samarbejde med landsbyen og dermed er i overensstemmelse med lokale udviklingsplaner og ønsker.

Haderslev Kommune ser frem til at høre Erhvervsstyrelsens holdning til vores ændringsforslag, og vi indgår naturligvis gerne i en nærmere drøftelse, såfremt det vurderes der er behov for dette.

Venlig hilsen

H. P. Geil
Borgmester

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 24-01-2020 12:26

Afsender:

Helle Tegner Anker

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"Planloven er ikke en beskyttelseslov, men en lov der fastsætter rammer for planlægning for den fremtidige udvikling. Beskyttelse af natur og biodiversitet bør ske efter naturbeskyttelsesloven, ikke planloven, se vedhæftede dokument.

Grøn omstilling og bæredygtighed er vanskelige begreber at håndtere i planloven. Det er afgørende, at eventuelle bestemmelser er begrundet i varetagelse af planlægningsmæssige hensyn, dvs. er relateret til arealdisponering i en eller anden forstand. Krav til bæredygtighed i forhold til byggematerialer bør således ikke reguleres i planloven."

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

Se generelle bemærkninger i vedhæftede dokument.

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

Se generelle bemærkninger i vedhæftede dokument.

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

Se generelle bemærkninger i vedhæftede dokument.

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

Der er behov for at forny og forenkle landsplanlægning, se vedhæftede dokument.

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

En ny model for kommuneplanlægning bør overvejes, se vedhæftede dokument.

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

Det er vanskeligt at digitalisere planer uden at foretage en ensretning/kategorisering af f.ex. anvendelsesbestemmelser og retningslinjer. Det bør nøje gennemtænkes, hvordan digitale præsenteres, herunder også opbygningen af plandata.dk.

==Tema 8: Klagesystemet==

Klagesystemet er rimelig enkelt. Eventuelle ændringer kræver grundlæggende retssikkerhedsmæssige overvejelser og må ske i lyset af bl.a. Århus-konventionen.

==Andet==

Planloven - og navnlig plansystemet - trænger til en gennemgribende revision og forenkling med fokus på, at planloven fastsætter en overordnet ramme for styring af den fremtidige udvikling

gennem planlægning. Fremtidens udfordringer løses gennem god planlægning, ikke gennem detaljerede bestemmelser og særordninger i planloven.

Selvom den igangsatte evaluering af planloven har afsat i 2017-ændringerne af planloven – den såkaldte "modernisering" – har Erhvervsstyrelsen lagt op til en lidt bredere evaluering af, om planlovgivningen vil kunne forbedres. Dette hørings svar tager derfor udgangspunkt i bredere overvejelser om forbedring af planloven og i særlig grad plansystemet.

Der er i høj grad behov for en grundlæggende revision af såvel planloven som plansystemet. De stadige planlovsændringer, herunder tilbagerulninger, og 2017-ændringen har ikke bidraget til at gøre planloven mere overskuelig. 2017-ændringen indebar ikke nogen modernisering af planloven, snarere tværtimod. Planloven rummer i dag et virvar af "særregler" og "særordninger", f.eks. vedr. bæredygtige turismeprojekter, udviklingsområder, omdannelseslandsbyer, konsekvensområder, transformationsområder mv. Dette afspejler i et vist omfang, at politikerne på Christiansborg har en udpræget trang til at detailstyre inden for planområdet, ikke kun for så vidt angår detailhandel og kystområder, men nu også mere specifikt vedrørende planlægning for landsbyer, støj- og forureningsbelastede arealer mv. Planloven har derfor fjernet sig ganske betydeligt fra det decentrale plansystem, som egentlig karakteriserede den oprindelige planlov fra 1991, der for så vidt angik plansystemet alene fastsatte de overordnede rammer og principper for henholdsvis landsplanlægning, regionplanlægning, kommune- og lokalplanlægning. Det synes at være gået i glemmebogen, at planloven og plansystemet grundlæggende handler om at fastsætte en (plan-)ramme for styring af den fremtidige udvikling.

Landsplanlægningen har – mere eller mindre velbegrunderet - udviklet sig til detailstyring gennem en række særregler, og navnlig gennem de seneste år en række "aftale-baserede" ordninger mellem de enkelte kommuner og ministeren, f.eks. vedr. udviklingsområder. I realiteten sker der ved sådanne ordninger det, at borgerne mister indflydelse på den kommunale planlægning. Kommunerne vil først og fremmest være interesserede i at "handle af" med ministeren og den efterfølgende kommune- og lokalplanlægning kan blive en skinproces. Det er blevet uigennemskueligt, hvilke interesser der egentlig varetages gennem landsplanlægningen og hvordan. Selvom planlovens § 29a definerer nationale interesser ganske bredt, er det uklart, hvad der egentlig er bestemmende for, om Erhvervsstyrelsen har bemærkninger til eller gør indsigelse mod den kommunale planlægning. Der er derfor behov for nøje at overveje forholdet mellem statslig styring og lokalt råderum og rammerne herfor, herunder nødvendigheden af at have detaljerede "landsplanbestemmelser" i planloven.

Kommuneplanlægningen og planlovens bestemmelser herom trænger i særlig grad til et eftersyn. Der er noget, der tyder på, at kommuneplanerne i praksis er blevet for tunge og detaljerede planer, der i omfang, indhold og detaljeringsgrad varierer betydeligt fra kommune til kommune. Særligt udarbejdelsen af retningslinjer varierer betydeligt og det kan være vanskeligt at få overblik over kommuneplanens retningslinjer i de digitale kommuneplaner og på plandata.dk. Der er blevet tale om en lang liste af "pligt-emner" i planlovens § 11a og kommunernes interesse i at fastsætte nærmere retningslinjer, der (alene) forpligter deres egen planlægning er formentlig begrænset. Samtidig kan der være stor variation med hensyn til relevansen af rammebestemmelser, herunder om der er sket en oprydning i uaktuelle rammebestemmelser eller om dette blot afventer en konkret lokalplanlægning. Kommunerne anvender i stigende grad uformelle planer, fx masterplaner eller helhedsplaner, som et styringsværktøj uden nødvendigvis at gøre sig overvejelse om den manglende retsvirkning af sådanne planer, herunder som styrende for lokalplanlægning. Resultatet bliver, at det er særdeles vanskeligt for borgerne at gennemskue, hvilken betydning de forskellige planer faktisk har. En mulighed kan være at erstatte de nuværende kommuneplaner (og kommuneplanstrategier) med en mere strategisk og overordnet kommuneplanlægning, hvori de overordnede arealprioriteringer i forhold til forskellige temaer såsom

natur, landskab, erhverv, infrastruktur mv. fastlægges som retningslinjer. I tillæg hertil, kan der eventuelt arbejdes med (bindende) rammelokalplaner for delområder, hvor der ønskes ny udvikling.

Lokalplanbestemmelserne i planloven fungerer i store træk, men de seneste lovændringer for så vidt angår klimasikring (afværgeforanstaltninger i oversvømmelses- og erosionstruede områder) samt reglerne vedrørende støj- og forureningsbelastede arealer rejser en række problemer bl.a. om rækkevidden af betingelser for ibrugtagninger. Grundlæggende er der en uklarhed navnlig med hensyn til, hvad der egentlig kan reguleres med en lokalplan og hvordan. Dette er for så vidt ikke et nyt problem – det er således veldokumenteret, at mange lokalplaner indeholder bestemmelser, der ikke kan eller bør indgå i en lokalplan. Der savnes således en mere klar afgrænsning af, hvad der er planlægningsmæssige hensyn – herunder i forhold til klimatilpasning, forureningsforhold mv. – med respekt af, at der er anden lovgivning, der nærmere regulerer sådanne forhold. Endvidere er der behov for en præcisering i planloven af, at der ikke med en lokalplan kan fastsættes en handlepligt – bortset fra de særlige tilfælde, der fremgår af planlovens § 15, stk. 2 om betingelser for ibrugtagning mv. Særligt for så vidt angår bestemmelser om betingelser for ibrugtagning er der behov for nøje at overveje rækkevidden af sådanne bestemmelser og den nærmere brug af disse i praksis, herunder spørgsmål om tilsyn og håndhævelse.

I tilknytning til en revision af plansystemet er borgerinddragelse et centralt tema. 2017-ændringen af planloven forkortede høringsfristerne ganske betragteligt. Spørgsmålet er imidlertid også, om borgerinddragelse sker på det rigtige tidspunkt i planprocesserne. Dette spiller sammen med plansystemets struktur, herunder at kommuneplanerne nuværende form (og omfang) ikke er befordrende for en reel borgerinddragelse, se oven for vedr. en mulig struktur.

Zonesystemet med landzoner, byzoner og sommerhusområder fungerer i store træk. Det kan naturligvis anføres, at gentagne ændringer vedrørende navnlig undtagelserne fra kravet om landzonetilladelse ikke bidrager til reglernes overskuelighed og der kan være behov for en oprydning/forenkling i disse undtagelsesbestemmelser. Derimod ses der ikke behov for at ændre på selve zoneinddelingen, der i det store og hele afspejler forskellige styringsbehov inden for disse områder. Det har været diskuteret, om der i planloven skulle fastlægges en ny kategori i form af "naturzoner". At planloven skulle være en egnet lov til indførelse af en naturzone, der skal sikre natur og biodiversitet, synes imidlertid at bero på en misforståelse vedrørende planlovens karakter og formål. Planloven er ikke en beskyttelseslov, men derimod en lov, der sikrer, at den fremtidige udvikling – typisk byudvikling – sker ud fra en nærmere planlægning, hvor der tages hensyn til forskellige arealanvendelsesinteresser. Zoner eller udpegninger i planloven er ikke en garanti for noget som helst, men giver blot nogle pejlemærker eller retningslinjer for koordinering og prioritering af arealanvendelsesinteresser, der vel at mærke ikke rækker meget længere end til vedtagelsen af den næste plan. Ønskes der fastlagt restriktioner, som skal sikre en permanent beskyttelse af natur eller biodiversitet eller eventuelt (gen)oprettelse af en bestemt naturtilstand, findes der virkemidler i anden lovgivning – først og fremmest naturbeskyttelsesloven, men i et vist omfang også i skovloven. Det hindrer ikke, at der gennem en overordnet arealprioritering i kommuneplanlægning kan ske en prioritering af yderligere (natur)områder og sikres en sammenhæng mellem naturområder, fx gennem Grønt Danmarkskort. Men det er karakteristisk for planloven, at denne ikke indeholder nærmere arealrestriktioner, men netop er baseret på et system, hvor arealdisponeringen styres enten gennem planlægning (lokalplaner) eller konkrete tilladelser.

Samlet set er der behov for, at planloven og navnlig plansystemet gennemgår et grundigt eftersyn – og der kan nævnes en række yderligere emner til overvejelse, som det imidlertid vil føre for vidt at komme ind på her.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 03-01-2020 12:50

Afsender:

Hjørring Kommune

== Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling ==

"Bofællesskaber i landdistriktet.

Med Planlovsændringerne i 2017 er der åbnet mulighed for i højere grad at benytte eksisterende bygninger i landzone til etablering af flere boligenheder (§35 stk.10). Forudsætningen er, at bygningerne skal være egnede til boligformål og at det kan ske uden væsentlig om- eller tilbygning.

Vi mener at det vil gavne udviklingen i landdistriktet, hvis muligheden udvides til overflødiggjorte landbrugsbygninger, således at eksisterende stalde, lader og større udhuse også kan indrettes til boliger. Et eksempel kan være en firlænget gård, hvor kun den ene længe/stuehuset i dag kan anvendes til boliger.

Vi oplever stor interesse for at indrette bofællesskaber i eksisterende bygninger i landzone, men oplever også at fællesskabet skal rumme en hel del boliger for at være rentabelt, både socialt og økonomisk. Det er sjældent muligt alene inden for den del af bebyggelsen som ""er egentlig til boligformål"". Dermed kan projekterne ikke realiseres, selvom ejendommen består af en stor bygningsmasse, f.eks. 4 længer, som vil kunne ombygges til formålet.

På samme måde forespørges ofte for muligheden for at tilbygge fx et eks. hovedhus for at etablere flere boligenheder. Det er desværre ikke muligt i dag, selvom Planloven giver mulighed for stuehuse (én bolig) på 500 m²."

== Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder ==

"Støjpåvirkning af eks. bebyggelse der planlægges for ny anvendelse.

En lokalplan må, jf. Planlovens §15a, kun udlægge arealer til støjfølsom anvendelse, hvis planen med bestemmelser om etablering af afskærmningsforanstaltninger m.v. jf. § 15 stk. 2 nr. 12, 18 og 21 kan sikre den fremtidige anvendelse mod støjgener, dvs. overholder de vejledende støjgrænser.

Denne bestemmelse bør blødes op i forhold til ændret anvendelse af eksisterende bebyggelse, særligt bevaringsværdig bebyggelse.

Støjafskærmende foranstaltninger kan være særdeles skæmmende for bevaringsværdig bebyggelse og kan gå stik imod de bevaringshensyn som en ny lokalplan skal varetage. Dermed kan eks. bebyggelse blive fastlåst i nuværende, og måske ikke længere aktuelle anvendelser, selvom bygningerne er vigtige, visuelle elementer i byens samlede billede. Risikoen er at de forfalder, eller gennemgår uheldige ombygninger for at tilgodese kravene om støjafskærmning.

Derfor bør der kunne stilles lempeligere krav overfor bevaringsværdige bygninger.

Eks. bygninger kan desuden være planlagt og anvendt til en støjfølsom anvendelse, og opført før trafikstøj-problematikken. De kan nu ikke planlægges til ny, og måske endda knap så støjfølsom anvendelse, idet ""bordet så fanger"" og der så skal foretages støjafskærmning, som skæmmer bygningerne.

Vi skal på den ene side værne om og beskytte vores kulturarv og bevaringsværdige bygninger, men på den anden side skæmme dem med støjafskærmende foranstaltninger ved ny planlægning, selvom de måske altid har været anvendt til støjfølsom anvendelse.

En vejledning om støjafskærmning af bevaringsværdige bygninger kunne desuden være kærkommen."

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 20-12-2019 13:06

Afsender:

Hjørring Kommune - Lokalplanafdelingen

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

Administrationen af lokalplaner kan forenkles og samtidig være mere gennemskueligt for borgerne, hvis grundejerforenings-bestemmelser kan overføres fra gammel lokalplan til ny lokalplan - frem for, som nu, at være nødt til kun at aflyse den gamle lokalplan delvist for at bevare retsvirkningerne.

Emne	Indlæg til ideportalen om fremtidens planlov
Fra	Maria Durhuus
Til	Fremtidens Planlov
Sendt	31. januar 2020 12:02

Hermed Indlæg fra HK HANDEL til ideportalen vedr. fremtidens planlov

Venlig hilsen

Maria Durhuus
Politisk rådgiver

MOBIL +45 22 77 80 27
Maria.Durhuus@hk.dk

HK HANDEL
HK Handel
Postboks 0470
DK-0900 København C

[FØLG OS PÅ FACEBOOK](#)

Det er os med overenskomster og faglige fællesskaber

[ErDuOK.dk](#)

Høring vedr. fremtidens planlov

Fra HK Handel vil vi gerne indledningsvist takke for opfordringen/muligheden som erhvervsminister Simon Kollerup gav i sin præsentation af Ide' portalen til fremtidens Planlov.

Vi er glade for, at vi på den måde kan medvirke til at vurdere og anbefale justeringer i Planloven.

Den nuværende planlov har fungeret siden den 1. juli 2017, og i løbet af den relativ korte periode Planloven har fungeret viser allerede nu, at der er behov for justeringer.

Igennem flere år har Danmark været igennem et økonomisk opsving – men alligevel må vi konstatere at der aldrig været flere ledige butikskvadratmeter end der er lige nu.

Ultimo 2019 kunne erhvervsportalen ejendomstorvet.dk berette om det største udbud af butiklokaler til leje eller salg nogensinde. Kun ganske få genudlejes til klinikker eller spisesteder.

På trods af dette har kommunerne landet over udlagt meget store arealer til udvikling af detailhandel. Disse arealer ligger typisk uden for byerne, og er primært udlagt til at rumme store "box" butikker og hypermarkeder.

Statistikker og redegørelser fra Erhvervsministeriet i november 2019 viser at landets kommuner i en periode på 18 måneder tilsammen har udlagt en halv million nye butikskvadratmeter. Derudover kommer de butikskvadratmeter, der er udlagt til aflastningsområder i 2019 samt alle de kvadratmeter der er udlagt til butiksområder i bymidter, bydelscentre, lokalcentre og som "stand alone" butikker siden liberaliseringen i 2017

Dette tyder på, at flere kommuner har udnyttet mulighederne i den nye Planlov – uden reelt at vurdere behov herfor og afledte konsekvenser heraf.

I Erhvervsstyrelsens vejledning om detailhandelsplanlægning fremgår det, at kommunerne skal inddrage hensynet til den forventede stigning i anvendelse af E handel, når der foretages beregninger om fremtidige arealbehov.

Institut for centerplanlægning har i den forbindelse opstillet to scenarier omkring udviklingen i E handlen i år 2030. Det ene scenarie tager afsæt i at E Handel udgør hhv. 6 % og det andet 30 % af den samlede handel med udvalgs og dagligvarer.

Ifølge Institut for Centerplanlægning betyder denne konservative udregning, at behovet for arealer i 2030 vil være faldet med knap 2 mio kvadratmeter i forhold til udgangspunktet i 2017. Dertil kommer så de arealer som kommunerne planlægger for.

Alene de ændrede forbrugsmønstre vil altså være en udfordring i forhold til kommunernes udlægning af kvadratmeter til detailbutikker og aflastningsområder.

Vi er nu 10 år før vi rammer 2030, og HK Handel frygter at såfremt Planloven ikke justeres at så vil vi opleve en massiv udvikling i forhold til flere butiksløse bymidter, butikscentreder ligger øde hen og flere mindre byer uden en butik.

Uden butikker er der intet byliv – og intet byliv uden butikker. For der skal være et samspil mellem handelslivet, cafeerne, restauranterne, offentlige institutioner, klinikker mm og dem der bor i byen.

Og det er et velkendt faktum, at når den sidste butik lukker i de mindre byer – så har det konsekvens for byen både i forhold til udvikling, byliv, skoler, huspriser m.v.

Samtidig er der den klimamæssige belastning ved , at kunderne skal køre mere og længere for at handle ind.

En sådan udvikling vil også forstærke afmatningen i landdistrikterne og dermed også behovet for nye og stærkere økonomiske udligningsreformer land og store byområder imellem.

En manglende bevidst prioritering af udvalgsbutikkerne har også et andet opmærksomhedspunkt. I HK HANDEL kan vi frygte at flere udvalgsbutikkerne må lukke. Det vil påvirke salgsuddannelserne, da det er netop udvalgsbutikkerne, der påtager sig det største ansvar i forhold til at uddanne de unge, der enten ikke ønsker en gymnasial uddannelse, eller ikke har de boglige forudsætninger for at tage en gymnasial uddannelse. Dermed forringes forudsætningen for at skabe flere unge med en faglært baggrund.

Derfor har Planloven en lang række både direkte og afledte konsekvenser for udvikling af såvel bymidter – bycentre og mindre byer – men også konsekvenser for uddannelse og erhvervsstruktur.

Danmark er en handelsnation, og skal vi fastholde og udvikle den position er vi også nødt til at have en planlov, der tager højde herfor og er med til at sikre både erhvervet og dygtige medarbejdere.

Ingen overvejelse uden klimaperspektivet. Hvis Danmark skal leve op til de ambitiøse mål på klimaområdet, bør man stoppe med at bygge nye butikskvadratmeter der om føje år risikerer at stå ubrugelige hen. Nybygninger belaster klimaet hårdere end renoveringer gør.

Byplanlægning kan altså påvirke den samlede bygningsmasses klimapåvirkning / belastning såfremt man kontinuerligt bygger nyt for derved at lægge eksisterende by og butiksområder øde hen. Samtidigt risikerer man at øge transportbehovet, og herved vil også en eventuel udvikling af den omkringliggende infrastruktur.

Dette gør, at Concito i deres rapport om bygningers klimapåvirkning sætter perspektivet på, at holde liv i de eksisterende byområder og bygninger frem for at bygge nye områder, tilsvarende kan yderligere fortætning være et perspektiv.

Vi er fra HK HANDELS side klar over, at det kommunale selvstyre står højt på en prioriteret liste ude i kommunerne, og det underkender vi ikke. Men vi opfordrer til, at man i forbindelse med udarbejdelsen af en ny planlov, også tager regionale og nationale hensyn, således at det ikke udelukkende er eventuelle kommunale særinteresser, der har indflydelse på udviklingen.

Det er en kendsgerning at etablering af yderligere store hypermarkeder og box butikssamlinger har en spredningsradius af butiksdød, der går langt ud over den enkelte kommunegrænse. Derfor bør der tages såvel regionale som nationale hensyn, når udviklingen i den enkelte kommune på dette område formes.

Fra HK HANDELS side kunne man med fordel gentænke planloven på ny. Vi forestiller os Planlovens bestemmelser strammes op og at Planloven tilføres helhedsvurderinger, hvor der sikres en balanceret udvikling på området, hvor der også tages hensyn til at sikre at landdistrikter, uddannelsessteder, klimahensyn og handelslivet i byerne prioriteres.

Med venlig hilsen

HK HANDEL

Per Tønnesen
Formand for HK HANDEL

Spar mange tons gratis CO2 på byudviklingen og transport.

Af byplankonsulent, ekstern lektor (KADK) Holger Bisgaard

Da Connie Hedegaard var miljøminister i 2007, vedtog hun en revision af Fingerplanen, som betød en årlig reduktion af CO2 udslippet på 100.000 tons. Reduktionen skete ved at kæde placeringen af større erhvervsarbejdspladser sammen med den kollektive trafik – det såkaldte stationsnærhedsprincip. Et enkelt greb og en meget mild styring af byudviklingen. Siden er der sket store lempelser i denne regulering.

Bystrukturen dvs. hvor vi placerer vores boliger, arbejdspladser, den offentlige og private service mv. bestemmer, hvor meget vi skal transportere os og hvilket transportmiddel vi kan bruge. En spredt byudvikling vil give mere biltrafik og dermed et større CO2 udslip og trængsel på vejene end en mere samlet byudvikling.

En undersøgelse udarbejdet af DTU og KU i 2014 om brug af cykler viste, at bystrukturen er afgørende for at bruge cyklen til daglig transport. Bortset fra enkelte byer er cyklismen i tilbagegang i Danmark og det kan i høj grad tilskrives udviklingen i bystrukturen. F.eks. når man i Ringsted giver lov til at placere et større revisionsfirma ude ved motorvejen langt væk fra den eksisterende by fremmes kun en transportform – bilen, mens anden form for transport som gang, cykel og kollektiv trafik ikke fremmes.

En anden undersøgelse fra Miljøministeriet fra 2014 viste, at medarbejdernes transport til arbejdspladser i større jyske provinsbyer, der lå centralt i byen oftere foregik på cykel og gang end arbejdspladser, der lå ved motorvejen.

Skal byerne så blot være store og koncentrerede?

Nej. For en tredje registrering viste for nylig, at bilejerskabet var lavere i de sogne i Østjylland, som indeholdt en station end de sogne, som ikke have station. Det er helt sikkert ikke alene adgangen til den kollektive trafik, men i lige så høj grad udtryk for, at der i stationsbyerne er let adgang til daglige fornødenheder som skole, butikker mv.

Hvad skal der så ske for at samfundet kan reducere CO2 udslippet ved hjælp af udviklingen af bystrukturen. Der kan peges på tre områder:

1. At Fingerplanen revideres så det princip som Connie Hedegård indførte, bliver strammet så det ikke kun gælder større

erhvervsvirksomheder på mere end 1500 m², men f.eks. alle erhvervsbyggerier, offentlige institutioner mv. på mere end 500 m².

2. At alle kommuner blev pålagt at gennemgå deres byplanlægning med henblik på at sløjfe de arealudlæg som vil betyde et større CO₂ udslip end en central fastsat norm. Der er i dag udlagt erhvervsarealer til mere end 100 år og mange af dem er placeret uheldigt i forhold til en effektiv bystruktur.

Det må anslås at disse to elementer kan spare samfundet for op mod 500.000 tons CO₂ årligt når det vil være indfaset i f.eks. 2030. Det vil bortset fra administrativt arbejde være helt gratis for samfundet og give flere mennesker et frit transportvalg.

3. Det sidste, men sikkert også der, hvor der kan spares mest CO₂ og reduceres mest trængsel på vejene, er ved at kæde de kommende infrastrukturforhandlinger sammen med kommunernes byudvikling.

I Norge har den norske regering udviklet et nyt redskab kaldet "Byvekstavtaler" (byvækstafalter), hvor regeringen ved transportministeriet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet (planlægningen er placeret der) aftaler med de ti største byområder, hvordan byudviklingen skal støtte op om trafikinvesteringerne. Aftalerne betyder, at staten kun investerer i letbaner, kollektiv trafik og motorveje i de pågældende kommuner, hvis kommunerne placerer deres byudvikling hensigtsmæssigt så den understøtter kollektiv trafik, gang og cykling samt får placeret de "rigtige" arbejdspladser ude ved motorvejene f.eks. logistikerhverv.

Et lignende system i Danmark vil for alvor medvirke til at reducere CO₂ udslippet og også trængslen på vejene, som koster det danske samfund milliarder af kroner.

Så her er tre oplagte muligheder for både at få CO₂ udslippet reduceret og få trængslen reduceret og for de første to indsatser uden nævneværdige økonomiske omkostninger.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 20-01-2020 09:19

Afsender:

Jacob Ordrup Pedersen

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

Kommunerne skal i højere grad have mulighed for at åbne op for bosætning i landzoner og landsbyer. Kommunerne har ingen mulighed for at tillade yderligere bosætning i landzone som det er i dag. Holbæk kommune afviser enhver form for ansøgning og yderligere bosætning i landszone med mindre det omhandler huseudfyldning i landsby.

==Andet==

Der bør kigges nærmere på hvordan man kan lade kommunerne tillade udstykning af bolig i landzone

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 29-01-2020 09:29

Afsender:

Jan Engell

==Andet==

Planloven bør nu indeholde krav om, at tværgående klimahensyn konsekvent konsekvent skal indarbejdes i den fysiske planlægning

HØRINGSSVAR VEDR. EVALUERING AF PLANLOVEN

Erhvervsstyrelsen har indkaldt ideer og forslag til forbedring af planloven inden for en række temaer. Det er betegnende for den hidtidige og nuværende planlov, at et tværgående klimatema er fraværende. Med den stigende erkendelse af klimaændringernes fundamentale konsekvenser, senest afspejlet i regeringens klimalovgivning og kommende klimaplan, er det på tide at dette tema følges op i planloven og dermed den fysiske planlægning. Klimaændringerne griber ind i alle de af Erhvervsstyrelsen opstillede temaer

Planlovens overordnede formål tilstræber en "sammenhængende planlægning så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag". Det må blandt andet betyde, at hensynet til klimaet, planlægning af forebyggelse af og tilpasning til de kommende klimaændringer, må have høj prioritet. Situationen tilsiger, at det er mere påkrævet en nogensinde. Den seneste ændring af planloven i 2017 har imidlertid medført en række lempelser vedr. placering af byvækst og byfunktioner i landzone, der må vurderes at skabe unødigt mere trafik og CO₂-udslip og påvirke klimaet negativt. Lempelserne i planloven er endvidere efterhånden blevet så omfattende og detaljerede, at *der er behov for en tilkendegivelse af et klart strategisk sigte fra statens side*. Det gælder især behovet for en klimapolitik i den fysiske planlægning på tværs af alle sektorer.

Staten har tilkendegivet, at der kun er 4 nationale interesser, som kommuneplanlægningen skal respektere (vækst og erhvervsudvikling, natur- og miljøbeskyttelse, kulturarvs- og landskabsbevarelse, hensyn til nationale og regionale anlæg). Der mangler et tværgående klimahensyn, som afspejles i en klimaforebyggende bypolitik som en overordnet statslig interesse. *En sammenhængende statslig planlægning, der fastlægger en samlet bæredygtig by- og infrastrukturpolitik bør være en 5. statslig interesse*, hvis man vil tage klimaudfordringen alvorligt. Erfaringen viser, at kommunerne kan planlægge inden for egne kommunegrænser, men ikke løse opgaver på tværs og for landet som helhed.

Staten har også tidligere tilkendegivet, at man ville styrke landsplanlægningen, men synes i stedet at have indtaget en stadig mere tilbagetrukken, ikke proaktiv rolle. Klimaudfordringen er imidlertid så alvorlig og påtrængende, at *der nu bør fastlægges en bypolitik, hvor klimahensyn udmøntes i klare principper og krav til både statens og kommunernes planlægning*.

Byerne er samfundets vigtigste og mest kostbare infrastruktur foruden de overordnede trafik- og forsyningsanlæg. I byerne findes langt hovedparten af landets befolkning, boliger og arbejdspladser. Byerne står samtidig for den største udledning af CO₂ og klimabelastning. Klimaændringerne er en trussel for både byerne, landskaberne og naturen. Byerne er dermed sammen med landbruget en hovedfaktor i nedgangen af biodiversitet.

Derfor er en klimaindsats særligt nødvendig og oplagt netop i byerne. *En integreret bæredygtig by- og trafikstruktur kan udnytte samfundets ressourcer og enorme investeringer i infrastruktur mere effektivt og begrænse CO₂-udslip*. En byplanlægning, hvor arealanvendelse samordnes med ikke mindst den overordnede kollektive trafikbetjening, er et relativt gratis redskab at anvende for at opnå et mere bæredygtigt by- og trafikmønster.

Det har betydning, at boliger og arbejdspladser i så høj grad som muligt lokaliseres, hvor der er adgang til transport med lavt CO₂ udslip. Og det har betydning, at der planlægges for byvækst og byomdannelse med en vis tæthed, så afstandene mellem trafikmålene bliver mindre og dermed også det samlede trafikarbejde

og CO2-belastningen. Det har endvidere særlig betydning, at byfunktioner, der skaber meget persontrafik (mange kunder og kontoransatte ol.) lokaliseres tæt ved trafikknudepunkter med god kollektiv trafikbetjening for at sikre både miljømæssig og social bæredygtighed.

Reglerne for byvækst i medfør af planlovsændringen fra 2017 er ikke længere tilstrækkelige set i klimaperspektiv. Kravet fremover bør først og fremmest være en integreret by- og infrastrukturplanlægning. Endvidere bør inddragelse af landzonearealer til byudvikling og byfunktioner begrænses for at bevare den eksisterende biodiversitet og skåne de tilbageværende jordressourcer til jordbrug og naturformål. *Det kan ske ved i højere grad at genbruge og raffinere anvendelsen af eksisterende byarealer og bygge tæt, så trafik og energiforbrug reduceres. Det er oplagt at bruge disse muligheder i en ny planlov.*

Set forhold til klimatruslen er planlægning helt nødvendig fremover. Planloven er gennem årene blevet tilføjet flere og flere lempelser, blandt andet for landzone. Flere og flere byfunktioner kan placeres i landzone uden tilladelse. Lempelserne er med til at ødelægge grundlæggende landskabs- og naturværdier. Tilfældig byspredning og placering af byfunktioner i landzone er særlig problematisk i landskaberne omkring de større byer, fordi byudviklingspresset og behovet for rekreation her er størst. Der findes mange eksempler i Europa på en sådan "urban sprawl", dvs. en udvikling hvor en "skjult urbanisering" totalt har udvisket forskellen mellem by og land. *Det er særligt vigtigt at bevare landskaberne omkring de danske byer både af miljømæssige grunde og ud fra rekreative og naturmæssige hensyn.*

Ved sidste planlovsændring blev det stillet i udsigt, at evalueringen af planloven i 2020 skulle foregå på et validt grundlag ved brug af de digitale systemer. Det drejer sig blandt andet om udviklingen i byområder og landzone som følge af lovens lempelser. Borgernes inddragelse i planlægningen afhænger netop af muligheden for at få indsigt i planlægningens grundlag og at tage stilling virkningerne af de gennemførte planlovsændringer. *Det er afgørende for evalueringens troværdighed, at man reelt kan følge udviklingen, herunder i landzonetilladelser, byzoneudlæg og byggeri*

Jan Engell

Byplanlægger, Arkitekt MAA

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 27-01-2020 10:55

Afsender:

Jana Eger Schrøder

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"Der bør være mulighed for som minimum at stille de samme krav, som tidligere i planloven til bæredygtige løsninger.

Men man bør også se fremad og arbejde med at kunne sætte rammer for fx Co2 - jeg ved ikke hvordan, men det kunne man prøve at kvalificere.

Vi kan stille krav om farver på vinduesrammer, og til dels også beplantningstyper, men i landzonerne er det hele op til helhedsvurderinger og landbrugsmæssig drift. Der er noget der halter i at man har muligheder der nærmest er uendelige og samtidig er meget begrænsede af konkret stillingtagen. Det giver lange sagsbehandlingstider og komplekse processer, og det er meget vanskeligt at forstå for borgerne hvordan loven hænger sammen og hvad der gælder. Bør forenkles. Embedsværket vil gerne have flere klare rammer og borgerne vil gerne have mulighed for at ""bevæge"" sig - jeg har ikke et bud på hvor snittet skal ligge."

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

"Muligheden for at kunne bygge en 500 kvm bolig i landzonen er fuldstændig håbløs. Der er ingen der bor i en bolig af den størrelse og der er i princippet ingen ansøgninger om bofællesskaber eller kollektiver i denne kategori. Der bliver søgt om mindst 5 - 6 selvstændige boliger. Og det var ikke meningen med formuleringerne i loven. Så der skal træffes en beslutning om hvad der er rammen. Den kunne være udvidet fra 250 kvm. til maks 300, så havde vi kunne undgå at dispensere, hvor vi mange steder skulle det.

Hvis det er meningen at der skal kunne være B&B og andre ferieboliger i landzonen - det er jo nok nødvendigt i Jylland - men på Sjælland (nord) er det ikke det, som der er hverken behov for eller som der bliver søgt til. Det skal loven kunne rumme. Vi har i Nordsjælland store udfordringer med alle de boliger (under dække af at være ferieboliger/bofællesskaber), der skyder op i landejendomme, hvor der fra at have boet en familie nu bor op til 20 familier - det er mange biler og aktivitet, som der ikke har været taget højde for i infrastrukturen og når det sker i landsbyerne, så er også de temmelig presset. Er det virkelig det man vil? Vi efterlyser en klar definition af hvad et bofælleskab er.

Der bør være klare rammer for byggeri i landzonen - herunder også erhverv. Som det er nu er der flere og flere landmænd, som har flere forpagtninger (vi må kun tage langtidskontrakterne med) og som har mere om mere land de behandler og alligevel har de ""sideaktiviteter"", og den form for erhverv kan ikke gå under landbrugsmæssig drift. Der er derfor en del ""snyd"" med at prøve at få disse side aktiviteter ind under landbrugsmæssig drift, således, at man kan nøjes med at anmelde.

Og ikke skal ud i en landzonetilladelse. Efter min mening er der brug for at gentænke hele set-uppet omkring landzonetilladelserne og anmeldelserne. Der er meget stor forskel på de to former for tilladelser og det giver anledning til rigtig meget bøvl og det er svært for borgere og virksomheder at forstå."

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

Planloven finder jeg på dette punkt fin nok. Det eneste der skal være mere sikkerhed og tydelighed omkring er mulighed for midlertidig anvendelse. Der bør være mulighed for straks/hurtige behandlinger høringer af naboer til sådanne mindre begivenheder, som ikke ligger indenfor planlovens normale rammer. Det er for stift i dag og det er vanskeligt at forklare borgere og politikere.

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

"På den ene side lægger landsplanen snærende bånd på udviklingen i hovedstadsområdet - bl.a. er det meget uigennemtænkt omkring erhvervsudvikling og afsættelse af arealer til det formål i hele hovedstaden. Det giver ikke mening, fordi både kommuner og stat er mega dårlige til at vurdere, hvad det er erhvervslivet gerne vil have og hvad de får brug for i fremtiden. Man har idet, at man har valgt at erhvervslivet skal tilgodeses i højere grad, en lov i hånden, der er skrevet med det formål at sikre landets arealer generelt for almenvellet, så kolliderer det med fremme af erhvervslivet. Denne balance bør måske på en eller anden måde nivelleres i en ny lov, hvor man begynder lidt forfra.

Det giver god mening, at der er regionale planmyndigheder, som kigger på større områder end en kommune kan - Måske bør man kigge på tværs af kommuner, men ikke som regioner, men som geografiske områder, så man udpeger afhængig af hvor det giver mening (hvis det er muligt) så der kommer andre lokale-regionsplaner end kun fingerplanen."

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

Ja tak til forenkling af kommuneplanen. Planstrategien er god til at fremme det strategiske sigte i kommunerne. Det er også i den forbindelse, at borgerne er meget involverede. Men ikke så meget i kommuneplanarbejdet. Det er svært at få opmærksomhed og interesse fra både borgere og politikere - måske skal man koble kommuneplan og planstrategi mere således, at kommuneplanen udelukkende begrænses til at udgøre rammerne. Mens Planstrategien udvides til at indeholde temaer og redegørelser. Således skulle de to i højere grad fungere som én plan.

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

"Det ville være en fordel, hvis hele landet brugte det samme system og at det for en gangs skyld blev udviklet til formålet - og besparelsen ikke kommer før efter implementering er gennemført. Der er ingen tvivl om at systemer, hvor hver borger, embedsmand eller anden kan gå ind på en adresse og se ALT hvad, der gælder er en stor fordel.

Det vil også kunne udbygges med, at man kan indtegne volumenstudier (måske endda med facader) på nybyggeri i et område, så alle kan gå ind og se hvordan kommer det til at se ud, hvad er det vi svarer på, når vi afgiver høringsvar.

Det vil også være en stor fordel, at det vil være muligt for borgerne at tage fx ind i tegningerne, så man som modtager kan se hvor det er præcis folk har kommentarer."

==Tema 8: Klagesystemet==

"Det er af essentiel betydning, at alle afgørelser - også de gamle - er tilgængelige for alle, og nemme at finde! I mine 20 år i branchen er det stadig en stor mangel.

Det er også af essentiel betydning, at klagenævnet holder en ensartet linje, netop pga. retssikkerhed, både for det offentlige og selvfølgelig for borgerne - eller at man som minimum afgiver afgørelser, som er begrundet med retningsskifte!

Klagesystemet kan derudover forbedres væsentlig ved at sikre korte sagsbehandlingstider. Vi bliver alle målt i kommunerne, og noget der minder om 2 - 4 uger ville være passende."

==Andet==

"Det er vigtigt at der argumenteres grundigt for planloven. Den har en meget stor og værdifuld betydning for at Danmark ser ud som Danmark gør i dag. Lige præcis det, som gør at mange lande drømmer om vores planinstrument.

Men det er meget væsentligt at vi følger med tiden. Og derfor gentager jeg her, at jeg synes, at man godt kan prøve at starte lidt igen - der er elementer, som gør at den reagerer for langsomt, det moderne samfund racer forbi og så bliver loven en klods om benet og genstand for urimelig kritik. Midlertidige forhold er også vigtige at gøre mulige uden at der skal skrives nye lokalplaner."

Erhvervsministeriet

Forslaget her ville vi indsende på Planinfo.dk den 31. januar 2020, som var sidste frist, men desværre var portalen til vores store overraskelse lukket, da vi fredag eftermiddag den 31. ville lægge forslaget ind. Derfor indsendes forslaget her pr. mail.

Forslag til evaluering af Planloven jfr. opfordring på Idéportalen

31.januar2020

Fremtidens Planlov

Temaer:

1. Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket naturhensyn

Fremtidens planlov skal tage højde for, at der tænkes bæredygtighed og biodiversitet ind i alle relevante opgaver, f.eks. kommune og lokalplanlægning, klimatilpasning, grundvandsbeskyttelse m.v. Planloven bør endvidere medvirke til at sikre, at Kommunerne udpeger særlige zoner, hvor der kan eksperimenteres med bæredygtigt byggeri, f.eks. off-grid byggeri og regenerativt byggeri.

2. Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling.

Udviklingen i landdistrikterne baseres på en langsigtet planlægning af erhvervs- og industriområder i nærheden af større bysamfund, hvor arealkrævende erhverv kan etablere sig..

Det er udmærket at udnytte tomme landbrugsbygninger m.v. til erhvervsformål, ikke mindst lette erhverv, men ud fra en natur – og landskabelig betragtning bør rammerne forvaltes mere restriktivt end der er mulighed for med seneste ændring af planloven.

Etablering af nye virksomheder i bygninger i det åbne land indebærer på længere sigt en uhensigtsmæssig spredning af arealkrævende, forurenende og støjende virksomheder, hvilket man, i forbindelse med justering af planloven, bør søge at begrænse. Uhensigtsmæssig spredning af virksomheder i landzoneområder har stor indflydelse på såvel trafiksikkerheden som belastningen af de mindre veje med tung trafik og deraf følgende krav om udvidelse af disse veje, hvilket ud fra et naturmæssigt, landskabeligt og økonomisk aspekt ikke er ønskeligt.

I forbindelse med landzonetilladelse bør der fastsættes grænser for virksomheders udvidelsesmulighed det pågældende sted. Ønsker virksomheden at ekspandere ud over den fastsatte grænse meddeles afslag. Virksomheden henvises i stedet til at flytte sin produktion til et industriområde, hvor der er passende fysiske rammer og infrastruktur til den ønskede ekspansion.

Landsbyer

Afgrænsning af landsbyerne bør ske ved lokalplanlægning/ bevarende lokalplanlægning.

På lang sigt er der en absolut grænse for udbygning af mindre landsbyer, hvis de kulturhistoriske – og landskabelige værdier i det åbne land ønskes bevaret. Visse landsbyer med særlige kulturhistoriske værdier bør afgrænses meget snævert eller helt friholdes for udbygning. Den form for beskyttelse kombineret med landsbyklynge dannelse vurderes at rumme udviklingsmuligheder

og kunne styrke sociale fællesskaber samt tilgodese mulighederne for udfoldelse af et aktivt og nutidigt liv.

3. Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder

Kommunernes planer om inddragelse af store landområder ofte i kystzonen til fremtidigt parcelhusbyggeri er ikke udtryk for en bæredygtig udvikling og bør begrænses, ligesom der bør stilles krav om reduktion af grundstørrelsen. Nye byområder bør etableres bagved bestående byområder, således at randbebyggelse langs kysten ikke øges yderligere.

Den demografiske udvikling forventes på sigt at medføre problemer med at omsætte de mange ældre parcelhuse. Kommunerne bør derfor gives mulighed for strategiske opkøb af sådanne parcelhuse eller grupper af parcelhuse i udvalgte byområder med henblik på i stedet at planlægge for klimavenlig, bæredygtig tæt lav bebyggelse og etagebyggeri.

I større byer bør det indgå i planlægningen at udpege mindre byområder eller enkeltbebyggelser til sanering med henblik på bebyggelse med etagebyggeri..

Sommerhusområder

Der bør ikke udlægges flere ordinære, kystnære sommerhusområder. Regeringen bør i forbindelse med udformning af fremtidens planlov sikre, at ændringen i planloven i 2017 om "Udlæg og omplacering af kystnære sommerhusområder" ændres/ forvaltes så de frigjorte arealer lægges ud til feriecenter bebyggelse henholdsvis bedre mulighed for etablering af klynger af luksus hytter/små feriehus i tilknytning til eller på campingpladser og visse attraktioner. Det fremtidige turistpotentiale ligger i denne type ferie – og fritidsbebyggelse, som kan sikre tilstrækkelig overnatningskapacitet og medvirke til at udvide sæsonen, og ikke i privatejede sommerhuse, der er en usikker ressource, som kun i begrænset omfang stilles til rådighed for udlejning.

Store sommerhuse, som kompromitterer både planloven, skattelovgivningen og lov om sommerhusudlejning og camping, anses for erhvervsvirksomhed og bør ikke tillades i bestående eller nye sommerhusområder. Den form for subsidieret og skjult erhvervsvirksomhed bør i stedet placeres i specielt udpegede centerområder bagved bestående sommerhusområder, områder som allerede er udpeget til feriecenterbebyggelse, eller etableres i tilknytning til campingpladser og visse større turistattraktioner. Derved kan skabes basis for udvidelse af sæsonen gennem en symbiose mellem den erhvervsmæssige udlejningsvirksomhed, attraktioner, udbydere af fritidsaktiviteter m.v.

Det fremgår af oplægget til høringen om fremtidens planlov, at offentlighedens adgang til kysten skal sikres og udbygges. Det er kun muligt, hvis planloven skærpes med hensyn til udbygning af infrastruktur, som i højere grad end tilfældet er nu bør ske med udgangspunkt i alle aspekter af bæredygtighed og bæredygtig turisme, ligesom der bør stilles ubetinget krav om, at den nødvendige infrastruktur/mobilitet tilvejebringes før eller i takt med, at feriecenterbebyggelse, sommerhusområder og lignende udbygges eller nyetableres.

4. Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne

I 2021 vedtages Danmarks første havplan. I den forbindelse bør det overvejes at etablere et overordnet organ med ansvar for at koordinere planlægningen af landets land -og havområder. Endvidere vurderes at være behov for en forenkling af den hidtidige forvaltningspraksis for

havområdet, som i dag involverer 9 ministerier og 17 styrelser og generelt forvaltes efter først til mølle princippet.

Jf. lov om maritim fysisk planlægning skal havplanen til revision hvert 10. år, hvilket er ude af fase med den nuværende landsplanlægning. Lov om maritim fysisk planlægning bør ændres, således at revision af havplanen fremover sker i samme takt som den nuværende landsplanlægning, således at kommunerne får mulighed for at indpasse eventuelle ændringer i sine visions- og strategi planer samt kommuneplaner.

Kommunerne har et stort behov for, at de i lovens § 6 stk. 3 nævnte opgaver – de såkaldte ”kan opgaver” inddrages i havplanlægningen, da netop land – vand problematikken, herunder emner som natur, rekreative interesser og turisme er meget vigtige elementer i kystkommunernes planlægning.

Placering af nye sommerhusområder

Formuleringen i planloven fra 2007, kap. 2 a, §5 b stk. 2 bør genindføres.

I forbindelse med ændring af planloven i 2017 forlod man det hidtidige, meget vigtige princip vedrørende udvidelse af eksisterende sommerhusområder. Nemlig at udvidelse jfr. planloven fra 2007, kapitel 2 a, § 5 b stk. 2 kan ske således: *”kan udvides ved lokalplan, når udvidelsen sker bagved et sommerhusområde og i retning fra kysten”*. I 2017 ændres denne formulering til: *”sommerhusområderne skal placeres i tilknytning til eksisterende eller planlagte, bysamfund, feriecentre eller sommerhusområder.”*

Denne ændring får fremadrettet store negative konsekvenser for kystlandskabet. Ændringen medfører fx i Syddjurs Kommune og sandsynligvis også i andre kystkommuner, at nye sommerhusområder placeres i *tilknytning* til bestående sommerhusområder – på siden af disse og helt frem til strandbeskyttelseslinjen. Den nye bebyggelse vil således forøge udstrækningen af den dominante randbebyggelse langs kysten som allerede findes

Styrket erhvervsmæssig – og turismeudvikling

De begrænsede arealer i kystzonen er en kritisk faktor for en bæredygtig udvikling af turismen.

Derfor anbefales det at stille landsplandirektivet fra 2019 om udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystzonen i bero til en ny national strategi for dansk turisme er færdigbehandlet af regeringen ultimo 2020 med henblik på at kunne disponere og indpasse frigjorte arealer i en mere hensigtsmæssig og langsigtet planlægning.

I mange kystkommuner er erhvervsudviklingen stærkt forbundet med udviklingen af turismen. Mange kystkommuner ser nye sommerhusområder og store sommerhuse såkaldte ”party huse” med plads til 30-40 personer, som den helt store mulighed for at udvide sæsonen og turismen.

Der er tale om en erhvervsmæssig aktivitet som ikke passer ind i et traditionelt dansk sommerhusområde og den erhvervsmæssige aktivitet er ikke i overensstemmelse med gælden love, se forslag under pkt. 3.a.

Fokus på forbedring af bestående sommerhuse

Som led i Statens bestræbelser på at skabe en eksorbitant bæredygtig udvikling, herunder det ambitiøse klimamål med 70 % reduktion af CO2 udledningen inden 2030, bør staten aktivere det store potentiale der ligger i at reducere energiforbruget i landets mange ældre og energislugende sommerhuse. En målrettet indsats her vil være en ren win-win situation, som både bidrager til en betydelig reduktion af udledningen af CO2 og samtidig tilfører bæredygtig overnatningskapacitet til

understøtning af helårsturisme med fokus på bæredygtig turisme. Gunstige betingelser for opgradering af stærkt energiforbrugende sommerhuse vil have følgende fordele:

- *Sommerhusene kommer på udlejningsmarkedet igen*
- *Afføder stor lokal beskæftigelsesmulighed*
- *Der leveres et meget stort bidrag til klimaregnskabet.*

Det store udlejningspotentiale findes i en opgradering af "gamle" huse fra 60'erne og 70'erne m.v. som alene på Djursland udgør op mod halvdelen af områdets ca. 15.000 sommerhuse.

Staten bør derfor omlægge hele eller dele af de nuværende skattebegunstigelser ved udlejning til et forbedrings- og/eller nedrivningsfradrag, med samtidig forpligtelse til at udleje huset x antal uge om året i en årrække.

5. Digitalisering af planer og data

Borgerne har svært ved at deltage i planprocessen fordi det er vanskeligt at få overblik over de mange forskellige lag af kort kombineret med mange sideres tekst, fx for en kommuneplan, når alt ligger på elektroniske medier. Denne udvikling afskærer mange borgere fra at deltage på et kvalificeret grundlag.

Situationen forstærkes af, at der ofte er mulighed for – og anvendes korte høringsfrister, som i øvrigt er i strid med ønsket om større grad af borgerinddragelse.

Der bør arbejdes med at forenkle tilgangen og overskueligheden for borgerne, herunder mulighed for at fx grupper af borgere, almennyttige foreninger, distriktråd og lignende interessenter, der arbejder for almenvellet, kan få beskikket en sagkyndig til at yde bistand i forbindelse med hørings svar med muligheden for at højne kvaliteten i planerne. Desuden er der generelt behov for længere høringsfrist til fx kommuneplanen og større sektorplaner, ligesom en høringsfrist altid bør være pr. udløb af det døgn, som er sidste frist, og ikke som nu, af og til med frist på forskellige ulogiske klokkeslæt på datoen for sidste frist. Det var fx tilfældet vedr. Idéportalen for Fremtidens Planlov, og affødte, at vi overså denne "skæve" tidsfrist med det resultat at vi ikke kunne afgive vores forslag på portalen.

Endelig bør det overvejes at stille krav om maksimal borgerinddragelse forud for og under udarbejdelse af fx kommunale visions- og udviklingsplaner og kommuneplaner frem for at bruge ofte betydelige ressourcer til dette, når forslag til disse planer er sendt i høring. En sådan delvis omprioritering af anvendelsen af offentlige ressourcer kan givetvis medvirke til reelt at få inddraget værdifuldt input fra borgerne i planforslagene og derved højne kvaliteten af disse. Som det er nu, er erfaringen, at planforslagene, som er politisk vedtaget før de sendes i høring, ligger så fast, at der ofte ses bort fra endog meget relevante forslag fremkommet i den efterfølgende borgerinddragelse.

6. Klagesystemet

Med ændring af planloven i 2017 blev det overladt til og gjort muligt for kommunerne at afkorte hørings – og klagefristerne. Det resulterede fx i, at Syddjurs kommune udsendte sin vision – og strategiplan med en høringsfrist på 14 dage. En plan som Kommunens fagpersoner havde brugt over et år på at frembringe.

Almene organisationer, lokale foreninger og privatpersoner har ikke mulighed for på så kort tid at tilvejebringe et kvalificeret sagsgrundlag og afgive svar. Ændringen har forringet den demokratiske proces, og medført at en række organisationer og borgere i mange tilfælde afskæres eller afstår fra at involvere sig.

Også i hørings- og klagesituationer bør være mulighed for, at ovennævnte kategorier af interessenter henset til sagernes kompleksitet kan få beskikket en sagkyndig til at yde bistand i forbindelse med hørings svar med muligheden for at højne kvaliteten i planerne, herunder ligefrem at undgå fejl dispositioner.

Med venlig hilsen

Komitéeen Bæredygtig kystkultur

Thorkild Hansen

Jeppe Hansen

Tlf. 4046 4739

Til: Erhvervsminister Simon Kollerup

Kære Simon Kollerup

Planloven skal evalueres medio 2020. Det arbejde ved vi, at du som ministeren har en vigtig rolle i. Derfor vil vi gerne spille ind i dit arbejde og pege på, hvor der er mulighed for at justere de betingelser og muligheder, der er for landets udvikling.

Kommunerne var meget tilfredse med moderniseringen af planloven i 2017, der gav bedre rammer for udvikling af både by og land på en række områder. Planloven har dog stor betydning for udviklingen af byer og landdistrikter og bør derfor opdateres og justeres, så den matcher de aktuelle samfundsudfordringer.

En af disse aktuelle samfundsudfordringer er klimadagsordenen: KL's indspil til planloven indeholder flere forslag, der kan styrke rammerne for kommunernes arbejder med både CO2-reduktion og klimatilpasning.

Et andet vigtigt tema i den kommende evaluering er udvikling af landdistrikterne. Bedre rammer for energiplanlægning, multifunktionel arealanvendelse mv. skal bidrage til at understøtte den ønskede strategiske udvikling af landdistrikterne og landsbyerne.

I KL er vi også optaget af at forbedre udviklingsmulighederne i kystnære områder samt at fremme detailhandel og bymidterne. Vores indspil indeholder konkret forslag til, hvordan loven i højere grad end i dag kan understøtte dette.

Ud over selve planloven, bør klagesagsbehandlingen på plan-, natur- og miljøområdet indgå som et vigtigt tema i evalueringen. Alt for mange vigtige lokale udviklingsprojekter forsinkes eller lægges helt i graven som følge af sagsbehandlingen i Nævnenes Hus. Skal vi fremme vækst og udvikling i landet, er det derfor vigtigt, at sagsbehandlingen bliver både hurtigere og bedre. KL vil i forlængelse af dette indspil fremsende en række konkrete forslag til, hvordan det kan ske.

Vedlagt er KL's indspil til evalueringen så indspillet kan indgå i det kommende evalueringsarbejde. Vi indgår fra KL's side meget gerne i en videre dialog om de nævnte udfordringer og muligheder.

Med venlig hilsen

Leon Sebbelin, Formand for KL's Kultur-, Erhverv- og Planudvalg

Dato: 16. januar 2020

Sags ID: SAG-2019-02009
Dok. ID: 2863280

E-mail: TRGR@kl.dk
Direkte: 3370 3683

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 1

STYRKEDE RAMMER FOR UDVIKLING AF BYER OG LANDDISTRIKTER

EVALUERING AF PLANLOVEN

KL'S INDSPIL TIL EVALUERING AF PLANLOVEN 2020

Planloven sætter rammerne for vækst og byggeaktivitet i balance med natur, landskaber, miljø ect. I Danmark er kommunerne den primære planmyndighed, der via kommune- og lokalplanlægning regulerer udviklingen lokalt. Væsentlige forhold, som afspejles i kommunernes planlægning, er bl.a. befolkningsudviklingen, erhvervsudviklingen samt andre samfundsmæssige hensyn, såsom attraktive bymiljøer, energiproduktion, rekreative muligheder med videre. Planlovens indhold samt statens og klagenævnernes administration heraf har stor indflydelse på, hvordan kommunerne lokalt kan sikre landets udvikling og tilpasning af de fysiske omgivelser.

I 2017 vedtog et bredt udsnit af partierne på Christiansborg en større revision af planloven. Lovrevisionen blev et afgørende skridt i retning af at imødekomme de fremsatte kommunale ønsker¹. Eksempelvis fik kommunerne med lovrevisionen en markant større lokal indflydelse på detailhandelsplanlægningen, bedre muligheder for at sikre almene boliger og midlertidige anvendelser i byudviklingen, nye udviklingsmuligheder ved kysterne, nye udviklingsmuligheder ift. omdannelse af landsbyerne, bedre rammer for byudvikling, grundvandsområder samt flere andre positive ændringer. Dertil kommer, at kommunernes samarbejde med staten i forlængelse af lovrevisionen er blevet markant forbedret.

Planloven skal evalueres i 2020. Det kommunalpolitiske udgangspunkt for evalueringen er stor tilfredshed med de seneste års ændringer i lovgrundlaget og administrationen af planlægningen i Danmark.

Samtidig er det også naturligt, at en lovgivning, der har så stor betydning for udviklingen af byer og landdistrikter, løbende bør opdateres og justeres, så den matcher de aktuelle samfundsudfordringer. Én af disse aktuelle samfundsudfordringer er klimadagsordenen – både CO2-reduktion og klimatilpasning. Andre vigtige samfundsudfordringer handler om ændringer og tilpasninger som følge af befolkningsudviklingen, en erhvervsstruktur i forandring med videre.

For KL er det centralt, at de kommende lovjusteringer fortsat baseres på et udstrakt kommunalt selvstyre i planlægningen, så beslutninger for den fysiske udvikling tages tæt på borgeren. Det er også fortsat vigtigt, at planloven er klar i sin intention og derigennem bl.a. bidrager til at skabe gennemsuelighed og klare rammer for både kommuner, borgere og virksomheder. Administrationen af planlægningen skal være effektiv og sikre fremdrift, og det er helt afgørende, at samtlige aktører bidrager til at finde de gode løsninger.

På baggrund af ovenstående generelle overvejelser har KL konkrete indspil til evalueringen af planloven under fire temaer: 1) Byer i vækst og forandring; 2) Udvikling af landdistrikter og landsbyer; 3) Styrkede muligheder på klimaområdet; og 4) Fokus på effektivitet og gennemsigtighed.

1) "Danmark i vækst og balance – 32 konkrete løsningsforslag for den fysiske planlægning" marts 2015

01 / BYER I VÆKST OG FORANDRING

Danmark er, som resten af verden, præget af urbanisering, hvor flere og flere borgere søger mod de større byer. Dette skaber fortsat et behov for en større og samtidigt differentieret boligmasse, flere institutioner, mere infrastruktur osv. i og omkring byerne. Urbanisering, ændrede indkøbsvaner og ændret befolkningssammensætning i byerne medfører nye udviklingsbehov og behov for at planlægge byerne på nye måder end tidligere.

Byomdannelse og miljø

Urbaniseringen lægger generelt - om end i varierende grad - et pres på byernes sparsomme arealer. Dertil kommer, at planloven og det nationale tilsyn har som hovedformål at begrænse arealforbruget til byudvikling. Mange kommuner arbejder derfor ud fra fortætningsstrategier, som bl.a. indebærer, at ældre funktionstømte erhvervsområder omdannes i en glidende overgang til fx nye boliger, liberale erhverv mv. med henblik på at skabe nye arbejdspladser og bosætningsmuligheder. Disse byomdannelseprocesser er ofte

komplekse og skal varetage mange hensyn og interesser. På trods af 2017-revisionen, samt den aktuelle justering af reglerne for lugt efter miljøbeskyttelsesloven, er der fortsat behov for et mere nuanceret regelsæt vedrørende støj, der kan understøtte en smidig og effektiv transformation i varierende byområder.

Mangfoldighed af boligtyper

Tilflytningen til byerne øger presset på den eksisterende boligmasse. Dette skaber fortsat behov for en større og samtidigt differentieret boligmasse, og for at byerne kan rumme forskellige slags borgere. Der er brug for at styrke mulighederne for at kunne planlægge både midlertidigt og langsigtet for at kunne finde plads til alle.

Planlægning af nødvendige kommunale servicetilbud

Udbygningen af byernes boligmasse til nye beboere og etablering af nye bydele medfører behov for nye kommunale servicetilbud som daginstitutioner, skoler mv. Hvor udbygningsaftaler mellem

udviklere og kommuner i nogen grad kan sikre nødvendig trafikinfrastruktur mv., er redskaberne til planlægning af kommunale servicetilbud udfordret. Særligt i de større byer, hvor der bygges i højden eller sker en omdannelse af erhvervsområder til boliger, kan det være vanskeligt at planlægge for de nødvendige daginstitutioner, uden at kommunen reserverer et helt areal til offentlige formål, selv om der måske kun er behov for en del af arealets byggemulighed til daginstitutionen, eksempelvis i stueetagen. Det vil påføre grundejer et unødigt tab og indskrænker muligheden for en hensigtsmæssig udvikling af byerne, hvorfor alternative planmæssige greb bør overvejes indført.

Detailhandel

Med planlovsrevisionen i 2017 blev der gennemført en lempelse af reglerne for placering af detailhandelsbutikker, i tråd med de kom-

munale ønsker på området. Samtidig med at detailhandelsreglerne på nogle områder er blevet enklere, er redegørelseskravene for detailhandel i kommuneplanen, herunder udvidelser i aflastningsområder, fortsat meget omfattende. Det gælder eksempelvis redegørelseskravet for butikkernes omsætningstal. Ligeledes fik man i 2017 ikke gjort fuldstændig op med en regulering baseret på bystørrelser. I Holland, Tyskland og England har man i dag en lovgivningsmæssig mulighed for, at lokale aktører kan oprette foreninger, hvor man i fællesskab og på tværs af offentlige og private aktører arbejder for at udvikle specifikke byområder til at blive mere levedygtige. Disse forpligtigende bysamarbejder kaldes ofte "Business Improvement Districts" og har vist sig effektive i forhold til at fremme en langsigtet og bæredygtig udvikling af både handelsbyer, turismeområder samt erhvervsområder.

> KL foreslår samlet under temaet "Byer i vækst og forandring", at:

1. Der sker en harmonisering mellem planlov og miljølove, samt at der indføres et mere lempeligt regelsæt ift. støj i de komplekse byomdannelser, hvor der skal udvikles i en glidende overgang fra traditionelle produktionsområder til nye blandede bolig- og erhvervsområder. Fokus bør bl.a. være på at sikre, at kommunerne har de nødvendige reguleringsmuligheder.
2. Der sikres flere redskaber til mangfoldige boligtyper, som private studieboliger og midlertidige boliger til socialt udsatte, og forlænget dispensationsmulighed for midlertidige flygtningeboliger.
3. Der sikres bedre planredskaber til at sikre kommunal service, som daginstitutioner mv. i områder med tæt, højt byggeri, eksempelvis ved udvidelse af rammer for udbygningssaftaler mv.
4. Redegørelseskravene ifbm. detailhandelsplanlægning forenkles.
5. Det bør være en konkret lokal vurdering, om der ifbm. detailhandelsplanlægningen bør udlægges bydelscentre, uafhængig af indbyggertallet i den konkrete by.
6. Der bør gives en lovgivningsmæssig mulighed for at etablere forpligtende "Business Improvement Districts" i Danmark, ligesom det findes i Holland, England og Tyskland.

02 / UDVIKLING AF LAND- DISTRIKTER OG LANDSBYER

Flere landdistrikter har gennem en lang periode oplevet en gradvis fraflytning af borgere, der søger mod byerne, parallelt med en centralisering af arbejdspladser som følge af kommunalreform, ændringer i erhvervsstruktur mv. Dette stiller fortsat krav til omdannelser og tilpasning med fokus på kvalitet, nye boformer og landsbyfællesskaber mv. Kyst- og naturturismen er et vigtigt erhverv i mange landdistrikter og udgør i dag langt den største del af turismeomsætningen i Danmark.

Flere virkemidler til landsbyudvikling, rekreative muligheder mm.

Boligmarkedet er i mange af landdistrikterne meget dårligt. For nogle områder gælder det, at markedet slet ikke fungerer, og at mulighederne for lånefinansiering er vanskelige. I dele af landet kan de omkostninger, der er forbundet med at købe og modernisere et hus i en mindre landsby ikke dækkes igen ved et efterfølgende salg. Dilemmaet mellem det påtrængende behov for omdannelse og fornyet kvalitet og et boligmarked, der nogle steder er brudt sammen, løses ikke af planloven alene, men kræver andre økonomiske virkemidler. Skal der tilvejebringes en styrket økonomi i landdistrikterne, der kan understøtte en tilpasning og udvikling af

landdistrikternes boligmasse, skal der ske en ændring af rammebetingelser, der kan løfte områdets samlede økonomi og værdier. Der er ligeledes behov for at understøtte en realisering af ”Grønt Danmarkskort”.

Bedre lovrammer for multifunktionel arealanvendelse

Flere analyser, bl.a. fra Teknologisk Råd, har i de senere år påpeget, at vi har brug for ca. 140 pct. af Danmarks nuværende areal, såfremt vi ønsker at opfylde samtlige nationale mål og hensyn, når det gælder landbrugsproduktion, klimaforebyggelse, natur, skov, energi-produktion, biodiversitet osv. Løsningen er lidt forenklet sagt, at vi er nødt til at samtænke brugen af arealerne, således at det enkelte areal anvendes på en måde, der opfylder flere hensyn og funktioner – dvs. multifunktionel arealanvendelse. Det kræver, at planloven i højere grad end i dag understøtter, at kommunerne kan planlægge for flere formål på de samme arealer.

Lugt fra husdyrbrug

Med revisionen af planloven i 2017 blev der indført nye bestemmelser for de hensyn, der i planlægningen skal tages til lugt fra husdyr-

brug. I praksis har de nye bestemmelser vist sig at medføre, at store arealer omkring husdyrbrugene fremover er "reserveret" til lugtgener fra dyrebruget. Der kan således ikke etableres nye boliger, grønne rekreative områder eller anden anvendelse, der betragtes som miljøfølsom, i en stor radius omkring brugene. Dette gælder, uanset om der allerede i dag ligger eksisterende boliger eller rekreative områder tættere på husdyrbruget, uden at dette giver anledning til gener. Kommunerne oplever således, at de ændrede bestemmelser omkring husdyrbrug resulterer i begrænsninger for udvikling af landsbyer såvel som provinsbyer med nærliggende husdyrbrug.

Udvikling af kystnærhedszonen

Med planlovsændringen i 2017 blev der indført en ny mulighed for kommunerne til at udpege specifikke arealer inden for kyst-

nærhedszonen (3 km) med mere lempelig regulering end i resten af zonen. Udpegningen baserer sig på kommunal ansøgning til erhvervsministeren, der efterfølgende kan udsende et landsplandirektiv med angivelse af, hvilke arealer der kan reguleres mere lempeligt. Det nye landsplandirektiv er først blevet udsendt i september 2019, over 2 år efter at lovændringen trådte i kraft. Den meget lange sagsbehandlingstid i staten er et benspænd ift. at sikre en effektiv udvikling af kystområderne. Dertil kommer, at de nationale interesser ifbm. udpegningerne har været uklare og til tider er kommet meget sent i processen. I stedet for omstændelige udpegninger af specifikke arealer bør der ske en mere generel lempelse af planlægningsmulighederne inden for kystnærhedszonen.

> KL foreslår samlet under temaet "Udvikling af landdistrikter og landsbyer", at:

1. Der sikres flere virkemidler til udvikling af landsbyer, natur og landdistrikter, der blandt andet kan sikre realiseringen af kommunal nedrivningsstrategi, den strategiske landsbyplanlægning, omdannelseslandsbyer, Grønt Danmarkskort mv.
2. Der indføres en ny mulighed i planloven til at udpege større områder til multifunktionel anvendelse samt et krav om konsekvensvurdering af alle fremtidige planlovsændringer ift., om de hhv. fremmer eller hæmmer multifunktionel planlægning.
3. Der sker en revision af planlovens regler vedr. lugt fra husdyrbrug så det sikres, at kommunerne fremover kan omdanne og tilpasse større og mindre bysamfund.
4. Omdannelseslandsbyer skal også kunne udpeges i områder, der ikke er i aktuel tilbagegang, og der bør ligeledes sikres større fleksibilitet ved boligudvikling uden for byzonen.
5. Der sker en mere generel lempelse af udviklingsmulighederne i kystnærhedszonen (3 km), så eksempelvis de områder, der ikke er udpeget som særligt værdifulde landskaber i kommuneplanen eller har andre bindinger, kan reguleres på lige vilkår med landzonen.

03 / STYRKEDE MULIGHEDER PÅ KLIMAOMRÅDET

Klimakrisen er den største fælles, globale udfordring vi står overfor. I Danmark er der i disse år stort fokus på CO₂-reduktion samt på, hvordan vi sikrer vores værdier fra oversvømmelser. Planloven har - sammen med mange andre love og rammevilkår - betydning for, hvor effektivt og godt vi kan løse disse udfordringer. KL har i januar 2020 udsendt to udspil på klimaområdet: Et udspil, der peger på, hvordan CO₂-reduktionsindsatsen på lokalt niveau kan styrkes. Og et udspil, der peger på, hvad der skal til, hvis Danmark for alvor skal rustes til at håndtere vand, der kommer oppefra, nedefra og udefra. Følgende problemstillinger og løsningsforslag fra de to udspil vedrører planområdet. Der henvises i øvrigt til www.kl.dk/tema/klima.

En styrket indsats ift. CO₂-reduktion

Kommunerne har gennem mange år arbejdet målrettet på at fremme den grønne omstilling ved at nedbringe udledningen af CO₂. Som myndighed på plan- og byggeområdet kan kommunerne bidrage til at sikre yderligere CO₂-reduktion lokalt. Det kræver imidlertid, at de lovgivningsmæssige rammer i bygningsreglementet og planloven justeres, så kommunerne kan stille flere krav til bl.a. fremtidens byggerier. I dag er det meget begrænset, hvad der kan stilles af krav til fx materialeforbrug, som mindsker CO₂-udledningen. Der til kommer, at planlovens nuværende muligheder for at stille krav til fx udrulning af el-ladestander eller reservation af parkeringspladser til delebiler er uklare. Både bygningsreglementet og planloven bør bringes i spil, og i planloven bør nye muligheder indføres som kan-bestemmelser.

Nye virkemidler til udbygning af vedvarende energianlæg

Kommunerne har i årevis været en drivkraft i de lokale processer om, og tilladelser til, at stille nye landvindmøller op. Etablering af landvindmøller er imidlertid næsten gået i stå i Danmark på grund af manglende placeringsmuligheder og lokal borgermodstand. Samtidig er også etableringen af større solcelleanlæg blevet stadig sværere pga. borgermodstand, og fordi anlæggene skæmmer landskabet. Fortsat etablering af landvindmøller og større solcelleanlæg kræver derfor helt nye virkemidler og rammevilkår. Med den nye kompensationsaftale fra november 2019 er Regeringen og partierne bag energiaftalen 2018 gået et vigtigt skridt i den rigtige retning, men der er brug for kvantespring. Det er nødvendigt at tænke i løsninger, der i endnu højere grad skaber synlig merværdi for lokal-samfundene. En del af den gevinst, som mølleejere og samfundet op-når, bør derfor geninvesteres i en reel fornyelse af de landdistrikter, hvor møllerne stilles op, med det formål at skabe et markant stærkere incitament til fremover at få opstillet vindmøller på land.

Genindførelse af tilslutningspligten til fjernvarme

En CO₂-neutral fremtid, hvor Danmark er selvforsynende med vedvarende energi, kræver en omstilling af energiproduktionen ud fra langsigtede strategiske valg og kendskab til lokale forhold. Flere kommuner arbejder allerede med strategisk energiplanlægning, forstået som én samlet koordineret indsats i kommunen omkring både energiproduktion og -forbrug. Et langsigtet mål om CO₂-neutralitet kræver bl.a. de rette rammebetingelser, herunder at den

regulering, der kan give sikkerhed for en langsigtet planlægningshorisont, er på plads. Med energiforliget i 2018 blev det besluttet at fjerne kommunernes mulighed for via planlægningen at pålægge bygningsejere tilslutning til de fælles fjernvarmeanlæg. Tilslutningspligten er imidlertid et vigtigt element til sikring af investeringer i den kollektive varmeforsyning og bør derfor genindføres for nye bygninger, ligesom overvejelserne om også at fjerne pligten for eksisterende områder bør droppes.

Klimatilpasning til fremtiden

Voldsomme skybrud, stigende grundvandsspejl og talrige oversvømmelser samt kysterrosion sætter allerede nu både borgere og kommuner under pres. Ansvar for klimatilpasning er klart: Den enkelte lodsejer skal sikre sin ejendom. Men borgerne har ikke nødvendigvis økonomien og forudsætningerne for at kunne løfte opgaven, der ofte forudsætter samarbejde naboer imellem. Det er

derfor vigtigt og nødvendigt, at kommunerne i kommuneplanen forholder sig til fare for oversvømmelse og erosion, både for at give borgerne et ståsted i forhold til beskyttelse af deres ejendom, når der skal bygges ny by, og når eksisterende byområder skal omdannes. De aktuelle krav i planloven om afværgeforanstaltninger på lokalplanniveau, giver derimod en række udfordringer. Der er behov for at styrke kommunernes planlægningsmuligheder for klimatilpasningsløsninger, der går på tværs af større arealer. Herunder i de situationer, hvor beskyttelse af ét lokalplanområde kræver afværgetiltag i et andet lokalplanområde. Mere viden om hvilke klimascenarier der bør planlægges efter, samt klar kommunikation omkring ansvarsfordelingen er også nødvendig. Endelig er der brug for mere klare rammer for, hvornår opkøb kan komme på tale, hvis det vil give størst samfundsnytte helt at opgave et bebygget område, herunder at der afsættes nationale midler til formålet.

> KL foreslår samlet under temaet "Styrkede muligheder på klimaområdet", at:

1. Bygningsreglementet ændres, så der kan stilles flere krav vedrørende bygningens samlede livscyklus, fx ift. byggeprocessen, materialevalg, mulighed for genanvendelse mv. via bygningsreglementet. Nye krav kan (også) indføres i reglementet via brug af konkrete certificeringsordninger.
2. Der gives mulighed for, at kommunerne kan skrive krav ind i lokalplanerne vedrørende CO₂-aftryk og reduktioner heraf. Det skal i den forbindelse sikres, at nye hjemler har fokus på meget overordnede lokalplanbestemmelser fremfor detaljerede krav, der forældes i løbet af få år.
3. Der for vindmøller etableres flere placeringsmuligheder. Dette kræver, at der sker en ny national politisk afvejning af beskyttelsehensyn i forhold til skovplantager, herregårdslandskaber samt afstandskrav til motorveje.
4. Kommunerne gives muligheder for at opkøbe arealer (med evt. ekspropriationsmulighed) og planlægge for klima- og energilandskaber, med mulighed for bl.a. frasalg af arealerne til vindmølleopstillere.
5. Etableringen af landvindmøller understøttes af mærkbare gevinster for beboere i de respektive kommuner i form af kompensation, samt væsentlige bidrag til udvikling og fornyelse i landdistrikterne.
6. Der i planlægning af klimatilpasning skal være en sammenhæng mellem den lovgivning, der beskriver og bestiller en løsning, og den særlovgivning, som skal sikre udførelsen.
7. Initiativpligt og ansvarsfordeling mellem borgere, kommuner og stat i klimatilpasningen skal være mere tydelig.
8. Der er behov for et nationalt klimascenarie, der kan danne grundlag for kommunernes og borgernes planlægning og prioritering af tilpasningsindsatser.
9. Der er behov for en udredning og model for evt. tilskud til de grundejere, som er uden udsigt til fortsat at kunne benytte og/eller beskytte ejendomme truet af oversvømmelse og erosion.

04 / FOKUS PÅ EFFEKTIVITET OG GENNEMSIGTIGHED

Planloven skal via sin opbygning og formulering af bestemmelser bidrage til klarhed og gennemsigtighed over for kommuner, virksomheder og borgere. Loven skal desuden sikre et hensigtsmæssigt samspil med de tilstødende sektorlovgivninger. Det er endvidere væsentligt, at plansystemet i sin helhed, dvs. den kommunale planlægning, det nationale tilsyn samt Planklagenævnet, Miljø- og Fødevarenævnet mv. er smidigt og effektivt på tværs af myndigheder.

Klagesagsbehandlingen

Kommunerne oplever, at de lange sagsbehandlingstider i Planklagenævnet og Miljø- og Fødevarenævnet lægger flere lokale udviklingsprojekter - herunder større byudviklingsprojekter, klimatilpasningsprojekter, projekter til udvikling af kystturismen mm. - i graven. De lange sagsbehandlingstider er i særlig grad problematisk i forhold til de større og ofte komplekse projekter, der skal behandles i flere nævne. Der er i dag en større sagspuddel fra før 1. juli 2018, der først forventes færdigbehandlet med udgangen af 2022. Dertil kommer, at der opleves en stigning i antallet af projekter, der sendes tilbage til fornyet behandling i kommunen fremfor at blive afgjort i nævnet. Den store sagspuddel kombineret med oplevelsen af, at flere sager sendes frem og tilbage mellem myndigheder, betyder, at den faktiske sagsbehandlingstid for borgere og virksomheder bliver meget længere end de 6 mdr., en sag behandles i nævnet. Dertil kommer en lang række andre udfordringer med juridisk uklarhed i afgørelserne, manglende delafgørelser om opsættende virkning mv.

Generel forenkling af planloven

Kommunerne oplever fortsat, at der findes et væsentligt potentiale for regelforenklinger i planloven. På nogle områder er planloven

knopskudt i en grad, så det er vanskeligt at administrere loven med deraf følgende usikkerhed for borgere og virksomheder. Dette gælder eksempelvis i forhold til landzonen. Der findes også fortsat et regelforenklingspotentiale i forhold til lokalplanlægningen, hvor kommunernes ressourceforbrug ifbm. lokalplanlægning er stigende, samtidig med at developere og virksomheder skal vente længere på at komme i gang med et konkret byggeri. Også andre dele af loven kan med fordel underkastes et servicetjek, med henblik på at afdække forenklingspotentialer. Dertil kommer, at flere af de nye udviklingsmuligheder indebærer krav om særskilte kommunale ansøgninger og ministerielle tilladelser fremfor at blive håndteret gennem det almindelige nationale plansystem, hvor der i dag er vidtgående beføjelser til fra national side at forhindre en uønsket planlægning.

Det nationale plantilsyn

Med planlovsrevisionen og formuleringen af de nye nationale interesser i planlægningen er der taget et stort skridt mod en forbedring af samarbejdet mellem det nationale plantilsyn og kommunerne. Hovedparten af kommunerne oplever således, at samarbejdet med Erhvervsministeriet er blevet klart forbedret. Men når det gælder de forskellige sektorministeriers interesser i den kommunale planlægning – eksempelvis ift. skov, natur, landskaber, infrastruktur mv. - er der imidlertid behov for at forbedre både gennemskuelig-
hed og rettighed i de nationale krav og hensyn. På baggrund af tidligere tilbagemelding fra erhvervsministeren om kommunernes udfordringer forbundet med Kirkestifternes indsigelsesret, er KL desuden i dialog med Erhvervsstyrelsen, Kirkeministeriet og Stiftsøvrigheden om indsigelsespraksis med det formål at tydeliggøre rammerne for stiftsøvrighedens brug af indsigelsesretten.

> KL foreslår samlet under temaet ”Fokus på effektivitet og gennemsigtighed”, at:

1. Sagsbehandlingen i klagenævne i langt højere grad, end det er tilfældet i dag, understøtter effektive planprocesser for både borgere, virksomheder og kommuner,
2. Ministeren bør - i tæt samarbejde med KL - tage initiativ til en grundig analyse af potentialet for regelforenkling i planloven herunder forenkling af landzonereglerne og lokalplanredskabet.
3. Der bør iværksættes initiativer, der kan sikre rettidighed og gennemskuelig i sektorministeriernes varetagelse af nationale interesser.
4. Landsplandirektiver eller særskilt ministergodkendelse bør begrænses til de emner, der ikke kan håndteres via det nationale tilsyn med kommunernes planlægning.

EVALUERING AF PLANLOVEN

KTC PLANFAGGRUPPEN

November 2019

Indledning.....	2
Overordnede synspunkter.....	3
Generelle betragtninger om planloven	3
Formål, Landsplanlægning og strategisk tværgående planlægning.....	3
Nationale interesser	4
Landsplandirektiver	5
Byomdannelse	5
Digitalisering.....	5
Forenkling og effektivisering	5
Klima	6
Sammenhæng med anden lovgivning	6
Andre forhold	6
Planklagenævnet	7
Samarbejde og dialog.....	7
Udvalgte temaer i planloven	8
Kommuneplanlægning	8
Landzone	9
Detailhandel	13
Produktionserhverv landområder	19
Ferie og fritidsanlæg samt udviklingsmuligheder i kystnærhedszonen	20
Nye muligheder i kystnærhedszonen.....	21
Udvidede muligheder for anvendelse af sommerhuse	22
Fleksibel administration og kortere høringsfrister.....	22
Byzonetilladelser kontra ”mindre ændringer”	24
Overføre arealer fra landzone til byzone	24
Dispensation til midlertidige anvendelser.....	25

Indledning

KTC's Planfaggruppe har besluttet at supplere Erhvervsstyrelsens spørgeskemaundersøgelse om evaluering de nye muligheder, der blev skabt med planloven i 2017.

Spørgeskemaundersøgelsen tager udgangspunkt i dele af planloven, herunder

- Kortere høringer for lokalplaner
- Landzoneadministration
- Helårsbeboelse i sommerhuse
- Kommuneplanlægning
- Lokalplanlægning
- Samt en del 2, hvor ERST spørger til kommunernes behov for yderligere datakendskab som grundlag for kommunens planlægning.

Spørgeskemaundersøgelsen er opbygget kvantitativt, hvor kommunerne kan svare på, hvorvidt der er gjort brug af de nye muligheder og i hvilket omfang.

Når Planfaggruppen har besluttet at fremsende et supplerende notat til evalueringen, skyldes det primært, at spørgeskemaundersøgelsen alene fokuserer på enkelte nedslag i planloven og derfor mangler en sammenfattende vurdering af den effekt de nye muligheder har på planloven som det langsigtede rammesættende redskab for planlægning og arealudvikling i Danmark.

Samtidig konstaterer Planfaggruppen at den helhedsorienterede og sammenhængende planlægning på tværs af kommunerne træder tilbage for realisering af enkeltprojekter i kommunerne. Enkeltprojekterne afspejler sig til dels i planloven og mere indirekte i landsplanredegørelsen, der ikke længere opfattes som det strategiske redskab, som kommunerne kan tilrettelægge sin planlægning efter.

Endeligt er 2 år ikke længe at vurdere effekten af planloven på. Planernes tilvejebringelse har, uagtet muligheden for kortere høringsperioder, fortsat en lang proces og planloven har derfor ikke haft tilstrækkelig virketid. Antallet af afgjorte sager i planklagenævnet omkring de nye muligheder i planloven må forventes at være fåtallige og det er derfor vanskeligt at vurdere om de nye muligheder i de enkelte sager er administreret efter hensigten.

Notatet indledes med de brede temaer og herefter et afsnit med mere konkrete emner.

Overordnede synspunkter

Generelle betragtninger om planloven

Med Planloven kan kommunerne og staten sætte rammerne for den langsigtede fysiske udvikling af vort samfund. Med god planlægning sikres afvejede, koordinerede muligheder for vækst og udvikling og bevaring og beskyttelse af kultur og natur. Planloven bør være klar på sit formål og tilstræbe med sine bestemmelser at den fysiske planlægning og mulighederne heri er gennemsigtige for borgere og virksomheder og enkelt administrerbare for kommunerne.

Den reviderede planlov blev i 2017 lanceret med forenklingstiltag og med øget lokal indflydelse, bedre muligheder for anvendelse af arealer tæt på kysterne, styrket natur med Grønt Danmarkskort samt beskyttelse af produktionserhverv. Loven blev bl.a. revideret på baggrund af KLs 32 konkrete løsningsforslag til en ny planlov med ønsker om større kommunal beslutningskompetence og regelforenkling

I KTC's høringsvar til planloven udtrykte vi tilfredshed med et lidt større kommunalt råderum mht. fx detailhandel, muligheder for planlægning tæt på kysterne, og nye muligheder som midlertidig anvendelse. Men samtidig havde vi også flere bekymringspunkter omkring bl.a. landzonebestemmelser, plandata og produktionserhverv samt at nogle af de velfungerende frikommuneforsøg ikke var blevet indarbejdet i loven.

Generelt fungerer planloven fint. Der kommer i det fleste tilfælde en fornuftigt planlægning ud af det, men planloven er præget af mange års lapperier og knopskydning. Det er den ikke blevet mindre kompliceret af og det bevirker bl.a. at redegørelseskrav er tiltaget for selv mindre omfattende planer. Desuden har der været en kommunalreform, som betyder, at der i dag er to planniveauer mod før 3. Det kunne give anledning til at vurdere på både om indhold af landsplaner og kommuneplaner bør revideres.

En tendens er at planlægningen med tiden bliver mere og mere jura og mindre planlægning. Det er naturligvis en vanskelig balancegang, men balancegangen er langsomt men sikkert blevet skævedet, så vi bruger flere og flere ressourcer på formelle forhold i stedet for at lave god planlægning. Det er den gode planlægning og hensigterne i planlægningen, der sikrer koordinering, passer på vores natur, skaber muligheder og vækst og derigennem højner livskvaliteten for mennesker. Det hele skal naturligvis foregå gennem demokratiske processer på et sikkert juridisk grundlag, der skaber tryghed og forudsigelighed og gennemsuelighed.

Men mange års lapperier og mange klagenævnsafgørelser gør udfaldsrummet i planloven mindre og mere kompliceret og dermed arbejdet med planlægningen unødigt ressourcetung.

Det gælder fx omfanget af redegørelsen i lokalplanen, grænserne for hvornår der skal laves miljøvurdering og VVM, samt hvor lidt der skal til for at en fodfejl betyder, at en lokalplanproces skal starte forfra, selv om det ikke giver reel mening eller værdi, men er ren formalia. Her kunne med fordel blødes lidt op.

Formål, Landsplanlægning og strategisk tværgående planlægning

Formålet i planloven er helt overordnet set meget fint. Der har været en vis usikkerhed om, hvad det betød at vækst og økonomi blev en del af planlovens formål. Men bortset fra redegørelser ifm.

detailhandelsbestemmelser har kommunerne endnu ikke mærket betydningen af denne ændring. Til gengæld finder vi at bæredygtighed – og dermed også klima - også bør være et formål i sig selv og ikke alene som formuleringen i dag er ”.....:samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag...”.

Formålsbeskrivelsen indleder med at ”Loven skal sikre en sammenhængende planlægning, der forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen,...”. Som det indledningsvist bemærkes, savnes der visioner for en sammenhængende planlægning landsplanredegørelsen. Landsplanredegørelsen er i store træk en gengivelse af planlovens nye muligheder med stor vægt på det kommunale selvstyre i en sådan grad at landsplanredegørelsen – næsten – synes overflødig. Det er forståeligt at landsplanredegørelsen er præget af det generelle kommunalpolitiske ønske om større selvstyre, men i et fagligt afsæt ses et behov for at kommunernes planlægning er i sync med regionale, nationale hensyn og visioner og at staten tager det ansvar.

Der er flere temaer, som staten med det overordnede ansvar kan samarbejde med kommunerne om. Samarbejdet kan både indeholde klare forventninger til og rammer for, hvordan kommunerne kan indfri nationale mål, men også hjælpe kommunerne med fælles datagrundlag. Her tænkes især på energiplanlægning og klimaplanlægning. Det er ofte vanskeligt for kommunerne alene at gennemføre planlægning for og etablering af større energianlæg grundet stor borgermodstand og anlæggenes geografiske placering bør koordineres over større geografiske områder.

Nationale interesser

Generelt ønsker vi i KTC en frihed til at planlægge hensigtsmæssigt, men hvis der er tale om emner af national interesse mener vi samtidig, det er helt relevant for staten at varetage sine interesser i samarbejde med kommunerne og borgerne for at sikre det bedst mulige resultat.

Efter den nye lov synes der i starten at være en forenkling og en mere smidig sagsbehandling fra ERST's side, men efterhånden som tiden går synes resortministerierne at overfortolke hvad der er nationale interesser og stiller - synes vi – unødige og detaljerede krav til lokalplaner (især redegørelser).

Vi havde en opfattelse at ERST ville koordinere disse forhold (kun ERST kan gøre indsigelse) og var et slags planlægningsmæssig filter inden indsigelserne nåede kommunerne. Det synes ikke at være tilfældet. Det kan godt være at sektorministerierne med deres bemærkninger ikke gør direkte indsigelse i første omgang, men det opleves som en opstramning mht., hvor langt nationale interesser går, og hvis vi ikke retter ind, vil det blive til indsigelse. Det virker som unødigt stramme tøjler, hvor en planlægningsmæssig tilgang vil give en afvejet, sammenhængende og forståelig administration af reglerne ift. formålet.

Nationale interesser er skrevet ind i loven mht. produktionserhverv og erhverv langs motorveje. Det synes at være unødigt og uflexibel regulering i en rammelov. Vi mener det bør være en del af dem kommunale planlægning som de konkrete rammer for arealudlæg i det hele taget. Vi ønsker gerne en dialog med overordnet myndighed om det planlægningsmæssige fornuftige i en disposition mhp. at kvalificere planlægningen end alene en drøftelse af, om det er lovligt eller ej. Også fordi det sidste oftest fører til en snæver og unødigt restriktiv fortolkning af reglerne.

Ift. produktionserhvervs er det også vanskeligt for kommunerne at planlægge uden kendskab til hvad der er erhverv af nationale interesser. Det vil være en lettelse at kunne få en liste herover, så vi ikke risikerer at lave planer, der efterfølgende får veto.

At fastholde detailhandelen i bymidten for at skabe en levende bymidte er ikke længere det væsentligste formål, når vi snakker detailhandel. Det er lavere priser til forbrugerne. Denne ændring mener vi kan og vil få negativ indvirkning på målet om at fastholde levende bymidter og er en fagligt set problematisk ændring af planloven. Vi opfordrer derfor til at ændre den del af planloven, så der planlægges ud fra hensyn til levende bymidter og en sammenhængende detailhandelsstruktur på tværs af kommunegrænser, hvor formålet først og fremmest er handelsbyernes mulighed for vækst der tilgodeses.

Når vi ser på klimamålene kan det undre, at energiforsyning og vedvarende energi ikke er en national interesse. Vedvarende energiforsyning på land skal planlægges af kommunerne, men pga. folkelig modstand, der hvor VE anlæggene skal ligge, har mange kommuner stoppet med eller være mere forsigtige med denne planlægning.

Landsplandirektiver

Med planlovsrevisionen kom brugen af landsplandirektiver ind i større omfang. Det er imod princippet om rammestyring. Det øger procestiden og man skal forholde sig til særlige ansøgningsrunder i stedet for at lade det indgå i den almindelige kommuneplanlægning, fx udviklingsområder i kystzoner. Vi foretrækker hellere en dialog med en overordnet planmyndighed om de nationale interesser og det hensigtsmæssige i planlægningen ud fra planlovens formål.

Byomdannelse

Selv om transformationsformer er indført og der kommer lovændring om lugt er det ikke blevet lettere at omdanne erhvervsområder under forandring til blandet by med boliger. Det er grundlæggende fornuftigt at inddrage både luft, lugt og støj i planlægningen, men de nuværende bestemmelser gør det yderst vanskeligt at håndtere den komplekse sammenhænge, der eksisterer i byområder under omdannelse. Der er behov for at se nærmere herpå, herunder fortolkningen af §15b og reglen om at grænseværdier skal være overholdt inden man planlægger for et område.

Digitalisering

Digitalisering af planlægningen er et emne, det også er relevant at se på. Planloven er ikke tilpasset en digital verden og vi har desuden oplevet, at det er SKATs behov og ikke planlægningens-, der har medvirket til en digitalisering, som kun har ganske lidt relevans for planlægningen. Udgangspunktet for en digitalisering bør være de positive muligheder en sådan digitalisering kan give i form af styrkelse af kvaliteten af planer og lokalplaner, let adgang til data og ikke fokus på besparelser, ensretning og kontrol, som sjældent giver et godt resultat.

Forenkling og effektivisering

Generelt har loven – selv om der visse steder er sket forenkling og en fleksibilitet - øget kompleksiteten i planlægningen både fx mht. landzone, flere høringsperioder, produktionserhverv, landsplandirektiver og snæver fortolkning af brugen af arealer inden for Grønt Danmarkskort.

KTC ønske om at få frikommuneforsøgene med især byzonetilladelser, overførsel fra landzone til byzone og generelle dispensationer ind i loven gælder stadig.

Lokalplantillæg er ikke løsningen herpå, selv om man med en vejledning søger at gøre det enkelt. Vi skal stadig hele redegørelsesdelen igennem og der er for omstændigt i den type sager.

Desuden vil vi opfordre til at planloven benyttes til planlægning og som rammelov. Unødige detailregulering og bestemmelser, som reelt ikke har noget med planlægning at gøre, fx tinglysning af servitutter om at beboere skal have oplyst risiko for støj eller lugt, bør placeres andre steder end i en rammelov som planloven.

Klima

Der er stadig behov for at se på planloven, dens bekendtgørelser og vejledninger og sammenhæng til anden lovgivning på en række områder. Det gælder fx klimaområdet.

Klimaspørgsmålet er højaktuelt lige nu og der er også den del forslag til nye værktøjer til planloven, så kommunerne kan stille krav til både forebyggelse og tilpasning. I løbet af de seneste år er der kommet nye krav og muligheder vedr. specielt kystsikring og sikring mod oversvømmelse. Samtidig er der kommet en række ønsker til planloven, herunder lokalplankataloget, om bedre muligheder for at stille krav til klimaforebyggende foranstaltninger.

De lovændringer og de mange forslag til nye ændringer gør det relevant at analysere planloven og andre love med snitflader hertil nærmere for at sikre sammenhængen og helhedstænkning i klimatiltag herunder også ansvarsfordelingen ml myndigheder og borgere.

Når vi skal kigge på sådanne muligheder er det vigtigt stadig at holde fast i at planloven er en rammelov som kan have den rette balance ml at være robust og fleksibel og samtidig være styrende og have klare rammer for byggeri og anlæg mm. Derfor bør man være påpasselig med detailregulering. Vi opfordrer til en nærmere dialog om hvad det er for værktøjer, der er brug for, hvad der skal i planloven og hvad der skal ind i andre lovgivninger. Det handler også om, hvem der har ansvar for hvad.

Sammenhæng med anden lovgivning

Ud over klimaområder er der også fortsat behov for at se på sammenhængen til bla. Miljølovgivningen, miljøvurderingsreglerne, boligreguleringsloven, husdyrloven mm inkl. tilhørende vejledninger. Det gælder fx spørgsmålet om lokalplan eller ej for store landbrug, reglerne for støj i lokalplaner og i håndhævelse miljølovgivning. En kurøsitet som krav om lokalplaner til trætophytter bør også gentænkes. Det er ikke nødvendigt det rigtige instrument i alle tilfælde.

Også

Andre forhold

Der vil sikkert være en række detaljerede ønsker til forbedringer, som kommunerne har meldt ind, men som vi ikke har fået med i beskrivelsen her, men som KTC vi kunne tilslutte sig.

Det gælder bla. at se på reglerne for planlægning for lystbådehavne, husbåde og beboelse på lystbåde for at sikre at kommunerne kan planlægge herfor.

Det kunne også være relevant at se på mulighederne for at kræve stier etableret som et krav for ibrugtagningstilladelser, da det ses kan være en udfordring hos private udviklere.

På samme måde som det ser ud til at det bliver muligt at få altaner i områder påvirket af lugt, kunne det ønskes mht. huse påvirket af støj, så længe der er opholdsarealer, der overholder støjgrænser.

Planklagenævnet

I dette notat har vi ikke foretaget en decideret evaluering af planklagenævnet, men det er en generelt opfattelse i kommunerne er der er den del problemer med det nye Planklagenævn. Ikke kun den meget lange sagsbehandlingstid, som i sig selv er yderst problematisk, men også en uens sagsbehandling, tilbageløb af sager og stadig meres snæver fortolkning af lovens bestemmelser. Det giver unødigt merarbejde i bagatelsager, uforståelige afgørelser og afgørelser som pludselig ændret årelang praksis i kommunerne. Det giver problemer for kommunerne ift. hvordan regler skal tolkes og administreres fremadrettet også fordi kommunerne i en del afgørelser mener, at afgørelserne er juridisk forkerte eller under alle omstændigheder angribelige.

Samarbejde og dialog

Planfaggruppen er på mange måder tilfredse med dialogen med ERST, men ser også at dialogen kan styrkes og muligvis formaliseres en smule.

Kommunerne er meget forskellige og der er store forskelle på kommunernes situation, geografisk, demografisk mv. Ved at styrke samarbejdet med planfaggruppen kan de lokale forhold og udfordringer med lovgivningen bedre kunne formidles og give gensidige forståelse for eventuelle løsninger.

Høringsfristerne kan være vanskeligt korte at returnere kvalificeret på, og håber at styrelsen (fortsat) vil arbejde for længere høringsfrister, eller om muligt giver mulighed for supplerende dialog fx gennem at forberede planfaggruppen på ændringer der er på vej

Udvalgte temaer i planloven

Kommuneplanlægning

Et af de overordnede formål med kommuneplanen er at der foretages en prioritering og afvejning af arealinteresserne. Der er i Danmark generelt et stort pres på arealressourcen, og derfor er det hensigtsmæssigt at der i kommuneplanen foretages en afvejning. De seneste planlovsændringer har medført yderligere krav om udpegning af særinteresser i kommuneplanen, og antallet særinteresser i kommuneplanen er derfor vokset, som følge af at kommuneplankataloget er blevet længere og længere.

Den stadig større fokus på særinteresserne og udpegningen af disse betyder, at det er vanskeligt at fastholde helhedstanken og den medfølgende afvejning af interesser. Resultatet er derfor blevet en uoverskuelig kommuneplan, der er vanskelig at administrere, da der er utallige udpegninger og retningslinjer for enkelte særinteresser på de enkelte områder.

Særligt i forhold til jordbrugs-, natur- og landskabsinteresserne vil det være hensigtsmæssigt hvis kommunerne blev tilskyndet til en værdibaseret og mere enkel udpegning i kommuneplanen. Der er således behov for en reel sammenlægning af nogle af kommuneplankatalogets retningslinjer.

Der opfordres generelt til en gennemgribende revision af planlovens kapitel 4. Før 2007 da amterne var ansvarlige for planlægningen af det åbne land, var retningslinjerne en del af regionplanerne, mens kommuneplanerne indeholdt rammer for lokalplanlægning. I forbindelse med amternes nedlæggelse overtog kommunerne ansvaret for det åbne lands planlægning, og som følge deraf skulle kommuneplanen indeholde de retningslinjer som hidtil havde været i regionplanerne. Der bør laves en nytænkning af planlovens krav og hensigten med rammer og retningslinjer, med henblik på en mere enkel udformning af kommuneplanen. I dag sker der som følge af kravet om både udpegning af retningslinjer og rammer i nogen grad en dobbelt-regulering, og det er derfor tungt at opdatere kommuneplanen. F.eks. på detailhandelsområdet er der krav om at detailhandelsbutikker både skal beskrives i rammer og retningslinjer.

Der er desuden nogle udpegninger, der ikke længere giver nogen reel værdi. Som et konkret eksempel kan nævnes udpegning af positivområder for skovrejsning § 11a, stk. 1, nr. 12. Tidligere blev der udbetalt støtte til skovrejsning inden for områder der i kommuneplanen var udpeget som skovrejsningsområde, men dette er ikke længere tilfældet. I dag kan der kun opnås tilskud til skovrejsning, hvis arealet ligger inden for delvandoplande, hvor der er fastsat et indsatsbehov for nedbringelse af kvælstofbelastningen til kystvande, og hvor skovrejsning er angivet som en indsats med en forventet positiv kvælstofeffekt. Det er derfor formålsløst, at kommunerne udpeger skovrejsningsområder, da udpegningen ikke længere har noget reelt formål. Det er dog fortsat relevant, at kommunerne udpeger områder hvor skovrejsning er uønsket.

Landsplanredegørelse

Der opfordres desuden til at landsplanredegørelsen igen får et mere visionært sigte, og dermed bedre kan spille op til kommuneplanarbejdet. Den seneste landsplanredegørelse var i høj grad en gennemgang af den seneste lovændring. Det vil sige den bidrog ikke med nye visioner eller input til kommuneplanlægningen.

Landzone

Generelt

På grund af de mange arealinteresser og den forholdsvis store befolkningstæthed vi har i Danmark vurderes det, at det er nødvendigt at opretholde en stram statslig regulering af hvad der er muligt i landzonen. Ellers er der risiko for, at den nuværende skarpe grænse mellem by og land vil blive udvisket. Det er desuden vigtigt, at reglerne er enkle og forståelige, så det bliver muligt for kommunerne at formidle disse til borgerne.

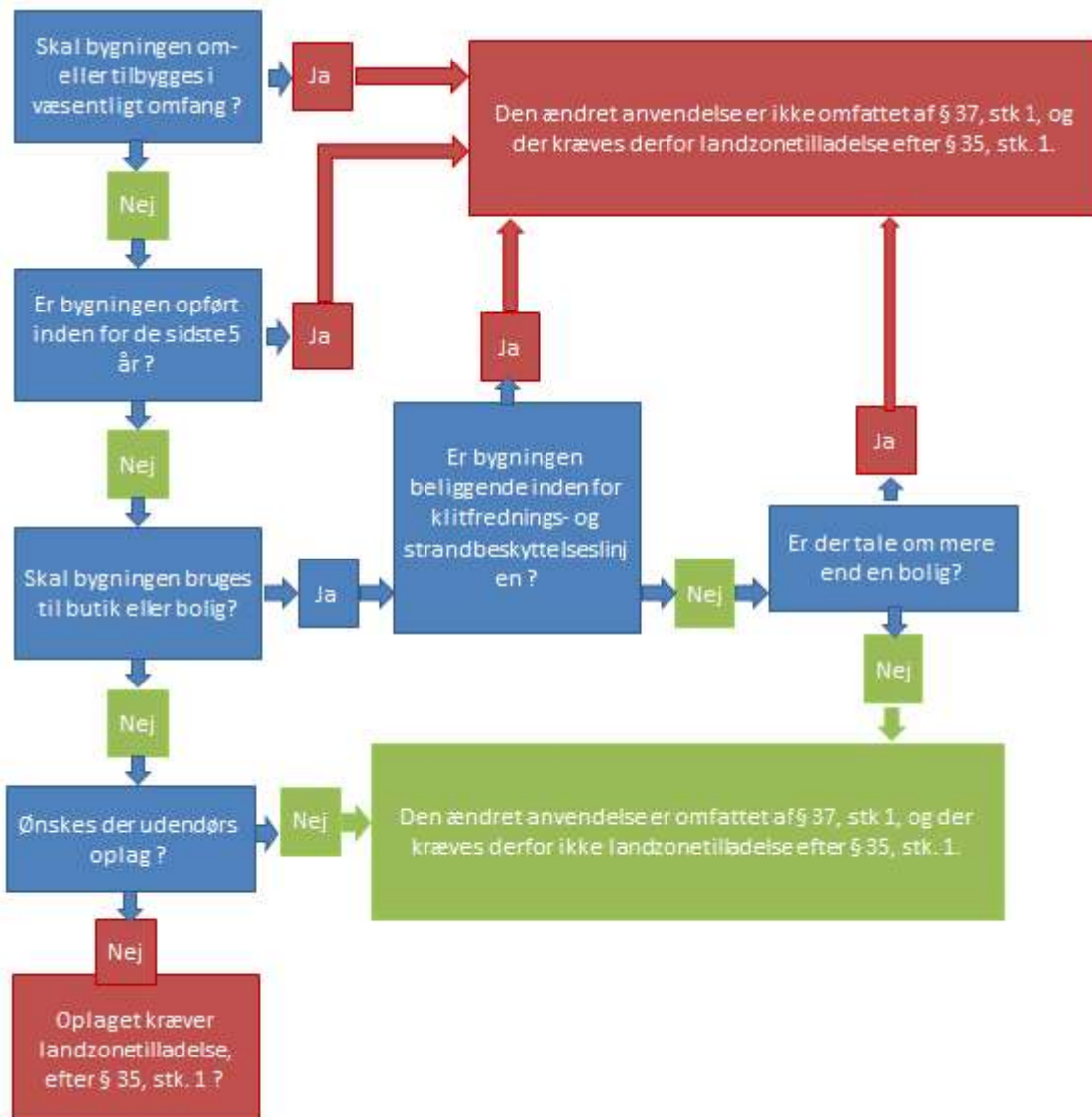
Vi oplever, at borgerne efterspørger en større gennemsigtighed i, hvad man kan forvente at få tilladelse til. Det kan være svært og tidskrævende at formidle det komplekse regelsæt videre.

Planlovsændringen blev i mange medier beskrevet som en forenkling og liberalisering af mulighederne i landzonen. De kommunale erfaringer med ændringerne på landzoneområdet er, at der er givet en række umiddelbare rettigheder, men at landzonereglerne overordnet set er blevet mere komplicerede.

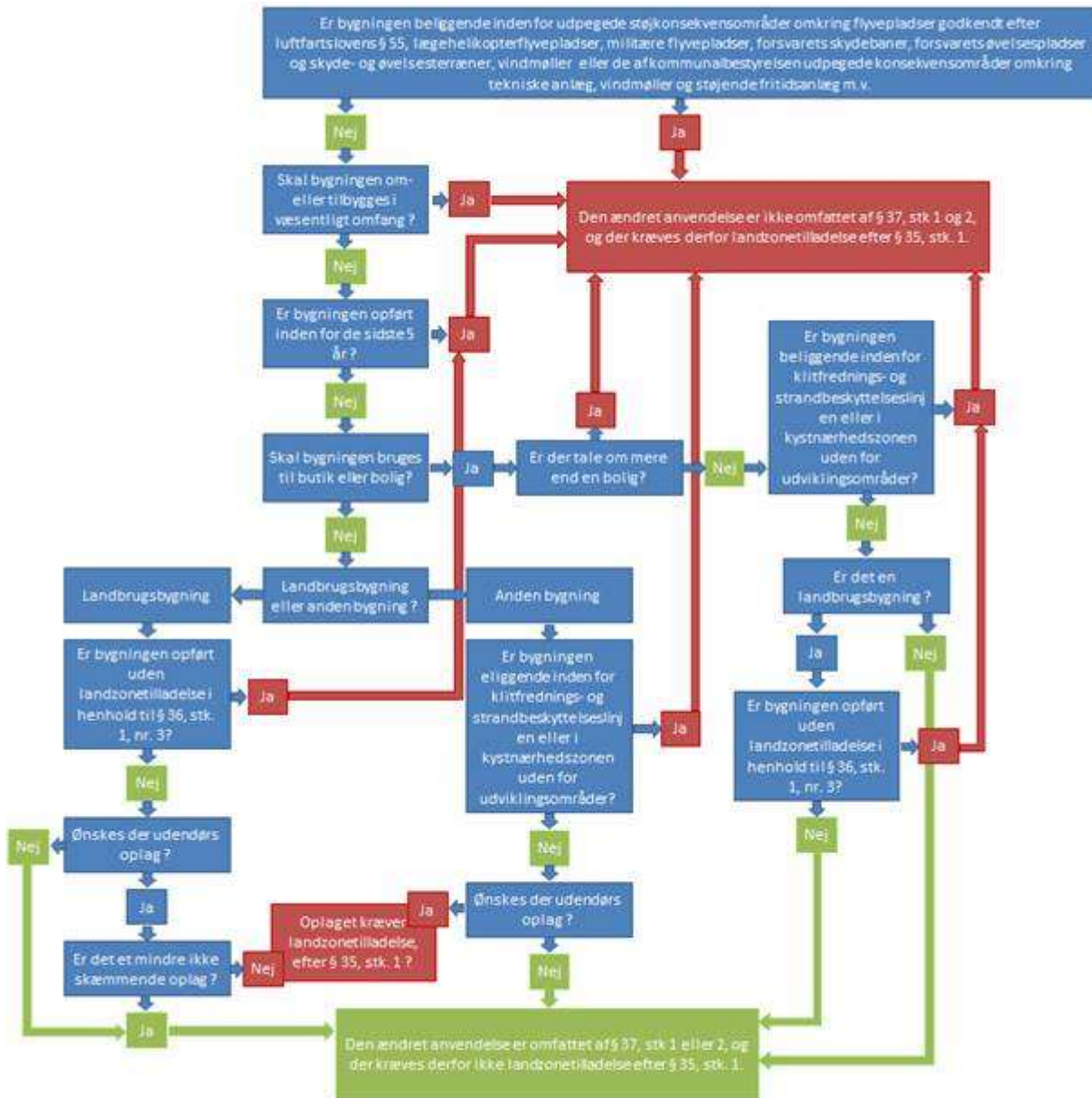
Umiddelbare rettigheder § 37, stk. 1 og § 37, stk. 2

Særligt den nye bestemmelse vedrørende muligheden for anvendelse af andre overflødige bygninger end landbrugsbygninger har medført, at lovgivningen er blevet kompleks. Det bør således overvejes at forenkle bestemmelserne i § 37, ved at undlade at skelne mellem landbrugsbygninger og andre bygninger. Det bør ligeledes overvejes, om alle umiddelbare rettigheder kan gælde over hele kommunen.

I den gamle planlov var processen for ændret anvendelse af overflødiggjorte landbrugsbygninger - jf. § 37, stk. 1 - til håndværks- og industrivirksomhed, mindre butikker, og en bolig, jf. dog stk. 3, samt lager- og kontorformål m.v., som her angivet:

Med den nye § 37, stk. 1 og 2 for nye ændret anvendelse af bygninger til håndværks- og industrivirksomhed, mindre butikker, liberale erhverv, forenings- og fritidsformål og en bolig, jf. dog stk. 4, samt lager- og kontorformål m.v., ser processen ud som her angivet:

(NB: figurerne er under kvalitetscheck. Uanset der kan være fejl viser de at bestemmelserne er blevet mere komplicerede)

De to figurer illustrerer tydeligt, at der bestemt ikke er tale om en forenkling. KTC oplever det sådan, at det har været vanskeligt at gennemføre den tekniske udformning af lovgivningen grundet den politiske aftale. Det har ikke været muligt at tage hensyn til de allerede eksisterende regler og muligheden for at forenkle blev forbigået.

Det skal også bemærkes, at med flere og flere forskellige interesser i det åbne land, kan det være problematisk udelukkende at basere en regelforenkling alene på umiddelbare rettigheder, da der herved ikke tages hensyn til natur, miljø, landskab, kulturarv, naboer m.v. De umiddelbare rettigheder stiller dermed naboer i landzonen ringere end naboer i byzonen idet der i landzone kan etableres meget store og dominerende bygninger uden inddragelse af naboer.

Vejledningen

Det er vigtigt med gode vejledninger til de nye bestemmelser der er kommet ind i planloven. Herunder også at vejledninger kan gå et skridt videre end lovteksten og lovforarbejderne. Den nye landzonevejledning er rigtig god på mange områder, men vejledningen går desværre ikke "længere" end indholdet i lovteksten og lovforarbejderne. Ønsket om en mere uddybende vejledning hænger også sammen med de lange sagsbehandlingstider, der er i klagenævnet. De lange sagsbehandlingstider medfører, at der kan gå lang tid inden kommunerne kan udlede en praksis af de afgørelser der kommer fra nævnet

Det er specielt vigtigt på nye områder som f.eks. § 35, stk. 10, hvor kommunerne ikke på nuværende tidspunkt kender Planklagenævntes praksis og hvor vejledningen ikke går nok i dybden med hvordan muligheden skal fortolkes. For eksempel kan det være svært at vurdere, om der kun kan gives landzonetilladelse til flere boliger, hvis boligerne indgår i et kollektiv eller et bofællesskab.

Anmeldepligten efter §38

Dernæst gøres der opmærksom på, at 14 dages fristen for anmeldelser efter §38 er en kort tidsfrist, som gør, at der i kommunerne skal være et konstant beredskab til at håndtere disse anmeldelser, og det anbefales derfor, at fristen forlænges til fire uger.

Udvidelsen af anmelderordningen stiller større krav til hvilke oplysninger, der skal være til stede før en sagsbehandling, kan finde sted. Der har derfor været efterspurgt et ansøgningsskema eller, at der som minimum udarbejdes en liste med krav til minimumsoplysninger til en anmeldelse efter §38.

Landbrugsbyggeri

Der mangler fortsat afklaring på, om "kommunernes arkiver" skal være BBR, således det noteres ved alt landbrugsbyggeri i BBR, om en bygning er tilladt på grundlag af landbrugsejendom eller en bedrift, eftersom det har betydning for en senere § 37-sag. Det vil i så fald være vigtigt, at BBR er opdateret med et konkret felt til at håndtere denne nye oplysning.

Det vurderes fortsat nødvendigt i efterfølgende bekendtgørelser og vejledninger at præcisere begrebet landbrugsbedrift således, at det tydeligt fremgår, hvordan forskellige typer af bedrifter defineres, herunder samdrift og produktionsfællesskaber. Ligeledes bør kravene til kontinuitet i forhold til en landbrugsbedrift præciseres, herunder at skabe klarhed om, hvordan forpagtede arealer skal håndteres. Hvis der ikke indarbejdes krav til kontinuitet, kan der opstå situationer, hvor nye bygninger ikke længere er nødvendige eller situationer, hvor der spekuleres i muligheden for at opnå tilladelse til større bygninger eller andre placeringer end der reelt er behov for.

Det anbefales, at der i efterfølgende bekendtgørelser og vejledninger indarbejdes, hvilke faktorer, der må inddrages af sagsbehandleren i forbindelse med undersøgelsen af mere hensigtsmæssige placeringer for et ansøgt byggeri på en bedrift. Altså, om det ansøgte byggeri alternativt kunne opføres på en anden ejendom i bedriften. Faktorerne bør præciseres således, at de medvirker til at varetage Planlovens formålsbestemmelser om, at der skabes og bevares værdifulde bebyggelser, bymiljøer og landskaber, samt at biodiversiteten understøttes og at forurening af luft, vand og jord samt støjlempere forebygges. I samme sammenhæng vil det være hensigtsmæssigt at få afklaret overlappet mellem anmeldelser efter § 38 i Planloven og anmeldelser efter §27 i Husdyrbekendtgørelsen.

Udvidelse af lovligt eksisterende erhvervsvirksomheder i landzone uden tilladelse

Det vurderes hensigtsmæssigt, at de mulige 500 m² skal etableres som en tilbygning til eksisterende bebyggelse.

Udvidelse af helårshuse og garager § 36, stk. 1 nr. 8 og nr. 10

Bestemmelsen om at kunne opføre store boliger, og udvide eksisterende boliger op til 500 m² er en udvidelse af mulighederne. Efterspørgsel efter boliger på over 300 m² er forskellig fra kommune til kommune.

Der er dog generelt stor efterspørgsel efter større udhuse, garager m.v., da borgerne forventer at man kan få mere plads, når man flytter på landet. Men ikke nødvendigvis flere boligkvadratmeter. Der bør derfor være et større råderum i kommunerne når de skal vurdere en ansøgning om udhuse eller garager, da det virker skævvridende, at man uden tilladelse kan udvide boligen op til 500 m² bruttoetageareal men at man skal have landzonetilladelse til en garage lige så snart den overstiger 50 m². Og at man som udgangspunkt ikke kan få mere udhusplads end ca. 100 m².

Dernæst mangler mulighed for at kunne tage hensyn til nedlagte landbrug med større gamle landbrugsbygninger, der konverteres til sekundære bygninger.

Tilknytningskravet § 36, stk. 2

Generelt er det positivt, at der er løsnet op for tilknytningskravet i forbindelse med placering af erhvervs-mæssige nødvendige bygninger, herunder stuehuse og medhjælperboliger. Den nye 50-meter grænse er dog lidt af en udfordring, da den ikke er undtaget fra kravet om landzonetilladelse (hvilket i øvrigt ikke er helt tydeligt i lovbestemmelsen) men det opleves, at ansøger anser afstanden på op til 50 m som en umiddelbar ret.

Desuden er bestemmelsen baseret på en vurdering af et "proportionalitets-krav" der ikke er nærmere beskrevet i vejledningen. Der er derfor uklarhed om hvordan et "passende forhold mellem størrelsen på de eksisterende bygninger og afstanden til den nye bolig" skal vurderes.

Omdannelseslandsbyer - kommuneplanlægning

Det vurderes fortsat, at muligheden for udpegning af omdannelseslandsbyer ikke medfører væsentligt nye muligheder i forhold til kommunernes nuværende praksis indenfor landzoneadministrationen i rammebelagte landsbyer eller indenfor en landsbylokalplan med bonusvirkning. Udpegningen af omdannelseslandsbyer med tilhørende kommuneplanretningslinje vil kunne afhjælpe en konkret landzoneansøgning, som ligger inden for de givne rammer i kommuneplanen, men i praksis vurderes det, at udpegningen af omdannelseslandsbyer ikke vil afhjælpe mindre projekter i en landzonelandsby, der skal løses inden for en forholdsvis kort tidshorisont. Årsagen er, at udpegningen sker i forbindelse med kommuneplanrevisionen og dermed hvert fjerde år. Den udarbejdede vejledning for udpegning af omdannelseslandsbyer lægger klart op til at omdannelseslandsbyerne skal udvikles på baggrund af landzonetilladelser og ikke udarbejdelse af lokalplaner.

Detailhandel

Ændringerne i planlovens detailhandelsbestemmelser tog udgangspunkt i ønsket om øget fleksibilitet og kommunalt råderum i detailhandelsplanlægningen. Samtidig blev formålet tilføjet, at "der skal skabes gode rammer for velfungerende markeder med en effektiv butiksstruktur".

Det har helt grundlæggende betydet, at der nu kan være modstrid mellem planlovens formål for detailhandelsplanlægningen. Fx kan "den effektive butiksstruktur" være i modstrid med formålet om et varieret butiksudbud i mindre og mellemstore byer, da "den effektive butiksstruktur" kan danne grundlag for decentrale butiksområder, der affolker bymidterne samt større aflastningscentre, der flytter detailhandel mod de større byer med store konsekvenser for detailhandelen i de mindre byer. Det kan danne grundlag for et "velfungerende marked" et sted, men til gengæld medvirke, at andre velfungerende butiksområder affolkes. I forhold til planlovens tidligere formål er der således skabt usikkerhed om, hvilken interesse kommunen skal varetage.

Det er således meget tvivlsomt om ændringerne samlet styrker detailhandelsreglernes formål om at fremme et varieret butiksudbud i mindre og mellemstore byer, at sikre god tilgængelighed for alle trafikarter til butikkerne, og at mindske transportafstandene i forbindelse med indkøb – når disse formål tager udgangspunkt i hensynet til det fysiske miljø og gode forhold for borgerne. Tværtimod er der stor risiko for, at formålet med effektive butiksstrukturer bliver på bekostning af de øvrige formål. Loven forholder sig ikke til de indbyggede modsætninger, men det fremgår af vejledningen, at der er tale om tre ligeværdige hensyn, som det er kommunens opgave at afveje.

Formålsparagraffen blev ændret i 2017, således der skal skabes gode rammer for erhvervsudvikling og vækst, og det legitimerer, at man skeler til de økonomiske forhold ved en planlægning. Fejlen er imidlertid, at man har fokuseret på ensidigt på, hvordan man opnår billige varer. Man har ikke forholdt sig til de økonomiske afledte gevinster, man opnår ved at koncentrere butikkerne i midtbyen

Grundlæggende er der således tale om en lovændring, der har medført mindre hensyntagen til det fysiske miljø og borgernes levevilkår og mere hensyn til økonomiske og kommercielle interesser. Og der er skabt usikkerhed om, hvilke hensyn kommunerne primært skal varetage i detailhandelsplanlægningen.

Planlægningen bør tage udgangspunkt i, hvilke detailhandelsstrukturer, der giver den bedste samfundsmæssige, økonomiske gevinst ud fra hensyn til bæredygtige bysamfund.

Aflastningscentre

Det nye formål med velfungerende markeder med effektiv butiksstruktur kan i særdeleshed aflæses ved, at der er givet mulighed for at etablere nye aflastningscentre eller udvide eksisterende aflastningscentre. Udlægget skal som udgangspunkt ske i overensstemmelse med formålet med detailhandelsplanlægningen, dvs. at sikre et varieret butiksliv i bymidterne, god tilgængelighed for alle trafikarter og velfungerende markeder med en effektiv butiksstruktur. Men netop ved aflastningscentre er der i meget høj grad en modsætning mellem et varieret butiksliv i bymidter – og et varieret butiksudbud i mindre og mellemstore – og planlægning for butikker placeret decentralt i større byer.

Loven forholder sig ikke til de indbyggede modsætninger, men det fremgår af vejledningen, at der er tale om tre ligeværdige hensyn, som det er kommunens opgave at afveje.

Tidligere kunne aflastningscentre ikke udvides med undtagelse af muligheder for udvalgswarebutikker over 2000 m² i de største byer, og der kunne ikke planlægges for nye aflastningscentre. Dette var ikke hensigtsmæssigt, idet det også forhindrede mindre justeringer og udvidelser til fx udvalgswarebutikker, der ikke kunne placeres i bymidten og udvidelser af eksisterende butikker samt planlægning for decentrale områder til fx internethandel med tilhørende showrooms og lign.

Lovgivningen er dog så at sige "gået i den anden grøft", idet der med udgangspunkt i det nye formål om velfungerende markeder og effektiv butiksstruktur er givet mulighed for meget store ændringer og

udvidelser. Som det fremgår af redegørelseskravene i § 11e, stk. 5 udvides mulighederne betragteligt, idet der skal redegøres for, hvordan det planlagte aflastningsområde kan styrke konkurrencen med et større vareudvalg og lavere priser til fordel for forbrugerne samt påvirkningen af butiksforsyningen i bymidterne og landdistrikter samt oplandseffekten. Der er således lagt op til øget konkurrence med heraf følgende mulig lukning af butikker andre steder – både i bymidter og nabokommuner.

Der er således i grundlaget for udvidelsen af aflastningscentre indbygget en modsætning, idet der på den ene side skal være tilstrækkeligt kundegrundlag i byen og der på den anden side skal være styrket konkurrence. Det er uklart, i hvor høj grad den konkurrence må komme fra andre byer i kommunen og fra nabokommuner, men der har været planforslag i høring, der henter mere end 100 mio. i omsætning i nabokommuner. Der kan således være tale om store udvidelser, hvor såvel behovet som den konkurrencemæssige betydning strækker sig langt ud over såvel kommunegrænsen som planperioden.

Dette virker uhensigtsmæssigt og uforklarligt, når planloven på andre punkter – både i forhold til detailhandelsplanlægning og fx rummelighed til ny byudvikling – rummer meget klare og præcise redegørelseskrav med udgangspunkt i det lokale behov inden for planperioden.

De meget udførlige redegørelseskrav for udvidelse af eller udlæg af nye aflastningscentre medfører en lang proces tid ved planlægning for aflastningscentre, og det vil typisk være nødvendigt med ret store udgifter til konsulentbistand, da kommunerne ikke selv har adgang til de nødvendige data. Kommunen skal bl.a. redegøre for, hvordan området kan styrke konkurrencen med et større vareudvalg og lavere priser. Dette virker ikke hensigtsmæssigt, når det med planlægning hverken er muligt at regulere det konkrete vareudvalg eller priser. Redegørelsen kan således tage udgangspunkt i placering af en ny sportsbutik, men reelt kan butikken i stedet blive en butik med sko, dyreudstyr eller elektronik, hvorved redegørelsen ikke er anvendelig.

Ansvar for tilsynet med planlægningen er overladt til borgere, interesseorganisationer og nabokommuner. De nationale hensyn relaterer sig alene til, om der er udarbejdet en fyldestgørende redegørelse, ikke om planlægningen vil medføre mærkbar indvirkning på detailhandel i bymidten eller i nabokommuner. Det er således op til nabokommuner selv at komme med indsigelser.

Det er endnu ikke muligt at evaluere på konsekvenserne af ændringen af planloven, da de endnu ikke er synlige, da der er tale om planlægning med en lang tidshorisont. Men der er en stor risiko, at der kan være tale om planlægning, der kan få en markant og irreversibel indvirkning på vores byer og især bymidter, og der kan blive flyttet omsætning på tværs af kommunegrænser til fordel for større byer på bekostning af de mindre bysamfund – i modstrid med mindst et af planlovens formål for detailhandelsplanlægningen.

- Formålet med at "skabe gode rammer for velfungerende markeder med en effektiv butiksstruktur" skal følges op med mere fyldestgørende parametre op for, hvordan man tilgodeser erhvervsudvikling og vækst
- Vægtningen mellem detailhandelsplanlægningens formål er uklar. Det bør sikres, at et formål ikke varetages på bekostning af de andre formål.
- Krav til redegørelse bør ændres, så muligheden for at udlægge aflastningscentre begrænses til lokale behov inden for planperioden og begrænses ud fra hensynet til at opretholde detailhandel i bymidter – også i de små og mellemstore byer
- Der bør være mulighed for mindre redegørelses ved mindre justeringer af afgrænsning og mindre ændringer af butiksarealer.

- Redegørelseskrav i forhold til konkurrence, vareudvalg og lavere priser bør udgå, da det ikke er planlægningsmæssige forhold og ikke kan reguleres med planlægning.

Udvalgswarebutikker og særlig pladskrævende varer

Det fremgik af ministeriets overvejelser bag loven, at der – bl.a. på baggrund af udviklingen i butikstyper - er behov for at give mere fleksibilitet til placering af udvalgswarebutikker. Dette blev bl.a. implementeret ved at fjerne grænsen for butiksstørrelser samt ved en mindre udvidelse af varegruppen "særlig pladskrævende varer".

Idet grænsen for størrelser på udvalgswarebutikker blev fjernet, har kommunerne reelt fået større råderum. Dette begrænses dog af, at de store udvalgswarebutikker fortsat kun kan placeres i bymidter, der oftest ikke hverken trafikalt eller bygningsmæssigt er egnet til store udvalgswarebutikker, eller i aflastningscentre, hvor der er begrænset ramme til rådighed eller hvor ændring af planlægningen forudsætter en meget omstændelig proces.

Listen over de særligt pladskrævende varegrupper er blevet udvidet med andre motorkøretøjer end biler, trailere, ammunition og eksplosiver. Varegruppen særlig pladskrævende varer er i princippet blevet udvidet yderlige, idet varegruppen ikke længere er udtømmende. Det fremgik imidlertid af såvel lovbemærkninger samt af den efterfølgende "vejledning om detailhandelsplanlægning", at det ikke omfatter butikker, der forhandler hårde hvidevarer, babyudstyr, boligtilbehør mv., og der er således tale om en meget begrænset udvidelse.

Begrundelsen for den meget begrænsede udvidelse af varegruppen særlig pladskrævende varer var, at kommunerne har fået mulighed for at planlægge for udvalgswarebutikker uden størrelsesbegrænsning samt udvidelse af aflastningscentre. Dette har dog de tidligere nævnte begrænsninger.

Det er således meget begrænset, hvor meget mere råderum kommunerne har fået til placering af butikker, der forhandler særlig pladskrævende varer. Det betyder, at der stadig er store udfordringer med hvor butikker, der pga. størrelser eller størrelser på varer (fx hårde hvidevarer og væg-tæpper) eller butikker, der ikke alene forhandler særlig pladskrævende varer kan placeres. Det er en længerevarende og meget omstændelig proces at udvide et aflastningscenter eller planlægge for et nyt aflastningscenter for at give mulighed for at placere en enkelt udvalgswarebutik.

Den ikke udtømmende definition af særlig pladskrævende varer har desuden medført, at der er uklarhed blandt ansøgere i forhold til, hvad der kan tillades i områder til særlig pladskrævende varer. Ansøgere giver udtryk for, at der er forskellig administrationspraksis fra kommune til kommune, til trods for at det fremgår af vejledningen, at fx hårde hvidevarer kun vil være almindelig udvalgswarehandel, administreres dette i nogle kommuner som særlig pladskrævende.

Lovgivningen har således skabt usikkerhed og mulighed for at særlig pladskrævende varer defineres forskelligt fra kommune til kommune. Det bør således tilpasses, enten så det er entydigt, hvilke varetyper der er særligt pladskrævende, eller så kommunerne reelt får mulighed for at definere, hvornår en varetype er særligt pladskrævende ud fra planmæssigt saglige parametre så som varernes størrelse, transportform mv.

Samtidig er det fastholdt at butikken alene må forhandle særlig pladskrævende varer, hvilket ikke tager højde for, at butikker i dag ofte en hybrid af mange butikstyper, og at det er de færreste butikstyper, der i dag alene forhandler en varetype. Dette medfører, at kommuner enten ser igennem fingre med brancheglidning, hvor byggemarkeder også sælger tæpper, grilludstyr, kogeboøger og toiletpapir, eller også

forhindrer en igangværende butiksudvikling, der kan sikre levedygtige butikker i fremtiden. Dette gælder både for de traditionelle butikstyper men også for udvidelsen med fx ammunition. Retorisk kan man spørge, hvor i Danmark, der findes en butik, der alene forhandler ammunition? Typisk er dette placeret sammen med øvrigt udstyr til jagt og fiskeri, som fortsat ikke er særlig pladskrævende og derved fortsat ikke kan placeres i et område til særlig pladskrævende varer.

Evaluerings / anbefaling

- Ændringen omkring særlig pladskrævende varer har således kun i meget begrænset omfang medført øget selvbestemmelse og større fleksibilitet.
- Særlig pladskrævende varer defineres entydigt i lovgivning og udvides til reelt at omfatte varer, der er pladskrævende eller medfører særlige behov for transport som fx tæpper og hårde hvidevarer eller
- Særlig pladskrævende varer reelt ikke en udtømmende definition, og det reelt bliver op til kommunerne ud fra saglige og planmæssige forhold fx varestørrelser og transportform at vurdere, om der er tale om særlige pladskrævende varer.
- Betegnelsen alene må forhandle særlige pladskrævende varer ændres til primært forhandler særlig pladskrævende varer – og det defineres entydigt, fx hvor stor en %del af omsætningen eller arealet, der må komme fra/anvendes til andre varetyper.

Andre butikstyper

Planloven tager fortsat ikke højde for, at butikker i dag ofte er en hybrid af mange tidligere butikstyper; jagtbutikken forhandler sportsudstyr – eller omvendt. Butikken med børneudstyr forhandler alt fra møbler og barnevogne til tøj og sutter. Der er heller ikke taget højde for brancheglidning, hvor liberale erhverv, servicevirksomheder og restauranter samtidig sælger varer, og der er ikke taget højde for, at internethandel i dag ofte kombineres med showroom eller mindre butikker.

Detailhandelsbestemmelserne er således fortsat meget restriktive og derfor til hinder for fx koncepter, hvor butikstyper blandes eller hvor der sker en kombination af funktioner. Netop kombinationen af funktionerne kan bidrage til at der også i de mindre bysamfund fremadrettet er et varieret og levende butiksliv.

Selvom internethandel i dag udgør en stor del af omsætningen inden for detailhandel, er der ikke indarbejdet bestemmelser i planloven om internethandel. Der er i vejledningen indsat en tolkning svarende til tidligere praksis, hvor e-handelsvirksomheder, hvor salget udelukkende foregår digitalt, og hvor der ikke er en fysisk kundestrøm, ikke er detailhandel. Der er dog fortsat ikke en konkret grænse mellem detailhandel og internethandel, hvorved det bliver op til kommunerne at tolke, hvad "en begrænset kundestrøm" er.

Butiksstørrelser og beregningsregler

Planlovens bestemmelser om detailhandel har stadig i høj grad karakter af revisor-arbejde frem for planlægning. Der er fastholdt præcise maksimale butiksstørrelser og maksimale lovbundne rammer for butiksområder under et, hvilket medfører at kommunerne enten skal ud i langvarige planmæssige procedurer for at ændre områdetype eller er nødt til at afvise nye butikker og henvise dem til en placering uden for butiksområder, hvilket sjældent er planmæssigt hensigtsmæssigt.

Et konkret eksempel kan være i et lokalcenter, hvor der er etableret 3.000 m² butik, og den lokale bager ønsker at udvide med 200 m². Der er kommunen nødsaget til at sige nej, hvis ikke området kan ændres til

et bydelscenter. Eller når en ny bager ønsker at placere sig sammen med de eksisterende butikker. Her er kommunen nødt til at henvise til en placering som lokal butik til områdets daglige forsyning uden tilknytning til andre butikker eller til et andet butiksområde. Ligeledes bliver butikker på 1200 m² i et lokalcenter fortsat begrænset i at udvide til 1300 m². Det er ikke hensigtsmæssig planlægning! Her vinder tal og beregninger over sammenhængende planlægning og bymæssighed.

Med ændringen af planloven er der indført forskellige beregningsmetoder for dagligvarebutikkers bruttoetageareal. For mindre dagligvarebutikker i lokalcentre og enkeltstående butikker er personalefaciliteter indregnet i det maksimale bruttoetageareal på 1.200 m². For større dagligvarebutikker i bymidter/bydelscentre og aflastningsområder kan der suppleres med op til 200 m² personalefaciliteter til det maksimale bruttoetageareal på henholdsvis 5.000 og 3.900 m².

De forskellige beregningsregler i forhold til om personalefaciliteter skal medregnes i bruttoetagearealet ikke er hensigtsmæssige og de virker planmæssigt ubegrundede. Dette betyder, at bruttoetagearealet skal beregnes forskelligt afhængig af beliggenhed/områdetype, hvilket gør det umuligt at sammenligne butiksstørrelser på tværs af butiksområder. Det har gjort det uklart for borgere og detailhandelsaktører at gennemskue, hvor store butikkerne egentlig må være.

Med ændringen af planloven forsvandt muligheden for at fratække op til 200 m² personalefaciliteter ved alle butikstyper – dvs. også udvalgsvarebutikker. Dette gælder ikke kun for nye butikker men også for eksisterende butikker. Det har betydet, at der i større butiksområder fx bymidten eller aflastningscenter pludselig er et væsentligt større bruttoetageareal til detailhandel end før lovændringen – og derved væsentlig mindre rummelighed til detailhandel. Dette er sket alene ved at personalefaciliteterne nu skal medregnes og altså uden, at der reelt er kommet mere detailhandel.

- Beregningsreglerne for bruttoetageareal til detailhandel bør være ensartet uanset områdetype, så personalefaciliteter kan fradrages for alle butikstyper
- Der bør indføres en metode, der giver mulighed for ajourføring af butiksstørrelser over tid.

Metodefrihed ift. afgrænsning af bymidter

Planloven giver nu større metodefrihed til afgrænsning af bymidten og bydelscentre, selvom afgrænsningen stadig skal tage udgangspunkt i samme kriterier som tidligere. Disse kriterier er planlægningsmæssigt set fornuftige, og fjernelsen af den statiske afgrænsning har givet kommunerne større råderum.

Planloven indeholder dog bestemmelser om, at en by kun må have én bymidte, og at hidtil delte bymidter ikke må opretholdes, når bymidteafgrænsningen ændres. Det er ikke entydigt, hvornår en bymidte er opdelt, og det er derfor usikkert, om det betyder, at butiksområder fx ikke kan ligge på tværs af områder med kulturmiljø uden butikker eller på tværs af parker, vandløb og lignende områder, der ikke er udlagt til detailhandel. Det bør være op til kommunen/byrådet at definere, om en bymidte skal opdeles i flere dele, så længe at der overordnet er tale om en samlet bymidte med en central bymæssig placering.

Jf. vejledningen er det muligt at flytte en bymidte, hvilket i praksis vil svare til at udlægge en ny bymidte. Men da der kun kan udpeges én bymidte i en by, er det beskrevet, at det vil det være en forudsætning, at den nuværende bymidte ikke længere indeholder detailhandel af betydning. Dette hindrer imidlertid kommunen i at være proaktive i flytning af bymidter. Selvom en eksisterende bymidte indeholder en vis mængde detailhandel, kan kommunen have viden om byudvikling mv, der gør, at det er hensigtsmæssigt, at den fremadrettede planlægning placerer bymidten et andet sted, og at eksisterende butikker ikke kan

udvides på den nuværende beliggenhed. Det bør være op til byrådet/kommunen at vurdere, hvor bymidten skal placeres i fremtiden uafhængig af antallet af eksisterende butikker.

Evaluerings / anbefaling

- Ændringen har givet større metodefrihed og fleksibilitet
- Princippet om én bymidte bør præciseres, så det er entydigt, at en bymidte kan være opdelt
- Det bør præciseres, at en kommune har mulighed for at flytte en bymidte uanset eksisterende detailhandel.

Forholdet mellem kommuneplanens retningslinjer og rammedel

Med lovændringen blev det præciseret, at kommuneplanens rammer alene skal regulere det maksimale bruttoetageareal for den enkelte butik, hvorimod retningslinjerne skal fastlægge det maksimale bruttoetageareal til butikksformål for det enkelte område samt den enkelte butik og de enkeltstående butikker.

Det er en uhensigtsmæssig og planmæssig uforklarlig opdeling, der har medført, at det er sværere for borgere, politikere og professionelle samarbejdsparter at gennemskue, hvad der gælder for det enkelte område. Samtidig medfører flytningen fra rammedel til retningslinjer, at kommunerne ikke har mulighed for at nedlægge forbud med hjemmel i planlovens § 12, stk. 3 mod fx ændret anvendelse af en bygning til butikksformål, hvis størrelsen for den enkelte butik ikke overskrider bruttoetagearealet for den enkelte butik, selvom butikker vil medføre, at det samlede maksimale bruttoetage til butikksformål i området overskrides. Kommunen kan i så fald være nødsaget til at nedlægge et § 14 forbud og udarbejde en lokalplan, der hindrer projektet. Dette er en uhensigtsmæssig og meget ressourcekrævende arbejdsgang.

Dette kan på enkelt vis ændres, ved at kommuneplanens rammer skal indeholde bestemmelser om det samlede maksimale bruttoetageareal til butikksformål for det enkelte område og det maksimale bruttoetageareal for de enkelte butikker, herunder de enkeltstående butikker.

Produktionserhverv landområder

De nuværende regler kan give en uhensigtsmæssig regulering af udlæg af nye boligområder i mindre bysamfund med nærliggende landbrug

Som følge af at lugt er en gene og ikke sundhedsskadelig luftforurening er det vigtigt at være opmærksom på en problemstilling, som planlovens §15b i sin nuværende ordlyd og fortolkning medfører. På nuværende tidspunkt er det ikke muligt at udlægge og lokalplanlægge for nye boligområder inden for allerede etablerede byer i byzone eller landzone, hvis de er belastet af lugt fra eksisterende husdyrbrug.

KTC foreslår, at det bør være muligt at planlægge for nye boligområder på arealer belastet af lugt fra husdyrbrug, så længe at det nye boligområde ikke bliver den begrænsende faktor for det eksisterende husdyrbrugs udvidelsesmuligheder. Eksempelvis a lá kystnærhedszonen, hvor princippet for udlæg af ny bebyggelse er bag eksisterende bebyggelse væk fra kysten.

Husdyrbrugs udvidelsesmuligheder reguleres gennem flere forskellige bekendtgørelser alt afhængig af typen af husdyrbrug og den enkelte bekendtgørelse indeholder også flere forskellige udregningsmetoder alt afhængig af de faktiske omstændigheder. Men oftest er det afstanden til et eksisterende byzone- eller sommerhusområde, eller et ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller

sommerhusområde, som er afgørende for om et husdyrbrug kan udvide i forhold til lugt. Denne afstand vil ikke blive reduceret ved arealudlæg til byudvikling bag eksisterende byzonearealer.

Vi er opmærksomme på, at bestemmelsen også har til formål at forhindre yderligere miljøkonflikter, men der vil opstå situationer, hvor byudvikling, ikke mindst i mindre lokalsamfund, bliver begrænset af denne bestemmelse. Lokalsamfundene i denne type byer er bevidste om, at de er lokaliseret med bedrifter som naboer med de dertilhørende forudsætninger.

Planloven indeholder derfor en konflikt, da det også fremgår af lovens formål, at der ud fra en planmæssig og samfundsøkonomisk helhedsvurdering sker en hensigtsmæssig udvikling i hele landet og i de enkelte kommuner og lokalsamfund.

Ferie og fritidsanlæg samt udviklingsmuligheder i kystnærhedszonen

Vedr. eventuelle fremtidige oprydninger i ikke-udnyttede arealudlæg, bør der fortsat skeles til, at de kommuner, som har stort potentiale for vækst og udvikling indenfor turisme bør kunne fastholde de udlæg, som dokumenteres nødvendige for at skabe den turismeudvikling, som kommunen ønsker og har potentiale til.

Forsøgsprojekter – Evaluering og mulighed for nye

Erfaringer fra de nuværende forsøgsprojekter her vist, at en 5-årig dispensation i flere tilfælde er for kort en tidsfrist, hvis man ønsker at skabe reel mulighed for realisering af projekterne. Derfor er vi også glade for, at der nu bliver skabt mulighed for forlængelse. Kommunerne ønsker fortsat at der er mulighed for utraditionelle turismeprojekter.

I forhold til evaluering af turismeeffekterne af realiserede forsøgsprojekterne er der også behov for en forlængelse af tidsfristen. Evalueringen vil kræve, at forsøgsprojektet er færdigbygget og er i drift, gerne i en årrække, inden man reelt kan vurdere de afledte turismeeffekter. En evaluering af turismeeffekterne bør have fokus på mindst følgende tre parametre:

- Hvor meget ekstra kapacitet bidrager projektet til (eks. hvor mange ekstra overnatningsmuligheder)?
- Efterspørgslen, hvor mange ekstra overnatninger har projektet affødt?
- Kvaliteten både i forhold til det turismemæssige produkt og den arkitektoniske og den oplevelsesmæssige værdi.

I forbindelse med tilladelse til nye forsøgsprojekter er det fortsat afgørende, at de turismemæssige argumenter for udpegning og placering vejer tungt.

Det fremgår af lovens §4a, stk. 1, nr. 2 at etablering af konkrete projekter bl.a. skal være i overensstemmelse med de sammenhængende turistpolitiske overvejelser i kommunalbestyrelsens planlægning for turisme samt kommunalbestyrelsens planstrategi.

En ansøgning om et forsøgsprojekt bør kunne baseres på de mere overordnede strategier for turismeudvikling fra både den kommunale turismestrategi og planstrategi i samspil med tilhørende udviklingsplaner for et område eller en by – der ofte er mere geografiske orienteret.

Baseret fra erfaringer fra ansøgninger om nye sommerhusområder og udviklingsområder, bør der ikke kræves en vedtaget temaplanstrategi med et præcist geografisk område, som ansøgningsmateriale. Det

vurderes mere hensigtsmæssigt at arbejde med udviklingen af selve forsøgsprojektet, end at skulle udarbejde en temaplanstrategi, se afsnit om "Nye muligheder i kystnærhedszonen".

I forbindelse med nye forsøgsprojekter bør tværkommunale udviklingsplaner og strategier kunne benyttes som afsæt. Eksempelvis "Udviklingsplan for Vestkysten" som udpeger 18 stærke feriesteder på vestkysten, hvor udviklingen bør koncentreres ved at arbejde med fortætning, volumen og kritisk masse, samtidig med, at kyststrækninger mellem de stærke feriesteder friholdes. Ligeledes bør eksempelvis udviklingsplaner/fysisk-strategiske planer for kystbyerne også kunne indgå som en del af et ansøgningsmateriale.

Nye muligheder i kystnærhedszonen

Reglerne for de nye muligheder i kystnærhedszonen er i første omgang blevet udmøntet via landsplandirektiver. De kommunale erfaringer herfra er, at planlægning via landsplandirektiv giver en række udfordringer.

Det er vigtigt med tid til en hensigtsmæssig planproces og til dialog med ejere, potentielle investorer og øvrige interessenter. Den første ansøgningsproces ift. udlæg af udviklingsområder inden for kystnærhedszonen og omplacering sommerhusområder var kort, og vanskelig at nå ift. processen til udarbejdelsen af tillæg til planstrategi, inddragelse af borgere og lodsejere.

Processen skal også tilpasses øvrig planlægning for turismeudvikling, som sker i forbindelse med kommuneplanrevision, udarbejdelse af turismestrategier og –politikker og udviklingsplaner.

Dernæst er planstrategierne ofte i dag overordnede strategiske udviklingsvisioner mens udviklingsområderne er meget konkrete med en geografisk afgrænsning og derfor hører mere hjemme i kommuneplanen.

Ud fra erfaring vurderes det mere hensigtsmæssigt, hvis man kunne få ansøgningen om udpegningen af nye sommerhusområder, udviklingsområder og overførsel af sommerhusområde til byzone overført til at være en del af behandlingen af den ordinære kommuneplanrevision. Så vil dialogen vedrørende "ansøgningerne" om de nye muligheder i kystnærhedszonen kunne indgå i dialogen med de statslige myndigheder i høringsfasen.

Det vurderes uhensigtsmæssigt, at der ved udlægning af nye sommerhusområder og udviklingsområder som udgangspunkt hverken må indgå naturområder beskyttet af naturbeskyttelsesloven eller områder med særlige landskabsinteresser og naturbeskyttelsesinteresser. Det udhuler den overordnede planlægning at landskabsplanlægningen bliver brugt som en forbudszone. Kystnærhedszonen indeholder ofte særlige landskabsinteresser, og derfor vil størstedelen af kystnærhedszonen være indberettet som bevaringsværdige landskaber, men der er stor landskabelig variation indenfor de bevaringsværdige landskaber, og derfor bør der kunne udlægges nye sommerhusområder og udviklingsområder i områder med særlige landskabsinteresser ud fra en konkret vurdering.

Tilsvarende gør sig gældende ved naturbeskyttelsesinteresser. Der vil være stor forskel på naturbeskyttelsesinteresserne om det er potentiel natur eller korridorer i Grønt Danmarkskort kontra eksisterende natur og korridorer i Grønt Danmarkskort. Ligesom en §3-beskyttet sø eller vandløb vil kunne indgå som en del et grønt område i et fremtidigt sommerhusområde.

Hverken landskab eller natur er stationære begreber/ting, og natur kan vokse ind og ud af naturbeskyttelseslovens §3 beskyttelse.

Nye sommerhusområder og udviklingsområder bør ses som perspektivområder, hvor der ved den efterfølgende planlægning (kommuneplan- og lokalplanlægning) samt landzonetilladelser skal tages konkrete hensyn til at opfylde den gældende lovgivning indenfor både eksempelvis planloven og naturbeskyttelsesloven og der gives mulighed for tilpasning af udpegningerne.

Udlæg af sommerhusområder bortfalder efter 8 år, hvis de ikke er udnyttet. Det er en kort tidsfrist, som igen giver begrænset tid til dialog med mulige investorer om kvalitet og udformning af området og den efterfølgende planperiode. Det vurderes mere hensigtsmæssigt, at fristen bortfalder efter 12 år, når kommuneplanlægningen som udgangspunkt arbejder i et 12-årigt perspektiv.

Styrelsernes indbyrdes samarbejde med vurderinger af ansøgninger til udviklingsområder er meget væsentlig i forståelsen af kommunens planmæssige overvejelser sammenholdt med det faktiske grundlag. Kommunernes ihærdige forarbejder med lodsejere- og borgerinddragelse, udarbejdelse af tillæg til planstrategi mv., i overensstemmelse med kommunens landsskabsudpegninger, statens interesser mv er tidskrævende processer og derfor forventes også en konstruktiv dialog med kommunerne, hvis der opstår problemer eller manglende oplysninger i materialet.

Udvidede muligheder for anvendelse af sommerhuse

Kravet om 8 års ejerskab før pensionister kan benytte deres sommerhus til helårsbolig er ændret til 1 år. Det betyder, at det er væsentligt nemmere at få tilladelse til at få fast bopæl året rundt i sit feriehus. Effekten er vanskelig at vurdere endnu.

Men denne nye 1 års regel er bekymrende kort. Det vurderes, at det vil kunne ændre sommerhusområdernes karakter markant, ud fra nuværende erfaringer med sommerhuse, hvor ejerne har helårsstatus i kommunen. Der er en tendens, til, at disse indrettes og udformes i lighed med parcelhuskvarterer.

Det vurderes, at der vil kunne opstå konflikter, hvis der er flere inden for sommerhusområderne, med helårsbeboelse, som grænser op til sommerhuse der benyttes til udlejning, især sommerhuse til udlejning af større grupper/familier. Der er en tendens til, at helårsbeboer føler større ejerskab og forventet ret til at bestemme, end feriegæster, der kun kommer til en ejendom en enkelt gang.

Set i et turismemæssigt perspektiv bidrager de nye regler til at begrænse den potentielle overnatningskapacitet til turister, som feriehusene udgør. I de seneste år har der været stor markedsmæssig efterspørgsel efter feriehus som overnatningsprodukt.

Fleksibel administration og kortere høringsfrister

Ændringerne af planlovens bestemmelser om høringsperioder tog udgangspunkt i erhvervslivets ønsker om hurtigere planprocesser, og det er til dels imødekommet. Med lovændringen har til gengæld medført mindre klarhed, flere delafgørelser og derved større procesrisici.

Planloven giver nu mulighed for forskellige høringsfrister på baggrund af planernes kompleksitet og forhold til kommuneplanen.

Det har i nogle tilfælde medført en kortere sagsbehandlingstid på 4-6 uger. Men der er tale om en meget begrænset indvirkning, da størstedelen af tidsforbruget ikke anvendes på den offentlige høring, men på afklaringen af grundlaget for og indholdet i planlægningen, udarbejdelsen af planforslagene samt den politiske proces. Det er således ikke den offentlige høring, der udgør det største tidsforbrug.

De forskellige høringsperioder har ikke bidraget til forenkling. Tværtimod har de medført usikkerhed for såvel embedsværk og politikere som investorer og borgere om, hvor lang tid den enkelte planproces tager. Det har gjort det sværere indledningsvist at vurdere den forventede procestid på en enkelt sag.

Samtidig betyder det, at der er tilføjet en ny afgørelse i alle plansager, hvor afgørelsen om høringsperiodens længde kan påklages og forsinke sagen. Med de nuværende sagsbehandlingstider i klagenævnet er det en væsentlig risiko.

I processen op til lovændringen blev det drøftet, at differentierede høringsfrister fx kunne betyde, at der fx ved fordebat kunne være grundlag for mindre offentlig høring af planforslaget. Men lige netop i disse tilfælde fastholdt lovændringen 8 ugers høring ud over fordebatten. Der er således som minimum tale om 10 ugers offentlig høring af sådanne planer. Det betyder samtidig, at lokalplanforslag der udarbejdes sammen med sådanne større kommuneplantillæg, af hensyn til klarhed og samtidighed også sendes i høring i 8 uger.

Der er således nu en betragtelig forskel i høring i forhold til om der er tale om en mindre ændring af kommuneplanen eller en større ændring med krav om fordebat.

Der blev desuden indført mulighed for kun 2 ugers høring ved mindre ændringer i gældende lokalplaner. Det er dog ikke entydigt, hvad "mindre ændringer" omfatter. Samtidig skal kommunen i hvert enkelt tilfælde tage stilling til, om høringsperioden er passende – både i forhold til planforslagets karakter men også i forhold til Århuskonventionens krav om rimelig tid. Denne vurdering vil kunne påklages. En kommune løber således en risiko ved at beslutte kun at sende et lokalplanforslag i høring i 2 uger.

Denne korte høringsfrist på 2 uger er desuden ikke koordineret med, at afgørelser om ikke at udarbejde miljøvurdering fortsat kan påklages i 4 uger. Planlovens proceskrav er heller ikke tilpasset fx fremgår det fortsat, at der skal gå mindst 4 uger fra udløbet af høringen, til byrådet kan vedtage planen endeligt, hvis der kommer indsigelser – selv om lokalplanforslaget fx kun har været i høring i 2 uger.

De differentierede høringsfrister har således i begrænset omfang medført hurtigere processer, men der er til gengæld skabt mindre klarhed og større usikkerhed.

Der bør sket ensretning af minimumshøringslængde fx 4 uger for alle lokalplanforslag og tillæg til kommuneplanen.

Mindre ændringer i gældende lokalplaner er blevet omtalt som tillæg til lokalplaner.

Det er bl.a. en betegnelse ERST anvender på sin hjemmeside, hvor det fremgår, at "Det er muligt at supplere eller ændre bestemmelser i en gældende lokalplan eller byplanvedtægt ved at tilvejebringe en lokalplan, der alene indeholder de bestemmelser, som planen ønskes ændret eller suppleret med. En supplerende lokalplan kaldes et tillæg. Det kan være hensigtsmæssigt, fx hvis der kun ønskes ændret enkelte punkter i den gældende lokalplan"

Det fremgår imidlertid ikke af planloven, at man kan udarbejde tillæg til lokalplaner. Der er alene mulighed for lokalplanforslag og mulighed for mindre høring ved "mindre ændringer". Det fremgår således ikke af loven, at der er tale om mindre redegørelseskrav eller mindre krav til miljøvurdering af sådanne "tillæg" eller "mindre ændringer". Dertil kommer, at der er en række forhold omkring tillæg og mindre ændringer, der ikke er belyst.

Betyder det fx, at byrådet delvist kan ændre en lokalplan ved at ændre enkelte bestemmelser, men vælge at beholde andre dele af lokalplanen fx dele, der ikke længere er i overensstemmelse med planloven. Og er

det i så fald kun ændringer i lokalplanen, der skal være i overensstemmelse med kommuneplanen eller er det den samlede lokalplan efter det supplerende ”tillæg”?

Det juridiske grundlag for ”mindre ændringer” og ”tillæg” til lokalplaner er således uklart. Der er usikkerhed omkring, hvilken plantype der reelt er tale om og hvor meget man kan ændre i en lokalplan med et såkaldt tillæg. Praxis for tillæg til lokalplaner bør afklares.

Korte frister – kommunernes indbyrdes samarbejde

Opmærksomhed på at væsentlige forhold med betydning for nabokommunerne skal have passende reaktionstid, så muligheden for dialog er tilstede i stedet for indsigelser.

Byzonetilladelser kontra ”mindre ændringer”

ERST har givet udtryk for, at lokalplaner med kort høring (tillæg eller ”mindre ændringer”) erstatter frikommunelovens ”byzonetilladelser”. Dette er imidlertid ikke korrekt.

Byzonetilladelser er en konkret tilladelse til et konkret projekt i byzone og er ikke omfattet af planlovens redegørelseskrav eller krav om miljøvurdering af planer og programmer. Byzonetilladelser vil kunne erstatte konkrete projektlokalplaner, hvor planprocessen alene har til formål at give mulighed for et konkret projekt. Disse projektlokalplaner er ikke omfattet af ”mindre ændringer” og vil sjældent kunne være et tillæg til en gældende lokalplan.

Som KTC påpegede ved høringssvar til lovforslaget, vil byzonetilladelser kunne hjælpe på det samlede ressourceforbrug i kommunerne, og på den procestid, som opleves af erhvervsliv, investorer og borgere. Dette vil medføre en reel administrativ lettelse i kommunerne uden at det går på kompromis med borgerinddragelsen, den offentlige høring og den faglige kvalitet. Samtidig vil byzonetilladelser kunne koordineres med helhedsvurdering efter byggeloven, så der sker helhedsorienteret sagsbehandling.

Dertil kommer, at byzonetilladelser vil kunne anvendes i kombination med rammelokalplaner. Med implementeringen af plandata.dk og den mere detaljerede beskatning ud fra planmæssige rammer er der opstået et yderligere behov for at kunne arbejde med ikke byggeretsgivende rammelokalplaner, som kan sikre helhed og sammenhæng i et større område. De kan derefter suppleres med byggeretsgivende lokalplaner eller byzonetilladelser. De store økonomiske konsekvenser ved lokalplanlægning for fremtidsscenarier har gjort det svært at anvende traditionelle lokalplaner til at sikre helhedsplanlægning, hvilket medfører risiko for usammenhængende planlægning – eller at planlægning reelt sker i ikke lovbundne helheds- og masterplaner. Kombinationen af rammelokalplaner og byzonetilladelser vil kunne sikre helhedsorienteret planlægning og stor offentlighed uden store konsekvenser for bygherrer og investorer i form af øget tidsforbrug.

Som de var formuleret i frikommuneforsøget, bortfaldt de automatisk efter tre år, hvis de ikke blev udnyttet, hvilket kan være en fordel i usikre tider, hvor der er væsentlig risiko for at hænge på strandede og uaktuelle lokalplaner. Automatisk bortfald kan også modvirke spekulation i opskruede priser og vurderinger på ejendomme grundet luftkastel-projekter.

Men byzonetilladelser er desværre ikke implementeret i planloven til trods for politiske udmeldinger om det modsatte.

Overføre arealer fra landzone til byzone

I forhold til KLs 32 konkrete løsningsforslag for den fysiske planlægning er muligheden for at overføre arealer fra landzone til byzone med kommuneplantillæg stadig ikke implementeret i planloven. Dette vil

kunne give store mulighed for øget vækst i mindre byzonebyer i form af mindre projekter, som ikke gennemføres pga. krævende lokalplanprocesser, samtidig med at der vil kunne spares ressourcer i kommunerne.

ERST har argumenteret for, at disse overførsler fra landzone til byzone kan ske via lokalplaner med kort høring – ”mindre ændringer”. Men da der ikke er tale om mindre redegørelseskrav, vil det fortsat være tids- og ressourcekrævende at udarbejde disse lokalplaner for i øvrigt ikke lokalplanpligtige projekter, og det er uklart om mindre høring er hensigtsmæssigt, når det drejer sig om at udlægge nye arealer til bymæssighed. Ved at give mulighed for at overføre fra landzone til byzone med kommuneplanen sikres, at der fortsat er mindst 4 ugers høring.

Lokalplanerne er desuden nødt til at belyse området anvendelsesbestemmelser og byggemuligheder som minimum på niveau svarende til kommuneplanen, da kommunen ikke vil kunne administrere på baggrund af planlovens § 12, stk. 2, når der er vedtaget en lokalplan. Det er således ikke en reel mulighed at lave en lokalplan, der alene overfører areal fra landzone til byzone.

Dispensation til midlertidige anvendelser

Muligheden for at dispensere fra en lokalplan til midlertidige anvendelser er som udgangspunkt en værdifuld tilføjelse, der har givet større mulighed for at udnytte områder under forandring samt for at imødekomme tidsbegrænsede ændringer.

Det er dog uklart, hvad tidsbegrænsning reelt betyder. Det fremgår af bestemmelsen, at dispensationen skal ”tidsbegrænset til maksimalt 3 år” (med mindre det er ungdomsboliger) men det fremgår af bemærkningerne, at en midlertidig dispensation i princippet kan forlænges et ubegrænset antal gange. Der kan således reelt blive tale om varige anlæg.

Det betyder, at der i kommunerne er pres på at udnytte de midlertidige dispensationer til at imødekomme mere permanente forandringer og omgå kravet om lokalplanlægning. Det bør derfor præciseres, hvilke vilkår der gælder, når man forlænger en midlertidig dispensation.

Forudsætningen for at der kan meddeles midlertidige dispensationer, er ifølge bemærkningerne, at der er reelt tale om midlertidige forhold, hvorfor der ikke ved meddelelsen af dispensationen vil kunne gives et tilsagn om forlængelse, samt at eventuelle anlæg vil kunne fjernes uden vanskeligheder. Der vil ikke kunne dispenseres til anlæg m.v., der vil medføre en permanent ændring eller påvirkning af området. Ligeledes vil der som udgangspunkt ikke kunne dispenseres til meget omkostningsfulde konstruktioner, som kun vanskeligt vil kunne fjernes.

Det er dog svært at definere i praksis. Sat på spidsen kan alle anlæg jo fjernes. Og det er uklart, hvor store omkostninger, der må være til anlæg, der realiseres med midlertidige dispensationer. Der kan være anlæg, det er teknisk nemt at fjerne, men som i forhold til borgere og brugere kan være meget vanskeligt at nedlægge (fx en bypark eller midlertidige parkeringspladser).

Desuden er der behov for definition af begrebet ”midlertidighed”, da meget kortvarige arrangementer bør kunne gennemføres uden dispensation. KTC har tidligere anbefalet, at der bør være en ”bagatelgrænse” for, hvornår der skal meddeles dispensation til midlertidige forhold fx 6 uger, som i forbindelse med landzoneadministrationen anses for kortvarige ændringer der ikke kræver landzonetilladelse.

Muligheden for midlertidige dispensationer bør fastholdes. Forudsætninger og vilkår bør præciseres.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 31-01-2020 09:59

Afsender:

Københavns BeboerNetværk

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

"Erhvervsministeriet har taget initiativ til en videreudvikling af planlov og plankultur i Danmark. Formålet med planloven er at den skal tage hensyn til den løbende samfundsudvikling.

Københavns BeboerNetværk

Til dette vil Københavns BeboerNetværk gerne bidrage med nogle punkter til overvejelse, punkter som vi mener vil være i både lokal, men også i national interesse.

Vores ønske er at København forbliver en beboet by, en by som er attraktiv og smuk at besøge og en dejlig by at bo i og en by som også rummer erhvervsaktivt. Med andre ord en levende by.

Vi stiller meget os gerne til rådighed med viden og konstruktiv sparring i den videre proces.

Grundet de seneste års øgede pres på udnyttelsen af den historiske bykerne i København/ Indre By bifalder vi at planloven tages til op overvejelse. Det er et stærkt ønske at Planloven fremover kan imødegå de voldsomme udfordringer vi i dag står med og i gennem en sund regulering støtte en afbalanceret udvikling.

Status – København Indre By

Danmarks Radio har det, Det kongelig Teater - landets Nationalscene har det, Nationalmuseet og mange andre kulturbærende institutioner har det, men vores nationale hovedstad har det ikke: Status af kulturarv.

Det sætter byen en sårbar situation og betyder at vi er meget afhængig af stærke regulerende værktøjer - ellers er det København vi kender og elsker væk for evigt.

Vi er nødt til at være realistiske mht. det økonomiske pres vi er udsat for og medtænke at aktørerne i byen ikke er forpligtede overfor andre end deres investorer. Det er naiv og uansvarlig politisk adfærd at overlade kulturudvikling og kulturbevarelse til kapitalfonde og aktører som er drevet af økonomisk provenu.

Aldrig har vi været udsatte for så massivt et økonomisk pres som idag.

Særligt fra danske og udenlandske kapitalfonde – på:

boligområdet

- hoteldrift
- hotellejligheder
- ferieboliger, airbnb, mfl.
- bar- og restaurationsdrift

Dertil; Investorer i fænomener som løbehjul og andre aktiviteter som på sin vis ikke er noget problem hvis blot det var afstemt med det pres det også lægger på byen. Det handler om balance.

Københavns historiske bykerne og dets lokalmiljø er kulturarv – vi taler om en ubrudt kontinuitet af beboelse, erhverv siden 800 tallet som i dag vakler.

Det vi står overfor i dag er frit herskende markeds kræfter som tvinger byens drift ind under devisen "lad falde hvad ikke kan stå". København er i frit fald. Vi opfatter det som vores borgerpligt at gøre opmærksom på dette og bidrage med hjælp og ideer til løsninger.

Vi efterlyser tidssvarende rammer i Planloven, ud fra en opdateret og realistisk optik på de voldsomme udfordringer vi står med i dag:

Vi har brug for et nyt tidssvarende værktøj som giver os mulighed for at kunne regulere og udvikle byen ansvarligt - også gennem planloven. Med ansvarlighed mener vi, at det skal være muligt at kunne regulere de aktiviteter vi finder vil være sunde for landets hovedstad, således at vi kan blive bedre til at balancere muligheden for at kunne drive erhverv, sørge for at forudsætningerne er tilstede for at vi kan rumme et levende lokalmiljø hvor der er plads til de helt små i samfundet og alle øvrige aldre. Vi har et ansvar og en fælles interesse i at skabe en attraktiv hovedstad som vi alle kan være stolte af og glædes over at besøge og vise frem for vores udenlandske gæster.

Sundhed og Verdensmål

Et andet element, som bør indtænkes i planloven er rammer for sundhed, verdensmål 3. Prognoserne, på lokalt og verdensplan forventer et fortsat stigende pres og tilflytning til de større byer. Her bør også sikres rammer for en sund by, hvor der ikke kun tænkes på trafikstøj, med også støj fra mennesker. Mulighederne for at regulere støj fra mennesker og deres aktiviteter, er i dag ikke i tidssvarende og tilstrækkelig grad indarbejdet i planloven og tilhørende særlovgivninger, Miljøbeskyttelsesloven.

Øget støj fra mennesker og deres aktiviteter kommer fra både turisme, natteliv og øvrige aktiviteter. Der bør findes rammer for, at sundhed er et element i planlægningen af udviklingen af en by/hovedstad.

Som situationen er i dag er byen på grænsen til beboelig i visse kvarterer som både er uskønne for beboerne og besøgende. Kvarterer om opleves utrygge at færdes i afspejlet i de med mange politi-forretninger og klager til diverse forvaltninger som ofte kommer til kort, grundet manglende rygdækning i planloven.

Vi har hårdt brug for at planlovgivning understøtter en sund udvikling videre frem.

En planlov som giver byen mulighed for at afstemme aktivitetsniveauet, sikrer kvalitet og en ansvarlig balance.

MÅLSÆTNING: At Københavns historiske bykerne bevarer sin eksklusivitet og beboelighed. Det er der god økonomi i.

Københavns BeboerNetværk takker for denne mulighed for at bidrage til videreudvikling af planloven. Vi stiller meget os gerne til rådighed med viden og konstruktiv sparring i den videre proces."

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 31-01-2020 10:38

Afsender:

Landbrug & Fødevarer

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"Bæredygtighed, klima og nye produktionsformer

Der er i fødevarerhvervet stor fokus på innovation, og der sker løbende udvikling af nye produktionsformer. Der er et behov for, at planloven tilpasses, så den bedre kan rumme disse produktionsformer uden unødvendige barrierer.

Klimaudfordringerne med krav om 70 procents reduktion af klimagasser i 2030 og erhvervets ambition om at være klimaneutral i 2050 har skabt et væsentligt øget fokus på alternative produktionsformer, som er en vigtig del af den grønne omstilling. Det kan fx være lokal produktion af proteiner fremfor import af sojaskrå fra Sydamerika samt bedre muligheder for øget produktion af biomasse og afsætning og videreforarbejdning af denne. En række af disse nye produktionsformer passer imidlertid ikke ind i det nuværende planlægningsregime.

Eksempel: Produktion af insekter (fx orme) og søstjerner

Produktion af insekter er ikke defineret som et husdyrbrug, selvom der er tale om en primærproduktion. I produktionen af insekter er det helt afgørende, at insektbearbejdningen foregår umiddelbart efter "høst" af ormene, Der er derfor behov for at kunne etablere en efterfølgende (men meget begrænset) industriel bearbejdning og udvinding af proteinerne. I dag er dette en stor udfordring, idet der kræves en lokalplansændring, som kræver en stor indsats fra kommunerne, da det blandt andet bryder med princippet om planlægning indefra og ud.

Landbrug & Fødevarer skal derfor opfordre til, at produktion af insekter (med en meget lille efterfølgende industriel produktion) sidestilles med husdyrbrug i planlovmæssig sammenhæng.

Eksempel: Bioraffinering og biogas

Bioraffinering er en bæredygtig og fuld udnyttelse af biomassen, hvor fx produktion af græs, lucerne og kløver oparbejdes til protein, ensilage og græssaft til biogasproduktion. Produktionsformen hænger således tæt sammen med biogasproduktionen både geografisk og produktionsmæssigt. Der er derfor behov for klare rammer for, at etablering af disse anlæg kan ligge i det åbne land, hvor de er naturligt hjemhørende.

På baggrund af ovenstående skal Landbrug & Fødevarer anmode om, at biogasanlæg og bioraffineringsanlæg anføres på linje med foderstofvirksomheder i afsnit 2.2.11 i vejledning om landzoneadministration.

Eksempel: Reducering af fødevaretab ved brug af jordbærtunneller i landzone

Klimaudfordringerne øger nedbørsmængderne, og dermed behovet for brug af jordbærtunneller, som kan beskytte imod høj fugtighed og i sidste ende et lavere fødevaretab, øget brug af plast pga. skader ved nedrulning mv.

Planklagenævnet synes i sine afgørelser på området at stadfæste den kommunale praksis, der går på, at tilladelser til opførsel af jordbærtunneller som oftest ledsages af et vilkår om, at tunnellerne skal fjernes halvårligt eller oprulles halvårligt. Det er et problem, fordi helårsdækning blandt andet medfører lavere skadedyrsniveau og dermed et lavere fødevaretab, ligesom nedrulningsprocessen skader plastdugen, så den skal udskiftes hyppigere.

Landbrug & Fødevarer skal derfor opfordre til, at der i den planmæssige regulering (og dermed praksis) på området, i videre omfang end i dag, åbnes mulighed for, at der kan udstedes tilladelse til opførsel af tunneller uden vilkår om halvårlig fjernelse eller oprulning.

Eksempel: Solceller og vindmøller

Det skønnes at landbruget i dag ejer ca. halvdelen af vindmøller, der er opstillet på land. Dermed er landbruget også en vigtig aktør for Danmarks produktion af vindenergi. Det er også landbrugsarealer, der huser solcelleparkerne, hvor solcellerne sættes på stativer på landbrugsjorden. Denne anvendelse vinder større og større udbredelse og bidrager til den grønne omstilling i landbruget. Som egenproducent kan landmanden forsyne egen bedrift med vedvarende energi, og med større produktionsanlæg på marken bidrager landbruget til den generelle omstilling til vedvarende energi, parallelt med landbrugsejede landvindmøller.

Der er imidlertid en række udfordringer med etableringen af solcelleanlæg i kommunerne, hvor der kan være lokal modstand i lokalplanerne og i sagsbehandlingen hos kommunerne. Der er behov for at se nærmere på disse udfordringer, herunder krav til landskabelige hensyn.

For at sikre den fremtidige etablering af grøn energi i forhold til blandt andet solceller, er der behov for en smidig og ensartet godkendelse af anlæggene. Landbrug & Fødevarer vil gerne indgå i en dialog med Erhvervsstyrelsen om dette."

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

"Udvikling af landdistrikter kræver et stærkt erhvervsliv med plads til innovation og nye produktionsformer. Der er i den forbindelse brug for særlig opmærksomhed på de udfordringer, som opstår imellem planlovens bestemmelser og miljøbeskyttelseslovens regulering.

Eksempel: Opmærksomhedszoner for husdyrbrug

Kommunerne har med ændringen af planloven fra 2017 giver bedre rammer for udnyttelse af tomme ejendomme, idet alle tomme ejendomme nu kan avendes til fx beboelse. Samtidig har kommunerne fået mulighed for at etablere omdannelsesbyer. Disse muligheder kan medføre skærpede lugtkrav for primærerhvervet (husdyrbrug). Konsekvenserne er vanskelige at opgøre allerede, idet problemet typisk først opstår, når et husdyrbrug fx gerne vil udvide. Men i disse tilfælde er det for sent at rette op på problemet.

For at sikre, at der fremover tages højde for primærerhvervene og konsekvenserne ved nye lugtkrav, bør der indføres såkaldte "Opmærksomhedszoner". Opmærksomhedszonerne skal sikre, at der skal søges landzonetilladelse til fx etablering af bolig i tomme bygninger. Hermed vil det sikres, at der er en dialog og opmærksomhed på udfordringer med husdyrbrug og lugtkrav. Der er således ikke tale om et retskrav til beskyttelse af husdyrbrug imod etablering af boliger i deres nærhed, men udelukkende en sikring af opmærksomhed om konsekvenserne samt dialog mellem parterne.

En yderligere beskrivelse af konsekvenser for husdyrbrugene og et konkret forslag til en ordning om opmærksomhedszoner er vedhæftet høringsvaret.

Eksempel: Oprydning i arealreservationer

Det følger af planlovens § 15b, at en lokalplan kun må udlægge arealer, der er belastet af lugt, støv eller anden luftforurening fra husdyrbrug til boliger, institutioner, kontorer, rekreative formål m.v., hvis lokalplanen med bestemmelser om bebyggelsens højde og placering kan sikre den fremtidige anvendelse mod en sådan forurening.

Bestemmelsen indebærer, at en række områder, som ligger nær husdyrbrug ikke kan lokalplanlægges.

Nogle af disse områder er i dag rammeplanlagt i kommuneplanerne, hvilket betyder, at de medfører begrænsninger i nærliggende husdyrbrugs muligheder, jf. lugtgenegrænserne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Arealer, som i kommuneplanens rammedel er reserveret til fremtidigt byzone- eller sommerhusområde, indebærer således i dag lugtgenegrænser.

Kommunerne bør derfor forpligtes til at fjerne arealer fra kommuneplanrammerne, som ikke kan lokalplanlægges grundet § 15b, så de ikke fremover begrænser nærliggende erhverv."

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"Byudviklingen presser produktionserhvervet i voldsom grad i byområderne, og der er behov for at imødekomme denne udvikling. Der er blandt andet behov for at se nærmere på, hvordan erhvervslivets interesser varetages via den statslige interessevaretagelse.

Eksempel: Beskyttelse af erhvervshavne

Havnearealer er attraktive som boligområder for kommunerne, da der ofte kan hentes en stor økonomisk gevinst ved at frasælge områderne til byomdannelsesformål. Samtidig har bygherrer betydelige økonomiske interesser i at omdanne erhvervsområder i attraktive dele af byen til boliger. Da disse formål ikke er forenelige med erhvervshavnens aktiviteter, som blandt andet medfører støj og lugtgener, er der en tydelig tendens til, at kommuner vælger at lukke eller på anden vis begrænse havnens virke. Lokalt set kan det for en kommune give økonomisk mening at lukke en havn, men hvis man ser på havnens betydning på hele oplandet og nationalt, så kan de negative samfundsøkonomiske konsekvenser være væsentlige.

De danske havne er et afgørende vigtigt knudepunkt for mange fødevarerproduktions virksomheders eksport, import og drift. Der er i dag udfordringer med byudvikling i mange havneområder, herunder havnene i Kolding, Aabenraa, Horsens og Vejle.

Efter Landbrug & Fødevarers opfattelse er havnene at betragte som en national interesse, da de blandt andet er forudsætningen for størstedelen af både import og eksport af varer i Danmark. Der er derfor et behov for, at staten træder ind og sikrer en bedre beskyttelse, idet kommunernes interesser er for lokale og snævre til at sikre en tilstrækkelig beskyttelse.

Landbrug & Fødevarer skal derfor opfordre til, at der oprettes en liste over havne af national interesse, som ikke kan nedlægges uden statens godkendelse. Denne mulighed bør indføres i en fremtidig ændring af planloven.

Det er væsentligt at være opmærksom på, at det ikke vil være tilstrækkeligt, at staten kan gøre indsigelser, hvis man fx gør lukning af havne betinget af en ændring af lokalplanen. Det skyldes, at havnelukninger typisk meldes politisk ud lang tid inden en eventuel ændring af en lokalplan er nødvendig. Virksomhedernes investeringer og fremtidige planer lider således allerede skade ved den politiske udmelding."

== Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling ==

"Jordbærsalg på landet

I praksis kræver kommunerne i dag landzonetilladelse, hvis en landmand ønsker at opsætte en jordbærbod ved landvejen med henblik på salg af egen produktion. Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at det præciseres, at sådanne boder er at sidestille med enkeltstående primitive bygninger, der ikke anses for omfattet af kravet om landzonetilladelse.

Akvakultur i det åbne land

Akvakultur er den fødevarereproduktion i verden med den største vækstrate, og både EU og Danmark har ambitiøse mål for vækst. Akvakultur er en del af løsningen på fremtidens udfordringer i forhold til klima, miljø og arealeffektivitet. Efterspørgslen på fisk stiger og en øget produktion af opdrættede fisk kan møde efterspørgslen samtidigt med, at presset på vilde fiskebestande mindskes og at der skabes øget vækst og flere jobs i Danmark ofte i udkantsområder. Da akvakultur således er en areal-effektiv og miljø- og klimavenlig fødevarereproduktion, er det vigtigt også i planloven at sikre mulighed for vækst under behørigt hensyn til landskab, miljø, natur og anden arealanvendelse.

Akvakultur er naturligt hjemmehørende i det åbne land og er sammenlignelig med anden husdyrproduktion, og er således afhængige af plads til primærproduktion, oplag af foder, vandindvinding og vandaflevering, oplag og anvendelse af fiskegødning mm. De nuværende regler besværliggør eller i værste fald hindrer både ombygning og modernisering af eksisterende dambrug og etablering af nye anlæg med høj recirkuleringsgrad i det åbne land.

For at sikre vækst og modernisering af akvakultur, skal Landbrug & Fødevarer opfordre til, at akvakultur i det åbne land bliver reguleret på lige fod med anden husdyrproduktion i planlovsregi.

Som reglerne er i dag, kræves der landzonetilladelse til moderniseringer og opførelse af erhvervs-mæssige nødvendige bygninger, renseforanstaltninger, damme mm på eksisterende dambrug. Efter planloven er der kun landzonefritagelse for erhvervs-mæssig nødvendigt mindre byggeri ved eksisterende dambrug på en landbrugsejendom (jf. planlovens § 36 stk. 4). Derudover anviser de nuværende regler ingen mulighed for etablering af nye akvakulturanlæg i det åbne land. En sådan tilladelse er helt afhængig af en kommunes velvillighed til at lave lokalplan, udlægge areal i kommuneplanen mm.

Snitfladen mellem husdyrbrugloven og planloven

Byggeri på en landbrugsejendom er omfattet enten af husdyrbruglovens godkendelses- og tilladelsesordning eller planlovens landzonebestemmelser. I praksis kan snitfladen mellem husdyrbrugloven og planloven dog give anledning til udfordringer og forvirring.

Det bør derfor tilstræbes, at der i større grad sker en ensretning mellem planloven og husdyrbrugloven, jf. eksempelvis nedenfor om opstilling af ikke fast placerede husdyranlæg. Samtidig er det også Landbrug & Fødevarers opfattelse at der er behov for yderligere afklaring af snitfladen mellem husdyrbrugloven og planloven.

Definition af husdyranlæg

Planklagenævnet bemærker i PKNO nr. 12 (afsnit 4.2 Husdyranlæg i planlovens forstand), at "forarbejderne til planloven nævner gylletanke og stalde som eksempler på husdyranlæg. Det bemærkes, at "husdyranlæg" således er selvstændigt defineret i planlovens forarbejder, og definitionen svarer ikke til husdyrbruglovens definition, jf. husdyrbruglovens § 3, nr. 2."

På baggrund af to eksempler på husdyranlæg i lovforarbejdernes generelle bemærkninger konkluderer Planklagenævnet således, at planloven – uafhængig af husdyrbruglovens definition – selvstændigt definerer "husdyranlæg".

Landbrug & Fødevarer finder det uhensigtsmæssigt, at planloven og husdyrbrugloven har forskellige definitioner på husdyranlæg. Der bør være overensstemmelse mellem definitionerne i husdyrbrugloven og planloven. Landbrug & Fødevarer vil gerne indgå i en dialog med Erhvervsstyrelsen om dette.

Opstilling af ikke fast placerede husdyranlæg

Bagatelgrænserne for opstilling af ikke fast placerede husdyranlæg (fx grisehytter) uden tilladelse er forskellige alt afhængig af om byggeriet er omfattet af planloven eller husdyrbrugloven.

På en landbrugsejendom omfattet af husdyrbrugloven kan der etableres, ændres eller udvides op til og med 100 m² ikke fastplacerede husdyranlæg, uden at det udløser krav om godkendelse, tilladelse eller anmeldelse efter husdyrbruglovgivningen.

På en landbrugsejendom omfattet af planlovens landzonebestemmelser vil der derimod alene kunne blive opstillet "enkeltstående hytter" uden landzonetilladelse.

I relation til opstilling af ikke fast placerede husdyranlæg på ejendomme, som er omfattet af planlovens landzoneregler, finder Landbrug & Fødevarer det derfor hensigtsmæssigt, at der sker en ensretning af bagatelgrænsen, således at bagatelgrænsen i planloven følger bagatelgrænsen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 8, stk. 1.

Planlovens bagatelgrænse bør derfor ændres, således at det bliver muligt at opstille 100 m² ikke fastplacerede husdyranlæg uden at det udløser krav om landzonetilladelse.

Inddragelse af tilforpagtede arealer ved opførelse af husdyranlæg

Planklagenævnet bemærker i PKNO nr. 12 (afsnit 4.3 tilforpagtede arealer) at "[...] den hidtidige praksis om at inddrage visse tilforpagtede arealer i vurderingen af den erhvervmæssige nødvendighed for en ejendom ikke længere kan opretholdes, når der er tale om husdyranlæg i planlovens forstand, da dette ville være en omgåelse af bestemmelsen i dens nye formulering"

Det er Landbrug & Fødevarers vurdering, at det må bero på en fejlslutning hos Planklagenævnet, at traditionelle, langvarige forpagtningsforhold ikke længere kan inddrages i vurderingen af den erhvervmæssige nødvendighed for en ejendom, når der er tale om husdyranlæg. Eksempelvis en gylletank.

Ifølge den hidtidig praksis kan tilforpagtede jorder indgå i vurderingen af den pågældende ejendoms drift, hvis der er tale om traditionelle, langvarige forpagtningsforhold. Der kan derimod ikke lægges vægt på kortvarige forpagtningsforhold.

Det bemærkes i lovforarbejderne, at "udgangspunktet for en vurdering af den erhvervmæssige nødvendighed i forhold til den enkelte ejendoms drift fastholdes [...].

Det er således ikke fortolkningsmæssige holdepunkter for Planklagenævnets fortolkning.

Landbrug & Fødevarer skal derfor opfordre til, at det i landzonevejledningen præciseres, at langvarige forpagtningsforhold fortsat indgår i vurderingen af den pågældende ejendoms drift. Der er ikke i loven eller retspraksis holdepunkter for at antage, at der er gjort op med hidtidig praksis på dette område.

Samtidig må vi opfordre til, at sondringen mellem bedrifter og matrikulære ejendomme fjernes, da det hverken er hensigtsmæssigt eller tidssvarende i forhold til de nye ejerstrukturer, som vi ser i erhvervet.

Inddragelse af forpagtede og samejede arealer ved erhvervmæssigt nødvendigt byggeri

Med udvidelsen af undtagelsen fra kravet om landzonetilladelse for erhvervmæssigt nødvendigt byggeri i år 2017, er det blevet muligt både at inddrage traditionelle, langvarige forpagtningsforhold, kortvarige forpagtningsforhold og samejede arealer, hvis byggeriet er erhvervmæssigt nødvendigt for driften af en landbrugsbedrift.

Ved "landbrugsbedrift" i planlovens § 36, stk. 1, nr. 3, forstås den til enhver tid gældende definition i landbrugsloven.

En bedrift kan ifølge landbrugsloven § 2, stk. 3, 2. pkt., bestå af en eller flere landbrugsejendomme, arealer uden landbrugspligt samt tilforpagtede arealer. Det følger dermed af ordlyden i landbrugsloven og forarbejderne hertil, at tilforpagtede arealer er en del af bedriften. Der sondres ikke mellem længerevarende eller kortvarige forpagtningsforhold.

Ændres definitionen af en landbrugsbedrift i landbrugsloven, skal denne ændring også gælde for fortolkningen af planlovens § 36, stk. 1, nr. 3.

Det bør i den forbindelse præciseres i landzonevejledningen, at kortvarige forpagtningsforhold kan indgå i vurderingen af en bedrifts driftsmæssige behov.

Dette fremgår ikke i dag klart af landzonevejledningen, hvor følgende fremgår:

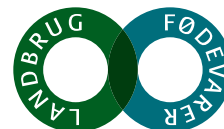
"I praksis kan tilforpagtede jorder indgå i vurderingen af den pågældende ejendoms eller bedrifts driftsmæssige behov, hvis der er tale om traditionelle, langvarige forpagtningsforhold. Derimod kan kortvarige forpagtningsforhold ikke indgå i en vurdering af byggeriets erhvervmæssige nødvendighed."

Landbrug & Fødevarer skal derfor foreslå følgende ændring:

I praksis kan tilforpagtede jorder indgå i vurderingen af den pågældende ejendoms eller bedrifts driftsmæssige behov, hvis der er tale om traditionelle, langvarige forpagtningsforhold. Kortvarige forpagtningsforhold kan også indgå i vurdering af en bedrifts driftsmæssige behov.”

==Tema 8: Klagesystemet==

Planklagenævnet er en del af det samlede klagesystem, hvor man passende kunne foretage en evaluering.

Notat

Planlov

Udkastet til ny planlov giver bedre rammer for udnyttelse af tomme ejendomme. Den nuværende planlov giver mulighed for at anvende landbrugsejendomme til beboelse (ved anmeldelse), mens forslag til ny planlov udvider denne ret til at omfatte alle ejendomme, fx også skoler, smedjer mv. Nye beboelsesejendomme kan afkaste krav til lugt og dermed begrænse udvidelse af eksisterende husdyrbrug.

Samtidig får kommunerne mulighed for at etablere omdannelseslandsbyer, som ligeledes kan medføre nye eller skærpede lugtkrav.

Opmærksomhedszoner

For at sikre, at der bliver taget hensyn til landbrugserhvervet som følge af de mere lempelige planregler, skal Landbrug & Fødevarer opfordre til, at der i planloven indføres krav om etablering af opmærksomhedszoner rundt om eksisterende husdyrbrug.

Opmærksomhedszonerne foreslås i praksis etableret ved at definere et areal rundt om husdyrbrug, hvor de umiddelbare rettigheder i forhold til etablering af bolig ikke er gældende. Det vil betyde, at der i disse områder skal søges om landzonetilladelse, inden der kan etableres bolig.

Formålet med opmærksomhedszonen er at sikre, at kommunen gør rede for konsekvenserne ved etablering af bolig for det eller de pågældende husdyrbrug, og at en eventuel tilladelse sker ved en ligelig afvejning af husdyrbruget vækstmuligheder og øvrige hensyn. Samtidig skal opmærksomhedszonen sikre samme rettigheder for landmænd som ved en landzonetilladelse.

Det bør anføres i lovbemærkningerne, at et afslag/tilladelse til landzonetilladelse kan påklages, men at klagenævnet på linje med kommunen skal tage højde for lovens ændrede formålsparagraf, hvoraf landbruges muligheder for vækst skal indgå på lige fod med øvrige hensyn, herunder miljøhensyn.

Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at kommunen ikke bør have mulighed for at give landzonetilladelse, såfremt lugtgenegrænsen for eksisterende husdyrbrug ikke kan overholdes for husdyrbruget.

Mulighed for lempede lugtkrav

Det bør undersøges, hvorvidt der i en landzonetilladelse kan stilles vilkår til en kommende bolig om accept af højere lugtgrænser. Hvis dette er muligt, kan der i landzonetilladelsen – efter enighed mellem de berørte parter – stilles vilkår om accept af en højere lugtgrænse, som sikrer husdyrbrugets udviklingsmuligheder og fortsatte eksistens.

Hvis det ikke er muligt at stille krav om lempede lugtvilkår som led i landzonetilladelsen bør det undersøges, om en ændring af tilstødende lovgivning kan sikre mulighed for lempede lugtkrav. Det kan fx tænkes, at der kan etableres en ny kategori af (lempede) lugtkrav i husdyrgodkendelsesloven, som der kan henvises til i en landzonetilladelse.

Omfattede husdyrbrug

Der bør oprettes en opmærksomhedszone ved alle lovligt bestående erhvervmæssige husdyrbrug.

Opmærksomhedszonens størrelse

Opmærksomhedszonens størrelse bør tage højde for husdyrbrugets realistiske udvidelsesmuligheder, og det er således ikke tilstrækkeligt udelukkende at tage højde for husdyrbrugets eksisterende lugtgeneafstand.

Landbrug & Fødevarer foreslår på baggrund af ovenstående, at der tages udgangspunkt i nedenstående afstandsgrenser, jf. også bilag 1. Grænserne kan eventuelt differentieres alt efter, hvilken dyrace der er tale om.

Dyreenheder	Opmærksomhedszone (meter)
-250	460
250-500	775
500-750	1.092
750-1.000	1.092
1.000-1.500	1.092
1.500-2.000	1.532

Ovenstående afstandsgrenser tager udelukkende højde for udfordringer ved etablering af enkeltboliger i landzone. Såfremt der skal tages højde for etablering af boliger, som medfører, at der bliver tale "samlet bebyggelse", skal grænserne øges, jf. bilag 1.

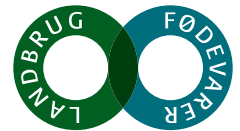
Spredt og samlet bebyggelse

Omdannelsesbyer og nybygninger kan medføre skærpede lugtgrænser for husdyrbrug.

Hvis der i forbindelse med en omdannelseslandsby el. lign. bygges huse, så et område går fra at være defineret som "spredt bebyggelse" (under 8 beboelsesbygninger indenfor en afstand af 200 meter) til at være defineret som "samlet bebyggelse" (8 eller flere beboelsesbygninger indenfor en afstand af 200 meter) vil dette skærpe lugtkravene fra 15 til 7 lugtenheder. Dette vil medføre væsentligt ringere vilkår for nærliggende husdyrbrug jf. nedenstående beregningseksempler, hvor der ses en væsentlig øget lugtgeneafstand.

Dyreenheder	Lugtgeneafstand ved spredt bebyggelse (meter)	Lugtgeneafstand ved samelet bebyggelse (meter)
250	295	505
500	460	820
750	620	1.120
1.000	775	1.390
1.500	1.092	1.907
2.000	1.532	2.395

En alternativ løsning kunne være en ændring af husdyrgodkendelseslovens lugtgrænser, så et lugtkrav på 15 lugtenheder også indføres for samlet bebyggelse, eller at det

defineres, at der først er tale om samlet bebyggelse, hvis fx 20 eller flere boliger ligger indenfor en afstand af 200 meter.

Omdannelseslandsbyer

Kommunernes muligheder som led i etablering af omdannelseslandsbyer er uklare. Det bør som minimum sikres, at en placering af omdannelseslandsbyer - som overlapper et husdyrbrugs opmærksomhedszone - ledsages af en konsekvensvurdering for det eller de pågældende husdyrbrug.

Konsekvensvurderingen skal blandt andet tage højde for, om kommunen planlægger at etablere nye naturområder, eller om der etableres boliger, som fx medfører, at en "spredt bebyggelse" bliver til "samlet bebyggelse", da dette kan afkaste skærpede lugt- eller ammoniakkrav. Der henvises til løsningsforslaget i ovenstående afsnit.

Til Erhvervsstyrelsen
Planlægning og Byudvikling
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

LE34 Aalborg
Gasværksvej 30R
9000 Aalborg

Anders Ebsen Jellesen

+45 9244 3439
ajj@le34.dk

Projekt: 1991063
Dokument: D20-030778

21-01-2020

Hørings svar – evaluering af planloven

Erhvervsstyrelsen har indbudt til at komme med høringssvar til hvordan planloven og den fysiske planlægning bedst kan bidrage til at løse fremtidens udfordringer og understøtte fremtidens behov.

Landinspektørfirmaet LE34 A/S fremsender hermed et høringssvar.

Det anbefales, at multifunktionel arealanvendelse indarbejdes i planloven således, at det bliver en del af kommunernes fremtidige kommuneplaner. På denne måde vil planloven støtte op om det politiske forlig om multifunktionel jordfordeling fra d. 19. september 2019. I kommuneplanen foretages i dag en helhedsorienteret planlægning for arealanvendelse, men set i lyset af de nye forlig og nye bekendtgørelser om multifunktionel jordfordeling vil det være hensigtsmæssigt, hvis den helhedsorienterede planlægning omfatter udpegningen af arealer til multifunktionelanvendelse.

Konkret foreslås det, at der i planloven gives mulighed for at udpege arealer i kommuneplanen, hvor det kan søges at etablere multifunktionelle anvendelser. De områder, hvor der er de største potentialer for synergi mellem flere udvalgte (mindst tre) nationale interesser, som kan gavne klimaet, miljøet, naturen, friluftsliv eller landdistriktsudvikling, skal ganske enkelt kunne udpeges i kommuneplanen.

Denne mulighed vil være i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens baggrund for den aktuelle evaluering af planloven, hvor der på styrelsens hjemmeside ønskes afdækning af om planloven vil kunne forbedres yderligere. Muligheden for udpegning af arealer til multifunktionelanvendelse vil være en forbedring af planloven.

Planlovens formål er som bekendt, at sikre en sammenhængende planlægning, der forener de samfundsmæssige interesser i areal-anvendelsen, medvirker til at værne om landets natur og miljø og skaber gode rammer for vækst og udvikling i hele landet, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag med respekt for menneskets livsvilkår, bevarelse af dyre- og planteliv og øget økonomisk velstand.

En måde at sikre en realisering af dette formål er, at give mulighed for multifunktionel arealanvendelse i kommuneplanlægningen.

Vi henviser til vores politik vedrørende behandling af personoplysninger, som findes [her](#) eller via www.le34.dk/GDPR

Landinspektørfirmaet LE34 A/S | Medlem af Praktiserende Landinspektørers Forening | DS/EN ISO 9001 Certificeret

En udpegning i kommuneplanen vil overfor aktører i det åbne land tydeliggøre behovet og muligheder for multifunktionelle anvendelser. Det vil ligeledes være en fordel for alle interessenter, at man på et overordnet og strategisk niveau får udpegede disse "interesse"-områder for jordfordeling. Det vil kunne skabe dialog på et tidligere stadie, i stedet for at dialogen først opstår ved et konkret projekt.

Konkret forventes det i kraft af de nye forlig og bekendtgørelser om multifunktionel jordfordeling, at jordfordeling bliver et afgørende redskab i processen med at skabe multifunktionel arealanvendelse.

Ved at udpege arealer til multifunktionelanvendelse i kommuneplanen sikres det, at de kommende jordfordelinger også bliver multifunktionelle og ikke kun traditionelle (bedre arrondering), da der således foreligger udpegninger af, at jordfordelingen skal være multifunktionel og de indledende afklaringer herfor allerede er foretaget.

Kommunerne laver allerede i dag en række analyser, herunder af landskabs-karakteren, oversvømmelsesscenarier og foretager udpegninger af bl.a. værdifulde landskaber, naturbeskyttelsesområder og økologiske forbindelser. Udpegningerne af multifunktionel arealanvendelse vil i høj grad kunne udføres på baggrund af den eksisterende viden.

Fordelen for kommunerne ved at have muligheden for at udpege arealer til multifunktionel arealanvendelse i forbindelse med kommuneplanlægningen er, at de får en helhedsorienteret tilgang, der falder i tråd med de nye forlig og bekendtgørelser om multifunktionel jordfordeling.

Som samfund er fordelene, at planloven ved at indføre denne mulighed kan være med til at sikre den sammenhæng, der forener de samfundsmæssige interesser og værner om landets natur og miljø.

Såfremt der er spørgsmål til ovenstående, står jeg naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Anders Ebsen Jellesen

Landinspektør

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 30-12-2019 18:39

Afsender:

Landsbyerne i Falsters Hjerte

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

Set i relation til FN's verdensmål er det vigtigt at man prioriterer plantning af træer. Derfor bør man ikke alene understøtte skovrejsning, men også mindre arealer med træer, således at vildt og fauna med tiden får små områder med livsmuligheder, som med tiden kan vokse sammen til større sammenhængende områder.

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

Det der ofte er problemet for landdistriktet er, at der er for lidt urbanisering. Her tænker vi specielt på mulighederne for bløde trafikanter til at komme rundt i landdistriktet uden sikre forbindelser så som stier og cykelstier. Desuden ligger mange gamle boliger ud til en vej - og nutidens borgere ønsker at bo væk fra vejen, ned mod en skov eller tæt på naturen. Hvis man skal kunne fastholde borgere i landdistriktet, skal man øge tilgængeligheden og mængden af natur ved at øge urbaniseringen for bløde trafikanter.

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

I dag kan man nedrive gamle udtjente huse i landsbyer og det åbne land. Dette er vigtigt af sikkerhedsmæssige og forskønnelsesmæssige årsager. Har man ikke en køber til grunden med det samme, bortfalder muligheden for at bygge på grunden igen. Dermed sker der en affolkning af landdistriktet på længere sigt som er uheldig, hvis man ønsker liv på landet. Vi ønsker derfor at tilladelsen til at opføre et hus på en grund ikke bortfalder, men at man kan bygge et godt sted på grunden, evt væk fra vejen.

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

Vi kunne tænke os at man understøtter Symbiose mellem private og offentlige virksomheder, der hvor det er muligt. At man indarbejder klimamålene i planloven, således at infrastrukturen er på plads til at sikre den grønne omstilling

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

Det ville være en hjælp til mange projekter, hvis man kunne få et overblik over hvad der ligger i jorden, der hvor man skal grave/bygge og om der specielle lovmæssige krav for det pågældende område.

Til Erhvervsstyrelsen

Hørings svar i forbindelse med evaluering af planloven

Foreningen Bofællesskab.dk er en interesseorganisation, der dels støtter op om eksisterende bofællesskaber og dels støtter etablering af nye bofællesskaber i Danmark. Vi er som organisation ofte i berøring med Planloven, når nye bofællesskaber skal etableres. Vi vil derfor give vores besyv med i denne høringsfase om, hvordan vi gerne ser Planloven revideret, så den passer bedre til en virkelighed, hvor opbygningen af bæredygtige bofællesskaber i de senere år er blevet en kerneaktivitet, for både professionelle developere og borgergrupper. Vi har haft repræsentanter med til de to debatmøder, der blev afholdt i december 2019 og er på disse møder blevet bekræftet i, at behovet for revision af Planloven er voksende.

Bofællesskab.dk er som udgangspunkt enig i Planlovens overordnede formål om *at sikre en sammenhængende planlægning, der forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen, medvirker til at værne om landets natur og miljø og skaber gode rammer for vækst og udvikling i hele landet, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag med respekt for menneskets livsvilkår, bevarelse af dyre- og planteliv og øget økonomisk velstand*. Vi ser imidlertid en stor udfordring i, hvordan vi konkret gennem etablering af boliger og erhverv sikrer en bæredygtig udvikling med den planlov, vi har i dag. Især i lyset af de klimamæssige, sociale og økonomiske (ressourcemæssige) udfordringer, som netop i disse år accelererer voldsomt.

Ved de to afholdte debatmøder, i den offentlige debat generelt og fra regeringen peges der på, at bofællesskaber er én af de løsninger, der peger i en bæredygtig retning. Bofællesskaberne er ressourceminimerende, idet de rummer en høj grad af deleøkonomi. De er sociale ved at tilbyde fællesskab, nærhed og gode naboskaber. I de fleste bofællesskaber har beboerne en skærpet bevidsthed om at ville leve bæredygtigt. Mange er miljømæssigt engagerede og dermed en kraft i den grønne omstilling lokalt. Derfor bør Planloven give bedre muligheder for etablering af fællesskabsorienterede boformer, såvel i byerne som på landet, og udnytte det potentiale for bæredygtig omstilling der ligger i disse boformer. .

Bofællesskab.dk ønsker at pege på områder, som der efter vores mening bør være fokus på i den forestående planrevision. Vi er ikke jurister eller planlæggere, der kan formulere de konkrete lovændringer - men vi har stor tillid til, at Erhvervsministeriets embedsmænd ud fra dette oplæg kan løse den del af opgaven.

Her følger en ikke prioriteret liste af områder, som man i vores optik bør kigge på, hvis man vil fremme fællesskabsorienterede boformer:

- Flere boliger på samme parcel

Vi oplever ofte udfordringer med at bofællesskaber, der ønsker at etablere sig på en nedlagt landbrugsejendom, ikke kan få tilladelse til at indrette flere boliger i de ledige avlsbygninger eller tilladelse til at opføre nye boliger (f.eks. almennyttige/ andelsboliger) i tilknytning til den nedlagte landbrugsejendom. Det sker enten med henvisning til landzonebestemmelserne eller det plangrundlag, der er for det pågældende område. Ofte har ideen om et bofælles-

skab ikke været inde i billedet, da bestemmelserne blev lavet. Vi ønsker således, at kommunerne får mulighed for at åbne op for bofællesskaber eller andre fællesskabsorienterede boligformer i landdistrikterne, enten ved specifikt at indskrive muligheden for bofællesskaber (flere boliger på samme parcel) i bestemmelserne for det pågældende område eller ved generelt at åbne muligheden for flere boliger på parcellen når der er tale om fællesskabsorienterede boformer - bofællesskaber, kollektiver og økosamfund.

- Bofællesskaber skal hjælpes på vej

Selv om der er stor interesse for at etablere fællesskabsorienterede boformer, er det ofte vanskeligt at finde egnede grunde eller bygninger. Derfor bør kommunerne gennem planloven, hvor det er muligt og ønskeligt, udlægge eksplicite områder, udpege kvarterer eller på anden måde i deres planlægning give bedre muligheder for at kunne identificere områder hvor bofællesskaber er mulige. Kommunerne bør også gennem planloven kunne forbeholde arealer til fællesskabsorienterede boformer – bofællesskaber, kollektiver og økosamfund.

I dag opererer planloven primært med det fysiske udtryk: åben/lav, tæt/lav og etageboliger. Kommunerne bør også gennem planloven kunne reservere arealer til fællesskabsorienterede boformer - bofællesskaber, kollektiver og økosamfund.

- Bofællesskaber som grønne eksperimenter

Bofællesskaber er generelt karakteriseret ved, at man ønsker at bo og leve bæredygtigt. Dette mantra bliver udviklet i forbindelse med opstarten af bofællesskaber, hvor mange diskussioner handler om "det gode liv", med omtanke for både mennesker og miljø. Her er bæredygtighed et naturligt element. Omstillingen tager også fat i de erfaringer, man gør sig i dagligdagen i bofællesskaberne – hvor kan vi nedsætte ressourceforbruget, hvordan kan vi indkøbe økologiske lokale varer og hvordan kan vi dele og dermed anvende færre ressourcer

, f.eks. værktøj, tøj, hårde hvidevarer, biler mm. Udfordringen er, at det ofte ikke er muligt fysisk eller lovgivningsmæssigt at udføre innovation og eksperimenter, hvorfor mange grønne ambitioner bliver stækkede.

I Bofællesskab.dk vil vi anbefale, at man åbner mere op for eksperimenter ved:

- "eksperimenterende zoner", hvor der kan dispenseres for Planlovens almindelige bestemmelser, når det har et bæredygtigt sigte,
- en særlig behandling af "Tiny Houses", så der kan dispenseres i forhold til bygningsreglement, uden at tilsidesætte bygningens sikkerhedskrav
- muliggørelse af eksperimenter med 'off-grid' løsninger

Vi mener, at planloven bør tilpasses den nye klimakrise-virkelighed og i planbestemmelser fremme de bæredygtighedsinitiativer, som i dag ofte mødes med rigoristiske krav, som stammer fra en anden tid. For eksempel kravet om antal af p-pladser til trods for, at man i bofællesskaber helst vil anvende delebiler, afledning af spildevand til det offentlige kloaksystem på trods af, at bofællesskabet måske kan klare spildevandsrensningen med "pilerensningsanlæg" eller lignende.

- Grøn omstilling, klimamål og bæredygtigt byggeri

Den grønne omstilling fylder meget i dagens bofællesskaber og særligt i de senest tilkommende. Vi vil opfordre Erhvervsstyrelsen til at indrette planloven således, at

kommunerne kan stille egentlige bæredygtighedskrav som bestemmelser i kommuneplanens retningslinjer og i lokalplanernes bestemmelser. I dag skal der megen akrobatik til for at angive bindende retningslinier og lokalplanbestemmelser, der sikrer, at nye planer kun tillader bæredygtigt byggeri.

Vi er opmærksomme på, at det er en vanskelig øvelse, men det bør ikke afholde Erhvervsstyrelsen for at udvikle nye styringsredskaber, der kan sikre en stadig øget grad af bæredygtighed i byggeriet. Der er f.eks. allerede kommuner, der i lokalplanbestemmelserne fastsætter befæstelsesgrader, som har et klart miljøsigte nu, hvor der forventes større regnvandsmængder. Andre kommuner kræver DGNB certificering af byggeriet. Vi vil som interesseorganisation anbefale konkrete og forpligtende bæredygtighedsstandarder, så det ikke er et valg, om byggeriet skal fremme den grønne omstilling, men et krav.

- Fastsat minimumsandel af fællesskabsorienterede boformer

Det er med den sidste planlovsrevision blevet muligt for kommunerne i et planområde at fastsætte minimumskrav for andelen af almene boliger. Det er en fin mulighed, der ligeledes kan og bør anvendes til etablering af almene bofællesskaber. Vores erfaring er, at der især mangler etablering af almennyttige bofællesskaber til de, der ikke har økonomisk kapacitet til at købe en bolig. Kommunerne bør i kommune- og lokalplaner kunne fastsætte en andel af byggeriet, der skal udgøres af fællesskabsorienterede boformer, således at denne boform fremmes.

Bofællesskab.dk's bestyrelse står gerne til rådighed for en uddybning af ovenstående synspunkter og følger fortsat revisionen af planloven med stor interesse

Med venlig hilsen

Louisa Bisgaard, forperson

Birger Lilja Kristoffersen, bestyrelsesmedlem, arkitekt

Anna Falkenstjerne Beck, bestyrelsesmedlem, forsker i bofællesskaber

Camilla Nielsen-Englyst, bestyrelsesmedlem, konsulent for fællesskaber

Andreas Pedersen, bestyrelsesmedlem, kasserer, gymnasielærer

Charlotte Engel, bestyrelsesmedlem, projektudvikler af seniorbofællesskaber

Rudy Madsen, administrator

Bofællesskab.dk kan kontaktes på bestyrelsen@bofællesskab.dk eller på Birgers telefon

21979752

Erhvervsministeriet
Indsendt via Planinfo.dk

København, 9. januar 2020

Vedr.: Fremtidens Planlov

Erhvervsminister Simon Kollerup har inviteret alle til at give forslag til fremtidens planlov. Landsforeningen for bygnings- og landskabskultur har følgende forslag til en planlov, der bedre kan sikre vor kulturarv på bygnings- og landskabsområdet.

Bevaringsværdige bygninger

Det bør i Planloven klart fastlægges, at kommuneplanen skal indeholde en oversigt over og retningslinjer for bevaringsværdige bygninger.

I dag er vejledninger og reglerne for beskyttelse af bevaringsværdige bygninger delt mellem bygningsfredningslovgivningen og planloven med tilhørende udmeldinger om statslige interesser i kommuneplanlægningen.

Omkring ¼ af landets kommuner har ikke foretaget denne registrering i kommuneplanen, lige såvel som en del kommuner kun har registret bevaringsværdige bygninger i en del af kommunen. Mange planer mangler også klare retningslinjer for de bevaringsværdige bygninger. Dette bør der rettes op på.

Beskyttelse af historiske bykerner

Det bør i Planlovgivningen fastlægges, at kommuner, der omfatter byer med historiske bykerner (feks. alle købstæder med købstadsrettigheder fra før 1848¹) i kommuneplanen skal udpege og afgrænse den bevaringsværdige, historiske bykerne og fastlægge retningslinjer for lokalplanlægningen for beskyttelsen af disse kulturmiljøer.

I dag sker beskyttelsen af mange af de historiske bykerner på grundlag af enkelt- fredninger og ofte indbyrdes usammenhængende lokalplaner.

Planloven trænger til at blive styrket på dette område, således at de historiske bykerner bliver klart afgrænsede og udpeget som et sammenhængende kulturmiljø beskyttet af klare retningslinjer i kommuneplanen for en lokalplanlægning med bevaringssigte.

Styrkelse af beskyttelsen af kulturmiljøer i kommuneplanen

¹ Parallelt med bygningsfredningslovens bestemmelser om, at alle bygninger fra før 1536 er fredede.

Det bør i Planloven fastlægges, at der for alle kulturmiljøer, som er udpeget i kommuneplanen skal fastlægges en tidsplan i kommuneplanen for udarbejdelse og vedtagelse af lokalplaner med bevaringssigte for kulturmiljøerne.

Planloven fastlægger i dag, af kommunerne i kommuneplanerne skal udpege kulturmiljøer. Men ofte er udpegningen alene fulgt op med hensigtserklæringer mht. bevaring af disse områder.

Det bør strammes op, således at kommunen forpligter sig til inden for en begrænset årrække at beskytte disse kulturmiljøer gennem vedtagelse af lokalplaner med beskyttelsessigte.

Sikring af kulturmiljøer i forbindelse med affredning af bygninger

Det bør i planloven sikres, at kommunerne i forbindelse med affredning af bygninger forpligtes til at sikre, at bevaringsinteresser i de kulturmiljøer, der rummer den eller de affredede bygninger ikke lider skade ved affredningen. Dette kan ske ved at der i loven fastlægges en forpligtelse til at udarbejde en lokalplan med bevaringssigte ved affredning for at sikre en sammenhængende bevaring af de kulturmiljøer, som bygningerne indgår i.

Oprethold en klar opdeling mellem by og land

Stuehuse større end 250 m² bør forudsætte Landzonetilladelse, således at der kan ske et helhedssyn for den enkelte landsby.

Ejere af gårde, kan i dag opføre stuehuse på 500 m² uden hensyn til landsbyens kulturhistorie, herunder bygningens placering, volumen og materialevalg. Dette kan let ødelægge mange mindre landsbyer, som fremtræder oprindelige helt tilbage fra 1700- tallet eller endnu ældre.

Etablering af erhverv i tomme bygninger på landet og i landsbyerne kan i dag ske uden landzonegodkendelse. Dette kan på kort sigt give udvikling i den enkelte landsby, men hvis det pågældende erhverv er en succes og ejeren ønsker en bygningsudvidelse, kan dette ske uden en landzonetilladelse.

Sådanne bygningsudvidelser bør forudsætte landzonetilladelse, således at der kan ske et helhedssyn om, hvorvidt en bygningsudvidelse kan ske med respekt for landbyens kulturhistorie og landsbyens øvrige udvikling.

Landsforeningen uddyber gerne sine synspunkter i et møde med ministeren.

Med venlig hilsen

Karen Margrethe Olsen
Formand for Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 04-01-2020 23:15

Afsender:

Lars Madsen

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

omlægge landbrugsjord i nærheden af landsbyer til grønne områder/skov

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

"Lempede betingelserne for opførelse af bygninger for private i landzone.

Her tænker jeg på størrelse og afstand mellem bygninger.

Gøre det sværere for landbrug at udvide i nærheden af bebyggelse/landsbyer."

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"Så længe der bliver opført storcentre, hvor man kan ordne alle sine indkøb billigere og ikke mindst få en gratis parkeringsplads tæt på indgangen, kan forandringen vist ikke ændres.

Se bare på manglen af butikker i landsbyerne."

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

"Lave industriområder ved motorvejsafkørslerne.

Der er rigeligt med vandland og forlystelsesparker.

Det jeg hører udlændinge, især Tyskere efterspørge, er naturoplevelser.

Så igen: omlægning af landbrugsjord til naturområder."

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

"Det er mere svært at finde oplysninger om ens egen jord/bygninger hos kommunen end at finde en bestemt vare i en netbutik der måske har mere en hundredtusind varer at vælge imellem.

Det må da give lidt eftertanke hos dem der designer websider hos det offentlige....

Måske man skulle starte med at logge ind på kommunens hjemmeside og automatisk få de indformationer der er relevante for en selv, istedet for at skulle klikke rundt i 117 menuer.

Det ender som regel med at man skal til at ringe alligevel.."

==Andet==

"Hvis landsbyerne og de små samfund ikke skal udryddes totalt skal der tages mere hensyn til private der gerne vil bo på landet og arbejde i byerne.

Det er en skrøne at folk der bor på landet arbejder ved landbruget.

Stil de samme krav til bønderne som til industrien med hensyn til lugt og støj.

Lad folk købe jordparceller på en hektar og lad dem bygge deres helårsbolig der.

Der er langt færre landbrug idag end da planloven blev vedtaget i halvfjerdserne, så hvorfor ikke lade folk bygge på landet?"

Input til evaluering af planloven

Af Simon Glinvad Nielsen og Julie Holck, partnere i LivingCities

LivingCities er en rådgivningsvirksomhed med speciale i levende byer, detailhandel og bypartnerskaber. Virksomheden udspringer af Julie Holcks Ph.D.-afhandling, *Butikkerne og de levende byer* (2010) og arbejder med research, formidling og realisering af nye partnerskabsmodeller og kredsløb, der styrker identitet, lokaløkonomi og social sammenhængskraft i byerne. Blandt LivingCities' kunder og samarbejdspartnere er ministerier og kommuner, EU-kommissionen, fonde, organisationer, brancheforeninger og private virksomheder i ind- og udland. Se mere på www.livingcities.dk

En planlov med fokus på det lokale potentiale

Evalueringen af planloven rummer ikke blot muligheden for at overveje fremtiden for Danmarks fysiske og byggede landskab; den rummer samtidig en lige så væsentlig overvejelse af det sociale, kulturelle, eksistentielle og økonomiske miljø, der skal binde vores byer og dermed samfundet sammen.

Fremtidens rammer for byudvikling vil have en afgørende indflydelse på bæredygtighed i bred forstand. Klima, sammenhængskraft, sundhed, innovation – det hele hænger tæt sammen med, hvordan vi bygger vores byer, og byernes liv og attraktionskraft hænger igen tæt sammen med de gældende rammer for butikker og aktiviteter.

En styrkelse af byer og lokalsamfund kan med de rette redskaber levere svar på mange af tidens afgørende udfordringer, men det kan – i vores øjne – kun lade sig gøre, hvis man respekterer og understøtter følgende fire principper:

1. Tænk bymidten først.
2. Uden butikker, ingen levende bymidter.
3. Styrk nye former for partnerskaber og samarbejder.
4. Lad planloven åbne for nytænkning af byernes kredsløb og liv – ikke for forældede og kortsigtede idéer om udenbys detailhandel.

Tænk bymidten først

I dag overvejer 19 danske byer ny udenbys detailhandel. De gør det formentlig ud fra en overbevisning om, at det vil skabe vækst og arbejdspladser. Men er det fremtidens vækstbegreb og et ønske om langsigtet bæredygtig udvikling, der ligger til grund for overvejelserne? Sker det på et oplyst grundlag om konsekvenserne?

I hele Europa kæmper små og mellemstore byer for at genvinde den attraktions- og sammenhængskraft, der har kvalificeret dem i århundreder. LivingCities er medforfattere bag en tværeuropæisk hvidbog til EU-kommissionen, som handler om, hvor værdifulde bymidterne er som generatorer for udvikling, vækst, social kapital og kultur. Og hvor vigtig en del af dem, butikkerne er.¹

¹ *Revitalising European Town Centers through Independent Retail: An Essential Economic and Human Challenge for European Social Cohesion and Competitiveness.*

Mange steder arbejder man meget bevidst med det. I Storbritannien har de haft en decideret "town center first"-politik siden 1996. Den blev skærpet i 2009 under overskriften *Planning for Sustainable Economic Growth*.

I Italien har Conf-Commercio (pendanten til Dansk Erhverv) udgivet en håndbog over *best practice*-eksempler på, hvordan man med nye partnerskaber og innovative tiltag genskaber den levende, bæredygtige bymidte². Conf-Commercios mål er, at der ikke skal bygges noget detailhandel uden for bymidterne i Italien i fremtiden.

I USA, megacentrenes moderland (her åbnede den første shoppingmall i 1956), begyndte det at gå tilbage for udenbys megacentre allerede i 1990'erne. I år 2000 var omdannelsen af lukkede malls et særskilt fag på Harvard School of Design, og en række undersøgelser har siden vist, hvad det betyder for en by, når der kommer f.eks. en Wal-Mart (hypermarked) uden for bymidten:

- De øgede skatteindtægter, som en ny Wal-Mart genererer, bliver udlignet af nedgangen i skatteindtægter fra de butikker, der må lukke, og af de følgende faldende ejendomspriser i byen.
- I f.eks. Vermont viste en cost/benefit-analyse, at opførelsen af en Wal-Mart ville betyde et tab på 2,5 dollar for hver dollar, Wal-Mart ville betale i skat.
- Mht. arbejdspladser er det uklart, hvorvidt et nyt hypermarked uden for byen betyder lidt færre eller lidt flere arbejdspladser; forskellen er ikke særlig stor. Så når nogen kommer og siger, at de vil "skabe" 500 nye arbejdspladser, er det sandsynligvis ikke det endelige regnestykke, der tales om.

Tendensen fra udlandet er soleklar. De lande, der har givet mulighed for at lave megabutikker uden for bymidterne, trækker nu i land. De vil en anden vej og skabe steder med fokus på unik identitet, bæredygtighed, social kapital og balance.

Udenbys megabutikker er ikke fremtiden, men fortiden.

Uden butikker, ingen levende bymidter

Ønsker vi at skabe byer, der er bæredygtige, mangfoldige, levende og inspirerende, skal butikkerne ligge i byerne. Uden butikker i bymidten, ingen byer – i hvert fald ingen levende, inspirerende, bæredygtige byer.

For selv om byer er meget andet end handel, hvad er de så uden? Byliv og handel har altid været to sider af samme sag, og sådan bliver det formentlig ved med at være en rum tid endnu, også selv om handelen og forbrugsmønstrene ændrer sig.

Vil vi have gode, levende byer – og det er der mange grunde til – må vi koncentrere aktiviteterne i bymidterne. Vi må prioritere bymidterne og gentænke indholdet i dem. Vi må have en politik, der sætter bymidterne først, og det indebærer overvejelser om butikkernes rolle i samfundet.

Ønsker vi butikker, der fungerer som endimensionelle rum for varetransaktioner?

Eller vil vi fremme butikker, der virker som generatorer for liv og sociale mødesteder? Som rum for oplevelser, læring og udveksling af viden? Som steder, der kan inspirere os, give næring til vores behov for skønhed og variation i dagligdagen og løfte vores humør en lille smule?

² National Laboratory for Urban Regeneration 2018. *Handbook of best practices*.

Butikker kan holde nærsamfund sammen, bidrage til at gøre byområder til noget helt særligt og øge trygheden.³

Hvilken type butikker vil vi have? Vi kan skabe rammer for begge dele, og planloven spiller en vigtig rolle her.

Hvis vi vælger at fremme den flerdimensionelle type og dermed styrke vores byer og lokalsamfund – og alt hvad det indebærer i forhold til social sammenhængskraft, sundhed, klima, innovation osv. – bør vi overveje, hvordan vi bedst muligt støtter og udvikler denne form for detailhandel.

Planloven er første skridt – den kan betyde liv eller død for bymidterne.

Dertil kommer, at der er brug for innovation af mange butikskoncepter og nyt fokus på oplevelser, viden, service, kultur, værdier, ja, endda filosofi; det er inden for disse parametre, at den fysiske detailhandel kan vinde frem. Når det kommer til parametre som pris og udvalg, vil Amazon i sidste ende vinde – også over megabutikkerne uden for byerne, der netop blev født med lavere priser og større udvalg som deres eksistensberettigelse.

Fremover skal de fysiske butikker kunne noget andet. Det ved de fleste detailhandlere godt, men for mange ville en eller anden form for inspirerende og anerkendende støtte være en stor hjælp i en presset hverdag. Hvis vi vil have levende, bæredygtige byer, ville det ikke være tidsspilde at overveje, hvordan dette kunne etableres.

Samtidig opfordrer vi til en videre udvikling af nye funktioner i bymidten, der kan supplere butikkerne. Tomme stueetager er en pest. Mulighederne for nye funktioner er mange – produktionssteder, folkeværksteder, kulturstuer, testarenaer, bygartnerier, byttebutikker – eksemplerne er uden ende, og de kan i høj grad bidrage til både byliv, relationsopbygning på tværs og iværksætterier.⁴ Men vi er nødt til at investere i faciliteringen og udviklingen af dem. Byliv kommer ikke længere af sig selv.

Konkret butiks- og bylivsudvikling ligger naturligvis uden for planlovens opgave, men spørgsmålet om, hvor butikkerne skal ligge, og hvordan de i øvrigt skal udvikles, hænger tæt sammen. Hvis vi vil skabe levende, bæredygtige byer, er det nødvendigt at tænke hele vejen rundt.

Partnerskabstanken skal fremmes

En levende og stærk by skabes i fællesskab. Planloven kan ikke sikre liv og balance på egen hånd, men den kan være en vigtig del af en strategi, der har lokalsamfundenes, og dermed hele nationens, trivsel for øje.

Samarbejde og nye partnerskaber på tværs af offentlige, private og civile kræfter er en nøgle til fremtidens bæredygtige byer.

Det gælder lokalt ude i de enkelte byer, hvor vi i disse år ser masser af nye initiativer, der samler kommune, detailhandlere, ejendomssejere, øvrigt erhverv, organisationer og civile. I Danmark er vi dog kun lige begyndt at praktisere bysamarbejder, og det kræver en gentænkning af både strukturer, arbejdsgange og investeringer, før de virkelig begynder at gøre en forskel.

³ Se Ph.D.afhandling af Julie Holck: *Butikkerne og de levende byer* (Københavns Universitet, 2010) skrevet i samarbejde med Dansk Erhverv.

⁴ Læs den inspirerende norske forskningsrapport *Levende Lokaler* fra 2018, der helt konkret fortæller, hvordan man skabte nyt liv, nyt indhold og ny identitet i tomme lokaler i tre norske byer.

Mange steder i Europa ser vi i disse år en række interessante eksempler på, hvordan nye bysamarbejder og partnerskaber på tværs øger, ikke bare byliv og økonomisk vækst, men også bæredygtighed i bred forstand – i forhold til f.eks. klima, demokratisk praksis og reel borgerinvolvering samt økonomisk balance og mindre ulighed.

Med inspiration fra Skotland, der jo er et land med mange små og mellemstore byer ligesom Danmark, kunne man samtidig lave en struktur, der også på nationalt plan sikrer samarbejde på tværs af partier og ministerier, når det kommer til rammesætningen for bymidteudvikling. På den måde kan det lykkes at skabe en velfungerende og velkonsolideret helhedsplanlægning, og det er nødvendigt.

Planloven bør åbne for en gentænkning af byernes kredsløb og liv

Når planloven sætter rammerne for fremtidens byer og bymidter, sætter den også rammerne for den sociale kapital, der skal binde os sammen, og de lokaløkonomiske kredsløb, der afgør, hvor stor en del af pengene, der får lov til at cirkulere og yngle lokalt, og hvor stor en del der bliver sendt afsted til hovedkontorer langt væk fra lokalsamfundet.

I England eksperimenterer man mange steder med nye lokaløkonomiske kredsløb, partnerskaber og det, der kaldes *community wealth building*, og resultatet er en klar styrkelse af byer og lokalsamfund.

Der er mange muligheder for at skabe stærke, levende og sjove byer, men det kræver, at vi breder kendskabet til dem ud, at vi slipper forestillingsevnen fri, og at vi investerer i dem.

Planloven kan ikke gøre det alene, men den er en uhyre vigtig ramme. Med de udfordringer, vi står over for i dag, er vi også i forhold til planloven nødt til at tænke holistisk og langsigtet. Resultatet kan blive langt mere interessant, meget smukkere, sjovere og mere meningsfuldt, end det er i dag.

Vi kan stadig nå at undgå at gentage de andres fejltagelser.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 31-01-2020 10:03

Afsender:

Lyngby-Taarbæk Kommune

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

Lyngby-Taarbæk Kommune peger på, at det vil være hensigtsmæssigt at se på, om der er de rette lovmæssige værktøjer til at kunne planlægge for en bæredygtig fremtid. Både i planloven og i de øvrige love og regler, som regulerer vores byer og bygninger.

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"Der er ikke i planloven mulighed for at håndhæve bestemmelser, som fx fastlægger anvendelsen til studieboliger. Der ønskes en mulighed for at kunne regulere nærmere på boligtyper i lokalplaner mv. for at kunne fastholde intentionen om flere studieboliger i nærheden af de store uddannelsesinstitutioner eller om senior- og senioregnede boliger. Vel at mærke uden af disse skal være almene boliger.

Lyngby-Taarbæk Kommune oplever i disse år en del forespørgsler, som ligger i grænselandet mellem detailhandel og erhverv og kunne ønske sig en opdatering af definitionerne af butikskoncepter og typer.

Nye koncepter så som Showrooms med salg, oplevelseshus/eventhus for enkelt firmaer med salg mv. kan være svære at placere ud fra de nuværende definitioner og vejledninger om detailhandel. Med ændringen af planloven ift. butikker til salg af særligt pladskrævende vare, så opstillingen ikke læn- gere er udtømmende, kan det også afstedkomme diskussioner om, hvor grænsen går imellem de forskellige butikstyper."

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

"Planlovens kapitel 4 om Kommuneplanlægning indeholder en lang liste over emner, der skal indgå i kommuneplanen.

Der har siden overtagelsen af regionernes retningslinjer skullet redegøres og fastlægges bestemmelser/rammer for både retningslinjer OG rammer. Kunne man forestille sig, at planloven en gang for alle fik disse to forskellige måder at regulere/planlægge på lagt sammen. I kommuneplanerne står retningslinjerne fortsat "for sig selv" adskilt fra rammerne. Enkelte emner er gengivet i såvel retningslinjer som i rammerne. Ved at indarbejde dem tekstmæssigt i de enkelte rammer eller i kommuneplanernes generelle rammer vurderer kommunen, at der kan ske en forenkling. Kortbilagene skal dog bevares, idet det alene er de stationsnære områder (retningslinjer), der følger samme afgrænsning på kort, som kommuneplanernes rammeafgrænsninger og dermed er entydigt vist i kommuneplanerne."

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

Lyngby-Taarbæk Kommune støtter op om Erhvervsstyrelsens arbejde med digitale planer, men henstiller samtidig til, at de fremtidige ændringer og tilretninger af de statslige systemer sker i tæt dialog med KL og kommuner og med respekt for den kommunale praksis på området.

==Tema 8: Klagesystemet==

I forbindelse med flere afgørelser oplever kommunerne, at praksis er ændret i det nye klagenævn. Det er ikke altid, at de nye praksisser er i overensstemmelse med de gældende vejledninger styrelsen har på området. Det kan overvejes, om styrelsen er enig i de nye praksisser på området eller om der formuleringer i lovteksterne, der skal ændres.

==Andet==

Lyngby-Taarbæk Kommune stiller meget gerne op, hvis Erhvervsstyrelsen ønsker uddybning af vores høringssvar, ligesom vi også gerne indgår aktivt i den videre dialog om evalueringen af planloven og fremtidens planlov.

Erhvervsstyrelsen
fremtidensplanlov@erst.dk

31-01-2020

Evaluering af planlov

Lægemedielindustriforeningen (Lif) finder det positivt, at Erhvervsministeren evaluerer planloven og undersøger, om planlovgivningen kan fornyes og forenkles, så den bedre imødekommer nutidens og fremtidens behov hos kommuner, borgere og virksomheder.

Lif støtter præciseringen af lovens formål, som fremgår af § 1 - at *"loven skal sikre en sammenhængende planlægning, der forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen, medvirker til at værne om landets natur og miljø og skaber gode rammer for vækst og udvikling i hele landet..."*. Ligeledes er det positivt, at det i § 1 stk. 2 fremhæves, at *"Loven tilsigter særligt ... hensigtsmæssig udvikling i hele landet og i de enkelte kommuner og lokalsamfund..."* og *"... at skabe gode rammer for erhvervsudvikling og vækst."*

Planlovens § 11b, stk. 4 giver også kommunalbestyrelserne rammer til at muliggøre udvidelse af vel-etablerede virksomheder, hvilket også principielt understøtter virksomhedernes positive udvikling og vækst.

Det er Lifs holdning, at disse særskilte formål og rammer i planloven er overordentlig betydningsfulde for landet og for virksomhedernes mulighed for udvikling, og de er derfor vigtige at bevare ved en eventuel revision. Planloven er med til at skabe rammerne for landets produktionsvirksomheder, der bidrager til beskæftigelsen i hele landet – det gælder ikke mindst lægemiddelvirksomhederne, der også har meget betydelige produktionsfaciliteter i landets yderområder.

I forhold til evalueringen har Lif en række konkrete forslag til fornyelser af planloven inden for temaet "Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket naturhensyn", herudover ser Lif muligheder for, at planlovgivningen forenkles, samt et behov for at administrative processer optimeres, og at der sker tilpasning af anden lovgivning.

Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket naturhensyn

1. Nedsivning og genanvendelse af regnvand

Nedsivning af regnvand fra virksomheder på eget område bør i fremtiden som udgangspunkt være en accepteret løsning, hvor udfordringer som forurening og højt grundvandsspejl håndteres ved krav til udformning af løsningen. I dag bruges nedsivningskort lavet på et overordnet niveau til at afvise nedsivning som løsning til håndtering af regnvand.

2. Bæredygtig varmforsyning

Bæredygtige opvarmningsløsninger kan fremmes ved i kollektive varmforsyningsområder at tillade hel eller delvis afkobling fra den kollektive forsyning, hvis erstatningen giver en væsentlig reduktion i CO₂ emission.

3. Solceller og solvarmeanlæg

Til fremme af lokale bæredygtige energiløsninger kan forbud mod solceller og solvarmeanlæg i lokalplaner ophæves, på tilsvarende vis som bebyggelsesprocenten i bygningsreglementet er sat til minimum 30, uanset den er fastsat lavere i lokalplanen. Udfordringerne med genskin fra de blanke flader bør reguleres med et krav til maksimal refleksion.

4. Sø- og skovbyggelinjer

Etablering af nye naturområder - som søer og skove med stor diversitet - kan fremmes på virksomheders arealer, hvis nyetablering af naturområder ikke har som konsekvens, at der kommer (nye) byggeplaner på virksomhedernes område, og virksomhedernes arealanvendelse derved begrænses. Etablering af et nyt naturområde på virksomhedens areal bør ikke begrænse mulighed for opførelse af nye bygninger. Samtidig er det vigtigt, at støjkravene til virksomheden ikke skærpes pga. etablering af naturområder, uanset om der gives offentlig adgang til disse.

5. Midlertidige naturområder

Mere natur kan også opnås på erhvervsudviklingsområder, hvis det tillades, at søer, vådområder og skove, som etableres på arealer udlagt til erhverv, kan fjernes igen, når arealet skal bruges til det udlagte formål. Det vil styrke diversiteten i en periode, og det, der tabes ved nedlæggelsen, ville aldrig være opstået.

6. Jord og byggeaffald som ressource

Overskudsjord fra bygge- og anlægsprojekter skal være en ressource og kan derfor med fordel i lovgivningen flyttes fra affaldshåndtering til ressourceplanlægning og være en del af løsningen på de begrænsede naturlige ressourcer til indbygning i bygge- og anlægsprojekter. På tilsvarende vis bør det overvejes, om planloven kan understøtte genanvendelse af byggeaffald.

Tilpasning og forenkling

1. Konsekvensområder omkring erhvervsområder

Lif ser positivt på den ændring af planloven i 2017, der betyder, at kommunerne skal udpege konsekvensområder til produktionsvirksomheder.

Miljømyndigheden skal i forbindelse med fastsættelse af grænseværdier for bl.a. støj og lugt i konsekvensområder samt områder, der støder op til konsekvensområder, tage udgangspunkt i den faktiske anvendelse af et område. Det betyder, at virksomheder kan blive mødt med krav om overholdelse af støjvilkår for følsom anvendelse, selvom kommunen har truffet støjdæmpende foranstaltninger i nye boliger i form af f.eks. støjvolde og støjisolering af vinduer og ydermure.

Miljøstyrelsens vejledninger bør inddrage kommunens foranstaltninger og tillade højere støjgrænser end de vejledende grænseværdier i disse områder.

Ved udpegning af byomdannelsesområder i udpegede konsekvenszoner, hvor nye boligområder etableres tæt på virksomheder, bør der i planloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledninger stilles yderligere krav til, at kommunerne i lokalplanlægningen tager højde for infrastrukturelle forhold, der udgør en risiko og giver anledning til støj som f.eks. tung trafik, så miljøkonflikter undgås.

2. Støjkrav ved rekreative områder

Lifs medlemmer oplever, at vilkår til ekstern støj fra virksomhedernes produktionsanlæg i rekreative områder (samt boligområder), hvor støjpåvirkningen fra infrastruktur f.eks. motorveje er høj, fastsættes uden, at dette forhold medtages i myndighedernes vurdering.

3. Fjernelse af dobbeltkrav om VVM til byggeri

Ved udpegning af konsekvensområder må det antages, at der er foretaget en vurdering af virkningerne på miljøet (VVM) ved anvendelse af området til produktionsvirksomhed. Det forekommer derfor som unødigt administration, at miljømyndigheden kræver udarbejdelse af VVM/VVM-screening i forbindelse med etablering af anlæg. Det må forventes i sådanne områder, at f.eks. laboratorier og nye produktionslinjer i eksisterende bygninger er omfattet af en VVM.

Optimering af administrative processer

Afslutningsvist ønsker Lif at påpege, at det er vores oplevelse, at reglerne på området er så komplekse, at de kan være vanskelige at overskue – det gælder også for de involverede myndigheder, både kommunen og Miljøstyrelsen. Lif foreslår derfor, at VVM-, miljøvurderings- og planprocesser redegjøre og professionaliseres, så byrden for både virksomheder og de myndigheder, som skal administrere reglerne, lettes.

Kompleksiteten afspejler sig blandt andet i meget lange og uforudsigelige sagsforløb, der ikke understøtter planlovens formål om at skabe gode rammer for erhvervsudvikling og vækst. En lokalplansproces inkl. forudgående VVM-proces er både omkostningsfuld og særdeles tidskrævende - kan vare ca. to år. Og når en lokalplan er vedtaget af kommunalbestyrelsen, kan den efterfølgende blive påklaget til Planklagenævnet, hvorpå klagesagen kan køre i yderligere et år. Det er de færreste virksomheder, der kan leve med en sådan usikkerhed – og i så lang tid – for at få lov til at udvikle sine produktionsfaciliteter. Den internationale konkurrence om at tiltrække produktion er hård. Usikkerhed og lang sagsbehandling bidrager ikke til at gøre Danmark konkurrencedygtig i forhold til udlandet, når virksomheder skal vælge, hvor de vil placere eller udvide produktionsfaciliteter. Lif ønsker på den baggrund at foreslå, at der fastlægges faste og korte sagsbehandlingstider, så processen bliver mere forudsigelig, og tidsaspektet tilgodeser udvikling af produktionsvirksomheder i Danmark.

Skulle ovenstående give anledning til afklarende spørgsmål eller ønske om yderligere dialog, står Lif naturligvis til rådighed herfor.

Med venlig hilsen

Jakob Bjerg Larsen
Politisk chef for kliniske forsøg og lægemiddelproduktion

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 20-01-2020 15:16

Afsender:

Magne Sandgaard

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

Begrænsninger i kommuners ret til at give dispensation fra lokalplaner, servitutter og deklarerationer.
Obligatorisk nabohøring i alle byggesager.

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

Begrænsninger i kommuners ret til at give dispensation fra lokalplaner, servitutter og deklarerationer.
Obligatorisk nabohøring i alle byggesager.

Erhvervsstyrelsen
Idéportalen Fremtidens planlov –
Bedre byer og landdistrikter

Kopi sendt til:
fremtidensplanlov@erst.dk

Allerød den 29. januar 2020

Fremtidens planlov – bedre byer og landdistrikter

Matas følger udviklingen med fremtidens planlov nøje og vil i den forbindelse gerne takke erhvervsminister Simon Kollerup for muligheden for at blive hørt i forbindelse med en kommende evaluering af loven.

Da Matas som bekendt er en detailhandelsvirksomhed, er det vores holdning til planlovens betydning for detailhandelen, som vi gerne vil fremføre her.

Udviklingen siden liberaliseringen af planloven i 2017

Selv om den seneste liberalisering af planlovens detailhandelsbestemmelser kun er 2 ½ år gammel, ser vi allerede nu et tydeligt billede af dens konsekvenser.

Over 20 kommuner har udnyttet muligheden for at få tilladelse til at etablere nye butiksarealer i aflastningsområder, og det følger af Erhvervsministeriets redegørelse fra november 2019 til Folketinget, at kommunerne frem til 31. december 2018 har planlagt for mere end 500.000 kvadratmeter butiksarealer alene i aflastningsområderne. Disse tilladelser er givet på trods af, at vi har flere ledige butikslokaler i Danmark end nogensinde før. Oveni de nævnte tal skal lægges de butikskvadratmetre, som er udlagt i 2019 både i aflastningsområderne og i bymidter, lokalcentre mv.

Så uanset at Kommunernes Landsforening i deres indspil til evalueringen af planloven hævder, at redegørelseskravene ved udlæg af arealer til aflastningsområder er for store, viser virkeligheden, at kommunerne i høj grad har evnet at udnytte liberaliseringen til at få tilladelser til at etablere nye butiksarealer i aflastningsområderne.

Det anføres hyppigt, at det er godt for produktiviteten, at planloven er blevet liberaliseret, fordi store butikker ofte er mere produktive. I den forbindelse bemærkes, at en række nye teknologiske muligheder allerede i den nærmeste fremtid vil forbedre produktiviteten markant i den eksisterende butiksstruktur, her tænkes fx på muligheden for automatisk check ud og check ud med mobiltelefoner.

E-handel og fremtidens arealbehov

En stigning i antallet af butikskvadratmetre må nødvendigvis også ses i lyset af e-handelens udvikling, og den stigning vi allerede har set i forbrugernes køb over internettet, en stigning som må forventes at fortsætte i de kommende år.

Institut for Centerplanlægning har således opstillet to scenarier for udviklingen i e-handelen frem til 2030. I det vækstmæssigt mest konservative scenarie forventes e-handelen at udgøre 6 procent af dagligvarehandelen i 2030 og 30 procent af det samlede salg af udvalgsvarer. Ifølge Institut for Centerplanlægning betyder dette, at det samlede behov for areal til detailhandel frem til 2030 vil være faldet med knap 2 millioner kvadratmeter i forhold til udgangspunktet i 2017.

Når Danmark allerede på nuværende tidspunkt har en overkapacitet af ledige kvadratmeter til butiksdrift, er det svært at se, hvordan planlovens formål om at fremme et varieret butiksudbud i mindre og mellemstore byer tilgodeses ved, at der tilvejebringes endnu flere butikskvadratmetre i aflastningsområderne. Tværtimod vil flere butikskvadratmetre i aflastningsområderne betyde, at bymidterne kommer til at opleve øget butiksdød, og at de kommer til at ligge øde hen.

I den forbindelse foreslår Matas ministeren, at de sociale konsekvenser af at bevare liberaliseringen af planloven analyseres nærmere. Øget butiksdød i bymidterne må formodes især at ramme ældre og borgere uden bil samt personer, som i øvrigt ikke er særligt mobile.

Det er Matas holdning, at den negative udvikling for bymidterne bør søges begrænset ved i mindre grad at satse på butikskvadratmetre i aflastningsområderne. Hvis man ser på fx Vejen og Vejle, er disse byer eksempler på levende butikshandel i bymidterne, fordi man i disse kommuner har ønsket at styrke bymidterne og har fravalgt at etablere nye store butiksarealer i aflastningsområder udenfor byerne.

Matas' anbefalinger

Af hensyn til opretholdelse af liv og aktivitet i bymidterne og for at sikre detailhandelens fortsatte tilstedeværelse her, er det Matas' klare ønske og anbefaling, at erhvervsministeren med revisionen af planloven fjerner kommunernes mulighed for at udlægge nye arealer til aflastningsområder og ruller detailhandelsbestemmelserne på dette punkt tilbage til det niveau, som de havde før den seneste liberalisering af planloven i 2017.

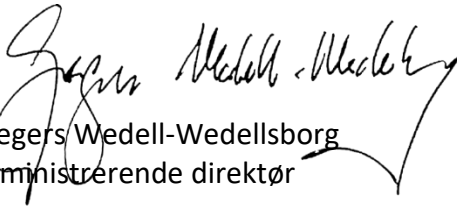
Som minimum bør ministeren indføre midlertidigt stop for udlægning af nye butiksarealer i aflastningsområderne, indtil vi har større viden om e-handelens udvikling og betydningen heraf for behovet for butikskvadratmetre.

Dette vil også være i tråd med regeringens ønske om at begrænse vores klimapåvirkning, idet nybygninger, som der ikke er behov for, naturligt medfører en u hensigtsmæssig belastning af klimaet.

Vi står naturligvis til rådighed for en nærmere drøftelse af ovenstående.

Med venlig hilsen

Matas Operations A/S

Gregers Wedell-Wedellsborg
Administrerende direktør

31. januar 2020

Til Erhvervsstyrelsen, sekretariatet

Input til fremtidens planlov

Tak fordi I har åbnet op for input til fremtidens planlov, som led i evalueringen af den eksisterende lov. Her er Miljøpunkt Indre By & Christianshavns (NGO) input til videreudvikling af planloven

Den eksisterende Planlov indeholder i dag rigtige gode redskaber til at planlægge og udvikle landet og byer. Det kan dog være en udfordring når planen møder virkeligheden.

Der ønskes derfor virkemidler i planloven, som kan skabe og sikre den nødvendige balance mellem aktiviteterne i en storby/hovedstad og livet i den. Som miljøorganisation ift. lokalt miljø og bæredygtighed i Københavns Indre By oplever vi, at Planloven og tilhørende andre lovgivninger ikke rummer muligheder for at bremse op for det stigende antal aktiviteter, som en hovedstad, og et centrum "skal" rumme. På den ene side skal byens centrum kunne trække turister og erhverv til, på den anden tage hånd om rammerne for beboelse, erhverv mm.

Men byens konstruktion med brostensbelagte, smalle gader med huse i 4-5 etager giver både støjmæssige og pladmæssige udfordringer for beboere når turisme, hoteller, Airbnb, barer, restauranter, kiosker og døgnåbne dagligvarebutikker tager overhånd og skaber et "liv i gaden". Det holder beboerne vågne og skaber et centrum i Hovedstaden, som på den ene side er "alles", men på den anden side bliver mindre attraktiv at bo i, fordi byen bliver/føles overfyldt og mangler ro.

Mange af disse aktiviteter, og heraf gener, falder uden for rammerne for en sund by i balance og bliver for ressourcekrævende at regulere. Planloven, og tilhørende andre særlovgivninger, kan med fordel skabe rammer for en attraktiv hovedstad - for alle. Men lighedsprincippet, proportionalitetsprincippet og manglende, tidssvarende rammer i Planloven, og tilhørende særlovgivninger (bl.a. Miljøbeskyttelsesloven) gør regulering og opbremsning vanskelig. Loven formår ikke i tilstrækkelig grad at sikre en nødvendig balance. Økonomiske interesser i turisme og natteliv får ofte overtaget over lovgivningens muligheder for regulere, og sige "nok er nok" med mindre kommunen insisterer, og/eller tvinges til at betale erstatning/kompensation.

Planloven af 2017 er for så vidt detaljeret og med mange fornuftige bestemmelser for bymæssig bebyggelse. Men når reelle ønskede reguleringer og begrænsninger i udfoldelser fra byggeri, erhvervsliv, turisme- og restaurationsindustri ønskes gennemført, er der en række undtagelser, så som gamle og andre hensyn til rettigheder, der forhindrer en fornuftig regulering for bevarelse af den attraktive by, og eventuel forhøjelse af beboernes livskvalitet.

For København handler det samlet set om, at Planloven bør sikre, at hele landets hovedstad får muligheder for at planlægge en by i balance med en fornuftig turisme og øvrig samfundsmæssig udvikling. Ellers får vi aldrig skabt balance, men fortsætter et forøgende pres på byen, som kommune, beboerne og erhverv står alene med.

Et andet element, som bør indtænkes i Planloven er rammer for sundhed, verdensmål 3. Prognoserne, både lokalt og på verdensplan, forventer et stigende pres og øget tilflytning til de større byer. Her bør Planloven sikre rammer for en sund by, hvor der ikke kun tænkes på trafikstøj, med også støj fra mennesker. Mulighederne for at regulere støj fra mennesker og deres aktiviteter er i dag ikke i tidssvarende og tilstrækkelig grad indarbejdet i loven og tilhørende særlovgivninger, Miljøbeskyttelsesloven. Øget støj fra mennesker og deres aktiviteter kommer fra både turisme, nattelev og øvrige aktiviteter. Der kan derfor med fordel findes rammer for, at sundhed kan prioriteres som et element i planlægningen af udviklingen af en hovedstad og byer generelt.

Danmark vil som det første land i verden kunne sætte fokus på, at det stigende pres på tilflytning til byer bør indeholde et verdensmål 3/delmål for støjen fra disse mennesker og deres aktiviteter. Ellers står vi fremadrettet med en uafklaret sundhedsrisiko - som koster for os alle. Det kan også overvejes at indarbejde flere delmål for verdensmål 9, specielt om bæredygtig og robust infrastruktur og 11 om bæredygtige byer

Vil vi have en sund hovedstad i balance, for alle, må der ses på rammerne og mulighederne for at sikre den udvikling, og regulering der fremmer landets og dets befolknings interesser, uafhængig af rene økonomiske interesser.”

Miljøpunkt Indre By & Christianshavn uddyber gerne ovenstående og deltager også gerne i et senere udviklingsarbejde, gerne med involvering af lokale borgere, erhverv og relevante organisationer.

Med venlig hilsen
Marianne Spang Bech
Centerleder

Om Miljøpunkt Indre By & Christianshavn

Vi arbejder for en bæredygtig by, sammen med borgere og erhverv og på tværs af bydelene i København. Vi arbejder for at give både nuværende og kommende generationer mulighed for et sundt liv, natur i byen, ren luft, mindre støj og mere genbrug. Vi er en ikke-erhvervs-mæssig fond, støttet af Københavns Kommune, lokaludvalgene i Indre By og på Christianshavns Lokaludvalg, samt andre fonde. Vi samarbejder med både kommunale forvaltninger, miljøpunkter og Lokaludvalg i København, erhverv, foreninger og interesseorganisationer samt en lang række andre aktører for at sikre kvalitet, samskabelse og heraf udvikling til et mere bæredygtigt København, også lokalt.

Til Erhvervsstyrelsen

Dokumentnummer
892679
Dato
17.01.2020
Sagsbehandler:
PRJ
CVR nr: 29 89 65 69
EAN nr: 5798000016798

Movias hørings svar i forbindelse med evalueringen af planloven

Planloven blev i 2017 revideret og skal som en del af den politiske aftale evalueres inden d. 1. juli 2020. Med høringen inviteres bredt til at komme med ideer og forslag til, hvordan planlovgivningen kan imødekomme nutidens og fremtidens udfordringer.

Movia har i slutningen af 2019 sendt forslag til Mobilitetsplan 2020 i høring blandt de 45 kommuner og to regioner på Sjælland og øerne. Mobilitetsplanen fokuserer blandt andet på, hvordan planinstrumentet kan understøtte en øget brug kollektiv mobilitet både i byer og landdistrikter.

I 2019 indsendte Movia et hørings svar til Fingerplanen, som lagde vægt på et funktionelt perspektiv på stationsnærhedsprincippet, særlige lokaliseringsområder og transportkorridorer med henblik på at disse planelementers mulighed for at understøtte en positiv udvikling i den kollektive transport. I dette hørings svar giver Movia sine bemærkninger til Planloven, som yderligere kan understøtte en positiv udvikling for den kollektive mobilitet på Sjælland og øerne. Det bemærkes dog, at den korte frist ikke har givet mulighed for en forelæggelse for vores bestyrelse.

Tema 1. Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket naturhensyn

Lokalplankataloget

Kravene til lokalplankataloget kan præciseres, så det bliver muligt at planlægge for bus, alternativt suppleret med krav til el-ladeinfrastruktur. Ligeledes vil muligheden for at etablere gode adgangsveje til stoppesteder, standsningssteder og stationer fremme anvendelsen af den kollektive transport, da det vil medvirke til at skabe kortere og mere attraktive adgangsforhold for flere potentielle brugere af den kollektive transport.

Servicefunktioner ved stoppesteder/standsningssteder

En væsentlig del af at fremme anvendelse af kollektiv transport med bus er at indrette byrummet, så det tager hensyn til andre funktioner end kollektiv transport. Ligesom der skal tænkes på gode forhold for fodgængere og cyklister, som er den mest udbredte transport til og fra kollektiv transport. Undersøgelser viser, at ca. 80 % af passagererne i kollektiv transport ankommer til station eller stoppested på gåben. Derfor vil det give et løft til den samlede oplevelse af have mulighed for at etablere butikker ved busstoppesteder, standsningssteder for højklasset kollektiv transport, jf. planlovens § 5 o.

Movia anbefaler, at den kollektive transport indtænkes i lokalplankataloget og bestemmelserne omkring servicefunktioner ved stoppesteder/standsningssteder.

Tema 2. Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling

Ved seneste revision af Planloven blev det et krav, at kommuneplanen skal indeholde en strategisk planlægning, der sammenhængende tager stilling til muligheder for udvikling af landsbyer. Dette betyder, at kommuneplanlægningen for landsbyer skal understøtte udvikling af levedygtige lokalsamfund i landsbyer, fremme en differentieret og målrettet udvikling af landsbyer, samt angive overordnede målsætninger og virkemidler for udviklingen. I mange landsbysamfund er tilstedeværelsen af kollektiv transport en vigtig parameter for områdets styrke og fremtidssikring.

Movia anbefaler, at betjening og omfang af kollektiv transport indgår i den strategiske planlægning, der skal udgøres af en kommunal landsbystrategi.

Tema 3. Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder

Mulighed for at kommunerne kan indgå bredere udbygningsaftaler med fx grundejere mv., som kan medvirke til at etablere businfrastruktur og tilpasse byrum, vil understøtte en højere anvendelse af kollektiv transport. I dag er kommunernes muligheder for at indgå udbygningsaftale i forbindelse med byudviklingsprojekter begrænset til frivillige aftaler om udbygninger af stoppesteder, vej- og sporanlæg mv. Med krav om bidrag til udbyggede standsningssteder eller stationer for højklasset kollektiv bustransport, vil kommuner i forbindelse med udnyttelse af fingerplanens muligheder for forsøgsordning om BRT (Bus Rapid Transit) og stationsnærhed kunne indgå aftaler med grundejere om større infrastrukturbidrag, som omvendt vil komme grundejere og investorer til gode i form af udvidede byggemuligheder. Udbygningsaftaler kan ligeledes rumme andre relevante og stedsspecifikke mobilitetstiltag som: Delebiler, MaaS services (Mobility as a Service), fælles varetransport (erhverv) mv.

Movia anbefaler derfor, at Planlovens muligheder for udbygningsaftaler tilpasses til at rumme investeringer i anlæg- og infrastruktur til kollektiv transport. Ligeledes kan det præciseres, at grundejeres bidrag til infrastrukturforbedringer i en udbygningsaftale kan gives byudviklingsselskaber, trafikkselskaber og lignende, der på kommunens veje forestår den konkrete infrastrukturudbygning.

I samme forbindelse kan det overvejes, om det i regelsættet om udbygningsaftaler skal præciseres, at udbygningsaftaler kan indgås mellem kommunen og en række grundejere om større infrastrukturprojekter, eksempelvis de i § 6 stk. 3 i Fingerplan 2019 nævnte BRT-linjer. Det vil indebære, at grundejere, der får adgang byggemuligheder i de nye stationsnære kerneområder efter bestemmelsen, får mulighed for at bidrage til, at standsningssteder og BRT-linjer etableres.

Tema 6. Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne

Jævnfør "Lov om trafikkselskaber" §9 skal trafikkselskaberne hvert fjerde år udforme en plan med "et strategisk grundlag, der som minimum fastlægger de overordnede principper for rutenettet".

Movia anbefaler, at styrke fokus på relationen mellem byomdannelse og den kollektive transport, så fortætning sker omkring de strategisk udvalgte tog- og buslinjer, mens nye byområder udvikles i sammenhæng med justeringer af strategiske tog- og buslinjer.

Venlig hilsen

Dorthe Nøhr Pedersen, adm. dir., Trafikkselskabet Movia

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 31-01-2020 09:02

Afsender:

Odense Kommune

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"Bæredygtige løsninger

Odense Kommune efterlyser, at der gennem lokalplanlægningen kan stilles krav (planlovens §15 stk. 2) til bæredygtige løsninger f.eks. krav til anvendelse af genanvendelige byggematerialer, bæredygtige / certificerede materialer og DGBN relaterede krav mv.. Med det stigende omfang af byfortætning mangler der også mulighed for at stille krav til gode lysforhold i boliger i lokalplaner, da byggelovens krav ikke er tidssvarende med den aktuelle omdannelses og byfortætningsagenda.

Klima

Planlovens nye krav om planlægning for løsninger til håndtering af klimaændringer er ikke fulgt op i den udførende detaillovgivning (spildevandsbek. og medfinansieringsbek.) Der er uklare snitflader, som besværliggør realisering og finansiering af de efterfølgende projekter.)"

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

ingen bemærkninger

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

Odense Kommune oplever at byomdannelsesprocessen, der præger byudviklingen i storbyen, udfordres af planlovens mål om at sikre hensyn til eksisterende produktionserhverv med uafklarede prioritering af hvilke hensyn der vejer tungest.

Odense Kommune efterlyser en tydeliggørelse af princippet om at planlægning er erstatningsfri regulering i forhold til grundejeren. I takt med at en stadig større andel af byudviklingen sker som byomdannelse af f.eks. bynære udslidte erhvervsarealer er der behov for at sikre kommunernes mulighed for at udlægge de nødvendige arealer til fælles service- og offentlige formål (skoler, børnehaver, gymnasier og udlægge alment tilgængelige friarealer og grønne områder) uden risiko for at overtagelsespligten for områder til offentlige formål udløser erstatningsfastlæggelse på grundlag af forventede værdistigninger til andre formål med større grundværdi (fx boligformål). Planloven bør indeholde en mulighed for at kunne udlægge omdannelsesområder, hvor det økonomiske ansvar for de nødvendige fællesarealer kan fordeles mellem grundejerne indenfor området.

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

ingen bemærkninger

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

ingen bemærkninger

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

"Kravet om agenda 21 redegørelse er for længst overhalet af andre "værktøjer", der sikrer dette. Der bør overvejes om ikke dette krav i sig selv er erstattet af andre virkemidler. Eksempelvis FN's verdensmål.

Med planlovsrevisionen i 2017 blev der ikke ryddet op efter den udeblivende konsekvensrettelse af de forudgående planloves bestemmelser for både region og kommuneplanlægning. Det betyder at det fortsat ses i form af krav om at kommuneplanen skal indeholde en hovedstruktur, retningslinjer (som hørte til i regionplaner) og rammebestemmelser (som regulerer bebyggelse i kommuneplanen). Det er tilstrækkeligt, at planloven stiller krav om at en kommuneplan indeholder en hovedstruktur med tilhørende bestemmelser. Hvordan dette struktureres og benævnes i kommuneplanerne er et overflødigt formkrav. Det regulerer samme virkelighed."

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

ingen bemærkninger

==Tema 8: Klagesystemet==

ingen bemærkninger

==Andet==

ingen bemærkninger

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 06-01-2020 13:59

Afsender:

OP & NED ApS

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"Mere vild natur til glæde for børnene

Jeg kunne godt tænke mig at man i stedet for flere legepladser og torve med cafeer, tænkte i oplevelser. Mange bybørn kan ikke holde balancen så snart de kommer i skoven. Kan vi lave ujævne, grusede steder, sumpede områder og grenede steder midt i byen, gør vi noget for vores børn der betyder noget for fremtiden."

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"Fokus på børnene

I de fleste danske byer udgør børn ca 25% af byernes befolkning. Det kan man ikke se på de få og skrabede legepladser der er. Jeg synes der i planloven skal sættes rammer for børns bevægelsesmuligheder (fx som i Birmingham hvor alle veje rundt om 8 af byens skoler er bilfri) - gennem bilfri færdselsåre og ved at lave leg på fortorve og hjørner for børn mellem 6-18 år - som ingen tilbud har i dag (udover boldburer og skaterbaner).

I England har man en lov der sikrer X antal kvadratmeter leg/grønt område pr bebyggelse - det kunne give mening at sikre sammenhængen i byen gennem en sådan lov.

Sådan undgå man også at fortætningen ikke bliver så grejl at folk flytter væk fra byen igen."

==Andet==

"Ifølge Børnekonventionen har børn ret til at lege. I Danmark opfylder vi kun de krav til os selv for børn op til 6 år.

Børn leger til de er 16-18 år, men hvor skal de gøre det?

<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=60837>

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 31-01-2020 10:38

Afsender:

Otto Kjær

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

Kommunens afgørelse af registrering af § 3 arealer iflg. NBL skal offentliggøres med klage mulighed, hvilket ikke er et krav i dag. En ændring kan medføre øget natur og biodiversitet på området.

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

landsbyerne kan gøres mere levedygtigere ved øget boligbyggeri, og dette kan fremmes ved en større efterspørgsel af byggegrunde, hvilket vil ske hvis der laves en max.ramme for boligudbygning i de større byer - det vil medvirke til en mindre urbanisering, og en tilflytning til de mindre byer vil blive forøget og et Danmark i bedre balance

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

Planer om udbygning af energiparker med sol- og vindenergi der primært sker i landområderne bør altid vurderes i forhold til de negative påvirkninger det kan have for en øget turisme i lokalområdet, og dette uanset at parkerne ikke opstilles i naturområder, men den visuelle påvirkning sker i store område omkring parkerne

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

"der skal laves en landsplanlægning for nye energianlæg (specielt vindmøller), da der i yderområderne specielt i Jylland vil blive opstillet flest vindmøller p.g.a. mest vind. Disse områder vil derfor blive mest belastet af de gener parkerne giver, og det kan medvirke til en fraflytning af området.

Hver kommunen bør have en max. ramme for opstilling af nye vindmølleparker jfr. energiforliget om hvordan landvindmølle antallet skal nedbringes."

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

Debatten om kommuneplanen og planstrategien bør aktivere flere borgere, og det kan ske ved en mere proaktiv indsats af kommunen med borgermøder, pressemeddelelser og annoncering. Planlovens regler om offentliggørelse af disse planer skal forbedres ved krav om offentliggørelse i lokalavisen samt hjemmesiden. I dag er der vel kun krav om offentliggørelse i Plandata?

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

Man skal være opmærksom på, at ikke alle borgere er up to date med viden og brug af digitalisering - internet m.v. så en adgang til information om planer m.v. bør også ske på kommunens hjemmeside og i den lokale dagspressen. Diverse vejledninger bør ajouføres efter gældende lov

==Tema 8: Klagesystemet==

"Opdelingen af klagenævnene i de 2 nævn Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet er til besvær for klagerne, da det er svært at finde ud af hvilket klagenævn klagen skal indgives til - det bør ændres til at der kun skal indgives 1 klage uanset hvilket område klagen vedrører - så kan klagenævnene selv fordele arbejdet med de enkelte klagepunkter. Reglen om opsættende virkning virker ikke i praksis, når et klagenævn 12 mdr. efter klagens indgivelse ikke har truffet afgørelse om klagen skal have opsættende virkning- uanset at der informeres på hjemmesiden om, at det vil ske hurtigst muligt. Se sag NMK 33-03910 og 41-00438 - 2.5.2017 Vejle kommune hvor teksten er: hertil kommer graden af risiko for at en udnyttelse af tilladelsen vil influere uheldigt for at kræve fysisk lovliggørelse, hvis der senere gives klager medhold. Det betyder at en projektansøger bare kan starte et byggeri inden en afgørelse om opsættende virkning er sket, og klagenævnet vil så i afgørelsen tage hensyn til at en fysisk lovliggørelse

måske ikke skal ske.(økonomisk ressourcspild)

Det er krænkende for retsbevistheden"

Høringssvar til Fremtidens planlov – bedre byer og landdistrikter

Intro

Planloven sætter på afgørende områder rammer for væksten- og udviklingsmulighederne. Vi vil gerne kvittere for, at der nu er gennemført en tiltrængt modernisering af planloven. Moderniseringen har givet kommunerne, nye muligheder i den fysiske planlægning. Det har været en tiltrængt liberalisering af planloven, med øget frihed og ansvar til kommunerne, samtidig med at der har været lagt op til, at rammerne for udnyttelse af lokale potentialer, og vækstmuligheder på en række områder skulle forbedres. Det er meget positivt, at der er fokus på, at planlægningen skal skabe gode rammer for vækst og udvikling i hele landet, og at hensynet til vækst og udvikling skal udmøntes forskelligt i forskellige dele af landet. Samtidig holdes der fast ved, at der skal værnes om naturen og miljøet.

Vi ønsker, at der arbejdes videre, med en højere grad af differentiering i planloven, således at de regionale forskelle og udviklingsmuligheder, understøttes af planloven. Planloven skal gerne skabe grundlag for en fokuseret, og differentieret udvikling af hele landet.

Vi håber at vores bemærkninger, vil bidrage til at planloven, kan blive ajourført, så den bliver mere enkel og moderne.

Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket naturhensyn

Vindmølleindustri – fremme lokale testområder.

Vi er geografisk Danmarks største kommune, med store potentialer inden for landbrug, fødevarer og energi.

Vi har mange arbejdspladser inden for vindmølleindustrien. Nye testpladser er vigtige, for vindindustriens fortsatte udvikling med investeringer og arbejdspladser. De nationale testcentre er således vigtige. Men det har også stor betydning for vindmølleindustrien her i kommunen, at der bliver etableret *lokale* testcentre, hvor der er mulighed for at teste nye møller, i nærheden af virksomhedernes udviklingsafdelinger.

Vi håber at Erhvervsstyrelsen, vil være med til at fremme, at lovgivningen kan håndtere etablering af lokale testcentre i Ringkøbing-Skjern Kommune. Meget gerne testcentre hvor man kombinerer testmøller med test af andre energitiltag. Vindmøllebekendtgørelsen giver i dag kommunerne mulighed for at planlægge for møller over 150 meter, men det er staten, som er VVM-myndighed. For at sikre en mere enkel proces, anbefaler vi, at kompetencen overføres til kommunen.

Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling

Erhvervsvirksomheder i landzone

Med Planloven gives en række gode muligheder for virksomheder i landzone, særligt for eksisterende fødevarer virksomheder, som har udviklet besøgsturisme, og for virksomheder der

ikke kan indpasses i bymæssig bebyggelse, eller er afhængig af stedbundne ressourcer. Imidlertid mangler der mulighed for at bevare virksomheder lokalt, der har ramt loftet for udvidelse. Dette både af hensyn til landsbysamfund, der vil miste lokal aktivitet og muligheder, og af hensyn til virksomhederne, som nok har vokset sig større, men ikke har råd til flytning eller ikke kan afhænde bygninger på den eksisterende lokalitet.

Der er fra statslig side krav om, at kommunerne ved planlægning for produktionsvirksomhed i det åbne land, skal overføre virksomheden til byzone. Vi foreslår, at der åbnes mulighed for, at veletablerede produktionsvirksomheder, som er indrettet i tiloversblevne bygninger i det åbne land, ved planlægning kan forblive i landzone. I landzonen forekommer det ofte, at de produktionsvirksomheder som er etableret i tiloversblevne bygninger, ligger så tæt på en landbrugsvirksomhed, at afstandskravet fra et byzoneområde til et landbrug, er en hindring for at benytte planlovens mulighed for at planlægge, for en overførsel af produktionsvirksomheder til ny byzone. Lovgivningen rammer derfor nogen af de produktionsvirksomheder, som det var tanken at tilgodese med den eksisterende planlægningsmulighed. Vores forslag går således ud på, at rette op på dette uhensigtsmæssige forhold.

Husdyranlæg i planloven

Der er en udfordring i dag, i forhold til en hensigtsmæssig placering af gylletanke jf. den nuværende lovgivning.

Ændringen af planloven i 2017 medførte en udvidelse af planlovens § 36, stk. 1, nr. 3, således at den erhvervsmæssige nødvendighed, ikke kun kan vurderes ud fra den pågældende ejendom, men alternativt kan vurderes ud fra en landbrugsbedrift, dog med undtagelse af husdyranlæg ("bedriftsreglen"). Husdyranlæg er i husdyrloven defineret som: *Stald eller lignende bygning eller indretning, hvor husdyr i almindelighed opholder sig eller har adgang til, med tilhørende dyrehold.* Husdyranlæg har intet at gøre med gylletanke, som er gødningsopbevaringsanlæg. I forarbejderne til planloven nævnes gylletanke og stalde, som eksempler på husdyranlæg. Til trods for flere bemærkninger i høringsperioden, blev det ikke rettet. Jf. planklagenævnets orientering af 19.12.2019 har det medført at, en gylletank i planloven er blevet til et husdyranlæg, og derfor ikke er omfattet af bedriftsreglen, som netop skulle sikre hensigtsmæssig placering af gylletanke. Afgasset biomasse fra biogasanlæg, kan med fordel afleveres i det område, hvor det skal udbringes, således at der bliver mindst mulig transport. Dette medfører et behov for nye fritliggende gyllebeholdere. Det ønskes derfor, at husdyranlæg i planloven bliver det samme som i husdyrloven.

Flytning af byggeri i det åbne land

Vi har i flere år arbejdet for, at der skal åbnes mulighed for flytning af boliger i det åbne land, flytninger til fordel for den enkelte og for samfundet.

Det fremgår af rapporten "*Udvalget for levedygtige landsbyer – afrapportering til regeringen, april 2018*", at der er brug for en ordning, der både giver kommunalbestyrelsen bedre muligheder for at få fjernet boliger af dårlig kvalitet med ringe beliggenheder, og bedre muligheder for at tillade opførelse af nye boliger med bedre kvalitet, både hvad angår placering og bygningsmæssige kvaliteter.

Vi støtter kraftigt op om udvalgets anbefaling, vedrørende etablering af en ordning, der giver mulighed for flytning af boliger i det åbne land. Der er behov for at få sat gang i en hårdt tiltrængt proces med nedrivning, oprydning og omdannelse i landområderne – en proces der vil være værdifuld for den enkelte borger, for landdistrikterne og for samfundet som helhed. Der bør, hvor det landskabeligt kan forsvares, være muligt at flytte en byggeret. Der ligger for eksempel ubeboelige og usælgelige boliger op ad hovedveje eller i fugtige lavninger. Hvis byggeretten for disse kunne flyttes, vil det kunne medvirke til en forskønnelse af vore landområder.

Vi ønsker, at man arbejder for en ændring af lovgivningen. Dispensationsmuligheden til genopførelse af byggeri efter brand, anden form for skade eller efter nedrivning af utidssvarende bebyggelse i landzone samt opkøbte møllenabohuse, bør ændres til at det skal være muligt, at flytte genopførelsen af bebyggelsen til en placering, hvor der i forvejen ligger en klynge af huse, nedlagte husmandssteder eller tættere på eksisterende landsby. Ved en genopførelse af ejendommen, bør det generelt tilgodeses, at bygningen placeres i forhold til en god udsigt. Der skal også tages hensyn til landskab, beskyttelseslinjer samt karakteren af det miljø bebyggelsen indgår i. Placeringen må ej heller påtvinge skærpede miljøkrav, eller begrænse udøvelsen af omliggende erhvervsvirksomhed/landbrug.

Mulighed for større udhuse, ridehaller og lignende i det åbne land uden landzonetilladelse

Da det nu er muligt at opføre stuehuse op til 500 m² og udvide eksisterende enfamiliehuse op til 500 m² i landzone uden landzonetilladelse, virker det uhensigtsmæssigt at det stadig kun er tilladt at opføre udhuse, garager, carporte m.v. op til maks. 50 m² uden landzonetilladelse.

Med reference til ovennævnte, er der sket en fordobling af arealer på boliger fra 250 til 500 m², bør der ligeledes mindst ske en fordobling af de 50 m² for udhuse, garager, carporte m.v. Vi ser dog gerne at man kan opføre udhuse, garager, carporte m.v. op til 150 m² uden en landzonetilladelse, idet der til boliger på landet ofte er et større behov for udhuse.

Planloven bør i højere grad give mulighed for, at der i områder med "god plads" er mulighed for at opføre større udhuse/ridehaller og lignende. Vi oplever at landzonetilladelser til blandt andet ridehaller bliver påklaget, og afgørelser bliver omgjort i klagenævnet, selvom de ligger i et område, hvor der i forvejen er større landbrugsbyggeri, og hvor det landskabeligt kan forsvares.

Omdannelseslandsbyer

Vi hilser initiativet vedrørende omdannelseslandsbyordningen velkommen. Vi savner dog, at ordningen får et mere reelt indhold og anbefaler, at loven udformes således, at kommuner med mange landsbyer, får mulighed for at udpege mere end to landsbyer.

I de udpegede omdannelseslandsbyer, lægges der blandt andet op til, at landsbyens afgrænsning kan ændres ved, at der nedrives boliger, og at nye boliger mv. som erstatning for det nedrevne kan placeres inden for en ny og bedre afgrænsning af landsbyen. Vi har i flere år arbejdet for, at der åbnes mulighed for flytning af byggeri i det åbne land. Vi hilser det derfor velkomment, at princippet nu langt om længe introduceres.

Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder

Udvikling af havne

I Helhedsplan for Ringkøbing 2050 er "*Udvikling af havnen & kobling til bymidten*" udpeget som et hovedindsatsområde.

Kystdirektoratet har den 11. december 2019 afgjort, at de kan give tilladelse til ophævelse af strandbeskyttelseslinjen ved havnen i Ringkøbing.

Vi håber på et godt samarbejde med Erhvervsministeriet, om fremme af kommende konkrete projektforslag, til udvikling af for eksempel Ringkøbing Havn.

Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne

Kommuneplanlægningen

Vi ser, at der er et behov for at modernisere og forenkle kommuneplanlægningen, herunder at gøre revisionsprocedurerne mere fleksible, så kommuneplanen bliver mere anvendelig til den løbende overordnede styring og koordinering, eksempelvis via temarevisioner. Kommuneplanlægningen er blevet for omfattende og processen er for tung. Vi uddyber gerne ovennævnte, og indgår gerne i dialog og samarbejde herom.

Udviklingsområder - en fleksibel tilgang til planlægning i kystnærhedszonen

Vi vil gerne kvittere for, at der nu er en mulighed for at udpege udviklingsområder inden for kystnærhedszonen, og dermed sikre fortsat vækst og udvikling inden for kystnærhedszonen. Dette ser vi meget positivt på.

Generelt er der tale om en meget omstændelig ansøgningsproces, som indebærer mange forskellige trin inden at man er i mål. Trin som alle indbyrdes afhænger af hinanden. Vi vil anbefale, at man fremover arbejder for en mere helhedsorienteret tilgang til ansøgningsproceduren. Udpegning af udviklingsområder, kræver mange forudgående handlinger, såsom udpegning i en planstrategi, herefter ansøgningen via ansøgningsportalen og til sidst udpegningen i kommuneplanen. Derudover er udpegningen afhængig af et vedtaget Grønt Danmarkskort. Dette skal alt sammen koordineres tidsmæssigt, hvilket gør processen meget omfattende og tidskrævende.

Processen kunne med fordel forenkles, via en mere helhedsorienteret tilgang. Hver kommune arbejder med forskellige kadencer ift. tidsplaner for strategi og kommuneplanlægningen. Dette medfører, at det er svært at indpasse den overordnede planlægning ift. de fastsatte tidsfrister for ansøgning om udviklingsområder, så det passer ind i alle kommuners tidsplaner. Vi er bevidste om, at det kan løses via en temaplanstrategi, men vi finder ikke at det nødvendigvis er i tråd, med en helhedsorienteret overordnet planlægning.

Udviklingsområderne skal udpeges i en planstrategi. En planstrategi ligger på et meget overordnet strategisk niveau, og er svært at koble sammen med den meget specifikke fysiske afgrænsning af et udviklingsområde, som i mange tilfælde skal miljøvurderes. Når udpegningen alligevel er så konkret, bør den i stedet indarbejdes, som en del af kommuneplanprocessen.

Proceduren for udpegning af udviklingsområder er tidskrævende. Vi opfordrer til, at der findes en enklere løsning for allerede eksisterende virksomheder, så disse kan udnytte vækstmuligheder og realisere vækstinitiativer i kystnærhedszonen hurtigere, når virksomhederne har momentum. Vi vil opfordre til, at Erhvervsstyrelsen løbende udsender status til kommunerne, om behandling af ansøgningerne. Ofte har det været svært at få svar, på den forventede behandlingstid, samt hvornår at der kan forventes godkendelse af ansøgningen.

Styrket erhvervs- og turismeudvikling

Detailhandel

Vi finder at detailhandelslovgivningen er blevet meget kompliceret. Generelt ønsker vi en forenkling af lovgivningen på området, med øget muligheder for kommunerne. Vi indgår gerne i en dialog med henblik på uddybning, samt videre samarbejde herom.

Vi er glade for, at der er åbnet mulighed for planlægning for aflastningscentre. Vi ser meget positivt på, at der er lagt op til større metodefrihed i forhold til afgrænsning af bymidter. Vi anbefaler Erhvervsstyrelsen at udvikle redskaber og værktøjer bl.a. online hjælp og lignende, der kan gøre den fremtidige administration af detailhandelslovgivningen let og smidig, og samtidig medvirke til at gøre resultaterne, af de omfattende redegørelser gennemskuelige.

Udvikling af feriehusturismen

Vi ser positivt på at betingelserne for udvikling af feriehusturismen nu er forbedret, blandt andet ved at der har været åbnet mulighed for udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen, og at perioden, hvor en bolig i et sommerhusområde må anvendes til overnatning, er forlænget. Feriehusturismen er en afgørende del af turismen i Ringkøbing-Skjern Kommune, og forbedringerne vil bidrage til bestræbelserne på at udvikle helårsturisme på destinationen.

Det bør være lettere at få udlagt sommerhusområder i en kommune som Ringkøbing-Skjern, hvor turismen er meget vigtig for vækst og udvikling, eventuelt via en forsøgsordning. Vi indgår meget gerne i en konstruktiv dialog og samarbejde herom.

Andet

Høringer fra staten

Det er vigtigt, at svarfrister for sager som denne, og i forhold til nye lovforslag mv. fastsættes, så der er mulighed for politisk behandling. Der har i de fleste høringer vi har modtaget været en meget kort svarfrist.

Afrunding

Det er positivt, at den nye planlovgivning bliver evalueret inden 1. juli 2020. Det er vigtigt, at følge lovens effekt, blandt andet i forhold til at sikre hensigten om at styrke de eksisterende bymidter som levende, varierede og attraktive handelscentre.

Moderniseringen af planloven, er sket gennem en række enkeltrettelser i loven. Vi håber, at evalueringen vil vise, at der er behov for at få moderniseret lovens grundlæggende principper, for at den fysiske planlægning kan håndtere fremtidens udfordringer. Vi finder, at der er behov for, at gentænke planlægningen for det åbne land samt kommuneplanlægningen generelt. Planlovgivningen er blevet meget kompleks, og vi anbefaler, at der sker en forenkling af loven.

Vi ser frem til, at evalueringen af planloven følger op på, om moderniseringen har haft den ønskede effekt i forhold til at sikre et sammenhængende Danmark, med bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet.

Vi imødeser et øget samarbejde om bedre rammevilkår, en mere differentieret lovgivning og administration - der kan håndtere forskelligheden.

Venlig hilsen

Planchef
Niels Peter V. Lauridsen

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 29-01-2020 12:49

Afsender:

Sammenslutningen af Danske Småøer

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

"Småøernes geografiske udformning gør det vanskeligt at opsætte anlæg, der kan understøtte den grønne omstilling.

Der må derfor i planlov og naturbeskyttelsesloven gives mulighed for, at der på småøer også inden for kystnærhedszonen kan opsættes energianlæg (bl.a. solcelleanlæg) f.eks. på områder, der af hensyn til grundvandsbeskyttelse er udtaget af landbrugsdrift"

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

"Småøerne er i sagens natur begrænset af deres areal, der for alle 27 øers vedkommende ligger helt i kystnærhedszonen og med en forholdsmæssig stor andel indenfor strandbeskyttelseslinjen.

På de små øer mangler vi boliger – og det er oplagt at etablere boliger i tiloversblevne driftsbygninger.

Udfordringen kommer, når planloven ikke tillader etablering af boliger i tiloversblevne bygninger indenfor strandbeskyttelseslinjen eller i kystnærhedszonen, hvis der ikke er udlagt udviklingsområder.

Alle 27 småøer har hele deres areal inden for kystnærhedszonen og er ofte underlagt diverse naturbeskyttelsesforordninger (f.eks. Natura 2000 og det grønne Danmarkskort). Der er derfor endnu ikke udpeget udviklingsområder på småøerne, da udviklingsområder kun kan udpeges, hvor der ikke er særlige landskabs-, natur- eller miljøinteresser.

Det betyder, at det på mange af småøerne ikke muligt at gøre brug af planlovens intentioner om at benytte tiloversblevne driftsbygninger.

Vi foreslår derfor, at det på de 27 små øer under Sammenslutningen af Danske Småøer, såfremt der er enighed mellem kommune og lokalbefolkningen på den enkelte ø, bliver muligt at benytte tiloversblevne driftsbygninger til fx bolig eller erhverv, hvad enten de ligger indenfor de 300 meter strandbeskyttelseslinje eller 'blot' i kystnærhedszonen."

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

"Sammenslutningen af Danske Småøer har flere gange påpeget (bl.a. i vedhæftede høringssvar af 12.10.2016), at de gennemførte lempelser vedr. strandbeskyttelseslinjen ikke er tilstrækkelige for så vidt angår de små øer.

Den seneste lovændring, der giver mere rum til friluftslivet og til kystbyerne inden for strandbeskyttelseslinjen og de dispensationsmuligheder der følger heraf, er ikke nok, idet der ikke tages højde for aktiviteter for småøer, der har større udviklingsperspektiver.

Men desværre må vi konstatere, at udviklingsorienterede ø-projekter også efter de seneste ændringer vedr. strandbeskyttelseslinjen har fået afslag på dispensation fra Kystdirektoratet.

Beboere på småøerne ønsker om nogen at tage vare på deres ø og beskytte miljø og natur. Men hvis øerne ikke blot skal ende som museer, er det nødvendigt, at der kan ske udvikling inden for såvel erhverv som bosætning. Der er flere barrierer for dette - og en af dem er den udvidede strandbeskyttelseslinje og den restriktive tolkning heraf.

I forbindelse med vedtagelse af den seneste revision af Naturbeskyttelsesloven og dermed lempelser i forhold til strandbeskyttelseslinjen påpegede Sammenslutningen af Danske Småøer, at der er brug for en anderledes handling i forhold til strandbeskyttelseslinjen og de små øer.

Sammenslutningen af Danske Småøer vil derfor opfordre til, at kommunernes dispensationsmuligheder øges i forhold til småøerne, således at den udvidede strandbeskyttelseslinje kan administreres relativt lempeligere, hvor kommune og lokalbefolkning er enige om lokale udviklingsinitiativer på småøerne. Det være sig såvel på havneområder, som i øvrige områder, hvor erhverv og udvikling kræver det.

Da præcedens-argumentet (se vedhæftet høringssvar af 12.10.2016) desuden fortsat et stort problem, forslår vi desuden, at tilladelser, givet til etablering af forskellige faciliteter i strandbeskyttelseslinjen på småøer, ikke kan danne præcedens, men at der skal tages stilling fra sag til sag.

Begge tiltag vil være med til at sikre at øboere fortsat kan bo, arbejde og leve på de danske småøer, samtidig med at småøerne fortsat vil være attraktive for de hundredtusindvis af fritidshusejere og turister, der benytter småøerne rekreativt."

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

For den enkelte ø bo opleves det som en jungle, når man skal søge om forskellige tilladelser. Der ønskes et tydeligt flowdiagram, som hjælper ansøgeren til at få et overblik over, hvilke instanser man skal kontakte.

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

Se under pkt. 4.

==Andet==

De meget lange sagsbehandlingstider i Kystdirektoratet udgør en stor udfordring for ø-folk, der har projekter, de er i gang med at gennemføre. Her er der stor risiko for, at projekterne mister finansiering pga. den lange sagsbehandlingstid.

Den 12.10.2016

Høringssvar: Forslag til lov om ændring af naturbeskyttelsesloven

Sammenslutningen af Danske Småøer skal hermed fremkomme med følgende høringssvar i forbindelse med lov om ændring af Naturbeskyttelsesloven.

På mange af Sammenslutningen af Danske Småøers medlemsøer er en stor del af arealet underlagt strandbeskyttelseslinjen.

Vi har derfor jævnligt sager, hvor vi på småøerne – af naturlige årsager - kommer i karambolage med 300 meters strandbeskyttelseslinjen.

I den nugældende vejledning om 300 meters strandbeskyttelses- og klitfredningszone er man opmærksom på problematikken omkr. småøer, og det forudsættes her, *at den udvidede strandbeskyttelses administreres relativt lempeligere på småøer, når forholdene og hensynet til øernes erhvervsmæssige udvikling kræver det.*

Ofte oplever øboerne alligevel at få afslag fra Naturklagenævnet, da man her er bange for præcedens. Nogle gange virker det som automatik, at afslaget falder.

De indskrevne forbedringer i det fremsatte lovforslag (bl.a. havebænke, terrasserne og lign) vil ikke være dækkende, idet der ikke tages højde for aktiviteter for småøer, der har større udviklingsperspektiver.

Vi ønsker derfor, at der tilføjes et afsnit i Naturbeskyttelsesloven, hvori det bliver præciseret, at tilladelser, givet til etablering af forskellige faciliteter i strandbeskyttelseslinjen på småøer, ikke kan danne præcedens, men at der skal tages stilling fra sag til sag.

På den måde skal man give mulighed for dispensation, hvor kommune og lokalbefolkning er enige om lokale udviklingsinitiativer på småøerne.

Venlig hilsen

Dorthe Winther
Formand
Sammenslutningen af Danske Småøer
Hov Agre 8, Omø
4230 Skælskør
5819 9183 / 6170 5249

28. januar 2020

Hørings svar fra Silkeborg Kommune, Evaluering af planloven

Planloven sætter rammer for kommunernes råderum omkring den fysiske udvikling af byer og landdistrikter. Foruden planloven styres kommunernes planlægning af en række væsentlige samfundsforhold som befolkningsudvikling, erhvervsudvikling, ønsket om attraktive bymiljøer og velfungerende lokalsamfund. Derfor hilser Silkeborg Kommune den seneste revision af planloven velkommen, hvor kommunerne netop fik øget råderum og en række nye muligheder i planlægningen, som kan understøtte lokale initiativer og udvikling.

Med det sagt oplever vi i Silkeborg Kommune fortsat udfordringer, som vi finder det hensigtsmæssigt at byde ind med, i regi af den aktuelle evaluering af planloven. Silkeborg Kommune bakker op om KLs høringssvar på vegne af landets kommuner, men ønsker samtidig at supplere ud fra et lokalt fokus.

Fortsat udfordringer med Plandata!

Der er fortsat store udfordringer med Plandata på grund af mange fejl og mangler i det materiale, kommunerne har modtaget fra staten. Det er meget ressourcekrævende at agere i den daglige drift i Plandata.

Byomdannelse fra ældre erhvervsområder til boliger medfører behov for et mere nuanceret regelsæt omkring støj

Med afsæt i ønsket om at begrænse arealforbruget til byudvikling har Silkeborg Kommune fokus på at fortætte, hvor det er muligt. Det betyder, at ældre, funktionstømte erhvervsområder omdannes til f.eks. boliger, liberale erhverv mv. i en glidende overgang, for at skabe nye arbejdspladser og bosætningsmuligheder. Det er komplekse processer, hvor mange hensyn og interesser skal varetages. Der er fortsat behov for et mere nuanceret regelsæt vedrørende støj, som i højere grad imødekommer bolig- og byudviklingsbehovet, og som opsætter mere fleksible rammer for, at småproduktionserhverv (bryggerier, små transportvirksomheder, mindre værksteder etc.) og boliger kan eksistere i nærheden af hinanden.

Silkeborg Kommune anbefaler en harmonisering mellem planlov og miljølove samt indførelse af et mere lempeligt regelsæt ift. støj i de komplekse byomdannelse, hvor der skal udvikles i en glidende overgang fra traditionelle produktionsområder til nye blandede bolig- og erhvervsområder.

Hensyn til lugt fra husdyrbrug medfører, at store arealer reserveres til "lugtgener" fra husdyrbrug

Med revision af planloven i 2017 blev der indført nye bestemmelser for de hensyn, der i planlægningen skal tages til lugt fra husdyrbrug. I praksis betyder det, at store arealer omkring husdyrbrugene er "reserveret" til lugtgener fra bruget. Der kan således ikke etableres nye boliger, grønne rekreative områder eller anden anvendelse, der betragtes som miljøfølsom i en stor radius omkring husdyrbrugene. Dette gælder, uanset om der allerede i dag ligger eksisterende boliger eller rekreative områder tættere på husdyrbruget uden, at dette giver anledning til gener. Dermed er udviklingsmulighederne i særligt de mindre byer med nærliggende husdyrbrug stort set lig nul.

Silkeborg Kommune anbefaler, at der sker en revision af planlovens regler vedr. lugt fra husdyrbrug, så det sikres, at kommunerne fremover kan omdanne og tilpasse større og mindre bysamfund.

Forsøgsordning med "byzonetilladelser" vil kunne imødekomme et behov for en simplere administration

Flere kommuner, bl.a., Silkeborg, har tidligere beskrevet en forsøgsordning med byzonetilladelser som en god mulighed for at forenkle administration af byggesager i byzone, hvor der ikke foreligger en gældende lokalplan, og hvor byggeriet isoleret set ikke vurderes at have tilstrækkeligt omfang til udarbejdelse af ny lokalplan. Den administrative proces samt vurderings- og hjemmelsgrundlag kan sammenlignes med en landzonetilladelse blot med bymæssige kriterier.

Silkeborg Kommune ser meget gerne denne ordning indført som forsøgsordning.

Vejstøj i forhold til udbygning af boligområder i tæt by og midtbyområder med større gennemgående infrastrukturer

Når der sker udbygning af boligområder i tæt by og midtbyområder, hvor f.eks. en større gennemgående vej ligger tæt på, udfordres planlægningen af vejstøj. Det er snitfladen mellem planloven og miljøloven, der her igen er udfordringen. Planloven giver fornuftige muligheder for at tilrettelægge bebyggelsen på en måde, så der fysisk afskærms for støj, laves stillefacader mv., men det er/kan tolkes som modstridende med miljø- og miljøvurderingslovens bestemmelser.

Silkeborg Kommune anbefaler igen en harmonisering mellem planlov og miljølove.

Placering af e-handelsbutikker, som kan medføre, at detailhandlen flytter bort fra bymidten og ud i erhvervsområderne

Silkeborg Kommune kan se, at placering af e-handels butikker og disses udviklingsmuligheder kan blive en udfordring, men har ikke oplevet det konkret endnu. E-handelsbutikker kan placeres i erhvervsområder, men kan med tiden udvikle sig til reel detailhandel og skal derfor enten flyttes eller lovliggøres på anden vis. Det kan få den konsekvens, at detailhandlen over tid placeres uden for bymidten.

Silkeborg Kommune savner en politisk drøftelse af det ønskværdige i dette.

Ønske om et mindre tungt og bureaukratisk redegørelseskrav omkring detailhandel

Med planlovsrevisionen i 2017 blev der gennemført en lempelse af reglerne for placering af detailhandelsbutikker samtidig med, at detailhandelsreglerne på nogle områder er blevet enklere. Redegørelseskravene for detailhandel i kommuneplanen er fortsat meget omfattende. Det gælder f.eks. redegørelseskravet om butikkernes omsætningstal.

Silkeborg Kommune ønsker en yderligere forenkling, så redegørelsen alene skal omfatte de forhold, der reelt er behov for at få klarlagt.

Med venlig hilsen

Trine Skammelsen
Plan- og Byggechef
Silkeborg Kommune

Styrk natur- og livskvalitet i byerne

INDLEDNING

Der er i dag ikke tvivl om, at mennesket med sin levevis har ændret på alle jordens systemer i så stort et omfang, at vi har destabiliseret både naturen og klimaet. Naturen er grundlaget for vores overlevelse og livskvalitet, og vi må tage hånd om dens tilstand og sammenhængskraft, nu og i fremtiden. Den voksende erkendelse af natur og samfunds forbundethed kræver gennemgribende forandringer af den måde, vi lever og indretter os på. Det er i høj grad et ansvar, der påhviler landets lovgivere og planlæggere.

For SLA står det klart, at vejen til et mere bæredygtigt samfund kræver en tilgang, der ser naturgrundlaget i vores samfund som fundament for udvikling og for vores livskvalitet. Det er helt afgørende, at der arbejdes med natur, miljø og klima på tværs af zoner, politikområder og forvaltninger, hvis vi vil lykkes med et Danmark, hvor mennesker og natur trives.

I vores arbejde oplever vi en øget efterspørgsel fra offentlige og private bygherrer på løsninger, der indtænker natur og biodiversitet. Planloven har til formål at *'sikre en sammenhængende planlægning, [... og] medvirke til at værne om landets natur og miljø [...], så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag'*. Men i praksis giver den i dag ikke mulighed for at sikre, at vi i Danmark har en sund og rig natur, eller at danskerne får glæde af den, der hvor de bor. Den forestående evaluering af planloven er en enestående mulighed for at imødekomme behovet for at håndtere tab af biodiversitet på et strategisk niveau og skabe nødvendige ændringer for planlægning og disponering af natur i vores samfund.

I det følgende koncentrerer vi os om naturindholdet i byzonen, fordi det især er her, vi har ekspertise og erfaring. Vi ønsker med vores forslag at bidrage til en kvalificering af, hvordan der kan arbejdes seriøst og ambitiøst med natur dér, hvor de fleste danskere bor og har glæde af naturen i deres hverdag.

NATURBASERET PLANLÆGNING I ALLE ZONER - OGSÅ I BYEN

Naturen har brug for mere plads i Danmark, i alle dele af vores samfund. I SLA ser vi forslaget om en ny naturzone i planloven, som har fyldt i debatten op til denne høringsperiode, som et vigtigt skridt, men det kan ikke stå alene. Naturen kan ikke isoleres til én zone af landet. Hvis vi vil lykkes med et Danmark, hvor mennesker og natur trives, er det helt afgørende, at der arbejdes med natur, miljø og klima på tværs af zoner, politikområder, forvaltninger og andre grænser, vi har indrettet os med. Vi skal mere være ambitiøse med naturarealerne og -kvaliteten i alle planlovens zoner; også land- og byzonen.

55 % af danskerne bor i dag i større byer, og dette tal vokser støt. Forbindelsen mellem mennesker og natur er nødvendig for et godt og sundt liv og for en erkendelse af det naturgrundlag, vores samfund bygger på. Vi må derfor gøre mere plads til natur og biodiversitet, dér hvor rigtigt mange danskere bor. Ved at bruge naturbaserede løsninger, omlægge til naturnær drift og inddrage natur, når vi udvikler byerne, kan de være med til at sikre de kvalitetsrige naturarealer, der er behov for på landsplan. Det kræver specifikke krav i planloven, både til kommune- og lokalplanlægningen.

KOMMUNEPLAN

De overordnede rammer for kommunernes udvikling sættes i kommuneplanerne. Derfor bør der i kommuneplaner være mål og retningslinjer for, hvordan der arbejdes med natur og biodiversitet i kommunen, både indenfor eksisterende naturbeskyttelse og uden for de beskyttede områder.

Mennesker har mest gavn og glæde af naturen, når de bor tæt på den. Derfor skal vi have mere natur i byerne. Her er kommuneplanlægningen et vigtigt redskab, som i dag ikke i tilstrækkelig grad er forpligtet til at sikre indbyggernes adgang til natur af høj kvalitet. Planloven skal sætte rammerne for en ambitiøs kommunal planlægning, der gennem forpligtende retningslinjer for bl.a. mængden af grønt areal pr. indbygger, maksimal afstand til et grønt område, udformning af byrum og valg af naturbaserede løsninger sikrer højere natur- og livskvalitet i byerne. Hvis ikke, bliver alt ved det gamle.

I SLA er vi desuden blevet opmærksomme på, hvordan forvaltning og beregning af bebyggelsesprocenter i kommuneplanlægningen kan hæmme udlægningen af nye grønne områder. Det er nødvendigt med en særskilt planlægning for grønne områder, der ikke påvirker eller påvirkes af bebyggelsesprocenter i et givent område – dog bør arealer til natur og rekreation udlægges med blik for befolkningstæthed.

LOKALPLANKATALOGET

Lokalplankataloget (planlovens §15) beskriver mulighedsrummet for indholdet i en lokalplan. Når naturen skal bringes ind i planlægningen på lige fod med andre hensyn, er det helt afgørende, at ordlyden og indholdet i lokalplankataloget ændres, så naturindholdet konsekvent tænkes ind i den lokale planlægning, og muligheden for at stille bindende krav til et lokalplanområdes naturindhold forbedres.

Det er vores erfaring, at der inden for den nuværende lovgivning ikke er de nødvendige rammer for at arbejde seriøst, ambitiøst og langsigtet med naturindhold og biodiversitet gennem lokalplanlægning. Der er brug for bedre muligheder for at regulere beplantning og landskab i lokalplanlægning i byzonen – blandt andet gennem krav om sammenhæng med omkringliggende naturområder, bevarelse af eksisterende naturkvaliteter, større strukturel variation i beplantning, plantevalg der understøtter en lokal flora og fauna og naturvenlig drift.

OPSUMMERING

Vi anbefaler, at planloven moderniseres, så den sætter rammer for at arbejde ambitiøst med natur og biodiversitet i alle planlægningens zoner. Det er nu, der er mulighed for, at gode hensigter understøttes af en lovgivning, der fastsætter natur- og biodiversitetshensyn på lige fod med andre planlægningshensyn i vores samfund.

Vi foreslår,

at planloven moderniseres, så den understøtter den nødvendige nationale og globale omstilling til en bæredygtig forvaltning af jorden på tværs af forvaltningsområder og planlægningszoner. En modernisering af planloven skal i særlig grad understøtte en helhedsorienteret indsats for natur og biodiversitet. Dermed kan livskvalitet for mennesker og fundamentet for naturens arter understøttes i alle dele af samfundet.

at der i planloven stilles krav til, at kommuneplaner og lokalplaner skal indeholde mål for biodiversitet og naturkvalitet i alle planlovens zoner; både i en potentiel naturzone, men også i land- og byzone. Kravene bør underbygges af effektive sanktioner.

at der i kommuneplanerne indgår målbare retningslinjer for omfanget og kvaliteten af grønt areal i kommunerne, særligt i byerne. Det kan være gennem bestemmelser om andelen af grønt areal per indbygger, afstande til større grønne områder, mængden af beplantning i byrum, valg af naturbaserede løsninger samt bedre udregningsmetoder af bebyggelsesprocent for byområder. Der er i dag store mængder evidens for, at nærhed til natur øger livsglæden, nedsætter stress og depressioner og øger sundheden.

at lokalplankataloget revideres, så naturindholdet konsekvent indarbejdes i lokalplanlægningen, og så der gives mulighed for at stille bindende krav til naturindhold og -forvaltning i lokalplansområder.

Vi i SLA stiller gerne vores viden, erfaring og kompetencer til rådighed i den videre proces, ligesom vi gerne deltager i en dialog om naturudvikling i vores samfund på tværs af zoner.

SLA ved Stig L. Andersson

Erhvervsstyrelsen

Islands Brygge 26
Postboks 1990
2300 København ST +45 33 93 20 00
F +45 33 32 01 74SMV@SMVdanmark.dk
SMVdanmark.dk

29. januar 2020

Fremtidens planlov

SMVdanmark ser med stigende bekymring på udviklingen af vores handelsbyer og de konsekvenser et skift i forbrugernes handelsmønster afstedkommer. Derfor hilser vi denne interessantinddragelse velkommen i relation til at få foretaget ændringer i planloven, før der er sket uoprettelig skade på detailhandlen i vores bymidter. Der er allerede i dag et meget stort antal ledige butikskvm. og øget internethandel vil skabe endnu flere tomme butikslokale. At trække op mod 30 pct. af handlen ud af bymidterne, vil medføre lukning af et stort antal specialbutikker i handlegaderne, med deraf følgende konsekvenser.

Den centrale placering af lokal handel, serviceerhverv og håndværk i vores byer udgør et økosystem, der understøtter hinanden. Ændres på én af faktorerne i et økosystem, kan det få store konsekvenser for hele systemet.

SMVdanmark er stærkt kritisk overfor den udvikling, som den seneste liberalisering af planloven har medført. Vi oplever en usund konkurrence kommunerne imellem, hvor mange er af den overbevisning, at deres eneste måde at bevare handel og arbejdspladser på i kommunen er ved at udlægge arealer til butikscener uden for bymidten, for på den måde at "sjæle" handel fra nabokommunen. Den overordnede regionale planlægning og koordinering synes helt fraværende.

SMVdanmark ønsker, at:

- Der sættes en stopper for kommunernes muligheder for at udlægge nye arealer til aflastningsområder. Evt. midlertidigt til der er etableret løsning, der sikrer en hensigtsmæssig regional planlægning.
- Såfremt dette ikke er opnåeligt politisk, bør Erhvervsstyrelsen anvende de administrative værktøjer, der er tilgængelige til at sikre, at kommuner kun kan udlægge nye aflastningsområder, hvor der reelt er et behov. Dvs., hvor det er umuligt at finde plads til de ønskede butikskoncepter i bymidten.

Med venlig hilsen

Jakob Brandt

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 22-01-2020 11:09

Afsender:

Stad & Egn - Forum for bolig, plan og byggekultur

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

Grøn omstilling, bæredygtighed, styrket naturhensyn og verdensmålene skal indarbejdes som en integreret del af planloven og den decentrale bygningsbevaring i henhold til SAVE (og krav om vedligehold) og naturbevaring skal der være klare regler for til kommunerne ...

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder og verdensmålene skal indarbejdes som en integreret del af planloven og den decentrale bygningsbevaring i henhold til SAVE (og krav om vedligehold) og naturbevaring skal der være klare regler for til kommunerne ...

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

Planlægningen i de kystnære områder, herunder kystbeskyttelsen skal være et statsligt ansvar i planloven med krav om at inddrage regionernes, kommunernes og borgernes forslag.

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

Planlægningen skal være et statsligt ansvar i planloven med krav om at inddrage regionernes, kommunernes og borgernes forslag. Bedre støtte til den kommunale planstrategi, kommuneplaner og lokalplaner ...

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

"Planlægningen skal være et statsligt ansvar i planloven med krav om at inddrage regionernes, kommunernes og borgernes forslag.

I kommunernes planstrategi, kommuneplaner og lokalplaner kan man styrke ved at have fokus på borgerinddragelse, brugersynspunkter og forhøringer ..."

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

Være en integreret del af borgermøder, work shop og fokusgruppeinterviews.

==Tema 8: Klagesystemet==

Fungerer ok. Retssikkerheden og den gode sagsbehandlingskik kan styrkes ved hurtige og mere effektiv sagsbehandling og at klagegebyret bortfalder.

ERHVERVSSTYRELSEN
Att: Lea Mikkelsen

31. JANUAR 2020

Hermed Stevns kommunes hørings svar i forbindelse med evalueringen af planloven

1. Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket naturhensyn

Den fysiske planlægning mangler værktøjer til at fremme en mere bæredygtig omstilling og til udtagning af flere landbrugsarealer, der kan føres tilbage til naturen, så vi kan få en vildere natur med en større biodiversitet.

Der mangler flere muligheder for at arbejde med bæredygtighed i lokalplaner, f.eks. ved en udvidelse af lokalplankataloget.

Set i lyset af aftalen om en ambitiøs og bindende klimalov, er der desuden behov for yderligere værktøjer og tilskudsordninger til at udpege større arealer til vedvarende energi og til optag af CO₂, fx gennem skovrejsning og ændringer i landbruget.

De seneste ændringer og muligheder i planloven i forhold til stigende havniveau og større risiko for oversvømmelse og erosion er positive. Set i et længere tidsperspektiv bliver der behov for yderligere værktøjer og bedre landsdækkende muligheder for tilskud til kystbeskyttelse og til håndtering af regn og højtstående grundvand.

Det er muligt at stille begrænsede krav til håndtering af regn- og overfladevand af klimamæssige hensyn i klimalokalplaner. Stevns Kommune kunne ønske sig bedre muligheder for at stille krav til tilbageholdelse og egen håndtering af regn og overfalde vand i forhold til den fulde implementering af kravene om regnvandshåndtering fra spildevandsplanen i de enkelte lokalplaner.

2. Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling

Stevns kommune kunne ønske sig en eksempelsamling med gode, konkrete eksempler på hvor man er lykkedes med at skabe gode landsbysamfund på baggrund af en kommunal strategi for landsbyernes udvikling, samt metoder hertil.

3. Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder

Mere fokus på eksisterende bymidter

Der har i en årrække været stor fokus på at øge mulighederne for detailhandel og omdannelse af industri- og havnearealer til f.eks. nye boligområder. Samtidig har der været mindre fokus på at fastholde og styrke de eksisterende historiske bymidter og bydele som gode områder for både bolig, rekreation, erhverv og handel. I mange, både store og små byer rundt om i Danmark tømmes bymidterne for liv og funktion. Planloven bør sikre gode og bæredygtige bysamfund, hvor udvikling et sted ikke går på bekostning af andre steder.

30. JANUAR 2020

4. Styrket erhvervs- og turismeudvikling

Stevns kommune er en landkommune og støder i sagsbehandlingen ofte på udfordringer i forhold til restriktionerne i Landzonestyrelsen omkring ændret anvendelse af bygninger i det åbne land, både i forhold til erhvervsudvikling og turismeerhverv.

Stevns Kommune oplever, at planloven kun i begrænset omfang tager højde for udviklingen indenfor turismeerhverv. Vi støder især på udfordringer i forhold til at håndtere og sagsbehandle nyere overnatningsformer som: Bed & Breakfast, Airbnb, glamping, hytter, overnatning i trætoppe, autocampers osv. Flere af disse giver udfordringer forhold til at håndhæve kystnærhedszonen og strandbeskyttelseslinjen.

5. Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne

Nationale interesser:

Kommunerne mangler hjemmel til at sikre bevaringsværdige kulturmiljøer og bygninger, både i byer og i landzonen.

Sikring og bevaring af kulturmiljøer og lokale karakteristika er vanskeligt for kommunerne at håndhæve. SAVE vurderinger af bevaringsværdige bygninger kan være særdeles værdifulde redskaber for kommunerne, men er meget ressourcekrævende at holde ajourført.

6. Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne

En standardisering af begreber og indholdet i de forskellige plantyper havde gjort det enklere for alle parter. For eksempel ville det være noget enklere at finde frem i kommune- og lokalplaner på tværs af kommunerne, hvis man fulgte en overordnet skabelon, der stadig gav kommunerne lov til at sætte sit personlige præg på planerne.

7. Digitalisering af planer og data

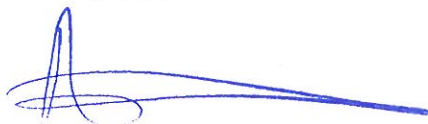
Digitaliseringen har været en stor mundfuld for både kommuner og Erhvervsstyrelsen. Dog føler vi i Stevns Kommune at vi er blevet mødt med tålmodighed og professionalitet af Plandatas supportmedarbejdere.

Stevns kommune er en lille kommune med få ressourcer og det kan derfor være svært at følge med hver gang der bliver introduceret nye krav til f.eks kontrol af deljordsstykker osv.

8. Klagesystemet

Der opleves en stigning i antallet af klagesager, som oftest er åbenbart grundløse eller bunder i helt andre problemstillinger eksempelvis nabostridigheder, en gebyrstigning ville nedbringe antallet af klager som indbringes som en pludselig indskydelse med ofte månedsvis eller årelange forsinkelser af vigtige samfundsnyttige projekter til følge, eksempelvis antennesystemer til digital infrastruktur.

Venlig hilsen

Anette Mortensen

Borgmester

borgmester@stevns.dk

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 27-01-2020 19:57

Afsender:

SuperBrugsen i Fredensborg

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

Der bør gennemføres et opgør med fingerplanen, fordi tiden er løbet fra den. Den stiller byerne og dermed detailhandlen uden for fingrene i en urimelig konkurrencemæssig situation. Et eksempel er Fredensborg By, hvor der slet ikke er de samme planmæssige muligheder som i de omkringliggende byer. Det betyder, at de taber i konkurrencen med detailhandlen i andre byer, hvorved byerne dør hen. F.eks. er der uden for bymidterne ikke mulighed for at planlægge bydelscentre, som der er andre steder. Både i forhold til arbejdspladser og ud fra en klimadagsorden er det uhensigtsmæssigt, at borgerne må tage væk fra byen for at få et ordentligt udbud af varer. Endvidere er nogle af de hensyn der lå til grund for Fingerplanen ikke længere. Der er sket en betydelig byudvikling siden planen første gang blev lanceret, og samtidig har handlen ændret karakter, så det i dag er en forudsætning at de lokale butikker skal kunne tilbyde et varieret udbud af varer. Ellers dør de. Der bør således ske en liberalisering af planloven i Hovedstadsområdet sådan som man har gjort det i resten af landet.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 08-01-2020 20:40

Afsender:

Torben Krath

==Andet==

"Som planloven i øjeblikket fungerer, opstår der meget let et for tæt samarbejde mellem den ejendomsudvikler, der ønsker at bebygge et areal og den kommunale forvaltning, allerede inden et lokalplanforslag kommer i høring. Det bliver ikke bedre, når den pågældende udvikler har mange sager i den pågældende forvaltning, hvilket ikke er usædvanligt. Tingene bliver ""klappet af"" mellem udvikleren og forvaltningen, og når lokalplanforslaget kommer i høring, er der reelt tale om en skueproces, hvor det stort set ikke er muligt for borgerne (naboerne og andre i kvarteret berørte), at flytte et komma.

Forvaltningen har reelt allerede ""kommittet sig"" overfor udvikleren, der i processen i samarbejde med forvaltningen har indrettet sit forslag, så det passer forvaltningen. Det politiske udvalg vil da få en indstilling fra forvaltningen, der vil indstille, at det pågældende lokalplanforslag (og i nødvendigt omfang kommuneplantillæg) bliver vedtaget. I langt de fleste tilfælde vil udvalget og i sidste ende byrådet lægge afgørende vægt på forvaltningens indstilling. De politisk valgte har udvalgs- og byrådsarbejdet som en bibeskæftigelse, og har ofte ikke selv ressourcer til at sætte sig ind i tingene, herunder i indsigelserne.

Borgerne opfatter med rette høringssystemet som en skueproces, Der høres - men der er til gengæld ingen, der lytter.

Høringssystemet skal ændres, så borgerne inddrages tidligere. Planforslag skal ud i borgerhøring samtidigt med, at forvaltningen for første gang befatter sig med sagen, således at udviklerne ikke får mulighed for at påvirke forvaltningen inden borgernes høringssvar er indgivet. Kun derved sikres det, at høringerne kan opleves af borgerne som demokratiske, ligesom forvaltningen med støtte i indsigelserne vil kunne få inspiration til samt et alibi fra borgerne til at kunne sige fra overfor udviklerne.

Udover ovenstående bør det i loven sikres, at nye planer bliver til som et led i en proces, hvor der er tre parter, dels udvikler, dels berørte borgere og dels som den neutrale og faglige part, kommunen, der skal afbalancere de to andre parters interesser, så der bliver taget behørigt hensyn til de berørte borgere, der med deres faste ejendom har foretaget deres livs investering i en bolig overfor den udvikler, der alene ønsker at bygge for at opnå profit."

31. januar 2020

Policy paper: Lokal demokratisk erhvervsudvikling

Danmark har brug for en stærk erhvervsudvikling i hele landet – også i tyndt befolkede områder. Forskning og erfaring fra ind- og udland viser, at demokratiske virksomheder er mere stabile og sikrer beskæftigelse og vækst i de områder, de har deres base. At styrke dannelsen af nye demokratiske virksomheder i landdistrikterne kan derfor være nøglen til at sikre en Danmark i balance og en robust økonomi i hele landet.

Landdistrikternes Fællesråd og Tænketanken Demokratisk Erhverv fremsætter derfor følgende tre forslag for at styrke demokratiske virksomheder og dannelsen af nye.

Den juridiske konstruktion om lokalt demokratisk ejerskab

Forslagene er målrettet projekter og organisationer, hvis de er min. 50 procent ejet af en forening, interessentskab eller andelsselskab hvor andelsprincipperne om et medlem en stemme holdes i hævd og deltagelse gøres muligt for alle organisationer og personer med bopæl i den pågældende kommune.

31. januar 2020

Finansiering for mindre demokratiske virksomheder

Problemstilling

Flere får ja til lån, men der er stadig finansieringsudfordringer rundt i landet. Det er i særdeleshed de små og mellemstore virksomheder i landdistrikterne, som er meget udfordret af manglende adgang til kapital. Det er oftest udfordringer i forhold til landbrug, turisme, dagligvarebutikker, selvejende institutioner og håndværkere, men også andre erhverv, at man ikke kan få finansiering til opstart, investeringer og udvidelser.

Forslag

Det foreslås konkret, at det politisk besluttes at styrke adgangen til kapital for de små og mellemstore virksomheder, som er beliggende i landdistrikterne og er demokratisk ejet, f.eks. ved at beløbsgrænserne for vækstlån under den statslige vækstfond reduceres fra 1 million kr. til 500.000 kr. for derved at styrke lånemulighederne for mindre virksomheder i landdistrikterne samt at lånene i højere grad markedsføres over for demokratisk ejede virksomheder uden for de største byer, som der oprettes flere og flere af.

Lokal demokratisk erhvervsfremme

Problemstilling

Skal de danske landdistrikter igangsætte projekter til at skabe lokal erhvervsudvikling, har de mulighed for at anvende to direkte virkemidler: Landdistriktspuljen og LAG-ordningen. De senere år har midlerne til landdistriktudvikling dog været meget varierende. Tilbage i 2016 reducerede den tidligere Venstre-regering LAG-midlerne med en tredjedel frem mod 2020, ligesom Landdistriktspuljen ikke er blevet øget i en årrække. Samtidig står LAG-midlerne, der både er forankret i EU's Landdistriktsprogram og Hav- og Fiskeriudviklingsprogram, over for den udfordring, at EU's budget bliver mindre i den kommende programperiode, bl.a. som følge af Storbritanniens udtræden af EU. I 2019 tilføjede den socialdemokratiske regering 30 mio. kr. til LAG-ordningen målrettet grønne og bæredygtige projekter. Den fremtidige ramme er pt. uklar.

Forslag

Det foreslås konkret, at den nye pulje på 30 mio. kr. til grønne og bæredygtige projekter under LAG-ordningen videreføres og at der i fremtiden i højere grad gives mulighed for at demokratisk ejede virksomheder prioriteres højere og kan få støtte fra ordningen.

Derudover foreslås det, at der i forbindelse med at Landdistriktspuljen i 2021 bliver forøget med 4,0 mio. kr. til en ny særskilt projektype, der er rettet mod de lokale frivillige aktører, bliver sat yderligere fokus på at prioritere projekter, der omfatter demokratisk ejede virksomheder og andelsbevægelsen.

Samtidig foreslår vi, at der oprettes en særskilt pulje under LAG-ordningen på 20 mio. kr. til projekter der omfatter udvikling og opstart af demokratisk ejede virksomheder og andelsbevægelsen.

31. januar 2020

Lokalt ejede energiprojekter

Problemstilling

Tidligere har man arbejdet aktivt for at fremme vindmøllelaug, hvor borgere i et lokalsamfund sammen med andre investorer har ejet og drevet møller på demokratisk vis.

De seneste par år er man dog gået væk fra positive incitamenters til at fremme etableringen af nye vindmøllelaug eller andre demokratiske selskabers ejerskab af lokale, bæredygtige energikilder. I dag er kompensation af naboer ved etablering af møller mm. de primære greb for at afveje lokalsamfundets udfordringer ved mølleopførsler mm.

Desværre ser de nuværende greb ikke ud til at virke.

I dag anser Dansk Energi kommunalt bureaukrati om oprettelsen af møller og solceller samt i stigende grad lokale protester mod møllerne som den største forhindring for bæredygtig omstilling i Danmark.¹ Samtidig har forskere fra Aalborg universitet kortlagt store grupper af protestgrupper mod kystnære møller og landmøller.² Disse vurderes utroligt effektive i at stoppe mølleprojekter.

Vi har derfor brug for at bruge den folkelige energi der ligger i protesterne mod møllerne til at arbejde for lokale, bæredygtige energikilder. Det sikrer, vi ved at befolkningen har demokratisk kontrol med og ejerskab over energiprojekterne, så de har påvirkning på deres placering og så de får økonomisk fordele af projekterne.

Lokalt, demokratisk eje af bæredygtige energikilder skal fremmes vha. støtte og rådgivning, så det er fordelagtigt for lokalbefolkningen at arbejde for vind- og solprojekter. På den måde modvirker man protester og kommunal modstand.

En af de største barrierer for lokalt ejede bæredygtige energiprojekter er de økonomiske risici. Disse kan dårligere tages af lokalsamfundets borgere og mindre virksomheder, hvorimod industrielle og institutionelle investorer kan kalkulere mere med dem. Der er derfor brug for kaution til disse selskaber, hvis man ønsker flere af dem, ligesom de har brug for støtte til rådgivning og grundkapital for at komme i gang med projekterne.

Den potentielle konkurrencehæmmende effekt opvejes af nødvendigheden af at nå Regeringens 2030-mål og af hensynet til den geografiske sammenhængskraft i Danmark.

¹ <https://www.energy-supply.dk/article/view/644976>

² <http://www.wind2050.dk/-/media/Sites/Wind2050/Mapping-wind-power-controversies-on-social-media.ashx?la=da&hash=F91509EE4209F6619E76A75D1074C26B1426977C>

31. januar 2020

Forslag

- Landmøller, kystnære møller og solcelleanlæg skal kunne få kommunal og/eller statslig kaution eller lån via Kommunekredit hvis de opfylder nedenstående krav til demokratisk, lokalt ejerskab og lokal udvikling.
- Projekter der omfatter nedenstående krav til demokratisk og lokalt ejerskab vil ligeledes blive fritaget for kompensationsordningen, således at de ikke betaler for den, men at naboer og andre aktører, der står til at modtage støtte fra kompensationsordningen stadig modtager støtte herfra.
- Der afsættes 30 mio. kr. til en forsøgspulje til støtte til rådgivning og/eller startkapital for demokratisk og lokalt ejede bæredygtige energiprojekter. Denne skal afhængigt af resultaterne gøres til et fast årligt beløb.
- I tråd med EU's nye direktiv for vedvarende energi etableres et praktisk informations- og vejledningsteam, ift. borgerinddragelse, selskabskonstruktion, finansiering, planlægning mv. Teamet kan inddrage kommuner, NGO'er, udviklere, investorer m.fl. Omkostning: 8 mio. kr./år. Finansieret af vindmølle-projektudviklere (fra kompensationsordningen).
- Derudover forpligtiger projekter der modtager ovenstående støtte sig til, at 30 procent af projekternes overskud generelt overføres til en almennyttig fond, hvor en tredjedel af midlerne i fonden bruges til investeringer i elektricitet baseret på vedvarende energi. De sidste to tredjedele, bruges i den kommune og lokalområde, hvor møllerne eller solcelleanlæg står eller grænser op til. Og for havvindmøller bruges, fondsmidlerne bruges til de regioner, der grænser op til møllerne. Hovedsageligt til støtte af biodiversitet i havet samt til støtte for havnefaciliteter m.v. ved havet.

Til:
Erhvervsministeriet
Cc:
Borgerrepræsentationens Sekretariat,
Københavns Kommune

Høring vedr. ønske om ændring af Planloven

Vanløse Lokaludvalg har på baggrund af en langtrukken lokal byggesag på en centralt beliggende byggegrund, ønsket at foreslå en ændring af Planloven. Grunden har nu ligget ubebygget hen med en godkendt lokalplan i over 10 år. Grunden ligger i Vanløse bymidte på den ene side af hovedgaden Jernbane Allé over for en central plads og stationsnært med mindre end 50 meter til S-tog og metro.

På baggrund af den igangværende høring med evaluering af Planloven, foreslår Lokaludvalget derfor en ændring af Planloven således, at der i særlige tilfælde kan indsættes en handlepligt på lokalplaner i planområder, som må anses for særligt centrale for den pågældende bys udvikling og funktionsdygtighed.

Venlig hilsen
Bent Christensen
Formand for Vanløse Lokaludvalg

7. januar 2020

Sagsnummer
2019-0276153

Dokumentnummer
2019-0276153-6

Sekretariatet for Vanløse
Lokaludvalg
Frode Jakobsens Plads 4
2720 Vanløse

EAN-nummer
5798009800275

www.vanloeselokaludvalg.kk.dk

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 30-01-2020 11:08

Afsender:

Vordingborg Kommune

==Tema 1: Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur==

Fornyelse af landzoneregler, der fremmer nutidens behov og livsstil samt moderne og bæredygtigt byggeri

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

"Generel forenkling af landzoneregler (meget omfattende vejledning til 3 paragraffer - §35-37).

Kystnærhedszonen (ophæv eller i det mindste forenkle regler vedr. udviklingsområder).

Fornyelse af landzoneregler, der fremmer nutidens behov og livsstil samt moderne og bæredygtigt byggeri."

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

"Opstramning af detailhandelsregler i bymidter, med henblik på at understøtte bymidterne i stedet for at sprede butikker uden for byerne.

Regler og understøttende systemer (som statslige midler til byfornyelse af byer), der understøtter udfordrede købstæder."

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

"Opstramning af detailhandelsregler i bymidter, med henblik på at understøtte bymidterne i stedet for at sprede butikker uden for byerne.

Regler og understøttende systemer (som statslige midler til byfornyelse af byer), der understøtter udfordrede købstæder."

==Tema 5: Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne==

"Generel forenkling af landzoneregler (meget omfattende vejledning til 3 paragraffer - §35-37).

Kystnærhedszonen (ophæv eller i det mindste forenkle regler vedr. udviklingsområder)."

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

"Generel forenkling af landzoneregler (meget omfattende vejledning til 3 paragraffer - §35-37).

Kystnærhedszonen (ophæv eller i det mindste forenkle regler vedr. udviklingsområder)."

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

Funktionelt statsligt system til indretning af bevaringsværdige bygninger i stedet for FBB'.

==Tema 8: Klagesystemet==

Forkort sagsbehandlingstider for klagebehandling – forenkling af redegørelser.

Hørings svar ifm. fremtidens planlov

Dato og tid:

Høringen er indsendt 31-01-2020 12:40

Afsender:

Ærø Kommune

==Tema 2: Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling==

Forbedrede muligheder for multifunktionel anvendelse kræver ændring i anden lovgivning. Herunder Naturbeskyttelsesloven vedr. mulighed for adgang, stier mv. og miljølovgivning så både Planlov og miljølovgivning giver mulighed for at blande anvendelser.

==Tema 3: Byudvikling og omdannelse af eksisterende byområder==

Der skal åbnes op for, at der kan etableres flere mindre ikke-generende produktionsvirksomheder i byerne. Det kræver at samspil med miljølovgivning o.m.a.

For at revitalisere bymidterne skal de handlende have nogle oplevelser i bymidten, som de ikke får når de handler på nettet. Det arbejdende værksted er netop sådan en oplevelse, som den gældende lovgivning kan spænde ben for. Igen er det en kombination af Planlov og Miljølovgivning.

==Tema 4: Styrket erhvervs- og turismeudvikling==

Ærø Kommune er 100 % omfattet af Kystnærhedszonen.

Planlovens krav om at der skal gennemgås alternative placeringsmuligheder, når der planlægges inden for Kystnærhedszonen virker usmidigt, når man er en Kommune, der ikke har mulighed for at placere anlæg uden for Kystnærhedszonen. Der skal selvfølgelig stadig være begrundelse for de nye udlæg der laves. Ærø Kommune udlagde et nyt erhvervsområde ud fra følgende kriterier:

1. Det ligger i forlængelse af det eksisterende erhvervsområde. Det eksisterende erhvervsområde er fuldt udnyttet. Der er ikke flere ledige grunde.
2. Området ligger tæt på hovedlandevejen og har samme adgangsvej, som det eksisterende erhvervsområde. Byens struktur taget i betragtning er det det område, med den bedste adgang for lastbiler o.a. transport.
3. Det vurderes at have begrænset påvirkning af kystprofilen.

De ting givet, skal kommunen stadig finde to andre placeringer og redegøre for, hvorfor de er mindre egnede en ovenstående placering. Det virker usmidigt.

Ud over at være 100 % omfattet af kystnærhedszonen, så er 25 % af kommunen omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Kommunen har mange områder med høj landskabelig værdi. Områdernes værdi hænger lige så ofte sammen med en udsigt over kysten, som en nærhed til kysten. Det betyder, at en del af de områder, der har en høj landskabelig værdi ikke nødvendigvis ligger inde for

Strandbeskyttelseslinjen. Med Planlovens bestemmelse bevaring af kysterne, er det ikke muligt at flytte udlæg fra et område med høj landskabelig værdi uden for strandbeskyttelseslinjen til et område med mindre landskabelig værdi inden for strandbeskyttelseslinjen.

Vi går ud fra at problemet er mindre i de større kommuner. Vi kan forestille os at Ø-kommuner som Samsø, Læsø, Fanø og Langeland, kan blive ramt af samme problemstilling.

==Tema 6: Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne==

Vi ønsker, at der bliver mulighed for udarbejdelse af rullende kommuneplaner. Det vil sige revision af enkelte emner eller større gruppe af emner i løbet af en planperiode, i stedet for den store samlede overordnede gennemgang af kommuneplanen, som loven lægger op til i dag.

==Tema 7: Digitalisering af planer og data ==

Vi er blevet opmærksomme på, at selvom vi i plandata registrerer en lokalplan, og skriver, at området med vedtagelse overføres fra landzone til byzone, så bliver zonekortene ikke automatisk opdateret. Det vil være hensigtsmæssigt, at systemet konsekvensretter, eller i det mindste melder fejl, når registreringer i systemet er modstridende.

Sammenhængen mellem OP3 områder og byzoneområder står ikke helt klart for mig. Men hvis de i dag er sammenfaldende, er det en idé at dele dem op i fremtiden. OP3 områder kan blive tilpasset, så områder, der f.eks. ikke behøver at blive registreret helt så ofte med luftfoto bliver taget ud. Det vil sige at områder, der bør være registreret på zonekortet som f.eks. byzone i OP3 kort er taget ud af byzonen for at mindske registreringsprocessen.